

KIM STANLEY
ROBINSON

Proгноза meteo este catastrofală:

50 de
GRADE
SUB ZERO

Kim Stanley Robinson

50 de grade sub zero

Traducere din limba engleză și note
de Loredana Frățilă-Cristescu

Cuprins

- I. Primată în pădure
- II. Schimbare bruscă de climă
- III. Întoarcerea în Khembalung
- IV. Există o soluție tehnică?
- V. Toamnă la New York
- VI. Optimodal
- VII. Valul de frig
- VIII. Generos întotdeauna
- IX. Sari înainte să te uiți
- X. Primavera porteño
- MULȚUMIRI

I

Primată în pădure

Nimănui nu-i place Washington D.C. Nici măcar celor care-l iubesc nu le place. Climă groaznică, trafic și mai și: un oraș american obișnuit de mărime medie cu blocaje de circulație, în care clădirile federale albe cu forme pline nu îmbunătățesc cu nimic situația. Mai degrabă îi atrag pe toți politicienii și turiștii, pe cei care fac lobby, pe diplomații, refugiații și pe toți ceilalți care vin din altă parte, adeseori din motive suspecte, iar după aceea își petrec timpul creând aglomerație pe străzi și ocupând mai mult decât li s-ar cuveni din atenția publicului, cu vorbăria nesfârșită despre orașul lor inexistent de pe deal, în timp ce ignoră orașul real în care se află. Gustul neplăcut al acestei ipocrizii nu poate fi îndepărtat nici cu mâncarea și băutura de la un milion de restaurante dintre cele mai fine. Nu – bastion al guvernului mondial, trezorerie încuiată a Băncii Mondiale, fortăreață ce găzduiește sediul central al poliției mondiale; Roma în vremea pâinii și circului – nimănui nu poate să-i placă așa ceva.

Așadar, era normal ca atunci când diluviul se abătuse asupra orașului, făcând prăpăd și lăsând capitala bolborosind în arșița lividă a unui mai umed și murdar de noroi, să existe diverse reacții exterioare, ale căror subtext fusese însă ceva de genul: HA, HA, HA. Asta pentru că mulți oameni din toată lumea considerau că se făcuse cumva dreptate. Capitala lumii, devastată; cum să nu-ți faci plăcere așa ceva?

Se spusese, desigur, ce se spunea de regulă de către părțile care aveau obiceiul s-o spună. Zonă calamitată, ajutoare de urgență, pericol de epidemie, refacere imediată, mândria națiunii etc. Cum orașul era capitala lumii, președintele insista ferm că era de datoria patriotică a fiecăruia să contribuie la reconstrucție, dând dovadă de curaj și neclintire în fața a ceea ce el numea „acest act de terorism climatic”. „De acum înainte,” continuase președintele, „ne aflăm în stare de război cu natura. Vom munci până când vom fi reclădit acest oraș mai bine decât era înainte.”

Adevărul fie spus, încă de pe vremea lui Reagan, aripa conservatoare (sau dominantă) a Partidului Republican venea la

Washington cu scopul declarat de a distruge guvernul federal. Membrii săi discutaseră despre „înfometarea bestiei” dar, la o adică, mergea și inundarea. Erau flexibili, iar pentru ei contau rezultatele. Cum ar fi putut guvernul american să continue să-și împovăreze cetățenii dacă centrul său de operațiuni fusese devastat? Ar fi trebuit să ducă o adevărată luptă numai ca să revină la normal! Inundațiile fuseseră, evident, o pedeapsă pentru îndrăzneala de a pune impozit pe venit și de a pretinde că națiunea era una seculară. Nu puteai să nu te gândești la Sodoma și Gomora, la profețiile din Cartea Revelațiilor și așa mai departe.

Între timp, cei aflați la capătul opus al spectrului politic nu vărsaseră prea multe lacrimi din cauza dezastrului. Ca lovitură dată imperiului galactic drept în inimă, era greu să regreți că se petrecuse. Ar fi putut stânjeni pentru o vreme casta conducătoare, s-ar fi putut să o facă să recunoască faptul că, probabil, sistemul său economic schimbase clima și că aceasta era numai prima din multele consecințe catastrofice. Dacă Washingtonul era întâmpinat cu un refuz acum când implora ajutor, acest tratament nu era decât cel pe care el îl aplicase de fiecare dată în trecut victimelor mediului. Natura râde la urmă, dreptate poetică, fără avantaje, ce semeni, aia culegi, ticăloși bogați și așa mai departe.

Astfel, inundațiile fuseseră pe placul ambelor tabere. Iar în zilele care le urmaseră, Congresul arătase clar prin voturile sale, dacă nu și prin cuvinte, că nu avea de gând să aloce suma de bani necesară readucerii lucrurilor la normal. Spunea că trebuie făcut, ordonase să se facă, dar nu oferise și finanțare.

Orașul trebuia așadar să-și pună speranțele fie într-un District Columbia sărăcit, care știa deja atât de bine cum stă treaba cu „mandatele nefinanțate” emise de Congres¹ încât ajunsesse să pună vreme de ani de zile sloganul „Impozit fără reprezentare”² pe plăcuțele de înmatriculare ale mașinilor, sau în agențiile guvernamentale însărcinate cu oferirea de ajutor în caz de dezastru, ca FEMA sau Corpul Inginerilor Militari și alte instituții de la care se putea aștepta asistență, dar numai în cadrul

---

¹ Legi sau reglementări care impun guvernelor statale sau locale din SUA să efectueze anumite acțiuni fără a le pune la dispoziție și sursele de finanțare.

² Aluzie la sloganul revoluției americane, „Niciun impozit fără reprezentare”.

îndatoririlor (și bugetelor) lor normale.

Experți ai acestor agenții încercaseră să explice faptul că inundațiile nu avuseseră nicio semnificație morală, că fuseseră doar o problemă practică de gospodărire a orașului, care trebuia rezolvată ca orice chestiune de sănătate, siguranță și confort publice. Potomacul se umflase, transformându-se temporar într-un lac de circa o mie șase sute de kilometri pătrați și rămăsese astfel nu mai mult de o săptămână, timp în care provocase stricăciuni serioase infrastructurii. Mare parte din zona publică a orașului fusese devastată. Rock Creek își sfâșiase malurile, iar National Mall era acoperit de nămol, Tidal Basin³ făcea acum parte din nou din fluviu, iar Memorialul Jefferson se afla în apele puțin adânci ale curentului. Multe străzi fuseseră blocate cu gunoale, și mai grav, multe tunele de metrou fuseseră inundate, iar reparațiile aveau să dureze luni de zile. Zona Alexandria suferise stricăciuni. Multe dintre podurile din regiune fuseseră distruse sau avariate. Funcționarea rețelei de alimentare cu energie electrică se afla sub semnul îndoielii, la fel și sistemul de canalizare, iar o epidemie era clar posibilă.

Date fiind toate acestea, anumite reparații trebuiau pur și simplu făcute, existând și cereri de refacere. Însă, chiar dacă aceste cereri erau realmente sau aparent aprobate, ori întâmpinate cu o indiferență împietrită sau opoziție jubilantă, rezultatul era același: nu se alocaseră suficienți bani pentru a termina treaba.

Se rezolvaseră numai chestiunile esențiale. Infrastructura necesară aproape în întregime și, desigur, și clădirile renumite pe plan național, care fuseseră curățate, iar pe suprafața Mall-ului se replantase iarbă și cireși. Memorialul Războiului din Vietnam fusese dezgropat, Memorialele Lincoln și Jefferson readuse la normal din starea lor insulară. Congresul dezbătuse o propunere de a lăsa reperul de viitură însemnat cu nămol verde pe laturile Monumentului Washington, în final respingând însă ideea. Piatra marelui soclu fusese curățată cu aburi, iar în jurul său, Mall-ul începea să arate ca și cum inundațiile nici nu s-ar fi produs. Oriunde altundeva în oraș însă...

NU ERA UN MOMENT BUN să fii nevoit să-ți cauți o locuință.

---

³ Golfuleț artificial creat spre sfârșitul secolului al XIX-lea. Pe unul din malurile sale s-a construit Memorialul Jefferson.

Totuși, exact asta trebuia să facă Frank Vanderwal. Închiriasse apartamentul pe un an, perioada cât plănuise să o petreacă lucrând la Fundația Națională pentru Știință, după care fusese de acord să mai rămână. Acum, la numai o lună de la inundații, apartamentul trebuia predat proprietarului, un angajat al serviciului extern din cadrul Departamentului de Stat pe care nu-l cunoscuse, și care se întorcea după o ședere în Brazilia. Drept pentru care trebuia să-și găsească altă locuință.

Hotărârea de a rămâne fusese, fără îndoială, o idee foarte proastă.

Acest gând îl apăsă în timp ce-și căuta un nou apartament, și, din această cauză nu fusese atât de perseverent pe cât ar fi trebuit. Oferta era foarte redusă și prohibitiv de scumpă. Mii de oameni fuseseră atrași la D.C. de niște inundații care în același timp distruseseră mii de case, iar altora le produsese suficiente stricăciuni cât să nu poată fi imediat reparate și reocupate. Vânzătorii făceau legea pe piață, iar chiriiile crescuseră rapid.

Multe dintre locuințele pe care le vizitase Frank erau respingătoare în ultimul hal. Unele dintre acestea fuseseră inundate și încă necurățate complet – cele mai proaste disponibile, încă murdare de nămol. Cea mai proastă ofertă în acest sens o reprezentase o locuință la un demisol din Alexandria, minusculă și întunecată, cu ușa zăvorâtă și o singură fereastră undeva sus, ce semăna a închisoare pentru troglodiți și costa două mii pe lună. Din acel moment, lui Frank îi dispăruse dorința de a mai căuta.

Acum sosise ziua încheierii socotelilor. Își luase toate lucrurile și făcuse curat, proprietarul urma să sosească în acea seară, iar Frank nu avea unde să se ducă.

Îl încerca o senzație stranie. Stătea, în lumina apusului, la masa din bucătărie pe care împrăștiase exemplare din Post⁴. Secțiunea „Apartamente de închiriat” nu era mai lungă de o coloană, iar Frank îi învățase suficient de bine limbajul codificat ca să știe că nu era nimic pentru el acolo. Mai interesant era un articol din secțiunea Metropolitană despre Parcul Rock Creek. Închis oficial din cauza stricăciunilor serioase provocate de către inundații, era, după câte se pare, prea mare pentru ca Serviciul Parcurilor Naționale, depășit de situație, să mai poată aplica acest edict. Parcul devenise astfel un teritoriu al nimănui, „o

---

⁴ Washington Post.

întoarcere la sălbăticie”, după cum scria în articol.

Frank cuprinse apartamentul cu privirea. Nu-i evoca mai multe amintiri ca o cameră de hotel, deoarece nu făcuse altceva decât să doarmă în el. Asta era tot ce-i trebuia de la o casă, dat fiind că viața lui adevărată fusese dată la o parte până la reîntoarcerea sa la San Diego. Acum... se simțea ca și cum fusese trezit prematur în timpul unei călătorii spre stele. Era momentul să se trezească, să se „dezghețe” și să descopere unde se afla.

Se ridică și se duse la mașină.

Ieși pe Centură, ca să dea ocol pe la nord, apoi spre răsărit, lăsând în urmă templul mormon alungit și marea inscripție de pe el: „DU-TE ACASĂ DOROTHY!”. Ieși de pe Wisconsin, luând-o spre oraș. Nu avea niciun motiv deosebit să se afle în zonă. Familia Quibler locuia aici, desigur, dar nu avea cum să fie acesta motivul.

Continua să se gândească: Om fără casă, om fără casă. Ești un om fără casă. Îi veni în minte un cântec de pe albumul Graceland semnat Paul Simon, acela în care unul dintre grupurile sud-africane cânta: Fără casă, fără casă, da, da, da, da, da, da, da, da, da... ceva de genul „Vine miezul nopții și vrei să te duci acasă.” Sau poate era ceva în zulu. Ori, așa cum auzea el acum: Fără casă, fără casă, duce-se să-și caute altă casă.

Cam așa ceva. Ajunse la intersecția unde se afla stația de metrou Bethesda, și dintr-o dată, își dădu seama de ce s-ar fi putut afla acolo. Acesta era, desigur, locul unde o cunoscuse pe femeia din lift. Rămăseseră blocați împreună pe când urcau afară din metrou: numai ei, sub pământ, minut după minut, până când, după o lungă conversație începuseră să se sărute, spre surprinderea lui Frank. Atunci venise echipa de intervenție și le dăduse drumul, iar femeia dispăruse fără ca el să fi aflat ceva despre ea, nici măcar numele. Simpla amintire îi făcea inima să bată cu putere. Acolo sus, pe trotuarul din dreapta, dincolo de lumina roșie de semnalizare, se afla cușca exterioară a liftului din care ieșiseră. Îi mai ieșise în cale apoi pe o barcă de pe Potomac atunci când diluviul se afla la apogeu. Apelase numărul de telefon al bărcii ei de pe celular, iar ea îi răspunsese spunându-i: „Am să te sun. Nu știu când.”

Lumina roșie se făcuse verde. Nu-l sunase și totuși el se afla acolo, îndreptându-se spre locul în care se cunoscuseră ca și cum

ar fi putut să o zărească. Poate că se gândise că dacă ar fi găsit-o, ar fi avut unde să stea.

Gând prostesc: un exemplu dintre cele mai nerealiste de credință că lucrurile aveau să se întâmple așa cum își dorea el. Trebuia să recunoască faptul că în ultimele două săptămâni își căutase apartamente în această zonă. Așadar, nu era vorba de un impuls izolat, ci un adevărat tipar comportamental.

Imediat după intersecție o coti pe aleea ce ducea la Hotelul Hyatt. Un valet se apropie, iar Frank îl întrebă:

- Nu știți dacă sunt camere libere?

- Dacă nu aveți rezervare, nu sunt.

Frank intră grăbit în holul hotelului ca să verifice. O recepționeră dădu din cap: nicio cameră liberă. Nu știa care era situația la alte hoteluri. Cele din zona metropolitană care aparțineau aceluiași lanț erau pline.

Se urcă iar în mașină și o porni pe Wisconsin, înspre sud, uitându-se atent la cușca exterioară a liftului atunci când trecu pe lângă ea. Femeia dăduse un nume fals în formularele pe care trebuiseră să le completeze la metrou. Nu avea cum să fie acolo.

Coborî pe Wisconsin, trecând de casa familiei Quibler, la câteva străzi pe dreapta. Acolo se afla motivul care îl adusese în această parte a orașului, în seara în care femeia și cu el rămăseseră blocați în lift. Anna Quibler, o colegă de-a lui de la FNS, dăduse o petrecere pentru ambasadorul khembali, care ținuse o prelegere la FNS în acea zi. O petrecere frumoasă. Excesul de rațiune este el însuși o formă de nebunie, îi spusese bătrânul ambasador lui Frank.

Nu putea să se ducă acum în vizită la Anna și la familia ei. Ar fi fost jalnic să apară acolo neanunțat și fără să aibă unde să se ducă.

Merse înainte. Fără casă, fără casă - duce-se să caute altă casă.

Chevy Chase părea relativ neafectat de inundații. Deasupra Dupont Circle se afla un hotel uriaș, Hilton. O luă în jos pe Wisconsin și Massachusetts și o coti pe Florida ca să ajungă la el, simțind însă deja că era o pierdere de vreme. Nu aveau să fie camere libere.

Și chiar nu erau. Fără casă, fără casă. Vine miezul nopții și tra, la, la, la, la.

O luă pe Connecticut Avenue fără să aibă vreun plan. Aproape de intrarea Grădinii Zoologice Naționale, stricăciunile cauzate de

inundații devenită vizibile, sub forma unei mocirle amestecate cu gunoaie și ramuri care acopereau trotuarele, mânjind vitrinele magazinelor. Imediat la nord de grădina zoologică, circulația se opriese ca să facă loc unui buldo-excavator. Reparații stradale făcute noaptea, ca de obicei. Reflectoare aruncau o lumină albastră, dură și orbitoare asupra unei scene ce părea desprinsă dintr-un film sovietic, cu mașinării gigantice ce făceau peisajul urban să pară neînsemnat.

Nerăbdător, Frank coti la dreapta pe o stradă lăturalnică. Găsi un loc gol de parcare pe una din străzile rezidențiale la est de Connecticut și parcă.

Se dădu jos din mașină și se întoarse la locul unde se făcea curățenie. Afară erau în continuare vreo 90 de grade Fahrenheit (32°C)⁵ și o umiditate tropicală. Un miros puternic de nămol și vegetație în putrefacție amintea de tropice sau de Atlantida după potop. Da, se simțea un pic apocaliptic. Se afla la final de ceva, nu avea rost s-o nege. *Fără ca-să, fără casă.*

Un restaurant spaniol îi atrase privirea. Se îndreptă spre el ca să se uite la meniul din vitrină. Tapas. Intră, se așează și comandă. Mâncare excelentă, ca întotdeauna.

Puteai conta pe mâncarea excelentă din D.C. aproape tot timpul. Trebuie că era orașul cu cele mai bune restaurante din lume.

Își termină masa, ieși din restaurant și o porni la întâmplare pe străzi, simțindu-se mai bine. Îi fusese foame și confundase această senzație cu neliniștea. Lucrurile nu stăteau chiar așa de rău.

Trecu pe lângă mașină, continuând să se îndrepte spre est, spre Parcul Rock Creek, aducându-și aminte de articolul din Post. Întoarcere la salbăticie.

Pe Broad Branch Road, Frank ajunse la hotarul parcului. Nu se vedea nici țipenie de om în nicio direcție. Era întuneric sub copacii de pe cealaltă parte a străzii, luminile stradale din

---

⁵ Am păstrat temperaturile atmosferice în grade Fahrenheit, dând echivalentele Celsius în paranteză, pentru că altfel nu mai funcționează titlul. „Cincizeci de grade sub zero” vine de la titlul dat de un ziar din carte, în momentul înregistrării unei minime de temperatură în timpul unui val de frig. În Celsius, temperatura ar fi „Patruzeci și cinci de grade sub zero”. Formula de conversie e cam ciudată și nu e la fel pentru *plus* și *minus*. Autorul dă direct în Celsius temperatura apei de la suprafața oceanului și acolo am lăsat așa.

spatele lui nepătrunzând dincolo de primul rând de frunze.

Traversă strada și intră în pădure.

Duhoarea vegetală a diluviului era puternică. Frank înaintă încet. Orice potecă o fi existat acolo, dispăruse între timp, înlocuită de un cordon de crengi, gunoi și nămol dispus inegal. Rădăcinile copacilor răsturnați se ridicau pieziș în aer în lumina slabă, iar crengi căzute i se încurcau în picioare. Când ochii i se obișnuiră cu întunericul, simți că totul era foarte slab iluminat, mai ales datorită norului luminos al orașului care se strecura prin fiecare gaură din frunzișul negru.

Auzi un foșnet, apoi o voce. Fără să stea pe gânduri, se strecură în spatele unui copac mare și rămase nemișcat acolo, cu inima bătând să-i spargă pieptul.

Două voci se certau, una dintre ele aparținând unui om beat.

- Ce-ai cumpărat porcăria asta?

- Tu nu cumperi niciodată nimic! Trebuie să mai și dai, omule.

Cei doi trecură mai departe coborând pe panta dinspre est, cu vocile aspre auzindu-li-se printre copaci. *Fără ca-să, fără ca-să.* Vocile lor îi amintiseră de indivizii murdari în salopete care-și făceau veacul pe la Dupont Circle.

Frank nu dorea să aibă de-a face cu asemenea oameni. Era iritat: voia să se afle într-o sălbăcie pură, goală așa cum munții lui din vest erau goi. În loc de asta, râsete răgușite de tutun se auzeau printre copaci ca loviturile de topor. „Ha, ha, ha, harrrr.” Așa se ducea de râpă tot cartierul.

Alunecă în jos în altă direcție pe o porțiune de pietriș, apoi pe nămolul întărit dintre copaci. Crengile îi pârlău umed sub tălpi. Panta deveni mai abruptă decât crezuse și făcu un pas lateral ca să nu alunece.

Atunci auzi un alt sunet, mai slab decât vocile. Un foșnet ușor și un scârțâit, apoi un trosnet abia auzit din pădurea ce se întindea dedesubt și înainte. Ceva care se mișca.

Frank înlemni. I se ridicase părul pe ceafă. Orice-o fi fost, părea să fie mare după sunet. Articolul din Post menționase faptul că multe dintre animalele de la Grădina Zoologică Națională nu fuseseră încă prinse. Tuturor li se dăduse drumul înainte ca grădina zoologică să fie inundată, pentru a li se oferi o șansă de supraviețuire. Unele se înecaseră oricum, iar multe dintre ele, dar nu toate, fuseseră recuperate ulterior. Frank nu-și amintea dacă în articol se precisase numele vreunei specii aflate

încă în libertate. Era un parc mare doar. Posibil să fi fost menționat un jaguar.

Încercă să se facă una cu copacul de care se sprijinea.

Creatura de dedesubt frânse o creangă la numai câțiva copaci depărtate. Adulmecă, aproape cu un sforăit. Era mare, fără îndoială.

Frank nu-și mai putea ține respirația, dar constată că dacă stătea cu gura căscată, putea respira fără să scoată niciun sunet. Ticăitul produs de bătaia inimii sale în membrana moale de pe ceafă era mai degrabă simțit decât auzit. Majoritatea animalelor se bazau oricum pe miros, iar în privința mirosului n-avea ce face. Gând care ți-ar putea înmuia mușchii de tot.

Creatura se opri. Gâfâi. Mirosul ca de mosc ce pluti înspre el era aproape identic cu mirosul pietrișului produs de inundații. Inima îi ticăia asemeni ceasului deșteptător al Căpitanului Hook.

O hârșăitură scurtă ca de umăr ce se freacă de scoarța de copac. Alt pârâit de crengi. Un claxon de mașină în depărtare. Mirosul semăna acum cu cel de blană udă. Încă un scârțâit de frunze și ramuri, mai în josul pantei.

Când nu mai auzi nimic și simți că era din nou singur, o zbughi înapoi spre vârful dealului și spre vest, întorcându-se la străzile orașului. Era frustrant, pentru că acum era intrigat și voia să continue explorarea parcului. Nu voia însă să sfârșească precum acei nesăbuiți de oraș care ignoraseră realitatea animalelor sălbatice și fuseseră mâncați. Orice fusese acolo jos, era mare. Mai bine să fie prudent și să se întoarcă altă dată.

După întunericul din parc, tot Connecticutul părea la fel de tipător luminat ca locul de pe stradă unde se efectuau lucrări. Îndreptându-se spre mașină, Frank se gândea că tot cartierul semăna cu unul din cartierele victoriene mai frumoase din San Francisco. Era târziu, iar noaptea începea să devină răcoroasă. Ar fi putut umbla toată noaptea și tot n-ar fi găsit o cameră.

Rămase în fața mașinii. Scaunul din dreapta șoferului era rabatabil.

Cel mai apropiat stâlp de iluminat stradal se afla la colțul străzii.

Deschise ușa din dreapta a mașinii, dădu scaunul în spate, îl coborî, se strecură înăuntru și se așează. Închise ușa și se lăsă pe spate întinzându-se bine. După un timp se întoarse pe o parte și se cufundă într-un somn agitat.

Pentru vreo oră sau două, după care pași pe lângă mașina lui îl treziră. L-ar fi putut vedea oricine dacă se uita. Ar fi putut să-i bată în geam ca să vadă dacă se simțea bine. Ar fi trebuit să se dea drept reporter în delegație care nu reușise să găsească o cameră liberă, ceea ce era foarte aproape de adevăr, ca toate minciunile cele mai bune. Se putea da drept oricine. Aici nu era legat de adevărata lui poveste.

Stătea întins pe spate, treaz, deloc comod pe scaun și destul de sigur că nu avea să mai poată adormi, după care intră într-o stare de ușoară toropeală, visând la femeia din lift. O parte din mintea lui realiza neobișnuitul situației, iar el se strădui să nu iasă din starea aceea, în ciuda faptului că-și dăduse seama de ce se petrecea. Îi vorbea despre ceva urgent. Chipul ei era atât de clar, i se întipărise atât de viu în minte, pasionat și amuzat în lift, serios și distant pe barcă în timpul inundațiilor. Nu era sigur că-i plăcea ceea ce-i spunea ea. „Numai sună-mă”, insistase el. „Sună-mă și rezolvăm noi.”

Atunci sunetul unei sirene îl trezi, transpirat și nefericit. Mai rămase întins o vreme, gândindu-se la chipul femeii. O dată, în liceu, se giugiulise cu o fată într-o mașină la fel de mică, în care scaunul dat pe spate le permisese să stea întinși. O dorea. Dorea s-o găsească. De pe barcă îi spusese că avea să-l sune. Nu știu peste cât timp, zisese ea. Poate că asta însemna mult timp. N-avea ce să facă decât să aștepte. Asta dacă nu găsea vreo nouă modalitate de a o căuta.

Cerul se lumina. Acum clar nu mai putea să adoarmă la loc. Se ridică gemând și ieși din mașină. Rămase în picioare pe trotuar, simțindu-se epuizat. Cerul era de un cenușiu catifelat, părând mai întunecat decât în toiul nopții. Aerul era răcoros. O luă spre răsărit, intrând iar în parc.

Roua dădea luciu frunzișului verde și dens. În lumina puțină și difuză, frunzele umede aduceau cu o pădure de ceară. Frank încetini pasul. Văzu ceva ce semăna a potecă, probabil chiar a potecă de animal. Erau multe căprioare în parc, se afirmase în articol. Auzea sunetul scos de Rock Creek, un susur care, pe măsură ce Frank cobora, le acoperea pe cele ale orașului, vâjâitul constant al camioanelor. Cerul se lumina repede, iar ceea ce lui îi păruse a fi o cortină de nori se dovedi a fi un cer de un albastru pal. Nuanțe de verde slab începură să alunge cenușiurile. Aerul rămânea însă răcoros.

Descoperi că în această zonă Rock Creek curgea pe fundul

unei ravene destul de abrupte, ale cărei maluri fuseseră rupte pe alocuri de inundații, după cum constată în momentul în care se trezi dintr-o dată pe marginea unei pante. Dedesubt, gresia dezgolită dădea la iveală rădăcini ca niște cabluri rupte. Ocoli marginea pantei, ferindu-se de copacii scunzi.

Dintr-un mic luminiș putea privi în aval. Inundațiile măturaseră micul canion. Tot ce fusese aici înainte, Beach Road, micile poduri și clădiri, postul pădurarilor, zonele de picnic, toate acestea dispăruseră, lăsând o zonă de gresie dezgolită, nămol turtit, iarbă zdrobită, copaci căzuți și copaci încăpățânați, care fie se agățau de viață, fie muriseră pe locurile unde se aflau. Mulți copaci fuseseră strâmbați și se mai țineau de câteva rădăcini, formând răgălii vii de crengi cu noroi și gunoaie. O altă răgălie mai în aval semăna cu un uriaș stăvilar construit de castori, ce crea un iaz de un maroniu murdar.

Cerul de deasupra era mare și albastru, ca o cupolă înaltă ce părea să se ridice pe măsură ce se lumina de ziuă. Un Rock Creek nămolos curgea bolborosind tare, vărsându-se de la o întindere maronie plină de spume la alta.

La capătul îndepărtat al iazului, pășea un bătlan, cu genunchii îndoiți spre spate. Trup lung, picioare lungi, gât lung, cap lung, cioc lung. Un bătlan albastru mare, bănuie Frank, deși penele de un cenușiu închis ale păsării păreau mai degrabă verzi decât albastre. Un soi de dinozaur. Nimic nu ar fi putut arăta mai pterodactilic. Două sute de milioane de ani.

Lumina soarelui strălucea verde la vârful copacilor de peste ravenă. Frank și bătlanul stăteau pe loc ascultând atenți păsărelele nevăzute ale căror ciripit sălbatic se ridica în aer. Bătlanul își înclină capul într-o parte și, pentru o vreme, rămase la fel de nemișcat ca o statuie de bronz.

Apoi, dincolo de ciripit, se ridică un alt sunet, fluid și clar, ca o sirenă, ca un cârlig înfipt în carne:

Uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuup!

Fundația Națională pentru Știință, Arlington, Virginia, parcare subterană, la ora șapte dimineața. O primată stătea în mașina sa, gândindu-se. În calitate de redactor al *The Journal of Sociobiology*⁶, Frank știa foarte bine care era originea speciei

---

⁶ *Jurnalul de Sociobiologie.*

sale. Al treilea cimpanzeu, cum îl numise Diamond⁷. Cimpanzeii dorm afară. Cimpanzeii pitici dorm afară.

Locuința nu era în cele din urmă decât o problemă de ergonomie. De ce avea cu adevărat nevoie? Toate lucrurile lui se aflau fie în mașină, fie sus în birou sau în cutii la UCSD, în depozite din Encinitas, California sau din Arlington, Virginia. Faptul că lucrurile lui erau în depozite demonstra cât de mult contau. În general, se eliberase de lucrurile lumești. La cei patruzeci și trei de ani ai lui nu mai avea nevoie de ele. Se simțea un pic ciudat din această cauză, dar nu neapărat prost. Îi dădea oare o senzație de bine? Pur și simplu îl făcea să se simtă ciudat.

Ieși din mașină și luă liftul până la etajul al treilea, unde se afla o mică sală de gimnastică, cu o toaletă pentru bărbați prevăzută cu dușuri, în apropierea intrării. Căra în geanta de umăr laptopul, telefonul mobil, trusa de baie și un schimb de haine. Cele trei cabine de duș se aflau în spatele unor perdele albe, lângă o zonă cu bănci și dulapuri, dincolo de care se întindea încăperea unde erau toaletele, pisoarele și un rând de chiuvete sub o oglindă lungă.

Frank cunoștea locul, căci făcuse duș și se schimbase aici de multe ori după ture de alergare la prânz împreună cu Edgardo, Kenzo, Bob și alții. Acum o studia dintr-o nouă perspectivă. Era așa cum și-o aducea aminte: o baie suficient de bună, publică, dar utilizabilă.

Se dezbracă și intră la unul din dușuri. Un șuvoi de apă caldă, în cantitate aproape industrială îi îndepărtă înțepeneala nopții lipsite de confort. Nimeni nu și-ar fi dorit să fie văzut făcând duș în acest loc în fiecare zi. Nu că ar fi stat cineva să se uite, dar unii dintre cei cărora le plăcea să facă sport de dimineață ar fi observat până la urmă.

Un abonament la un club de fitness din apropiere i-ar fi oferit o alternativă la sala de baie. Ce altceva să-ți mai trebuiască?

Un loc de dormit, bineînțeles. Honda nu era de ajuns. Dacă ar fi avut un monovolum și un abonament la un club de fitness, plus vestiarul acesta și biroul lui de sus și toaleta bărbaților de acolo... În ce privește mâncarea, orașul avea milioane de restaurante. Altceva?

---

⁷ Cercetător și profesor american autor al unor lucrări de popularizare a științei, care combină aspecte din domeniul antropologiei, biologiei, ecologiei, lingvisticii, geneticii și istoriei.

Nu-i venea nimic în minte. Mulți oameni trăiau mai mult sau mai puțin în clădire, toți împătimiți de la FNS care petreceau câte șaizeci-șaptezeci de ore pe săptămână aici, mâncau la birou sau la restaurantele din apropiere și se duceau acasă numai ca să doarmă - iar aceștia erau oameni cu familii, copii, case, animale de companie, parteneri.

Era greu să ieși în evidență dintr-o asemenea mulțime.

Ieși de la duș, se șterse (o stivă de prosoape albe proaspăt spălate îi stătea la dispoziție), se rase și se îmbrăcă.

Aruncă o privire în oglinda de deasupra chiuvetei, simțindu-se un pic rușinat. Nu se mai privea în oglindă, nu-și întâlnea privirea nici când se rădea, concentrându-se aspra pielii de sub lamă. Nu știa de ce. Poate pentru că nu semăna concepției pe care o avea despre sine, vag științifică și serioasă, să zicem darwiniană, și totuși cel care se rădea în oglindă era mereu același tip athletic pârilit de soare.

De astă dată însă se uită. Spre surprinderea sa constată că arăta normal, adică același din totdeauna. Nimeni n-avea să-și dea seama din felul în care arăta că era lipsit de somn, că îi trecuseră prin cap niște gânduri destul de anormale sau, lucru esențial, că-și petrecuse noaptea de dinainte în mașină pentru că nu mai avea casă.

„Hmm,” îi spuse reflexiei sale.

Luă liftul până la etajul al zecelea, încă reflectând asupra situației. Stătea în ușa noului său birou, evaluându-l după noile criterii de locuire. Era o cameră adevărată, mai degrabă decât una creată prin compartimentarea unui spațiu mai mare, astfel încât avea și o ușă pe care o putea închide. Avea și una dintre cele mai mari ferestre, care dădeau spre curtea interioară centrală a clădirii, oferindu-i vedere directă la sculptura suspendată mare și colorată ce umplea jumătatea de superioară a curții.

Nefericită priveliște. Nu voia să se uite la sculptura respectivă, pentru că nu cu multă vreme se trezise atârând de ea cu capul în jos, zbătându-se disperat să scape dintr-o pătrundere prin efracție prost plănuită și executată. Încercase și nu reușise să recupereze o scrisoare de demisie pe care i-o lăsase Diane Chang, directoarea FNS. Era un incident pe care ar fi dorit să-l uite.

Sculptura suspendată atârna la locul ei, în unghiul nou dat de Frank, pe care nu-l observase nimeni, probabil ca să-i aducă

aminte să... să ce? Să nu mai încerce să facă lucruri prostești. Să se gândească bine înainte să treacă la fapte. El însă încerca mereu să facă asta, drept pentru care nu avea nevoie de ceva care să-i aducă aminte. Sculptura suspendată de afară era un dezavantaj. Se puteau instala însă draperii.

Lângă unul din pereți era loc pentru o canapea mică, dacă muta biblioteca din acel loc în colțul opus. Încăperea ar fi ajuns astfel să semene cu o sufragerie, cu computerul pe post de centru de divertisment. După colț era o toaletă pentru bărbați obișnuită, ceva mai încolo pe hol era un ungher pentru cafea, iar jos erau dușuri. Toate utilitățile. Așa cum comentase Sucandra, gustând sos de spaghetti cu lingura de lemn odată când se aflau la masă la familia Quibler, „Aaahhh, ce ne mai lipsește acum?”

Același răspuns: Nimic.

Trebuia recunoscut faptul că gânditul la această idee îl făcea să se simtă jenat. Tulburat. Anormal în sensul că se abătea de la normă. În general oamenii nu alegeau să trăiască fără casă. Să nu ai o casă la care să se întorci era probabil ceva un pic nebunesc.

Întrucâtva însă, acest aspect îl încânta. Nu era ceva nebunesc ca pătrunsul prin efracție prin luminator într-o clădire, dar dovedea același angajament față de o idee. Era oare mai nebunesc decât să-ți dai mai bine de jumătate din venitul lunar pe o locuință mizeră?

Traiu nomad. Viața în aer liber. Se gândise, citise, scrisese de atâtea ori despre imperativele biologice ale comportamentului uman, despre faptul că acestea proveneau de la primate, despre evoluția care dusesse la modul de viață paleolitic, acea suită de comportamente ce determinase creierele să se extindă atât de repede și despre puterea reziduală pe care o mai aveau asupra vieții moderne. În tot acest timp cât se gândise, citise și scrisese, stătuse la un birou. Trăind la fel ca orice angajat din America, un creier într-o sticlă, lucrând cu vârfurile degetelor sau cu vocea, sau numai cu gândul, distras uneori de momentele de visare cu ochii deschiși la scurtele răbufniri de activitate de sfârșit de săptămână care-i permiteau să-și reintre în corp.

Aici era nebunia, în faptul că trăise astfel când credea ceea ce credea.

Acum se gândea să se comporte conform convingerilor sale. Mai auzise ceva spus de khembali acasă la familia Quibler, de data aceasta de către Drepung: „Dacă nu acționezi în baza a

ceea ce simți, atunci ceea ce ai simțit nu a fost adevărat”.

Voia ca acestea să reprezinte ceea ce simțea el cu adevărat. Totul se schimbaseră din ziua în care se dusese să asiste la prelegerea ambasadorului Khembali, iar apoi dăduse peste femeia din lift, după care vorbise cu Drepung la petrecerea de la familia Quibler și intrase prin efracție în clădirea FNS, încercând să-și recupereze demisia. Totul se schimbaseră. Sau cel puțin așa simțea el, dar pentru ca sentimentul să fie adevărat, trebuia să acționeze în baza lui.

Acest nou comportament presupunea și întâlnirea cu Diane Chang și colaborarea cu ea la coordonarea reacției FNS la problema climaterică implicată în diluviu și la multe alte lucruri.

Avea să fie jenant. Scrisoarea de demisie, pe care Diane nu recunoscuse niciodată clar că ar fi primit-o, era acum ceva foarte jenant pentru el. Fusesse o încercare irațională de a-și da foc la valiză, iar în prezent ar fi trebuit să se afle la San Diego, cu duhoarea fumului în urma lui. Diane părea să fi citit scrisoarea și s-o fi ignorat sau mai degrabă să se fi gândit cum s-o folosească pentru a se juca cu el ca și cu un pește, și să-l tragă frumos cu undița înapoi la FNS. Ceea ce și făcuse cu mare abilitate.

Realiza acum că trebuia să-și înăbușe oarecare resentimente când avea s-o vadă. Trebuia să fie capabil să-i privească în ochi secretara cu privire de oțel, pe nume Laveta, fără să clipească, să se prefacă, în timp ce negresa masivă îl conducea înăuntru, că situația era normală. Nu avea de unde ști ce știa ea despre situația lui.

Diane stătea la biroul ei, vorbind la telefon. Îi făcu semn să ia loc. Mâini grațioase, mici. Scundă, chinezo-americană, frumoasă în sensul exotic, cu atitudine profesională, dar totuși prietenoasă. Avea pe chip o expresie ușor amuzată, de câte ori asculta pe cineva vorbind, de parcă i-ar fi făcut plăcere să asculte veștile pe care i le dădeau.

Ca acum cu Frank. Deși amuzamentul se putea datora scrisorii sale de demisie, și modului jiu-jitsu-istic în care reușise să-l rețină la FNS. Era greu să-ți dai seama în cazul lui Diane, iar atitudinea sa, deși prietenoasă, nu te îmbia la conversații de natură personală.

- Te-ai instalat în noul tău birou? îl întrebă ea.

- Lucrurile mele s-au instalat. O să-mi ia o vreme să le pun în ordine.

- Sigur. Ca mai orice altceva zilele astea. Ce debandadă! I-am chemat în dimineața asta pe Kenzo și pe câțiva din grupul său ca să ne dea mai multe detalii despre Curentul Golfului.

- Bine.

Kenzo și câțiva dintre colegii săi apărură la timp. Se salutară, își scoaseră laptopurile, iar Kenzo începu să-și facă de lucru la o prezentare în Power Point pe ecranul mural din biroul Dianei.

Toate datele, explica el, indicau stagnări ale ceea ce el numea „circulație termosalină”. La capătul de nord al Curentului Golfului, unde apa de la suprafață se răcea și scufunda la fundul Atlanticului înainte să se îndrepte spre sud, un strat de apă dulce de la suprafață încetinise procesul de scufundare al apei spre adâncuri. Neavând unde să se ducă, apa din curentul dinspre sud își încetinise mișcarea ajungând să se oprească de tot.

Mai mult, zise Kenzo, o asemenea stagnare a circulației termosaline fusese identificată drept cauza principală a schimbării bruște de climă numită de către specialiștii în paleoclimatologie Dryasul Recent⁸, o mică și dură eră glaciară care debutase cu aproximativ unsprezece mii de ani în urmă și durase câteva mii. Ipoteza avansată era că oprirea Curentului Golfului, ca urmare a unor valuri de apă dulce provenite din topirea calotei polare de pe teritoriul Americii de Nord dusesese imediat la coborârea temperaturilor în Europa și în jumătatea estică a Americii de Nord. Acesta fusese debutul aproape incredibil de rapid al Dryasului Recent, despre care analizele efectuate asupra carotelor de gheață din Groenlanda relevaseră faptul că totul se petrecuse pe durata a trei ani. Trei ani pentru o schimbare globală majoră de la o climă pe care climatologii o numeau caldă și umedă la un climat răcoros, arid și vântos. Un concept atât de radical, încât climatologii fuseseră nevoiți să admită faptul că trebuie să fi existat puncte neliniare de răsturnare a echilibrului climatic global, conducând la acceptarea universală a ceea ce reprezenta un concept cu adevărat nou în climatologie: schimbarea bruscă de climă.

- Ce anume a cauzat stagnarea? Întrebă Diane.

---

⁸ Younger Dryas, cea mai recentă dintre fazele climatice Dryas. Denumirea provine de la Dryas Octopetala, cunoscută ca argințică, o specie relictă de subarbust târâtor alpin și subalpin, cu flori albe și frunze verzi lucitoare pe partea superioară și albe pe partea interioară, și se datorează faptului că frunze ale acestui subarbust au fost găsite în straturile de rocă aferente perioadelor climaterice respective.

Kenzo făcu click pe următorul slide, o imagine a Pământului cu imensa calotă de gheață ce acoperise mare parte a emisferei nordice în timpul ultimei glaciațiuni. Sfârșitul acelei erei se petrecuse încet, în maniera tradițională liniară, cu topirea vârfului calotei glaciare și formarea unor lacuri gigantice pe gheața rămasă. Aceste lacuri fuseseră menținute pe loc de către stăvilare de gheață care se topeau la rândul lor, iar când stăvilarele cedaseră în cele din urmă, volume uriașe de apă dulce, comparabile cu cele din Marile Lacuri, se vărsaseră repede în ocean în numai câteva săptămâni. Semne ale acestui fenomen înregistrate la nivelul peisajului indicau faptul că avusese loc de-a lungul liniilor despărțitoare ale bazinelor hidrografice ale fluviilor St. Lawrence, Hudson și Mississippi, iar la vest, un lac care acoperea aproape în totalitate suprafața statului Montana se revărsase pe cursul fluviului Columbia de câteva ori, lăsând în urmă o zonă din Washington numită „scablands”⁹ ce reprezenta o dovadă grăitoare a puterii cu care aceste inundații săpaseră în rocă. Se putea presupune că la fel se petrecuseră lucrurile și pe Coasta de Est, dar acolo semnele fuseseră aproape în totalitate acoperite, fie de apă ca urmare a creșterii nivelului mării, fie de marea pădure estică, astfel încât abia acum deveneau vizibile.

Uitându-se la harta de pe ecran, Frank se gândea la cum arătase Rock Creek în zorii zilei. Inundațiile prin care trecuseră fuseseră minore în comparație cu cele descrise de Kenzo, și totuși cumpăna apelor fusese devastată.

Așadar, continuase Kenzo, apa dulce aruncată brusc în Atlanticul de Nord părea să fi blocat ciclul termosalin. Iar în prezent, gheața marină de iarnă din Oceanul Atlantic se spargea de câțiva ani în flote mari de aisberguri, care pluteau spre sud duse de curenți până dădeau de apele calde ale Curentului Golfului și se topeau. Zonele de topire ale acestor aisberguri, așa cum evidențiasse o hartă de pe următorul diapozitiv, erau situate puțin mai la nord de capătul nordic al Curentului Golfului, de așa-numitele zone de scufundare. Între timp, calota glaciară din Groenlanda și ghețarii se topeau, la rândul lor, într-un ritm mult mai rapid decât normal, pe ambele laturi ale acelei minunate insule.

- Câtă apă dulce e acolo? Întrebă Diane.

---

⁹ Suprafață netedă brăzdată de multe canale dezgolite de origine glaciară.

Kenzo dădu din umeri.

- Arctica are o suprafață de aproximativ zece milioane de kilometri pătrați. Gheața marină are o grosime de cinci metri în ultima vreme și nu ajunge toată în Atlantic. Era o lucrare care estima că circa douăzeci de mii de kilometri cubi de apă au diluat Atlanticul în ultimii treizeci de ani, cu o aproximație în plus sau în minus de cinci mii de kilometri cubi.

- Să obținem niște parametri mai exacti pentru această cifră, dacă se poate, spuse Diane.

- Sigur.

Trecură la ultima imagine. Implicațiile tindeau să se împotmolească la suprafața minții, se gândi Frank, exact ca apa din Atlanticul de Nord, refuzând să se scufunde. Întreaga lume, instalată confortabil într-un climat cald și umed, care devenea și mai cald și mai umed din cauza încălzirii globale provocate de eliberarea în atmosferă a gazelor de seră antropice, s-ar fi putut trezi mutată pe un tipar global rece, uscat și vântos. Ultima dată când se petrecuse acest lucru, fuseseră necesari trei ani. Greu de crezut, dar datele oferite de carotele de gheață din Groenlanda erau foarte clare, iar restul detaliilor din acest caz erau și ele la fel de convingătoare, încât s-ar fi putut spune, în vocabularul științific care avea diferite niveluri de siguranță, că erau chiar atât de convingătoare încât te îndemneau la acțiune.

După ce Kenzo și echipa lui plecară, Diane se întoarse către Frank.

- Ce părere ai?

- Pare o problemă gravă. S-ar putea să-i determine pe oameni să treacă la acțiune.

- Numai că acum ar putea fi prea târziu.

- Da.

Reflectară asupra acestui lucru în liniște timp de vreo câteva minute, după care Diane zise:

- Să discutăm despre următorul an pe care ai să-l petreci aici, să vedem cum să-l planificăm ca să obținem maximum de rezultate de la tine.

O abordare destul de directă, dată fiind manipularea la care recurgea ea, numai că Frank avu grijă să nu exprime niciun resentiment.

- Sigur, zise el.

Se dovedise că dacă te sforțai să abordezi o mină bună,

dispoziția în care te aflai se străduia și ea să se conformeze. Așadar un zâmbet scurt de acceptare, urmat de trasul scaunului la birou.

Studiară o listă pe care o alcătuisese Diane, identificând acele domenii în care FNS ar fi putut contribui la acțiunile ce vizau impactul schimbării bruște de climă. Pe măsură ce înaintau cu lucrul, Frank constată că ea era mult mai avansată ca el în căutarea unor soluții în această privință, ceea ce i se păru un pic surprinzător, deși avea logică, altfel de ce-ar mai fi vrut ca el să rămână? Scrisoarea lui n-avea cum să fi fost modalitatea prin care Diane aflase despre lipsa de eficiență a FNS în abordarea unei situații de criză.

Diane vorbea foarte repede. Cu mintea ușor încețoșată, Frank se străduia să țină pasul cu ea, privind-o mai atent decât o făcuse vreodată. Desigur, orice chip era în cele din urmă impenetrabil. Avea o față dreaptă, pe care pomeții, fruntea și bărbia, deși distincte formau cumva un unghi. Formală, formidabilă. O asiatică dură, da. Atrăgea privirile. Era cu vreo zece ani mare ca Frank, bănuia el, era văduvă, după cum auzise și era la FNS de multă vreme, dar Frank nu știa exact de când. Renumită pentru zilele sale de lucru incredibil de lungi. Se obișnuia ca oamenii ca ea să fie numiți împătimiți de muncă, asta până când toată lumea se adaptase ritmului și conceptul dispăruse. O dată, Edgardo spusese că Diane o făcea pe Anna să pară leneșă, la care Frank se cutremurase, știut fiind cât era Anna de maniacă atunci când venea vorba de muncă. Orice depășea acea limită trebuia să fie o nebunie. Și totuși, pentru o astfel de persoană avea el să lucreze.

Bine, bine. Nu rămăsese în D.C. ca să piardă vremea. Și el voia să lucreze cu program prelungit, iar acum îi era clar că Diane avea să-l asculte și să-l sprijine, drept pentru care oricine de la FNS s-ar fi dovedit cooperant cu el, și avea să facă treabă. Acesta era singurul lucru care-i făcea suportabilă șederea la Washington.

Se concentrează asupra listei ei:

- Coordonarea programelor federale existente;
- Crearea de noi instituții și programe dacă este necesar;
- Colaborarea cu Sophie Harper, omul de legătură al FNS pe lângă Congres, în scopul contactării și informării comisiilor și personalului de specialitate din cadrul Congresului și acordarea de asistență la elaborarea unei legislații corespunzătoare;

- Colaborarea cu Grupul Interguvernamental pentru Schimbări Climatice (IPCC), cu Programul de Mediu al ONU, cu Proiectul Milenar al acestei organizații și cu alte organizații internaționale;

- Identificarea, evaluarea și clasificarea tuturor posibilităților de atenuare a modificărilor climaterice: energie nepoluantă, sechestrarea carbonului etc.

Ultimul punct, credea Frank, avea să creeze adevărata listă de acțiuni ce trebuiau întreprinse.

- Va trebui să mergem la New York să discutăm cu lumea, zise Diane.

- Da.

Avea să fie interesant să o urmărească acolo. Artele marțiale asiatice se bazau adesea pe folosirea forței adversarului împotriva lui. Cu siguranță așa îl pusese la podea și pe el. Poate că și restul lumii avea să urmeze.

Trecând în revistă punctele de pe listă, simți un val de nerăbdare. Încercă să i-l explice politicoșilor lui Diane: nu dorea să-și petreacă timpul făcând studii. Voia să descopere care erau punctele în care alocarea unor mici sume de bani și eforturi putea declanșa eforturi mai mari. Voia să facă treabă. Dacă vremea avea să se încălzească, el avea s-o răcească. Dacă invers, atunci invers. Dorea să identifice un nou sistem viabil de producere a energiei, voia să sechestreze miliarde de tone de carbon, voia să reducă la minim suferința umană și pierderea altor specii. Voia lucruri imposibile! Scrise în grabă o listă nouă pe care să o studieze împreună:

- calmarea directă a climei
- sechestrarea carbonului (biologic, fizic)
- intervenții asupra circuitului apei în natură
- energie nepoluantă din surse regenerabile (biomasă, solară, produsă de valuri, mareică, eoliană)
- acțiuni la nivel politic
- o nouă paradigmă (permacultura)

Diane citi lista. Expresia de amuzament subtil se transformă într-un zâmbet complet, perfect observabil.

- Ai gânduri mari.

- Situația este de așa natură. Chiar și stagnarea Curentului Golfului nu este decât o cauză aproximativă. Cauzele

fundamentale sunt legate de întreaga situație. Carbon, consum, populație, tehnologie, toate acestea. Va trebui să dăm piept cu ele dacă vrem să realizăm cu adevărat ceva.

- Există alte agenții care lucrează la aceste probleme. Mare parte nici măcar nu sunt de competența noastră.

- Da, bine, dar noi suntem Fundația Națională pentru Știință, spuse el pronunțând apăsător cuvintele. Încă nu e clar câtă competență ar trebui să aibă o asemenea organizație. Dată fiind importanța științei în această lume, ai putea susține că ar trebui să cuprindă mai toate domeniile. Ar trebui să fie, cu siguranță, locul care să coordoneze eforturile comunității științifice. Dincolo de asta, cine știe? E o situație nouă.

- Așa e, grăi ea, încă zâmbindu-i amuzată. Bine atunci, hai să mâncăm ceva și să discutăm problema.

Frank încercă să-și ascundă surprinderea.

- Bine.

Hotelul de deasupra stației de metrou Ballston oferea prânzul sub formă de bufet, atât de fantezist, încât redefinise conceptul. Restaurantul era răcoros și liniștit, decorat în cel mai fin stil Hotelier American Anonim. Diane părea să-l cunoască bine și să aibă rezervată o masă ascunsă într-un colț. Își umplu o farfurie mare cu salată și niște fâșii uscate de friptură de vită, fără să ia și pâine. Ceai cu gheață, fără zahăr. Purta o fustă potrivită unei ținute de afaceri și o bluză grea de mătase. Frank observă, în timp ce mergea în spatele ei, că aveau o croială fără cusur și cădeau perfect pe ea, părând scumpe. Diane se mișca grațios și părea puternică. Femeile scunde nu-i atrăgeau de regulă privirile lui Frank, dar atunci când se întâmpla, aceasta se datora proporțiilor, unui fel de aer regal. Purta pantofi fără tocuri și nu părea să-și acorde atenție. Judecând după mâncare, considera probabil că are niște kilograme în plus. Dar arăta bine.

Sociobiologul ireprimabil din Frank care emitea mereu teorii se întrebă dacă nu cumva era afectat de o oarecare prejudecată, dat fiind că ea era o femelă alfa puternică și șefa lui. Poate că toate femelele alfa erau într-o oarecare măsură impresionante din punct de vedere fizic, iar acest lucru făcea parte din calitatea lor de femele alfa; în general așa se întâmpla în cazul bărbaților.

Se așezară, mâncară și discutară despre alte chestiuni. Frank o întrebă despre copii.

- Au crescut și s-au mutat. E mai ușor acum. Vorbea degajat,

ca de ceva ce nu o preocupa prea tare. Cum să nu fie? continuă ea.

- Trebuie să fi fost greu pentru o vreme.

- Da.

- Unde ai fost înainte să vii la FNS?

- La Universitatea din Washington. Biofizică. După care am intrat în administrație acolo, am trecut la apoi la Institutul Național pentru Sănătate, iar acum aici. Dădu din umeri, ca și cum ar fi recunoscut că undeva nu o apucase pe calea potrivită. Dar tu? Ce te-a adus la FNS?

Păi, am făcut speculații cu capital care nu era în întregime al meu, l-am pierdut, am trecut printr-o despărțire, a trebuit să mă îndepărtez de toate astea...

Nu era o poveste pe care dorea s-o spună. Poate că de fapt nu se putea spune povestea nimănui. Ea una nu adusesese deloc vorba de soțul ei decedat. Ar fi înțeles dacă nu vorbea decât de motivele științifice care-l aduseseră la FNS: noi realizări în domeniul bioalgoritmilor, nevoia unei perspective mai largi, o vizită de un an la FNS care i-ar fi permis acest lucru și așa mai departe.

Diane dădu din cap, privindu-l cu expresia ei amuzată, ca și cum ar fi zis: „Știu că asta e doar o parte a poveștii, dar chiar și așa e interesantă”. Îi plăcea atitudinea. Nu era de mirare că ajunsese atât de sus. Femelele alfa adoptau strategii diferite de cele ale masculilor alfa pentru a-și atinge scopurile, poziția lor de indivizi alfa se datora unor calități sociale diferite.

- Cum rămâne cu problema locuinței? îl întrebă ea. Ai reușit să rămâi în casa unde stăteai?

Surprins, Frank răspunse:

- Nu. O închiriasem de la un tip de la Departamentul de Stat care s-a întors.

- Și ai reușit să-ți găsești altă casă?

- Da. Pe moment locuiesc undeva temporar și am niște informații care să mă ajute să-mi găsesc ceva permanent.

- Asta e bine. Trebuie să fie greu acum, cu inundațiile astea.

- Sigur că e. S-a scumpit foarte tare.

- Cred și eu. Să-mi spui dacă te pot ajuta cu ceva.

- Mulțumesc, așa o să fac.

Se întrebă ce voia să spună, dar nu dorea s-o întrebe.

- Încerc să devin membru la un club de fitness de pe-aici și Anna mi-a zis în treacăt că tu te duci la unul?

- Da, merg la Optimodal.
- Îți place?
- Da, e în regulă. Nu e prea scump și are toate dotările obișnuite. Și nu vin numai puștani care se dau mari. De cele mai multe ori mă urc pe banda de alergat și trec la treabă.

Râse.

- Ca un șoarece care învârte o roată.

Ca la serviciu. Însă Frank se abținu s-o spună.

- Am încercat mai multe aparate, adăugă ea. E amuzant.

Frank notă adresa de la ea și se întoarse în zona unde se servea mâncarea pentru a lua plăcintă și înghețată (o porție mică pentru ea), după care continuă să vorbească despre serviciu. Diane nu făcuse nici cea mai mică aluzie la scrisoarea lui de demisie. Ceea ce era suficient ca să-i strice sentimentul că aveau o relație profesională normală. Se simțea de parcă o folosea cumva împotriva lui.

Mai încolo, în timp ce se străbăteau pasajul acoperit suspendat care ducea la clădirea FNS, Diane zise:

- Hai să ne întâlnim la fiecare două săptămâni și chiar mai des dacă simți nevoia. Vreau să fiu la curent cu ceea ce gândești.

Frank îi aruncă o privire rapidă. Diane continua să se uite la ușile de sticlă de care se apropiau.

- E cel mai bun mod de a evita orice neînțelegeri, continuă ea, fără să-l privească.

Când ajunseră la intrarea în clădire, îi zise:

- Vreau să iasă ceva din asta.

- Și eu, o asigură el. Crede-mă.

Se duseră la biroul de pază.

- Ce-ai să faci mai întâi? Întrebă ea, de parcă ajunseseră la o înțelegere.

- Ca să fiu sincer, cred că o să mă duc să mă înscriu la club.

Diane rânji.

- Bună idee. O să ne vedem acolo din când în când.

Frank dădu din cap.

- Cât despre comitetul de lucru, am să încep să dau telefoane ca să-l formez. Aș vrea să-l cooptez pe Edgardo, dacă tu crezi că nu e nicio problemă.

Diane râse.

- Dacă-l poți convinge...

Și așa Frank se întoarse la el în birou, adunându-și gândurile.

Un muncitor îi instala un prelungitor pe peretele dezgolit din spatele biroului și așteptă răbdător să plece. Se așează la birou, se întoarce cu scaunul și se uită pe fereastră la sculptura suspendată din curtea interioară.

Își petrecuse noaptea în mașină și luase masa de prânz cu directorul Fundației Naționale pentru Știință și nimeni nu aflate. Se simțea puțin amețit ca după droguri, dar aparențele fuseseră păstrate și nimeni nu-și putea da seama. Nu exista nimic care să-l dea de gol. Își păstrase o oarecare intimitate.

Aducându-și aminte de o hotărâre pe care o luase în acea dimineață, ridică receptorul și sună la Grădina Zoologică Națională.

- Bună ziua. V-am sunat ca să vă întreb despre animalele de la grădina zoologică aflate încă în libertate.

- Stați să vă fac legătura cu Nancy.

Nancy veni la telefon și-l salută cu o vorbă prietenoasă, iar Frank îi povestește că auzise noaptea ceva ce părea a fi un animal mare, aproape de marginea parcului.

- Aveți o listă de animale de la grădina zoologică ce s-ar putea afla încă în libertate?

- Da, este pe site-ul nostru. Vreți să deveniți membru al grupului nostru?

- Adică?

- Avem un comitet al grupului de voluntari, PGZN. Prietenii Grădinii Zoologice Naționale. Puteți deveni și dumneavoastră membru. Se numește Grupul de Observație al Animalelor Fugite.

- Ceață?¹⁰

- Da. Toți suntem în ceață acum, nu-i așa?

- Așa e.

Îi dădu adresa de web, iar el se uită pe site, care se dovedi a fi unul bine făcut. Existau deja vreo 1.500 de PGZN. Era și o pagină dedicată tigrilor înotători ai khembalilor, iar pe pagina GOAF se găsea o listă cu animalele care fuseseră văzute, precum și o listă a celor dispărute la inundații și încă nedescoperite. Pe listă era trecut și un jaguar. Fuseseră văzuți și niște giboni, opt la număr, giboni cu obraji albi, dimpreună cu trei siamangi. Aproape de fiecare dată în Parcul Rock Creek.

„Hmmm.” Frank își aduse aminte de țipătul pe care îl auzise

---

¹⁰ Joc de cuvinte. În engleză prescurtarea de la GOAF este FOG, de la Ferral Observation Group, care este în același timp și un cuvânt de sine stătător, ce înseamnă ceață.

În zori și căutase creaturile pe paginile de web. Atât gibbonii, cât și siamangii strigau în mod regulat în cor în zori de zi, siamangii chiar mai tare decât gibbonii, deoarece erau mai mari. Puteau fi auziți de la o distanță de aproximativ zece kilometri.

Se părea că aderarea la GOAF i-ar fi putut aduce permisiunea de a intra în Parcul Rock Creek. Doar nu aveai cum să observi animalele dintr-un parc în care nu aveai voie să intri. O sună din nou pe Nancy:

- Membrii GOAF au voie în Parcul Rock Creek?
- Unii da. De regulă ne ducem în grup, dar avem și niște permise individuale pe care le puteți lua.
- Super. Spuneți-mi cum se procedează.

Ieși din clădire și o porni pe Wilson, apoi pe o stradă laterală spre Clubul de Sănătate Optimodal. Diane îi spusese că putea ajunge pe jos și așa și era. Ceea ce era bine, iar clubul părea în regulă. Preferase mereu să facă „sport” afară, ocupându-se cu ceva care constituia o provocare pentru el. Până acum trăise cu impresia că cluburile nu erau decât o altă modalitate de a transforma timpul liber într-o marfă, transformând activitățile pe care oamenii obișnuiau să le facă afară pe gratis, în activități de interior, plătite. Ce prostie.

Dacă însă aveai nevoie să închiriezi o baie, atunci erau nemaipomenite.

Așadar se strădui cât putu de bine să rămână impasibil (ceea ce-i dădu o expresie de neobișnuită înverșunare) în timp ce-i dădea tinerei de la ghișeu cartea de credit și semna formularele. Calitate de membru plin, nu. Antrenor personal gata să-i preia sarcina de a-și face griji pentru trupul său, dar fără să-și asume vreo răspundere în fața legii, nici vorbă de așa ceva. Plăti pentru un dulap permanent în plus în care să-și țină unele lucruri, încă o trusă de baie și un schimb de haine ce s-ar fi putut dovedi utile.

Își urmă ghida prin încăperile clubului, menținându-și chipul impasibil. Când termină în cele din urmă, biata fată părea cât se poate de tulburată.

Întors la FNS se duse la subsol la Honda lui.

O mașinuță grozavă. Acum însă nu mai servea scopului. Merse spre apus pe Wilson multă vreme, până când ajunse la distribuitorul Honda/ Ford/ Lexus de la care își luase în leasing mașina cu an înainte. Din tot fiasco-ul pe care îl reprezenta rămânerea lui la Washington, măcar în această privință acționa

la timp. Trebuia să reînnoiască contractul, iar vânzătorul nerăbdător care se ocupa de el era fericit să audă că de data aceasta dorea să ia în leasing un monovolum Odyssey. Unul dintre cele mai bune monovolume de pe șosele, așa cum îi spusese individul în timp ce se duceau să vadă mașina. Și totodată unul dintre cele mai mici, se abținu Frank să zică.

Argintiu șters, cea mai anonimă culoare existentă, ca o manta de invizibilitate. Bancheta din spate se putea scoate, deci era loc acolo pentru salteaua sa de o persoană, aflată în prezent la un depozit. Geamuri fumurii de jur împrejur pe partea din spate, ce-i ofereau destul de multă intimitate. Mașina era aproape la fel de bună ca dubița Volkswagen în care locuise pe durata a câtorva veri la Yosemite, parcată în parcare de la Tabăra Patru, bucurându-se de plita, frigiderul și trapa de pe acoperișul micii sale case pe roți. Din punct de vedere cultural, ideea de a utiliza o mașină mică pe post de casă se prăbușise de atunci, având la bază ideea de frugalitate hippie, învinsă de excesul american obișnuit, până într-atât încât să fie declarată ilegală de un Congres cumpărat de industria producătoare de autovehicule. Nu mai era voie să ții plite în dubițe, bineînțeles! Trebuia să le ții în vehicule recreative gigant.

Odyssey-ul avea să fie bun pentru scopul ales. Frank parcurse în grabă termenii contractului de leasing și semnă formularele. Observă că era posibil să trebuiască să închirieze o casuță poștală. Poate că era bună și adresa de la FNS.

Ieșind afară ca să-și ia în primire noul său dormitor, trecu împreună cu vânzătorul pe lângă un rând de SUV-uri parcate, de fapt breakuri înalte și grase, numite Expedition și Explorer, absurdități ce aveau să le facă pe generațiile următoare să dea din cap în același mod în care ei se minunaseră cândva de mașinile cu „aripioare” ale anilor cincizeci.

- Mai cumpără lumea așa ceva? întrebă Frank, deși nu voia s-o facă.

- Desigur, ce vreți să spuneți? Acum că tot ați adus vorba, la sfârșit de an avem surplus. Era luna mai. Ca să scurtăm povestea, benzina devine prea scumpă. Eu am una din astea, zise vânzătorul bătând ușor în caroseria unui Lincoln Navigator. Sunt super. Au și două televizoare în spate.

Dar sunt stupide, se abținu Frank să spună. Din perspectiva dilemei prizonierului, erau mereu defecte. Reprezentau modalitatea prin care America îi zicea restului lumii: „Du-te-n

mă-ta și lasă-mă”. Risipă intenționată, într-un fel de profanare ritualică. Nu numai negare prin sfidare, dar și un gest de colaps care spunea: dacă noi cădem, o să tragem toată lumea după noi. Erau pline șoselele de ele. Iar Curentul Golfului se oprișe.

- Uimitor, spuse Frank.

Își conduse Odissey-ul direct la depozitul din Arlington unde închiriasse un spațiu. Îl plăcea sentimentul că se află la volanul unei mașini mici, pe care i-l dădea monovolumul. Îi scoase bancheta din spate în fața spațiului închiriat, o puse în dulapul supradimensionat de metal și beton, din care lucrurile lui ocupau mai puțin de jumătate, după care scoase salteaua de o singură persoană și o întinse în spatele monovolumului. Se potrivea perfect. Putea folosi aceleași așternuturi și perne pe care le folosise în apartamentul său.

„Fără casă, fără ca-să. Ha, ha, ha, ha ha ha ho ho ho.”

Restul lucrurilor ținute în spațiul de depozitare le putea sorta mai târziu. Era posibil ca foarte puține dintre ele să mai iasă vreodată din cutii.

Încuie și ieși pe Șoseaua de Centură, ocolind blocajul, ajunse pe Wisconsin Avenue și intră în oraș. Trecerea pe lângă cușca exterioară a liftului de la stația Bethesda, devenită un nou ritual. Acum ar fi putut să dea pe la familia Quibler, fără să pară jalnic, chiar dacă în multe privințe lucrurile nu se schimbaseră prea mult față de noaptea trecută, numai că acum avea un plan. Și un monovolum. Iar de astă dată nu voia să se oprească. Ajunse pe Connecticut, în cartierul de la nord de grădina zoologică și coti pe exact aceeași stradă ca în noaptea trecută. Remarcă faptul că stabilirea de obișnuințe făcea parte din instinctul de întoarcere acasă.

Majoritatea străzilor din cartier necesitau obținerea unui permis de parcare pe timpul zilei, noaptea parcare fiind liberă, cu excepția unei nopți pe săptămână când se făcea curățenie. Odată parcat, monovolumul său deveni perfect greu de definit. La distanța egală de două alei, cu stâlpul de iluminat public aproape, dar nu foarte. Avea să prindă șpilul pe măsură ce exersa, dar strada părea bună.

Ieși și o luă pe Connecticut. Tablouri Edward Hopper, final de zi. Lucrările stradale care așteptau pe trotuare să se termine orele de vârf și să vină noaptea. Zona era în mare parte formată din spații comerciale, apartamentele elegante și birourile

rămânând undeva în spate, după care urma cartierul rezidențial, fără îndoială extrem de scump, deși casele nu era prea mari. Ca peste tot în D.C., și aici existau restaurante cu specific din mai toate colțurile lumii. Nu numai că puteai mânca preparate etiopiene sau azere, ci puteai alege între mâncare hari din sudul Etiopiei sau bucătărie sudaneză din nordul acestei țări. Mâncare libaneză bună, proastă, minunată?

Crescut în sudul Californiei, Frank nu se putuse niciodată obișnui cu așa o varietate. În prezent îi plăceau bucătăria mediteraneană și cea din Orientul Mijlociu, iar această zonă din nord-vestul orașului le avea din plin pe amândouă, astfel încât era nevoit să se gândească pe care o voia sau dacă să mănânce la restaurant sau să ia ceva la pachet. Dacă mânca singur la restaurant, trebuia să aibă ceva de citit la el. Ciudat cum era în regulă să citești la restaurant, dar să te uiți pe ecranul unui laptop sau să vorbești la mobil nu. De fapt, judecând după numărul laptopurilor vizibile în taverna de pe Connecticut Avenue colț cu Brandywine, obiceiul se schimbase. Poate că citeau prin intermediul laptopurilor. Asta s-ar fi putut să fie în regulă. Trebuia să încerce și el să vadă cum era.

Se hotărî să ia mâncarea la pachet. Era ora cinei, dar afară mai era încă suficientă lumină; se putea duce să mănânce în parc și să se bucure de apus. Merse pe Connecticut până dădu de un restaurant grecesc care punea dolmades și calmari în cutii din hârtie, cu sos de iaurt într-un recipient mic de plastic. Păcat că ouzo și retsina nu se vindeau decât la restaurant, căci îi plăcea gustul lor. Comandă un ouzo să-l bea cât aștepta mâncarea și-l dădu pe gât fără să mai lase cuburile de gheață să-i dea o consistență lăptoasă.

Înapoi pe stradă. Gustul de lemn dulce îl învălui ca o amprentă distinctă, neagră și dulce.

Apus aburind de primăvară, încețoșat de polen. Se strecură pe lângă două femei. Ceva din râsul lor brusc îl trimise cu gândul la femeia lui din lift. Avea să-l sune? Dacă da, atunci când? Și ce avea să-i zică? Ce avea el să-i zică ei? O dispoziție pofticioasă, anticiparea asociată dorinței trupești ca un fluierat după femei în mintea lui. Mirosul vegetal al inundațiilor. Cele două femei fuseseră atât de frumoase. Așa era Washingtonul.

Mâncarea din punga de hârtie îi ațâța foamea, drept pentru care se întoarse spre răsărit și intră în Parcul Rock Creek, apucând-o pe o potecă ce îl scoase în cele din urmă într-un loc cu

două măsuțe de picnic, unite la capătul unui petic pe pajiște plin de noroi. O vatră de piatră, ce aducea cu un mic cuptor cu cărbuni ancora ansamblul. Iarba înnoroită era netunsă, iar pe deasupra micii pajiști atârnavu crengi de mesteacăn și sicomor. Existaseră o mulțime de locuri de picnic în tot parcul, dar majoritatea fuseseră amplasate lângă pârâu și ca atare se putea presupune că fuseseră luate de ape. Locul în care se afla fusese creat undeva mai sus, într-o scobitură aproape de Ross Drive. Toate locurile de picnic fuseseră marcate cu placarde mari pe care scria „SE ÎNCHIDE LA APUS”, din care niciuna nu mai rămăsese în picioare. Se așeză la una dintre mese și-și desfăcu mâncarea.

Terminase aproape jumătate din porția de calmar, când câțiva bărbați intrară cu pași grei în luminii și se așezară fie la cealaltă masă, fie în fața vetrei, aducând cu ei o suflare grea de transpirație stătută, fum și bere. Geci uzate, pungii de plastic: indivizi fără adăpost.

Doi dintre ei scoaseră niște cutii de bere dintr-o pungă de hârtie. Un individ cărunț îmbrăcat într-o salopetă îl salută pe Frank întinzându-i o cutie.

- Hei, omule!

Frank dădu politicos din cap.

- 'seara.

- Vrei o bere?

- Nu, mulțumesc.

- Care-i treaba?

Frank dădu din umeri.

- Sigur, de ce nu? Poftim.

Își termină porția de dolmades și bău cutia de Pabst Blue Ribbon oferită, privindu-i pe bărbații care se așezau în jurul lui. Binefăcătorul său și doi dintre ceilalți erau îmbrăcați în salopete kaki de camuflaj, a căror semnificație era Veteran din Vietnam Părăsit de Noroc (Voi Sunteți de Vină, Dați Bani). Dintr-o sacoșă ieșea o bucată de carton cu o poveste lungă mângălită cu carioca.

Un ins slab cu o barbă roșcată și părul prins în coadă de cal se așeză la masă lângă cei trei veterani. Aceștia trei erau negri, iar unul dintre aceștia era adolescent sau poate copil. Se așezară la masa lui Frank. Flăcăul scoase o cutie care conținea un set de piese de șah, o tablă și un ceas de șah. Bărbatul care-i oferise berea lui Frank veni și el să se așeze de partea cealaltă a mesei

În dreptul băiatului care așeza tabla de șah. Piesele erau din plastic ieftin, dar ceasul părea ceva mai scump. Cei doi începură un joc, puștiul pocnind butonul de pe partea lui de ceas după pauze ce durau în medie cam cincisprezece secunde, iar veteranul de regulă apăsându-l încet după un minut sau chiar mai mult, declarând mereu: „Ah, la naiba.”

- Vrei să joci după el? Îl întrebă băiatul pe Frank. Fac pariu cu tine pe cinci dolari.

- Nu-s destul de bun ca să joc pe bani.

- Atunci pe cutia de sepie pe care-o ai.

- Cu niciun chip. Frank continuă să mănânce în timp ce cei doi jucau. Voi nu jucați pentru bani, remarcă el.

- Deja mi-a luat tot ce aveam, răspunse veteranul de război. Acum mă folosește doar de antrenament. Mă joacă în picioare, nenorocitul.

Băiatul dădu din cap.

- Tu pur și simplu nu ești atent.

- M-ai epuizat, Șahistule. Mă bați și când sunt căzut la pământ. Ești un nenorocit de pericol. Îmi pregătesc atacul prin învăluire.

- Șah și mat.

Ceilalți indivizi izbucniră în râs.

În acel moment, trei bărbați intrară în fugă în micul lor luminiș. „Bună!” strigară ei în timp ce se îndreptau în fugă spre capătul opus al locului de picnic.

- Ce naiba? făcu Frank.

- Sunt jucătorii cu discul zburător, zise veteranul cel mare râzând.

- Mereu aleargă, îi explică un alt veteran. Acesta purta o șapcă de baseball cu inscripția VFW și avea o figură de desfrânat iubitor de whisky. Strigă după cei care alergau: „Cine câștigă?”

- Vântul, îi răspunse unul dintre ei.

- 'seara, domnilor, zise un altul. Multă fericire cu ocazia zilei de joi!

- Asta să fie oare?

- Hei, cine câștigă? Cine câștigă?

- Vântul câștigă. Noi toți câștigăm.

- Așa zici tu! Mi-am pus banii pe tine! Să nu mă dezamăgești! Jucătorii se aflau în fața unei bucăți de teren neted înspre nord.

- Care vă e ținta? strigă Frank.

Cel mai înalt avea ochi albaștri și părul blond-roșcat aranjat în şuvițe nepieptănate, multe dintre ele prinse sub o bandană, și o barbă roșcat-blondă. El era cel care-i salutase primul pe indivizii fără casă. Acum se opri și îi zise lui Frank:

- Coșul de gunoi de colo de lângă becul acela. Par¹¹ patru. Făcu un pas și execută aruncarea, o mișcare lină, ca o desfășurare, după care aruncară și ceilalți și se pierdură în apus.

- Aleargă, îi explică al doilea veteran.

- Golf cu discul zburător din alergare?

- Da, unii joacă așa. Joacă folf, zic ei, adică golf din fugă. Nu și ăștia! Ei doar aleargă fără să-i dea vreun nume. Și nici nu folosesc întotdeauna ținte obișnuite. Sunt niște coșuri pe aici, niște chestii de metal de care atârnă lanțuri. Trebuie să lovești lanțurile, iar discurile zburătoare cad în coș.

- Numai că nu se întâmplă așa, îl zeflemisi primul veteran.

- Da, e un sport dificil. Ca nenorocitul de golf.

Frank îi vedea pe alergători ridicându-și discurile în josul potecii și zăbovind numai o clipă înainte să arunce din nou.

- Cât de des vin aici?

- Foarte!

- Poți să-i întrebi pe ei, or să se întoarcă peste ceva vreme. După ce fug până la capătul terenului se întorc.

Rămaseră pe loc, auzindu-i pe alergători strigând o dată sau de două ori. Cincisprezece minute mai târziu, aceștia se întoarseră pe poteca pe care pleaseră.

Frank îl întrebă pe individul cu codițe:

- Pot să vin și eu după voi să învăț traseul?

- Da, desigur, dar vezi că noi îl parcurgem în fugă.

- Nicio problemă, o să țin pasul cu voi.

- Bine atunci. Vrei și un disc să-l arunci?

- Probabil că l-aș pierde.

- Asta e mereu posibil, dar încearcă-l pe ăsta. L-am găsit astăzi, așa că trebuie să-ți fie destinat ție.

- În regulă.

Ca orice alt alpinist, Frank petrecuse destul timp în tabără aruncând cu discul zburător. Prefera să facă asta în loc de footbag¹², la care nu era bun deloc. Luă discul ce i se dăduse și se ținu după ei până la următoarea țintă, aruncând ultimul,

---

¹¹ Termen care indică gradul de dificultate al găurii de pe terenul de golf, exprimată prin numărul de lovituri necesare unui jucător bun pentru a acoperi distanța dintre semnul pentru minge și gaură.

conservator, ca și cum principala lui dorință era să nu-l lase să ajungă să înainteze pe terenul neted. Aruncarea lui ajunsese doar la jumătate din distanța aruncărilor celorlalți, dar se vedea unde se prăbușise discul pe iarba crescută peste măsură, așa că o consideră reușită și o luă la fugă după ceilalți.

Aceștia erau destul de rapizi, nu sprintau, ci doar se mutau repede dintr-un loc într-altul, cu o viteză pe care Frank o întui cam la vreo milă¹³ în șapte minute, dacă mențineau ritmul, și nu încetineau decât puțin ca să-și ia discurile de pe jos și să le arunce. Deveni repede vizibil că încetinitul, aruncatul și reluatul ciclului presupunea o cheltuială mai mare de energie decât simplul alergat, iar Frank trebuia să se concentreze asupra modului de funcționare al acestuia. Jucătorii îi indicară următoarea țintă, având încredere că n-avea să-i pocnească zdravăn în ceafă după ce aruncau și fugeau mai departe. De fapt, dacă arunca imediat după ei, putea s-o facă peste capetele lor și să mențină dreaptă traiectoria aruncării.

Unele ținte erau reprezentate de coșuri de gunoi, trunchiuri de copaci sau pietre mari; majoritatea însă erau coșuri de metal pe stâlpi din același material care-ți ajungeau până la piept și care țineau niște lanțuri atârinate de un inel prins în vârf. Frank nu mai văzuse așa ceva. Discul zburător trebuia să lovească lanțurile în așa fel încât avântul să-i fie oprit și să cadă în coș. Dacă se izbea doar de lanțuri și sărea în afară, atunci situația era similară cu cea în care mingea se oprea pe buza găurii de la golf sau se izbea de cercul coșului de baschet, iar o aruncare care se solda cu introducerea discului în coș se adăuga la scorul jucătorului.

Unul dintre jucători înscrie dintr-o aruncare de la vreo optsprezece metri, făcându-i pe toți să strige. Frank nu vedea niciun semn că s-ar fi ținut scorul sau ar fi existat vreo concurență între ei. Jucătorul cu codițe aruncă și el, iar discul lui lovi lanțurile, dar căzu jos. „Fir-ar!” Fugiră să-și recupereze discurile și să pornească spre următoarea gaură.

- Ce par era acolo?

- Trei. Toate sunt trei aici, în afară de trei găuri, dintre care

---

¹² Sport individual în care jucătorul trebuie să mențină cât mai mult în aer o minge de pânză umplută cu nisip, numită footbag, executând diverse acrobații.

¹³ 1,6 kilometri.

una este doi, una e nouă și alta patru.

- Sunt nouă găuri?

- Da, dar cum noi jucăm și în sens invers, avem optsprezece. În sens invers, găurile sunt total diferite.

- Înțeleg.

Alergau, se opreau, se aplecau, aruncau, iar o luau la fugă, alergând după aruncări precum câinii. Frank își intră în ritmul de alergare, și își dădu seama că ceilalți se deplasau mai degrabă cu o viteză ce le permitea să parcurgă o milă în opt sau nouă minute. Putea alerga, deci, alături de ei. Aruncatul era altceva, pentru că erau uimitor de puternici și preciși, iar aruncările lor erau de o calitate miraculoasă, zburând drept în coșuri și izbindu-se, adeseori, de lanțuri de la o distanță apreciabilă.

- Sunteți buni! le strigă el la un semn pentru disc.

- E doar o chestiune de practică, îi răspunse individul cu suvițe nepieptănate. Jucăm mult.

- E religia noastră, zise un altul, iar ceilalți râseră înfundat în timp ce se îndreptau spre următoarea țință.

Una dintre aruncările scurte ale lui Frank intră în lanțuri și pică fix în coș, de la aproximativ 27 de metri. Ceilalți izbucniră în urale.

La următoarea aruncare se concentrează asupra coșului, dădu drumul discului, îl privi zburând drept acolo și izbindu-se de lanțuri cu un sunet puternic. Un miracol! Simțea că radiază de bucurie, iar pasul său deveni mai sprinten.

La finalul rundei, se opriră transpirați în amurg, nu departe de locul de picnic și de indivizii fără casă. Jucătorii își comparau rezultatele: „douăzeci și opt”, „treizeci și trei” – numărul de lovituri cu care se situaseră sub par în ziua aceea. Urmară apoi străngeri de mână și bătut de palmă, după care o porni fiecare în altă direcție.

- Vreau să mai joc și altă dată, îi spuse Frank tipului cu codițe.

- Oricând, doar ai ținut pasul cu noi. Suntem aici aproape în fiecare zi pe la ora asta.

O porni în direcția indivizilor fără casă, iar Frank îl însoți, cu gândul să se întoarcă la locul unde cinase ca să-și curețe mizeria.

Indivizii fără casă se mai aflau încă acolo, bodogănindu-se unul pe altul ca Stan și Bran. „Nu eu! Tu. Nu, tu ai fost.” Ceva din intonația lor îi arătă lui Frank că aceștia doi erau cei pe care-i auzise în noaptea precedentă trecând pe lângă el în întuneric.

- Acum vrei să joci? îl întrebă jucătorul de șah pe Frank.

- Știu și eu...

Se așează în fața băiatului, transpirat, încă radiind de bucuria miraculoasei sale aruncări. Aruncarea din fugă - era, fără îndoială, ceva foarte vechi, ce ținea de apanajul vânătorului. Creierul și trupul său lucraseră în totalitate. Vânașă, desigur, iar găsitul și ridicatul discurilor zburătoare în amurg se asemana cu culesul. Vânătoare și cules, poate că aceste activități nu mai erau aceleași, în cazul în care te aflai la vânătoare de explicații și la cules de date. Poate doar vânătoarea și culesul fizice se potriveau definiției.

Indivizii fără casă își vedeau de vorbăria lor monotonă, de ciondăneală și de încercările, fără prea multă tragere de inimă, de a face un foc în vatră. O porcărie, așa cum îi spusese unul dintre ei.

- Cine-a construit-o? întrebă Frank.

- Parcul Național. Uite-te la ea. Are acoperiș.

- Arată a afumătoare.

- Au fost niște idioți.

Frank întrebă:

- Locul ăsta nu se închide la apus?

- Ba da.

- Tot nenorocitul ăsta de parc e închis. Douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru.

- Închis pentru o perioadă.

- Sigur că da.

- Închis până la noi ordine.

- Cinci dolari jocul? îl întrebă adolescentul pe Frank, zgâlțâind cutia cu piese.

Frank oftă.

- Nu vreau să pariez. O să joc cu tine pe gratis. Arată spre primul veteran. O să-ți servesc și eu de antrenament ca el.

- Zeno nu e niciodată doar de antrenament!

Băiatul se încrunta acum altfel.

- Bine.

Frank nu mai jucase de când cu o expediție de demult la Cirque of the Unclimbables, un decor în care șahul păruse întotdeauna la fel de lipsit de importanță ca un joc de tiddlywinks¹⁴. Acum descoperea că utilizarea ceasului de șah

---

¹⁴ Joc cu discuri mici aruncate în sus prin presare cu un disc mai mare și care trebuie să nimerească o țintă, cum ar fi un vas.

chiar îi era de folos, făcându-l să renunțe la analizarea situației în profunzime și să se lase dus de val, de formă sau tipar. În literatura de specialitate această abordare se numea „euristică de decizie suficient de bună”, deși în cazul lui nu era nici pe departe așa. Ataca pe flancul stâng, avea ambii nebuni la înaintare și presa, iar dintr-o dată totul se dovedise a fi o strategie proastă și se trezi că pierduse.

- La naiba, zise el, vag încântat.

- Ți-am zis eu, îl certă Zeno.

Noaptea era caldă și plină de mirosuri primăvăratice, amestecate cu duhoarea nămolului. Frank era încă încălzit după jocul cu discul zburător. Strigăte nătange, ca de păuni aflați în libertate, se ridicau din ravenă. Indivizii de la cealaltă masă râdeau în hohote. Al treilea veteran stătea pe jos, încercând să citească ziarul Post, așezându-l pe pământ în fața focului intermitent.

- Nu vezi focul decât dacă stai întins pe jos sau te uiți fix în gaura de fum. Cât de prost trebuie să fii să faci așa ceva?

Aruncară un potop de înjurături la adresa focului mizerabil. Șahistul termină de pus în cutie piesele și plecă.

Zeno îi zise lui Frank:

- De ce n-ai jucat cu el pe bani, omule? O să trebuiască s-o ia la cioc de cinci ori să scoată banii ăștia.

- Aoleu, făcu Frank, surprins.

Zeno izbucni într-un râs aspru și hârșăit, răgușit de tutun. „Ha, ha, ha.” Ca un fel de dojană sau palmă. Avea un chip frumos de erou negativ din filme, de tovarăș al cuiva ca Charles Bronson sau Jack Palance.

- Ha, ha, ha, ce crezi omule?

Frank își băgă în pungă cutiile în care avusese mâncarea și se ridică.

- Și dacă-l bat?

- N-ai să-l bați.

Spus cu o mișcare a gurii care adăuga, „boule”.

- Pe data viitoare, zise Frank și plecă.

Primată în pădure. Caldă și transpirată, plină de mâncare, bere și ouzo și de endorfinele date de alergatul alături de indivizii cu discul zburător. Se făcuse întuneric, chiar dacă parcul purta aceeași cușmă de nori luminoși ca în noaptea precedentă, aproape lăsată peste copaci. Dădea exact atâta lumină cât să

vezi pe unde mergi, dar nu mai mult. Trunchiurile copacilor ieșeau în evidență grație unui oarecare simț somatic; Frank se strecura printre ele ca și cum s-ar fi ferit de mobila dintr-o casă foarte întunecoasă pe care o cunoștea foarte bine. Se simțea alert, relaxat. Înota prin parc.

O pâlpâire portocalie întrezărită în depărtare îl făcu să încetinească, să-și schimbe direcția și să se apropie de ea pieziș. Se ascunse după copaci pe măsură ce se apropia. Se apropie aplecat, ca un vânător sau spion. Asta îi dădea un sentiment de bine. La fel ca alergatul după discul zburător, dar diferit. Ajunsesse suficient de aproape ca să-și dea seama că era un foc de tabără, în centrul unei alte perechi de mese de picnic. Aici aveau un inel pentru foc¹⁵ normal. Fețe în lumina focului, bărboase, murdare, rumene. Indivizi fără casă la fel ca și cei pe care-i lăsase în urmă, ca și cei de pe străzile orașului, care cereau bani. Majoritatea bărbați, dar și o femeie, care stătea lângă foc tricotând și dădea scenei un aspect domestic, de ceva coborât din Hogarth.

După o vreme, Frank plecă mai departe, coborând în întuneric printre copaci. Rana ravenii sfâșiate îi apărură în față, albă în întuneric. Un canion larg de gresie, strălucind în lumina norului. Pârâul era o panglică neagră care-și tăia drum prin el. Probabil că luna era aproape plină, undeva deasupra norilor, era mai multă lumină decât ar fi putut genera orașul. Atât plafonul de nori cât și ravena proaspăt sfâșiată străluceau, iar gresia arăta asemeni cârnii dezbrăcate și sinuoase.

Un camion, hodogorind în depărtare. Sunetul pârâului susurând pe pietre. Râs undeva departe, o mașină pornind, zgomot de sticlă spartă, ceva ce semăna a sunet de capac de ladă de gunoi trântit. Și mereu zumzetul orașului, un milion de zgomote ce se împleteau, ca lumina prinsă în nor. Nu era nici liniștit, nici întunecos, nici gol și cu siguranță nu era nici sălbăticie. Era și oraș și pădure în același timp. Senzația pe care ți-o dădea era greu de descris.

Unde puteai să dormi în acest loc?

Întrebarea îi organiză imediat plimbarea. Mai înainte rătăcise, acum era din nou la vânătoare. Constată că multe lucruri erau de fapt o vânătoare. Vânătoarea nu trebuia să fie neapărat pentru

---

¹⁵ Dispozitiv special construit din metal sau beton, instalat în locurile de camping pentru a ține focul sub control și a preveni apariția unui incendiu.

ucis și mâncat animale. Orice căutare făcută mergând pe jos era un fel de vânătoare. Ca acum.

O porni în sus cu spatele la ravenă. Prima în ordinea importanței venea izolarea. Un loc neted și uscat, undeva departe de drum. Mai încolo, un copac fusese doborât de inundații, iar încurcătura de rădăcini se ridicase în sus, creând o peșteră parțială sub ea – prea umedă și prea mică.

Pânze de păianjen i se prinseră de față și le dădu la o parte. Privi în sus, înspre împletitura de crengi negre. Dacă ar fi stat sus într-un copac, s-ar fi rezolvat atâtea probleme... Un gând preuman, cauzat probabil de faptul că-și dăduse capul pe spate, în creier exista, fără îndoială un complex arboricol care striga: „Du-te-acasă! Du-te-acasă!”

Continuă să meargă în sus, îndreptându-se spre nord. Altă alegere era un vârf de deal. Se uită la unul din dâmburile care despărțeau afluenții rudimentari vestici ai lui Rock Creek. Frumos în anumite privințe, neted, dar ca și în cazul scorburilor din rădăcini, și acesta era un loc în care tot felul de creaturi și-ar fi putut căuta adăpost. Adevărul e că cele mai bune ascunzișuri de aici erau la fel de bune pentru toate creaturile din zonă. O pârlătură în desiș îi aduse aminte că printre ele se putea număra și jaguarul de la grădina zoologică.

Trebuia să exploreze și pe timp de zi, asta era clar. Putea să stea în monovolumul lui, desigur, dar locul acesta îi dădea un sentiment de realitate mai puternic. Recunoaștere pentru Grupul de Observație al Animalelor Fugite. Toți suntem acum în ceață, îi spusese Nancy. Avea să-și petreacă o parte din timp la vânătoare de animale. Un fel de întoarcere la paleolitic, chiar aici în Washington D.C. Repaleolitizare: suna foarte științific, la fel ca inginerii care vorbeau despre amișizare, atunci când se refereau la simplificarea unui design. Refacerea peisajului în creier. Căutarea fericirii, fericire care stătea în căutare.

Frank zâmbi scurt. Realiză că fusese tensionat de când plecase din apartament. Acum era mai relaxat, atent, dar relaxat, mișcându-se ușor. Era târziu și îl ajungea oboseala.

După încă o creangă peste față se hotărî să se oprească în noaptea aceea.

O luă spre apus către Connecticut, pe care intră pe la Fessenden, porni spre sud pe trotuar, clipind de la revărsarea de lumină. În ceea ce-l privea, ar fi putut foarte bine să se afle la Las Vegas sau Miami, cu toate neoele orbitoare și colorate din

noaptea caldă de primăvară. Pe stradă erau oameni. Merse printre ei. Și orașul era un habitat, și ca atare o revoltă de senzații. Avea să fie nevoie să se gândească cum se împăca acest lucru cu proiectul de repaleotizare, deoarece orașul era o parte importantă a societății contemporane, iar oamenii erau, în mod evident, dependenți de el. Și Frank era, cel puțin de anumite componente ale sale. Sublimul tehnologic făcea ca totul să pară magic, de parcă mergeau cu toții alături de șaman, dar în permanență, ceea ce era prea mult. Pierduseră așadar contactul cu realitatea, înnebuniseră în calitate de colectiv. Totuși și strada pe care mergea făcea parte din realitate. Va trebui să se gândească la asta.

Nu era nici țipenie de om în jur când ajunse la mașină. Se strecură înăuntru și încuie ușile. Era întunecos, liniștit și confortabil. Semăna foarte mult cu o cameră. Un pic îmbâcsită; puse contactul și crăpă ferestrele. Putea să pornească motorul și să dea drumul la aparatul de aer condiționat dacă avea nevoie.

Își programă ceasul de mână să sune la ora 4.30 dimineața, temându-se că s-ar putea să doarmă prea mult și să piardă zorile într-o asemenea încăpere. Își întinse vechea și binecunoscuta lui saltea și simți cum corpul i se relaxa.

La 4.30 îi sună ceasul. Îl opri, își puse pantofii pentru alergat și ieși din mașină înainte ca somnolența să-l facă să se culce la loc. Ieși în zori, în lumea cenușiurilor. Așa trebuie să fi văzut pisicile, cu tonalități atât de fine de cenușiu. Un cu totul alt mod de a vedea.

Iar în pădure. Dispunerea nervurilor frunzelor din aerul de pădure era o capodoperă de dimensionalitate arboricolă, distanțarea precisă dintre toate componentele sugerând un soi de sculptură vastă, ca într-o fotografie de Ansei Adams. Ochiul uman avea o profunzime de câmp uimitoare.

Stătea deasupra peretelui de gresie maro-roșcată a nou-șlefuitei ravene a pârâului Rock Creek și-și putea auzi respirația. Era aproape cald afară. Cerul trecea de la un cenușiu tern la un albastru pal.

„Uuuuuuuuuuuuuuuuuuup!”

Tremura din tot trupul, ca un cal.

Sunetul venea de undeva de sus, un „uuuuuuuuuuuuuuuup” în urcare, care apoi cobora brusc. Cam ca gânguritul de porumbel sau chemarea unui coiot. O voce sau un fel de sirenă, muzicală,

nepământeasă, bizară. Glissando care urcă și coboară. Voci, da. Giboni și/sau siamangi. Frank mai auzise asemenea chemări cu mult timp în urmă, la Grădina Zoologică din San Diego.

Acum suna de parcă se adunaseră mai mulți. „Uuuuup! Uuuuuuuuuup! Uuuuuuuuuup!

Sunete joase și înalte, pătrunzătoare și pure. Lui Frank i se zbârlise părul pe ceafă.

Încercă și el. „Uuuuuuup!” cântă ușor. Părea să se potrivească cu restul. Putea să imite destul de bine o parte din gama lor de sunete. Vocea sa nu era la fel de fluidă și nici nu avea tonalități la fel de clare, dar totuși era aproximativ la fel. Destul de asemănătoare cât să nu deranjeze alăturarea lui.

Cântă așadar alături de ei, pășind încetișor printre copaci, încercând să-i zărească. Se hrăneau fiecare cu energia celuilalt, sunând din ce în ce mai dezordonat. Animale sălbatice! Care, fără îndoială, sărbătoreau o nouă zi. Poate chiar libertatea. Nu aveai cum să-ți dai seama, dar lui Frank i se părea că despre asta era vorba.

În ceea ce-l privea era, cu siguranță, adevărat – sunetul îl umplea, dimineața îl umplea, la fel și primăvara și toate celelalte, iar el zbiera „Uuuuuuuupii uup uup!” cu vocea spărgându-i-se când atingea pragul de sus. Dorea să cânte mai sus, striga cât putea de tare. Gibonilor nu le păsa. Nu era clar dacă îl observaseră. Încerca să imite toate strigătele pe care le auzea, fără să reușească în majoritatea cazurilor. Sus, jos, crescendo, decrescendo, pianissimo, fortissimo. O muzică îmbătătoare. Auzise oare vreun compozitor vreodată această muzică, se folosisese vreodată de ea? Cum își puteau închipui oamenii că știu ce este muzica?

Când cerul se luminează, corul creștea în intensitate, deveni mai agitat, și în momentul în care soarele pătrunse prin frunzișul pădurii, o luară cu toții razna.

Atunci îi văzu pe trei dintre ei în copaci, pe ramuri situate sus. Le văzu brațele lungi și cozile și mai lungi, umerii lați și fundurile fără păr. Unul se îndepărtă legănându-se de crengi cu brațe mai lungi decât trupul său, ateriză pe o creangă lângă un altul, încasă o palmă și continuă să strige. Hărmălaia lor aspră îl zgâlțâi pe Frank. Când se potoliră în cele din urmă după un punct culminant ce-ți spărgea urechile, ziua verde deja sosise.

* * *

SENATORUL PHIL CHASE spuse:

- Știi, aici nu e vorba că tu ai dreptate și eu nu.

- Desigur că nu, replică Charlie Quibler.

Phil rânji.

- Am căzut cu toții de acord că încălzirea globală e ceva real.

- Da, așa e.

- Nu! murmură Joe Quibler, care moțăia pe spatele lui Charlie.

Phil râse la auzul exclamației.

- Ai un detector de minciuni cu tine.

- Se declanșează tot timpul când mă aflu în compania de față.

- Ha, ha. Pare că se trezește.

Charlie aruncă o privire peste umăr.

- Ar fi bine s-o iau din loc.

- Vin și eu cu tine. Și-așa nu mai suport să stau aici.

Se aflau la Memorialul Războiului din Vietnam, la o ceremonie ce marca redeschiderea acestuia. Phil, veteran care fusese în forțele terestre timp de un an ca reporter în Saigon, rostise câteva cuvinte, după care apăruse președintele, dar numai aproape de final, sentimentul ce-i încerca pe oamenii lui fiind că acestui memorial i-ar fi fost mai bine să fie lăsat îngropat în nămol. După aceea, Phil fusese uitat de presa prezentă, lucru care nu-l surprinsese, însă Charlie își dădea seama după ușoara strângere a colțurilor gurii că disprețul calculat față de Vietnam îl iritase.

Era gata de plecare. În mod normal, Phil ar fi fost dus cu mașina la biroul său, dar cineva care își anulasese o întâlnire îi crease o „gaură” de jumătate de oră în program.

- Hai să mergem să-l salutăm pe Abe, murmură el și se întoarse spre apus.

Faptul că-i oferea acest timp liber lui Charlie era cel mai bun înlocuitor de scuze pe care Charlie avea să-l primească.

Cu o lună în urmă, chiar înainte de inundații, Charlie contribuise la crearea unui uriaș proiect de lege pentru Phil, care ar fi trebuit să reprezinte startul unui angajament real în problema schimbărilor climatice. Apoi, în ultima fază a negocierilor intense la nivel de comisie, Phil făcuse proiectul de lege bucăți, ca să obțină adoptarea unei mici părți din el, distrugând efectiv restul. Îi promisese lui Charlie că n-o va face, dar o făcuse totuși, și asta fără să-l prevină.

Charlie se înfuriase la momentul respectiv. Phil îi răspunsese ridicând din umeri. „Nu fac decât ceea ce este necesar,” spusese el, cu versiunea sa de accent indian. „Mai întâi trebuie să fac

ceea ce este necesar.”

Charlie însă nu crezuse că era necesar. Iar faptul că Phil era aclamat ca un profet al problemei climatice de când cu inundațiile nu era de natură să îmbunătățească situația. Phil râsese de această mică ironie, îi mulțumise lui Charlie și-i ignorase cu aplomb toate încercările explicite sau implicite de a-i spune „Te-am prevenit eu”.

- E un compliment la adresa ta, Charles, la adresa ta și a genialității tale nepractice.

- Ăăăm, replicase Charlie. Sigur că da.

Situația îl distra mult prea mult ca să inventeze și partea lui zeflema. Doi vechi colegi, ieșiți la o plimbare la momentul lui Lincoln; cel mai rar lucru din oraș.

Pe recent refăcutul mal al Potomacului se aflau din loc în loc echipamente de amenajare a peisajului, amplificând cu zgomotul lor zumzetul de fundal al orașului. Pufăiturile violente i-ar fi putut trezi pe unii copii adormiți, dar pentru Joe Quibler erau ca un cântec de leagăn; zgomotul camioanelor care schimbau viteza pe Wisconsin era somniferul lui obișnuit și îi plăceau toate scrâșniturile puternice. Așa că acum moțăia fericit, cu capul cuibărit în ceafa lui Charlie, în timp ce se apropiau de memorial, făcându-l pe Charlie să se gândească la sublimul genomic.

Această parte din Mall se aflase la vreo șase metri sub apă când Potomacul răbufnise în timpul inundațiilor, neopunând prea multă rezistență revărsării de ape și astfel o bucată bună îi fusese ruptă, lăsând Memorialul Lincoln sub forma unei insule în curent.

- Ia uite, îi zise Charlie lui Phil, arătând spre clădirea albă, mare și pătrată. Pe clădire era o linie la oarecare înălțime. „Reper de viitură. Șapte metri peste cota normală.”

Phil se încruntă la vederea acesteia.

- Nenorocita aia de Cameră n-are să aloce nicicând destui bani pentru curățatul orașului.

Senatorii și membrii birourilor lor nutreau un dispreț imens pentru Camera Reprezentanților.

- Așa e.

- Seamănă prea mult cu una dintre profețiile lor biblice, dar care anume?

- Potopul lui Noe? Apocalipsa?

- Poate. Oricum, le place la nebunie. Nici vorbă să aloce bani ca să se amestece în judecata lui Dumnezeu. Asta ar fi ceva rău.

Mai rău chiar și decât... majorarea impozitelor!

- O să se trezească Joe dacă mai urli așa.

- Scuze. O să mă calmez.

Joe își frecă capul de ceafa lui Charlie.

- Nu, zise el.

- Ha, făcu Phil, rânjind. Iar a prins o minciună.

Charlie putea doar întrezări obrazul roșu și sprânceana deasă a băiatului. Simțea agitația lui Joe, clar prins într-unul dintre puternicele lui vise, care după încruntăturile și tresăririle lui păreau să fie niște lupte zdravene, pline de Nu-uri din toată inima. Joe se trezea din ele cu suspine puternice de ușurare, de parcă ar fi evadat într-o realitate mai liniștită, inferioară, un soi de cosmos de vacanță, ceea ce îl îngrijora pe Charlie.

Phil remarcă suferința lui Joe și îl mângâie pe căpșorul umed. Urcară treaptă cu treaptă Memorialul.

Pentru Phil, acesta era pământ sfânt. Îl iubea pe Lincoln, îi studiasse viața și citea adeseori cele nouă volume ale operelor sale complete.

- E un loc bun, zise el, așa cum făcea de fiecare dată când îl vizita. Solid. Pătrat. Ca un dolmen. Ca Parthenonul.

- Mai ales acum cu toate schelele.

Phil se uită la statuia mare, încă mânjită la genunchi, privește care-i provoca o grimasă.

- Orașul acesta și guvernul federal sunt sinonime. Unul înseamnă și celălalt, ca atunci când oamenii numesc administrația „Casa Albă”. Ce e asta, metonimie?

- Metonimie sau sinecdocă, niciodată nu-mi amintesc care din ele.

- Nimeni nu-și amintește. Phil intră înăuntru, oprindu-se la vederea pereților interiori pătați. La naiba. Or să lase orașul ăsta să se scufunde la loc în mlaștina din care a ieșit!

- E sinecdocă, cred. Sau un sofism jalnic.

- Jalnic e sigur, dar cum e și patriotic? Cum oare vând așa ceva?

- Phil, te rog, ai să-l trezești! Acționează în ambele sensuri. Folosesc fraze codificate care înseamnă cu totul altceva pentru Dreapta Creștină decât pentru restul lumii.

- Cum e chestia aia cu fiara va fi ucisă și ceva de genul acesta?

- Da, iar uneori chiar ceva mai subtil.

- Ha, ha. Clerici peste tot pe unde te uiți. Ai noștri sunt la fel

de răi ca ăia străini. Să-i faci pe oameni să-și urască guvernul în timp ce-i sperii cu teroriști, ce fel de program mai e și ăsta?

Phil trecu prin mulțimea domoală spre peretele stâng pe care era gravat Discursul de la Gettysburg. Ultimele rânduri erau acoperite de reperul de viitură, priveliște care-l făcu să se încrunte.

- Ar fi bine să curețe chestia asta.

- Or s-o facă. Doar era republican.

- Abraham Lincoln nu era republican.

- Poftim?

- Republicanii din Congres îl urau de moarte. Viperele¹⁶ făceau tot ce le stătea în putință ca să-l saboteze. S-au bucurat când a fost omorât pentru că puteau să-l revendice ca martir și să jefuiască Sudul în numele lui. Nu prea îi mai putem lovi cu informația asta acum.

- Dar continuă! Ce s-a întâmplat oare cu guvernul poporului alcătuit de către popor și pentru popor care nu trebuia să dispară de pe fața pământului?

Arăta spre rândurile deteriorate de pe perete, care păreau la fel de încărcate de simboluri ca o imagine dintr-un film de Cocteau.

- O idee care a pierdut? Întrebă Charlie, ațâțându-l.

- Democrația n-are cum să piardă. Trebuie să reușească.

- Democrația nu va reuși niciodată, ocupă prea multe seri.

- Ha. Cine-a zis asta?

- Oscar Wilde.

- Zău așa. Înțeleg ce vrea să zică, dar nu mi-l cita pe Oscar Wilde când încerc să gândesc ca Abraham Lincoln.

- S-ar putea ca Wilde să fie mai de nivelul tău.

- Ha, ha.

- Și Wilde era spiritual.

- Ha, ha, ha.

Charlie renunță să-l mai înțepe pe Phil, preferând să

---

¹⁶ În original „copperheads”, nume dat de republicani unei facțiuni a Partidului Democrat, care era împotriva războiului de secesiune și susținea încheierea unei păci între nord și sud, opunându-se președintelui Lincoln și republicanilor. Se consideră că numele provine atât de la faptul că aceștia purtau asupra lor bănuți de aramă, (copper), ca semn distinctiv, cât și de la șarpele mocasin (copperhead), care atacă fără avertisment. Deși menit ca insultă, copperheads erau mândri de numele dat lor.

contemple statuia murdară de nămol a celui de-al șaisprezecelea președinte. Era o operă superbă: masivă, cugetătoare și cuprinsă de griji. Cizmele mari cu vârfuri pătrate și haina evident lucrată manual evocau cumva întreaga lume a frontierei secolului nouăsprezece. Acesta era spiritul pe care America îl dăruise lumii, cel mai frumos gest al său, personajul său exemplar.

Mâinile lui prea mari erau murdare. Capul mare și bărbos privea trist peste ele. Întregul spațiu interior al clădirii avea o anumită măreție, statuia stranie, tavanul înalt, literele monumentale cu care erau scrise discursurile de pe pereții laterali, oamenii domoli care veneau să-l viziteze. Chiar și copiii erau cuminți și atenți.

Probabil că tocmai asta îl trezise pe Joe. Căscă, se întinse în suportul său și îl pocni pe Charlie pe cap.

- Jos! Jos!

- Bine, bine.

Charlie ieși afară să-l dea jos. Phil veni și el, și se așezară pe treapta cea mai de sus, lăsându-l pe Joe să-și dezmoștească picioarele în spatele lor.

O echipă de televiziune își făcea de lucru la baza treptelor, filmând ceea ce părea a fi un reportaj despre reatașarea de uscat a memorialului. Când îi văzu, reporterul urcă să-l întrebe pe Phil dacă nu dorea să dea o declarație pentru programul respectiv.

- Cu plăcere, zise Phil.

Reporterul făcu semn echipei sale să urce și ea, și nu peste mult timp Phil se trezi în fața camerei de luat vederi, într-un loc în care Lincoln se profila peste umărul lui, și se lansă într-una din improvizațiile sale obișnuite. „Sunt sătul de oamenii care desconsideră Washingtonul,” zise el, arătând cu mâna spre oraș. „Ceea ce face America să fie deosebită este Constituția noastră și legile adoptate pe baza ei, guvernul nostru este cel care face din America un motiv de mândrie, iar guvernul își are sediul aici. Drept pentru care mie unuia nu-mi place să văd oameni care se învelesc în drapelul național în timp ce vorbesc de rău însăși țara pe care pretind că o iubesc. Abraham Lincoln nu ar accepta așa ceva...”

- Vă mulțumesc, domnule senator. Sunt sigur că putem folosi declarația. Cel puțin o parte din ea.

- Și eu sper.

În acel moment se auzi un strigăt alarmat din interiorul

clădirii, făcându-l pe Charlie să sară în picioare și să se răsucescă de jur împrejur uitându-se după Joe, fără rezultat însă. „Joe!” strigă el, zbughind-o înăuntru.

Cum trecu de coloane se opri alunecând, cu Phil și echipa de televiziune după el. Joe stătea cocoțat pe genunchiul lui Lincoln, mult deasupra lor, privind curios de jur împrejur, aparent fără să-și dea seama că ar fi putut să cadă de la o distanță atât de mare de podea.

- Joe! Charlie încercă să-i atragă atenția fără să-l facă să se răstoarne. Joe! Nu te mișca! Rămâi acolo!

Cum naiba ai ajuns acolo? se abținu să întrebe. Scaunul lui Lincoln era neted și drept pe toate părțile, nimeni nu se putea cățăra pe el, nici măcar un adult. Părea de parcă l-ar fi ridicat cineva acolo. Bineînțeles că era un băiat agil, o adevărată maimuță, foarte fericit să se cațere pe structurile de la Gymboree¹⁷. Dacă exista vreo cale, el avea voința s-o urmeze.

Charlie dădu ocol statuii îmbrâncind lumea din drum, sperând să găsească locul prin care urcase Joe ca să se ducă după el. Nu găsi nimic.

- Joe! Rămâi acolo sus! Rămâi unde ești până te dăm noi jos!

La picioarele lui Lincoln începuse să se adune un grup de oameni, gata să-l prindă pe Joe dacă ar fi căzut. El stătea acolo sus privind în jos cu o seninătate imperială, complet relaxat. Cameramanul TV filma totul.

Cea mai bună soluție care îi veni în minte lui Charlie fu să se roage de doi tineri dispuși să-l ajute, care stăteau pe cizma dreaptă a lui Lincoln, să-l lase să se cațere pe umerii lor și să-l țină de picioare. Astfel putea să întindă brațele și aproape să-l atingă pe Joe, deși, în acest punct, reușita era o chestiune de echilibru și situația era riscantă. Trebui să-l convingă pe Joe să se rostogolească în brațele lui, ceea ce dură ceva timp, desigur, deoarece Joe era fericit să se afle acolo unde afla. În cele din urmă căzu înainte, iar Charlie îl prinse și îl coborî printre picioare spre cei doi bărbați și o pădure de mâini, înainte să cadă el însuși pe spate în brațele mulțimii.

Mulțimea aclamă scurt, după care aplaudă. Charlie le mulțumi celor doi tineri în timp ce-l recupera pe Joe, care se zbătea, de la alți oameni străini.

---

¹⁷ Lanț de magazine care comercializează, printre altele, și articole pentru copii.

- Dumnezeuule, Joe! De ce-ai făcut așa ceva?
- Uite!
- Da, da, uite. Dar cum naiba ai ajuns acolo sus?
- Sus!

Charlie respiră adânc de câteva ori, simțind cum îl ia cu rău de la stomac. Dacă postul de televiziune difuza știrea, ceea ce probabil avea să și facă, iar Anna o vedea, ceea ce probabil nu avea să facă, atunci urma să aibă probleme mari. Ce putea însă să facă? Își luase ochii de la el numai pentru o clipă!

Phil se întoarse în fața camerei de luat vederi, sporind astfel șansele ca întâmplarea să ajungă la știri.

- Acesta este micuțul meu prieten Joe Quibler și tatăl său Charlie, membru al biroului meu. V-ați descurcat foarte bine. Cetățenii ca Joe sunt cei de care trebuie să ținem seama atunci când ne gândim la ce fel de lume le vom lăsa. Pentru asta există guvernul, pentru a făuri lumea pe care dorim să o dăm mai departe copiilor noștri. Oamenii ar trebui să se gândească la asta înainte să denigreze Washingtonul, D.C.-ul și guvernul țării noastre. Lincoln nu ar fi de acord cu așa ceva!

Într-adevăr, Lincoln privea scena de sus cu un aer cunoscător și dezamăgit. Părea îngrijorat de soarta republicii, exact așa cum sugerase și Phil.

Reporterul îi mai puse lui Phil câteva întrebări, după care acesta din urmă dădu semne că vrea să plece. Echipa de televiziune își opri echipamentele, iar mica mulțime care stătea să se uite se împrăștie.

Phil telefonă la birou după o mașină și în timp ce așteptau dădură mâna cu diverși oameni. Charlie se plimba prin sanctuar cu Joe în brațe, căutând o cale de a ajunge în poala marelui american. Lângă peretele din fundul încăperii, în spatele lui Lincoln și lângă un stâlp interior, se aflau niște schele demontate, așadar se putea crede că Joe se cățăraseră ca o maimuță pe ele. Mai ușor decât să se urce direct pe gamba lui Lincoln. Oricum era greu să-ți dai seama cum procedase.

- Fir-ar să fie, Joe, murmură Charlie. Cum faci chestiile astea?

În cele din urmă i se alătură lui Phil și stătură amândoi pe scările memorialului, ținându-l pe Joe de mână între ei și legănându-l înspre bazinul ornamental dintre Memorialul celui de-al doilea război mondial și Memorialul Lincoln ceea ce-l făcea pe copil să râdă.

Phil zise:

- Știi, îl legănăm fix peste locul în care a stat Martin Luther King când a ținut discursul lui cu „Am un vis”. Chiar că face turul tuturor punctelor importante azi.

Charlie, încă un pic tremurând de ușurare, râse și spuse:

- Phil, tu ar trebui să candidezi la președinție.

Phil afișă rânjetul lui cel frumos.

- Crezi?

- Da. Crede-mă, nu vreau s-o declar. Ar însemna o bătaie de cap nesfârșită pentru mine și n-am timp de ea.

- Tu? Dar cu mine cum rămâne?

Phil privea în spate la clădire.

- Bătaie de cap nesfârșită și pentru tine. Dar tu deja trăiești așa, nu? Ar mai fi doar ceva în plus de același fel.

- Mult mai mult.

- Dar dacă ai de gând să candidezi, ai putea avea cea mai mare influență posibilă. În plus, ești unul dintre puținii oameni din lume care-l poate învinge pe președinte.

- Chiar crezi asta?

- Da. Doar ești Senatorul Lumii, nu? Iar lumea are nevoie de tine, Phil. Când hiperputerea o s-o ia razna, noi ăștialalți ce-o să ne facem? Avem nevoie de ajutor. Nu e vorba numai de curățatul orașului aici. Nici măcar numai de America. E vorba de faptul că toată lumea are nevoie de ajutor acum.

- Nenorocită soartă, bombăni Phil, ridicându-și privirea spre un Lincoln sobru și deloc încurajator. *Proastă idee*, păru să-i zică Lincoln. *Treabă serioasă. Vipere care sar la călcâie și la picioare. Îți pui viața în joc.* Trebuie să mă gândesc.

II

Schimbare bruscă de climă

Pe jos e nămol. Câteva bucăți de gresie împrăștiate ici și acolo, și câteva bucăți mari de cuarțit cu chihlimbar rotunjite de râu, dar în cea mai mare parte nămol. Suficient de tare cât să poți merge pe el, dar nepotrivit să te așezi sau să te întinzi.

Coronamentul se ridică undeva la vreo treizeci de metri deasupra solului. Vara formează un tavan verde compact, prin care lumina soarelui nu pătrunde până la pământ decât prin deschizături izolate. Copacii cei mai mari au trunchiuri de 1,10-1,20 metri în diametru și se înalță fără să se subțieze, primele crengi importante apărând pe la 13 sau 15 metri deasupra solului. Nu există nicio plantă perenă, sau mai degrabă niciun conifer. Nu sunt ace pe jos, nici conuri de pin. Grămezile anuale de frunze căzute se dezintegrează complet și astfel contribuie la formarea nămolului de pe jos.

Copacii sunt fie foarte mari, fie foarte mici, cei mici răsușiți și flămânzi de lumină, arătând de parcă ar fi condamnați la pieire. Aproape că nu există niciun copac de mărime medie așa că e greu să înțelegi cum funcționează succesiunea în acest caz. Frank aflase abia după ce se alăturase GOAF că succesiunea fusese dată peste cap, iar echilibrul său stricat din cauza creșterii peste măsură a populației de căprioară cu coada albă, ai cărei prădători naturali fuseseră eradicați cu toții. Nu mai existau nici lupi, nici pume, drept pentru care, de generații întregi, majoritatea copacilor tineri fuseseră mâncați de către căprioare.

Mari sau mici, toți copacii erau la a doua sau la a treia generație; întreaga suprafață a cumpenei apelor fusese defrișată și curățată ca-n palmă înainte de Războiul Civil, iar în timpul războiului, tunurile de la Fortul DeRussey, situat în cel mai înalt punct al parcului, aproape de Military Road și Oregon Avenue, avuseseră câmp deschis de tragere în toate direcțiile.

O dată trăsese război chiar peste defileu într-un detașament confederat aflat în recunoaștere.

Parcul fusese creat în 1890 și amenajat cu ajutorul marelui arhitect peisagist Frederick Law Olmstead; firma fiilor săi concepușe la sfârșitul Primului Război Mondial un plan care trasa direcția de dezvoltare a parcului pentru restul secolului douăzeci.

Acum, după inundații, părea să fi revenit la pădurea cu copaci cu lemn tare care acoperise vreme de milioane de ani toată jumătatea estică a continentului.

Solul nămolos al pădurii era ondulat, brăzdat de mici canale pe panta care ducea la Rock Creek. Unele canale erau adânci de aproximativ zece metri, cu albiile nămolose, fără niciun pic de piatră în mijloc, pe fund. Apa nu rămânea în ele după ploaie.

Pădurea părea goală. Era ușor să te deplasezi prin ea, dar nu aveai mare lucru de văzut. Animalele, atât cele de prin partea locului, cât și cele fugite acolo păreau să se străduiască să rămână ascunse vederii.

Erau gunoaie peste tot. Sticlele de plastic erau cele mai des întâlnite, după care veneau recipientele de sticlă, apoi tot felul de alte gunoaie: cutii, pantofi, bucăți de pungă de plastic... o pungă albă de plastic atârna de o cracă deasupra pâ râului Rock Creek ca un steag de rugăciune. Încă un reper de viitură.

Inundațiile lăsaseră urme în mult mai multe locuri. Majoritatea drumurilor, potecilor și zonelor de picnic din parc se aflaseră aproape de malul pâ râului, iar acum erau îngropate în nămol sau rupte. Pereții defileului purtau cicatricile alunecărilor de teren. O mulțime de copaci fuseseră dezrădăcinați, iar unii dintre ei rămăseseră agățați de Podul Boulder, formând un baraj ce închidea un lac îngust în amonte. Pereții goi de gresie săpați la bază de apele lacului erau presărați cu bolovani proveniți dintr-o rocă mamă mai moale. Deasupra nou-apărutelor stânci, solul pădurii era acoperit din loc în loc cu șiruri de copaci doborâți, rădăcini pline de pământ și crengi.

Drumurile și potecile situate mai la înălțime scăpaseră neatinse. Western Ridge Trail¹⁸ se întindea pe toată suprafața parcului pe culmea cu același nume și rămăsese intactă. Cele nouă poteci numerotate care traversau parcul de la poteca de pe culme la defileu se terminau toate brusc în câte un punct. Spre nord, aproape de granița cu statul Maryland, Pinehurst Branch Trail dispăruse, ruptă și ea la fel ca defileul principal înainte de inundații. În parc existaseră treizeci de mici zone de picnic, la zece dintre ele accesul făcându-se numai pe bază de permis. Cele situate la o înălțime mai mare suferiseră stricăciuni, pe când cele douăsprezece care se aflau pe malul pâ râului fuseseră distruse. Aproape toate fuseseră amenajări de mică valoare, din

---

¹⁸ Poteca de pe Culmea De Vest.

câte își putea da seama Frank după trecerea inundațiilor - mici luminișuri cu mese de picnic, vetre și tomberon. Zona 21 stătea cel mai prost din tot parcul în această privință, cu două mese vechi într-un loc mereu întunecos, pe fundul unei văgăuni umede care dădea chiar în Ross Drive. Cum drumul respectiv fusese închis pentru circulație, locul își dobândise o nouă intimitate. Ca dovadă, Frank descoperise în nămol sub o masă un prezervativ folosit și o pereche de chiloței roz de damă, marca Disney, cu poza lui Ariel¹⁹ pe betelie și o etichetă pe care scria Sunday. Să sperăm că avuseră o pătură cu ei, își zise el. Să sperăm că se simțiseră bine. Prezervativul părea un semn bun în acest sens.

La răsărit de Zona 21, panta ce cobora spre pârau era abruptă. Copacii cei mari care scăpaseră cu bine stăteau aplecați deasupra apei. Bolovani de gresie de mărimea unei mașini căzuseră în apa pâraului. Nu era nici urmă de poteca de prundiș care ducea la malul de apus conform hărții, iar din Beach Drive, un drum cu două benzi pentru mașini care mergea paralel cu aceasta pe partea de răsărit nu mai rămăseseră decât niște bucăți scurte. Copaci înalți se aplecau peste pârau deasupra unui bolovan cu margini netede căzut de-a curmezișul în apă. Pe partea cealaltă a ravenei se întindea un perete abrupt de verdeață. În acest loc, sunetul pâraului se auzea mai tare decât sunetul orașului. Dacă Beach Drive avea să rămână închisă pentru circulație, atunci sunetul apei avea să fie cel mai puternic sunet din zonă urmat de cel al insectelor. Se auzeau și niște păsări. Veverițele aveau spinarea cenușie pufoasă și pântecele acoperit cu o blană mult mai fină, de același arămiu-roșcat ca tamarinii-lei încă nerecuperăți de către grădina zoologică.

Erau multe căprioare cu coada albă și urechi mari, ce se pierdeau repede printre copaci. Era complicat să le urmărești neauzit prin pădure din cauza crenguțelor la tot pasul, gata să trosnească în nămol. Oamenii erau mai ușor de urmărit decât căprioarele. Șirurile de copaci erau singura ascunzătoare bună, trunchiurile fiind suficient de mari cât să te poți piti după ele, dar trebuia să te uiți pe lângă ele ca să poți zări ceva și astfel te expuneai vederii.

Cum ar arăta pădurea toamna? Cum ar arăta ea iarna? Câte dintre animalele fugite ar putea să supraviețuiască iernii în libertate?

---

¹⁹ Mica Sirenă.

DESCOPERI CĂ HOME DEPOT avea la vânzare o trusă destul de bună de construit căsuțe în copac. Conținea unelte care-ți permiteau să fixezi traverse de trunchiul copacului sau de crengi, după care totul devenea o cheștiune de potrivit scânduri de zero cinci pe un metru, și placaj tăiat la dimensiunile dorite. Restul trusei consta mai ales din tot felul flecuștețe, printre care și niște turtă dulce, ca o aluzie la Familia Elvețiană care-l făcu pe Frank să zâmbească, amintindu-i de visele din copilărie: își dorise mereu o căsuță în copac. Astăzi însă, dorea una simplă.

Numai că realizarea dorinței din prezent avea să fie o cheștiune complicată. O vreme plecă de la serviciu cât de devreme putea și merse cu mașina la câte o margine a parcului, testând drumuri și locuri de parcare. După aceea pornea pe jos prin parc, folosindu-se de o hartă de la Potomac Appalachian Trail Club pentru a învăța să se descurce prin el. Străbătu toate potecile care rămăseseră întregi, dar acestea nu erau, de regulă, decât puncte de pornire pentru hoinăreli prin pădure sau cățărări prin defileu.

Inițial îi fu greu să găsească un copac care să-i placă. Voia unul care să nu-și piardă frunzele, preferabil printre alții de același fel. Însă aproape orice copac din Parcul Rock Creek făcea parte din categoria foioaselor. Fag, stejar, sicomor, frasin, plop, arțar, nici măcar nu era în stare să-i deosebească. Toți aveau trunchiuri drepte, primele crengi porneau de foarte sus, iar frunzișul era și mai sus. Scoarța avea texturi diferite, totuși, iar acest semn, o scoarță ondulată după un model vertical de diamant, îl făcu să se decidă că stejarii erau probabil cei mai potriviți.

Erau mulți stejari mai sus de Zona 21. Unul dintre ei se întindea pieziș deasupra pâraului. Crengile de sus păreau a oferi o priveliște frumoasă, dar nu avea cum să știe până nu se urca în el.

În timp ce se afla în recunoaștere se întâlnise de mai multe cu ori cu jucătorii de golf cu discul zburător, cărora de obicei li se alătura. De fiecare dată când parcurgeau traseul în fugă, treceau pe la Zona 21, iar dacă indivizii fără casă se aflau acolo, cel de-al doilea veteran, pe numele său Andy, îi întâmpina cu întrebarea lui strigată pe un ton aspru: „Cine câștigă? Cine câștigă?” Jucătorii cu discul zburător se opreau, de regulă, o clipă ca să

stea de vorbă. Spencer, jucătorul cu şuvițe de păr nepieptănat, cerea informații despre ce se mai întâmplase și uneori i se împuia capul cu vrute și nevrute ca răspuns. După care plecau, avându-l în frunte pe Spencer, cu şuvițele fluturându-i sub bandană și Robin și Robert urmându-l în viteză. Robin vorbea ca un deist sau animist, pentru el toate lucrurile erau vii și la fiecare aruncare striga după disc dându-i instrucțiuni sau îi ruga pe copaci să-l ajute. Robert vorbea mai mult ca un comentator de sport ce relata de la un meci. Spencer comunica numai prin țipete și urlete, ca un soi de limbaj șamanic; era însă singurul care stătea de vorbă cu indivizii fără casă.

Într-una din aceste treceri, Frank observă că Șahistul se afla la Zona 21, așa că, urmărit de privirea încruntată a lui Zeno, se hotărî să-i propună să joace iar, de data asta pe bani. Șahistul încuviință din cap, cu un aer încântat.

După alergare, Frank se întoarse cu o cutie cu pizza și un set de șase cutii de Pabst.

- A venit doctorul, zise Zeno pe tonul său foarte glumeț.

Frank îl ignoră, se așează și pierdu zece dolari în fața băiatului, jucând cât putea de bine, dar confirmându-și impresia că era mult sub valoarea acestuia. Vorbi puțin și plecă imediat ce i se păru în regulă s-o facă.

Prima dată când se urcase în stejar avusese nevoie de crampoane, de un piolet pentru gheață și un echipament de cățărat pe stâlpi folosit de către muncitorii de la telefoane, pe care îl scosese din depozitul în care-și ținea lucrurile. Cățărat în copac în zori, luându-și avânt cu picioarele ca un adevărat depanator care lucra pe stâlpii de telefon, ancorându-și centura de susținere și lăsându-se pe spate în ham, apoi urcând până la punctul în care se bifurcau primele crengi mari. Era plăcut să-ți poți înfige pioletul oriunde voiai, deși cățărarea în sine era incomodă. Era bine să găsească un copac potrivit și să monteze o scară.

Ajuns sus, observă că o creangă mare se arcuia deasupra pârlului după care se despica în două. Acea bifurcație avea să fi fundația și totodată avea să ascundă casa parțial vederii de jos. Nu-i trebuia decât o platformă ceva mai mare decât sacul lui de dormit, ceva ca un bivuac pe o margine de stâncă. Avea o priveliște frumoasă a peretelui opus al ravenei, verde până la o înălțime considerabil mai mare celei la care se afla el. Arăta bine.

Parcă apoi mașina și dormi în cartierul de locuințe de la apus, se trezi înainte să se crape de ziuă și o porni prin pădure cărând cherestea și echipament de cățărare după el. Bătea la ochi, dar în acest moment al zilei nu era țipenie de om în cartierul cenușiu sau în parc. Era un drum de numai zece minute, printr-o pădure prin care, în mod normal, nu trecea nimeni nici în cel mai aglomerat moment dintr-o duminică după-amiază.

Avu nevoie de numai două deplasări în zori de zi ca să instaleze scara, ce se înfășură și se desfășura cu ajutorul unui troliu electric pe care-l dirija cu o telecomandă de ușă de garaj pe care o găsisese la Radio Shack. Bucățile de placaj de zero cinci pe doi, zero cinci pe unu și două bucăți de unu pe unu virgulă cinci metri, de un centimetru și jumătate grosime, puteau fi trase în sus folosind scara pe post de cablu al troliului. Urcă scara cu tot felul de lucruri, proptindu-se cu pioletul de trunchiul copacului ca să-și mențină echilibrul, cărând în spate rucsacul plin de diverse unelte.

Montă o brățară în jurul trunchiului, traverse pe crengi, podea de placaj și o balustradă joasă cu spațiu pentru scară. Se mișca încet în jurul trunchiului în timp ce lucra agățat de un piton prins undeva deasupra. Cirque du Soleil combinat cu Meșterul Casei. Folosea șuruburi pentru lemn în loc de cuie, putând astfel să construiască fără să facă prea mult zgomot și să ridice o căsuță mai solidă.

După câte o oră de lucru în fiecare zi în lumina verde orizontală, termină repede căsuța și o și aranjă. O prelată întinsă pe deasupra, prinsă și lipită de trunchi îi servea drept acoperiș prin care putea vedea afară, legat de crengi în pantă astfel încât să se poată scurge ploaia. Deschizătura din balustradă, cu troliul fixat cu șuruburi de placajul dinăuntru. Un sac de marinar așezat lângă trunchiul copacului în care își ținea rulată o saltea de spumă, un sac de dormit, o pernă, lanternă și alte echipamente.

Într-o dimineață, pe când stătea pe platformă fără lațul de prindere în lumina piezișă care-i spunea că era momentul să plece la serviciu, observă că terminase de construit căsuța. Ce păcat! I-ar fi plăcut ca proiectul acesta să dureze mai mult.

În mașină în drum spre serviciu se gândi: Acum am două dormitoare, într-o casă modulară împrăștiată prin oraș. Unul din dormitoare era mobil, celălalt într-un copac. Nu-i așa că era grozav? Perfect rațional și de bun simț?

Ajuns în Arlington își lăasă mașina în parcare subterană de la FNS și se duse la Clubul de Sănătate Optimodal ca să facă duș.

Mare, nou, curat, orbitor de bine luminat, acesta contrasta șocant cu pădurea din zori. Mereu când se schimba în vestiar se simțea un pic amețit. După care se îndreptă spre sala de forță.

Preferata lui era o bară de tracțiuni cu care-și putea lucra marii dorsali așa cum nu putea s-o facă în niciun alt mod. Greutate redusă, multe repetiții, tracțiunile se situau undeva între înot și cățărare. O încălzire pașnică, executată în genunchi, ca și cum s-ar fi rugat.

Trecea apoi la presa pentru picioare. Aici păstra același stil de lucru cu greutateți mici și număr mare de repetiții, deși, când se înscrisese la club, realizase că avantajul exact pe care o sală de forță îl avea asupra unui antrenament efectuat în aer liber era tocmai posibilitatea de a efectua un antrenament de forță. Așa că mai adăugă greutateți pentru câteva împingeri mai dificile la finalul exercițiului.

Sus, jos, înainte, înapoi, împinge, trage; toate acestea în timp ce-i studia pe ceilalți din încăpere, mai precis pe femei. Fără ca să se concentreze pe ele. Fie că ridicau greutateți, alergau, vâsleau sau făceau orice altceva, lui Frank îi plăceau. Avusese dintotdeauna o slăbiciune pentru femeile sportive încă de dinainte de a fi interesat de sociobiologie. I se părea că se apucase de sociobiologie tocmai ca să-și explice această slăbiciune, pentru că, de când se știa el, femeile care făceau sport constituiseră cel mai puternic stimul pentru ca să se simtă atras. Îi plăcea modul în care mișcările sportive deveneau feminine atunci când le executau femeile, mai grațioase, mai apropiate de dans, și modul în care acestea le trădau forma corpului. Cu siguranță aceasta era una din plăcerile primare ce dau din timpuri imemorabile.

Toate acestea erau valabile și la Optimodal, chiar dacă nu prea vedea multe persoane atletice. Adesea vedea persoane nesportive care se străduiau să „între în formă”, așa că observa pe ascuns femeile aflate în diferite stadii de oboseală cardiovasculară. Chiar și așa, priveliștea era plăcută: fețe roz transpirate, respirând greu, evident, așa ceva era sexy. Nu-i plăceau prostiile folosite în dormitor, ca lenjeria, machiajul sau dansul, pentru că erau aranjate deliberat și puse în scenă, și pe undeva chiar amenințătoare. Femeile care făceau exercițiu fizic erau mult mai plăcute.

- Bună, Frank.

Tresări.

- Bună, Diane!

Diane stătea pe o presă pentru picioare, zâmbind.

- Scuze, te-am speriat.

- Nu face nimic.

- Deci te-ai înscris până la urmă.

- Da. E cum ai zis tu. Foarte plăcut. Nu vreau să te întrerup.

- Nu mă întrerupi, terminasem.

Apucă un prosop și se șterse pe frunte. Arăta altfel în haine de sport, bineînțeles. Scundă, cu forme rotunjite, musculoasă; era greu de caracterizat, dar arăta bine. Atrăgea privirile. Cel puțin privirea lui Frank – părerile difereau probabil în acest domeniu.

Stătea, desculță și transpirată.

- Vrei să lucrezi la asta?

- Nu, nu-i nicio grabă. De-abia mă trezesc și eu, ca să fiu sincer.

- Bine.

Își îndepărtă suflând o șuviță de păr din gură, dădu cu picioarele în greutate de vreo zece ori, încetinind ritmul la ultimele repetiții. Mirosea ușor a transpirație și săpun. Se putea presupune că mai mirosea și a feromoni, estrogeni, compuși de tip estrogen și parfumuri.

- Da' știi că ți-ai pus ceva greutate!

- Așa să fie? Diane aruncă o privire greutateților. Nu sunt chiar atâtea.

- O sută de kilograme. Picioarele tale sunt mai puternice decât ale mele.

- Mă îndoiesc.

Era însă adevărat, cel puțin conform aparatului. Diane împinse cele o sută de kilograme de încă zece ori, după care Frank îi luă locul și reduse greutatea. Diane luase o ganteră și făcu câteva cercuri cu ea în timp ce Frank lovea greutatețile cu picioarele. Avea bicepși frumoși. Mușchi fermi sub pielea înroșită și umedă. Absența blănii dădea la iveală aceste detalii. În savană s-ar fi uitat unul la altul tot timpul, studiindu-și trupurile.

Se întrebă dacă ar fi putut face o astfel de remarcă de față cu Diane, și ce ar fi zis ea dacă ar fi făcut-o. Îl luase prin surprindere de destule ori în ultima vreme, așa că nu prea mai încerca să-i anticipeze mișcările.

Se uita la șirul de alergători de pe aparatele de alergat, așa că

Frank îi zise:

- Toată lumea încearcă să se întoarcă la savană.

Diane zâmbi și încuviință din cap.

- Asta e ceva ușor.

- Da?

- Dacă știi ce anume încerci să faci.

- Hmm. Se prea poate. Dar nu cred că majoritatea oamenilor știu.

- Nu. Ai terminat? Vino te rog să mă ajuți la presa înclinată pentru împins. Uneori mi se întepenește cotul drept.

Frank îi ținu bara. O tânără plină de tatuaje pe brațe aștepta să se elibereze aparatul.

Diane termină și Frank îi întinse mâna să o ajute să se ridice. Ea îl apucă de mână și se trase în sus. Imediat ce se ridică, tânăra încercă să se așeze, dar Diane apucă un prosop și zise:

- Stai un pic, să șterg pata de umezeală.

- Nu pot să sufăr petele de umezeală, spuse tânăra și imediat își duse mâna la gură roșind puternic.

Pe Frank și pe Diane îi pufni râsul. Văzându-i că râd femeia începu să râdă și ea, jenată. Diane mai șterse o dată bancheta și îi dădu locul, zicând: „Poftim. De-ar fi totul așa de simplu mereu!”

Râseră din nou și Frank și Diane trecură la următorul aparat. Exerciții pentru deltoizi și pentru coapse, după care Diane se uită la ceas și zise:

- Trebuie să plec.

- Și eu la fel, spuse Frank, și fără multă vorbărie plecară fiecare la vestiarul său.

- Ne vedem la serviciu.

- Da, ne vedem la serviciu.

În toaleta bărbaților, la duș, aaaaah! Apa caldă trebuie să fi fost ceva neobișnuit în lumea hominizilor. Izvoare calde, apele puțin adânci ale Oceanului Indian. Apoi din nou pe stradă, în aerul încă răcoros, simțindu-se atât de senin cum nu se mai simțise de multă vreme. Diane ieși în același timp din vestiarul femeilor, în ținuta de lucru, doar că un pic mai udă. O porniră spre clădirea FNS împreună, discutând despre o ședință la care trebuiau să participe ceva mai târziu în ziua respectivă. Frank ajunsese la biroul lui la ora opt, ca într-o dimineață obișnuită. Nu putea să nu râdă.

În cadrul ședinței era programată o prezentare făcută de către Kenzo și membrii echipei sale pentru Diane, comisia lui Frank și unii dintre membrii Consiliului Național pentru Știință, organismul care supraveghea activitatea Fundației într-o manieră asemănătoare cu cea a unui consiliu de administrație, dacă Frank îi înțelesese corect rolul. Până să ajungă el, o hartă cu marcaje colorate a Atlanticului de Nord apăruse deja pe ecran. Pe ea, săgețile roșii care marcau limitele superioare ale Curentului Golfului se despărțeau și se răsuceau ca niște ferigi tinere, una în apropiere de Norvegia, una între Islanda și Scoția, una între Islanda și Groenlanda, iar una pe lungul canal dintre Groenlanda și Labrador.

- Așa arăta, zise Kenzo. Acum uitați datele din această vară de la sistemul de balize Argos.

Se uitară la tentaculele roșii care se micșorau, până ajungeau să se întâlnească, la aproximativ latitudinea sudului Irlandei.

- Aici ne aflăm acum, din punct de vedere al temperaturii. Iar aici se vede înălțimea uscatului.

Făcu clic pe o altă hartă cu marcaje colorate care dădu la iveală ceea ce erau de fapt vârtejuri gigantice și puțin adânci, cu o lățime de cincizeci de kilometri și o adâncime de numai câțiva centimetri.

- Aceasta e încă o hartă care arată cum stăteau lucrurile înainte. Credem că aceste zone de scufundare s-au menținut destul de stabile în ultimii opt mii de ani. Remarcați faptul că forța Coriolis ar fi trebuit să determine curenții să o ia la dreapta, dar uscatul și configurațiile fundului mării i-au determinat să o ia la stânga. Deci nu sunt atât de robuști cum ar putea fi. Și atunci, obținem ceea ce vedem acum, observați? Procesul de scufundare s-a mutat clar spre sud-vestul Irlandei.

- Și cu apa de la nord de acel punct ce se întâmplă?

- Încă nu știm. Nu am mai văzut așa ceva până acum. E o calotă de apă dulce, un soi de lentilă la suprafață. În general, apa din oceane se deplasează sub forma unor picături relativ dulci sau sărate, care se amestecă încet. O echipă a identificat și urmărit marea anomalie de salinitate dintre 1968 și 1982, care era de fapt o picătură uriașă de apă dulce ce a făcut ocolul Atlanticului de Nord la suprafață. A făcut un tur uriaș, după care s-a scufundat la a doua trecere prin zona de scufundare de la est de Groenlanda. Acum cu calota asta de apă dulce, cine știe? Dacă este realimentată de Groenlanda sau Arctica, atunci s-ar

putea să rămână pe loc.

Diane privea fix harta.

- Ce crezi că a cauzat această calotă de apă dulce?

- Se poate să fi fost un eveniment de tip Heinrich, în care aisbergurile plutesc spre sud. Heinrich a făcut această descoperire analizând bolovanii căzuți pe fundul oceanului atunci când ghețarii se topeau. A emis o teorie conform căreia orice fenomen care introduce mai multă apă dulce decât cantitatea obișnuită în extremitatea nordică a Atlanticului de Nord va avea tendința de a interfera cu procesul de scufundare din acea zonă. Chiar și ploaia poate determina acest lucru. Așadar, principalul suspect este spargerea calotei de gheață arctice, la care se adaugă topirea mult mai rapidă decât înainte a gheții din Groenlanda. Polii se dovedesc a fi mult mai sensibili decât orice altă zonă la încălzirea globală, iar în nord, se pare că efectele acționează combinat, îndulcind Atlanticul de Nord. S-a petrecut deja, iar cea mai gravă implicație este aceea că ne vom confrunta cu același tip de climat rece-uscă-vântos ca în Dryasul Recent.

- Deci, Diane se uită la membrii consiliului care asistau la prezentare, avem dovezi care ne obligă la acțiune cu privire la producerea unui eveniment oceanic identificat drept factorul declanșator al schimbării bruște de climă.

- Da, zise Kenzo. Un caz foarte clar, după cum vom vedea la iarnă.

- Are să fie rău?

- Da. Poate nu complet rece-uscă-vântos, dar la naiba, suficient de aproape de așa ceva. Curentul Golfului forma împreună cu Groenlanda un fel de ancoră pentru curentul jet, iar acum acesta se va deplasa pe o distanță mai mare, ajungând din Arctica chiar până pe continente. Vremea va fi rece, uscată și vântoasă pe tot cuprinsul emisferei nordice, dar mai ales în jumătatea estică a Americii de Nord și pe tot cuprinsul Europei. Kenzo arătă spre ecran. Puteți face prinsoare că așa se va întâmpla.

- Și... ramificațiile? Cum le putem explica Congresului?

Kenzo dădu din mâini în stilul său ce aducea aminte de un impresar.

- Tu decizi! Ai putea să menționezi raportul acela al Pentagonului, care afirma că o asemenea situație ar constitui o amenințare la securitatea națională, pentru că nu ar putea apăra

națiunea de o lume înfometată.

- Înfometată?

- Păi, nu există rezerve de hrană. Știu că problema hranei părea să fi fost rezolvată, cel puțin în unele locuri, dar nu s-au făcut niciodată rezerve. Tot timpul s-a presupus că se mai poate produce, dacă este nevoie. Să luăm însă Europa, care în prezent își produce singură aproape toată hrana. Sunt șase sute cincizeci de milioane de oameni acolo. Iar Curentul Golfului este cel ce le permite să-și producă hrana. El deplasează circa un petawatt spre nord, adică un milion de miliarde de wați sau aproximativ de o sută de ori mai multă energie decât cantitatea produsă de oameni. La aceeași latitudine cu Europa, Canada produce suficient cât să-și hrănească cei treizeci de milioane de oameni, și dublul acestei cantități în cereale. Ar putea crește producția la nevoie, dar gândește-te la Europa în care brusc s-ar instala o climă ca a Canadei – cum or să se mai hrănească? N-ar mai putea hrăni patru sau cinci sute de milioane de oameni.

- Hmm, făcu Diane. Asta scria în raportul Pentagonului?

- Da. Dar era un document intern, scris de o echipă condusă de către un anume Andrew Marshall, unul din tipii de la divizia de apărare antirachetă. Concluziile sale deranjau administrația, iar raportul urma să fie îngropat, când cineva din echipă l-a strecurat revistei Fortune, care l-a publicat. A provocat ceva agitație la vremea lui, pentru că venea de la Pentagon, iar perspectivele pe care le întrevedea erau atât de sumbre. S-a crezut că ar putea influența votul Băncii Mondiale cu privire la structura investițiilor sale. Comisia de Analiză a Industriilor Extractive din cadrul Băncii Mondiale recomandase încetarea oricăror investiții viitoare în combustibili fosili și redirectionarea sumelor respective de bani către surse de energie regenerabile și nepoluante. În cele din urmă însă, consiliul director al Băncii Mondiale a votat pentru păstrarea neschimbată a structurii investiționale, cu nouăzeci și patru la sută din fonduri alocate combustibililor fosili și șase la sută surselor de energie regenerabile. După aceea, raportul Pentagonului a avut soarta obișnuită.

- Uitat.

- Da.

- Noi nu ținem minte nici propriile noastre rapoarte, zise Edgardo. Există câteva rapoarte FNS asupra acestei probleme. Am aici unul intitulat „Știința și Ingineria Mediului pentru Secolul

Douăzeci și Unu. Rolul Fundației Naționale pentru Știință”. Acesta solicita o creștere de patru ori a fondurilor alocate de către FNS programelor sale de mediu, și propunea ca guvernul și industria să procedeze la fel. Uitați-vă la tabelul ăsta din el: patruzeci și cinci la sută din suprafața de uscat a Pământului transformată de oameni, cincizeci la sută din apa dulce de suprafață uzată, două treimi din crescătoriile marine de pești exploatate la maxim sau deja secătuite. Concentrația de dioxid de carbon din atmosferă cu treizeci la sută mai mare decât înainte de revoluția industrială. Un sfert din toate speciile de păsări dispărut. Le aruncă o privire peste ochelarii de citit. Toate aceste cifre sunt și mai grave acum.

Diane se uită la copia paginii pe care Edgardo o împărțise celorlalți.

- Este clar că nu necunoașterea situației a fost problema. Problema este luarea de măsuri pe baza informațiilor pe care le avem. Poate că oamenii vor fi acum gata. Mai bine mai târziu decât niciodată.

- Cu excepția cazului în care e prea târziu, zise Edgardo.

Diane îi spusese același lucru lui Frank între patru ochi, dar de data aceasta zise ferm:

- Să pornim de la premisa că niciodată nu e prea târziu. Adică, iată-ne ajunși aici. S-o chemăm pe Sophie și să pregătim ceva pentru Casa Albă și pentru comisiile din Congres. Niște planuri. Chestii pe care le putem face chiar acum, atât în privința Curentului Golfului cât și în privința încălzirii globale.

- Va trebui să le tragem o sperietură zdravănă, zise Edgardo.

- Da. Mai sunt încă urmele lăsate de inundații peste tot prin oraș. Astea ar trebui să ne fie de ajutor.

- Oamenii au ajuns deja să îndrăgească inundațiile, continuă Edgardo. Au reprezentat o aventură. I-au scos din rutină.

- Tocmai de aceea, replică Diane, cu o grimasă care era întrucâtva veselă sau amuzată.

Speriatul politicianilor putea fi o chestiune pe care o aștepta cu nerăbdare.

Dat fiind tot ce avea de făcut la serviciu, Frank nu putea, de regulă, să plece atât de repede pe cât și-ar fi dorit. Zilele de iunie erau însă lungi, iar odată terminată căsuța din copac nu mai era nicio grabă așa de mare ca să termine și altă treabă. Cum ajungea în parc, putea hoinări pe poteca West Ridge și să aleagă direcția în care să se afunde în pădure spre est, în căutare de

animale. Imediat la nord de Military Road, poteca trecea peste punctul de maximă altitudine al parcului, ocupat de Fortul DeRussey, din care mai rămăseseră acum niște valuri joase de pământ. Într-o seară văzu ceva mișcând între zidurile de pământ și înlemni: un soi de antilopă, de o culoare roșu-cafenie asemănătoare cu cea a unei movile de pământ, cu gâtul întins în timp ce trăgea în jos cu gura o creangă ca să-i mănânce frunzele. Dungii albe urcau în sus în diagonală de pe burta albă. Un animal exotic, cu siguranță. Un animal fugit de la grădina zoologică și totodată primul greu de definit pe care-l întâlnea.

Antilopa îl văzu și continuă să mănânce. Falca făcea o mișcare circulară, de masticăție dintr-o parte într-alta, partea de jos rămânea nemișcată. Era însă foarte atentă la mișcările lui, dar totuși nu nervoasă. Se întrebă dacă existau cumva caracteristici generale pentru animalele fugite în sălbăcie, dacă animalele de la grădina zoologică erau mai mult sau mai puțin încrezătoare decât cele proprii regiunii. Avea s-o întrebe pe Nancy.

Animalul o zbughi brusc printre copaci. Era mare. Frank schiță un zâmbet, își scoase telefonul de la GOAF și sună. Micuțul celular ieftin era conectat la un sistem asemănător cu cel al unei stații de emisie-recepție, iar Nancy sau una din asistentele ei răspundeau, de obicei, imediat.

- Îmi cer scuze, dar nu știu exact ce era.

O descrie cât de bine putea. Nu se descurcase suficient de bine, dar ce putea face? Trebuia să afle mai multe amănunte.

- Sună-l pe Clark pe telefonul 12, îi sugeră Nancy, el se pricepe la unguete.

Nu era nevoie să determine prin GPS poziția locului în care văzuse animalul dat fiind că aceasta era chiar vechiul fort.

O porni în jos pe cărarea ce ducea dinspre fort spre pârâu, paralel cu Military Road și apoi trecea pe sub podul cel mare de pe acesta, care scăpase cu bine, dar era încă închis. Era frumos și plăcut în ravenă, acum că Beach Drive nu mai exista, iar toate drumurile care traversau parcul fie fuseseră distruse complet, fie fuseseră închise pentru reparații. Un sanctuar.

Lumină verde în după-amiaza târzie înăbușitoare. Se uita atent în jurul lui ca să nu scape vreun animal, gândindu-se la ce s-ar fi putut întâmpla cu ele în cazul schimbării climatice bruște, despre care Kenzo spunea că se producea în prezent. Întreaga discuție de la ședința din acea zi se axase pe impactul asupra oamenilor. Așa se desfășurau, de regulă majoritatea

discuțiilor, numai că biomuri întregi, sisteme ecologice întregi aveau să fie modificate, poate chiar devastate. La asta se refereau de fapt atunci când vorbeau despre impactul asupra oamenilor: aveau să piardă sprijinul părții domesticite a naturii. Totul avea să devină exotic, totul avea să fie nevoit să se salbăticească iarăși.

O luă spre sud străduindu-se să rămână pe marginea părții afectate de inundații a defileului cât mai mult posibil. Ajuns la Zona 21 îi găsi pe acolo pe indivizii fără casă ca de obicei, care păreau destul de obosiți.

- Hei, Doc! De ce nu te joci și tu cu discul zburător? Tocmai au trecut în fugă pe aici acum câțva timp.

- Da? Poate-i prind când se întorc.

Frank se uită la ei: stăteau fără să facă nimic, în apusul aburind, afumându-se la propriul lor foc, cu adâncituri în pământ în jurul lor. Frank descoperi că îi era și sete și foame.

- Cine mănâncă pizza dacă mă duc să iau?

Toată lumea.

- Ia și niște bere! zise Zeno, cu un râs răgușit, care ar fi vrut să insinueze că de fapt glumea.

Frank ieși pe Connecticut și cumpără pizza cu blat subțire de la un chioșc de vizavi de *Chicago's*. Îi plăcea să cumpere de aici, deoarece credea că proprietarul chioșcului ridiculiza blaturile groase care caracterizau pizza preparată la renumitul restaurant. Lui Frank îi plăcea blatul subțire.

Înapoi în pădurea întunecoasă, ținând cele două cutii de pizza ca un chelner. Apoi pizza în jurul focului, cu indivizii care făceau când și când conversație. Veteranul care studia mereu secțiunea de știri federale din *Post*, părea versat într-ale birocrăției federale și avea clar un cui împotriva ei. „Nu știe stânga ce face dreapta,” mormăi el. Frank observase deja că spuneau mereu aceleași lucruri, dar cine n-o făcea? Își termină felia și se ghemui lângă focul lor care scotea mult fum.

- Hei, i se ard cuiva cartofii aici!

- Da, scoate-i! Poți să iei unul dacă vrei.

- Nu știi că nu poți să faci cartofi pe foc?

- Ba poți! Ce crezi tu?

Frank dădu din cap a refuz; coaja cartofilor era făcută scrum la un capăt și verde la altul. În paleolitic trebuie să fi existat indivizi care stăteau pe undeva pe afară din peșteră - după ce îl ofensaseră pe masculul alfa sau omorâseră pe cineva fără să

vrea, făcuseră vreo prostie, nu fuseseră în stare să înțeleagă regulile sau nu reușiseră să-și găsească o parteneră (ca Frank) – și se ghemuiau pe lângă un foc, mâncând pizza aproape rece și făcând o conversație grosolană, mereu aceeași și râzând la glumele lor vechi.

- Am văzut o antilopă la vechiul fort, zise el.
- Eu am văzut un tapir, replică prompt cititorul de *Post*.
- Zău așa, „Pagină Federală”, de unde știi tu că era tapir?
- L-am văzut pe nenorocitul ăla de jaguar, mă jur.

Frank oftă.

- Dacă raportați ce-ați văzut la grădina zoologică, or să vă bage în grupul de voluntari. Or să vă dea permis de intrare în parc.

- Crezi că noi avem nevoie de permis?
- Noi le dăm lor permis!
- Or să vă dea și telefon mobil.

Asta îi surprinse.

Șahistul își făcu apariția, aruncându-i o privire lui Frank, iar acesta încuviință din cap fără tragere de inimă, căci tocmai se pregătea să plece. Era rândul lui să joace cu negrele. Șahistul aranjă tabla între ei și mută pionul din dreptul regelui.

Dintr-o dată Zeno și cu Andy începură să se certe pe cartofi, nereușind să se înțeleagă ai cui erau. Erau un grup căruia îi plăcea să se certe. Zeno era printre cei mai răi, trecea de la prietenos la arțăgos într-o propoziție, după care redevenea prietenos. Schimbare bruscă de climat. Ceilalți erau mai consecvenți. Andy era consecvent în a-i irita pe ceilalți cu umorul său care nu amuza pe nimeni, dar era prietenos. „Pagină Federală” dădea mereu din cap în semn de dezgust față de ceva ce citea în ziar. Tipul tăcut cu barba lui caraghioasă de un roșcat închis era mereu liniștit, dar de fiecare dată când vorbea se plângea de ceva, cel mai adesea de poliție. Un alt obișnuit de-al casei era mai în vârstă, cu un păr blond-cenușiu, cu fața ciupită de vărsat și fără prea mulți dinți în gură. Mai era și Jory, un tip slab de tot cu pielea măslinie, păr negru slinos și o voce care semăna atât de mult cu cea a lui Zeno că Frank îi confundase prima oară când îi auzise vorbind. Era și mai predispus la schimbări bruște de dispoziție decât Zeno, dar nu avea și o parte prietenoasă, fiind tot timpul enervant și gata să-i sară muștarul. Nu se uita niciodată direct la Frank, ci doar îi arunca priviri

piezișe care radiau ostilitate.

Ultimul dintre obișnuții casei era „Tăietorul”, un negru vesel și mătăhălos, care venea de obicei cu o bucată de carne pe care o prepara la foc și pentru care avea mereu o poveste de spus despre cum o furase sau o „recuperase” de pe undeva. Aventuri la procuratul hranei. Avea adesea și vreo doi prieteni după el, îl cunoștea pe Șahist și, judecând după cămășile și poveștile sale, părea să fie angajat la serviciul de întreținere al parcurilor din oraș. Îi aducea aminte lui Frank mai mult decât ceilalți despre vremurile în care spălase geamuri sau despre cei cu care se cățăraseră pe munți – viața privită ca o succesiune de sporturi în aer liber. „Tăietorul” părea să-și aibă sediul prin altă parte; el era cel care-i dăduse lui Frank ideea să aducă de mâncare.

Șahistul îi străpunsese brusc flancul stâng, iar Frank se dădu bătut, clătinând din cap în timp ce plătea. „Data viitoare,” promise el. Focul se stingea încet, mâncarea și băutura se terminaseră. Cartofii ardeau înăbușit pe o masă. Indivizii încetiniseră ritmul conversației. „Barbă roșcată” se pierdu în noapte, așa încât și Frank putu să facă la fel. Unii dintre ei își transformau plecarea într-o producție elaborată, cu explicații despre unde se duceau și de ce și când estimau că aveau să se întoarcă, alții plecau pur și simplu, ca și cum s-ar fi dus să facă pipi și nu se mai întorceau. Frank zise: „Ne mai vedem noi,” ca să nu pară neprietenos, dar numai în momentul în care plecă, ca să nu să nu fie luat la întrebări.

Înspre nord către copacul său. Chemă scara, al cărei motor torcea la fel ca și creierul său în timp ce funcționa.

Problema e, se gândi el în timp ce aștepta, că nu te cunoaște nimeni. N-are cum. Chiar dacă ți-ai petrece aproape tot timpul fiecărei zile alături de cineva – și existau asemenea oameni – tot n-ai avea cum. Toți oamenii trăiau singuri la urma urmei, nu numai în mintea lor ci și în rutinele lor fizice. Oamenii cu care veneai în contact erau parcelați, ca să folosim un termen din neuroștiințe sau teoria sistemelor, distribuite. Aceștia constau din:

1. oamenii alături de care trăiai, în caz că existau; asta însemna cam o sută de ore pe săptămână, din care jumătate erau de somn;

2. oamenii cu care lucreai, patruzeci de ore pe săptămână, mai mult sau mai puțin;

3. oamenii cu care te jucai, ceea ce însemna o parte din cele

circa treizeci de ore rămase dintr-o săptămână;

4. urmau apoi străinii cu care îți petreceai timpul în mijloacele de transport, mâncând la restaurant etc. Aceasta s-ar fi adăugat la o agendă deja plină, conform calculelor făcute de Frank până în acel moment, ceea ce sugera că de fapt trăiau mai multe ore pe săptămână decât numărul de ore dintr-o săptămână, chestiune care li se părea în regulă. În orice caz, o viață normală era împărțită între diferite grupuri care nu ajungeau niciodată să se cunoască, astfel încât nimeni în afară de tine nu te cunoștea în întregime.

Drept pentru care puteai:

1. să te ocupi de un proiect despre traiul ca în paleolitic
2. să schimbi clima,
3. să încerci să-ți restructurezi profesia și
4. să fii fericit,

toate acestea în același timp, dar nu simultan, ci trecând de la una la alta, la populații diferite, comportându-te de parcă erai altcineva în fiecare situație. Așa ceva era realizabil, pentru că nu existau martori. Nimeni nu vedea suficient cât să poată să pună cap la cap detaliile legate de viața ta.

Scara de funie de nailon cu fuscei de aluminiu apăru dintre frunzele de jos ale copacului său. Unul dintre prietenii lui de escaladă botezase acest tip de scară de cățărat pe suprafețe de gheață „Miss Piggy”, probabil pentru că fusceii păreau mai degrabă a fi făcuți din fontă²⁰, sau pentru că Miss Piggy stătuse cocoțată pe o astfel de scară în timpul uneia dintre ariile sale din *The Muppet's Treasure Island*. Frank apucă scara de un fuscei, trase de ea ca să se asigure că era prinsă bine sus și porni să urce, neîntrerupându-și șirul gândurilor. Viața parcelată. Întru totul optimodală²¹. Nu exista niciun motiv să nu-ți placă și, dintr-o dată, realizează că lui chiar îi plăcea. Era ca și cum ar fi fost un actor care-și schimbă ușor registrul dintr-un teatru, trecând constant de la un rol la altul, roluri care adunate la un loc compuneau viața lui și parte din viața perioadei în care trăia.

Înveselit la acest gând, urcă spre partea de sus a lui Miss Piggy, balansându-se cât putea de puțin printre crengi. Trecu

---

²⁰ Pig iron.

²¹ Termen împrumutat din domeniul transporturilor și logisticii, acolo unde desemnează un transport efectuat cu mai multe tipuri de mijloace de transport pentru a se obține un timp scurt de livrare la costuri cât mai mici; aici se referă la modul de viață „eficientizat” al lui Frank.

apoi prin deschizătură și ajunse la podeaua de placaj.

Trase scara în sus după el, răsucind de manivelă cu mâna ca să nu consume degeaba bateriile. Odată adusă sus și gaura acoperită cu o bucată de placaj tăiată pe măsura ei, se relaxă. Ajunsesese acasă.

Lângă trunchi se afla sacul său marinăresc mare, sub prelată, ancorat cu corzi elastice din cele folosite pentru sărit. Scoase din sac salteaua rulată de spumă, care era la fel de lungă și groasă ca un pat. Apoi perne, plasa de țânțari, sacul de dormit și un cearșaf. Cum nopțile erau calde, dormea acoperit numai de cearșaf și plasa de țânțari, folosindu-și sacul de dormit pe post de pătură numai în zori.

Culcat, întins, simțindu-se scăldat de oboseala zilei. Legănatul ușor al copacului... da, era cocoțat într-o căsuță în copac.

Ideea îl umplea de fericire. Fantezia lui din copilărie se datora vizitelor la casa cea mare din copac construită din beton de la Disneyland. Avea opt ani când o văzuse pentru prima oară și îl înnebunise: instalația sanitară complicată cu țevi de bambus acționată de o roată hidraulică, scările cu balustrade ce urcau în spirală pe trunchi, sufrageria mare cu armoniul vechi, pasarelele către dormitoare separate de pe crengi, ferestrele deschise pe toate cele patru părți...

Cuibul său era doar o foarte modestă versiune a acelei fantezii, desigur. Numai strictul necesar: mai degrabă un bivouac pe o margine de stâncă decât conacul familiei de elvețieni Robinson²², și, într-adevăr, echipamentul său vechi de camping era bine reprezentat în jurul lui, completat de niște articole grozave de campare în mașină, cum ar fi lanterna și salteaua de spumă, precum și pernele din apartament. Lucruri recuperate din naufragiul vieții sale, ca în orice robinsonadă.

Copacul se legăna și foșnea în bătaia vântului. Frank stătea pe salteaua lui groasă de spumă, pe care o proptea cu spatele de trunchi. Citit în pat în condiții de lux. În jurul lui avea laptopul, celularul, un ventilator mic, rucsacul cu un sac de baie și niște haine, o lanternă Coleman cu baterii. Pe scurt, tot ce-i trebuia. Lampa proiecta o pată de lumină pe podeaua de placaj. Nimeni nu avea s-o vadă. Se afla în propriul lui spațiu, și în același timp

---

²² Casa de la Disneyland la care face referire autorul este cea construită după lansarea filmului *Swiss Family Robinson* din 1960, despre o familie de elvețieni care naufragiază pe o insulă pustie unde își construiește o casă în copac.

În inima orașului Washington, D.C. Unul dintre animalele fugite și întoarse în sălbăticie în pădurea care înainta mereu. „Uuuup, uup uup uuuuup!” Copacul se legăna înainte și înapoi în bătaia vântului. Închise lampa și se cufundă într-un somn ca de prunc.

Numai că îi sună celularul. Se întoarse de pe o parte pe alta și răspunse fără să se trezească de tot.

- Alo?

- Frank Vanderwal?

- Da. Cine este? (*Și unde mă aflu?*)

- Știi că suntem în toiul nopții. Îmi pare rău, dar numai acum pot suna. Când începuse să-i recunoască vocea, continuă: Ne-am întâlnit în liftul acela blocat.

Se ridicase deja în capul oaselor.

- A, da, desigur. Mă bucur c-ai sunat.

- Am spus c-o s-o fac.

- Știu.

- Putem să ne vedem?

- Sigur că da. Când?

- Acum.

- Bine.

Frank se uită la ceas. Era trei dimineața.

- Numai acum pot, explică ea.

- E bine. Unde?

- E un parc mic aproape de locul unde ne-am cunoscut. La două străzi mai jos de acest loc, o stradă la vest de Wisconsin. În mijlocul parcului e o statuie, cu o bancă sub ea. E bine acolo?

- Da. O să-mi ia, știi și eu, vreo jumătate de oră ca să ajung. Mai puțin, de fapt.

Legătura se întrerupse.

Iar nu reușise să-i afle numele. Realiză acest lucru în timp ce se îmbrăca și își rula echipamentul de dormit sub prelată. Se spală pe dinți în timp ce se încălța, întrebându-se de ce oare îl sunase acum. Scara ajunsese jos și coborî, legănându-se puternic și izbindu-se de creangă. Nu era tocmai momentul potrivit să cadă, nu, nu.

Ajunse jos, trimise scara sus. Când ieși din parc, luminile îl orbiră, captive în poligoane albastre sau globuri portocalii, de parcă ar fi traversat un platou de filmare gol. O porni cu mașina în sus pe Wisconsin, apoi făcu dreapta pe Elm Street. Locurile de parcare de-o parte, micuțul parc menționat de ea de alta. Nu știa

de existența lui. Era întunecat, cu excepția unui bec stradal de culoare portocalie la capătul de nord, aproape de un rând de terenuri de tenis. Parcă și coborî din mașină.

În mijlocul parcului era o statuie mică și neagră a unei femei care ținea un cerc îndreptat în sus. Becul stradal și norii strălucitori aruncau o lumină slabă, dar distinctă, ce-i amintea lui Frank de lumina din clădirea FNS din noaptea în care încercase să intre prin efracție. Scutură din cap, nedorind să-și amintească acea nebunie, după care își aduse aminte că aceea era noaptea în care se întâlniseră și că el intrase prin efracție în clădirea FNS tocmai pentru că se hotărâse să rămână la Washington și s-o caute pe femeie.

Și iat-o stând pe banca din parc. Era 3.34 dimineața, iar ea stătea acolo, pe o bancă din parc în întuneric. Ceva din această priveliște îl făcu să se cutremure, și grăbi pasul să ajungă la ea.

Ea îl văzu și se ridică, ocolind banca. Se opriră față în față. Era aproape la fel de înaltă ca și el. Îi întinse șovăielnic mâna, iar el i-o atinse cu mâna lui. Degetele lor se împletiră. Degete lungi și subțiri. Ea își retrase mâna și făcu un semn spre banca din parc, după care se așezară.

- Mulțumesc că ai venit, îi zise ea.
- Mă bucur că ai sunat.
- Nu știam, dar credeam...
- Te rog, sună-mă mereu. Voiam să te revăd.
- Da.

Schiță un zâmbet, de parcă ar fi știut că verbul „văd” nu transmitea suficient de bine ce voia să spună el. Frank se cutremură din nou: cine era ea, cu ce se ocupa?

- Spune-mi cum te cheamă. Te rog.
- ... Caroline.
- Caroline și mai cum?
- Să nu vorbim încă despre asta.

Lumina ambientală era acum prea slabă; voia s-o vadă mai bine. Ea se uita la el cu o expresie de curiozitate pe chip ca și cum s-ar fi întrebat cum să procedeze în continuare.

- Ce e? o întrebă el.
- Caroline strânse din buze.
- Cee?
  - Spune-mi un lucru. De ce m-ai urmărit până în lift?
- Frank habar nu avusese că ea observase.
- Păi... Mi-a... mi-a plăcut cum arăți.

Ea încuviință din cap și-și luă privirea de la el.

- Așa am crezut și eu. Un zâmbet ușor, un suspin: Uite ce e, zise ea, privindu-și mâinile. Se juca cu inelul de pe inelarul stâng.

- Ce e?

- Ești urmărit. Își ridică ochii din pământ și privirile li se întâlniră. Știi asta?

- Nu! Ce vrei să spui?

- Ai fost pus sub supraveghere.

Frank se îndreptă de spate, apropiindu-se și depărtându-se de ea.

- De către cine?

Caroline aproape că dădu din umeri.

- Face parte din Departamentul pentru Securitate Internă.

- Poftim?

- O agenție care colaborează cu Departamentul pentru Securitate Internă.

- Și tu de unde știi asta?

- Pentru că mi-ai fost repartizat.

Frank înghiți în sec fără să vrea.

- Când a fost asta?

- Cam acum un an. Când ai venit tu la FNS.

Frank se dădu și mai mult în spate. Caroline întinse mâna spre el. El se cutremură; brusc, noaptea i se părea rece. Nu se putea împăca cu ce-i spunea ea.

- De ce?

Caroline se aplecă mai mult în față și-i puse mâna ușor pe genunchi.

- Nu e ce crezi tu.

- Nu știu ce cred!

Ea zâmbi. Atingerea mâinii ei spunea mai multe decât ar fi putut spune cuvintele, dar acum nu făcea decât să-l deruteze și mai tare.

Își dădu seama de acest lucru și spuse:

- Eu urmăresc mulți de oameni. Tu nu erai decât unul dintre ei. Nu e chiar așa mare lucru. Ești doar unul dintr-o mulțime de oameni din anumite domenii tehnologice aflate în fazele incipiente. Nu e o supraveghere directă. Adică nimeni nu te urmărește. Ți se urmăresc în special înregistrările.

- Și asta e tot?

- Nu chiar. Poșta electronică, numerele apelate, cheltuielile. Genul acesta de înregistrări. Mare parte a acestui proces e

automatizată. La fel ca în cazul calificativului tău de credit. Tot un fel de urmărire, de căutare de tipare.

- Îhî, făcu Frank, simțindu-se mai puțin tulburat, dar în același timp trecând rapid în revistă lucrurile pe care ar fi putut să le spună la telefon, lui Derek Gaspar, de exemplu.

- De ce eu?

- Nu mi se spune de ce. Dar am făcut niște cercetări după ce ne-am cunoscut și presupun că ești un „asociațional”.

- Adică?

- Adică ai vreo legătură cu un anume Yann Pierzinski.

- Ha? făcu Frank, gândind cu furie.

- Oricum, asta cred eu. Faci parte dintr-un grup de oameni urmăriți împreună, ai cărui membri au vreo legătură cu el. El e centrul.

- Trebuie să fie din cauza algoritmului lui.

- Se poate. Eu chiar habar n-am. Nu eu stabilesc motivele interesului.

- Dar cine?

- Cei situați deasupra mea în ierarhie. Pe unii îi cunosc. Mai există și alții deasupra lor. Agenția e destul de bine protejată.

- Trebuie să fie algoritmul lui. E principala problemă la care a lucrat de când și-a făcut lucrarea de doctorat.

- Se poate. Cei pentru care lucrez eu, lucrează și ei la un algoritm, care să identifice oamenii care ar trebui urmăriți.

- Serios? Știi ce fel de algoritm?

- Nu. Știu însă că administrează o bursă *futures*. Știi ce sunt astea?

Frank dădu din cap, afirmativ.

- Chestiile alea din cazul Pointdexter?²³

- Da, cam așa ceva. A fost nevoit să-și dea demisia, și chiar ar fi trebuit s-o facă, pentru că ce făcea el era un lucru prostesc. Ideea de folosi piețe *futures* în sine însă s-a păstrat.

- Așadar pariază pe acte viitoare de terorism?

- Nu, nu. Asta era partea prostească, să pui problema în acest mod. Există moduri mult mai bune de folosire a acestor programe. Sunt doar piețe *futures*, atunci când le proiectezi cum trebuie. Sunt la fel ca orice altă piață *futures*. O modalitate puternică de colționare de informații. Dau rezultate mai bune decât majoritatea celorlalte metode de predicție pe care le

---

²³ Vezi capitolul trei.

folosim.

- E greu de crezut.

- Așa să fie oare? Dădu din umeri. Cei pentru care lucrez cred în ele. Însă cea pe care au creat-o ei e un pic diferită de o piață *futures* standard. Nu e deschisă oricui, și nici măcar nu se vehiculează bani adevărați. E un fel de piață *futures* virtuală, o simulare. Niște tipi de la MIT cred că au făcut-o să funcționeze foarte bine și au și niște rezultate verificate în practică pe care le pot aduce ca argument. Se concentrează mai degrabă pe oameni decât pe evenimente, astfel încât e de fapt o piață *futures* pe oameni, în loc de mărfuri sau idei. Astfel Departamentul pentru Securitate Internă și agențiile asociate ca a noastră au devenit interesate. Avem în desfășurare un program, iar tu faci parte din el. E cam ca un program pilot, dar e important și pun pariu că nu va dispărea.

- E legal?

- Greu de zis ce e legal în ziua de azi, nu crezi? Cel puțin în materie de supraveghere. Interesul este, de regulă, determinat sau aprobat de către Departamentul de Justiție. Informația e clasificată, iar noi facem parte dintr-un program despre care nimeni din afară nu va auzi niciodată nimic. Cei care încearcă să publice articole despre piața contractelor *futures* pe idei sau piața contractelor *futures* pe oameni sunt convinși să renunțe. Într-un mod cât se poate de clar. Cred că șefii mei speră să poată continua să utilizeze programul fără ca acesta să creeze vreodată agitație.

- Așadar există oameni care pariază pe cine face ceva inovator sau pe cine va fugi în China sau cam așa ceva?

- Da. Cam așa ceva. Există diverse criterii.

- Iisuse, făcu Frank, clătinând din cap a uimire. Dar... adică cine naiba ar paria pe mine?

Caroline râse.

- Eu aș face-o, nu-i așa?

Frank își puse mâna peste mâna ei și i-o strânse.

- De fapt, spuse ea, întorcându-și palma și împreunându-și degetele cu ale lui, cred că în acest moment majoritatea investitorilor de pe piață sunt diferite programe de diagnostic.

Fu rândul lui Frank să râdă.

- Așadar, undeva există niște programe de computer care pariază că eu am să devin un soi de amenințare pentru securitate.

Caroline încuviință din cap, zâmbind la absurditatea gândului. Chiar dacă Frank își dădea seama, întrucâtva zdruncinat de uimire în sinea lui, că dacă întregul proiect se axa pe Pierzinski, atunci era posibil ca programele s-o fi nimerit. Frank însuși considerase că algoritmul lui Pierzinski ar fi putut să le permită să citească proteomul direct din genom, oferindu-le astfel nenumărate tratamente genetice, care, dacă s-ar fi reușit să se rezolve problema distribuirii, aveau potențialul de a vindeca multe, multe boli. Ar fi fost un bun în sine și ar fi valorat miliarde. Iar Frank, fusese, fără puțință de tăgadă, implicat în cariera lui Yann, prima oară ca membru al comisiei în fața căruia acesta își susținea doctoratul și apoi ca membru al comisiei care îi evaluase propunerea. Îi afectase cariera lui Yann în moduri pe care nu le dorise, sabotându-i cererea, astfel încât Yann se dusesse la Torrey Pines Generique și apoi la *Small Delivery Systems*, unde era și acum.

E posibil ca piața *futures* să fi observat acest lucru.

Caroline arăta acum mai relaxată, probabil ușurată că nu era revoltat sau agitat la auzul noutăților ei. El încerca să rămână calm. Ce fusese, fusese. Încercase să obțină munca lui Pierzinski pentru o companie cu care se afla în relații, da, dar nu reușise. Așadar, în ciuda strădaniilor sale, nu mai trebuia să ascundă nimic.

- Ai zis MIT, spuse el, reflectând asupra lucrurilor. E și Francesca Taolini implicată?

O privire surprinsă, după care:

- Da. Și ea face obiectul interesului. Sunteți vreo doisprezece. Mi-a fost repartizată supravegherea majorității celor din grup.

- Ai, știi și eu... Înregistrezi ce spun oamenii la telefon sau în camere?

- Uneori, dacă vrem. Nici n-ai idee cât de puternică a ajuns tehnologia. Dar e scumpă și folosită în totalitate numai în anumite cazuri. Voi, cei din grupul lui Pierzinski, sunteți încă sub o supraveghere mult mai puțin intruzivă.

- Bun. Frank scutură din cap, ca un câine care se scutura de apă. Gândurile îi umblau prin minte în toate direcțiile. Așadar... mă urmărești de un an. Dar n-am făcut nimic.

- Știi. Dar...

- Dar ce?

- Dar te-am văzut în vagonul de metrou și te-am recunoscut. Nu mi-a venit să cred. Te văzusem numai în poză sau poate și pe

vreun material video, dar am știut că tu erai. Și păreai supărat. Foarte... concentrat la ceva.

- Da, zise Frank. Așa e.

- Ce s-a întâmplat? Am verificat mai târziu, dar se pare că în acea zi nu fusesei decât la FNS.

- Așa e. Dar am fost la o prelegere, după cum ți-am spus.

- Da, ai fost. Nu știam asta când te-am văzut în metrou. Stăteai acolo, păreai supărat și așa m-am gândit că poate mi-ai luat tu urma. M-am gândit că descoperisei cumva, mersesei pe fir până la sursă - acesta e un alt domeniu la care lucrez, căutarea „în oglindă”. Mi-am închipuit că te hotărâsei să mă iei la întrebări, să afli ce se petrece. Părea posibil. Chiar dacă se putea să fi fost doar una din cheștiile ciudate care se întâmplă la Washington. Mă refer la faptul că aici chiar dai peste oameni.

- După care te-am urmărit eu pe tine, zise Frank râzând scurt.

- Da, așa e, iar eu stăteam în fața liftului și mă gândeam: „Ce-o să-mi facă ăsta?”

Râse nervos la amintirea momentului.

- Nu lăsa să se vadă.

- Nu? Pun pariu că da. Nu mă cunoșteai tu. Când s-a blocat liftul...

- Nu l-ai oprit tu cumva?

- Nu, cum să fac așa ceva? Nu sunt...

- James Bond? James Bondette?

Caroline râse.

- Nu așa merg lucrurile. E doar supraveghere. Ne aflam acolo, am început să vorbim și nu mi-a luat mult să-mi dau seama că nu știai cine sunt, că nu știai că ești urmărit. Era doar o coincidență.

- Dar știai că te-am urmărit.

- Da. Așa părea. Însă din moment ce tu nu știai cu ce mă ocupam, atunci trebuia să fie, știu și eu...

- Pentru că-mi plăcea cum arăți.

Ea încuviință din cap.

- E adevărat, zise Frank. Dă-mă în judecată.

Caroline îi strânse mâna.

- E în regulă. Adică mi-a plăcut, vreau să zic. Trec printr-o... Oricum mi-a plăcut. Iar tu deja îmi plăceai, înțelegi? Nu te urmăream foarte îndeaproape, dar destul de aproape cât și știu câte ceva despre tine. A trebuit să-ți urmăresc câteva din apelurile telefonice. Și am crezut că ești amuzant.

- Da?

- Da? Ești amuzant. Cel puțin așa cred eu. Scuză-mă. Niciodată nu a trebuit să mă gândesc la ceea ce fac, adică nu așa, nu ca la o persoană cu care discut. Adică... ce oribil trebuie să sune.

- Spionezi oamenii.

- Da, e adevărat. Dar niciodată nu m-am gândit că asta ar face cuiva vreun rău. E o modalitate de avea grijă de oameni, în cazul de față, înseamnă că deja te cunoșteam. Deja te plăceam. Iar tu stăteai acolo, ceea ce înseamnă, știi tu... însemna că mă plăceai și tu. Zâmbi strâmb. Și asta era în regulă. În general nu prea se țin bărbații după mine.

- Da, sigur.

- Nu se țin.

- Îhî. Omul care știa prea puțin, urmărit de spionul care știa și mai puțin.

Ea izbucni în râs, își trase mâna și îl trase ușor un pumn peste braț. Îi prinse mâna într-a lui și o trase spre el. Ea se rezemă de pieptul lui, iar el îi sărută creștetul capului, ca și cum ar fi vrut să zică, te iert pentru slujba pe care o ai, te iert pentru supraveghere. Îi inspiră parfumul părului. Apoi ea ridică privirea și se sărutară foarte scurt, după care se trase înapoi. Șocul sărutului îl străbătu pe Frank, trezindu-l și făcându-l fericit. Își aminti cum fusese în lift; sărutul de acum nu era ca acela, dar își dădu seama că și ea îl ținuse minte.

- Da, făcu ea gânditoare. Apoi am făcut asta. Ești un bărbat frumos. Îmi dădusem seama de ce mă urmăreai și am simțit - știu și eu - că te plăceam.

- Da, zise Frank, încă amintindu-și de momentele din lift. Simțind sărutul. Pielea îi strălucea.

Caroline râse din nou, rememorând.

- Mi-am făcut griji după aceea că te-ai fi putut gândi că sunt o ușuratică, pentru că am sărit pe tine. Dar în acel moment pur și simplu am făcut-o.

- Așa e, spuse Frank.

Râseră și se sărutară din nou.

După ce se opriă, Caroline zâmbi în sinea ei și își dădu la o parte părul de pe frunte. „Măi să fie,” murmură ea.

Frank încercă să prindă unul din gândurile care-i alergau prin cap.

- Ziceai că te afli într-o situație proastă?

- Ah, da, așa am zis.

Colțurile gurii i se strânseseră. Se trase un pic înapoi. Brusc, Frank realizează că era nefericită, iar impresia aceasta era atât de diferită de cea pe care i-o lăsase în lift încât fu șocat. Înțelese că nu o cunoștea, normal că nu o cunoștea. Crezuse contrariul, dar nu era adevărat. Era o străină.

- Ce situație? Întrebă el.

- Sunt măritată.

- Ah.

- Iar acum știi și tu. E o situație proastă.

- Îhî.

Era însă și bună, se gândi el.

- Nu doresc să discut despre asta. Te rog. Dar asta e. În situația asta mă aflu.

- Bine. Numai că acum te afli aici.

- Stau la niște prieteni în seara asta. Locuiesc în apropiere. Toată lumea știe că dorm la ei pe canapea. Le-am lăsat un bilet în caz că se trezesc, în care le spuneam că n-am putut să dorm și am ieșit să dau o tură de alergare. Dar n-or să se trezească. Sau chiar dacă se trezesc, n-or să mă verifice.

- Soțul tău se ocupă și el de supraveghere?

- Da. El e mult mai sus în ierarhie ca mine.

- Înțeleg.

Frank nu știa ce să spună. Vești proaste. Cele mai proaste din noaptea aceea, mai proaste decât faptul că se afla sub supraveghere. Pe de altă parte, ea se afla alături de el și se sărutaseră.

- Te rog.

Caroline îi puse mâna pe gură, iar el îi sărută degetele. Încercă să-și înghită toate întrebările.

Unele dintre aceste întrebări reprezentau însă o schimbare de subiect, o mutare înspre un teritoriu mai sigur.

- Așadar, spune-mi la ce te referi atunci când vorbești de supraveghere? Cu ce anume te ocupi?

- Există niveluri diferite. În cazul tău, aproape tot ce fac e documentare. Cărți de credit, facturi de telefon, corespondență electronică, fișiere de computer.

- Au!

- Gândește-te și tu. Uneori se face și localizare, deși mai mult la nivelul înregistrărilor de la telefonul mobil. Știu că stai pe undeva prin zona Connecticut, dar nu ești înregistrat cu nicio adresă. Poate că stai la cineva. Chestiunile de genul acesta sunt

evidente. Dacă ar vrea, ți-ar putea pune un cip. Iar noul tău monovolum e dotat cu transponder și poate fi astfel localizat prin GPS.

- Fir-ar!

- Pot fi localizate mașinile tuturor. Ca transponderele din avioane. E doar o chestiune de obținere a codului și fixare pe poziție.

- Dumnezeuule!

Frank reflectă asupra celor aflate. Atâtea informații. Dacă cineva ar fi avut acces la ele, ar fi aflat o mulțime de lucruri.

- FNS știe ce li se întâmplă oamenilor săi?

- Nu. E o operațiune secretă.

- Și soțul tău, el cu ce se ocupă?

- E la un nivel superior.

- Aha.

- Da. Dar nu vreau să vorbesc despre asta acum. Altă dată.

- Când?

- Nu știu. Altă dată.

- Când ne mai vedem?

Caroline zâmbi stins.

- Da. Atunci când ne mai vedem. Chiar acum. Își luminează ceasul și se uită la el: Fir-ar, trebuie să mă întorc. Prietenii mei or să se trezească în curând. Se duc devreme la muncă.

- Bine... Tu o să fii bine?

- Da. Sigur.

- Și o să mă mai suni?

- Da. Va trebui să-mi aleg cu grijă momentul. Trebuie să mă aflu într-un spațiu nesupravegheat și să te pot suna de la un telefon „curat”. Trebuie să stabilesc niște protocoale. Vom discuta despre asta. Vom aranja lucrurile. Acum însă trebuie să plec.

- Bine.

Un sărut fugar și Caroline se pierde în noapte.

Frank își duse mașina înapoi la marginea Parcului Rock Creek, și rămase pe scaunul șoferului gândindu-se. Mai era o oră până în zori. Timp de jumătate de oră plouă. Sunetul ploii pe capota monovolumului se aseamăna cu cel al unei tobe numai două note, amândouă executate în același timp.

Caroline. Măritată, dar nefericită. Îl sunase, îl sărutase. Îl cunoștea într-un fel; adică îl ținea sub supraveghere. Nu știu ce program de securitate bazat pe pariuri virtuale ale unor

computere de la MIT, pentru numele lui Dumnezeu! Poate că situația nu era chiar atât de rea pe cât părea. Un exercițiu de formă. Prin comparație cu o căsnicie nereușită. Ieșea pe furiș din casă la trei noaptea. Era greu de știut ce să simți.

La primele nuanțe cenușii ale zorilor ploaia contenii, iar Frank ieși din mașină și o porni prin parc. Strigăte de păsări de tot felul: piuit, triluri și apoi o pasăre cu triluri atât de obraznice încât inițial păreau dincolo de muzică, erau ca visele umane în comparație cu arta: mai ciudate, mai îndrăznețe, mai sălbatice. Păsări cântând în pădure în zori: S-a oprit ploaia! A venit ziua! Sunt aici! Te iubesc! Cânt!

Era încă destul de întuneric. Când ajunse la înălțimea de lângă defileu scoase din buzunar o mică lunetă cu infraroșii pe care o cumpărase și privi prin ea în aval înspre adăpătoare. Trupuri mari și roșcate, licărind în întuneric; lui Frank îi păreau antilope din cele mai mari, poate chiar antilope elan. Ar fi putut atrage jaguarul. Un prădător sud-american atacând pradă africană, de parcă Oceanul Atlantic s-ar fi întors la ravena sa îngustă, iar toate animalele se aflau pe Gondwana. În depărtate auzea corul din zori al siamangilor, cel puțin așa presupunea, care, după sunet păreau a se afla la o distanță foarte mare de el. Dintr-o dată, i se umflă ceva în piept ca un sac gutural de fericire și murmură, în sinea lui (și pentru Caroline): uuuuuuuup! uuuuuuuup!

Îi ascultă pe siamangi și cântă încetisor alături de ei. Își montă camera digitală la capătul lunetei ca să facă niște fotografii în infraroșu ale animalelor care se adăpau, pentru GOAF. Le putea vedea acum fără lunetă în lumina crescândă. Negru pe gri. Se întrebă dacă nu cumva același siamang sau gibbon dădea tonul în fiecare dimineață. Se întrebă și dacă tovarășii acestuia stăteau culcați confortabil pe crengi, enervați de faptul că erau treziți, sau dacă dormitul pe crengi nu era confortabil și toți erau astfel pregătiți și așteptau să se trezească și să se miște odată cu ziua. Poate că era altfel pentru fiecare animal sau împrejurare, ca și în cazul oamenilor, astfel încât uneori moțăiau în acele ultime clipe prețioase, dinainte ca zgomotul să devină atât de asemănător unei cântări de operă răgușite încât să nu mai poată dormi nimeni din cauza lui. Chiar și de la distanță sunetul îi dădea fiori, iar acum era cântecul asociat întâlnirii cu Caroline și Frank renunță să se străduiască să nu sperie marile unguate de la adăpătoare și urlă: „UUUUUUUUP! UuuuuuuuuuuUUUUUUUUP!

UUP! UUP!”

Se simți inundat. Nu se mai simțise niciodată astfel, emoția era nouă, intensă și sălbatică. Gata cu excesul de rațiune de aici înainte! Ce-ar zice guru? Se simțise oare bătrânul vreodată astfel? Să fi fost oare dragoste, pe care el o descoperea pentru prima dată, neștiind mai înainte ce era? E adevărat, ea era măritată. Dar existau și angajamente mai rele. Nu părea ceva care avea să dureze. Putea să aibă răbdare. Avea să aștepte să rezolve situația. Avea să trebuiască să aștepte să fie sunat iar.

Atunci îl văzu pe unul dintre siamangi sau giboni de partea cealaltă a ravenei, în susul pârâului, legănându-se din creangă în creangă. O formă mică și neagră, ca o felină mare, dar cu brațe foarte lungi. Forma clasică de maimuță. Surprinse în treacăt niște obraji albi și știu că era unul dintre giboni. Giboni cu obraji albi. Cântările lor sunaseră ca și cum ar fi venit de la kilometri depărtare, dar ei ar fi putut să fie mai aproape în tot acest timp. Era greu să-ți dai seama în pădure.

Erau mai mulți, care îl urmau pe primul. Zburau printre crengi ca niște trapeziști nebuni, improvizând la fiecare salt. Brachiație: uimitor lucru. Frank îi și fotografie, sperând ca imaginile să-i ajute pe cei de la GOAF să-i identifice. Deplasare cu ajutorul brațelor printre copaci, fără vreun plan sau destinație, pur și simplu evoluând în stil liber printre crengi, își dori să li se poată alătura ca să zboare ca Tarzan, dar, privindu-i, își dădu seama cât de imposibilă era această fantezie. Hominizii coborâseră din copaci, nu mai erau arboricoli. Tarzan era o greșeală, și până și casa lui era o întoarcere la trecut.

În susul pârâului, cele trei antilope elan se uitară în sus la ceea ce le deranja, după care continuară să bea pe săturate. Frank se opri pe dâmbul de lângă defileu, cântând fericit într-un glissando de bucurie animală: „uuuuuuuuup!”

Și că tot venise vorba de animale, la Grădina Zoologică Națională redeschisă se ținea o petrecere, programată ceva mai încolo în dimineața aceea.

* * *

GRĂDINA ZOOLOGICĂ NAȚIONALĂ, cocoțată pe un promontoriu ce dădea spre un cot al defileului pârâului Rock Creek, fusese greu lovită de diluviu. Venită dinspre nord, revărsarea de ape îi atinsese marginile, apoi se grăbise să se întâlnească cu apele umflate ale Potomacului, măturând în cale o mare parte din gard și din amenajările peisagistice. Din fericire,

majoritatea clădirilor și țărcurilor erau construite din beton greu și rămăseseră intacte acolo unde nu le fuseseră afectate fundațiile. Sistemul de Parcuri Naționale putuse plăti reparațiile din resurse interne și, cum majoritatea animalelor eliberate supraviețuiseră inundațiilor și fuseseră recuperate destul de ușor după aceea (unele dintre ele se întorseseră chiar la grădina zoologică imediat după ce se retrăseseră apele), reparațiile se efectuaseră cu mare rapiditate. Prietenii Grădinii Zoologice Naționale, care acum ajunseseră la aproape două mii de persoane, contribuiseră cu munca și amintirea colectivă a parcului, iar versiunea reconstruită ce se deschidea acum publicului semăna foarte bine cu originalul, dar păstra un ciudat aspect nefinisat.

Țarcul pentru tigri și lei din capătul sudic al parcului era o insulă rotundă împărțită în patru sferturi despărțite de observatorii umani printr-un șanț cu apă și un zid exterior înalt. Copacii de pe insulă scăpaseră cu bine, deși arătau ciudat de răzleți și murdari pentru luna iunie.

În această dimineață deosebită, mulțimii care revenea la grădina zoologică i se alăturase și legația khembali, venită să repete ceremonia de primire a tigrilor înotători, întreruptă atât de ironic de către inundații. Și familia Quibler era acolo, desigur, doar unul dintre tigri stătuse două nopți la ei în subsol, așa că acum erau mânați de un oarecare interes familial.

Annei îi plăcea să se uite la Joe cum stătea în suportul din spinarea lui Charlie, fericit să se afle cocoțat acolo de unde putea vedea bine și-l lovea pe acesta lateral peste cap, strigând: „Tigru? Tigru?”

- Da, tigru, îi confirmă Charlie, încercând să prindă fără să vadă pumnii micuți care îl loveau. Tigrii noștri! Tigri înotători!

Erau înconjurați de o mulțime densă care se minună la unison atunci când se deschise ușa de la sanctuarul interior al tigrilor, iar marile feline pășiră afară câteva clipe mai târziu, superbe în lumina soarelui de dimineață.

- Tigru! Tigru!

Mulțimea izbucni în urale. Tigrii ignorară agitația. Pășeau pe iarba spălată, adulmecând. Unul se apucă să marcheze copacul cel mare din sectorul lor, apărat de gheare, dacă nu chiar de urină, de o învelitoare de lemn, iar mulțimea scoase un „Ah.” Nick Quibler le explica celor din jurul său că aceia erau tigri bengalezi, care fuseseră duși de ape în mare în timpul unei mari

inundații a fluviului Brahmaputra și nu a Gangelui, că supraviețuiseră înotând împreună pentru nu se știe cât timp și că Brahmaputra își schimba numele în Tsangpo după o cotitură abruptă în amonte. Anna întrebă dacă nu cumva și Gangele cauzase măcar o mică parte din inundații. Joe sărea în sus și jos în suportul său, aproape rostogolindu-se înainte peste capul lui Charlie. Charlie îl asculta pe Nick, ca și Frank Vanderwal, care stătea în spatele lor printre khembali.

Rudra Cakrin ținu un scurt discurs tradus de Drepung, mulțumind grădinii zoologice și angajaților ei și apoi familiei Quibler.

- Tigru tigru tigrul!

Încântarea lui Joe îl făcu pe Frank să zâmbească. „Uuuuup!” strigă el, imitându-i pe giboni, ceea ce-i spori încântarea lui Joe. Annei i se părea că Frank era într-o dispoziție neobișnuit de bună. Câțiva PGZN trecură pe lângă el și îi dădură un ecuson rotund pe care scria GOAF, iar Frank mai luă încă unul și i-l prinse lui Nick pe cămașă. Nick îi supuse pe voluntari unui tir rapid de întrebări despre animalele de la zoo care nu fuseseră încă recuperate în timp ce răsfoia nerăbdător broșura GOAF pe care i-o dăduseră.

- A ajuns vreun animal chiar până la Bethesda?

Frank îi răspunse el în locul PGZN-ilor, lăsându-i pe aceștia să-și facă rondul.

- Găsesc animale din cele mici peste tot. Par să iasă din zona afluenților lui Rock Creek. Poți să te uiți pe site ca să afli care au fost văzute cel mai recent și să urmărești semnalele radio de la cele care sunt marcate. Atunci când intri în GOAF poți să transmiți prin GPS locația animalelor fugite pe care le vezi.

- Super! Putem să mergem și noi să căutăm animale?

- Sper, zise Frank. Ar fi amuzant. Se uită la Anna, care încuviință din cap, încântată. Am putea face o expediție.

- S-a redeschis Parcul Rock Creek?

- Doar dacă faci parte din GOAF.

- E sigur? Întrebă Anna.

- Da. Sunt și părți ale defileului în care pereții cei noi sunt încă instabili, dar nu ne-am apropiat de ele. Există și un punct mai înalt din care poți vedea partea ruptă și noul iaz de unde se adapă multe dintre animale.

- Super!

Cel mai mare dintre tigri se îndreaptă greoi spre șanțul

despărțitor și încercă apa cu laba.

- Tigru tigru tigrul!

Tigrul se uită în sus. Îl văzu pe Joe, își dădu capul masiv pe spate și scoase un răget scurt pe ceea ce trebuia să fie una dintre cele mai joase frecvențe audibile de către oameni sau chiar mai joasă. Era mai mult un sunet simțit în burtă.

- Ooooooooooh, făcu Joe. Mulțimea scoase același sunet.

Frank zâmbea, dând la iveală ceea ce Anna credea că este adevăratul său zâmbet.

- Asta da vocalizare, zise el.

Rudra Cakrin vorbi o vreme în tibetană iar Drepung traduse.

- Tigru este un animal sfânt, desigur. El semnifică curajul. La noi acasă, nu i se rostește cu glas tare numele, deoarece asta ar aduce ghinion. I se spune în schimb Regele Muntelui sau Marea Insectă.

- Marea Insectă? repetă Nick fără să-i vină să creadă. Asta l-ar scoate din minți!

Tigrul cel mare, mascul, păși înspre copac și zgârie apărătoarea cea nouă, lăsând urme de gheare pe lemnul proaspăt. Mulțimea se minună din nou.

Frank strigă:

- Mă duc să văd dacă pot să-i stârnesc pe giboni. Vrei să vii și tu Nick?

- Și ce să facem?

- Vreau să încerc să-i fac pe giboni să cânte. Știu că au prins unul sau doi.

- Nu, mulțumesc. Cred că o să stau aici și o să mă uit la tigri.

- Bine. O să-i poți auzi pe giboni de aici, dacă încep să cânte.

În cele din urmă tigrii se trântiră pe jos în umbra dimineții privind în gol. Angajații de la grădina zoologică ținură discursuri în timp ce mulțimea se împrăstia prin restul grădinii. Se auzeau niște strigăte puternice din direcția țarcului gibonilor, dar nu sunau ca scoase de ei. După o vreme Frank se întoarse, dând din cap.

- E doar o pereche de giboni care a fost recuperată. Restul sunt încă în parc. I-am văzut pe unii dintre ei. E frumos, îi spuse el lui Nick. O să-ți placă.

Drepung veni la ei.

- Vreți să mergeți la mica noastră petrecere de la centrul pentru vizitatori? Îl întrebă pe Frank.

- Desigur, mulțumesc. Mi-ar face plăcere.

O porniră pe cărările din grădina zoologică spre o clădire aproape de intrarea pe Connecticut. Drepung îi conduse pe Frank și familia Quibler într-o cameră din spate, iar Rudra Cakrin le arătă niște scaune din jurul unei mese de sub o fereastră. Veni la ei și dădu mâna cu Frank.

- Bună, Frank. Bine ai venit. Mă bucur că te-am cunoscut. Te rog, stai jos. Mănâncă ceva, bea niște ceai.

Frank avea o expresie de surpriză pe chip.

- Deci chiar vorbești engleză?

Bătrânul zâmbi.

- Da, vorbesc foarte bine engleză. Drepung m-a pus să iau lecții.

Drepung își dădu ochii peste cap și clătină din cap. Padma și Sucandra veniră și ei și împărțiră cești de ceai tibetan. Uitătura cruciș a lui Nick în momentul în care mirosi ceaiul îl făcu pe Drepung să izbucnească în râs.

- Nu trebuie să-l încerci, îl asigură el pe băiat.

- Are un gust de parcă fiecare ingredient s-a stricat în felul lui, comentă Frank după ce gustă din ceai.

- Stricat de la început, zise Drepung.

- Bun, exclamă Rudra. Bun ceai.

Se aplecă în față ca să soarbă cu zgomot din ceașcă. Nu prea mai semăna cu omul impunător care ținuse prelegerea de la FNS, gândi Anna, ceea ce explica probabil de ce Frank îl privea cu atâta curiozitate.

- Așa deci, ați luat lecții de engleză? îl întrebă Frank. Sau poate e cum zicea Charlie? Că deja vorbeați engleză, dar nu ați vrut să ne spuneți?

- A zis Charlie așa ceva?

- Glumeam și eu, zise Charlie.

- Foarte amuzant Charlie.

- Da... deci luați lecții?

- Sunt om de știință. Studiez engleza ca pe o insectă.

- Om de știință!

- Mereu sunt om de știință.

- Și eu, dar credeam că ați zis la prelegerea dumneavoastră că raționalitatea nu e suficientă. Că excesul de rațiune e o formă de nebunie.

Rudra se consultă cu Drepung, după care spuse:

- Știința nu e numai rațiune. E mai puternică.

Îi dădu un cot lui Drepung, care explică:

- Rudra Cakrin folosește pentru știință cu cuvânt care seamănă cu devoțiunea. Un fel de devoțiune, spune el. Un mod de a cinsti sau venera.

- Ce anume să venereze?

Drepung îl întrebă pe Rudra și primi răspuns.

- Ce găsești. Devoțiune e probabil un cuvânt mai bun decât venerație.

Rudra clătină din cap, cu o expresie frustrare provocată de gama limitată a limbii engleze.

- Te uiți, zise el privindu-l fix pe Frank. Privești. Dacă poți. Pare ca o vindecare.

Apelă din nou la Drepung. Urmă un schimb scurt de replici în tibetană, după care continuă.

- Privești și vindeci, da. Faci mai bine. Faci mai rău, faci mai bine. De exemplu mergi la plimbare. Privești înăuntru, înăuntru, în afară, împrejur, jos, în sus. În sus și în jos. Deasupra și dedesubt. Ha ha ha.

Drepung zise:

- Chiar face progrese la engleză.

Sucandra și Padma izbucniră în râs la auzul acestor cuvinte, iar Rudra se încruntă la ei în glumă, diferit de modul în care o făcea atunci când era serios.

- Nu prea stă mult la niciun instructor, spuse Padma.

- Îi schimbă ca pe ciorapi, sări și Sucandra.

- Măi să fie, făcu Frank.

Bătrânul se întoarse la ceaiul său, apoi îi zise lui Frank:

- Vii la căminul nostru, te rog?

- Mulțumesc, mi-ar face plăcere. Am auzit că e foarte aproape de FNS.

Rudra dădu din cap, zicând ceva în tibetană.

Drepung îi traduse:

- Când spune casă, se referă la Khembalung. Avem de gând să facem o scurtă deplasare până acolo, iar rimpoche²⁴ crede că ar trebui să vii cu noi. E de părere că ai avea multe de învățat.

- Sunt sigur că da, zise Frank, cu o expresie de surpriză. Chiar aș vrea să vă văd căminul. Mă simt recunoscător că s-a gândit la mine. Dar nu știu dacă pot. Mă tem că nu prea am timp liber zilele astea.

Drepung dădu din cap:

---

²⁴ Formulă respectuoasă de adresare față de maestru.

- Asta e valabil pentru toți. Călătoria va fi scurtă tocmai din acest motiv. De asta poate și familia Quibler să vină cu noi.

Frank căpătă iar o expresie de surprindere pe chip.

- Vin cu toții. Am plănuit două zile pentru zborul într-acolo, patru zile să stăm în Khembalung și două zile să ne întoarcem. Vom fi plecați opt zile. Dar te asigur că va fi o săptămână foarte interesantă.

- Nu e anotimpul musonic acolo?

Khembali încuviințară solemn din cap.

- Niciun muson, nici anul acesta nici cu doi înainte. Secetă mare. Un alt motiv de văzut.

Frank dădu aprobator din cap, uitându-se la Anna și la Charlie:

- Deci chiar mergeți?

- M-am gândit că e bine pentru băieți, dar nu pot să lipsesc prea mult de la serviciu, răspunse Anna.

- Altfel i-ar plesni capul, făcu Charlie, ridicând mâna ca să se devieze cotul tras de Anna în coaste. Glumeam! Oricum, zise el spre ea, poți să lucrezi și în avion, iar eu o să am grijă de Joe. O să am grijă de el tot drumul.

- S-a făcut, zise Anna repede.

- Charlie foarte amuzant, repetă Rudra.

- Am să mă gândesc bine. Pare interesant și vă sunt recunoscător pentru invitație, îi zise Frank lui Rudra.

- Mulțumesc, îi răspunse acesta.

Sucandra își ridică paharul.

- În cinstea Khembalungului!

- Nu! strigă Joe.

III

Întoarcerea în Khembalung

Într-o sâmbătă, Charlie ieșise în oraș de unul singur, Joe rămăsese acasă cu Anna, iar Nick plecase cu Frank să caute animale. După ce făcu vreo câteva comisioane, se duse să se uite la cărți la librăria *Second Story Books*. Tocmai punea o carte la loc pe raft, când o femeie se apropie de el și îl întreabă:

- Nu vă supărați, îmi puteți spune unde găsesc operele lui William Blake?

Surprins de faptul că fusese confundat cu un angajat, (toți angajații aveau douăzeci și cinci de ani și erau îmbrăcați în negru), Charlie îi aruncă o privire lipsită de expresie.

- E poet, îi explică femeia.

Charlie fu de-a dreptul șocat. Nu numai că fusese luat drept angajat al *Second Story*, dar chiar drept unul care nu știa cine era William Blake?

- Poezia se află acolo, îi răspunse, arătând spre partea din spate a magazinului.

Femeia se strecură pe lângă el, dând din cap.

Focule, focule, ce arzi strălucind, se abținu Charlie să zică.

„Nu uitați să treceți și pe la secțiunea de albume de artă mari ca să găsiți facsimile ale gravurilor lui!” se abținu Charlie să exclame.

„Veți constata că, de fapt, e mult mai bun ca artist decât ca poet! Mare parte a poeziilor lui nu sunt decât o pășărească de drogat”, se abținu el să strige.

Îi sună mobilul și îl scoase din buzunar. „William Blake era nebun!”

- Alo, Charlie? Charlie, tu ești?

- Bună, Phil. Ia zi, arăt eu a om care nu știe cine a fost William Blake?

- Nu știu, arăți?

- Rahat. Vezi tu, marile arii sunt pe veci pierdute pentru că nu spunem ce gândim. Nu rostim niciodată majoritatea celor mai bune replici ale noastre.

- Eu nu am această problemă.

- Așa cred și eu. Deci care-i treaba?

- Pun în aplicare ce am discutat la Memorialul Lincoln.

- Ah, bine! Deci ai să candidezi?

- Cred că da.

- Ai discutat și cu cei care se ocupă cu fondurile noastre?

- Da, și se pare că totul va fi bine. Există o groază de oameni care vor o schimbare.

- Asta e sigur. Dar... chiar crezi că poți câștiga?

- Da, așa cred. Reacțiile pe care le-am primit au fost pozitive. Numai că...

- Numai că ce?

Phil oftă.

- Mă tem de efectul pe care l-ar putea avea asupra mea. Mă refer la faptul că puterea corupe, nu?

- Da, dar tu ești deja puternic.

- Atunci înseamnă că deja s-a întâmplat, mulțumesc că mi-ai spus. Ar trebui să fie din ce în ce mai rău, nu? Puterea corupe, iar puterea absolută corupe în mod absolut. Oare William Blake să fi zis asta?

- Lordul Acton.

- Ah, da, dar nu a spus și corolarul. Puterea corupe, puterea absolută corupe în mod absolut, iar un pic de putere corupe un pic.

- Cred că așa e.

- Iar toată lumea are un pic de putere.

- Da, cred că da.

- Deci suntem cu toții un pic corupți.

- Hmm...

- Fii serios, de ce să nu se poată interpreta așa? Se poate. Puterea corupe, noi avem cu toții putere, deci suntem toți corupți. Un silogism perfect, dacă nu mă înșel. De fapt, singurii oameni despre care credem că nu sunt corupți sunt de regulă cei lipsiți de putere. Prizonierii conștiinței, cei reduși mintal, unii dintre bătrâni, sfinții, copiii...

- Copiii mei au putere.

- Da, dar sunt ei perfect puri și nevinovați?

Charlie se gândi la Joe, care se prefăcea că suferă groaznic atunci când venea Anna acasă de la serviciu.

- Nu, și ei sunt un pic corupți.

- Poftim.

- Cred că ai dreptate. Iar sfinții au putere, dar nu sunt corupți și tocmai de aceea le spunem sfinți. Și noi cum stăm atunci? Ne gândim că în această lume de corupție universală, ai putea să fii

președinte?

- Da. La asta mă gândeam și eu.

- Atunci e în regulă.

- Da. Partea tristă însă e că nu numai cei care dețin puterea sunt afectați de corupție. De la ei se răspândește. Ei o răspândesc. Știu că e adevărat pentru că o văd întâmplându-se. În fiecare zi vin oameni la mine pentru că am ceva putere și-i văd înjosindu-se sau comportându-se prosteste. Îi văd devenind corupți sub ochii mei. E deprimant. E ca și cum ai avea darul lui Midas, dar în sens invers, astfel încât tot ce atingi se transformă în rahat.

- Soluția e să devii asemenea sfinților. Fă ca Lincoln. El a avut putere, dar și-a păstrat integritatea.

- Lincoln își dădea seama cât îi era de limitată puterea. Evenimentele nu erau sub controlul lui.

- Lucru adevărat și în cazul nostru.

- Corect. Bine gândit totuși. Voi încerca să nu-mi fac griji, dar să știi că voi avea nevoie de voi. Voi avea nevoie de prieteni care să-mi spună adevărul.

- Vom fi alături de tine. Te vom suna pentru fiecare lucru.

- Bine. Vă sunt recunoscător. Totuși când mă gândesc la asta mi se pare bizar.

- Sunt sigur. Însă ai putea să o faci. Dacă ai intrat în horă, trebuie să joci. Chiar avem nevoie de tine.

- Mă veți ajuta în problemele de mediu?

- La fel ca întotdeauna. După cum știi, trebuie să am grijă de Joe, dar pot oricând să discut la telefon. Sunt la datorie la orice oră - o, Doamne, iar vine aia! Phil, trebuie să plec de-aici înainte să vină tipa aia și să-mi spună că Abraham Lincoln a fost președinte.

- Spune-i că a fost sfânt.

- Fă-ți-l sfânt protector și n-o să pățești nimic. La revedere!

- Vrei să zici „La revedere, domnule Președinte!”

SUB SUPRAVEGHERE.

După ce-i trecuse euforia provocată de revederea lui Caroline, de faptul că discutase cu ea, o sărutase, și-și făcuseră planuri să se revadă, Frank se trezi confruntat cu realitatea tulburătoare a veștilor pe care i le dăduse. Undeva prin Departamentul Securității Interne exista un grup care-l ținea sub supraveghere.

Îngrozitor gând. Nu că ar fi avut ceva de ascuns. Numai că

avea. Încercase să saboteze cererea de acordare de subvenții a unui coleg mai tânăr, pentru ca să obțină munca acestuia pentru o companie cu care se afla în relații, iar prima parte a planului dăduse roade. Nu că acesta ar fi fost motivul probabil pentru care să-l țină sub supraveghere; pe de altă parte, poate chiar era. Legătura cu Pierzinski părea să fie motivul pentru care erau interesați de el. Existau oare în arhive dovezi a ceea ce încercase să facă? Întrucâtva, făcuse ceea ce făcuse pentru că niciuna din acțiunile sale nu contravenea protocoalelor comisiei FNS. Printre acțiunile pe care le analiza însă în prezent se numărau și multele apeluri către Derek Gaspar, director general al Torrey Pines Generique. Probabil că într-unele dintre acestea fusese indiscret.

Acum nu mai avea ce face în această privință. Nu putea decât să se concentreze asupra prezentului și viitorului.

Gândindu-se la aceste lucruri, Frank se uita fix la computer. Era conectat la Internet, desigur. Avea protecții antivirus, avea firewall, coduri de criptare, dar, din câte știa el, existau programe încă și mai puternice, capabile să le înșele vigilența și să-i analizeze direct fișierele sau, în cel mai bun caz, mesajele de poștă electronică. Și conversațiile telefonice, cu siguranță. Calificativul de credit, sigur, înregistrările bancare care-l priveau, și toate celelalte activități financiare – toate datele erau analizate acum de către participanții la un soi de bursă *futures* virtuală, o piață pe care se tranzacționau idei în curs de apariție, tehnologii și cercetători. Cu care se făceau speculații, la fel ca în cazul unor mărfuri. Oamenii ca marfă – n-ar fi fost pentru prima dată când erau priviți astfel.

Se duse la un cyber-café din zonă și plăti cu bani gheață ca să utilizeze unul dintre computere. După ce se așeză în fața calculatorului cu un espresso triplu lângă el, încercă să vadă ce putea găsi.

Primele site-uri care apărură la căutare îi prezentară cazul propunerii Pieței de Analiză de Politici, care se spărsese în capul DARPA, Agenția pentru Proiecte de Cercetare Avansate din Domeniul Apărării²⁵, cu ceva timp înainte. John Pointdexter, ajuns în atenția publicului după scandalul Iran-Contra, înființase o bursă *futures* în care participanții puteau paria pe evenimente posibile din Orientul Mijlociu, inclusiv pe probabilitatea producerii unor atentate teroriste și asasinate. Într-o săptămână de la

---

²⁵ Defense Advanced Research Projects Agency.

anunțarea proiectului, Pointdexter fusese obligat să-și dea demisia, iar DARPA tăiase toate fondurile nu numai pentru proiectul PAP, ci și pentru oricare alte cercetări cu privire la utilizarea bursei ca instrumente predictive. Existaseră și ceva proteste la vremea respectivă, de la diverse părți convinse că bursele pot fi instrumente predictive puternice, ce extrag esențialul din informația colectivă și înțelepciunea multor oameni. Diferiți oameni contribuiau cu diversitatea experiențelor lor, se afirmase, considerându-se că informația agregată era mai capabilă să prezică evoluția viitoare a mărfii date decât orice individ sau grup.

Afirmația îi păru o minciună sfruntată lui Frank, dar nu asta conta. Cu siguranță fetișii burselor care le dominau cultura nu aveau să renunțe la o idee atât de corectă din punct de vedere ideologic, numai din cauza unei gafe izolate de relații publice. Chiar așa și stăteau lucrurile, căci Frank dădu repede peste știri despre un program intitulat Activitate de Cercetare și Dezvoltare Avansată²⁶, care devenise gazda atât a Programului de Recunoaștere Totală a Informațiilor²⁷, cât și a burselor *futures* pe idei. ARDA fusese finanțată ca parte componentă a „Programului de Informații Externe”, ce făcea la rândul ei parte dintr-o agenție de informații al cărei nume nu fusese dezvăluit publicului. „Extragerea dovezilor”, „Descoperirea conexiunilor”, „Informații noi obținute din cantități masive de date”, tot felul de proiecte de extragere de date dispăruseră odată cu ideea unei burse *futures*.

Înainte să dispară din atenția publicului împreună cu tot ce era legat de el, conceptul de bursă *futures* pe idei fusese deja ajustat pentru a rezolva problemele inerente începutului. „Licitarea condiționată” le permitea participanților să-și nuanțeze pariurile, prin legarea de anumite evenimente intermediare, iar – lucru care-i sări în ochi lui Frank – sistemului îi fuseseră adăugați „formatori de piață”, adică ofertanți automați care erau mereu disponibili pentru tranzacționare, astfel încât piața să rămână lichidă chiar și în cazul în care nu erau decât câțiva participanți.

---

²⁶ Advanced Research and Development Activity.

²⁷ Traducere aproximativă a „Total Information Awareness” – program de extragere de informații detaliate, care, prelucrate cu mijloace special create, ar fi trebuit să permită recunoașterea teroriștilor și prevenirea unor potențiale atacuri teroriste, vehement contestat de către organizațiile de apărare a libertăților civile din SUA.

Primele programe de tipul formator de piață pierduseră sume uriașe de bani, astfel încât creatorii lor fuseseră nevoiți să le rafineze până în punctul în care să poată concura cu succes cu traderi adevărați.

Bingo! Investitorii lui Frank.

Întregul concept de bursă *futures* devenise secret, cunoscut numai guvernului, la fel ca și ARDA. Oriunde ar fi fost ARDA acum, în componența sa intrau cu siguranță programele capabile să tranzacționeze contracte *futures* care aveau ca activ suport cercetătorii și ideile lor, făcând predicții cu privire la cele care aveau să prospere, pe baza informațiilor adunate în comun conform procesului gândit pentru Programul de Recunoaștere Totală a Informațiilor, ce ar fi trebuit să pună cap la cap toate informațiile din orice loc al datasferei.

Așadar, burse virtuale cu participanți virtuali, ce creau rezultate virtuale urmărite de către oameni adevărați din agenții de securitate adevărate. Totul făcând parte din noul mediu sigur avut în vedere de acțiunile întreprinse de către Departamentul pentru Securitate Internă.

Pentru o clipă, Frank se întreabă dacă nu putea afla suficient de multe cât să poată face o transcriere inversă, și să folosească sistemul împotriva sa. „Bombardatul” Google²⁸ era una din metodele care reușeau să distorsioneze datasfera, plasând informații de o așa manieră încât acestea să se propage prin sistem în mod inexact. Metoda fusese combătută cu agenți de blocare, dar mai existau și altele, care foloseau acel gen de matematică ce făcea parte din familia de algoritmi studiată de către Frank și Yann Pierzinski. Pierzinski era tânărul formidabil, deschizător de drumuri într-un nou domeniu; Frank fusese însă cel care realizase utilitatea practică a noului și puternicului algoritm în lumea reală. Acum îi identificase, poate, încă o aplicație. Yann n-ar fi fost capabil de asta, el era doar unul dintre acei matematicieni cărora nu le păsa de altceva. Existau teoreticieni și existau ingineri, și mai existau și aceia, puțini la număr, care reușeau să le împace pe amândouă, identificând teoriile cu cea mai mare probabilitate de a da roade în lumea reală și capabili de a le sugera inginerilor cum să le

---

²⁸ Procedeu prin care se încearcă „păcălirea” motorului de căutare Google, pentru a-l convinge să afișeze un site cât mai sus în rezultatele unei căutări.

implementeze. Această capacitate o poseda și Frank, după cum el însuși considera, care acum se întreba cum ar putea formula problema pentru o echipă de matematicieni și apoi pentru una de ingineri...

Aproape că îl sună pe Edgardo, care poseda aceeași capacitate de a împăca cele două domenii ca și el, ca să-l întrebe ce știa, deoarece, printre altele, Edgardo venise la FNS de la DARPA. DARPA era asemeni FNS, în sensul că personalul era în mare parte format din oameni de știință aflați în trecere, chiar dacă perioadele petrecute de aceștia în cadrul instituției erau de trei-patru ani în loc de unul sau doi. Edgardo însă nu rezistase acolo decât un an. Niciodată nu povestise prea multe despre motivul plecării sale, făcând o singură dată o remarcă despre faptul că atitudinea sa nu fusese apreciată. Cu siguranță, părerea lui cu privire la cheștiunea supravegherii ar fi fost extrem de interesantă...

Numai că nu putea să-l sune, bineînțeles. Chiar și în mobilul său se putea să fi fost puse microfoane, ca și în cel al lui Edgardo. Își aminti brusc de muncitorul care-i instalase un prelungitor în biroul cel nou. Putea oare un prelungitor să conțină și un splitter care să îndrepte toate datele ce treceau prin el în două direcții? Și un microfon și așa mai departe?

Probabil că da. Trebuia să discute cu Edgardo între patru ochi, undeva unde să nu fie deranjați. Momentele de alergare de la prânz aveau să-i ofere o șansă în acest sens, deoarece grupul se despărțea într-un șir în care membrii mențineau o distanță mare între ei de-a lungul aleilor.

Trebuia să afle mai multe. Își dorea deja să-l mai sune Caroline. Voia să discute cu toți cei implicați în asta: Yann Pierzinski, ceea ce însemna să discute și cu Marta, chiar dacă avea să-i fi greu, îngrozitor de greu, de fapt, pentru că ea se mutase la Atlanta cu Yann, locuiau împreună acolo și nu avea cum s-o evite. Mai era și Francesca Taolini, care aranjase angajarea lui Yann la o companie pentru care lucra în calitate de consultant, exact așa cum sperase și Frank să o facă. Bănuia ea oare că Frank dorise să-l obțină pe Yann? Știa ea oare cât de puternic ar fi putut fi algoritmul lui?

O căută pe Google, descoperind, printre alte lucruri interesante în rezultatele căutării, că participa în calitate de președintă a comitetului de organizare la o conferință la MIT despre bioinformatică și mediu ce avea să se țină nu peste multă

vreme. Exact genul de eveniment la care ar fi putut participa Frank. Exista deja un grup de la FNS care mergea la conferință, constată el, ca să vorbească despre noile institute federale.

Urma să se întâlnească mai întâi cu ea, după care să se ducă la Atlanta să se vadă cu Yann – avea oare să-i crească cotația la bursa virtuală din acest motiv, determinând intensificarea supravegherii? Neplăcut gând, care-i provocă o grimasă.

Nu avea cum să scape în marea parte a timpului de supraveghere. Trebuia să continue să se comporte ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Sau mai degrabă să-și trateze acțiunile ca pe experimente în domeniul sensibilității supravegherii. Să-i viziteze pe Taolini și pe Pierzinski, sigur că da, și să vadă dacă astfel impulsiona creșterea cotației sale, deși i-ar fi trebuit informații detaliate de la Caroline ca să afle răspunsul.

Trimise biroului de voiaj al FNS-ului un mesaj de poștă electronică rugând să i se rezerve bilet de avion până la Boston și înapoi. O călătorie de o zi trebuia să fie suficientă.

În unele dimineți îl trezea sunetul ploii care-i bătea în acoperiș și pe frunze. Lumina din zori, tăcută și umedă; stătea întins în sacul de dormit urmărind cum se schimbau cenușiurile în argintiu. Acoperișul se întindea mult mai departe decât marginile podelei de placaj. După ce potrivise cum trebuie toate funiile și corzile elastice de sărit, plasticul transparent tremura încordat în bătaia vântului, deversându-și nenumăratele delte de apă. Uitându-se în sus la el, Frank stătea întins confortabil și complet uscat, cu excepția umezelii ambientale care însoțea ploaia oricai fi făcut, la fel ca în cazul unei excursii cu cortul. În mare parte uscat; cocoțat sus în pădure în ploaie, în coronamentul unei păduri tropicale, învelit în milioane de stropi și susurul umed al vântului prin crengi, rămânând uscat și fără să-i fie frig în timp ce privea toate acestea. Da, era o primată arboricolă, întinsă pe salteaua de spumă și vârată pe jumătate în sacul de dormit, privind printr-o perdea neregulată de mărgelile de apă ce cădeau de pe marginea acoperișului său. O dimineată argintiu-verzuie.

Adesea auzea și alte primat arboricole ce salutau venirea zilei. În ultima vreme păreau să doarmă pe panta abruptă de dincolo de pârâu, vizavi de el. Primul țipăt al dimineții umplea defileul, mai întâi grav și lichid, o încrucișare ciudată dintre o sirenă și o voce care de fiecare dată îi provoca un fior pe șira spinării, reacție programată în ființa lui. Nu mai încăpea îndoială

că în creierul uman se găseau și abilități muzicale care nu erau unul și același lucru cu cele lingvistice. Oamenii din ziua de azi aveau tendința de a-și utiliza abilitățile muzicale numai pentru ascultat, nemaiaivând parte și de experiența somatică a producerii muzicii. Odată pierdută, se pierdea și întregul potențial al acestei experiențe. „Uuuuuup!” Cântatul, urlatul, îl făceau să se simtă atât de bine. „Uuuuh-uuuuuuuuuuuuu-da.”

Încă un subiect despre care să se gândească să scrie. Muzica în calitate de precursor al limbajului. Avea să-l adauge la lista de posibile lucrări, deja lungă de zeci, dacă nu chiar sute de titluri. Știa că n-avea să se apuce niciodată de ele, dar trebuiau scrise.

Întinsese acoperișul astfel încât să acopere gaura din balustradă și podea prin care își cobora scara de frânghie, pentru ca să poată să se dea jos fără să se ude prea tare. Coborî pe solul pădurii, care încă nu se înmuiase, se duse la monovolumul său și ocoli Washingtonul pe Centură, dând primele telefoane ale zilei cu ajutorul căștii telefonice. Opri la Optimodal, cântând încetișor: „Sunt optimodal astăzi, optimodal astăzi!” Intră în sala de forță. Era ora șase dimineața. Diane lucra deja la unul dintre aparatele pentru picioare. Saluturi familiare, un pic de conversație despre ploaie și apelurile ei de dimineață, cel mai adesea către Europa pentru a profita de diferența de fus orar. Vara era foarte rece în Europa și ploile vijelioase erau considerate semne bune; cu toate acestea, instituțiile de mediu din zonă erau pline de presimțiri rele.

Făcut duș, schimbat, apoi mers la FNS împreună cu Diane. Uimitor cât de repede își formează oamenii obișnuințe. Nu puteau fără ele, concluzionase Frank. Chiar și viața lui improvizată era plină de ele. S-ar fi putut spune că acum avea o gamă de obișnuințe din care să aleagă, ca un soi de meniu. Urcat la birou, verificat mesaje telefonice și de poștă electronică, luat cafea, pornit lucru la mesajele care necesitau luarea unor măsuri și alcătuirea listei zilnice de activități selectate din cele de pe tabla albă. Un pic de mic dejun atunci când stomacul îi aducea aminte că fusese neglijat.

Una dintre activitățile de pe lista lui era participarea la încă o ședință organizată de către Diane spre finalul dimineții, la care de această dată participau șefii de divizii, inclusiv Anna și unii dintre membrii Consiliului Științific.

Diane fusese ocupată cu organizarea modului în care

percepea ea problema climei, structurând-o în cei mai largi termeni posibili. Mai întâi, însă, avea niște vești bune de împărtășit: comisiile de alocare de fonduri din Congres simplificaseră procedurile de aprobare a unei sume de două miliarde de dolari pentru ca FNS să se poată ocupa de problemele climatice cât mai curând.

- Au zis că vor să trecem la acțiune, dar într-o manieră strict științifică.

Edgardo pufni.

- Vor un glonț de argint. Un remediu tehnic care să determine dispariția problemelor fără a provoca suferințe pe Wall Street.

- Nu asta contează, zise Diane. Ne finanțează, iar noi vom stabili ce ar putea să meargă și ce nu.

Făcu clic pe primul diapozitiv PowerPoint din prezentarea ei.

- Bun. Problemă globală de mediu, care privește degradarea habitatului și creșterea nivelului de dioxid carbon în atmosferă cu o sută de părți la milion, având ca rezultat dispariția unor specii și probleme în asigurarea hranei. O puteți împărți în uscat, ocean și atmosferă. Pe uscat, aveam pierderi de sol fertil, deșertificare, iar în unele locuri inundații. În oceane avem creșteri ale nivelului mării, care se produc fie încet ca urmare a încălzirii globale, fenomen aflat deja în desfășurare, fie rapid, ca urmare a desprinderii stratului de gheață din vestul Antarcticii. Probabilitatea desprinderii stratului de gheață antarctic este foarte greu de calculat. Mai avem și circulația termosalină, și mai ales stagnarea marelui curent global din nordul Atlanticului. Și epuizarea crescătoriilor piscicole, precum și dispariția recifelor de corali. Oceanele constituie o sursă de probleme mai mari decât ne-am obișnuit noi să credem. În atmosferă, avem acumularea de dioxid de carbon, desigur, foarte bine cunoscută de altfel, dar și de metan și alte gaze puternice de seră.

Făcu clic pe următorul diapozitiv.

- Să începem cu atmosfera, mai precis cu problema dioxidului de carbon, aflat acum la 440 de părți la milion, față de 280 înainte de revoluția industrială. În mod clar, trebuie să reducem cantitatea de dioxid de carbon pe care o eliminăm în atmosferă, în ciuda industrializării Chinei, Indiei și a multor altor regiuni. Apoi mai trebuie să vedem dacă putem scoate și sechestra din atmosferă cantități însemnate de dioxid de carbon care sunt deja acolo. Aceștia din urmă li se spune uneori și studii de scădere de nivel.

- Ce anume elimină dioxid de carbon în atmosferă? Mare parte provine din producerea energiei și de la mașini. Ardem combustibili fosili pentru a obține electricitate și pentru a ne deplasa pe noi și lucrurile noastre de colo până colo. Dacă aveam tehnologii mai puțin poluante pentru a produce energie și pentru propulsia mijloacelor de transport, atunci eliminăm mai puțin dioxid de carbon în aer. Așadar, ne trebuie mașini și o producție de energie mai puțin poluante. S-a lucrat mult pe ambele fronturi și s-au studiat niște posibilități extrem de interesante, dar, trăgând linie, industriile petrolieră și auto sunt foarte importante și acționează împreună în vederea obstrucționării cercetării și dezvoltării de tehnologii mai puțin poluante care le-ar putea înlocui. În parte și din cauza lobby-ului pe care îl fac aici la Washington, cercetările în domeniul tehnologiilor mai puțin poluante nu primesc suficientă finanțare, chiar dacă unele din noile metode promet mult. Unele sunt chiar gata de implementat și ar putea schimba rapid situația în bine, dar sunt încă mult prea scumpe ca să fie competitive din punct de vedere financiar, mai ales date fiind costurile instalării unei noi infrastructuri, oricare ar fi aceea.

- Așadar, dată fiind situația de față, cred că trebuie să identificăm două sau trei opțiuni dintre cele mai promițătoare în fiecare domeniu important legat de dioxidul de carbon, energie și transport, după care să le asigurăm imediat o susținere puternică. Proiecte pilot, poate chiar concursuri cu premii, propuneri pentru anumite structuri de impozite și facilități pentru a determina firmele private să investească în ele.

- Să se scumpească foarte tare creditele carbon, propuse Frank.

- Să se scumpească foarte tare benzina, propuse Edgardo.

- Da. Acestea sunt mai degrabă soluții economice sau politice. Ne vom lovi de opoziția clasei politice în aceste privințe.

- Ne vom lovi de opoziția clasei politice pe toate aceste fronturi.

- Așa e, dar trebuie să ne zbatem pentru tot ceea ce pare că ne va fi de ajutor, fie că ne lovim de opoziția clasei politice, fie că nu. Sunt din ce în ce mai convinsă că va trebui să fie un efort multidisciplinar, în cel mai larg sens. Frontul este unul foarte extins și nu putem evita părțile neplăcute pur și simplu pentru că prezintă probleme. Eu doar le menționez.

Făcu clic pe următorul diapozitiv.

- Mașinile. Înlocuirea parcului auto în circulație durează aproximativ zece ani, așadar trebuie să începem acum dacă e să facem ceva în timp util. Mașini cu pile de combustie, electrice, cu hidrogen. Există și câteva chestiuni pe care le-am putea aplica chiar acum modelelor curente. Să reducem consumul de combustibil, desigur. S-ar putea introduce în legislație. De asemenea, flexibilitate din punct de vedere al tipului de combustibil utilizat. Există un dispozitiv care ar putea fi montat pe fiecare mașină obișnuită ca să-i permită să funcționeze cu benzină, etanol sau metanol. Nu crește prețul mașinii decât cu vreo câteva sute de dolari. Ar putea deveni o cerință prin lege. Ar exista astfel și un aspect ce ține de securitatea națională; în caz că, să zicem, ni s-ar tăia brusc accesul la resursele de petrol din străinătate, toată lumea ar putea folosi etanol pe post de combustibil la mașini și nu am mai fi complet paralizați.

- Și etanolul duce la eliminarea dioxidului de carbon în atmosferă, arată Frank.

- Da, dar el e produs din materii biologice luate din atmosferă în timpul creșterii plantelor. La moartea plantei oricum putrezește și intră în atmosferă sub formă de dioxid de carbon. Dacă îl arzi și îi dai drumul în atmosferă, îl poți reabsorbi de acolo prin intermediul plantelor pe care le folosești pentru a obține ulterior combustibil și astfel sistemul devine unul de tip buclă închisă unde nu există nicio creștere a cantității de dioxid de carbon în atmosferă, chiar dacă nivelul transporturilor este ridicat. Pe când arderea petrolului și a cărbunelui adaugă cantități suplimentare de dioxid de carbon în atmosferă, dioxid de carbon care fusese bine mersi sechestrat înainte să-l ardem noi. Așadar, etanolul e mai bun, e disponibil chiar acum și merge la mașinile din ziua de azi. Majoritatea celorlalte tehnologii pentru obținerea unei energii mai puțin poluante necesită cel puțin zece ani de cercetare și dezvoltare. Prin urmare, e bine să avem ceva ce putem aplica imediat. O tehnologie care să acționeze ca o punte. Ceea ce ar trebui, în mod clar, să se facă chiar acum.

- Dacă nu ar fi piedicile puse de clasa politică.

- Da. Poate că aceasta este o chestiune în privința căreia trebuie să educăm Congresul, administrația și oamenii. Gândiți-vă cum am putea s-o realizăm. Acum, însă, să revenim la producerea de energie mai puțin poluantă.

Diane făcu din nou clic pe diapozitive.

- Avem aici opțiuni cu viabilitate demonstrată - toate sursele regenerabile de energie - multe dintre ele fiind funcționale și gata să fie extinse. Energie eoliană, geotermală, solară și așa mai departe.

- Sursa de energie cu cel mai mare potențial de creștere este, desigur, energia solară. Dificultățile tehnologice întâmpinate în transpunerea luminii solare în energie sunt suficient de complicate cât să existe proiecte concurente pentru îmbunătățirea acestui proces, care se luptă încă să-și dovedească superioritatea asupra altor metode. Ce am putea să facem noi e să ajutăm la identificarea acelor în care trebuie să investim eforturi considerabile. Cercetări în domeniul fotovoltaic, desigur, dar trebuie să luăm în calcul și sistemele flexibile de oglinzi, care direcționează lumina spre elemente ce se încălzesc și transformă căldura în electricitate. Mai există și proiectul unui captator solar spațial, care să adune lumina soarelui din spațiu și să o transmită pe Pământ.

- Asta nu ar necesita ajutor din partea NASA?

- Ba da, NASA ar trebui să ia și ea parte. Un susținător de calibru este, în mod normal, o premisă obligatorie pentru orice proiect de captare a energiei solare în spațiu, care mai apoi să fie transmisă pe Pământ.

- Și cum rămâne cu Departamentul pentru Energie?

- Poate și el. Trebuie să recunoaștem faptul că unele agenții federale au fost deja „captate” de către industriile pe care ar fi trebuit să le reglementeze. Departamentul pentru Energie este, în mod clar, una dintre acestea. Ar fi trebuit să se afle la conducerea demersului de obținere de energie nepoluantă, dar a pornit drept Comisia pentru Energie Atomică, așadar pentru o vreme nu a fost interesat decât de energia nucleară, iar acum este aservit industriei petroliere. Drept pentru care pune piedici în calea inovațiilor de mulți ani. Nu știu dacă se poate schimba acum situația. Bănuiesc că singurul lucru bun care ar putea veni de la el ar fi o versiune de cărbune nepoluant. Dacă se poate transforma cărbunele în gaz, atunci e posibil ca metanul și carbonul din el să poată fi captate și sechestrate înainte de ardere, ceea ce ar fi un lucru bun, numai de i-ar și reuși. Dincolo de asta însă, nefericitul adevăr este că Departamentul pentru Energie poate fi mai degrabă un impediment în calea eforturilor noastre decât un ajutor. Va trebui să facem tot ce putem ca să-l atragem și să ocolim toate obstacolele pe care ni le-ar putea

crea.

Făcu din nou clic.

- Acum despre captarea și sechestrarea carbonului. Se speră că se pot găsi modalități de a scădea nivelul dioxidului de carbon din atmosferă, ceea ce ne-ar fi de mare folos, evident. Există metode mecanice cu eficiență demonstrată care pot fi folosite în acest scop, dar nu ne putem permite să construim ceva decât la o scară mult prea mică. Dacă este să existe o soluție, atunci ea ar trebui să fie, cu siguranță, una biologică. Prima și cea mai evidentă metodă este cultivarea mai multor plante. Proiectele de reîmpădurire sunt utile în mai multe scopuri, cum ar fi stabilizarea solului, refacerea habitatului, producerea de energie și de materiale de construcție prin procesul de creștere naturală, antrenând scăderea nivelului de dioxid de carbon din atmosferă. Se spune deseori că plopii cresc foarte repede și au o capacitate importantă de absorbție.

- Cealaltă metodă biologică propusă ar implica un sistem biologic ipotetic, special creat ca să preia o cantitate mai mare de dioxid de carbon decât în prezent, ceea ce introduce în joc biotehnologia, care ar putea fi un jucător cheie. Ar putea chiar să se miște suficient de repede cât să ne fie de ajutor pe termen scurt.

Pentru o vreme discutară despre logistica necesară demarării tuturor eforturilor pe care le schițase Diane până atunci, după care Anna trecu la ecranul pe care se afișau prezentările din PowerPoint și zise:

- O altă metodă de sechestrare a carbonului ar fi să nu ardem petrolul pe care l-am fi ars folosind practicile curente. Adică să-l conservăm. Ceea ce ar conta foarte mult. Cum Statele Unite sunt singura țară ce trăiește la nivelurile de consum americane, dacă ne-am decide să consumăm mai puțin, am reduce semnificativ nivelurile de consum ale lumii.

Făcu clic pe un diapozitiv intitulat „Valorile carbonului”, care consta dintr-o listă:

- conservare (consum mic de combustibil, taxe pe carbon)
- simplitate voluntară
- gestiune responsabilă, măsurile corespunzătoare (religie)
- durabilitate, permacultură
- lăsarea unui sistem sănătos de susținere pentru generațiile viitoare

Edgardo dădea din cap.

- Amișizarea asta, așa cum îi zic inginerii - mișcarea asta pentru simplitate voluntară - nu are să funcționeze. Nu numai că ne plac confortul și jucăriile noastre și suntem leneși, dar avem și o industrie de cincizeci de miliarde de dolari pe an, numită industria publicității, care se împotrivește oricăror astfel de schimbări.

Anna replică:

- Poate am putea angaja o firmă de publicitate să ne conceapă niște reclame pentru simplitatea voluntară, care să fie difuzate pe anumite canale de televiziune prin cablu.

Edgardo rânji.

- Da, mi-ar plăcea să văd așa ceva, numai că avem o economie de zece trilioane pe an care vrea să crească consumul. E ca și cum am lucra în interiorul unei tumori canceroase. Nu sunt șanse de reușită. Pur și simplu, o să ne aruncăm în viteză de pe stânci ca lemingii.

- Lemingii adevărați nu sar de pe stânci, comentă Anna. Oamenii se pot schimba. Se schimbă tot timpul. Depinde numai de ce vor.

Anna studia ceva ce numea în glumă macrobioinformatică: căutarea, rafinarea și chiar inventarea de noi categorii după care oamenii să-și evalueze cantitativ nivelurile de consum, în ideea că dacă ar ști exact ce anume risipesc, ar reduce consumul și ar economisi bani. Cele mai cunoscute dintre aceste categorii, explică ea, erau diferitele măsurători de tip „amprentă ecologică”. Acestea fuseseră inițial proiectate pentru orașe și țări, dar Anna concepușe metode de a le aplica și la gospodării, iar acum împărțea un grafic care ilustra una din metode, cu un tabel statistic care îi ilustra punctul de vedere exprimat anterior, anume acela că americanii erau singurii oameni din lume care trăiau la nivelurile americane de consum și orice reducere în acest punct ar fi dus la scăderea disproporționată a amprentei întregii lumi.

- Toată chestia asta ar trebui tradusă în bani la fiecare pas, zise Edgardo. Folosiți cea mai bună formulă de exprimare, costul în dolari și cenți, pentru ca toți cei care aparțin acestei culturi să înțeleagă. Uitați de chestia cu acrii. Lumea nu mai știe ce e acela un acru și nici ce te poți aștepta să extragi din el.

- Educare, bine, spuse Diane. Face deja parte din îndatoririle noastre, așa cum le-am definit. Și ne va ajuta să-i atragem și pe

copii.

Edgardo zise gâjâit:

- În regulă, poate că or să accepte, dar în același timp și economiștii ar trebui să încerce să inventeze un sistem de contabilitate cinstită, care să nu tot externalizeze costurile. Atunci când externalizezi costurile pe seama generațiilor viitoare poți face orice lucru al naibii de profitabil, când de fapt nu e așa. Vă avertizez că acesta va fi unul dintre cele mai grele demersuri pe care le-am putea încerca. Economia e incorigibilă. I se spune știința posomorâtă, când de fapt ea e religia fericirii.

Frank înclina să fie de acord cu scepticismul lui Edgardo în privința acestui tip de intervenții sociale, iar pe el unul îl interesa altceva, categoria etichetată „Proiecte de atenuare” de către Diane, care prelua prezentarea în PowerPoint de la Anna și făcu clic pe o listă ce conținea câteva din sugestiile făcute anterior de Frank:

1. înființarea unuia sau mai multor institute naționale pentru studierea schimbării bruște de climă și atenuarea acesteia, analog Institutelor Max Planck din Germania.

2. înființarea de programe de subvenții și concursuri care să identifice și să finanțeze munca de atenuare considerată de importanță capitală de către FNS.

3. trecerea în revistă a agențiilor federale deja existente pentru a descoperi proiectele utile pe care acestea le demaraseră sau propuseseră și coordonarea lor.

Toate erau proiecte bune, dar, din punctul de vedere al lui Frank, cel mai interesant era următorul diapozitiv, „Măsuri de remediere prezente”. Unul din punctele evidente de pornire era oprirea circulației termosaline. Diane primise un raport complet de la Kenzo și colegii lui de la NOAA²⁹, iar concluzia ei preliminară fusese că marele curent mondial, deși uriaș, era sensibil la perturbații mici într-o manieră neliniară. Ceea ce însemna că s-ar fi putut să reacționeze vizibil la mici intervenții dacă acestea erau bine direcționate.

Așadar, conchise Diane, acest lucru trebuie investigat. Cât de întinsă trebuie să fie suprafața de mare esențială pentru scufundare? Cât de precis puteau identifica punctele de

---

²⁹ National Oceanic and Atmospheric Administration – Administrația Națională Americană de Supraveghere a Oceanelor și Atmosferei.

scufundare? De ce volum de apă vorbeau? Dacă trebuiau să o facă mai sărată pentru a o forța să se scufunde iar, de câtă sare era vorba? Puteau demara noi scufundări în nord, acolo unde aveau loc de obicei?

Kenzo făcuse ochii mari. Îi întâlnește privirea lui Frank și mișcă din sprâncene precum Groucho. Sună destul de interesant!

- Trebuie să facem ceva, proclamă Diane, fără să-i arunce o privire lui Frank.

Fusese convinsă, se gândi el. Am contribuit și eu măcar la asta.

- Curentul Golfului este evident locul în care să luăm în calcul măsuri de remediere, dar mai există o mulțime de alte idei pentru intervenție directă, care trebuie evaluate și ordonate după priorități, în conformitate cu diferite criterii: cost, eficiență, viteză etc.

Edgardo rânji.

- Deci o să devenim administratori ai biosferei mondiale. Vom terraforma Pământul!

- Deja o facem, replică Diane. Problema e că nu știm cum.

Mai târziu în acea zi, Frank se alătură grupului care mergea să alerge la prânz, ducându-se cu Edgardo și cu Kenzo să se echipeze și să li se alăture lui Bob și lui Clark, de la programul antarctic de la etajul șapte. Grupul avea când mai mulți, când mai puțini participanți decât în ziua respectivă. Alergau pe diverse rute, de regulă vechi terasamente de linii de cale ferată transformate în piste pentru mers cu bicicleta și alergat. Opririle lor pentru masa de prânz se desfășurau în special pe traseul paralel cu Autostrada 66, către est pentru o perioadă, și înapoi de-a lungul defileului Potomacului, și spre vest către FNS.

Alergau într-un ritm care le permitea să și vorbească, ceea ce în cazul grupului de față însemna o milă în opt minute. Edgardo vorbea cel mai mult, insistând pe o temă sau alta. Îi plăcea să facă legături, îi plăcea să se îndoiască de diverse chestiuni. Nu credea în nimic. Chiar și metoda științifică era pentru el un soi de încercare de supraviețuire ad-hoc, un melanj nu prea reușit de mecanisme de acțiune în caz de urgență. Credință care însă nu-l împiedica să lucreze ca un maniac la orice proiect și se încredința sau să petreacă până târziu în fiecare seară la diferite localuri cu specific latino. Era de loc din Buenos Aires, iar asta, cum el însuși zicea, explica totul despre el.

- Noi porteños³⁰ suntem toți la fel.
- Nimeni nu-i ca tine, spuse Bob.
- Ba din contră. La Buenos Aires toată lumea e ca mine. Cum altfel am putea supraviețui? Am trăit sfârșitul lumii deja de zece ori. Ce să mai faci după aia? Pui Piazzola la tomat și dansezi, prietene. Râzi ca prostul.

Cu siguranță, se abținu Frank să zică. Desigur, Edgardo se mai îndeletnicea și cu matematica cu aplicații în domeniul calculatoarelor cuantice, criptologiei și bioalgoritmilor, ultimul dintre acestea fiind și singurul aspect al muncii sale pe care Frank îl înțelegea. Îi era clar că la DARPA Edgardo trebuie să fi fost băgat în toate, chestiuni care pe Frank îl interesau acum mai tare decât altădată.

Pe porțiunea în care mergea în paralel cu Autostrada 66, traseul pe care alergau se transforma într-o alee subțire de beton imediat la nord de autostradă, între mașini și zidul izolator fonic, separată de traficul urlător din dreapta numai de un gard de plasă. Oribilitatea acestui lucru îl smulgea mereu un rânjel lui Edgardo. În miezul zilei, când ieșeau ei să alerge, era expusă total la soare, și nu puteai face nimic altceva decât să-ți lași capul în jos și să transpiri prin smog.

- Ar trebui să alergi cu o pălărie-umbrelă cum fac eu.

Edgardo arăta caraghios cu drăcia aceea înaltă pe cap, dar pretindea că-i ține răcoare.

- Pentru asta există părul, nu?

- Chelia masculină mi-a răpit această opțiune, după cum cred că ai observat.

- Păi atunci chelia n-ar fi un semn de neadaptare?

- Neadaptare nu numai în privința reglajului termic, prieteni.

- Ai citit cartea aia „De ce alergăm?” Explică faptul că toate caracteristicile noastre se datorează adaptărilor pentru alergat? Chiar și părul care ne stă pe vârful capului?

Edgardo scoase un sunet vulgar.

- „De ce alergăm”, „De ce iubim”, „De ce utilizăm rațiunea”, toate astea sunt la fel, simple titluri pentru lista celor mai bine vândute cărți.

- „De ce alergăm” e chiar bună, obiectă Frank. Conținea chestii de fiziologia anduranței și vorbea despre cum multe din popoarele băștinașe alergau după animale câteva zile până la

---

³⁰ Din Buenos Aires.

epuizarea acestora, chiar și dacă erau cerbi sau antilope. Animalele erau mai rapide, dar grupul de hăițași nu se lăsa până când nu aducea animalele la epuizare.

- Țestoasa și iepurele.

- Eu sunt țestoasa, clar.

- Am să scriu o carte care să se cheme „De ce ne căcăm”, declară Edgardo. O să intru în toate detaliile legate de digestie și o voi compara pe a noastră cu cea a altor specii și voi descrie toate otrăvurile pe care le ingerăm și pe care trebuie apoi să le prelucrăm sau să le lăsăm să treacă sau care ne otrăvesc. Când o să termin n-o să mai vrea nimeni să mănânce.

- Și atunci ar putea fi și următoarea carte de regimuri de slăbit.

- Așa e! Atkins, South Beach și cu mine. Regimul Alfonso. Mâncăți numai informație! O digerați o dată și n-o mai dați nicio dată afară pe partea cealaltă.

- Ca în regimul lui Atkins, nu?

Lăsară în urmă Autostrada 66, îndreptându-se spre râu, trecură printre copaci, după care soarele începu să le bată din nou în cap.

- Ce părere ai de ședința organizată de Diane? Îl întrebă Frank pe Edgardo când ajunseră în coada grupului.

- Destul de bună, răspuse Edgardo. Diane chiar e pusă pe treabă. Cei care conduc agențiile alea pot influența foarte mult în bine modul în care funcționează, cred eu. Există constrângeri în ce privește activitatea fiecărei agenții, iar bătăliile pe teritoriu sunt aprige. Însă dacă un șef de agenție ar avea o idee și ar da dovadă de agresivitate în aplicarea ei, lucrurile ar putea deveni interesante. Așa că e bine s-o avem pe ea făcând presiuni în acest sens. Va fi însă surprinsă să constate cât de înveninată e opoziția cu care se va confrunta din partea anumitor agenții. Există unii oameni care, să zicem, sunt foarte dedicați menținerii stării actuale de lucruri.

Îi ajunseră din urmă pe Bob și pe Clark, care discutau despre diverse intervenții climaterice ciudate pe care le auziseră propuse.

Bob spuse:

- Îmi place aia cu introducerea unei bacterii în hrana animalelor, care să trăiască în intestine și să reducă semnificativ cantitatea de metan produsă.

- Hrana pentru Evitarea Flatulenței Animale³¹! AFAF – așa o să sune râsul Congresului la auzul unei asemenea propuneri.

- E o idee bună totuși. Metanul e un gaz de seră mult mai puternic decât dioxidul de carbon și e în mare parte de origine biologică. N-ar fi mare diferență între asta și a pune vitamina A în sosul de soia, ceea ce s-a și făcut, salvându-se astfel milioane de copii de rahitism. Asta cu ce diferă?

Râseră de Bob, care era convins că dacă acționau cu curaj ar fi putut modifica în bine clima. Kenzo nu era atât de sigur, iar Edgardo nu credea că e posibil.

- Gândiți-vă la această idee ca la Proiectul Manhattan, zise Bob. Un război împotriva dezastrului. Sau ca la Apollo.

Edgardo era aceeași baie de acid ca întotdeauna:

- Mă întreb dacă îți lași fantezia să zburde fizic sau politic.

- Evident că putem modifica atmosfera, doar am făcut-o.

- Da, dar acum am declanșat schimbarea bruscă. Încălzirea globală este o problemă pentru remedierea căreia ne-ar fi trebuit secole, iar acum avem trei ani.

- Poate chiar mai puțin! sări Kenzo.

- Ei, la naiba, făcu Bob, imperturbabil. Va trebui doar să inventăm și noi ceva din mers.

Lui Frank îi plăcea cum suna ideea.

Alergară o vreme în tăcere. Conștiența trecătoare a haitei, cufundarea în momentul prezent. Alunecatul în propria transpirație.

- E mai cald ca în iad aici.

După reprizele de alergare, Frank făcea duș și își petrecea după-amiezile lucrând, simțindu-se mai în formă decât în orice alt moment al zilei. Diminețile erau pentru discuții și pregătiri, după-amiezile erau pentru lucrat. Chiar și lucratul la algoritm, unde tot ce putea face în aceste zile era să încerce să înțeleagă lucrările lui Yann, care erau din ce în ce mai rare, acum că Small Deliveries îi impunea să păstreze confidențialitatea muncii sale.

Întotdeauna era mai mult de lucru decât timp de a-l duce la bun sfârșit, așa că se puse zdravăn pe treabă ca să rezolve chestiunile de pe listă și își puse ceasul să sune la ora cinci, un truc pe care-l învățase de la Anna ca să nu se uite muncind până seara târziu. Apoi îi dădu bice până când sună ceasul. Trei ore

---

³¹ De la *Animal Flatulence Avoidance Feed*, în original.

dispărute într-o curgere subiectivă și percepute ca minute.

Rezolvase atât de multe chestiuni încât nu ar fi ajuns timpul să le enumere, de la discuții în cadrul instituției la comunicarea cu persoane din alte organizații, la munca de Sisif la prelucrarea mapelor – așa le spuneau ei propunerilor de subvenții – chiar dacă toate se studiau acum pe ecranul calculatorului. Oricât de sus ar fi ajuns cineva în cadrul Fundației și oricât de importante i-ar fi fost celelalte îndatoriri, era mereu întrebă de către superiori: câte mape ai prelucrat azi? Și astfel nu se întrezărea nicăieri sfârșitul trebii de făcut. Date fiind interesele actuale ale Diane, se stabileau în permanență contacte cu lumea exterioară, ceea ce îi aducea lui Frank vești despre ce făceau toți ceilalți. Uneori, după ce-și începea după-amiaza cu ascultatul unei propuneri de a modifica genetic varecul pentru a produce bulbi plini cu hidrocarbonați gata de ars, trecea la o discuție de o oră cu reprezentatul din oraș al Programului Națiunilor Unite pentru Mediu³² pentru a pune la punct un sistem de captare a energiei mareice care presupunea amplasarea unei barje pe un sistem special de susținere, apoi la o ședință cu un grup de savanți de la un ONG cu privire la proiectul de măsurători efectuate cu instrumente pe bază de microunde în Antarctica, urmată de conversația cu niște persoane ce făceau parte dintr-un consorțiu de inginerie format din grupuri guvernamentale/ universitare/ industriale despre pile fotovoltaice ieftine și eficiente, se trezea de sunetul ceasului, amețit de atingerea sublimului tehnologic, simțind că exista deja o gamă de planuri bune, care, dacă ar fi putut fi puse în practică, ar fi reprezentat o contribuție semnificativă la prevenirea catastrofei. Poate că deja se trecuse la aplicarea lor. Era greu să-ți dai seama; se întâmplau atât de multe lucruri în fiecare moment, încât oricum ai fi caracterizat situația, de la „criză disperată, extincție ignorată complet” la „probleme minore de care ne ocupăm intens”, în fiecare caracterizare era un sâmbure de adevăr. Ca atare, era necesar să se înainteze susținut ignorând-o complet.

Făcu ultimele modificări la cererea de propuneri pentru institutele de tip Max Planck, liniștindu-i în același timp pe membrii FNS care erau de părere că Fundația își crea astfel proprii săi succesori pe scara evoluției. Era ușor să vezi din aceste argumente cum judecau oamenii agențiile prin prisma calităților umane, astfel încât acestea ajungeau să se comporte

---

³² UNEP – *United Nations Environment Programme*.

În lume ca indivizii în materie de putere, voință, abilități și eficiență. Unele erau uimitor de eficiente dată fiind mărimea lor, altele erau permanent stânjenite de personalitate și istorie. Cele zece miliarde pe care le primea FNS pe an făceau din instituție un jucător de talie mică pe scena națională și mondială, aflat însă într-o poziție critică, precum cârmaciul într-un echipaj de canotaj. Putea coordona celelalte organisme științifice și chiar industria într-o oarecare măsură, iar dacă acționa astfel, așa cum o făcea de când se afla sub conducerea Diane, păreau să existe posibilități de intervenție de tip „buturuga mică răstoarnă carul mare”. Toate personalitățile supraumane reprezentate de diferitele organisme științifice se sprijineau una pe alta, formând un soi de echipă ad-hoc în fața problemei curente. Anna le ajutase deja să identifice elementele de infrastructură științifică existente la nivelul guvernului federal și la nivel internațional, iar transferul programelor de infrastructură inițiate ca urmare a studiilor ei beneficia deja de asistență și echipamente. În mintea lui Frank, atunci când se gândea la acest subiect, știința însăși începea să semene cu o haită în mișcare, cu siluete mari vagi aruncându-se în încăierare pe peretele peșterii.

Așa că își aducea și el contribuția, muncind din greu în clădire, documentându-se despre Stratul de Gheață din Vestul Antarcticii și posibila lui desprindere de pe elementele de susținere de pe fundul mării și aflând despre planurile de a trimite petroliere și alte nave direct peste Polul Nord din Japonia în Scoția și Norvegia și invers, înjumătățind distanța și transformând Oceanul Arctic într-o mare comercială ca Mediterana...

După care îi suna ceasul, luându-l iarăși prin surprindere și ajungea la sfârșitul verde și lung al zilei, livid și transpirat, fericit să se vadă brusc eliberat de statul la birou, de gândirea abstractă, de neliniștea globală (pictura pe pereții peșterilor, silueta lui Atlas, cu efortul său disperat de a ține lumea pe umeri).

Pentru că toate acestea făceau parte din proiectul optimodal! Căutatul animalelor, jucatul de șah cu Șahistul, cititul în restaurante, dormitul în copac...

Zilele de vară deveneau, de regulă, un pic mai răcoroase în ultima oră de dinainte de căderea întinericului. Soarele se pierdea în pădure, iar în ultima oră sau două de lumină rămasă,

Frank se alătura jucătorilor de golf cu discul zburător, dacă reușea să ajungă la timp în Parcul Rock Creek, și alerga prin umbră aruncând un disc și fugind după el. Alergatul după ceilalți jucători. Lui Frank îi plăcea asemănarea acestei activități cu o cursă cu obstacole, și sentimentul pe care i-l dădea după încheiere, lucrurile pe care putea să le afle despre sine. Odată, pe când alerga cât îl țineau picioarele, dăduse peste o groapă ascunsă și atinsese marginea opusă doar cu vârful degetelor; până să conștientizeze faptul că piciorul și laba piciorului i se încordaseră, se redresase deja cu ajutorul degetelor. Cum făcuse asta? Fără să existe semnale de avertizare, reacționase instantaneu. De unde fusese timp pentru așa ceva? În câteva miimi de secundă, trupul său simțise absența pământului, încordase mușchii corespunzători după cum cerea situația și aplicase o soluție improvizată, ceea ce-i conferise aproape aceeași viteză ca în cazul unui pas normal.

Altă dată, se întâmplase contrariul, Frank pășind peste o ridicătură ascunsă din fața lui. Realizase însă acest lucru abia după ce renunțase să facă pasul respectiv și se reechilibra cu celălalt picior, evitând astfel o luxație.

Asemenea lucruri se petreceau mereu. Deci cât de rapid era creierul totuși? Părea să fie de o rapiditate de neconceput și chiar extrem de creativ și de capabil de decizii în acele fracțiuni de secundă. Într-adevăr, alergând la cursa cu obstacole și urmărind acțiunile corpului său, mai ales după rezolvarea problemelor neprevăzute, Frank trebuise să conchidă că era de fapt temnicerul fără voie al unui geniu mut. Piciorul de alergare îi aluneca în gol, iar el se arunca înainte cu un salt și o tumbă, după care sărea în picioare și alerga de parcă ar fi exersat mișcarea vreme de ani de zile, numai că îi ieșea și mai bine – cum se putea așa ceva? Cine făcea asta?

Terminațiile senzoriale ale sistemului nervos receptau unsprezece milioane de biți de date pe secundă, citise el. În fiecare secundă, toate datele primite erau trecute în revistă, împărțite pe categorii, evaluate din punct de vedere al pericolozității, aranjate în ordinea priorităților și se reacționa la ele, proces care se petrecea continuu, secundă după secundă. Creierul făcea toate acestea inconștient, deoarece partea conștientă a lui Frank putea să cânte alături de păsări, să se concentreze pe o aruncare sau să se gândească la ce însemna faptul că se afla sub supraveghere. Prelucrare în paralel a

diferitelor activități într-o minte parcelată, la diferite viteze, de la microsecunde la ani buni, dacă nu chiar decenii.

De aici bucuria de a alerga prin pădure, care îi permitea să arunce scurte priviri în interiorul marii Minți inconștiente.

Aruncatul era la fel de amuzant ca alergatul sau chiar și mai și, deoarece era o activitate care implica un grad mai mare de conștientizare și era astfel mai ușor de observat. Se uita, țintea, calcula, încerca să obțină un anume rezultat. Nu avea nimic din adaptarea lipsită de efort a alergării, era mult mai dezordonat și lipsit de precizie. Cu toate acestea, momentele în care discul zbura printre copaci spre țintă, se izbea de lanțuri și cădea în coș purtau în ele ceva din miraculosul tumbelor lui – nu păreau posibile din punct de vedere fizic. Dacă se gândea prea mult la o aruncare, aceasta nu îi reușea. Trebuia „să joci inconștient”, lăsând părți neștiute din creier să se ocupe de calcule, în timp de comandai conștient efectuarea unor aruncări.

Continua să joace într-o stare vecină cu extazul. Jocul avea o calitate ce părea să transceadă toate sporturile pe care le cunoștea, nici măcar alpinismul nu semăna cu el. Era, desigur, foarte asemănător cu vânătoarea și culesul, care constituiau punctul central al experienței umane. Uneori, pe când alerga alături de ceilalți se gândea cum ar fi fost: Arunc. Arunc piatra. Arunc piatra după iepure. Arunc piatra după iepure ca să-lucid. Dacă ucid iepurele, îl mănânc. Mi-e foame. Dacă arunc bine nu are să-mi fie foame. O piatră cât un pumn fusese aruncată doar așa (primul savant). O piatră de mărimea aceasta, de greutatea acesta fusese aruncată la viteza maximă de care era capabil un om, pe o traiectorie ce pornește imediat deasupra orizontalei. Nimerise iepurele în picior, dar iepurele fugise. Când piatra lovește iepurele în cap, acesta rămâne pe loc. Ipoteză! Testeaz-o din nou!

Jucătorii se prăbușiră în jurul ultimei găuri, gâfâind și asudând.

- Patruzeci și două de minute și zece secunde, anunță Robert uitându-se la ceas. Destul de bine.

- Suntem făcuți pentru asta, zise Frank. Am evoluat pentru asta.

Ceilalți se mulțumiră să încuviințeze din cap.

- Nu noi o facem, spuse Robin, ci zeii prin intermediul nostru.

- Robin e de pe vremea când emisfera dreaptă a creierului

era dominantă³³.

- Discul zburător e religia lui Robin.
- Desigur, zise el.
- Zău așa, făcu Spencer pe un ton muștrător, dezlegându-și suvițele de foc din legătura care le ținea în vârful capului. Chestiunea e mult mai importantă decât atât.

Frank râse alături de ceilalți.

- Chiar este, insistă Spencer. Mai importantă și mai veche.

- Mai veche decât religia?

- Mai veche decât omenirea. Mai veche decât *Homo sapiens*.

Frank se holbă la Spencer, surprins de reflecțiile lui evoluționiste.

- Ce vrei să spui?

Spencer își apucă discul auriu de margine.

- Există o unealtă preistorică numită toporul de mână acheulean. S-au produs vreme de sute de mii de ani fără vreo schimbare de design. Jumătate de milion de ani! Ceea ce înseamnă că are o vechime mult mai mare decât vârsta lui *Homo sapiens*. Era o unealtă folosită de *Homo erectus*. Iar arheologii le-au numit topoare de mână, fără să știe de fapt ce erau. Nu arată de parcă ar fi bune de topoare de mână.

- Cum așa? întrebă Frank.

- Sunt ascuțite de jur împrejur, deci cum puteai să le ții în mână? Nu ai de unde să le ții bine dacă dai în ceva cu ele. Așa că nu se poate să fi fost topoare de mână, deși se găsesc cu milioanele în Africa și Europa. În Africa există albie de lacuri secate ale căror țărmuri sunt pline de asemenea obiecte.

- Piese bifaciale, zise Frank, uitându-se la discul său de golf și amintindu-și de ilustrațiile din articolele pe care le citise.

- Dar acelea nu erau rotunde.

- Nu, dar aproape rotunde. Și mai sunt și plate, ceea ce e cel mai important. Dacă ai arunca una, ar zbura ca un disc zburător.

- N-ai putea ucide ceva foarte mare.

- Ai putea ucide ceva mic, iar un tip pe care-l chema Calvin zicea că puteai să sperii animalele mari.

---

³³ Aluzie la teoria psihologului american Julian Jaynes, conform căreia până acum câteva mii de ani, creierul uman funcționa cu o structură bicamerală, funcțiile cognitive fiind împărțite între o emisferă care părea să vorbească, să dea comenzi, pe care cealaltă să le execute, de unde și credința oamenilor că le vorbesc zeii sau muzele, spre exemplu.

- Hobbes nu e de acord, sări Robert.

- Nu zău! strigă Spencer, rânjind. Aceasta e o teorie adevărată, este ceea ce spun arheologii în prezent despre aceste piese bifaciale și o numesc chiar teoria discului zburător ucigaș.

Ceilalți râseră.

- E adevărată, continuă Spencer, scuturându-și șuvițele dintr-o parte în alta. Evident că e adevărată. Poți s-o simți când arunci.

- Poți tu, Rasta man.³⁴

- Toată lumea poate!

Se întoarse către Frank ca pentru a-i cere ajutorul.

- Am dreptate?

- Ai, răspunse el, încă râzând de idee. Mi-aduc aminte de teoria aia a discului zburător ucigaș. Nu cred că a ajuns prea departe.

- Și ce dacă? Savanții nu prea știu cum să accepte teorii noi.

- Păi vor dovezi înainte s-o facă.

- Uneori lucrurile sunt pur și simplu prea evidente! Nu poți să respingi o teorie numai pentru că oamenii cred că discurile zburătoare sunt un soi de chestie hippie.

- Asta și sunt, spuse Robert.

Frank zise:

- Nu. Ai dreptate.

Totuși nu putea să nu râdă; ascultându-l pe Spencer, se simțea de parcă și-ar fi auzit una din teoriile lui parodiată de un imitator. Voioșia sălbatică din ochii albaștri ai acestuia sugera că exista un sâmbure de adevăr în interpretarea lui. Trebuia să fie mai atent la ce spunea.

Adevărul rămânea însă și nu putea fi ignorat. Minte lui inconștientă, adâncul minții sale, fredona fericită pe moment prin toate parcelele sale. Un răspuns total. Undeva în profunzime se afla o capacitate străveche de a arunca cu un lucru după altul și de a aștepta cu răbdare momentul în care putea repeta lovitura.

- Bună treabă, zise el ridicându-se să plece.

- Caută pe Google despre topoarele de mână acheulene, spuse Spencer. Ai să vezi.

Ziua următoare Frank îi urmă îndemnul lui Spencer și descoperi că lucrurile stăteau cam cum îi zisese. Unii antropologi

---

³⁴ Adept al religiei rastafariene, care se distinge prin podoaba capilară sub formă de șuvițe de păr lung nepieptănat.

avansaseră ipoteza că evoluția care dusesese la creșterea rapidă a creierului uman fusese cauzată de procesul de gândire necesar aruncării de obiecte spre o țintă, o parte dintre ei considerând că topoarele de mână bifaciale erau armele preferate ale hominizilor, „discuri zburătoare ucigașe” cum le numise un anume William Calvin. Erau folosite pentru a băga spaima în animalele care se adăpau la ochiurile de apă, susținea acesta, după care hominizii se năpusteau asupra animalelor doborâte de goana celorlalte. Creșterea puterii predictive necesare aruncatului cu precizie al pietrelor aplatizate condusesese la creșterea lobului frontal al creierului.

Frank se văzu nevoit să râdă iar, în ciuda dorinței de a crede ce citea. În calitate de membru al echipei de redactori ai publicației *Journal of Sociobiology* văzuse multe teorii nebunești care explicau evoluția hominizilor, așa că își dăduse imediat seama că avea în față o altă mostră de adăugat pe listă. Și ce dacă? Era la fel de plauzibilă ca majoritatea celorlalte și, prin prisma experiențelor sale din parc, era mai convingătoare decât multe din ele.

Rămase cu privirea ațintită asupra unei poze a unui topor de mână de pe un site, în timp ce se gândea la viața lui din parc. Scrisese opinii pentru *Journal* avansând ideea că oamenii ar fi mai sănătoși dacă modul lor de viață ar fi mai apropiat de cel al strămoșilor lor din paleolitic. Asta nu ar fi însemnat să se înfometeze din când în când sau să ucidă pentru a obține toată carnea pe care o mâncau, ci doar faptul că adoptarea unui număr mai mare de comportamente din paleolitic ar fi putut conduce la îmbunătățirea stării de sănătate și bunăstării. La urma urmei, un set de comportamente identificate destul de precis, repetate de-a lungul mai multor generații, determinase mari schimbări în rândurile strămoșilor lor, crease specia *Homo sapiens* și le umflase creierul ca pe niște baloane. Cu siguranță, aceste comportamente aveau șanse mari să conducă la bunăstare în prezent. Cu cât le acordau mai puțină importanță și stăteau în cutii ca și cum n-ar fi fost decât niște creiere și burice de degete, cu atât erau mai nefericiți și mai puțin sănătoși.

Frank făcu clic pe această opinie și lista atașată ei de comportamente paleolitice pe care antropologii le propuseseră drept stimulente pentru mărirea creierului. Câte din aceste comportamente manifesta el acum?

- vorbitul (vorbea în marea parte a zilei)

- mersul vertical (mergea destul prin parc)
- alergatul (alerga cu grupul lui Edgardo și cu tipii cu discul zburător)
- dansatul (dansa arareori, dar uneori țopăia pe potecile din parc cântând)
- cântatul („Fă-ră ca-să, fă-ră ca-să, uuuuuuuuuup!”)
- urmăritul animalelor (urmărea animale fugite prin parc pentru GOAF)
- uitatul la foc (se uita la focul mizerabil al camarazilor)
- sexul (aici se străduia măcar. Iar Caroline îl sărutase)
- tratatul cu sexul opus într-o manieră mai generală (Caroline, Diane, Marta, Anna, Laveta etc.)
- gătitul și consumatul unei mâncări conform regimului alimentar din paleolitic (de studiat; greu de gătit în condițiile actuale, dar nu imposibil)
- cules de plante pentru mâncat (așa ceva nu făcea, neapărat de luat în calcul)
- ucis de animale pentru hrană (nu voia să facă așa ceva, dar golful cu discul zburător era surogatul în acest caz)
- trăirea unor momente de teroare (nici asta nu voia să facă)

După aceste criterii, părea să ducă o viață destul de sănătoasă. Plăcerile paleolitice, plus asistență stomatologică modernă, ce-ar fi putut fi mai frumos? Optimodal în cel mai bun sens al cuvântului.

Reveni la lista de legături despre topoarele de mână acheulene și se duse pe un site de comerț numit Montana Artifacts. Constată că site-ul avea la vânzare un topor acheulean vechi de două până la patru sute de mii ani, descoperit în apropiere de Madrid. „Formă clasică de lacrimă, din cuarțit cenușiu cu textură fină. Suprafața a căpătat un luciu pe părțile expuse. Exemplar superb.” O sută nouăzeci și cinci de dolari. Cu doar câteva apăsări de taste, Frank îl cumpără.

* * *

PRIMATE ÎN AVIOANE! AAAAH!

Zborul îi cauza o stare de agitație lui Frank. Se prinse bine de brațele scaunului, amintindu-și de realitățile evaluării de riscuri și adormi. Se trezi când începuseră coborârea spre Logan. Aterizau pe apă – aoleu! – nu. Pista de aterizare apărură la momentul potrivit, ca întotdeauna.

Apoi intră în Boston, un oraș care lui Frank îi plăcea.

Conferința se ținea la MIT, dar unele dintre întâlniri erau organizate dincolo de râu, la Universitatea din Boston.

Frank își dădu repede seama că avea să-i fie greu să prindă ocazia de a discuta între patru ochi cu Dr. Taolini. Era implicată în organizarea evenimentului și foarte solicitată. În singurul moment în care Frank o văzu singură, pe hol, înaintea prezentării sale, vorbea la mobil.

Numai că îl văzu și ea și îi făcu cu mâna, încheind repede convorbirea.

- Bună, Frank. Nu știam că vii.

- M-am hotărât în ultima clipă.

- Bun, bun. Ai să ne vorbești despre noile institute?

- Exact. Aș vrea însă să discut cu tine între patru ochi despre ele, dacă ai timp. Știi că ești ocupată.

- Da, dar să vedem..., zise ea verificându-și agenda de pe telefonul mobil. Ne putem întâlni după ce-mi termin prelegerea?

- Sigur. Oricum am să fiu și eu prezent.

- Foarte frumos din partea ta.

Prelegerea ei avea ca subiect algoritmi de descifrare a genoamelor metanogenilor. Vorbea rapid și apăsător, foarte obișnuită cu luminile rampei: o vedetă, chiar și la MIT, unde toată echipa tindea să fie alcătuită din vedete. Elegantă într-o rochie de mătase gri, cu părul negru până la umeri, ce încadra o față cu trăsături distincte, sculptate chiar. Ochi mari căprui sub sprâncene negre dese, ce rătăceau prin public între diapozitive, lăsând o puternică impresie de inteligență și vioiciune, de persoană care se bucura de moment.

După prelegere, în jurul ei se adună multă lume, mai ales bărbați, mânați de ceea ce lui Frank îi păru a fi un interes mai mult decât științific. Întorcându-se ca să răspundă la o întrebare dădu cu ochii de el și zâmbi. „Vin într-o clipă.” Simți un mic val de plăcere la auzul acestor cuvinte, ha, ha, ha, eu iau frumoasa cu mine, uuuuup!

Vocea ei era joasă și guturală; ar fi fost nazală dacă nu era atât de joasă. Un fel de sunet de oboi sau fagot, foarte atrăgător. Și un soi de accent, poate italianesc de Boston, dar atât de slab, încât lui Frank îi fu imposibil să-l identifice.

Terminase cu ceilalți și nu mai rămăsese decât el. Frank zâmbi stânjenit, simțindu-se vigilent și nervos.

- Frumoasă prelegere.

- Mulțumesc. Mergem afară? Mi-ar prinde bine o cafea și

poate și ceva de mâncare.

- Sigur, mi-ar face plăcere.

leșiră în lumina strălucitoare a soarelui deasupra râului Charles. Francesca propuse un chioșc de pe partea cealaltă a podului de pe Massachusetts Avenue, iar Frank o urmă fericit. Râul din Boston era plin de lumină, deschis către vânt. Avea feng shui bun.

Discutară despre institutele specializate pe care FNS plănuia să le înființeze, iar Francesca îi spuse că-și făcuse post-doctoratul la Institutul Max Planck din Brema și rămăsese impresionată. Apoi ajunseră la chioșc, își luară niște cafea cu lapte și niște biscuiți dulci, după care o porniră înapoi spre pod. Frank se opri să se uite la un echipaj de opt canotoare care vâsleau pe sub ei ca o insectă mare de apă. I-ar fi plăcut să mai stea, dar Francesca începu să tremure.

- Mi se face frig aici, zise ea. Exact cum spunea Byrd: cel mai frig i-a fost pe podurile de peste Charles.

- Byrd, exploratorul polar?

- Da. Soțul meu a studiat carotele³⁵ de gheață din Groenlanda și îi place să citească scrierile exploratorilor polari. Mi-a zis ce a spus Byrd pentru că mă plângeam mereu că mi-e frig.

- Ah, bine, atunci, să ne întoarcem pe pământ.

- Sunt niște bănci la soare acolo, îi arătă ea.

- Nu a mințit Byrd că a ajuns la Poli?

Francesca râse.

- Poate așa se explică de ce susținea că aici i-a fost cel mai frig.

- Nu, dar chiar nu ajuns la Pol?

- Nu știu, dar cu siguranță a iernat pe banchiza Mării Ross.

- Chestie pe care n-ai mai avea cum s-o faci în momentul de față.

- Ba da. Există oameni care trăiesc pe bucățile mari desprinse din banchiză ce plutesc pe ape. Așa zice Jack. Aisberguri mari cât Massachusetts-ul, așa încât oamenii și-au făcut casă pe ele.

- Amuzant. Ce se ocupă?

- Paleoclimatologie. Studiază Dryasul Recent de multă vreme.

- Serios? Asta e clima înspre care ne îndreptăm, din ce am auzit.

---

³⁵ Mostre de gheață extrase din adâncul stratului de gheață groenlandez cu ajutorul cărora se studiază istoria schimbărilor climatice.

- Da. E deseori plecat să țină comunicări pe această temă. E nebunie cu copiii.

- Te cred. Câți copii ai?

- Doi. Angie are opt ani, iar Tom cinci.

- Uau. Cred că ești ocupată.

- Da, e o nebunie curată.

Se așezară pe o bancă cu vedere la râu, mâncându-și biscuiții și stând de vorbă. Era o femeie frumoasă. Frank nu-și dăduse complet seama de asta în timpul ședinței comisiei la FNS. Își aducea, bineînțeles, aminte de experimentul în care o femeie atrăgătoare aborda bărbații pe un pod cu o întrebare care îi permitea, în mod plauzibil, să-i roage pe aceștia să o sune după aceea și în care se constatare că șaptezeci la sută dintre bărbații de pe pod sunaseră, față de numai treizeci la sută dintre cei acostați în același mod în parc. Așadar se putea foarte bine ca și acesta să fie doar un alt exemplu al efectului de pod. N-avea însă importanță. Arăta bine. Bucle negre încurcate care încadrau trăsături mediteraneene ascuțite; dinți curați îndreptați spre înăuntru, elegantă și inteligentă. Dacă ar fi fost să joci un joc în care să alegi o vedetă de cinema care să-i interpreteze rolul, atunci ar fi trebuit să fie una dintre italiencele exotice ca o Sophia Loren de vârstă mijlocie sau Claudia Cardinale.

Era o adevărată bucurie să o privești mâncând și realizând acest lucru, Frank nu putu să nu-și aducă aminte de o altă lucrare despre atractivitatea sexuală feminină, în care se afirma că până și frumusețea feței consta de fapt din semne ale capacității superioare de reproducere, simetria relevând un ADN neafectat, distanța mare dintre ochi relevând o vedere bună, iar pomeții proeminenți și un maxilar gracil indicând „eficiență masticatorie” – moment în care lectura lui Frank fusese întreruptă de către Anna care băgase capul pe ușa biroului lui ca să vadă de ce râde atât de tare.

- Dacă ești în stare să mesteci mâncarea bine, ești sexy! o informase el, dându-i articolul în timp ce continuase să chicotească convulsiv.

De câtă stupiditate putea să dea dovadă sociobiologia! Anna râsesse și ea, cu un râs superb ce răsunase pe holuri.

Frank zâmbi din nou gândindu-se la acel moment, în timp ce se uita la Francesca cum își sorbea cafeaua cu lapte. Mesteca foarte eficient, fără îndoială. Și avea picioare destul de rapide cât să fugă de prădători, șolduri suficient de late cât să poată naște

ușor, glande mamare suficient de generoase cât să poată hrăni copii și, da, sigur, ce siluetă avea! – din cât se putea distinge pe sub rochie, pe sub care se putea distinge, bineînțeles, destul de bine. Putea, cu siguranță, să aibă multe odrasle reușite, drept pentru care era frumoasă. Ce porcărie! Nicio *reductio ad absurdum* nu era mai absurdă.

– Da, te ține foarte ocupat, răspunse Francesca printre mestecături, la o întrebare pe care el nu-și amintea să i-o fi pus; părea să nu știe pe unde-i umblau lui gândurile, sau poate că știa; era posibil ca el să se fi holbat la ea. Iese bine, de regulă, dar te înnebunește. Nu știu cum se face – înghiți – dar ești din ce în ce mai ocupat.

Frank încuviință din cap mestecând.

– Adevărat. E adevărat în cazul meu, iar eu nici măcar nu sunt căsătorit.

Francesca zâmbi.

– Ceea ce te poate face și mai ocupat, nu? Îl împinse ușor cu umărul, în semn de complicitate.

Luat prin surprindere, Frank se văzu nevoit să încuviințeze. Puteai fi ocupat în mai multe moduri, spuse el, iar zilele lui erau foarte pline. Francesca își sorbea cafeaua, cu un aer de relaxare și chiar încântare. Nu flirta, dar era expansivă. Putea să facă ce voia, ce bărbat ar fi obiectat? Își linse cafeaua de pe buza superioară, cu o limbă netedă și roz ca a unei pisici. Cu siguranță, ipoteza frumuseții date de simetrie nu era corectă, Frank avea tendința de a depista imediat asimetriile de pe chipurile celorlalți și observase că, adesea, tocmai asimetria atrăgea și făcea privirea să zăbovească sau o trăgea înapoi ca un magnet. Ca acum, când observa că nasul Francescăi era ușor înclinat spre stânga și spre înapoi. Magnetic.

Bineînțeles că o invidia și pe ea. Laborator, funcție, partener, copii. Le avea pe toate. Și mai părea și relaxată și fericită, deși se plângea de ritmul nebunesc în care trăia. Împlinită. Așa cum ar fi spus mama lui Frank, folosind una dintre cele mai enervante vorbe ale ei: „Le are pe toate la un loc, nu?” În acest moment al vieții sale, Frank se îndoia că exista cineva pe Pământ care să le „aibă pe toate la un loc” în sensul pe care-l dădea mama sa acestor cuvinte. Dacă totuși exista cineva, atunci se putea să fie această femeie.

Așa că Frank continuă să discute vesel, plin de admirație, respect, invidie, îndoială, resentimente, suspiciune și o poftă

trupească probabil indusă de pod, dar cu toate acestea reală. Trebuia să o ascundă. Era obișnuită să vadă așa ceva din partea bărbaților, fără îndoială. Regiunile inconștiente ale minții erau foarte sensibile la asta.

Trebuia, de asemenea, să fie foarte circumspect în privința întrebărilor pe care să i le pună despre treburile ei. Acestea erau o modalitate de a descrie ceea ce ajunsese el să facă, iar ea terminase biscuitul și, fără îndoială, curând avea să propună să se întoarcă la îndatoririle ei, așa că acum era momentul.

Subiectul era însă unul pe care oamenii de știință nu-l discutau prea des la întâlnirile științifice, pentru că aducea prea mult cu întrebările indiscrete privitoare la veniturile personale. Cum îți transformi munca științifică în bani? Cât câștigi? Nu se puneau asemenea întrebări.

Încercă să o ia pe ocolite.

- Activitatea didactică îți ocupă mult timp?

Îi ocupa.

- Ai și îndatoriri administrative?

Avea.

- Și dai și consultanță, parcă așa mi-ai spus?

- Da, îi răspunse ea, cu un aer ușor surprins, de parcă n-ar fi spus așa ceva. Numai un pic. Nu-mi ia prea mult timp. Pentru o companie din Londra și una din Atlanta.

Frank încuviință din cap.

- Așa făceam și eu la San Diego. Firmelor de biotehnologie le prinde bine orice ajutor. Chiar dacă nu prea reușesc să administrez bine procesul transpunerii rezultatelor de laborator în produse. Așa cum erau alea pe care le-am evaluat noi la comisie toamna trecută.

- Ai dreptate, chiar a fost interesant.

Discuția părea să fie una de politețe. Moment în care ea îi aruncă o privire și continuă:

- Am văzut o propunere care mi s-a părut bună, dar pe care comisia nu a acceptat-o.

- Da?

- Da. A unui oarecare Yann Pierzinski.

- A, da, mi-aduc aminte. A fost o propunere bună. Eu eram membrul invitat din afară din comisia lui de doctorat de la Caltech. Munca lui e chiar interesantă.

- Da, zise Francesca. Dar comisia nu a fost de acord.

- Nu, lucru care m-a surprins.

- Și pe mine. Așa că atunci când *Small Delivery* mi-a zis că are nevoie de un biomatematician, l-am recomandat pe el.
  - Așa s-au petrecut lucrurile?
  - Da.
- Irisurile ochilor ei aveau o culoare brun-roșcată, cu pete de un cafeniu deschis pe alocuri. Să fi fost aceasta oare înfățișarea științei viitoare, vivace și sofisticată?
- Păi, zise el cu atenție, bravo lui. Și mie mi-a plăcut propunerea lui.
  - Nu părea să-ți placă în acel moment.
  - Făceam parte din comisia lui de doctorat, iar eu încerc oricum să nu mă număr printre evaluatori în comisiile mele.
  - Nu?
  - Nu. Eu doar conduc comisiile. Nu vreau să influențez pe nimeni.
  - Atunci trebuie să fii atent ce propuneri îi încredințezi lui Stuart Thornton, zise ea cu un zâmbet scurt și ironic.
  - Știi și eu, replică Frank defensiv și surprins. Așa crezi tu?
  - Hmm.
- Francesca se uita la el.
- Cred că pricep ce vrei să zici. Faptul că l-am invitat să facă parte din comisie a fost o greșeală. Dar, știi și tu...
- Dădu din mână; oamenii aflați în avangarda științei meritau să fie invitați, indiferent de personalitatea lor.
- Francesca se încruntă ușor, ca și cum nu ar fi fost de acord sau ca și cum nu i-ar fi plăcut să-l vadă prefăcându-se că nu ea știa ce făcuse.
- Frank îi dădu înainte.
- Oricum, se pare că Yann a nimerit bine, mulțumită ție.
  - Da, să sperăm că așa e.
- Sorbi din cafea. Avea degetele lungi, cu unghiile lăcuite. O verighetă subțire era singura bijuterie pe care o purta. Frank se uită în jos, nedorind să-i întâlnească privirea pătrunzătoare. Purta pantofi cu vârful decupat, iar unghiile de la picioare erau date cu oja roz. Frank considerase mereu oja pentru degetele de la picioare ca pe un test de inteligență pe care utilizatorii săi îl picau în mod jenant, numai că în fața lui se afla Dr. Taolini, cu o funcție înaltă la MIT, membră a Academiei Naționale de Științe, care își expunea unghiile roz ale degetelor de la picioare fără nicio jenă. Avea să fie nevoit să-și revadă unele păreri.
- Totuși, zise el tatonând terenul, chiar dacă Yann a nimerit

bine, aş vrea să-l duc la unul dintre institutele astea noi.

- Poate că poţi, spuse ea. Nu mai e deloc neobişnuit pentru cineva să fie numit în mai multe locuri.

- În mediul academic, cel puţin. Crezi că i-ar permite contractul?

Francesca dădu din umeri, schiţă un mic gest personal; de unde să ştiu, eu nu sunt decât consultant.

Aflase ce era de aflat despre legătura ei cu Yann şi ar fi părut ciudat să continue pe această linie. Francesca se lăsa răsfăţată de soarele cu dinţi şi avea să dorească să se întoarcă la conferinţă nu peste multă vreme.

Putea s-o întrebe direct dacă ştia ceva de supraveghere. Putea să-i spună ce ştia el. Era dilema prizonierului: amândoi ştiau lucruri care celuilalt i-ar fi prins bine să le afle, dar aducerea lor în discuţie era riscantă: celălalt ar fi putut trece în tabăra adversă. Cel mai sigur era să treci preemptiv de cealaltă parte a baricadei. Frank însă voia să încerce nişte strategii mai generoase şi voia să-i spună: „Suntem urmăriţi de către Securitatea Internă, în cadrul unei operaţiuni de supraveghere care-l are în centru pe Pierzinski. Ştii? Ce crezi că e treaba asta? Ce crezi că se petrece?”

La care ea l-ar fi putut întreba, pe drept cuvânt, de unde ştie. Moment în care s-ar fi blocat. Nu-i putea spune: „Ştiu pentru că m-am îndrăgostit de o nălucire care m-a sărutat în lift şi mi-a spus totul.” Nu era ceva ce ar fi dorit să-i spună Francescăi.

Deşi într-un fel ar fi vrut; ar fi fost grozav să fie suficient de apropiat de ea încât să se poată încrede în ea. Ar fi putut să râdă, să se sprijine iar de umărul lui şi să-l facă să dea mai multe detalii din poveste.

În realitate, însă, nu era chiar atât de apropiat de Francesca. Nu putea discuta subiectul cu ea.

Îi veni o altă idee de abordare.

- Mă interesează găsirea unor algoritmi sau altor categorii pentru clasificarea diferitelor propuneri legate de climă pe care le-am primit, ca să văd dacă printre ele sunt unele pe care merită să le aplicăm acum. Modalităţi de verificare nu numai a posibilităţilor fizice, care sunt de fapt partea uşoară într-un anumit sens, dar şi a viabilităţii economice şi politice a planurilor.

- Da? făcu ea, cuprinsă de interes.

- Am citit despre ceva ce cred că a fost creat la MIT - acum, normal, la MIT se creează o mulţime de lucruri - dar poate ai

auzit de acesta, un soi de bursă a contractelor *futures* pe idei? Aduni un grup de acționari și clasifici ideile după mărimea sumelor de bani pe care oamenii sunt dispuși să le riște pe ele?

- Da. Te referi la programe de simulare pe care le-au creat pentru formatorii de piață?

- Da, zise Frank. Cred că asta e.

Francesca spuse:

- Cred că am auzit de așa ceva. Mie personal mi se pare una din acele situații în care simularea nu reușește să capteze esența. E posibil să-ți trebuiască experți adevărați care să-și riște banii ca să primești răspunsul pe care o bursă *futures* trebuie să ți-l dea.

- Așa mă gândeam și eu.

- Așa că nu știu. Ar trebui să discuți cu Angelo Stavros.

- De la ce catedră? Întrebă Frank, scoțând telefonul ca să noteze, după care își aminti brusc că și telefonul lui putea fi urmărit.

- Economie - dar ce e?

Se uita atentă la el și nu-și putea da clar seama dacă ea știa sau nu mai multe despre bursa *futures* pe idei sau nu.

- Mă gândeam că probabil ai dreptate. La urma urmei, se va accepta analiza obișnuită a opțiunilor așa cum am făcut mereu.

- O altă comisie, vrei să spui.

- Da, râse el trist. Așa cred.

Zâmbetul ei deveni dintr-o dată răutăcios, iar ochii străluciră, de parcă ar fi scris cu caractere cursive cuvintele: „Ai face bine să nu-l inviți pe Thornton.”

O porni pe malul de nord al râului Charles, bucurându-se de vântul care vâlurea apa.

Așadar, Francesca Taolini părea să fi ghicit ce voise el să facă în acea comisie. Poate că aducerea lui Thornton ca membru fusese prea evidentă, ca și cum ar fi aruncat o piatră, și astfel îi atrăsese atenția, poate chiar o făcuse și mai interesată de propunerea lui Pierzinski.

Realizarea veni ca un șoc, mic, dar profund, ca și cum ar fi fost împins cu umărul în umăr. Echilibru stricat. Care, se putea presupune, urma să se refacă după o vreme. Până atunci un tremurat, o mâncărime, o durere. Pe scurt, dorință.

Descoperi că devenise un ins care vedea frumusețea femeilor. Pe malul râului din Boston era exprimată în special sub forma

tinereții și inteligenței. Logic, la șaizeci de instituții de învățământ superior și trei sute de mii de studenți, erau cel puțin o sută cincizeci de mii de tinere femei nubile în plus față de câte sugerau statisticile demografice obișnuite. Poate că tocmai din acest motiv bărbații rămâneau în Boston și după anii de studenție, poate că așa se explica de ce erau atât de hiperactivi intelectual, atât de frustrați, atât de alcoolici și de ce conduceau atât de prost. Totul i se părea corect lui Frank. Era plin de dorință, femeile de pe promenada de pe malul râului erau toate zeite lăsate libere în lumina soarelui. Imaginea Francescăi Taolini îl enerva întrucâtva; flirtase cu el din neatenție, se jucase cu el. Dorea să-l sune iar Caroline a lui, dorea să o mai sărute și chiar mai mult. O dorea.

În Parcul Rock Creek atmosfera era complet diferită. Frank se duse la mesele de picnic seara târziu în acea zi, iar Zeno dădu cu ochii de el și răcni:

- Hei, a venit Profesorul! Vrei o gagică să i-o tragi? O face pentru numai cinci dolari!

Bărbații făcură glume răutăcioase pe această temă, în timp ce femeia, care stătea în mijlocul lor, își dădu ochii peste cap și-și văzu de tricatat. Le mai auzise și altădată. Blondă, voinică, stoică; Zeno și ceilalți se bucurau de fapt să o aibă alături de ei, dar o arătau într-un mod prostesc.

- Nu mulțumesc, zise Frank, scoțând un pachet de șase beri dintr-o pungă ca să nu-l mai lase pe Zeno să continue să se prostească.

Femeia dădu din cap a refuz când i se oferă o bere.

- Ziua șaizeci și cinci, îi spuse ea lui Frank cu un zâmbet știrb scurt. Ziua șaizeci și cinci și încă îmi mai pierd vremea cu ăștia.

- Yarr! strigară ei veseli.

- Felicitări, zise Frank.

- Pentru ce, întrebă Zeno pe un ton zeflemitor, pentru că n-a mai băut sau pentru că-și pierde vremea cu noi?

Umor de calitate în parc.

Nu prea vedeai femei pe aici, se gândi Frank în timp ce se așeza la masa ei, iar cele pe care le vedeai păreau murdare și jalnice, abia ducându-și zilele. Lipsa unei case afecta pe oricine, dar pe ei și mai tare. Ei nu se puteau prefăce că trăiesc un soi de aventură.

Și totuși economia insista pentru menținerea unui șomaj de

minim cinci la sută, pentru a crea o „presiune salarială” adecvată. Milioane de oameni care căutau de lucru rămâneau neangajați, drept pentru care nu-și puteau permite o locuință și sufereau de „nesiguranța hranei”, pentru ca firmele să-și poată menține salariile mici. Oamenii de față.

Spre deosebire de Frank. El era un diletant aici. Faptul că avea de ales schimba toate datele problemei. Ar fi putut să-și găsească o locuință de închiriat, și-ar fi putut permite să dea o garanție și să se mute. În loc de asta, își pierdea vremea cu ei, meșterind la focul lor prost făcut, jucând șah cu Șahistul și pierzând patru partide, din care ultima era o adevărată încăierare. Iar când Șahistul pleca cu cei douăzeci de dolari ai lui, Frank se ridica și o pornea și el în noapte, asigurându-se că nu-l urmărea nimeni, se ducea la copacul lui, o dădea jos pe Miss Piggy și se cățara în casa lui din copac, ca să se întindă în cel mai bun pat din lume și să citească la lumina lanternei sale Coleman, acompaniat de zăngănitul vântului pe frunze. Să lase vântul să-i sufle părul și lumea de pe cap. Legănat în vârf de copac. Era o adevărată ușurare să ajungă aici după ciudățenia unei zile.

Era oare părul ondulat un efect al adaptării? Bucle încurcate, negre ca aripa unei ciori?

O dorea.

La naiba! Sociobiologia era un obicei prost de care nu puteai scăpa. Odată ce-ți invada gândurile era greu să uiți că ființele umane erau maimuțe, cu dorințe modelate de viața în savană, astfel încât orice mișcare din domeniul politicii de laborator sau al manevrelor din sala de consiliu erau un brânci dat pentru a obține hrană sau sex, fiecare comentariu critic din partea unui șef de sex masculin era ca un dos de palmă ars de o gorilă de sex masculin dominantă cu spinarea argintie păroasă, fiecare flirt și refuz al unei femei ca întorsul capului de către o femelă de babuin, care refuza să accepte, spunând: „N-ai să mă regulezi și dacă încerci surorile mele or să te bată mă!” și fiecare consimțământ tacit ca acela din cazul femelelor de babuin care stăteau cu fundurile roz la vedere când treceai pe lângă ele spunând: „Sunt la estru, poți să mă regulezi dacă vrei”, împingându-te prietenește cu umărul sau uitându-se fix în spațiu cu un aer plictisit...

Problema era însă faptul că gânditul la interacțiunea cu alți oameni în acest mod nu îl ajuta prea tare. Îl lăsa, de exemplu, fără cuvinte. Ca la sala de forță, spre exemplu, iar dacă aceea nu

era savană, atunci nu știa ce e, și dacă acolo se petrecea conversația primară, atunci mai bine se lipsea și rămânea singur. Era prea inhibat ca să se expună acolo și prea sincer ca să o exprime eufemistic. Era prea sfios. Era prea laș. Sexul avea o putere extraordinară, iar el voia să iasă bine. Voia să facă parte dintr-o relație monogamă. Voia ca iubirea să fie adevărată. Știința putea să se ducă naibii!

Sau să devină utilă. Să devină un ajutor real, pentru numele lui Dumnezeu! Situația era aceeași în viața lui personală ca în lumea întreagă, dacă știința nu era de ajutor, atunci nu era decât o pierdere sterilă de vreme. Trebuia să fie de ajutor sau toate eforturile erau zadarnice, iar lumea nimic altceva decât o gafă mizerabilă. Și el la fel.

* * *

GRUPUL CARE MERGEA ÎN KHEMBALUNG crescuse la zece persoane: familia Quibler și cu Frank, Drepung, Sucandra, Padma, Rudra Cakrin și femeia khembali Qang, care se îngrijea de casa cea mare a ambasadei din Arlington.

De la Dulles la Los Angeles la Tokyo la Bangkok la Calcutta la Khembalung; timp de două zile trăiră în aer, în încăperi lungi ce vibrau, făcând scurte pauze în încăperi mari la sol. Mâncau, se uitau la filme, se duceau la toaletă și dormeau. În teorie, ar fi trebuit să fie la fel ca la un sfârșit de săptămână ploios petrecut acasă.

Totuși, se gândea Charlie, un sfârșit de săptămână ploios acasă la familia Quibler putea să fie o chestie foarte nasoală. Nu era o idee bună să-l ții pe Joe închis atâta timp. Acasă îi găseau ceva de făcut, găseau modalități prin care să-l lase să se descarce. Ieșeau în ploaie și se distrau. Acum nu mai aveau această opțiune.

Zburau la clasa business, mulțumită khembalilor, ceea ce le permitea să aibă un spațiu mai mare la dispoziție, chiar dacă Anna nu putea să nu-și facă griji cu privire la cheltuieli. Charlie îi spusese să nu-și facă griji, dar ea știa ce buget aveau khembalii, pe când Charlie nu. Niciodată nu se liniștea atunci când cineva care știa mai puțin despre o anumită situație decât ea îi spunea să nu se îngrijoreze.

În primul avion, Joe dorise să cerceteze fiecare colțișor, astfel că Charlie se ținuse tot timpul după el, întorcând zâmbetul pasagerilor care le zâmbiseră. Joe avea un traseu de forma unei cifre opt alungite, cântând monoton: „Avion! Avion! Avion!”

Atunci când cărucioarele cu mâncare și băutură umpluseră culoarele dintre scaune, Joe trebuise pus pe scaunul lui, în timp ce se zbătea declarând: „Avion! Camion! (căruțul cu băuturi) Oameni!”. În cele din urmă rămăsese fără combustibil și adormise încolăcit pe locul lui de lângă Rudra Cakrin, care moțăia deasupra lui, din când în când apucându-l de încheietura mâinii sau de gleznă cu două degete noduroase. Anna stătea de cealaltă parte a lui Joe, consumându-și bateria laptopului dintr-un foc. De cealaltă parte a culoarului, Charlie se așezase și scosese telefonul de pe spatele scaunului ca să dea niște telefoane. Anna încercă să-l ignore și să-și vadă de treabă, dar îl auzi salutându-l pe Wade Norton, un coleg aflat în Antarctica și ascultă și ea.

- Ai zis vidre gemene? De unde știi că erau gemene?... Aha. Ai văzut Insula Roosevelt, frumos! Cum adică e prima oară când a văzut-o cineva?... Oh!... Câți metri?... Da' unde-a dispărut toată gheața?... Iisuse! Chiar că e mult. ... Să fie oare începutul... Stratul de Gheață din Vestul Antarcticii, da știu. Nivelul mării. Cât de mare e bucata? Uau!... Da, desigur. O să fim bine. Nu stăm decât câteva zile.

Charlie ascultă în receptor o vreme, după care zise:

- Hei, Roy! Mă bucur c-ai putut să răspunzi. Care-i treaba?... Andrea nu? Adică vrei să spui că vă vorbiți din nou? Ha ha... Nu, nu sufăr de nicio iluzie aici, dar Phil nu vă ascultă nici pe voi... A, corect. De la Polul Sud, sunt sigur... Credeam că ai zis că e gigantică... Mie unul, nouăzeci și trei mi se pare gigantic... Tu nu ești, tu ai doar unu optzeci și doi! Pantofi cu talpa înaltă... Ea ar avea atunci vreo doi metri, nu? Da. Ha. ... Nu, cred că e pierderea lui! Fericitul³⁶ e ca Hoover și niciunul dintre ceilalți republicani nu este fericit. Sunt Oameni Furioși. Au avut în stăpânire Casa Albă și Congresul atâta timp că au ajuns niște indivizi amari. E un efort așa mare să faci programul lor să pară logic. Îi înfurie și-i face plini de resentimente. Nu. Nu e un proces pe care să-ți dorești să-l urmărești până la finalul său natural. Sunt de acord... Nu, Phil are să fie în regulă. I-ar plăcea. Noi am suferi, știi tu... Păi, pentru că am crezut că e o idee bună! Ce altceva să facem? Trebuie să încercăm, iar Phil e cel mai bun candidat al nostru... Știu. Știu. ... Da, doar să mergem înainte... Cu atât mai rău pentru tine! Eu plec în Shambala și Wade e la Polul Sud. Tu poți să iei Washingtonul pentru tine, ha!

---

³⁶ Președintele.

Închise și se lăsă pe spate încântat.

- Provoci necazuri, remarcă Anna.

- Da. Cineva trebuie s-o facă și pe asta.

Câteva ore mai târziu pluteau în jos peste câmpiile verzi ale Japoniei, o priveliște surprinzătoare dacă nu te așteptai să vezi altceva decât peisaje urbane stil Tokio. Se ridicară de pe scaune și o apucară pe o rampă, simțindu-se ușor deranjați, alergară de colo până colo prin aeroport făcând pe paznicii unui deținut în vârstă de doi ani dintr-o închisoare de minimă securitate, după care urcară în alt avion și se înălțară huruind, având o altă zi lungă înaintea lor. Nick citea „Istoria Revoluției franceze” de Carlyle. Charlie și cu Anna făceau cu schimbul la urmăritul neobositului Joe. Anna renunțase să-l mai lase pe Charlie să se ocupe numai el de asta, așa cum știuseră de fapt amândoi că se va întâmpla. În plus, mai avea prea puțin curent în baterie ca să mai poată lucra.

Joe părea ferm hotărât să verifice ce-i spusese Anna și anume că avionul în care se aflau era identic cu cel în care se aflaseră mai înainte. Cu excepția faptului că acum pasagerii păreau mai puțin amuzați de o bătaie pe genunchi în semn de explorare.

Hotelul de pe aeroportul din Bangkok, înalt și alb, se ridica deasupra unei piscine mari în lumina intensă a soarelui. Amețită de umblatul după Joe în apa turcoaz puțin adâncă, încercând să nu adoarmă și să nu se pârlească la soare, și să-l țină pe Joe să nu se înece. Apa era prea caldă. Apoi o cameră răcoroasă, somn, după care ceasul în toiul nopții, ultraadormită, împachetat și mers la aeroport pentru încă niște cozi pentru a se urca în ceea ce părea a fi același avion. Numai că în acesta erau orhidee prinse de spătarul fiecărui scaun. Joe și-o mănă pe a lui înainte să-l poată opri. Anna se uită în enciclopedia de pe laptop ca să vadă dacă nu cumva putea fi toxică. Se pare că da, dar Joe nu prezintă niciun simptom, iar Charlie mănă și el o petală din orhideea lui, ceea ce în ochii Annei nu făcea decât să agraveze problema cu un experiment de continuare prost gândit.

Nick își terminase toate cărțile și acum îl asculta pe Charlie cum îi povestea lui Frank despre candidatura la președinție a lui Phil Chase. Frank îl întrebă:

- Și tu, Nick? Tu cine crezi că ar trebui să fie președinte?

Nick se încruntă, iar Frank se uită la Anna – da și ea simțea aceeași încruntare în mușchii de pe frunte. Nick semăna adesea

foarte bine cu mama lui. Acum Frank îl privea cum stă să reflecteze, iar Anna se gândi că se aflau într-o situație în care cel care nu-și dă seama se întâlnește cu cel care nu-și dă seama: Frank nu-și dădea seama că-l trata pe Nick cu condescendență, iar Nick nu-și dădea seama că era tratat astfel. Poate că asta însemna că de fapt nici nu se întâmpla așa ceva.

- Vezi tu, zise Nick, în Elveția, ramura executivă constă dintr-un consiliu de șapte persoane. Membrii săi sunt votați de către legislativ, ceea ce înseamnă că în cadrul executivului există mai multe opinii, iar executivul nu domină atât de tare celelalte ramuri. Majoritatea elvețienilor habar n-au cum îl cheamă pe președinte! Aceasta doar conduce ședințele consiliului.

- Bună idee, comentă Frank.

- Elvețienii au multe idei bune. Îi studiem.

- Înțeleg. Trebuie să-mi mai povestești despre ei.

- Nu e ușor să modifice Constituția, îi avertiză Charlie.

Nick și cu Frank o știau. Nick zise:

- Poate că cineva care ar candida la președinție le-ar putea spune tuturor că dacă va câștiga va numi un consiliu care să-i preia îndatoririle.

- Ca Reagan! spuse Charlie, râzând.

- Rămâne o idee bună, comentă Frank.

Avionul cobora din nou.

La Calcutta trecură ca niște zombie printr-o recepție la legația khembali, visând pe picioare cu toții în afară de Joe care dormea în cârca lui Charlie, după care se rostogoliră pe paturi, simțind bucuria dată de întinsul la orizontală, apoi iar sună ceasul. „O, Doamne!” Parcă ar fi fost acasă.

Înapoi la aeroport, într-un avion de șaisprezece locuri atât de zgomotos că-l făcu pe Joe să scoată un țipăt strident de bucurie. În sus și spre răsărit, pe deasupra uluitoarei delte formate de fluviile Gange și Brahmaputra, cea mai mare a lumii, care ocupă o bună bucată din Bangladesh. Uitându-se în jos la ea, Charlie îi strigă Annei: „N-am să mai spun niciodată că Washingtonul e o mlaștină!” Insule verzi-maronii într-o mare maroniu-verzuie. Delta se întindea spre sud, iar ei coborâră spre unul din canalele maroniu-verzui până când insulele le apărură mai împrăstiate și mai joase, multe dintre ele scufundate chiar pe jumătate în apă, cu coastele înecate vizibile din apa puțin adâncă. Apa din fața lor își schimba culoarea în salturi de la maroniu-verzui la culoarea jadului și la albastru marin.

Una dintre insulele de la margine, chiar la granița dintre marea de jad și albastru avea țărmul pus în evidență de un inel maro. Pe măsură ce coborau, în interiorul acestor insule începeau să se distingă tipare de culoare, apoi câmpii, drumuri, acoperișuri. Când se apropiară în cele din urmă constatară că inelul maroniu era un dig, destul de lat și înalt. Dintr-o dată, Annei i se păru că pământul din interiorul digului era sub nivelul oceanului din jurul lui. Își dori să fi fost o iluzie optică.

Joe își lipi fața și palmele de geam, uitându-se în jos la insulă și zise: „Oh! Camion mare! Casă mare! Ah fah. Oh!”

Frank, care reușise să doarmă trei sferturi din timpul zborului se îndreptă de spate de cealaltă parte a lui Joe privind-l zâmbitor. „Uuuuuuuup!! făcu el imitând un gibbon, incitându-l. Joe izbucni în râs la auzul sunetului.

Aterizare.

La coborârea din avion fură întâmpinați de un grup mare de bărbați, femei și copii, toți îmbrăcați în hainele cele mai bune, adică în ținută de ceremonie mai potrivită pentru acoperișul lumii decât pentru Golful Bengal. La o examinare atentă, Anna observă că țesătura multora dintre aceste veșminte și acoperămintele de cap flutura în briza fierbinte a mării, fiind de fapt făcute dintr-un bumbac diafan, mătase și nailon, chiar dacă designul și culoarea erau tibetane. Acesta era, pe scurt, Khembalungul.

Rudra Cakrin coborî primul din avion, urmat de Drepung. Un blaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa triumfător de trâmbițe sparse aerul atât de violent că păru gata să-i smulgă un ropot de ploaie.

Tocmai acest sunet metalic îi atrăsese atenția Annei asupra khembalilor în ziua în care aceștia ajunseseră în clădirea FNS.

Toți cei care-i întâmpinau făcură o plecăciune; astfel văzură părul negru și ornamentele de pe capul câtorva sute de oameni. Joe făcu ochii mari ca să-i vadă mai bine, rămânând cu gura deschisă în formă de O.

Coborând în mulțime fură înconjurați de gazdele lor, printre care se aflau și două femei de la Institutul pentru Studii Superioare din Khembalung, care i se prezentară Annei, ce corespondase cu ele pe calea poștei electronice. Îi luară pe vizitatori de mână, conducându-i încet prin mulțime și prezentându-i multora dintre oamenii pe lângă care treceau.

Puțin mai încolo trecură prin clădirea mică a aeroportului și fură urcați într-un microbuz care porni pe un bulevard larg de

beton alb prăfos, flancat de palmieri. De fiecare parte a bulevardului se întindeau câmpii plate, separate de rânduri de copaci sau arbuști. Grupuri mici de clădiri sub palmierii pleoștiți. Multe plante păreau uscate, chiar maronii.

- De doi ani e secetă, explică unul dintre ghizi. Aceasta e al treilea anotimp musonic fără ploaie, care sperăm ca va veni în curând. Toată Asia de Sud a avut de suferit de pe urma acestor două anotimpuri musonice proaste. Avem nevoie de ploaie.

Anna auzise multe pe această temă de la cunoștințele sale de la NMA, studiul „Norul Maroni Asiatic”³⁷, care încerca să determine dacă persistența în aerul Asiei de Sud a macroparticulelor - a căror origine rămânea un mister, chiar dacă erau puse în legătură cu industrializarea și defrișarea pădurilor din zonă - cauzase în vreun fel seceta.

Oricare ar fi fost motivul, peisajul era monoton și pipernicit. Niciuna din plantele pe care le vedeau nu era originară de pe insulă, după cum li se spusese în timp ce mergeau cu mașina prin norul de praf ridicat de autobuzul din fața lor. Totul era îngrijit de mâna omului, chiar și pământul fusese importat, pentru a crește înălțimea insulei cu un metru sau doi. Nick întrebă de unde venea pământul pe care-l aduseseră și i se răspunse că provenea de pe câteva insule din vecinătate, de unde fusese excavat și depozitat pe insula de față și utilizat ca materie primă pentru dig. Lucrările se efectuaseră sub îndrumarea unor ingineri olandezi cu vreo cincizeci de ani înainte și de atunci nu se mai făcuse mare lucru, din câte își putea da seama Anna. Digul se vedea printre copaci oriunde s-ar fi dus, înălțând un pic linia orizontului, ceea ce-i făcea să se simtă de parcă ar fi mers cu mașina printr-o încăpere mare lipsită de acoperiș, lovită de o lumină a soarelui dură și încetoșată, pe un cer ce semăna cu un tavan alb. Pe peretele interior al digului fuseseră plantate straturi de flori care, atunci când înfloreau, dădeau la iveală paleta obișnuită de culori tibetane - castaniu și galben ca șofranul, maro, bronz și roșu, toate dispărute acum în afara unor petece de albastru sau negru de pietre pictate.

Într-un mic orașel coborâra din microbuz și traversară o esplanadă lată. Briza mării se scurgea peste ei ca o undă fierbinte, sărată și plină de alge. Probabil mirosul altor insulițe din Arhipelagul Sundarban.

---

³⁷ Asian Brown Cloud.

- O să mai vedem tigri înotători? întrebă Nick. Studia totul cu mare interes, cu un aer elegant dat de ochelarii de soare. Joe nu voise să-i poarte pe ai lui. Era atât de absorbit de ceea ce vedea, încât era cât pe ce să se rănească tot sucindu-și gâtul încercând să cuprindă tot cu privirea deodată. Anna era încântată să remarce așa curiozitate la băieți; în mod clar America nu-i făcuse indiferenți la frumusețea și diversitatea restului lumii.

Ghizii lor îi duseră la cea mai înaltă clădire, Clădirea Guvernului. Înăuntru era întuneric și, cum aveau ochelarii la ochi, li se păru că înăuntru totul era negru. Până să-și scoată ochelarii de soare și să le se obișnuiască ochii cu întunericul relativ, constatară că Joe și fugise înainte. Încăperea cu stâlpi și grinzi era caracteristică pentru clădirile himalayene, iar pe stâlpii ciopliți grosolan din colțuri atârnavu măști de demoni.

Îl urma ră pe Joe până la una din colecțiile de măști. Fiecare mască avea o grimasă exagerată, aproape explodând de furie, durere și dezgust. Așezate vertical una deasupra alteia arătau ca un stâlp totemic al unui trib de maniaci. Joe cuprinsese cu brațele baza stâlpului.

- Oooh! Oooh! Mare, mare, mare...

Nu mai spunea însă și ce anume era mare. Rămăsese cu gura căscată, ochii ieșiți din orbite; s-ar fi putut face o mască nouă numai din expresia de uimire de pe chipul lui.

Frank bufni în râs.

- Acesta e genul lui de oameni.

- Probabil crede că e o stivă de oglinzi, zise Charlie.

- Încetați! sări Anna. Nu fiți răutăcioși!

Charlie și cu Nick își aplecară capetele înainte, încadrându-l pe Joe cu fețele lor, cu ochii bulbucăți și limbile spânzurându-le afară din gură ca să facă poze. Aruncând o privire în jur, Anna observă că ghizii lor se amuzau.

- Sunt măști care îți ascund fața, dar îți arată interiorul, spuse Charlie. Așa arătăm cu toții pe dinăuntru.

- Nu, zise Anna.

- Zău așa. În sentimentele tale? În vise?

- Sper că nu. Și în plus de asta, sentimentele pozitive unde sunt?

Se gândise probabil la masca curiozității sau la cea aflată în căutarea exactității, dar Charlie îi aruncă o privire stil Groucho, făcându-i semn din sprâncene spre picturile de pe grinzile dintre perete și tavan, printre care se afla un număr nedefinit de cupluri

neverosimil îmbrățișate. Frank le cerceta, dând din cap aprobator de parcă i-ar fi confirmat vreo ipoteză sociobiologică pe care numai el o putea formula, ca de exemplu budismul la cimpanzeii bonobo sau cam așa ceva. Anna pufni, sigură că pictorii excitații tantric trebuie să fi creat din fantezia lor elementele flexibilității feminine, printre alte dotări. Poate că șase brațe îi permiteau să te poziționezi mai bine. Sau poate că în nirvana nu exista gravitație, ceea ce ar fi explicat și faptul că toți sâni erau perfect rotunzi. Se întrebă ce-ar fi putut înțelege Joe din toate astea, el fiind un tip atras de sâni. Joe era însă prea concentrat asupra măștilor de demoni ca să observe picturile.

Li se alăturară apoi mai mulți oameni de știință de la Institutul pentru Studii Superioare din Khembalung. Se făcură prezentări, iar Anna dădu mâna cu diverse persoane, încântată să se vadă în cele din urmă cu toți cei cu care corespundea, la fel de șocant de reali și plini de viață ca măștile de demoni. Li se alătură și Frank și pentru o vreme discutară despre FNS și diverse colaborări. Apoi Frank, Anna și cu Nick îi lăsară pe Charlie și pe Joe în Clădirea Guvernului și își urmară noile gazde prin încăperi și printr-o curte înspre Institut, unde se construiau încă noile laboratoare la finanțarea și construirea cărora contribuise FNS. În fața unei încăperi se afla o statuie a lui Buddha, cu o mână ridicată în sus și cu palma celeilalte înspre în afară, într-un gest ce-l făcea să semene cu un polițist de circulație care spunea „STOP!”

- Acesta este, cum zice, Buddha Adamantin, îi explică una din prietenele ei de corespondență. Buddha e reprezentat într-o varietate de moduri. Nu meditează sau râde mereu. Atunci când se întâmplă rău, Buddha are aceeași obligație de a-l opri ca și oricine altcineva care îl vede. Și din moment ce se petrec lucruri rele în mod aproape regulat, a existat mereu un aspect exterior care să reprezinte răspunsul lui Buddha.

- Arată ca un polițist, spuse Nick.

Ghidul lor încuviință din cap.

- Inspectorul de poliție Sakyamuni. Care insistă că trebuie să ne împotrivim celor trei lucruri care ne otrăvesc mintea: frica, lăcomia și mânia.

- Foarte adevărat, zise Anna. Frank încuviință și el din cap, pierdut în gânduri.

- Acest aspect al firii lui Buddha este reprezentat și în statuile de pe valul de pământ, desigur.

- Putem să mergem pe val? Întrebară Frank și cu Nick într-un glas.

- Desigur. Ne aflăm foarte aproape de el.

Își terminară turul și se alăturară restului grupului care stătea afară, pe o peluză înconjurată din trei părți de clădiri și mărginită pe cea de-a patra de peretele interior al digului, care era de fapt o peluză înclinată în zona respectivă, împărțită în două de o scară cu trepte late de piatră ce duceau în vârf. Frank, Anna și cu Nick urcară treptele după câțiva dintre ghizii lor; Charlie și Joe apărură undeva jos, iar Joe începu să alerge de colo până colo prin iarbă.

Ajunși în vârf dădură piept cu un vânt aspru de coastă. O flotă de nori înalți se întindea înspre mare, spre care privea și o statuie a lui Buddha Adamantin cu mâna întinsă. De lângă el puteau vedea bine atât marea cât și uscatul, iar Anna simți cum se clatină ușor. „Uau!” exclamă Nick.

Peisajul era exact așa cum le apăruse din avion în timp ce se apropiau: porțiunea de uscat din interiorul digului era puțin sub nivelul oceanului din jur. Nu era nicio iluzie, fapt confirmat de către ochii și urechea lor internă.

- Așa e și Olanda pe alocuri, îi spuse Frank Annei în timp ce se țineau după Nick și ghizi. Ai văzut vreodată digurile?

- Nu.

- Unele poldere sunt clar sub nivelul Mării Nordului. Te poți plimba pe diguri și privești e una dintre cele mai ciudate.

- Deci e adevărat? Întrebă Anna, făcând cu mâna Khembalungului. Adică așa pare.

Unul dintre ghizii lor se întoarce și spuse:

- Din nefericire este adevărat. Atunci când se drenează uscatul, se produce și o tasare. Pământul uscat este mai greu și se scufundă, iar apa se îmbibă iar în el. Am trecut prin asta, ciclul după ciclu.

Anna tremură, în ciuda vântului fierbinte. Se simțea ușor amețită și simțea că-și pierde echilibrul.

- Încearcă să te uiți numai la un singur lucru o dată.

Anna încercă, întorcându-se cu spatele la insulă. Nori zburau dinspre sud-vest sub un albastru pal. Marea sălta la orizontul albastru, cu valuri cu culmi albe care se rostogoleau. Ce lume mare! Ghizii lor arătară înspre nori, exclamând că arătau de parcă musonul stătea să se pornească, poate că seceta avea să ia în cele din urmă sfârșit!

Merseră de-a lungul digului, care era vizibil vechi. O rețea de drugi grei de la nivelul apei ruginise, astfel încât bolovanii pe care-i ținea pe loc începuseră să alunece, iar pe alocuri chiar căzuseră. Ghizii lor le explicară că lucrările de întreținere ale digului se făceau de către oameni cu puținele mașini de care dispuneau, dar că nu-și permiteau să plătească reparațiile structurale necesare, după cum se putea vedea. Frank sări pe zidul exterior care-i ajungea până la brâu, dându-i un prost exemplu lui Nick care îl și urmă.

Sucandra și Padma urcară pe scările late de piatră și, când dădură cu ochii de Frank și de Nick cocoțați pe zidul de susținere, îi strigară.

- Alo! Se pare că vine musonul!

Se urcară pe zid, alături de ei.

- Voiam să vă arătăm mandala. Bună, Mingma, observăm că ai făcut cunoștință cu vizitatorii noștri.

Jos pe iarba prăfuită, lui Charlie și lui Joe li se alăturaseră Rudra, Drepung și un grup de tineri khembali care creau o mandală pe un disc uriaș de lemn întins pe pajiște.

- Să coborâm să ne uităm, propuse Sucandra, după care coborâră scările înfruntând vântul în toată puterea sa.

Era cu siguranță destul de umed cât să anunțe ploaie.

Lucrul la cele mai mari mandale de nisip dura cam o săptămână, le explică Mingma. Artiștii țineau la vreo doi centimetri și jumătate deasupra modelului pâlnii lungi de alamă din care curgeau fire subțiri de nisip atunci când erau frecate cu niște bețe. Artiștii care se ocupau de colorat lucrau în genunchi, abia respirând, frecând pâlniile ritmic, cu blândețe, cu fețele aproape lipite de sol pentru a urmări firul de nisip care ieșea, apoi răsucind scurt pâlniile îi opreau curgerea, se îndreptau de spate și se întorceau către ceilalți ca să mai facă o glumă sau că râdă de cea spusă de altcineva.

Când se termina de colorat desenul, se ținea o ceremonie care să marcheze diferitele sensuri pe care acesta le avea, după care era purtat până la bazinul în care se reflecta Clădirea Guvernului și răsturnat în apă.

- Petrecere de lansare în toată regula, comentă Charlie.

- Simbolizează efemeritatea tuturor lucrurilor.

Annei i se părea o risipă artistică. Ei nu-i plăcea efemeritatea tuturor lucrurilor și simțea că erau destule alte lucruri pe lume care să-i amintească de ea. Îi plăcea să creadă că eforturile

oamenilor erau cumulative, că din fiecare efort rămânea ceva care se aduna la întreg. Poate că în acest caz era modelul mandalei, care să le rămână în minte. Sau poate că această artă consta mai degrabă din execuție decât din obiectul în sine. Poate. Ea însă dorea de la artă un obiect care să dureze. Dacă arta lor nu producea așa ceva, atunci ei i se părea o risipă de efort.

De cealaltă parte a mandalei, Joe și cu Rudra stăteau alături de un grup de călugări, iar Rudra cânta concentrat o incantație cu vocea sa adâncă și aspră, cu o undă de fericire în priviri. Cei din jurul lui repetau ultimul cuvânt al fiecărei propoziții, într-un fel de strigare sau cântare. Joe bătu din picior la momentul potrivit strigând „Nu!” la unison cu ceilalți. Nici măcar nu remarcase prezența Annei.

După care o zbughi brusc în direcția mandalei de nisip, cu pumnii strânși, dând din mâini ca un John Wayne în miniatură. Anna tipă: „Joe!”, dar el n-o auzi. Khembalii îi făcură loc să treacă, unii dintre ei întinzând chiar mâinile ca și cum ar fi vrut să-i facă un culoar mai bun. „Joe!” strigă Anna din nou și mai ascutit. „Joe! Oprește-te!” Joe șovăi pentru o clipă, la marginea cercului în culori strălucitoare, după care intră fix în el.

- JOE!

Nimeni nu se mișcă. Joe stătea în centrul mandalei, liniștit, uitându-se în jurul lui.

Anna coborî în fugă treptele până la marginea cercului. Urmele pașilor lui Joe stricaseră unele linii, iar grăunțele de nisip colorat erau acum în dezordine, împrăștiate genial pe unde nu trebuia. Joe părea foarte mulțumit de sine, studiind modelul de sub picioarele lui, un model construit din exact aceleași culori ca și cărămizile lui de jucărie de acasă, doar că mai vii. Dădu cu ochii de Rudra și ridică mâna să-l salute. „Ba!” declară el.

- Baaaa, îi răspunse Rudra, împreunându-și mâinile și făcând o plecăciune.

Joe își menținu postura, care nu diferea prea mult de cea a statuiilor lui Buddha Adamantin, cu un soi de măreție napoleonică. Charlie, care stătea acum lângă Anna, dădu din cap. „Derbedeu mic ce ești,” murmură el.

Joe își lăsa mâna în jos, gesticulând înspre toți cei care se uitau la el. Câțiva stropi de ploaie veniți din norii joși care se rostogoleau dinspre mare îi împrășcară, la care khembalii scoaseră un șir de „ooooh”-uri și „aaah”-uri în momentul în care

îi simțiră și ridicară privirile spre cer.

Joe o zbughi din nou, de data aceasta în direcția bazinului în care se reflecta Clădirea Guvernului. Anna o porni în fugă ocolind cercul de oameni ca să-i taie calea, dar era prea târziu, căci intrase deja în apa puțin adâncă. „Joe!” strigă ea, fără rezultat. Joe se întoarse, înfruntând cu privirea mulțimea care îl urmăse, stând în apă până la genunchi. Ploaia cădea în șuvoaie ușoare, dar susținute, caldă pe fața Annei, și toți khembalii zâmbeau. De tălpile lui Joe se prinsese suficient nisip colorat cât să formeze mici pete de vermillon și galben în apa din jurul lui.

- Rygal ba, decretă Rudra și mulțimea repetă după el. După care zise: Ce ba drin dran-pa!

- Ce spune? îl întrebă Anna pe Drepung, care stătea acum lângă ea, ca și cum ar fi vrut s-o țină să nu cadă în caz că leșina sau poate s-o oprească să fugă după Joe.

Charlie stătea de cealaltă parte a Annei.

- Slavă, zise Drepung.

Părea mai în vârstă decât Anna, cu fața lui rotundă și gura mică aflate în cele din urmă în largul lor. Observase că era în mod clar o persoană foarte cunoscută și populară prin părțile locului.

Joe stătea în apa puțin adâncă privind mulțimea. Era fericit. Khembalii îi făceau pe plac, se bucurau să-l aibă printre ei. Ploaia caldă cădea peste ei ca un balsam. Brusc, Anna se simți fericită; tigrișorul ei înțelesese că se afla printre prieteni și, cumva, stătea în fața lumii mulțumit, relaxat, chiar senin. Nu-l mai văzuse niciodată astfel. Își dorise atât de mult ca el să se simtă așa cum se simțea acum!

De cealaltă parte, Charlie simți cum i se strânge stomacul când îl văzu pe Joe intrat în bazinul ornamental. Toate temerile i se confirmau. Trase adânc aer în piept, gândindu-se: „Nimic nu s-a schimbat, o știai deja, ei cred că e unul din tulku³⁸ ai lor. Ceea ce nu înseamnă că e și adevărat.”

Nu-și putea închipui cum privea Anna problema.

Stând în picioare unul lângă celălalt, amândoi simțeau discrepanța dintre reacțiile lor. Mai simțeau și că toate dispozițiile sau reacțiile lor caracteristice erau inversate aici, unde Anna era încântată, iar Charlie îngrijorat de un comportament anormal al lui Joe.

---

³⁸ Reîncarnare a unui maestru spiritual.

Se uitară stânjeniți unul la celălalt, gândind amândoi: „Chestia asta e pe dos, ce se petrece?”

- Ploaie mare! exclamă Joe, uitându-se în sus, iar mulțimea oftă în semn de recunoștință.

În acea seară vizitatorii - și chiar și Joe - se prăbușiră în paturile din camerele lor și dormiră duși de seara devreme până dimineața târziu. Plouase în tot acest timp și când ieșiră afară după micul dejun, găsiră insula transformată și totul muiat în apă, care băltea peste tot. Khembalii erau însă fericiți, așa că se împărțiră în grupuri și o porniră prin ploaie așa cum plănuiseră. Joe și cu Nick fură duși la școală ca să vadă clasele și jocurile care se jucau în spațiile special amenajate. Lui Joe i se dădea mare importanță pe oriunde mergea, fiind lăsat să comunice îndeaproape cu fiecare mască de demon pe lângă care treceau, iar unora dintre ele le adresa niște diatribe în limbajul lui intim. După-amiază, Nick părăsi grupul ca să meargă cu Anna la Institut, unde aceasta discuta cu tovarășii ei de corespondență și cu alți oameni de știință. Charlie își petrecu timpul în Clădirea Guvernului, discutând cu oficialii aduși în fața lui de către Padma.

Frank dispăruse, nu știa pe unde-și petrece timpul, deși Anna îl zări la un moment dat vorbind cu Sucandra și niște călugări din partea locului. Ulterior îl văzu pe dig, plimbându-se pe bermă împreună cu Rudra Cakrin. Judecând după conversația de la cină, își mai petrecuse timpul și discutând chestiuni de agricultură pe câmp. Annei însă i se părea că seamănă cel mai bine cu un pelerin religios, nerăbdător să primească învățături și iluminare, absorbit, distant, relaxat, foarte diferit de cum era la Washington.

În după-amiaza următoare, vizitară grădina zoologică din cadrul unui parc mare situat în sectorul de nord-vest al insulei. Aici se găseau multe dintre animalele și păsările din Insulele Sundarban. Elefanții aveau un țărc mare, dar cel mai mare era cel al tigrilor. Multe dintre marile feline fuseseră măturate de valurile mării la vreo inundație și salvate de către vasele de patrulă ale khembalilor. Acum trăiau într-un țărc înconjurat de iarba-elefantului și arbori saal, în partea din față a căruia se afla un iaz mare tăiat de un perete de retenție din sticlă, pentru ca tigrii să poată fi văzuți pe sub apă atunci când înotau. Salturile lor bruște în apă și felul în care dădeau din labe împrôșcând apa în jurul lor transforma grația felină în ceva neașteptat de acvatic,

iar sub apă blana lor se unduia ca algele. „Tigru! Tigru! Tigru mare, mare!”

La finalul acelei zile umede se așezară la masă într-o sală mare și li se servi o mâncare la care principalul ingredient era orezul cu curry. Drepung aranjase ca Nick să primească o porție de orez gol, dar pe Joe nu-l deranja curry-ul. Cel puțin așa păru în timpul mesei, căci în noaptea care urmă acesta fu neastâmpărat și, după o ședință lungă de alăptare, tot nu dormea. Probabil insomnie cauzată de diferența de fus orar. Ploile musonice erau puternice, ropotind destul de zgomotos pe acoperiș. Joe începu să se plângă. Anna dormea pe picioare, dar Charlie dormea deja dus, așa că trebui să rămână ea trează ca un zombie să se ocupe de Joe, bâiguind răspunsuri la păsăreasca veselă a acestuia. Era cât pe ce să cadă lată când auzi o bătaie în ușă și îl văzu pe Frank băgând capul înăuntru.

- Nu pot să dorm și te-am auzit că erai trează cu Joe. Mă întrebam dacă nu vrei să mă joc cu el un pic.

- Oh, Domnul să te binecuvânteze! strigă ea. Încă un pic și mă topeam.

Căzu pe canapea și închise ochii grei. Pentru o vreme creierul îi continuă să lucreze, de parcă trupul i s-ar fi cufundat în somn trăgând conștiința ei după el.

- Nick doarme. Ta doarme. Mama doarme.

- Așa e.

- Vrei jucăm?

- Desigur. Ce ai aici, trenulețe? Ce-ai zice de niște avioane, n-ar trebui să ai și niște avioane?

- Am avioane.

- Bun. Hai să zburăm, hai să zburăm și să tot zburăm!

- Zburăm!

- Hei, ăștia sunt tigrii tăi! Ei, e în regulă. Tigrii zburători sunt numai buni aici. Fii atent, uite-l cum vine!

- Tigru zboară!

Anna se afla pe granița unduioasă dintre somn și vise, înăuntru și în afară, sus și jos. Frank și Joe își treceau jucăriile de la unul la altul.

În ora de dinainte de ivirea zorilor, o bătaie puternică de mai să dărâme ușa o făcu pe Anna să sară convulsiv în picioare, îi visase pe tigri cum înotau fluid sus în cer...

Era Drepung, care părea agitat.

- Îmi cer scuze să vă deranjez, prieteni, dar s-a luat decizia că

trebuie să evacuăm insula.

La auzul acestor cuvinte se trezire cu toții, inclusiv Charlie care se trezea greu. Frank aprinse toate luminile și se apucară să-și facă bagajele în timp ce Drepung le explica situația.

- S-a întors musonul, după cum ați văzut, zise el. Ceea ce este bine, dar, din nefericire, vine într-un moment în care marea este deosebit de înaltă, iar combinat cu marea de furtună și presiunea atmosferică scăzută, nivelul mării este extrem de ridicat.

Îl ajută pe Nick aflat parcă în comă, să-și pună o cămașă.

- E deja mai ridicat la diguri decât limita de siguranță, mai înalt decât l-am văzut de ani de zile și au început să apară niște puncte slabe în dig. Am fost informați și că musonul sau altceva a provocat spargerea stăvilarelor de gheață în zona de drenaj a fluviului Brahmaputra. Se uită la Charlie: Aceste mari lacuri glaciare sunt rezultatul încălzirii globale. Ghețarii din Himalaya se topesc rapid, astfel că acum numeroase diguri de gheață în spatele cărora s-au format lacuri cedează din cauza ploilor musonice, contribuind cu o cantitate mare de apă la scurgerea rezultată. Brahmaputra se revarsă deja, iar mare parte a Bangladeshului se confruntă cu inundații. Au dat alerta de la Dhaka cu puțin timp în urmă. Se uită la ceas. Cu numai o oră în urmă. Merge repede. Apa mare va ajunge aici peste puțină vreme și deja suntem la limită. Cum ați văzut, insula se află sub nivelul mării chiar în momentele cele mai bune, ceea ce face utilizarea digurilor pentru protecție problematică. Dacă digul cedează, atunci consecințele pot fi serioase, drept pentru care trebuie să plecăm de pe insulă.

- Cum?! exclamă Anna.

- Nu-ți fă griji, avem suficiente feriboturi la doc pentru toată lumea. Le ținem aici tocmai pentru acest scop, deoarece pericolul e mereu prezent. Le-am mai folosit, atunci când s-au revărsat râurile sau în caz de marea înalte. Oricare dintre ele ne poate inunda. Insula e prea joasă și, din nefericire, devine din ce în ce mai joasă.

- Iar nivelul mării din ce în ce mai mare, spuse Charlie. Am auzit de la un prieten din Antarctica ceva despre o bucată de gheață care s-ar fi desprins din Stratul de Gheață din Vestul Antarcticii acum câteva zile. De fiecare dată când se petrece acest lucru, nivelul mării crește cu cantitatea de apă dezlocuită de gheață.

- Interesant, replică Drepung. Poate că așa se explică de ce ne aflăm deja la cota de siguranță la dig.

- Cât mai avem? întrebă Anna.

- Două sau trei ore. Mai mult decât suficient pentru noi. Oftă. Într-o asemenea situație preferăm ca oaspeții noștri să plece cu elicopterul, dar, ca să fim sinceri, elicopterul a plecat azi-noapte la Calcutta să-i aducă pe oficialii de la NMA la întâlnirea cu voi. Se pare că va trebui să veniți cu noi pe feriboturi.

- Câți oameni trăiesc aici? întrebă Charlie în timp ce arunca în rucsac accesoriile de baie ale familiei lui.

- Douăsprezece mii.

- Uau!

- Da. O operațiune importantă, dar totul va fi bine.

- Și cu animalele de la grădina zoologică cum rămâne? întrebă Nick.

Bagajele lor erau acum făcute, iar Nick îmbrăcat și complet treaz.

- Avem un vas și pentru ele. E o procedură dificilă, dar am repartizat o echipă care să se ocupe de ea. Oameni cu experiență de circ, care își intitulează reprezentația „Noe se mișcă repede”. Voi, voi sunteți gata?

Erau. Joe urmărise curios tot ce se întâmplase și întrebă:

- Ta? Mergem?

- Da, uriașule. Plecăm în altă călătorie.

Afară ploua mai tare ca oricând. Acoperișul de nori era găurit pe alocuri și zbura spre nord dus de un vânt puternic. Se îmbrânciră să se urce într-un microbuz cu care intrară într-un mic blocaj de trafic pe șoseaua principală a insulei. Toate microbuzele pline ochi o coteau spre nord înspre doc. Joe stătea în poala Annei uitându-se pe fereastră și zicând: „Ba? Ba?”

Charlie vorbea la telefon. „Hei, Wade!” zise el, iar Anna întinse gâtul să audă și ea ce vorbea. „Cât de mare era aisbergul ăla?... Pe bune. Ai calculat volumul dezlocuit?... Ah, bine. Da, nu e mare lucru, dar aici avem o problemă, o inundație musonică și o maree de lună plină... Rahat. Bine. ”

Închise.

- Ce e? întrebă Anna.

- Wade zice că bucata care s-a desprins din stratul de gheață a dezlocuit probabil suficientă apă cât să ridice nivelul mării cu unul sau doi centimetri.

- Dumnezeule, da' mare trebuie să mai fie aisbergul ăla! spuse Anna. Gândește-te cum ar fi să crească nivelul mării peste tot în lume cu un centimetru.

- Da. Deși, în aparență nu e decât o mică bucată din tot stratul de gheață. Odată început procesul de spargere al stratului de gheață, nu se știe cât de repede va avansa.

- Doamne!

Se așezară încadrându-i pe băieți. Nick făcuse ochii mari, dar părea prea surprins de tot ce se petrecea ca să pună obișnuitul său baraj de întrebări. Microbuzul lor se înscrise în coada din partea de sud a digului. Drepung se aplecă înainte în scaunul său ca să le arate ecranul mobilului lui, pe care era acum afișată o imagine a capătului superior al Golfului Bengal și regiunea inferioară a deltei fluviilor Gange și Brahmaputra. Fotografia luată din satelit reda datele de altimetrie în culori false pentru a arăta nivelul de deviație de la normal al apelor fluviale și ale mării, spectrul strălucitor mergând de la nuanțe de albastru rece la verdele normalității și la galbenul, portocaliul și roșul furios al apelor mari. Partea dreaptă a deltei se făcuse roșie, partea stângă era portocalie, după care se îngălbenea. Întregul Golf Bengal se colorase deja în portocaliu deschis.

Drepung puse degetul pe ecran, cu un aer foarte grav.

- Vedeți punctișorul acesta albastru? Noi suntem. Suntem jos. Portocaliu peste tot în jurul nostru. Ceea ce înseamnă câțiva metri mai sus decât e normal.

- Nu-i chiar așa de rău, nu? întrebă Charlie.

- Digul e solicitat la maxim. Mi s-a spus că se crede că nu va putea rezista la valul acesta de inundații.

Se lăsă pe spate ca să răspundă la un apel pe telefonul mobil, după care zise:

- Acum mi se spune că elicopterul e pe drum încoace și că va ajunge înainte să înceapă îmbarcarea pe feriboturi. V-am fi recunoscători dacă v-ați întoarce cu elicopterul la Calcutta.

- Nu vrem să ocupăm locuri de care ați putea avea nevoie, zise Charlie.

- Nu ocupați, tocmai asta e. Ne-ar fi și nouă mai ușor dacă am ști că ați plecat. Nu s-ar întrerupe procedurile de rutină de la docuri.

Microbuzul întoarse și o porni înapoi spre oraș. Acum mergeau în sens invers traficului și puteau accelera înspre sud și apoi spre vest, ieșind pe drumul ce ducea la aeroport. Odată ajunși acolo

fură duși la terminal, direct pe porțiunea de tarmac de lângă locul de aterizare al elicopterului.

- Încă douăzeci de minute, zise Drepung. Joe începu să plângă și îl lăsară jos ca să alerge. Din când în când se uitau la telefonul lui Drepung ca să vadă imagini ale deltei în timp real, dar în culori false. Venirea zilei reducea vizibilitatea, dar delta devenise acum portocalie, iar zonele albastre care reprezentau insule erau clar mai mici. Insulele Sundarban, zise Drepung, clătinând din cap. Au fost făcute să fie amfibii.

În acel moment un elicopter apăru cu zgomot puternic pe cerul din zori. „Bun”, spuse Drepung, conducându-i de pe spațiul de beton pe un loc plat de lângă acesta. Se uitară la elicopterul cel mare cum cobora dintre nori cu zgomot foarte puternic, stârnind vânt și aterizând ca o libelulă uriașă, smulgându-i un urlet lui Joe. Charlie îl luă în brațe și îl simți agățându-se de el. Așteptau să li se facă semn să se ducă la elicopter. Palele acestuia continuau să se rotească, tăind aerul cu o viteză ce le permitea să-și dea seama cât de repede se roteau, chiar dacă nu știau dacă era cea reală sau nu.

- Jos! îi strigă Joe în ureche lui Charlie. Jos! Jos! Jos! Jos!

- Lasă-l jos o clipă, îl îndemnă Anna. Este timp, nu?

Drepung se afla încă alături de ei.

- Da, este.

Din elicopter se dădură jos bărbați în uniforme verzi. Charlie îl lăsa jos pe Joe, care o tuli imediat spre elicopter, iar el îl urmă hotărât să-l oprească. Observă că picioarele lui Joe se afundaseră în ceea ce trebuie să fi fost un sol foarte moale, iar apa îi umpluse repede urmele. Charlie îl ridică din spate, ignorându-i plânsetele în timp ce se întorcea la ceilalți. Privi în urmă; urmele pașilor lui Joe pline de apă captau mici fragmente din lumina zorilor, ce aduceau cu niște monede de argint.

Veni momentul imbarcării. Joe insistă să meargă singur, dând cu furie din picioare atunci când Charlie sau Anna îl țineau, zbierând: „Jos, lăsați jos, lăsați jos!” Așa că îl lăsară pe jos și o porniră înainte ținându-l bine de mână. De cealaltă parte a Annei, Nick se ferea instinctiv de palele mari care ghilotinau aerul cu zgomot pe deasupra capetelor lor.

În elicopter era un pic mai liniște. Erau deja câțiva oameni acolo așezați pe rândurile scurte de scaune, iar în următoarea jumătate de oră li se alăturară și alții, dintre care circa jumătate erau occidentali, iar restul probabil indieni, inclusiv un grup de

școlărițe cu ochii mari. Familia Quibler și cu Frank îi salutară pe rând, iar școlărițele se adunară în jurul lui Joe ca să-l alinte cu engleza lor muzicală. Joe își ascunse capul de ele, agățându-se strâns de Anna. Charlie se uita afară pe o fereastră mică de lângă ei, amplasată la joasă înălțime astfel încât nu putea vedea mare lucru în afara băltoacelor de pe beton.

Zgomotul motoarelor deveni încă mai puternic și se ridicară în aer, lăsându-se pe spate, apoi aplecându-se înainte, senzație stranie pentru oricine era obișnuit cu avioanele.

Pe fereastra joasă zăriră digul în momentul în care ajunseră la o înălțime mai mare decât cea a lui. Marea era chiar în spatele lui, prelingându-se peste bermă. Stranietatea priveliștii li se întipări în minte în momentul în care elicopterul viră și pierdură digul din vedere.

Executară o întoarcere în ascensiune deasupra insulei, iar priveliștea reveni și dispăru, apoi reveni și dispăru din nou. Joe se aplecase pe fereastră din brațele Annei, încercând să vadă mai bine. Nick se uita și el pe aceeași fereastră din scaunul din spate. Marea era de un maroniu întunecat, iar pe insulă totul era muiat, câmpiile cenușiu-verzui brăzdate de apă care băltea, copaci, acoperișuri, piața cu bazinul ornamental, toate cufundate în umbră, apoi din nou oceanul, clar la același nivel cu digul. „Uite-acolo am stat noi!” strigă Nick arătând cu degetul.

Virară cu o mișcare ce străpunse stratul inferior de nori. Întuneric, lumină, ploaie, senin, trecură de la una la alta. Ploaia se scurgea repede pe partea exterioară a geamului, formând pârliașe care se despărțeau în delte spontane. Văzură feriboturile de la docul din partea de nord a insulei care se desprindeau de țărm, iar Drepung le strigă de jos ceva piloților. Făcu un semn aprobator cu degetul mare către familia Quibler. Elicopterul își continuă apoi drumul și văzură alte insule dinspre marginea Arhipelagului Sundarban, multe dintre ele deja sub apele inundațiilor, devenite stânci sub o apă puțin adâncă. Canalele dintre ele erau de un maroniu pal, cu pete de un alb murdar.

Descriseră un arc peste Khembalung și văzură că digul fusese străpuns la curba de sud-vest, acolo unde îl loveau valurile de furtună. Apă maro, cu pete dese de spumă, curgea albă înspre câmpiile de dincolo de spărtură, pe care o lărgea în graba sa. În curând, Khembalungul avea să arate ca restul insulelor din arhipelag.

Joe se târî în poala lui Charlie și îl apucă atât de strâns de gât că mai-mai să-l sufoce, suspinând sau bocind – nu prea se auzea în toată gălăgia, dar sunetul reușea cumva să treacă de toate celelalte. Charlie forță mânuțele de pe gât să slăbească strânsoarea.

– E în regulă! îi strigă băiatului. Va fi bine! Toată lumea e bine! Sunt în bărci! Bărci mari! Oamenii erau în bărci! Toți oamenii erau în bărci.

– Ta, ta, ta, scânci Joe, sau poate că era de fapt „Na, da, na”.

Își puse mâna pe fereastră.

– O, Doamne! exclamă Charlie.

Vedea peste capul lui Joe spărtura prin care intrau apele oceanului, deja mult mai lată decât înainte. Arăta de parcă întreaga curbă de sud-vest avea să cedeze. Mare parte a câmpiilor din interior erau deja acoperite de un strat de apă spumegândă.

În fața lor, pilotul și copilotul strigau în microfoanele atașate de căști. Elicopterul se înclină, urcând în spirală. Norii îi împiedică să mai vadă ce se afla dedesubt. Urmă o nouă urcare cu smucituri, după care zăriră iar Khembalungul, de la o altitudine mai mare decât înainte. Printr-o spărtură de nori acesta semăna cu un castron verde puțin adânc, scufundat în apa maronie până când numai o parte din buza castronului rămăsese afară.

– Nu, Joe! Trebuie să mai și respir, zise Charlie.

– Ah nu e! Ah nu e!

Elicopterul se înclină brusc îndepărtându-se, astfel încât acum nu mai puteau vedea decât nori pe fereastră. Insulele Sundarban dispăruseră, cu toate mlaștinile de mangrove înecate și cu toți tigrii înotând. Elicopterul se îndepărtă brusc, ca o frunză suflată de vânt. Joe își îngropă fața în pieptul lui Charlie și plânse în hohote.

IV

Există o soluție tehnică?

Nimeni nu crede că o să i se întâmple taman lui până nu se trezește fix în mijlocul problemei, profund surprins să se afle acolo.

O tornadă în Halifax, în Noua Scoție, al treilea an de secetă catastrofală în Irlanda, inundații severe pe râul Los Angeles – genul acesta de anomalii continua să se manifeste peste tot în lume cu o frecvență de mai mult de una pe zi. Mai devreme sau mai târziu, toată lumea ajungea să treacă printr-o astfel de situație sau trăia în mijlocul vreunei anomalii prelungite, deoarece fenomenele meteorologice erau atât acute, cât și cronice, o chestiune de ore sau o chestiune de ani.

Totuși, era greu să-ți închipui că are să ți se întâmple taman ție.

La poli, rezultatele erau deosebit de profunde, din cauza schimbărilor importante și rapide din stratul de gheață. Din motive puțin înțelese, ambele regiuni polare se încălzeau mult mai repede decât restul planetei. La nord, acest fenomen condusesese la spargerea gheții din Oceanul Arctic, la dispariția iminentă a multor specii, printre care ursul polar, și la oprirea Curentului Golfului. La sud, condusesese la spargerea rapidă a banchizelor care îmbrățișau coasta Antarcticii, lăsând cale liberă marilor ghețari ce cădeau în Marea Ross, astfel încât aceștia deveniseră „râuri de gheață”, ce coborau atât de repede pe canalele proprii, încât destabilizaseră Stratul de Gheață din Vestul Antarcticii, cea mai mare variabilă din toată situația. Dacă acest strat de gheață se desprindea de pe suportul său de pe fundul mării, consecințele pe care le-ar fi avut de suportat lumea ar fi fost mult mai grave decât toate cele pe care le trăise deja, constând mai ales dintr-o creștere rapidă a nivelului mării, cu până la șapte metri, în cazul în care stratul s-ar fi desprins în întregime.

În continuare era greu să-ți închipui că ți s-ar putea întâmpla taman ție.

Ramificațiile nu se opreau aici. Fundul oceanului, acolo unde se face trecerea bruscă de la pragul continental la abis, se prezintă în multe locuri sub forma unei pante abrupte, acoperite

de straturi groase de nămol ce conține metan sub formă de clatrați, un tip de îngheț chimic ce prinde moleculele de gaz într-o matrice de gheață. Pe măsură ce temperaturile oceanice creșteau, aceste cuști chimice se destabilizau, iar eliberarea metanului ar fi putut cauza avalanșe subacvatice care ar fi dus la eliberarea unei cantități și mai mari de metan, ce s-ar fi ridicat din apă reintrând în atmosferă, unde era un gaz de seră mult mai puternic decât dioxidul de carbon. O atmosferă mai caldă însemna un ocean mai cald, iar un ocean mai cald însemna o cantitate mai mare de metan eliberată, ceea ce însemna o atmosferă mai caldă, ceea ce însemna...

Un complex de cicluri – geologic, oceanic și atmosferic, toate întrepătrunzându-se unul cu altul și afectându-le pe celelalte. Interacțiunile erau atât de complexe, reacțiile pozitive și negative atât de dificil de anticipat, consecințele neprevăzute atât de vaste, încât nimeni nu putea spune cu exactitate ce avea să se mai întâmple cu clima globală. Se încercase rularea de modele pentru a se estima creșterea generală de temperatură, modele rafinate până în punctul în care se ajunsese la un acord cu privire la parametrii exteriori ai modificării, ce variau între o creștere cu două până la unsprezece grade Celsius a temperaturii – interval foarte mare – dar, pentru moment, estimările nu puteau avea un grad de siguranță mai mare. Chiar dacă intervalul estimărilor ar fi putut fi mai mic, mediile globale nu ofereau prea multe informații despre efectele locale sau cele care s-ar fi produs în cele din urmă, deoarece oamenii abia acum învățau. Existau puncte critice neliniare, unele dintre ele începând să iasă acum la iveală. Se anticipa că oprirea Curentului Golfului avea să ducă la coborârea accentuată a temperaturii în emisfera de nord, mai ales de ambele părți ale Atlanticului, gradul de siguranță cu privire la efectele ulterioare acestei răcirii fiind însă mult mai redus. Recenta lipsă de doi ani a musonului nu fusese înțeleasă, după cum nu fusese înțeleasă nici violenta lui întoarcere, iar efectele celor două fenomene, care devastaseră comunități în tot sudul Asiei și chiar în Africa și sud-estul Asiei, aveau să genereze alte efecte neprevăzute. Seceta era în toi în China și tot în toi era și cel mai lung El Niño, numit acum Hiperniño. Deșertificarea Sahelului avansa spre sud cu o viteză din ce în ce mai mare, iar Africa de Sud suferea de pe urma celor mai mari inundații din istorie, din cauza ploii aduse de către El Niño. Plouase în Atacama.

Vreme sălbatică peste tot. Cel mai scump an cu care se confruntase vreodată industria asigurărilor, al optulea la rând, creșterea fiind de această dată mult mai mare. Un simplu număr, o sumă de bani distribuită prin intermediul sistemelor financiare ale lumii de asigurările de orice fel, dar, în același timp, și o măsură a catastrofei, a morții, a suferinței, a fricii, a nesiguranței și a neplăcerilor la scară mare.

Problema cu care se confruntau era aceea că toate ființele vii depindeau de menținerea condițiilor de viață în niște parametri climatici stricți. Atmosfera avea o densitate dată; așa cum explicase Frank odată, pe când discuta cu Anna și cu Kenzo, atunci când treci pe lângă Muntele Shasta pe Autostrada Interstată 5, poți să vezi partea de atmosferă care susține viața chiar în fața ochilor tăi. Nu exista nicio așezare permanentă pe Pământ la o altitudine mai mare decât vârful Shasta, 4328 de metri, iar muntele, care nu era prea înalt în comparație cu imensitatea platoului pe care trecea autostrada sau cu înălțimea cerului de deasupra, te ajuta să-ți dai seama foarte clar de cât era de groasă atmosfera respirabilă. Nu era decât un deal înzăpezit! Te trezea la realitate, spusese Frank; după ce priveai chestiunea în acest mod, te uital la munte și îți dădeai seama de dimensiunea întregii planete, în tine se producea o schimbare. Chiar și după aceea, rămâneai conștient de prezența unui tavan invizibil jos, deasupra capului tău, ce ținea tot aerul respirabil sub el, o atmosferă subțire ca o folie de celofan înfășurată strâns pe litosferă. Un strat la fel de subțire de apă se lichefiasse în bazinele joase ale acestei litosfere, formând zona în care era posibilă existența vieții: un celofan în care era înfășurată planeta, un abur ușor în spațiu. Frank scutura din cap ori de câte ori își aducea aminte.

Totuși, era greu să-ți închipui.

LUI FRANK OBIȘNUINȚELE ÎI DEVENISERĂ CĂMIN, astfel încât călătoria în Khembalung și ceea ce urmasse după aceea îl făcuseră să se simtă cumva din nou fără casă. Ce să facă cu timpul de peste zi? Întrebarea revenise și el trebuia să-i găsească încă o dată răspuns, oră cu oră, ceea ce se putea dovedi dificil.

Pe de altă parte, toți refugiații khembali care veneau cu avionul la Washington îl ajutaseră să-și mențină o perspectivă asupra lucrurilor. Nu avea casă pentru că alesese să nu aibă. Avea monovolumul lui, copacul lui, biroul lui, clubul lui de

sănătate - toate camere ale echivalentului său de casă - ei nu aveau nimic. Casa ambasadei din Arlington le oferea adăpost temporar, numai că se confrunta și avea să se confrunte vreme îndelungată cu înghesuiala provocată de criză.

Cu toate acestea, ei erau veseli în felul lor. Lui Frank i se părea ceva impresionant și se întreba cât avea să-i țină. De două ori exilați, mai întâi din Tibet, apoi de pe insula lor, aveau - se gândea el - să se alătore acum multor altor grupuri de refugiați care veniseră la Washington ca să-și pledeze cauza în încercarea de a-și recupera casele, eșuaseră în demersul lor și nu mai plecaseră niciodată, adăugându-și copiii, bucătăria și sărbătorile la amestecul cultural bogat al regiunii metropolitane.

Deoarece Khembalungul era distrus. Se vorbea despre drenarea insulei și repararea digului, dar nu exista nicio sursă de electricitate care să alimenteze pompele și nici echipamente disponibile pentru reparații. Mai mult, chiar dacă aceste probleme puteau fi rezolvate, rezerva de apă dulce părea să fi fost și ea compromisă, iar insula era saturată de apă de mare. Cu cât rămânea mai mult sub apă, cu cât erau stricăciunile mai mari.

Înainte de toate, Khembalung era pur și simplu prea jos. Mereu fusese prea jos; insulele Sundarban erau insule mlăștinoase, iar acum, odată cu ridicarea nivelului oceanului, marja de siguranță dispăruse. Orice ar fi făcut, inundațiile catastrofale aveau să acopere iar și iar Arhipelagul Sundarban. Maree provocate de Lună și de furtună, chiar și câte un tsunami din când în când, care, probabil, aveau să devină mai frecvente pe măsură ce clatrații de metan se încălzeau și provocau alunecări de teren subacvatice, și să inunde mai des terenurile joase de pe coastă. Prin urmare, cheltuielile și eforturile imense pe care le-ar fi presupus pomparea apei afară din Khembalung și reconstruirea acestuia nu meritau făcute. Khembalii aveau alte alternative: mai erau și alte colonii de refugiați tibetani împrăștiate pe teritoriul Indiei, iar khembalii aveau și ei niște pământ pe dealurile de la nord de Calcutta. Unii dintre cei de la ambasada din Washington discutau chiar posibilitatea cumpărării de pământ în zona metropolitană și stabilirea lor acolo. Până atunci, se putea spune că tot teritoriul național deținut de toți cei douăsprezece mii de cetățeni ai Khembalungului se rezuma la o singură casă în Arlington și un birou în clădirea FNS.

Casă și birou unde era mare înghesuială. Frank era mereu

uimit să constate cât de mare era înghesuiala în aceste locuri. Trecea des pe acolo ca să-i salute și să vadă dacă nu le putea fi de folos cu ceva și de fiecare dată era surprins să constate câți oameni puteau fi înghesuiți la un loc fără să strice nimic și să încalce nicio regulă în afară de codurile de urbanism. Căra cutii din camioane în bucătărie, discuta cu Rudra în engleză, îl convingea pe bătrân să-l învețe cuvinte în tibetană. Mereu era bucuros să-i vadă și totodată să scape de acolo, să poată merge cu mașina peste Potomac înspre Rock Creek și să se refugieze în pădure.

Zilele de vară târzie erau încă suficient de lungi, ceea ce era bine, pentru că Frank avea nevoie de lumină. Umbla prin parc dând raportul prin intermediul telefonului oferit de GOAF, aflând ultimele date despre locurile unde fuseseră văzute animale și sperând că îi va putea localiza pe giboni, despre care aflase că erau o familie – Bert, May și copii lor – sau pe siamangi; orice animal fugit ar fi găsit, tot era bine. În ultima oră de dinainte de asfințit veneau la adăpătarea din defileu pentru o ultimă gură de apă și avea adeseori norocul de a le vedea. Struț, tapir, maimuță păianjen, antilopă-elan, sitatungă, tamarin, căprioară roșie, urs brun – lista lui de animale văzute creștea.

Toporul de mână acheulean îi sosi cu poșta la serviciu. Îl scoase din pungă cu bule de aer și-l ridică la lumină. Instantaneu, deveni roca lui preferată. Avea o greutate plăcută și-i încăpea perfect în mână; era ovalul clasic acheulean, cu un vârf ascuțit la capătul mai scurt. Cioplit cu mână de expert pe ambele părți, încât părea în aceeași măsură și sculptură și unealtă, o sculptură mică de Andy Goldsworthy, o petroglifă ce vorbea despre o întreagă lume. Despre oamenii care o făcuseră. Cuarțit cenușiu, ușor translucid, cu fețele cioplite la fel de netezite de patinare pe durata a patru sute de mii de ani de expunere la intemperii ca și curba maronie a nucleului original. Era superb.

Îl luă în parc și-l scoase din rucsac ca să li-l arate, următoarea dată când alergară, lui Spencer, Robin și Robert, care căzură în genunchi spontan în semn de omagiu, strigând fără cuvinte ca gibbonii. „Aaah! Aaah! Oh, Doamne! Oh, Doamne, uite-l!” Robin îi făcu o temenea, Spencer îi studie cioplitura și curbele, sărutându-l din când în când.

– Uite cât e de perfect! zise el.

– Ia uitați-vă, spuse Robin când îi veni rândul să-l țină în mână, are o formă potrivită pentru stângaci, vedeți? Vine mult

mai bine în mână dacă îl ții cu stânga.

Robin era stângaci.

- Credeți că poate *Homo erectus* era stângaci? continuă el. Ca urșii polari? Urșii polari sunt stângaci, știați asta?

- Numai pentru că ne-ai spus-o tu de o mie de ori, îi replică Spencer, luându-i toporul. Ce vechime ai zis că are? îl întrebă el pe Frank.

- Patru sute de mii de ani.

- Incredibil! Știi - nu-mi place să spun asta - dar nu pare capabil să zboare ca un disc zburător.

- Nu, nu pare.

- În plus, știi că se spunea că nu ar fi prea bun de topor de mână, fiindcă e ascuțit de jur împrejur? Mie mi se pare că, de fapt, îl poți ține de aproape orice parte și tot poți lovi ceva fără să te tai la mână. Muchia nu e suficient de ascuțită.

- Adevărat.

- Ai încercat să-l arunci?

- Nu.

- Păi hai să-l încercăm!

- Să-l aruncăm după un iepure!

- Fii serios!

- Trebuie să-l încercăm, cum altcumva putem s-o facem?

Dacă-l aruncăm după unul din tapiri o să ricoșeze de el.

- Nu, n-o să ricoșeze.

- Dacă-l ucizi, îl mănânci.

- Nu mă deranjează.

Alergară pe traseul lor și, când ajunseră la pajiștea de lângă zona de picnic 14, se opriră, iar Frank scoase toporul și îl aruncară într-un copac (pe care lăsă o tăietură impresionantă), apoi după sticlele din gunoi puse pe un butuc. Puteai într-adevăr să spargi o sticlă cu el, dacă o nimereai, iar toporul tindea să se învârtă în jurul axei sale, deși nu neapărat pe orizontală, ci mai degrabă descriind o spirală în timp ce înainta.

- Ai putea ucide un iepure dacă-l nimeriști.

- La fel și cu o piatră obișnuită.

- Ai putea speria un animal mare la adăpătoare.

- La fel și cu o piatră obișnuită.

- Bine, bine.

- Bănuiesc că s-ar putea folosi la jupuitul unui animal.

- Adevărat, zise Frank. Numai că s-a încercat așa ceva în Africa de Sud și s-a constatat că se tocesc foarte repede, cam

după un singur animal.

- Glumești.

- Asta s-a descoperit și tocmai de aceea se crede că există atât de multe topoare. Se crede că-și confecționau unul cam de fiecare dată când aveau ceva de făcut.

- Hmm, știi și eu... Arată destul de perfect pentru un obiect pe care să-l arunci după ce l-ai folosit. Arată ca și cum ar fi unealta preferată a cuiva.

- Briceagul elvețian.

- E doar patina timpului. E vechi de patru sute de mii de ani, omule. Adică chiar vechi. Mai vechi decât arta și religia, cum ai zis tu.

- Este artă și religie.

- Un disc zburător fosilizat.

- Un disc zburător ucigaș fosilizat.

- Numai că nu arată de parcă ar fi fost așa ceva.

- Eu rămân la ipoteza mea, zise Spencer. E o teorie prea bună ca să renunț la ea doar de dragul unor dovezi oarecare.

- Aaah!

- Nu sunt dovezi științifice, ceea ce nu înseamnă nimic.

Golf cu discul zburător în ultima oră de lumină, alergat prin umbra și lumina care pâlpâiau. Asudare, realizare de aruncări minunate sau proaste. Trăind pe de-a-ntregul într-o stare de spirit creată în jurul discului zburător, fără a fi deranjat de nimic altceva. Binecuvântata ieșire din timp a meditației. Sportul îți putea induce uneori această stare de spirit și, în acest sens, devenea religie. Transformarea clipei în eternitate.

Adăpostul său era acum complet protejat împotriva ploii, situație minunată de mulțumitoare, date fiind desele averse de vară: mica lui cameră, deschisă în părți sub acoperișul de plastic transparent, era adesea mărginită de pereți de apă ce cădea de sus, ca o perdea de mărgele în permanentă curgere. Ploaia răpăia cu ropotul ei de plastic, ca dușul pe care îl auzi dimineața atunci când partenerul se scoală din somn - un susur sau răpăit pe fondul vuietului lichid al pădurii și al zăngănitului pârâului de dedesubt. Aerul era mai puțin umed decât în zilele înăbușitoare în care ploaia se lăsa așteptată.

Adeseori ploua cu puțin timp înainte de ivirea zorilor sau puțin după. Nuanțele închise de cărbune se transformau în cenușiu în lumina puțină a unei zile ploioase. Nori joși treceau fugăriți de

vânt sau coborau. Uneori mai adormea la loc pentru o jumătate de oră. Somnul de peste noapte îi era oricum întrerupt; indiferent de locul în care înnopta, tot apărea ceva care să-l trezească, cu inima bătând să-i spargă pieptul fără vreun motiv anume, iar creierul pornea și el: se gândea la lume, la Caroline sau la Marta, la khembali, la indivizii fără casă, la jucătorii de golf cu discul zburător, la prețurile caselor din nordul districtului San Diego – orice îl putea stârni, după care îi era greu să mai adoarmă la loc. Stătea întins, în mașină sau în casa din copac și arareori la birou, conștient că avea nevoie de mai mult somn, dar fără să poată să adoarmă la loc.

Ploaia venea atunci ca o binecuvântare, pentru că sunetul ei îl adormea. În plus, ploaia de dimineață îi dădea răgaz să stea întins și să se gândească la proiecte, experimente, animale, lucrări, bani, femei. Răgaz să-și aducă aminte că mulți bărbați de vârsta lui, poate chiar majoritatea lor, dormeau alături de o femeie în fiecare noapte, ajungând să se obișnuiască atât de tare cu asta, încât nu o mai remarcă, decât în cazul în care partenera lor era absentă.

Mai bine să se gândească la chestiuni de serviciu.

Sau să se uite la modelele create de frunze pe cer, un negru pe cenușurile de catifea. Să-și schimbe, înțepenit, poziția, încercând să se trezească, până când ajungea să stea pe marginea platformei, cu sacul de dormit învelindu-l ca o manta și picioarele atârându-i în aer, ca să-i asculte pe giboni. Insomnia era astfel un fel de dar de la natură, de la Gaia, de la animale și păsări sau de la tăcutul său inconștient. Bineînțeles că te trezeai cu un pic înainte de venirea zorilor! Cum să nu te trezești? Era așa de frumos! Uneori se simțea de parcă ar fi stat pe marginea a ceva măreț pe care numai el îl putea vedea petrecându-se. O schimbare ca dimineața însăși, numai că diferită.

În alte zile se trezea și tot ce putea face era să se zbată să scape de nodul din stomac care i se pusese în timpul nopții. Atunci avea nevoie de giboni ca să-l elibereze. Dacă erau la o distanță de la care putea să-i audă și îi auzea ridicând vocile, atunci totul se făcea bine în ființa lui, iar nodul dispărea. O aubadă: totul va fi bine, totul va fi bine, totul va fi bine, totul va fi perfect de bine. Asta cântau ei, conform traducerii unor călugărițe din Europa medievală. Era un alt dar. Uneori doar asculta, dar de regulă cânta alături de ei, dacă acesta era

termenul potrivit pentru ceea ce făcea. Țipa, chema, însă ceea ce făcea semăna într-adevăr cu cântatul, chiar dacă cuvântul pe care-l cânta era mereu „uuuuuuuup”, iar fiecare „uuup” era un glissando, ce aluneca în sus sau în jos. Uuuuuuup! Uuuuuuup!

Dacă sunau ca și cum s-ar fi aflat pe undeva prin apropiere, cobora din copac și încerca să-i vadă. Trebuia să păstreze tăcerea și să fie cât de invizibil putea, lucru valabil pentru toate activitățile de urmărire de acest gen. Pași ușori, privit în jos la pământul încă cenușiu, căutând sprijin pentru picior în locurile cu nămol negru descoperit printre rămurelele atotprezente.

Toate animalele din parc erau acum destul de sperioase, iar gibbonii și siamangii nu făceau excepție. La cel mai mic zgomot, cineva din grupul gibbonilor scotea un strigăt ca un soi de avertisment (un „Aaaack!” tare cel mai adesea, ca în benzile desenate „Cathy”) după care se îndepărtau în stil Tarzan, scoțând doar niște strigăte de chemare înăbușite pentru a indica direcția în care plecaseră. De regulă, se deplasau între cincizeci și o sută de metri înainte de a se liniști, așa că, dacă se speriau, Frank își îndrepta atenția spre căutatul unui alt animal. N-aveai cum să te miști mai repede prin pădure decât se deplasau ei prin brachiație.

Cobora în josul Rock Creek, îndreptându-se spre punctul înalt de deasupra adăpătorii. GOAF pusese niște sare pentru lins pe marginea apei. Era foarte atent când ajungea în acest ultim punct, deoarece locul era marcat de urme de labe, de felină după aspect, mari, uriașe de fapt, semn al jaguarului încă dispărut, ce nu fusese văzut sau cel puțin nu fusese raportat. Sau poate că urmele aparțineau uneia dintre felinele mai mici ale pădurii, ca leopardul zăpezilor, râsul sau râsul roșu indigen. Uneori, când se apropia de acest loc strângea în mână toporul, a cărui greutate îl liniștea.

Odată ajuns acolo, se putea uita la animalele de dedesubt care beau apă cu mare băgare de seamă sau lingeau sare. Într-o dimineață, zări doi tamarini, o gazelă, un okapi și rinocerii, toți cu marcaje radio deja. Cu o zi înainte văzuse trei lupi roșii doborând o antilopă-elan.

După adăpătoare pornea în explorare, cu gândul să se piardă prin pădure, uitându-se pe drum și la afluenții din cumpăna încrețită a apelor lui Rock Creek. Mergea neauzit în speranța că avea să zărească vreun animal, ceea ce, la fel ca greutatea toporului de mână sau legănatul copacului său în vânt îi părea

familiar trupului lui, ca și cum ar mai fi făcut așa ceva de multe ori. Obișnuit cu lucruri pe care nu le mai făcuse. Urmăritul – paparazzi care se țin după vedete de cinema.

O străfulgerare cenușie peste pârâu.

Reconstitui străfulgerarea cu ochii minții. Blană argintie, ceva ce semăna a jder mare sau nură și fugea în salturi peste pietre.

După un colț dădu peste amărății de tapiri, care rămău în nămol. Solul pădurii nu conținea cele necesare lor, iar Frank auzise că trăiau cu hrana din niște pachete speciale puse la dispoziția lor de către personalul grădinii zoologice și de către membrii GOAF. Unii susțineau că acest lucru însemna că trebuiau prinși la loc, fiind de părere că numai animalele care se puteau descurca singure în pădure trebuiau lăsate în libertate.

Bineînțeles, multe dintre aceste specii de animale fugite proveneau din zona tropicală sau subtropicală. Se dezbătea deja intens pe tema unei soluții pentru momentul în care avea să vină iarna. Era posibil ca proiectul ce le privea să ia sfârșit, chiar dacă nu era încă clar cum puteau fi recuperate unele dintre ele.

Aveau să treacă puntea aceasta atunci când aveau să ajungă la ea. Pentru moment era suficient să stabilească poziția tapirilor prin GPS și să-i adauge la jurnalul telefonului său de la GOAF. Lista lui conținea până acum patruzeci și trei de specii neindigene, de la porcul termitelor la zebre. Apoi își târa picioarele spre apus până la mașină, ca să meargă la Optimodal. Uneori făcea toate aceste lucruri și tot reușea să ajungă la sala de sport înainte de ora șapte.

După aceea, ziua devenea mai complicată. Nu avea întâlniri la ora opt, așa că făcea o vizită scurtă la sala de forță de la Optimodal. Dacă se întâlnea cu Diane, lucrau împreună. Acesta era un obicei, o situație ce devenea un pic cam complicată și nu pentru că n-ar fi fost amuzantă, căci amuzantă era. Mâna ei pe brațul lui: interesant. Însă conversațiile prietenești și lucrul la aparate la sala de forță împreună cu o femeie sugera un anume gen de relație, iar atunci când femeia cu pricina îți mai era și șefă – și de asemenea și singură, sau se știa măcar despre ea că rămăsese văduvă cu câțiva ani înainte – nu se puteau evita micile aluzii exprimate de diferitele feluri în care își evitau privirea sau în care discutau diverse subiecte, precum și prin micile protocoale și gesturi politicoase, ferindu-se de orice comportamente care ar fi putut fi mai obișnuite pentru sala de

sport. Adesea începea să lucreze la aparate simțindu-se prea preocupat de alte griji ca să se mai gândească la această chestiune, care devenea însă în scurt timp de neevitat. Veselia profesională a Diane, iuțeala minții ei, hărnicia și veselia ei, trupul ei musculos de vârstă mijlocie ce se încovoia și-și expunea rozul în fața lui, uneori chiar sub supravegherea lui – era imposibil să nu-l afecteze. Arăta bine. Voia să-l sune iar Caroline.

Sincer vorbind, de când se întâlnise cu Francesca, i se părea că toate femeile arată bine. În metrou, la FNS, la sala de forță. În unele dimineți era chiar mai bine doar să faci duș și să de duci direct la serviciu. Ajuns acolo, se așeza la birou cu o cafea în față, studiind uriașa listă de activități. Unele dintre ele erau chiar interesante, cum ar fi:

1. cuantificarea „cantității maxime preluate din atmosferă estimate” pentru fiecare metodă de captură a dioxidului de carbon sugerată în literatura de specialitate (pentru următoarea ședință cu Diane);

2. discuția cu Corpul Inginerilor Armatei;

3. stabilirea criteriilor oficiale pentru premiile de tip Mac Arthur acordate cercetătorilor;

4. discuția cu UCSD despre acordarea de asistență unui nou institut din La Jolla.

Alese unul din punctele de pe listă și concentrat asupra lui, după care o rafală de întâlniri, telefoane, citit cu furie, note, rapoarte, rezumate – binecuvântate fie rezumatele, de s-ar fi scris totul sub formă de rezumat, oare ce s-ar fi pierdut la urma urmei – scris cu aceeași furie, în special note, rezumate, de orice fel, trebuie făcută asta, trebuie făcută altă. Toți pașii necesari dacă se dorea ca să se rezolve totuși ceva.

Apoi o altă ședință cu Diane și cu câțiva dintre membrii Consiliului Național pentru Știință. Diane îi păru, de data aceasta, un pic cam îndârjită, lucru deloc surprinzător dat fiind că se străduia să determine, aproape numai prin puterea voinței ei, transformarea FNS într-un nod important al rețelei de organizații științifice care se ocupau de problema climei. Făcea exact ceea ce o îndemnase Frank în prezentarea lui de dinainte de inundații, și, deși nimeni nu pune problema astfel, constată că se simțea încântat. Să treacă la fapte imediat ce identificau o acțiune care putea fi întreprinsă. Toți membrii consiliului care participau la ședință erau de acord cu ideea. Se începuse identificarea de

potențiali parteneri din comunitatea oamenilor de știință, precum și de membri ai Congresului dispuși să le acorde sprijinul, comisii înțelegătoare. Așa cum tot spunea Diane, aveau nevoie de legislație, de finanțare. Până atunci, colabora cu Grupul Interguvernamental pentru Schimbări Climatice, cu Consiliul Internațional pentru Știință, Uniunea Mondială pentru Conservare, Academia Națională de Inginerie, NASA și NOAA, Programul SUA de Cercetare pentru Schimbare Globală, Organizația Meteorologică Mondială, Institutul Mondial de Resurse, Pew Charitable Trust, Centrul Național pentru Cercetări Atmosferice, Comitetul Consilierilor Prezidențiali pentru Știință și Tehnologie, Biroul pentru Politici Științifice și Tehnologice, organizația Natural Conservancy, Societatea Ecologică din America, DIVERSITAS – programul sub egida căruia se coordonau cercetările globale întreprinse în domeniul științelor biodiversității – și GLOBE, Programul Global de învățare și Observare în Beneficiul Mediului³⁹.

– Și așa mai departe, conchise ea, uitându-se impasibilă la diapozitivul PowerPoint pe care se afla lista acestor organizații. Sunt mult mai multe. Nu de organizații ducem lipsă. Agenții guvernamentale, agenții ale ONU, societăți științifice, ONG-uri. Situația este monitorizată intens în diverse moduri. Dacă toate aceste eforturi ar putea fi coordonate astfel încât să ducă la întreprinderea vreunei acțiuni, asta e altă întrebare. Este întrebarea pe care doresc eu să o discut azi, după ce am trecut de alte puncte de pe ordinea de zi. Aceasta este adevărata problemă: avem cunoștințele, dar nu putem acționa.

Cu cât Frank se uita mai mult la Diane în timpul acestor ședințe, cu atât îi plăcea mai tare. Reușea să rezolve problemele fără să creeze agitație. Nu era distrasă, nu se abătea de la punctele importante și se asigura că toată lumea știe ce considera ea că este important. Nu pierdea vremea. Lucra cu oamenii și prin intermediul oamenilor, așa cum procedase și cu Frank, iar ei lucrau ca niște maniaci pentru ea, crezând că-și vedeau de propriile lor proiecte (și așa și era adeseori), în același timp punându-le în practică și pe ale ei; Diane era cea care le coordona și făcea posibilă realizarea lor. Impunea ritmul și găsea banii.

Reveni la ceea ce-l interesa cel mai tare pe Frank.

---

³⁹ Global Learning and Observations to Benefit the Environment.

- Trebuie să ne gândim la posibilele intervenții în biosferă, zise ea, scuturând din cap de parcă nu-i venea să creadă ceea ce spunea. Dacă există modalități de a impulsiona clima să se oprească din această schimbare, ar trebui să le identificăm și să le punem în aplicare. Altfel, o mare parte din eforturile noastre vor fi aspru criticate dacă nu reușim să facem mai întâi asta. Așadar, ce se poate face și dacă da, cum? Ce intervenții au cea mai mare șansă de succes și ce putem face în realitate?

- Logic ar fi să încercăm să ne ocupăm de factorul declanșator deja identificat, replică Frank.

Diane încuviință din cap. Era vorba de scufundarea oprită din cadrul circulației termosaline, iar ea demarase deja discuții cu ONU și IPCC, crescând posibilitatea de a surmonta problema opririi.

- O să primim un raport pe această temă ceva mai târziu. Cum rămâne cu metodele de captare a carbonului?

Frank parcurse lista pe care o alcătuisese.

1. înghețarea dioxidului de carbon extras din centralele pe bază de cărbuni și alte surse industriale și depozitarea gheții uscate pe fundul oceanului în apropiere de zonele de subducție sau de deltele fluviilor, unde urma să fie îngropată;

2. injectarea CO₂-ului înghețat în puțuri petroliere secate sau acvifere subterane (un proiect al Departamentului pentru Energie, aflat deja în teste în Canada și Norvegia);

3. fertilizarea oceanelor cu fier pentru a stimula absorbția unei cantități mai mari de dioxid de carbon de către fitoplancton;

4. colectarea deșeurilor agricole și aruncarea lor pe fundul oceanului cu ajutorul unor torpile gigantice;

5. colectarea deșeurilor agricole și transformarea lor în etanol sau combustibil;

6. cultivarea biomasei, atât pentru biocarburanți, cât și pentru sechestrarea carbonului pe durata vieții plantelor (porumb, ploi);

7. modificarea bacteriilor sau a altor plante pentru a le grăbi procesul de absorbție a dioxidului de carbon, fără a declanșa eliberarea de oxizi de azot care sunt gaze de seră mai puternice chiar decât CO₂ însuși.

Ultimul punct strica toate planurile de stimulare a absorbției carbonului prin mijloace biologice. „E legea consecințelor nedorite,” îi explicase un ecolog lui Frank. Acum el le explica lui

Diane și ceilalți:

- Să zicem că fierul vostru determină creșterea numărului de bacterii marine, care absorb dioxidul de carbon din atmosferă. Aceasta presupune însă și creșterea numărului de bacterii care eliberează oxizi de azot, iar oxizii de azot reprezintă un gaz de seră mult mai periculos decât dioxidul de carbon. Plus că mare parte din carbonul oceanic este fixat în cochiliile de diatomee moarte. Unele bacterii oceanice se hrănesc cu diatomee moarte, eliberând astfel carbonul fixat în carbonați, care altfel s-ar fi transformat în calcar. În aceste condiții, va duce oare fertilizarea oceanului cu fier neapărat la o absorbție netă de gaze de seră? Nu e sigur nici măcar pe termen scurt.

- Trebuie să fim siguri, zise Diane.

- Are să fie dificil, mai ales pe partea asta.

Într-o altă ședință discutară despre metodele care fuseseră propuse pentru modificarea directă a climei, inclusiv despre aditivarea combustibilului de avion cu anumite substanțe chimice care să ducă la o persistență mai îndelungată în atmosferă a dărelor de condensare și astfel la reflectarea unui volum mai mare de lumină în spațiu, despre semănatul norilor, proiectatul de praf în straturile superioare ale atmosferei întocmai ca vulcanii și transportarea unor parasolare la altitudini mari. Dată fiind complexitatea mecanismelor menite să ofere informații despre reacții și importanța pe care o aveau vaporii de apă în blocarea atât a luminii ce venea spre Pământ, cât și în prevenirea pierderii de căldură în exterior, era greu de prezis care avea să fie rezultatul oricărei acțiuni. Nimeni nu știa exact ce modificări aveau să se producă la nivelul norilor într-un anume scenariu.

- Nu cred că suntem pregătiți pentru ceva de talia acestor proiecte, spuse Diane. Nu putem fi siguri de efectele pe care le vom obține.

În momentul în care o spusese se uitau cu toții la un diapozitiv cu o prezentare al unui ecolog implicat în programele polare ale FNS. Ambii poli se încălzeau rapid, mai ales cel arctic, iar diapozitivul îi informa că o șeptime din tot carbonul de pe Pământ era prins în materialul biotic înghețat în permafrostul arctic, care se topea rapid. Odată ce ar fi ajuns din nou în stare lichidă, sub acțiunea bacteriilor s-ar fi eliberat în atmosferă o parte din carbonul respectiv.

- Ar fi putea o altă reacție pozitivă, ca hidrații de metan care

se dezgheață pe platforma continentală.

- Iar legea consecințelor neintenționate.
- Nu s-ar transforma tundra în turbărie? Întrebă Frank.
- Turbăriile sunt lipsite de oxigen, permafrostul nu.
- Aha.

În ședința din ziua următoare, o echipă de la NOAA ținut o prezentare pe tema eforturilor întreprinse pentru a determina cifrele implicate în orice plan de intervenție posibil în Atlanticul de Nord. Pe Frank îl interesau algoritmi utilizați în modelarea pe computer, dar lăsa aspectul pentru mai târziu, exactitatea ordinilor de mărime era probabil suficient de bună pentru întrebările cu care se confruntau în prezent. Ce cantitate de apă se scufunda în procesul de scufundare? Ce volum de apă ar trebui să se scufunde în fiecare punct pentru a porni din nou acest proces? Despre ce fel de diferențe termosaline discutau? Ce salinitate trebuia să aibă oceanul pentru ca apa să se poată scufunda prin calota de apă dulce care exista acum pe suprafața lui? De ce cantitate de sare uscată ar fi avut nevoie pentru a crea acea diferență?

Echipa de la NOAA se străduia cât putea de bine să răspundă la aceste întrebări. Frank și cu ceilalți prezenți încercară diverse calcule aproximative și discutară despre cele necesare pentru a putea transporta atâta sare. Operațiunea părea să se încadreze în capacitățile industriale și de transport ale țărilor avansate, cel puțin în teorie, necesarul fiind întrucâtva similar cu cel din transportul de petrol, deși existaseră și întrebări dacă aceasta avea să fie un demers unic sau avea să se repete în fiecare an, pentru a contrabalansa gheața oceanică arctică ce s-ar fi format în fiecare iarnă, s-ar fi spart în fiecare primăvară și ar fi plutit spre sud în fiecare vară.

- Ne putem ocupa mai încolo de problema asta, declară Diane. Până atunci vreau toate răspunsurile, oricât de forțate ar fi ele, ca să mă pot duce cu un plan în fața Congresului și a Președintelui. Orice putem face să demonstrăm cu nu suntem neajutorați va fi util pe alte fronturi. Din ce-mi dau eu seama, acesta e un punct de pornire la fel de bun ca oricare altul.

La prânz alerga alături de alergătorii de la FNS, ori de câte ori se putea desprinde de muncă. Era un capriciu, dar nu se putea abține. Îl justifica inventând întrebări pe care să i le pună lui Kenzo despre clima arctică și așa mai departe, ceea ce-l stârnea

pe acesta din urmă să-și facă iar numărul cu Stăpânul Dezastrului⁴⁰, relatând ultimele informații în detaliu ca un custode cu o expoziție excepțional de bună. Chestiune care se putea întâmpla oricum, căci Kenzo nu obosea niciodată să-și joace rolul, după cum nici nu i se părea că relatează povestea începutului sfârșitului civilizației umane, sarcină care îi revenea lui Edgardo.

- Ce-ți mai fac khembalii, Frank?

- Sunt destul de înghesuiți în casa aia a lor.

- Văd că dorm și la birou.

- Da. Serviciul de Imigrări începe să se ocupe de cazul lor. Încearcă să obțină statutul de refugiați.

- N-or să-l obțină niciodată, comentă Edgardo. Ar trebui să-și spună „singurul grup de lucru budist din Washington”.

- Se prea poate.

- Ar trebui să spună că sunt ambasada Atlantidei.

- Asta chiar că i-ar ajuta să ajungă până în Congres.

Edgardo râse.

- Chiar că! Le-ar plăcea la nebunie! Atlantida, Shambala, trebuie să vină dintr-un loc interesant. Au avocați care să determine pe cine trebuie să dea în judecată pentru compensații?

- Nu.

- Există companii de asigurări care să-i susțină la proces?

- Nu. Taci și aleargă, bine?

Frank nu era în stare să alerge suficient de repede cât să-i facă să-și piardă suflul. Erau alergători mai puternici decât el, așa că vorbeau tot timpul. Oameni de știință, birocrați – birocrați de știință – tehnocrați, toți erau intelectuali într-o măsură mai mare sau mai mică, deși, bineînțeles, nu toți erau la fel de vorbăreți sau aveau aceeași fire. Frank tropăia în spatele lui Edgardo și Kenzo, gândindu-se la diferențele de caracter chiar și într-o tehnocrație atât de omogenă ca FNS-ul. Existau tipi timizi, existau obsedații de știință precum Kenzo, mai erau și intelectualii deliranți ca Edgardo și pretinșii „oameni simpli” ca Bob și Clark, care nu erau dispuși să recunoască faptul că știau

---

⁴⁰ Master of Disaster. Aluzie la programul educațional „Masters of Disasters” al Crucii Roșii americane, prin care copii sunt învățați despre cum să prevină, cum să se pregătească și cum să reacționeze în caz de dezastru. Kenzo este asemănat aici cu unul dintre profesorii participanți la acest program.

ceva în plus sau aveau vreo opinie dincolo de domeniul lor de specializare, insinuând astfel faptul că această modestie era cea mai pură formă de precizie științifică și de acțiune potrivită: să nu-ți dai cu părerea și să afirmi numai ceea ce crezi că poți dovedi.

Edgardo nu era așa. Îi venise altă idee pentru o lucrare de popularizare a științei care să intre pe lista celor mai bine vândute cărți:

- Citeam o lucrare enorm de lungă despre hipergrafie, când mi-am dat seama că autorul trebuie să fi suferit și el de așa ceva și de aceea îl interesa subiectul. Mă întreb cât de des se întâmplă asta. Hipergrafia e ca un soi de epilepsie, e localizată în aceeași parte a creierului.

- E greu să-ți imaginezi istoria evoluției sale, remarcă Frank. O tendință de a nota totul?

- Probabil e o versiune de incontinență verbală, zise Kenzo, ceea ce ar explica și interesul lui Edgardo.

- Ha, ha, nu, aia e în altă parte a creierului. Vorbirea ține de ariile Broca și Wernicke, hipergrafia e în regiunea epilepsiei și imprimă un anumit stil. Există o suită de obișnuințe stilistice care pot fi abstractizate și cuantificate de către un computer pentru a pune diagnosticul. Desigur, cantitatea mare de material scris rămâne încă primul indiciu și trebuie să le fi fost de folos câtorva romancieri foarte prolifici, ca o potrivire plăcută dintre problemă și soluție. Însă, chiar și în cazul unor mari nume ca Balzac sau Dick, pare să fi fost în aceeași măsură și o problemă și un câștig, ca un soi de priapism și, ceea ce am observat eu imediat, este că toate ticurile stilistice comune celor cu hipergrafie sunt evidente în „Cartea lui Mormon”, în scrierile lui Mary Baker Eddy⁴¹, și, bineînțeles, în Coran și m-am gândit, că desigur, toți acești profeți au scris adevărul în detaliu, iar centrul religios din creier este strâns legat de cel al epilepsiei! Așadar toți acești profeți care scriau de zor sufereau de o formă de epilepsie, scriau sub imperiul unei convulsii.

- Mahomed *a dictat* Coranul.

- Serios? Atunci poate e și ceva incontinență verbală.

- Câte religii crezi că ai putea ofensa dintr-o dată cu cartea asta?

- Cred că multe, dar nu asta e ideea. Ideea este explicarea

---

⁴¹ 1821-1910, fondatoarea cultului Științei Creștine.

comportamentului nostru. Plus că și umanismul ar putea fi inclus aici. Sartre era clar suferind de hipergrafie, mai ales când lua amfetamine.

- Ce mai turneu de promovare o să ai cu cartea asta! comentă Kenzo.

Alte dăți, Frank își petrecea pauza de prânz mâncând împreună cu Anna și cu Drepung la Food Factory. Drepung venea cu ultimele noutăți de la ambasadă, scuturând din cap în timp ce mânca. Cu fiecare săptămână ce trecea, devenea tot mai clar că pierduseră Khembalungul pentru totdeauna. Acum vorbea de planuri de recuperare a ceea ce se mai putea în loc de refacere.

- Aveați asigurare de inundații? întrebă Anna.

- Nu. Nu cred că ar fi vrut cineva să preia riscul.

- Și atunci ce-o să faceți?

Drepung ridică în umeri.

- Încă nu știm sigur.

- Au! făcu Anna.

- Pe mine nu mă deranjează. Pare să le facă bine oamenilor, îi trezește.

Frank încuviință din cap la auzul acestor cuvinte; Anna era însă abătută și întrebă:

- Nu aranjați nimic?

- Ba da. O asemenea eliberare de obișnuință n-are cum să dureze prea mult, ar înnebuni oamenii.

Îi aruncă o privire lui Frank și râse, iar Frank simți cum i se urcă fierbințeala în obraji.

- Discutăm cu Dalai Lama, desigur, și cu guvernul indian. Probabil că or să ne dea o altă insulă în Arhipelagul Sundarban.

- Și atunci s-ar repeta situația, comentă Frank.

- Da, pare probabil.

- Trebuie să vă așezați undeva la o altitudine mai mare.

- Da.

- Înapoi în Himalaya, sugeră Anna.

- O să vedem. Pentru moment suntem în Washington.

- Urcați-vă și mai sus, pentru numele lui Dumnezeu!

Uneori Drepung pleca cu alte treburi, iar Frank și cu Anna își mai comandau o cafea și mai stăteau câteva minute de vorbă înainte să-și ia cafelele și să se întoarcă la lucru. Își împărtășeau noutățile fără să urmărească vreun subiect anume. Anna avea vești despre Charlie și despre băieți, Frank despre ce făcuse sau

văzuse prin oraș.

Anna râse de discrepanța dintre poveștile lor: „Ție încă ți se mai întâmplă câte ceva.”

Frank își dădu ochii peste cap la auzul acestor cuvinte. Pentru o vreme discutară altfel decât o făceau de obicei, despre cum resimțeau diverse lucruri și căzură de acord că nu era ușor să-ți povestești viața altcuiva. Frank avansă ipoteza că multe povești de viață nu erau altceva decât o căutare a unui tipar care se repeta, a unor obișnuințe. Astfel, obișnuințele erau cumva nesatisfăcătoare și trebuiau schimbate și așa ajungeai aruncat într-o intrigă, reprezentată de vânătoarea de noi obișnuințe și, în mod excepțional, de renunțarea la o astfel de vânătoare pentru a le păstra pe cele pe care le aveai deja sau rămânerea haotică în momentul existențial (ceea ce nu reprezenta adaptare dacă scopul era succesul reproductiv, comentă el în surdină). Așadar Frank trăia o intrigă, iar Anna o viață și atunci când discutau chestiuni personale el avea noutăți, iar ea avea „aceleași chestii vechi”, subînțelese de amândoi ca reprezentând starea dorită, oricât de iritant și dificil ar fi fost să o menții.

Anna se mulțumea să râdă de această idee.

Într-una din zile, lista de activități includea o întâlnire la prânz la un restaurant Cristal City cu un general aflat la conducerea Corpului Inginerilor Armatei SUA, un tip prietenos și modest, pe nume Arthur Wracke, „pronunțat rack,” explicase el, „da, ca în «rack and ruin»”⁴². Avea părul alb și pielea cafenie. Un zâmbet straniu de poznaș. Sigur pe sine și controlat, calitate care, constată Frank, îi adusese gradul pe care-l avea. De-a lungul carierei sale fusese, cu siguranță, implicat în dispute politice pe marginea intervențiilor de mediu ca acelea pe care le aveau acum în vedere la FNS.

Când Frank își exprimă îndoiala asupra posibilității atenuării problemei climatice, fie fizic sau politic, Wracke dădu din mână.

- Corpul Inginerilor a acționat mereu la scară mare. Uriașă. Cu gafe uriașe uneori. Totul cu cele mai bune intenții, desigur. Așa stau lucrurile. Noi oricum suntem plini de zel în încercarea noastră. Multe sunt reversibile pe termen lung. Să sperăm că de această dată vom avea o știință mai bună. Procesul e unul repetat. Ca să nu ne lungim la vorbă, obții aprobarea unui

---

⁴² Făcut praf, distrus complet.

proiect și putem trece la treabă. Noi avem experiența. Spiritul de trupă al Corpului Inginerilor este mereu puternic.

- Și cu bugetul cum rămâne? Întrebă Frank.

- Ce-i cu el? O să cheltuim ce ni se dă.

- Nu aveți niciun fond la discreția voastră la care să puteți apela?

- De regulă noi nu căutăm finanțare, recunosc generalul.

- Dar ați putea?

- Numai împreună cu o cerere de acțiune. Să zicem că vii la noi cu o cerere de acțiune care ar costa mai mult decât suma pe care o ai disponibilă. Am putea să o transmitem mai departe și ar trebui să ajungă la Marele Stat Major pentru a primi finanțare suplimentară, care nu va fi însă atât de mare pe cât îți închipui tu. Au avut ceva probleme din cauza a ceea ce ei numesc finanțare reprogramată. Finanțarea ține în realitate de Congres. El controlează băierile pungii, într-o măsură chiar mai mare decât președintele. Drept pentru care, dacă ar aloca fonduri, Marele Stat Major le-ar utiliza în general așa cum a fost instruit s-o facă.

Frank încuviință din cap.

- Dar dacă am apela numai la Pentagon?

- Trebuie să vedem. Am putea însă să-ți susținem propunerea și, dacă există finanțare, trecem la treabă.

- Atenuare semnificativă a schimbărilor climatice.

- La naiba, da! Ne plac asemenea provocări. Cui nu i-ar plăcea?

Frank nu putu să nu râdă. Lumea era cutia lor cu nisip pentru modelat. Castele și șanțuri de apărare, diguri și parapete... asanaseră și aduseseră din nou apă în mlaștinile din Everglades, țineau New Orleans-ul uscat, schimbaseră cursurile tuturor cursurilor de apă importante, irigaseră Vestul și mutaseră munții din loc. Toate acestea se puteau citi pe chipul plin de fericire al generalului. Gestiune responsabilă, durabilitate - bine! Distrugere, dar nu completă! Proiectele pe termen lung însemnau că joaca lor din cutia cu nisip n-avea să se termine niciodată.

- Presupun că nu există adepți ai ecologiei profunde dedicați în Corpul Inginerilor Armatei SUA, nu?

- Ha, ha, făcu Wracke cu o sclipire în ochi. Dă-ne o șansă și devenim noi adepți ai ecologiei profunde. Atât de profundă că o să ajungem până la manta!

În timp ce se întorcea cu mașina la birou, Frank se gândea cât era de interesant să vezi cum unora le plăcea să devină imaginea instituției pentru care lucrau, exprimând personalitatea organizațională ca un actor ce juca un rol care-i plăcea mult. Majoritatea oamenilor jucau rolul personalității instituției lor sânguincioși, dar fără vreun talent special, uneori însă întâlnea actori buni în roluri care li se potriveau. Cam așa era Diane, deși, așa cum remarcase Edgardo, ea împingea personajul FNS înspre zone unde nu mai intrase niciodată, astfel încât impresia pe care o lăsa nu era la fel ca aceea lăsată de Wracke despre Corpul Inginerilor, de personaj perfect relaxat în rolul său, ci mai degrabă de persoană aflată în mijlocul unei importante treziri sau maturizări. Diane ca Știința, care devenea conștientă de sine. Poate chiar eliberată din lanțuri. Diane prometeul.

În ultima oră de lucru din zi Frank se lăsa de obicei pe spate cu spătarul scaunului și se uita prin mape. Nu conta că inventai o nouă-dar-veche religie mondială, sau salvai biosfera însăși, tot trebuia să duci la bun sfârșit activitatea care menținea FNS-ul în viață, care era inima și suflul său. *Câte mape ai prelucrat azi?*

Uneori nu suporta să prelucreze mape și trecea în revistă materialele trimise pentru publicare în „The Journal of Sociobiology”. Sentimentul matern nu e înăscut, zicea o lucrare; afirmația se baza pe faptul că femeile din Taiwan ca și femeile din Europa Evului Mediu și a perioadei moderne își abandonau copiii în mod regulat din motive economice. Sentimentul matern ar putea atunci fi doar o reacție învățată. Frank se cam îndoia de adevărul acestei ipoteze și, în plus, concluziile prezentate fuseseră deja schițate de multă vreme de către Hrdy⁴³, sursă de existența căreia autorii materialului nu păreau să aibă habar. Necunoașterea acestui lucru și generalizările uriașe date fiind dovezile prezentate aveau probabil să condamne lucrarea la respingere.

Rezumat, concluzie, rezumat, concluzie. Femelele de maimuțe capucin aruncau cu obiecte dacă vedeau că alte maimuțe obțin mai mult decât ele dintr-un schimb echivalent.

Prin urmare, aversiunea față de inechitate era probabil adânc înrădăcinată pe scara evoluției. Simțul corectitudinii evoluase. De

---

⁴³ Sarah Blaffer Hrdy, născută în 1946, antropolog și primatolog american.

aici și grupurile cooperante, cu mult înainte de hominizi. Etica la maimuțe, interesant.

Prima primată descoperită și identificată în China, în vârstă de 55 de milioane de ani. Botezată Teilhardina, foarte frumos. Circa treizeci de grame, îți încăpea în palmă. Uimitor.

Grupuri de femele de babuini îi puteau obliga pe noii membri masculi să adopte comportamente mai pașnice. Femelele speciei de prepeliță japoneză *Coturnix japonica* aveau tendința de a-i prefera pe învinșii luptelor dintre masculi. Poate că de-aia mă place Caroline pe mine, se gândise Frank, judecată de sine trădătoare care-i smulsese o grimasă. Se postula că, atunci când îl alegea pe învins, prepelița femelă reducea riscul apariției unor răni viitoare, deoarece masculii erau brutali când se împerecheau. Probabilitatea de a alege învinși era mai mare în rândul femelelor care se mai împerecheaseră decât în rândul virginelor.

Îi dădea înainte cu cititul, cu fața atât de aproape de laptop că mai că nu-i atinge ecranul cu nasul. Nu se putea să existe cineva pe pământ care să citească aceste lucrări cu un interes mai mare decât al său, deoarece lui i se păreau chestiuni de aplicabilitate imediată, ce-i influențau programul din restul zilei. Pentru el, fiecare lucrare purta subtitlul „Cum ar trebui să trăiesc chiar acum?”

Alerga la o rundă cu discul zburător, trecea pe la camarazi, juca șah cu Șahistul, făcea o vizită familiei Quibler, se ducea la Kramer sau la Second Story să citească, bea un ouzo la Odysseus. Vreme de aproximativ o lună jucase șah cu Șahistul aproape în fiecare seară, ajungând o țintă regulată, așa cum îi zicea Zeno, dat fiind că Șahistul devenea de neînvincis. Acesta juca mai mult decât oricine altcineva, era profesionist și probabil devenea un jucător foarte bun, Frank însă nu juca suficient de bine cât să poată fi sigur. Paradoxal, stilul tânărului devenise mai puțin agresiv. Îi lăsa pe ceilalți să se desfășoare un pic, după care îi bătea. Partidele durau mai mult și poate că tocmai asta era și ideea – să le dea oamenilor speranță, formându-și astfel o clientelă care revenea mai des.

Între partidele de șah stăteau la lumina unei lanterne cu kerosen, bănd cafea sau bere. Șahistul citea cărți în ediție ieftină, cu titluri precum „Cele mai bune o sută de finaluri de partidă”. O dată citise „Nemuritoarele partide ale lui Paul

Morphy”, altă dată „Geniul lui Paul Morphy”. Frank pălăvrăgea cu ceilalți. Luau de la capăt aceeași discuție, pe care o mai purtasera de multe ori, despre lipsurile Serviciului Parcurilor Naționale. Toate discuțiile lor erau ca niște reprezentații ale unor piese ce se jucau de multă vreme, alternând ca stil. Râsete în părțile obișnuite. Camarazii râdeau mai mult decât oricine altcineva dintre cunoștințele lui Frank, numai că râsul lor era arareori fericit. Strigau a sfidare. Vocalizarea era la fel de importantă pentru oameni ca și pentru maimuțe. Strigătul zilnic „uuuuuuuuup!”

Stăteau și depănau povești. Lucruri îngrozitoare din Vietnam, prezență rară în repertoriul lor, numai că uneori Zeno, Pagina Federală și cu Andy simțeau nevoia să-și aducă aminte. Cel mai adesea descriau încăierări recente, reconstituite integral. Aveau o memorie coregrafică a fiecărei bătăi în care fuseseră implicați vreodată. Mai vorbeau și de mesele recente, activități de pădurar de orice fel, fie ele importante sau nu, vreme. Tăietorul trecea pe la ei aproape în fiecare seară, chiar dacă era clar că avea unde să se ducă. Se asemena astfel cu Frank și poate de aceea nici el și nici Frank nu vorbeau prea mult. Adevărul e că Frank vorbea cu puțină lume în afara Șahistului și a lui Zeno. Uneori discuta cu Pagina Federală despre materiale din „Post”, iar Andy îi poruncea să intre și el pe una din bursele sale de acțiuni. Tăietorul venea mereu cu câte un pachet de șase beri sau chiar două și atunci se apucau să împartă cutiile de bere și beau până se termina, după care, de regulă, se înveseleau.

- Tăietorul e doctor de copaci, îi explică Zeno lui Frank. Doctorul nostru de copaci, momentan șomer.

- Nu la parcurile orașului? îl întrebă Frank pe Tăietor, arătând spre emblema pe care o avea pe umărul cămășii.

- Acolo lucram.

- Pari să lucrezi încă, nu?

- Oh, da, da.

- Tăietorul e îngrijitorul pădurii. Salvatorul neștiut al orașului ăstuia nenorocit.

- Ce altceva să fac și eu?

- Deci tu te ocupi de tăieri pe cont propriu?

- Da.

- Fură benzină din mașini ca să-și pună la drujbă, nu-i așa Tăietorul?

- Trebuie să se ocupe cineva și de asta. Dacă nu, orașul ar

dispărea uite-aşa!

- Pădurea îşi vrea oraşul înapoi, ştii că aşa e! Ea e cea care câştigă!

-... doi, trei ani, mă jur. Numai că autorităţile ştiu că unii dintre noi n-o să ne lăsăm baltă, aşa că tot taie angajaţi de pe listă.

- Taie mai mulţi oameni decât copaci!

Tăietorul râse.

- Ieri Byron nu se putea încheia la ham decât în ultima gaură - ştiţi doar că e gras tare în ziua de azi - aşa că i-a cedat taman când terminase de tăiat o cracă, a căzut şi a ieşit din centură, dar i-au rămas picioarele agăţate, s-a legănat în cădere şi drujba l-a lovit în picior. Stătea atârnat acolo, urlând ca un nebun: „Mi-am tăiat piciorul, mi-am tăiat piciorul de tot, oh, Doamne!” Da’ n-avea nicio tăietură la picior, doar o vânătăie şi o julitură, aşa că am strigat la el: „Byron, n-ai nimic, nu te-ai tăiat la picior, nu te mai bâţâi, ai să cazi din ham şi ai să-ţi crăpi capul ca pe un ou!” El însă urla aşa de tare că nu ne auzea. „Piciorul meu, piciorul meu! Mi-am tăiat piciorul de tot! Nu-l mai simt!” Iar noi îi ziceam: „Deschide ochii, fraiere şi uită-te că n-ai păţit nimic!”, el nu şi nu. „Nu pot să mă uit!” Ținea ochii strâns închişi, „Nu, nu, nu, nu pot, nu pot să mă uit, nu pot să mă uit, e prea oribil, simt că nu mai e, simt cum îmi curge sângele!”

Camarazilor le plăcea povestea. „O siiiiimt!” Erau, evident, nişte cuvinte pe care aveau să le repete vreme de luni de zile, o nouă adăugire la stocul lor de expresii.

- Şi cum l-aţi dat jos?

- A trebuit să-l ciupim de pleoape ca să deschidă ochii şi să se uite.

Hohote de râs răguşit, comentarii ţipate, o reconstituire în glumă a situaţiei. Încă un mic punct culminant de veselie sau sărbătorire care împlinea ziua.

După aceea se cufundau într-o linişte sau într-o gâlceavă îmbufnată, la fel ca întotdeauna. Diversele dureri şi plângeri. Pagină Federală se întorcea la „Post”, ceilalţi la tabla de şah sau la resturile de pe grătarul de pe coşul focului ce afuma. Frunze uscate, crengi ude şi carnea era din nou neagră de fum şi nepătrunsă. Răscolit focul pentru a-l menţine aprins. Drum prin întuneric pentru o rundă de urinat din belşug. Unii dispăreau pe nesimţite să caute alt loc de adunare, alţii se prăbuşeau pe locurile lor, iar distracţia se termina.

Frank pleca în noapte. Sunetul pâ râului, sunetul orașului de jur împrejur. Voci în depărtare, erau niște oameni la zona 20, ca întotdeauna, și chiar și la zona 18, ceea ce era surprinzător. Pe măsură ce se apropia de copac se făcea tot mai liniște și parcurse ultima bucată de drum încercând să facă cât mai puțin zgomot, acoperit de zgomotul pâ râului la mică distanță undeva în jos. Sub copacul lui, se opri așteptând și ascultând cu atenție. Ochelari de vedere pe timp de noapte, studiatul locului, nimic cald nici în amonte, nici în aval. Când se convinse că nu era nimeni prin apropiere, o chemă jos pe Miss Piggy și se căță ră în noapte în cuibul său, ca un alpinist ce escalada un ultim colț de stâncă înainte să ajungă la bivouac.

Se trase prin gaura din balustradă și se așeză pe placaj. În timp ce o ridica pe Miss Piggy, realizează că, datorită economiei pe care o făcea la banii de chirie, și-ar fi putut permite în cele din urmă să dea avans pentru o casă atunci când s-ar fi întors la San Diego. Un calcul rapid îi arată că pentru a economisi suficient ar fi trebuit să stea în căsuța din copac vreo cinci sau șase ani.

Ei, se putea și mai rău. Nu era o perspectivă chiar așa de neplăcută, de fapt. Cocoțat sus în noapte și vânt, legănându-se ușor înspre nord și sud, ce era așa de rău în asta?

Stătea întins în pat. La lumina blândă a lanternei sale Coleman cu baterii deschise un exemplar din ediția ieftină a cărții lui Italo Calvino „Baronul căță rător”. Văzuse cartea la Second Story și o cumpărase, gândindu-se că s-ar putea să aibă ceva de învățat din ea. Până în acel moment se dovedise zgârcită cu detaliile logistice și lipsită de explicațiile la care sperase el. Tânărul baron se refugiase în copaci după o ceartă cu tatăl său, lucru destul de credibil, dar deloc edificator. Iar decizia sa de a rămâne cocoțat acolo pentru tot restul vieții, fără să mai coboare vreodată, era pur și simplu de neînțeles. Cosimo ar fi putut face tot ceea ce făcuse și tot să coboare din când în când. Faptul că nu coborâse transforma toată experiența într-o parabolă mai degrabă decât un program. O alegorie, probabil, pentru trăitul în natură indiferent de ce se întâmpla. În acest sens, Cosimo era un erou, iar istoria sa o poveste bună cu tâlc.

Frank era însă mulțumit să se afle acolo unde se afla, fără să-și dorească mai mult. În jurul lui, frunzele îmbătrânite zăngăneau, iar în depărtare se auzea strigătul vreunui țăcănit sau poate chiar al unui coiot – oricum al unuia dintre nebunii care nu voiau să tacă din gură noaptea. Ca unii dintre camarazi.

Fiecare trăsătură animală își avea ecoul într-o calitate umană. „Auuuuuuu,” urlă el încetișor. „Auuuuuuuuuuuuuuu.” Copacul îl legăna ușor sacadat contra vântului.

Voia să-l sune Caroline. Obosise s-o tot aștepte să-l sune, de ce nu-l suna odată? Cu siguranță știa că așteaptă. Chiar dacă avea probleme acasă, chiar dacă nu putea să plece, sigur putea măcar să sune, nu? Se putea oare ca soțul ei (ce exprimare groaznică!) să o fi pus sub supraveghere? Așa o supraveghere de strictă încât să nu-l poată suna? Să o fi pus el sub același tip de supraveghere ca pe Frank, făcându-i de două ori mai grea încercarea de a suna? Exista oare vreun motiv pentru care să nu poată să plece așa cum o mai făcuse? La urma urmei, sunase din Parcul Bethesda și tot acolo și apăruse. Poate că asta presupunea să stea la prietenii ei. Cine erau prietenii la care stătea? Pe a cui barcă se aflase în timpul inundațiilor? Fusesse și atunci sub supraveghere? De ce... poate că nu putea... de ce nu suna?

I se făcea somn. Avea atâtea întrebări la care nu putea răspunde. Atâtea lucruri pe care nu le știa. Voise s-o atingă din nou de atâtea ori. S-o sărute. Să-și afunde fața în părul ei. În absența ei, această dorință precisă devenea una generală difuzându-se în peisaj. Și ce mai experiență se putea dovedi asta la Washington, unde toate femeile din oraș erau superbe!

Toate zeițele exilate ale Pământului treceau pe stradă pe lângă tine. Fiecare femeie se metamorfoza într-o stea de cinema care să-i joace rolul, fiecare femeie devenea imaginea genului ei și totuși rămânea în întregime ea însăși. De ce nu suna?

Voci dedesubt. Frank atârna ca un duh deasupra lor. N-aveau cum să-l vadă în întuneric, nici măcar undele infraroșii n-ar fi trecut prin placaj și prin izolația camuflată prinsă pe dedesubtul căsuței; o și testase ca să se asigure.

Vocile discutau ceva ce suna a planuri. Le urmări atent până când plecară și se pierdură în sunetul pârâului.

Nu sunase din cauza supravegherii. Frank cercetase un pic ce însemna să te afli sub supraveghere în ziua de azi. Inițial, utilizase computerul de la locul de muncă pentru această cercetare, ceea ce se părea că ar fi putut atrage cumva atenția. Se simțise constrâns și pornise să caute în biblioteca FNS, o resursă foarte diferită. Poate că deja se trădase. Aveau să devină bănuitori (dacă îl urmăreau), trăgând concluzia că știa că-l

urmăresc? Și dacă da, atunci aveau să crească sau să modifice în vreun fel urmărirea?

Frank citea și auzea tot felul de lucruri despre supravegherea modernă și, ori de câte ori îl întreba pe Edgardo despre acest lucru atunci când alergau, când n-aveau cum să fie auziți, Edgardo rânjea și dădea din cap zicând: „Exact.” Zicea „Exact” la orice, până când Frank îl întrebase:

- Vrei să spui că tu chiar nu știi ce se petrece și nici altcineva de pe lumea asta nu știe?

- Exact.

O situație imposibilă. Oricât ar fi căutat pe Google, tot nu putea s-o descurce, iar o căutare mult prea serioasă ar fi putut să atragă atenția cuiva și să-i înrăutățească situația. Mai bine să nu iasă în evidență. Mai bine să investigheze problema discutând numai cu oameni care ar fi putut să știe ceva și care să nu mai spună nimănui altcuiva, în locuri unde nu puteau fi auziți. Straniu, dar adevărat: posibilitatea supravegherii electronice îl împingea spre cea mai veche tehnologie dintre toate, discutatul în aer liber.

Se întrebă dacă Yann știa că se află sub supraveghere sau că el era motivul pentru care atâtea dintre cunoștințele sale se aflau și ele sub supraveghere. Trebuia să stea de vorbă cu Yann.

Discutase cu Diane despre recrutarea lui Pierzinski, căreia îi surâsesese ideea. Sechestrarea carbonului era în mare parte o problemă biologică; cantitatea de carbon pe care doreau să o transfere depășea capacitatea industrială prezentă și viitoare pe care și-ar fi permis să o instaleze. Erau nevoiți să implice în asta și lumea bacterială dacă puteau. Pierzinski lucra la un algoritm despre care Frank credea că ar fi putut să le ofere capacitatea de a prezice și manipula genoame cu mult mai multă finețe, iar Yann, Eleanor și cu Marta păreau să înregistreze cele mai bune rezultate la nivel bacterial.

Așadar, trebuia să se ducă la Atlanta să discute cu Yann. Adăugând această vizită la cea făcută Francescăi, s-ar fi putut să împingă bursa *futures* de o așa manieră încât Caroline să remarce și să-i povestească despre asta atunci când l-ar fi sunat. Trebuia să-și formeze o idee despre cum progresa algoritmul lui Pierzinski și despre ce părere avea el despre cum dorea Frank să-i aranjeze situația profesională.

Ca să discute cu Yann însă, ar fi trebuit să o revadă pe Marta.

Ea și cu Yann locuiau împreună, așa că, din câte se părea, dacă lua avionul până acolo ca să-l vadă pe Yann, Marta s-ar fi afla și ea în preajma lor într-un fel sau altul, ceea ce ar fi putut fi groaznic. Ultima lor întrevedere fusese îngrozitoare. Oricum, trebuia s-o facă. Ar fi fost și mai rău însă dacă se ducea acolo și încerca să discute numai cu Yann evitând-o pe ea. Strategia ar fi dat sigur greș, deși nu prea era posibil s-o supere mai tare decât era deja pe el, așa că poate nu mai conta.

O parte din el însă voia să o revadă oricum. Toate femeile la care se gândea – mai ales Caroline, la gândul căreia îi pulsa inima și simțea cum i se răspândește un anumit sentiment prin toate celelalte gânduri despre Diane și calmul ei inteligent sau chiar despre Francesca, la care chiar nu voia deloc să se gândească – toate aceste gânduri îl duceau în cele din urmă înapoi la Marta, o femeie alături de care trăise ani de zile, o persoană pe care o cunoștea cu adevărat și cu care avusese o relație, chiar dacă această relație implodase. Tot avea să fie supărată pe el. Dar trebuia s-o vadă.

De la aeroportul din Atlanta luă naveta spre un hotel din oraș. Zona din jurul Institutului de Cercetări Tehnologice din Georgia era străbătută de bulevarde largi ce urcau și coborau pe valuri de coline joase, printre zgârie-nori uriași și strălucitori cu nuanțe arămii, albastre și verzi ca de libelulă. Stadionul de fotbal american al universității apăru sub nivelul străzii din dreapta lui în timp ce naveta mergea înainte, făcându-l să-și amintească cu o strângere de inimă de Khembalung.

După ce se cază la hotel, făcu duș și se îmbracă cu mai multă grijă ca de obicei. Priviri stânjenite în oglindă. Pierzinski era puțin atins de sindromul Asperger⁴⁴, lucru deloc neobișnuit în rândul matematicienilor; la telefon acceptase cererea lui Frank de a se întâlni cu o încântare nevinovată, zicând: „O s-o iau și pe Marta cu mine, are să-i facă mare plăcere să te vadă.”

Frank își adusese aminte de ultima întâlnire cu Marta la San Diego și se abținuse să zică ceva. Fusese însă suficient cât să-l facă să se întrebe cât de apropiați erau de fapt Yann și cu Marta. Poate că ea nu obișnuia să-i povestească lui Yann despre trecutul ei. Frank spera că așa stăteau lucrurile.

---

⁴⁴ Tulburare de dezvoltare din cauza căreia individul afectat are dificultăți în înțelegerea modalităților de interacțiune socială. Cei care prezintă acest sindrom au în general o inteligență normală sau peste medie.

Avea să fie acolo. Legătura ei inevitabilă cu Yann încă i se mai părea un pic surprinzătoare; cei doi nu arătau a pereche potrivită, dar la urma urmei care pereche arăta?

Yann propusese ca loc de întâlnire un restaurant din apropiere. Frank rămăsese înțepenit în fața oglinzii din baia camerei sale de hotel. Constată că de fapt nu voia să se ducă. Aproape că îi era frică să se ducă. Avea o culoare roz fosforescent în oglindă, oarecum fiert de la duș. Arăta de parcă purta un costum ce voia să spună: „om din mediul universitar ieșit la masa de prânz”. Mai bine să renunțe la aparențe. Marta știa cum arată.

La fel cum știa și cine îl spiona și îi spiona și pe Yann și pe Marta. Situația de față era una de natură să le atragă atenția: trei dintre mărfurile bursei se întâlneau.

Părăsi hotelul și intră în restaurantul propus de Yann, numit Manuel's. Era o seară înăbușitoare, cu un vânt umed ce se scurgea ca un sirop pe străzi. Marta îi trimisese indicații cum să ajungă într-un mesaj de poștă electronică lipsit de orice notă personală. Nu era semn bun.

Manuel's era o cârciumă de modă veche, plină de miros de trabucuri vechi și mașinărie politică. Grinzi de lemn se încrucișau pe tavan în stil Tudor, împărțind localul în încăperi mici. Materiale sportive, televizoare cocoțate sus. Un loc perfect pentru a spiona pe cineva. Pereții de la intrare erau acoperiți cu fotografii alb-negru ale unor grupuri așezate la cele mai mari mese, bărbați cu veste, fotografii înconjurate de insigne electorale rotunde. Lui Frank îi venea greu să și-o închipuie pe Marta intrând într-un asemenea loc.

Se afla însă deja acolo, într-un separeu din spate împreună cu Yann.

- Bună Yann, bună Marta.

Yann se ridică în picioare și dădu mâna cu el, Marta nu. După o privire tensionată, Frank evită să i se mai uite în ochi și se așeză încercând să nu se crispeze. Se gândi la Caroline, și-o aduse intenționat în minte, privirea ei, apoi, din întâmplare îi veni în minte și Diane. Francesca. Atingerea lui Caroline. Cunoștea niște femei puternice. Prea multe, s-ar fi putut spune. Îi întâlni din nou privirea Martei și se ținu tare. Uuuup! Uuuuup!

Pălăvrăgiri pe teme de ce-mai-faci, comandă de băut. Era devreme, iar Frank și cu Marta refuzară mâncarea, dar Yann își comandă cartofi prăjiți. Când sosiră se apucă să-i arunce pe gât

ca pe floricele, zbang, zbang, zbang.

Cum Yann era ocupat, se instalează, inevitabil, tăcerea.

- Ce vânt te aduce pe-aici? Întrebă Marta.

- Păi, mai sunt încă la FNS.

Frank știa că Marta credea că se dusese la FNS ca să scape de ea, atunci când se despărțiseră, așa că vorbele lui puteau fi interpretate și ca un mod de a zice că avea alte motive pentru care se dusese acolo.

Ea nu-l credea.

- De ce?

- Mi-au suscitât interesul niște chestii pe care FNS le poate face și UCSD nu. Politici naționale și niște programe noi importante. Mi s-a oferit șansa de a contribui la ele așa că m-am hotărât să încerc.

- Îhî, făcu Marta. Și cu te ocupi?

- Cu mai multe lucruri, dintre care unul este studierea posibilității de a pune bazele unor institute de tipul Institutelor Max Planck din Germania, care să se concentreze pe anumite probleme. Una din chestiunile de luat în calcul ar fi ceea ce făceați voi la San Diego. Încercarea voastră de a întreprinde niște studii proteomice robuste pe ideea că, dacă reușim să facem lucrurile să funcționeze cum trebuie, am putea înregistra niște progrese importante. Așa că am venit ca să văd dacă nu ați fi interesați să luați parte la așa ceva.

Dacă spionii îi ascultau, atunci știau totul. Frank se cutremură la gândul că încercase să măsluiască jocul prin includerea lui Thornton în comisie.

Vânatul de specialiști era însă o practică standard.

- Merge bine, zise Marta tăios. *Small Delivery* face parte din Bizet. Una dintre Marile Farme, cum le numea Edgardo. Avem un buget mai mare decât orice ne-ar putea oferi FNS.

Nu era adevărat, iar Frank murea să-i spună: „Am două miliarde de dolari de cheltuială, Bizet are două miliarde de dolari?” Își încleștă fălcile, mușchii aveau să i se strângă într-un fel pe care ea știa să-l observe. Îl cunoștea. Încercă să se relaxeze.

- Lucrați la ceea ce lucrați la San Diego?

Cartofii prăjiți se terminaseră și Yann încuviință din cap.

- Algoritmii funcționează mai bine pe genoamele de plante așa că o parte din munca noastră cu algele devine predictibilă.

Marta se încruntă. Nu voia ca Yann să spună nici măcar atât.

Frank simți cum i se strânge stomacul. El și cu Marta fuseseră împreună timp de patru ani foarte intenși și despărțirea lor fusese atât de groaznică... Teama și remușcarea de la acea vreme erau ca o menghină în sufletul lui, gata să se strângă ori de câte ori își aducea aminte. Mare parte din ceea ce se petrecuse fusese din vina lui. Știuse acest lucru de aproape un an, dar acum îl izbea din nou. Mânia radia înspre el peste masă în valuri și nu putea s-o privească pe Marta în ochi.

Yann părea să nu-și dea seama de nimic. Era greu de crezut. Era și greu să ți-i închipui pe cei doi împreună. Yann descria ceva modificări de finețe pe care le adusesese algoritmului său, iar Frank se străduia să-l urmărească și să-i pună întrebările pentru care venise. Cum funcționa? Cum ar putea să funcționeze? Dacă s-ar alocă mai multe fonduri pentru cercetare, s-ar putea mări viteza de lucru? Era important să se concentreze. Era important să înțeleagă mai bine modul în care avansa munca lui Pierzinski. Frank mai avea încă niște idei despre unde ar fi putut fi utilizată și dorea să le discute.

Îi deveni însă clar că Yann schimbase accentul cercetărilor sale în perioada de când se afla la *Small Delivery*. La început, lui Frank îi fu greu să înțeleagă importanța schimbărilor.

- Așadar modificați licheni prin intermediul ingineriei genetice? întrebă el, simțind cum privirea aspră a Martei îi transmitea că e prost.

Răspunse Marta în locul lui Yann.

- Nu mai avem de-a face cu sănătatea umană, zise ea tăios. Ne interesează obținerea unui lichen de copaci care să încorporeze carbonul în copacii gazdă mult mai repede decât în mod natural.

Frank se lăsă pe spate.

- Deci un soi de rezervoare de carbon.

- Da. Un soi de rezervoare de carbon.

Frank reflectă la cele aflate.

- De ce? întrebă el în cele din urmă.

Yann îi răspunse:

- Problemele cu asimilarea genelor la oameni deveniseră prea complicate și pur și simplu nu puteam...

- Nu puteam s-o facem, spuse Marta pe un ton categoric. Nimeni nu poate. E posibil să fie obstacolul care ține în loc întreaga idee de terapie genetică. Nu se pot introduce gene modificate în celule fără să se le infectezi cu un virus, ceea de

multe ori este o idee cât se poate de proastă. La asta se reduce.

- Da, dar nanobiții par promițători, zise Yann entuziasmat. Facem niște bucățele de metal. Au ADN pe o parte și când partea metalică intră în peretele unei celule, ADN-ul iese din nanobiți și este preluat de aceasta.

- *În vivo?*

- Nu, *in vitro*, dar sunt deja gata pentru prima fază.

- Noi suntem deja gata, îl corectă Marta.

- Da, dar celălalt laborator. Noi lucrăm și la niște virusuri Venter. Se pot construi niște virusuri destul de inofensive care să modifice bacteria pe care o atacă. Algoritmii în acest caz sunt cam la fel ca aceia din cazul ameliorării lichenilor. Se uită brusc la ceas. Scuze, Frank, dar trebuie să plec. Am o întâlnire pe care nu pot s-o ratez.

Se ridică brusc în picioare și îi întinse o mână unsuroasă. Dădu mâna scurt cu el, îi făcu un semn de rămas bun Martei și ieși.

Frank se uita fix la locul lăsat gol de Yann. Ce-o fi fost în capul lui, doar aceasta era o întâlnire pe care o stabiliseră și Frank venise special cu avionul pentru ea? Acum rămăsese singur cu Marta. Situația se asemena cu cele din coșmarurile lui și simți repede cum îl cuprinde frica.

- Ei bine, zise el tatonând terenul.

Marta continuă să se uite când fix, când cu o expresie firoasă la el. Dintr-o dată, izbit de forța caracteristică cu care ies la iveală lucrurile reprimite, și-o aduse aminte pe plaja de la Cardiff Reef strigându-i: „Lasă-mă-n pace!”

- Uite ce e, îi zise el ca și cum ar fi întrerupt-o în mijlocul unei perorații, îmi pare rău.

- Poftim?

- Îmi pare rău.

- Nu dai impresia asta.

- Chiar îmi pare.

- Pentru ce?

Frank își țuguie buzele, încercând să vorbească pe un ton egal. Întrebarea era, la urma urmei, justificată.

- Îmi pare rău că am împrumutat bani garantând cu casa pentru ei fără să-ți spun și ție. Îți datorez niște bani pentru asta.

- Îmi datorezi mai multe.

Frank ridică din umeri.

- Se prea poate, dar cred că-ți datorez cam 18.400 de dolari

pentru chestia cu casa.

Rămase surprins de rapiditatea cu care îi venise în minte cifra.

- Măcar pot să-ți dau banii înapoi. Ceea ce ai investit tu în casă.

Pe vremea când erau împreună aveau un aranjament financiar neprotocolar, o mare harababură. Așa se face că atunci când se despărțiseră, ceea ce pe Frank îl luase prin surprindere, situația banilor provocase mari probleme. Nu fusese în întregime vina lui, sau cel puțin așa își spusese el. La momentul la care cumpăraseră împreună o casă la Cardiff, Marta se afla deja într-o încurcătură legată de faliment cu cel care peste puțin timp avea să-i devină fostul soț. Se măritase cu un fost profesor de-al ei - o foarte mare prostie, cum i se păruse mereu lui Frank - iar după primul an ajunseseră să trăiască despărțiți și Marta nu se deranjase să obțină oficializarea divorțului până când nu fusese necesar. Ceea ce ar fi trebuit să-i spună ceva lui Frank, dar nu-i spusese. Marta era, așadar, înglodată în dezastrele financiare ale fostului ei soț, dezastre care durau de ani de zile, făcând-o extrem de intolerantă la orice afaceri dubioase, așa cum avea să realizeze el mai târziu, când propriile lui afaceri i se încurcaseră. Problemele lui nu fuseseră la fel de grave ca acelea ale fostului ei soț, dar, pe de altă parte, existau și niște aspecte poate chiar mai grave, deoarece fostul începuse să aibă probleme mai ales după ce el și cu Marta se despărțiseră, pe când Frank îi ascunsese intenționat că făcuse o ipotecă de rangul trei pe casă, ca să facă rost de bani să-i investească într-o companie de biotehnologie aflată la început de drum demarată la UCSD. Compania respectivă care îi stârnise interesul nu-l mai stârnise, din nefericire, pe al nimănui, așa încât banii de pe ipotecă se duseseră și, odată cu ei, și „capitalul”⁴⁵ casei care-i permisesse să ia împrumutul. Drept pentru care Marta își alesese prost momentul în care să se mute și să-i ceară să vândă casa și să împartă banii din vânzare. Frank nu apucase să pună banii la loc și, când îi mărturisise că nu avea ce bani din vânzare să împartă, că banii pe care ea îi investise în casă, multe mii de dolari, nu mai erau, explodase. Mai întâi urlase la el, aruncând cu o lampă, apoi refuzase să-i mai vorbească, sau, mai încolo, să

---

⁴⁵ Diferența dintre valoarea actualizată de piață a casei și valoarea datoriilor asociate ei.

negocieze un calendar de plăți pentru ca să-i poată da banii înapoi. La acel moment, lui Frank i se păruse că, de fapt, voia ca el s-o tragă pe sfoară, ca să poată să fie furioasă pe el. Ceea ce, fără îndoială, îi permitea să evite să recunoască faptul că tocmai sălbăticia ei – mai precis escapadele sale amoroase, care veneau mereu „la pachet” cu ea, după cum afirmase și deveniseră din ce în ce mai supărătoare – constituise cauza pentru care el ceruse ca relația lor să se întemeieze pe alte baze, de unde pornise despărțirea lor. Cu alte cuvinte, ea fusese de fapt cea vinovată, dar, dată fiind problema cu banii, nu mai era nevoie să o recunoască.

Nu putea decât să spere că ea știa asta. Trebuia s-o știe și probabil că se simțea întrucâtva vinovată sau răspunzătoare, ceea ce o făcuse atât de iritantă și ostilă. Îl înșelase, o înșelase și el pe ea. Dragoste și bani. Mda. Războaiele fără rost ale inimii.

- De ce-ai făcut-o? izbucni ea în cele din urmă.

- Ce să fac?

- De ce ai făcut o ipotecă de rangul trei pe casă fără să-mi spui? De ce n-ai discutat pur și simplu despre asta cu mine? Aș fi fost de acord.

Îi datora o explicație.

- Nu știu. Nu credeam că ai să fii de acord.

- Aș fi fost sau n-aș fi fost, însă din moment ce ai pierdut tot, pentru că ideea era proastă, poate că dacă n-aș fi acceptat, aș fi avut un motiv bun să n-o fac! Nu sunt tâmpită, așa să știi.

- Știu.

- Ba nu știi! Tu crezi că nu sunt decât o laborantă! Crezi că nu sunt decât o târfă care omoară cobai și face cafele...

- Nu cred! Nici vorbă de asta!

- Al dracului să fii tu că nu!

Se uita fioroasă la el. Detesta omorâtul cobailor.

- Am propriul meu laborator aici și chestiile la care lucrăm împreună cu Yann sunt interesante. Ai fi surprins.

- Nu, n-aș fi.

- Ba ai fi! Habar n-ai!

- Produceți un organism care să înmagazineze carbonul. Mi-ai spus. O modalitate rapidă de sechestrare a carbonului prin mijloace biotehnice.

- Da.

- Grozav! Știi tu, zise Frank cu atenție, oricât de tare am avea noi nevoie în prezent de o modalitate rapidă de captare a

carbonului, clienții voștri vor trebui să fie guvernele. Corporațiile n-au să plătească pentru așa ceva și nici n-au să fie în stare să obțină avizele necesare, ci guvernul SUA sau ONU sau o organizație de acest gen.

Marta se uita mai puțin fioroasă la el.

- Așa și?

- Așa că va trebui să obțineți aprobare de la guvern, finanțare de la guvern...

- Situația nu e diferită de cea din cazul medicamentelor.

- Cu excepția clientului. Nu va fi o persoană fizică, dacă înțeleg eu bine. Nu are cum. Așa că situația nu e deloc la fel cu cea din cazul medicamentelor.

- Nu partea aia. Știm.

- Bun, știți, dar tot aveți nevoie de niște agenții guvernamentale de partea voastră. DOE, EPA, BGB⁴⁶, Congresul, Casa Albă, toate vor trebui să fie alături de voi.

Marta dădu din mână ca și cum ar fi vrut să alunge ceva.

- Discutăm cu rușii.

O noutate pentru Frank, și chiar interesantă, dar el preferă s-o ignore pe moment și zise:

- Dacă v-ar sprijini FNS-ul, s-ar aranja și cu sprijinul din partea restului guvernului.

- Ce vrei să spui?

- Vreau să spun că eu lucrez la așa ceva. Vreau să spun că la FNS există o comisie care are un buget de două miliarde de dolari numai pentru anul acesta.

Gata. O spusese.

Marta era hotărâtă să nu se lase impresionată.

- Și?

- Și asta înseamnă două miliarde în plus față de ce are *Small Delivery Systems*.

Marta schimbă tonul în ciuda a ceea ce simțea.

- Încerci să mă recrutezi, sau mai degrabă încerci să-l recrutezi pe Yann.

Își aținti privirea asupra lui.

- Tu și cu Yann ați putea rămâne împreună, se auzi el vorbind. Poate că institutul se poate asocia cumva cu UCSD, iar voi doi ați putea să vă mutați înapoi la San Diego.

---

⁴⁶ Office for Management and Budget – Biroul pentru Gestiune și Buget.

Ea se încruntă.

- Cum adică?

- Știi tu. Nu ați ajunge să primiți oferte de serviciu din locuri diferite. Cuplurilor li se întâmplă mereu așa ceva, știi și tu. Iar voi probabil că nici n-ați terminat cu mutatul.

Marta izbucni în râs.

- Nu formăm un cuplu!

- Poftim?

- Ce prost ești, Frank!

- Cum adică?

- Yann e homosexual. Nu suntem decât prieteni. Împărțim o casă aici. Împărțim mai multe decât am făcut-o noi doi vreodată. Discutăm în loc să ne certăm și să ne regulăm. E foarte plăcut. E un tip de treabă. Dar el își are iubiții lui, eu îi am pe-ai mei.

- Oh.

Râse din nou, neamuzată.

- Ești așa un...

Nu-i venea în minte niciun cuvânt potrivit. Nici lui Frank. Așteptă, fixând cu privirea tăblia de lemn uzată a mesei. Era ce? Un ceva. Chiar nu-i venea niciun cuvânt în minte. Un prost? Un dezastru?

Era oare un dezastru mai mare decât alții?

Posibil.

Ridică din umeri.

- Știai... știai de Yann de la San Diego?

- Da, sigur. Eram prieteni, ieșeam în oraș. Era plăcut să nu trebuiască să te gândești la bărbați. Lumea ne lăsa în pace sau se dădea la Yann. E un tip de treabă și chestia asta a lui din matematică... știi și tu. E un soi de geniu. Ca Wittgenstein sau Turing.

- Să sperăm că e mai fericit decât ei.

- Au fost nefericiți?

- Nu știu. Din ce-mi amintesc, am citit că da.

- Mie Yann mi se pare destul de fericit. E foarte deștept și drăguț și acordă atenție muncii mele. Spre deosebire de tine, părea să zică expresia ei. Obținem rezultate bune eu cu el și cu Eleanor.

- Mă bucur. Serios! De-asta am și venit aici. Voiam să-ți vorbesc despre această posibilitate de a lucra cu finanțare federală.

- De ce nu discuți cu conducerea de la *Small Delivery*?

- Vreau ca noile institute să dețină controlul absolut asupra rezultatelor lor științifice. Fără secrete comerciale private sau brevete.

Marta reflectă asupra spuselor lui.

- Și cu universitățile de stat cum rămâne?

- Ca UCSD-ul și un laborator federal, adică?

- Da.

- Cred că ar fi în regulă. Mi-aș dori să fie mai mult. Și va fi. Încercăm mai multe astfel de lucruri.

Marta încuviință din cap, interesată, în ciuda a ceea ce simțea.

- Ni s-a dat verde, zise Frank. Verde și buget.

Acum ea era cea care-și țuguia buzele formând o florică lipită de sânge, semnul ei caracteristic că reflecta serios la ceva.

- San Diego.

- Poftim?

- Ai zis UCSD.

- Da, așa e. Ar trebui să mă recuz din cauza funcției pe care o am acolo, dar e logic, s-ar ocupa Diane, sunt sigur. De ce? Vrei să te muți înapoi acolo?

Se uită din nou la el.

- Tu ce crezi?

- Credeam că-ți place aici.

- Pentru numele lui Dumnezeu, Frank! Suntem în Atlanta, Georgia.

- Știu, știu. Credeam că arată destul de frumos.

- Dumnezeu! Ai fost plecat prea mult timp.

- Probabil.

- Ți-a afectat mintea.

- Foarte adevărat.

Privirea ei deveni bănuitoare, apoi calculată.

- N-are cum să-ți placă Washingtonul.

- Nu știu. Încep să cred că nu-i rău.

- E Coasta de Est, Frank! Iisuse, ți-ai pierdut perspectiva acolo. E o mlaștină! Nu tu plajă, nu tu ocean...

- Există Atlanticul...

- Nu tu valuri și durează ore să ajungi la ele, chiar dacă ar exista.

- Știu.

- Frank, zise ea, uitându-se la el din nou interesată. Ai

îneebunit.

- Un pic, da.
  - De asta mi-ai cerut scuze.
  - Au fost sincere. Ar fi trebuit să ți-o spun mai devreme.
  - Asta cam așa e.
  - Poate că de fapt devin mai puțin nebun.
- Râse și-i întâlni privirea. Marta dădu din cap.
- Nu cred.
  - Ah, bine.

Se uită la el ridicând din umeri.

- Timpul ne va spune.

Frank își dădu încă o dată seama că pierduse o relație cu cineva cu care s-ar fi putut înțelege. Ceea ce se întâmplase în trecut avea acum un soi de traiectorie sau inerție care nu putea fi modificată, relația se stricase pentru totdeauna. Surprinse un crâmpeli dintr-o altă viață, el și cu Marta la San Diego. Numai că relele care se petrecuseră nu mai puteau fi șterse, iar o lume întreagă de posibilități dispăruse, spartă ca un balon de săpun.

Și dacă relația umanității cu Pământul era la fel?

Urât gând.

Îi dădu prin cap că ar fi putut s-o prevină pe Marta de supravegherea sub care trăiau. Și pe Yann. Ca și în cazul Francescăi, constată că nu era pregătit pentru așa ceva, pentru problema în care ar fi trebuit să se bage ca să-i spună: „Am o prietenă spioană, suntem cu toții sub supraveghere, facem parte dintr-un experiment în care programe de computer pariază pe noi și este posibil să ne crească cotația”. Nu.

În loc de asta zise:

- Așadar ai lua în calcul oferta de a-ți muta laboratorul într-un institut federal?

- Poate. Am să discut cu Yann, deși chestia asta s-ar putea să ne reducă șansele de a primi o remunerație substanțială pentru munca noastră.

- Oricum nu sunt șanse mari ca să se întâmple așa ceva dacă rămâne în sectorul privat.

- Așa zici tu. Am să discut cu Yann. Și cu Eleanor. Vom lua o decizie împreună.

Frank încuviință din cap, da, da, da, am înțeles, ai băgat cuțitul în rană până la mâner, nu are rost să-l mai și răsucești.

Cu ochii pe el, Marta se înduplecă:

- Fă astfel încât să ne putem întoarce la San Diego. Asta ar

putea fi soluția. Trebuie să mă întorc în apă.

* * *

ANNA ERA FERM CONVINSĂ că Joe se molipsise de ceva în Khembalung sau în timpul lungii călătorii de întoarcere. Fusesse mai neastâmpărat decât de obicei în toate zborurile spre casă, situația agravându-se de la lacrimile derutate din elicopter la țițetele epuizate din ultima parte a drumului, cea dintre Los Angeles și Dulles. Din cauza acestui lucru și a propriei lor oboseli, precum și a șocului provocat de inundațiile ce acopereau Khembalungul, ajunseseră la acel punct care apare uneori într-o călătorie proastă, în care toată lumea se gândește ce idee proastă a fost să plece, nimeni nu găsește nimic de spus și nici măcar nu e în stare să se uite în ochii tovarășilor de drum. Anna și cu Charlie mai trecuseră prin asemenea călătorii și înainte, deși niciuna atât de proastă, însă amândoi știau ce înseamnă lipsa de contact vizual și ce gândea celălalt. Renunță la vorbărie și fă ce trebuie, ca un fel de solidaritate îndârjită. Numai să ajungi acasă.

Boala lui Joe continuase și acasă, iar Annei îi părea un pic cam cald. Scoase termometrul, ignorând privirea dură a lui Charlie și mușcându-și limba ca să evite încă o ceartă ridicolă pe tema adunării de date medicale. Deși de obicei nu o recunoștea, Charlie suferea de un fel de gândire magică conform căreia dacă luai temperatura invitai de fapt o boală să se manifeste, boala care nu exista până în momentul în care era măsurată. Anna bănuia că i se trăgea de la adepții Științei Creștine din familia lui, motiv pentru care tindea să vadă boala ca rezultat al păcatului, ceea ce era, bineînțeles, o nebunie.

Anna râvnea la date, ca de obicei. Luatul temperaturii nu era decât o cale de a obține mai multe informații. O ajuta mereu să cunoască detalii mai precise, însă cu cât știa mai multe, cu atât mai puțin temerile ei o făceau să-și imagineze ceva mai rău decât știa. Așa că îi luă temperatura lui Joe fără să-l consulte pe Charlie, și descoperi că era de 37,2 grade.

- Asta e temperatura lui normală, îi explică Charlie.
- Cum adică? întrebă Anna.
- Mereu are temperatura mare.
- Eu nu-mi amintesc așa ceva.
- E adevărat. Așa se întâmplă de fiecare dată când îl duc la consult. Nu cred că au scos mai puțin de 37,2 la el.
- Hmm.

Anna nu mai insistă. Era destul de sigură că nu era adevărat, dar nu voia să pornească o dispută ce nu putea fi rezolvată decât consultând arhivele medicale. Știa că-l simte pe Joe mai cald decât înainte, atât când îl ținea în brațe, cât și când îl ținea la sân, iar fața lui era mereu roșie.

- Poate că ar trebui să-l ducem oricum la un consult.

- Nu văd de ce.

- Când are programat următorul examen medical?

- Nu știu. N-a trecut chiar așa de mult de la ultimul.

Anna renunță la idee, nevrând să se agite. Avea să aștepte o zi sau două să vadă cum evoluau lucrurile, după care să insiste dacă era cazul. L-ar fi dus ea însăși la doctor dacă era necesar.

După o tăcere tensionată ce dură ceva vreme, Charlie zise:

- Să vedem cum se comportă. Dacă tot pare să existe o problemă, atunci am să-l duc eu săptămâna viitoare.

- Bine.

Așa se desfășurau lucrurile în lumea lui Charlie și a Annei, o lume de negocieri telepatice construite din tăcere și gesturi: o lume în care cuvintele tăioase erau simțite de când pluteau în aer sau, dacă erau rostite într-o izbucnire de iritare, erau interpretate ca și cum o parte a minții o dojenea pe cealaltă, în același mod în care te cerți pe tine când ai făcut vreo prostie, știind că nu are cine să înțeleagă greșit sau să se supere.

Desigur, nici măcar o veche întrepătrundere mentală matrimonială nu este totală, iar Charlie nu exprima niciodată, ci își ascundea în cel mai îndepărtat colț al minții, unde capacitățile telepatice ale Annei nu ajungeau, grijile sale cu privire la adevărata problemă a lui Joe. Știa că Annei îi părea speriat de ideea de boală, mereu gata s-o ignore sau să o condamne, ceea ce pentru ea era nepotrivit, semn de lașitate și contraproductiv. Înainte de toate însă, studiile efectelor placebo asupra trupului și minții și atitudinile pozitive susțineau întrucâtva ideea de netoleranță sau de opoziție ritualică față de ideea de boală, și, în alt doilea rând, dacă ea ar fi știut ce anume îl preocupa pe el, toată chestia cu Joe/Khembalung, l-ar fi crezut nebun și poate chiar un pic cam naiv și credul, chiar dacă ea îi respecta pe khembali și știa (spera el) că ei luau așa ceva în serios. Cum reușea să se împace cu ideea, nu știa sigur, dar era mai bine ca, atunci când interacționau, ea să creadă că el rămăsese la atitudinea lui de „blestemă boala”. Așa că își ținea gândurile

pentru sine.

Astfel se crease o disonanță palpabilă pentru amândoi, o conștientizare a faptului că nu se mai cunoșteau atât de deplin unul pe celălalt ca altădată. Și acest lucru avea s-o îngrijoreze pe Anna, dar cum Charlie îl considera drept cel mai mic din două rele, își ținu gura. Nici prin gând nu-i trecea să încerce să aducă în discuție posibilitatea vreunei probleme în viața spirituală a lui Joe. La urma urmei ce naiba era aia? Și cum se măsura?

La serviciu, Anna își petrecea timpul străduindu-se să se concentreze ca să scape de tulburarea provocată de grija pentru fiul ei cel mic. Munca o absorbea, ca întotdeauna, și nu-i ajungea timpul pentru tot ce avea de făcut, ca întotdeauna, ceea ce îi oferea astfel un refugiu parțial.

Îi era însă mai greu să se afunde în muncă, mai greu să stea sub suprafața adâncii mări a bioinformaticii. Chiar și conținutul muncii sale îi aducea aminte la nivel subliminal de faptul că sănătatea era o stare de echilibru dinamic de o complexitate aproape de neconceput, o chestiune de jonglare a mii de mingi în timp ce te deplasezi cu monociclu pe sârmă deasupra unei prăpăstii – pe un vânt puternic în noapte, că fiecare viață era un miracol uimitor, scurt și subtil. Gata cu gândurile astea! Aruncă-te asupra faptului, momentului și problemei de moment!

Adeseori se pomenea că nu era în stare să se concentreze, în ciuda îndemnurilor pe care și le adresa și petrecea o oră sau două săpând pe Internet, în căutare de informații utile pentru Diane sau Frank. Chestii vechi care funcționaseră, dar fuseseră date uitării, chestii noi care nu fuseseră încă remarcate sau apreciate, ceea ce putea fi destul de deprimant. Site-urile guvernamentale dedicate schimbării climatice erau adesea necorespunzătoare; pagina Departamentului de Stat, spre exemplu, începea cu obiectivul ridicol al administrației de a reduce emisiile de dioxid de carbon cu optsprezece la sută pe o perioadă de zece ani, prin acțiuni voluntare – semn de sfidare al Protocoalelor de la Kyoto, care reprezenta încă singura propunere palpabilă de măsuri a administrației. Dări de seamă de la conferințe de pe altă pagină vorbeau despre „adaptarea la schimbarea de climă”, care reprezenta în realitate planuri de dezvoltare, recunoscându-se numai în câteva locuri că „adaptarea” nu avea nimic de-a face cu tehnologiile actuale, că întregul concept de „adaptare” la schimbarea de climă înlocuia

de fapt „atenuarea” și nu era în acest moment decât o vorbă goală, un mod de a zice „Nu faceți nimic.” Îi erau dedicate întregi conferințe.

După asemenea descoperiri renunța și căuta în altă parte, pe site-uri de știință care aveau o orientare mai tehnică, care aveau conținut adevărat. I se părea din ce în ce mai tare că știința așa cum era ea practică de obicei era singurul lucru care funcționa pe lumea asta, astfel încât dată fiind problema presantă a schimbării bruște de climă, ce necesita un răspuns urgent, răspândirea științei mai repede era nu numai singurul lucru pe îl putea face ca să fie de ajutor, dar și singurul lucru pe care îl putea face oricine altcineva.

Edgardo clătinase din cap atunci când îi spusese ce gândește.

- Omul tinde să creadă că numai metoda pe care o cunoaște el are să dea roade.

- Sunt sigură. Și dacă e adevărat?

Site după site.

Într-o zi, după una dintre reprizele de căutare, se dusesese la una din ședințele cu Diane și Frank și le spusese: „Dați-mi voie să vă povestesc ceva istorie.”

În lecturile ei dăduse peste descrierea unei „Campanii a Oamenilor de Știință pentru Johnson” de pe vremea alegerilor prezidențiale din 1964. Un grup de savanți de marcă, îngrijorați de bravada nucleară a lui Goldwater⁴⁷, se organizaseră în ceea ce avea să fie ulterior numit comitet de acțiune și plătiseră reclame prin care îndemneau lumea să-l voteze pe Johnson. Se lansaseră avertismente cumplite cu privire la ce s-ar fi putut întâmpla în cazul care câștiga Goldwater și votul pentru Johnson fusese prezentat ca un vot pentru pacea lumii, pentru principiul realității, pentru toate lucrurile frumoase.

Toate acestea se poate să-l fi ajutat pe Johnson, dar se întorseseră împotriva lor atunci când Nixon câștigase alegerile patru ani mai târziu și venise la Casa Albă convins că oamenii de știință îl urau.

- Nixon era paranoic, nu?

- Paranoic sau clarvăzător.

- Amândouă. Credea că oamenii îl urăsc și a făcut astfel încât să fie adevărat pentru ca să se poată simți clarvăzător.

---

⁴⁷ Barry Goldwater, contracandidatul republican al lui Lyndon Johnson la alegerile prezidențiale din 1964.

- E posibil.

Situația însă fusese de rău augur pentru știință. Nixon închisese mai întâi Biroul pentru Știință și Tehnologie, după care redusese importanța funcției de consilier științific al președintelui, scoțând-o în afara Cabinetului, exilându-i biroul în afara centrului metropolitan. Apoi alungase FNS-ul din Mall, în Arlington.

- Parc-am fi încă la o curte feudală, comentă Frank, unde apropierea fizică de rege chiar conta.

- Vorbești ca Edgardo.

- Da, el a zis-o în timpul alergării de azi.

În orice caz, știința fusese alungată din arena stabilirii de politici și nu se mai întorsese niciodată acolo.

- Adică? întrebă Diane.

- Adică știința nu mai ia parte la stabilirea de politici! Nu susține candidați, iar oamenii de știință nu candidează niciodată. Ei doar cer bani și atâta tot.

- Știința e o activitate superioară, declară Edgardo sentențios. Ceea ce face ea este atât de valoros încât trebuie să-i dai bani, fără să-i impui obligații. Plătește sau mori.

- Destul de inteligent.

- Cred și eu.

- Păcat că nu merge mai bine.

- Adevărat. La asta lucrăm noi.

Frank dădea din cap.

- Mie povestea asta cu Johnson și Nixon mi se pare încă un semn că știința este considerată ca fiind de orientare politică liberală.

Nimeni nu dorea să se gândească la acest subiect, din câte își dădea Anna seama.

- Cum așa? întrebă Diane.

- Păi, știi tu. Dacă Partidul Republican a fost deturnat de către dreapta religioasă, așa cum spune majoritatea oamenilor, atunci democrații au început să arate a partid pentru seculari, printre care se regăsesc o mulțime de oameni de știință. E ca și cum s-ar desfășura iar dezbateră pe tema evoluției. Creștinism contra știință, acum egal cu republican contra democrat.

Neplăcut gând. Diane zise:

- Nu ne putem permite să fim prinși într-una din taberele așa-numitelor războaie culturale.

- Și dacă chiar suntem într-una din tabere? Și dacă alții ne-au

pus acolo? replică Anna.

Reflectară la cele spuse de ea.

- Chiar și așa, zise Diane, eticheta de susținător democrat ar putea fi realmente periculoasă pentru știință. Trebuie să rămânem deasupra acestui conflict.

- Se poate să fi fost deja etichetați. Iar noi încercăm să modificăm politicile, nu? Nu asta e menirea comisiei?

- Da, numai că trebuie să sărim în mijlocul conflictului. Să-l strivim de sus.

Imaginea îi făcu să izbucnească în râs.

Edgardo spuse:

- Dincolo de bine și rău! Dincolo de Marx și Iisus! Prometeu dezlănțuit! Știința deasupra tuturor lucrurilor!

Chiar și Anna se văzu nevoită să râdă. Situația era amuzantă chiar dacă de fapt nu era, și devenea chiar mai puțin amuzantă pe măsură ce se gândea la ea. Totuși râse. La fel și ceilalți.

Diane dădu din cap cu mâhnire.

- Ei bine, zise ea. Să facem o încercare. A venit vremea ca știința să intre în capitală.

Ulterior situația nu mai păru atât de amuzantă, mai ales după ce se întorsese acasă la febra ușoară a lui Joe, după care nimic nu mai părea amuzant. Charlie se dăduse bătut deja și îl dusesse la doctor, dar nu-i găsiseră nimic.

Nu era o problemă de nivel de energie. Joe era la fel de energic ca întotdeauna, dacă nu chiar mai mult. Agitat, iritabil, nu stătea locului o clipă, se plângea, întrerupea... când fusese oare altfel? Asta părea să susțină Charlie, și anume că Joe era probabil un pic mai fierbinte, mai roșu și mai transpirat, dar tot același micuț neastâmpărat. Anna nu-l credea. Ceva nu mai era la fel. Nu mai era el însuși.

Uneori îngrijorarea ei era atât de intensă că nu i-o putea împărtăși deloc lui Charlie. Dacă îl convingea și pe el să-și facă griji la fel ca ea, cu ce l-ar fi ajutat sau i-ar fi ajutat pe ei doi?

Cea mai bună metodă pentru ca să evite să-și mai facă griji era să fie atât de ocupată în timpul zilei cât să nu mai aibă timp de așa ceva. Apoi, noaptea, se ducea la culcare atât de epuizată că somnul o lovea ca un zid căzut peste ea, oferindu-i câteva ore de uitare completă. Era un somn greu și întrucâtva neodihnitor; se trezea cu angrenajele minții deja lucrând la ceva - amintire, vis, calcule legate de slujbă - dându-i înainte fără să se poată

opri, și trează de-a binelea la patru și jumătate dimineața. Nefericită.

Oriunde-ar fi început gândurile ei nocturne, totdeauna se întorceau la Joe. Ori de câte ori își aducea aminte, îi creștea pulsul. În cele din urmă se scula, atingându-l în treacăt pe Charlie care încă dormea și se băga sub duș pentru douăzeci de minute, încercând să se relaxeze. La urma urmei, ce era grija dacă nu un fel de frică? Era frica de viitor, viitor care, de fapt, avea să aducă inevitabil și lucruri rele. Drept pentru care grija era o întreprindere fără speranță, în sensul că nu putea face nimic. Era o anticipare a mâhnirii, un coșmar al viitorului. O specie de frică, iar ea era hotărâtă să nu-i fie frică.

Ca urmare își împietrea inima, oprea apa de la duș și se pregătea mecanic pentru serviciu, gândindu-se cum să ordoneze activitățile de peste zi. Înainte să plece îl alăpta pe Joe și așa toate planurile îi erau date peste cap de trupușorul lui mai cald ca de obicei legănat în brațele ei. Gura lui era mai caldă. Lumea toată era mai caldă, Joe era mai cald, chiar și Charlie era mai cald. Toate lucrurile păreau să fi primit mai multă energie decât puteau duce. Totul în afară de Anna și Nick al ei. Își punea sălbaticul adormit la loc în pătuț și se ducea în camera lui Nick să-și sărute întâiul născut pe cap, inhalându-i recunoscătoare mireasma, părul creț – sufletul ei pereche în acest haos, stoicul asemenea ei, calculatul ei calm, imperturbabil, impasibil, amuzat de agitatul său frățior și de toate celelalte lucruri, amuzat atunci când ceilalți ar fi fost furioși. Cine și-ar fi putut închipui un frate mai mare sau un fiu mai bun, un fel de geamăn mai tânăr al ei? Într-o revărsare de afecțiune maternă îi apuca umărul, strângându-l în timp ce dormea, după care tropăia în jos pe scări și urca pe Wisconsin spre stația redeschisă de metrou, scuturându-și șuvițele ude într-o parte și în alta ca să le simtă umezeala răcoroasă în aerul răcoros.

Urma apoi ședința cu Diane, și ea cu părul ud. Ședința cu Aleesha pe tema directorilor de programe invitați, programului și sarcinilor lor. Masa de prânz la birou în timp ce citea materiale pentru „The Journal of Biostatistics”. Apelurile unu până la șase de pe lunga ei listă de telefoane care trebuiau date. Vizită scurtă jos la femeile khembali de la biroul ambasadei, ca să vadă cum se descurcau cu problema reșezării. Saluturi adresate lui Sucandra și Padma, care țineau o lecție de engleză și o cooptau pentru scurtă vreme ca să-i ajute, iar ea se simțea neajutorată în

fața barierei lingvistice. Se hotăra încă o dată să învețe tibetană, încercând să-și amintească cuvintele pe care îi auzise explicându-le. Această inhalare de informații era un obicei al minții ei. Charlie ar fi râs la auzul acestor lucruri.

Înapoi la birou, aruncat un ochi pe aide-memoire-ul pentru tibetană pe care i-l dăduseră. „Mareea se înalță în șase ore. Valurile sunt goale la reflux.”

La următoarea ședință cu Diane și cu Frank, Anna afișă pe ecran încă o pagină de web pe care o găsisese. În ea era vorba despre FCCSET, Consiliul de Coordonare Federală pentru Știință, Inginerie și Tehnologie⁴⁸.

- Ce-i ăsta? întrebă Frank citind peste umărul ei. „Fuck set?”

- Nu, se pronunța Fix-it⁴⁹.

Râsete.

- Ah, bine, inteligente acronimele astea! Mie îmi place DICE, Modelul Dinamic Integrat de Climă și Economie⁵⁰, unde se sare peste M.

- Fix-it era un program care lua problemele științifice și încerca să identifice programe federale deja existente pe care să le asocieze cu alte programe pentru ca să lucreze împreună la câte o problemă.

- Și ce l-a eliminat?

- De unde știi că a fost eliminat?

Frank se mulțumi doar să se uite la ea.

- O problemă de bani, presupun. Sau de control. Programele despre care Fix-it considera că merită efortul erau finanțate automat de către Biroul pentru Gestiune și Buget. La fiecare întrunire a Fix-it participa și cineva de la acest birou, iar dacă programul era aprobat, atunci era finanțat.

- Asta da putere!

- Da. Numai că prea multă putere, la urma urmei. Pentru că oamenilor de la conducerea agențiilor identificate nu le plăcea să primească finanțare în acest mod. Le reducea controlul asupra băierilor pungii.

- Oh, pentru numele lui Dumnezeu! De-asta s-a terminat cu el?

---

⁴⁸ Federal Coordinating Council On Science, Engineering And Technology.

⁴⁹ Repar-o/repară-l.

⁵⁰ Dynamic Integrated Model of Climate and the Economy.

- Așa se pare. Adică nu s-a terminat, dar i s-a luat acea putere bugetară, așa că mă întreb dacă nu am putea determina Congresul să-l resusciteze.

- Merită încercat, comentă Diane.

Frank încă mai dădea din cap a neîncredere.

- Teritorialitatea este adânc înrădăcinată. Ar putea la fel de bine să urineze pe la colțurile clădirii.

- Așa cred.

- Nu pari convinsă.

- Nu știu. E o teorie. Oricum, cred că ar trebui să încercăm să obținem reintroducerea aceluia program. S-ar putea coordona toate agențiile. Cum ar fi dacă fiecare ar lucra la câte o parte a aceluiași proiect mare?

Frank ridică din sprâncene până când i se arcuie.

- Ca să vezi teorie! Parc-ar fi ideea lui Bob cu Proiectul Manhattan!

- Metoda există, afirmă Anna. Măcar potențial. Ce-ar fi dacă ai putea obține finanțare pentru o propunere prin intermediul tuturor acestor agenții, folosind Fix-it pe post de comisie de coordonare?

Diane îi surâdea ideea.

- Avem nevoie de Congres ca s-o pună în aplicare, evident. Am să vorbesc cu Sophie.

După un moment de tăcere, Frank zise:

- Ne-ar prinde bine un președinte care să aibă așa ceva în platforma lui.

- Puțin probabil, aprecie Diane.

Frank îi aruncă o privire mânioasă.

- Nu văd de ce nu. În ce secol își închipuie oamenii că trăiesc?

Anna și cu Diane aveau aceeași expresie pe chip, amândouă așteptându-se la o perorație, dar Frank o văzu și zise:

- De ce? De ce de ce de ce? Ar trebui să avem un om de știință care să candideze la președinție, o mare personalitate cu vreun titlu onorific care să le explice care va fi abordarea științifică și de ce. Un candidat care să folosească teoria ecologică, teoria sistemelor, ce-o mai fi, ceva economie...

Diane dădea din cap.

- Și cine să fie acela?

- Știu și eu... Richard Feynman?

- Decedat.

- Stephen Hawking.

- Britanic și paralizat. În plus de asta, știi și tu genul ăsta de personalități. Nici măcar unul dintre ei n-ar fi în stare să parcurgă întregul proces fără să, știu și eu...

- Să explodeze? oferi Anna o sugestie.

- Da.

- Inventai un candidat, zise Anna. Ce-ar face știința dacă ar fi la Casa Albă.

- Cum e consiliul elvețian al lui Nick, spuse Frank. Un candidat fantomă.

- Candidat din umbră, îl corectă Diane. Ca în Europa.

- Sau, zise Anna, să se lanseze numai platforma, cu un candidat virtual. Dr. Știință. Să vedem ce partid o preia.

- Niciunul, replicară Frank și cu Diane în cor.

- Nu știm asta, zise Anna. Ar fi și mai sigur decât susținerea unui partid în dauna altuia sau demararea vreunui al treilea partid, științific, care doar le-ar face rău politicienilor care sunt de partea noastră. Oricum am da-o, am putea fi împinși afară din politică pentru ani buni. Aruncați în sălbăcie.

- Ne aflăm deja acolo, îi atrase Frank atenția.

- Și atunci ce avem de pierdut?

- Asta cam așa e. Frank reflectă la cele spuse. Am putea fi criticați zdravăn.

- De parcă nu suntem deja?

- Hmmm.

- Poate că trebuie să luăm atitudine. Poate că asta înseamnă să fii implicat în politică. Trebuie să declari. Trebuie să vorbești despre ceea ce ar trebui să facă oamenii.

Rămaseră pe loc, reflectând. Edgardo intră și îi explicară la ce se gândeau.

Acesta râse în hohote.

Frank continua să scrie.

- Experimentul de Științe Sociale în Politică.⁵¹

- În politică electivă, insistă Anna, cu o uitătură încruntată la Edgardo. Așa rămâne atunci, SSEEP. Pronunțat „Seep”. Ca în „ne strecurăm”⁵² în politică.

- Ne strecurăm! exclamă Diane râzând. Ne vom strecura ca un taur într-un magazin de porțelanuri! Ne vom strecura și tot magazinul va începe să țipe.

---

⁵¹ Social Science Experiment in Politics.

⁵² „seep” se traduce în română și cu „a se strecura”.

- Se poate. Numai că magazinul de porțelanuri se scufundă. Are nevoie de un taur care să-l ducă undeva la înălțime.

Imaginea îi făcu să râdă.

- Ei bine, făcu Diane, trebuie să facem tot ce putem. Lămurește tu chestia asta Frank, cercetează-o în întregime!

Frank încuviință din cap.

- Experimentare îndrăznească și insistentă. Am aici o listă.

Diane dădu din mână.

- Mai încolo. Mor de foame.

- Desigur. Vrei să mergem să mâncăm ceva?

- Sigur că da.

Anna plecă rapid ochii în pământ. Tocmai își dăduseră întâlnire chiar în fața ei. Și nu era prima după cum vorbiseră.

„Și atunci cum rămâne cu femeia din lift a lui Frank?” se întrebă în gând. Renunțase la ea? Nu părea să-i stea în fire. Anna era cumva dezamăgită, îi plăcea povestea, posibilitatea aceea. O impresionase pe romantica din ea, reprimată, dar puternică. Aproape că îl întrebase despre asta odată pe când luau prânzul împreună, dar ceva din aerul lui o făcuse să renunțe. Cât despre Frank și Diane, nu putea să-și imagineze ce însemna. Interpretase ea greșit situația, desigur. Diane era drăguță, dar, prin prisma eticii profesionale puritane a Annei, era un pic exagerată. Cum era oare în societate? Greu de imaginat.

Ea una nu avea să ajungă să afle cum era Diane în societate. Era femeie și era căsătorită, pe când Frank era bărbat și era necăsătorit, iar Diane era și ea necăsătorită acum, biata de ea. În plus, Frank fusese smuls dintre directorii de programe invitați de către Diane pentru a-i conduce comisia asociată proiectului climateric.

- Trebuie să mă duc acasă, zise ea, aruncându-și lucrurile la un loc.

Acasă la băieții ei, care aveau să sară pe ea și să-i spună aceleași lucruri, toți cufundați în propriile lor lumi și cina parțial pregătită. Cu toate acestea, în același val de iritare simți și o mare ușurare și dorință de a ajunge imediat acolo.

Acasă, băieții săriră pe ea, complet previzibil, iar casa era caldă de mirosurile de la bucătărie.

Inundațiile le revoluționaseră obiceiurile culinare, Charlie încercând rețete vechi și noi în funcție de ce găsea la băcănie. În acea seară se gătea mâncare mexicană. Joe îi solicită atenția,

insistând să i se citească iarăși „Noapte bună, Lună” într-un tempo rapid, declamator foarte nepotrivit caracterului soporific al cărții, care acționa ca o vrajă asupra ei orice-ar fi fost, dar nu și asupra lui. Iar era agitat și sugea la sânul ei disperat, ca și cum ar fi căutat o ușurare dincolo de hrană. Îi vorbea pe un ton liniștit lui Nick, care citea în timp ce-i răspundea sau nu-i răspundea deloc, adâncit în propria lui lume. Încerca să nu-și facă griji pentru Joe, deși indispoziția lui dura deja de șase săptămâni. Îi ieșiseră bine toate analizele. Nu se descoperise nimic, cu excepția unei creșteri ușoare a temperaturii, dovedită de înregistrări, chiar dacă nu era decât foarte mică. Periodicitatea sa îi aducea aminte de vremurile când își înregistra temperatura ca să afle momentul ovulației din fiecare lună.

Fața roșie, lipsa de tihnă. Oricât s-ar fi străduit, tot o speriau aceste schimbări la el. Știa cum trebuia să fie de fapt și mai știa și că totul începuse după călătoria lor în Khembalung. Veghea asupra lui, îl alăpta și se juca cu el, încerca să-l simtă, încerca să se gândească la serviciu, fredonându-i o melodie în timp ce sugea. Cânta încet cartea în tibetană: „Don nom, zla-ba.” Joe se mișcă brusc, lovind-o adormit. Anna reveni la ritmurile ce trebuiau respectate ale cărții ce te hipnotiza și făcu tot ce-i stătea în puteri ca să-și ia gândul de la griji, care nu dispărură însă pe de-a-ntregul. Și așa trecură zilele, aproape pe nesimțite; când Charlie era ocupat cu altceva, ea îi lua temperatura lui Joe și o adăuga pe o fișă, după care îi dădea înainte; încerca să se gândească la serviciu, dar ar fi dat Premiul Nobel pentru Chimie și Curentul Golfului însuși pentru măcar o săptămână de temperaturi normale.

V Toamnă la New York

Cea mai frumoasă regată din istorie se ținea în acel an de Ziua Solstițiului de Vară⁵³ la Polul Nord.

Soarele atârna în același loc pe tot parcursul zilei, strălucind deasupra apei ce părea mai degrabă neagră decât albastră. Ici și colo pluteau câteva aisberguri, majoritatea scunde și albe, dar și cu câteva dolmene de jad sau peruzea printre ele, ce se ridicau dintr-o mare de obsidian.

Printre aceste feerii plutitoare își croiau drum, duse de pânze sau motoare, cam trei sute de bărci și vase. Pânze de toate culorile și formele, unele chiar trecând de la o culoare la alta a spectrului luminii în timp ce se unduiau după schimbările de direcție ale brizei sudice blânde. Lumea spunea că pânzele ce treceau de la o culoare la alta a spectrului luminii îți permiteau să vezi impactul rafalelor de vânt așa cum nu mai fusese posibil până atunci, iar faptul că arătau super era prea evident ca să mai fie menționat. Tot felul de pânze, toate greementurile și corpurile de navă posibile: catamarane și schoonere, iole, ketchuri, trimarane, precum și ambarcațiuni cu vele pătrate, de la caravele și clipere la experimente ultimul răcnet ce - evident - nu aveau să aibă mare succes; cinci ambarcațiuni polineziene uriașe, tot felul de ambarcațiuni cu motor, ce duduiau onctuos printre cele cu vele, fiecare dintre ele având un profil unic alb sau crem și o mulțime de bărci de o singură persoană, inclusiv oameni în caiace și pe planșe de surf îmbrăcați în costume speciale negre.

Flota mai mare manevră astfel încât toți navigatorii să se alinieze, formând un fel de galaxie spirală cu centrul la Pol, ce se rotește în sensul acelor de ceasornic atunci când era privită de sus. Astfel, toți navigau împreună, urmând două reguli simple aplicate de păsări atunci când se rotesc pe cer: schimbă viteza cât de puțin poți și stai cât de departe poți de restul lumii.

Senatorul Phil Chase zâmbi fericit când i se explică regula de

---

⁵³ Midsummer Day - sărbătoare care se ține în fiecare an în țările nordice și cele anglofone în jurul datei de 24 iunie, data solstițiului de vară până la adoptarea calendarului gregorian.

grupare a navelor.

- Așa e și la Senat, remarcă el. Sau poate că asta e tot ce-ți trebuie ca să te descurci în viață.

Printr-o coincidență fericită, Polul Nord însuși, determinat prin GPS, era marcat în ziua aceea de un aisberg acvamarin înalt care plutise până ajunsese peste el. În imediata apropiere a acestui nou identificat „Polberg” stăteau pe loc multe dintre cele mai mari nave ale flotei, de la mici vase de croazieră la iahturi particulare uriașe, precum și câteva spărgătoare de gheață vechi, ce păreau prea mari și nedorite.

Acesta era al cincilea festival al solstițiului de vară organizat la Polul Nord. În fiecare an de când apăruseră culoare de apă în gheața de vară a Arcticii, un grup din ce în ce mai mare de ambarcațiuni marine cu pânze sau motor naviga spre nord ca să ajungă la petrecerea de la Pol. Adunările aduceau întrucâtva cu cele de la Festivalul Omului Care Arde⁵⁴, excesul sibarit și lansarea neîngrădită de focuri artificii făcându-i pe mulți să numească evenimentul Omul Care Se Îneacă sau Omul Căruia Îi Îngheață Fundul.

În acest an, petrecerea fusese într-o oarecare măsură „deturnată” de către populația inuită Nunavut împreună cu Grupul Interguvernamental pentru Schimbări Climatice, care declaraseră anul drept „Anul Conștientizării Globale a Mediului”, trimiseseră sute de invitații și oferiseră multe dintre ambarcațiuni ele însele în speranța că vor reuși să adune o comunitate plutitoare care să evedențieze în fața tuturor schimbările de netăgăduit deja provocate de încălzirea globală. Organizatorii erau dispuși să accepte riscul de a face adunarea să semene a petrecere sau – Doamne ferește! – a sărbătoare a încălzirii globale, pentru a-și asigura cât mai multă publicitate posibilă. Bineînțeles, un nou ocean de străbătut era incitant pentru navigatori, dar gheața de iarnă care nu mai era acolo, plutea în jos spre Atlanticul de Nord chiar în acel moment, schimbând totul. IPCC voia ca oamenii să vadă cu ochii lor că schimbarea bruscă de climă se petrecea deja și că în curând avea să arunce întreaga lume în mii de ani de vreme rea, așa cum o făcuse în Dryasul Recent cu numai unsprezece mii de ani înainte.

---

⁵⁴ Burning Man Festival, festival organizat anual în Statele Unite ale Americii cu începere din 1986, ce culminează cu arderea unei statui umane din lemn.

Desigur, mulți erau însă aceia care nu priveau petrecerea polară din perspectiva oficială, așa cum mulți erau și cei pe care nu-i îngrijora prea tare intrarea în Noul Dryas. În timp ce navigau spre festival, unora dintre ei le ieșise în cale un petrolier doar cu puțin mai mic decât ULCC-urile⁵⁵ sfârșitului de secol douăzeci, cu bordaj dublu, cum cerea legea, ce mergea pe gol pe un traseu de descria un cerc mare între Japonia și Norvegia și trecea prin apropiere de Pol. Călătoria acestuia demonstra că Pasajul de Nord-Vest fusese în cele din urmă deschis navelor comerciale; mai bine mai târziu decât niciodată. Petrolul putea fi transportat direct din Marea Nordului către Japonia, scurtând distanța cu două treimi. Chiar dacă petrolul era demodat și-i trecuse momentul de glorie, Japonia și țările petroliere de la Marea Nordului erau extrem de mulțumite de faptul că puteau să-l transporte peste Pol. Nu le era rușine să recunoască faptul că lumea încă mai avea nevoie de el și că astfel existau motive întemeiate pentru a aprecia anumite manifestări ale încălzirii globale. Șantierelor navale de la Glasgow, din Norvegia și din Japonia fuseseră revitalizate și construiau de zor o nouă clasă de petroliere pentru Oceanul Arctic care să-i urmeze acestui prototip, ajungând cu îndrăzneală acolo unde nu mai ajunsese niciun petrolier.

La Pol de Ziua Solstițiului de Vară, lucrurile păreau în regulă. Lumea era superbă, flota spectaculoasă. În pericol sau nu, cultura umană părea să se fi ridicat la înălțimea situației. Era miezul zilei, solstițiul de vară de la Polul Nord, cu o glorioasă flotă ce forma un fel de grădină de sculpturi. Un nou tip de convergență armonioasă. Ommmmmmmmmmmmmmmmmm.

Pe una dintre ambarcațiunile mai mari, un catamaran cu blindaj de aluminiu și motor cu reacție, la ieșirea din Bar Harbor, Maine, un grup mare de oameni se adunase în jurul senatorului Phil Chase. Mulți purtau vestele roșii de puf strânse pe corp oferite de invitaților de către Departamentul Programelor Polare al Fundației Naționale pentru Știință, fiindcă în ciuda apei negre și a soarelui strălucitor, temperatura aerului era de 28 de grade Fahrenheit (minus 2 grade Celsius). Oamenii stăteau cu gurile

⁵⁵ Ultra Large Crude Carriers - cele mai mari petroliere existente, cu o capacitate de peste 320.000 tone deadweight.

trase bine pe cap, iar căldura masei de trupuri îi alina în timp ce se uitau la grupul din jurul lui Chase care îl ajuta să se urce într-un mic balon cu aer cald în culorile curcubeului, aflat acum deasupra punții superioare și smucind de pripon.

Senatorul Lumii se urcă în nacelă și dădu semnalul; comandantul balonului porni arzătoarele, iar acesta se înălță în aerul limpede însoțit de urale și sirene, cu un Phil Chase care făcea semn cu mâna mulțimii semănând întrucâtva cu Vrăjitorul din Oz în momentul în care își luase zborul prea devreme.

Phil era însă prins cu o funie, funie care rezista. De la treizeci de metri deasupra mulțimii, putea fi văzut zâmbind cu zâmbetul lui frumos. „Iată-ne!” anunță el prin sistemul combinat de comunicații radio și difuzoare al flotei; desigur, milioane de oameni îl vedeau și-l auzeau prin intermediul televiziunii prin satelit. O baliză mare scoase un sunet metalic pentru a face liniște în mulțime în momentul în care Phil ridică mâna să potolească claxoanele navelor și focurile de artificii.

- Oameni buni, zise el, lucrez pentru binele oamenilor din California de șaptesprezece ani, reprezentându-i în Senatul Statelor Unite ale Americii, iar acum vreau să pun ceea ce am învățat din această muncă și din călătoriile mele în jurul lumii în slujba poporului Statelor Unite ale Americii, și a lumii, în calitate de președinte.

- Președintele lumii? făcu Roy Anastophoulus către Charlie, după care începu să râdă.

- Șșș! Șșș! replică Charlie.

Se uitau la transmisiunea TV, fiecare în altă parte de oraș, discutând ce vedeau la telefon.

- E o nebunie, recunosc Phil. Eu sunt primul care să o recunoască, pentru că am văzut ce efect are această poziție asupra oamenilor. Dar, cum se zice, dacă ai intrat în horă, trebuie să joci, iar noi am ajuns în acel moment în care cineva care se poate descurca în această funcție trebuie să o folosească să facă și bine.

Roy încă mai chicotea.

- Taci! îi strigă Charlie.

-... nu există alternativă la cooperarea globală. Trebuie să ne recunoaștem interdependența, să ne facem un titlu de glorie din ea și să acționăm solidari cu orice ființă vie. Toate ființele lui Dumnezeu trăiesc pe această planetă ca un mare și complex organism și așa trebuie să acționăm și noi acum. Tocmai de

aceea am ales să-mi anunț candidatura aici, la Polul Nord. Toate se întâlnesc aici și toate s-au schimbat din cauza modificărilor pornite de aici. Acest superb ocean, eliberat de gheață pentru prima oară de când există omul, este un semn de pericol clar și real. Amintiți-vă cum arăta cu numai cinci ani în urmă! Nu puteți să nu recunoașteți că avut deja loc schimbări uriașe.

- Ce înseamnă aceste schimbări? Nimeni nu știe. Unde vor duce ele? Nimeni nu știe. Asta trebuie să țină minte toată lumea: nimeni nu știe ce ne rezervă viitorul. Se poate întâmpla orice. Absolut orice. Ne aflăm la punctul de pornire al unei părții abrupte de schi. Cu diamant negru⁵⁶, sigur. Văd diamantele negre sclipind peste tot pe jos aici. Vom schia în josul părții în următorul deceniu. Magnații ne vor ataca atât de repede, că n-o să ne vină să credem. Nu va fi timp pentru studii de durată demarate de administrații politice care, de fapt, nu fac niciodată nimic altceva decât să spere că lucrurile vor merge la fel ca de obicei, după care fug la conacele lor fortificate și ne lasă pe noi ceilalți să dregem oalele sparte. Nu are să meargă, nu are să le meargă nici măcar lor. Poți pleca de pe țărm în largul mării, dar de pe planetă nu poți să pleci.

Urale, claxoane și sirene își revărsară ecoul peste apă. Phil așteptă să se facă din nou liniște, zâmbind fericit și făcând cu mâna, după care continuă:

- Acum există o singură lume. Statele Unite ale Americii au un rol istoric de îndeplinit, acela de țară a țărilor, de amestec și amalgam al întregii omeniri, ce încearcă diverse lucruri ca să vadă cum funcționează. Statele Unite, ați putea spune, sunt copilul lumii, iar lumea îl veghează cu obișnuita fascinație, groază, neliniște și mândrie părintească.

Drept pentru care trebuie să creștem. Dacă ar fi să ne transformăm într-un bătaș imperial idiot, povestea istoriei ar fi distrusă, iar speranța sa cu cea mai mare șansă de îndeplinire s-ar năruî. Trebuie să renunțăm la rău, să dăm înapoi ceea ce este bun. Frank Delano Roosevelt a descris foarte bine ceea ce era necesar să facă America, în vremuri la fel de periculoase ca acelea de azi: el a cerut „experimentare curajoasă și constantă”. Asta plănuiesc și eu să fac. Gata cu imperiul, gata cu ascunsul capului în nisip prefăcându-ne că nu e nimic în neregulă în timp

---

⁵⁶ Indicator de traseu dificil, conform sistemului internațional de marcare al traseelor de schi.

ce câțiva bogătași strică totul. A venit vremea să ne alăturăm efortului de a inventa o civilizație globală pe care să le-o putem lăsa copiilor noștri și să le spunem: „Această civilizație va funcționa, duceți-o mai departe, îmbunătățiți-o”. Asta e permacultura, așa cum o numesc unii și chiar nu avem de ales în momentul de față: ori permacultură, ori catastrofă. Să alegem lupta cea dreaptă și să facem astfel încât fiecare generație să-i poată transmite celei care vine după ea mijloacele de existență pe care ni le oferă această frumoasă lume.

Acesta e planul, oameni buni. Intenționez să conving Partidul Democrat să-și continue munca istorică de construire a unui destin mai bun pentru fiecare bărbat, femeie, copil, animal și plantă de pe această planetă. Aceasta este viziunea care a stat la baza tuturor succeselor partidului de până acum, iar îndepărtarea de aceste valori de bază a contribuit la problema și eșecul din vremea noastră. Împreună ne vom alătura umanității la făurirea unei lumi frumoase și drepte.

- Ne vom alătura umanității? comentă Roy. Ce-i asta, democrații extraterestre?

Charlie abia mai putea să-l audă printre claxoanele și uralele de pe navă. Vedea pe ecran cum îl trăgeau înapoi pe Phil ca pe un zmeu mare.

DACĂ TRĂIAI SUB CERUL LIBER, anotimpurile erau uriașe, pur și simplu uriașe. Oamenii trăitori în case habar n-aveau ce era schimbarea bruscă de climă. Zile mai scurte, aer mai rece, lumină mai slabă ce cobora mai pieziș printre copaci, ca și cum te-ai fi mutat pe altă planetă.

Una din ironiile timpului lor era că încălzirea globală avea să înghețe Europa și America de Nord, mai ales pe partea de Coastă de Est de până prin jurul Washingtonului. Kenzo prezisese cel puțin câteva săptămâni de minime de temperatură record: „N-are să vă vină să credeți” tot spunea el, deși fenomenul deja începuse în Europa, unde o secetă rece dominase toată vara.

- Punctul maxim al iernii se va instala în Groenlanda și va împinge curentul jet din Golful Hudson înspre noi. Uneori dinspre Yukon, dar în general dinspre Golful Hudson.

- Te cred, replică Frank, deși - altă ironie - vremea din acel moment era mai degrabă superbă.

Zilele erau încă fierbinți, iar frigul dintre ora două dimineața și răsăritul soarelui era tăios și înviorător. Se aflau numai la câteva

săptămâni distanță de toiul verii congoleze și deja era brumă pe frunze în zori.

Pentru Frank, nopțile friguroase însemnau utilizarea echipamentului său de munte, ceea ce-i făcea mereu plăcere. Se răsfăța în acea căldură deosebită de care hominizii se bucuraseră încă de când începuseră să poarte blana altor animale. Haina l-a făcut pe om, reprezentând totodată una din primele apariții ale sublimului tehnologic, aceea de a menține căldura pe frig.

Când se trezea în căsuța lui din copac, Frank își trăgea pe el sacul de dormit ca pe o pelerină și stătea pe marginea placajului, cu brațele peste balustradă și bălăngănindu-și picioarele în gol, uitându-se la zidul de copaci de peste defileu. Frunzele începeau să-și schimbe culoarea, spectrul culorilor toamnei invadând coronamentul verde cu pete de galben, portocaliu, roșu și bronz. De loc din California, Frank văzuse arareori așa ceva și nu-și putuse imagina corect ce se petrecea. Nu înțelesese că culorile aveau să fie amestecate laolaltă, formând un câmp de culori amestecate, ca și cum o cutie de cereale Trix s-ar fi răsturnat pe o peluză, închipuind în superbul său alfabet extraterestru sfârșitul verii, trecerea timpului, omniprezența mortalității. Pentru toți cei care-i acordau atenție, priveliștea era extraordinară și melancolică.

O coborî pe Miss Piggy și se dădu jos în această nouă lume. Merse absorbit de noile culori, de mirosul ca de ciupercă al descompunerii, de zăngănitul frunzelor în vânt. Următorul val de brumă avea să desprindă majoritatea acestor frunze din copaci și atunci casa lui din copac din junglă avea să fie expusă privirii celor de jos. Sulițe de lumină ajungeau deja în anumite părți ale solului pădurii în care nu mai ajunseseră până atunci. Parcul era încă închis oficial, dar Frank văzuse din ce în ce mai mulți oameni în el, nu numai din cei fără casă, dar și cetățeni obișnuiți ai orașului, oameni care folosiseră parcul și înainte de inundații ca loc de alergare, de plimbare pe jos, cu bicicleta sau călare. Din fericire, drumurile și potecile de pe malul pârlului erau de nereparat și puțini erau aceia care s-ar fi aventurat în susul defileului dincolo de uriașul dig făcut de castori, care apăruse ca un stăvilă și acum era un baraj în toată regula. Trebuia să-ți croiești drum tăind tufe și crengi joase ca să poți înconjura malul instabil al iazului. Chiar și așa, casa din copac avea să fie expusă vederii.

Asta era însă o problemă pentru altă zi. Pornise acum pe poteca de căprioare de pe malul pâraului, observând cum culorile împestrițate ale frunzelor modificau percepția spațiului în pădure, făcându-l să pară mai mare, deoarece profunzimea de câmp a lui Frank cuprindea cu claritate maximă un număr mare de frunze oricât de mici.

Așa se face că, atunci când alerga alături de jucătorii cu discul zburător, aceste frunze acționau ca puncte de referință, iar el părea să pornească un sistem GPS care-l fixa și mai tare în prezentul și locul în care se afla. Vedea numai unde se află în fiecare clipă și alerga fără să conștientizeze solul, liber să se uite în jurul lui. Bucuria de-a se afla în aer liber în zile atât de proaspete și însorite, atât de pestrițe și de galbene. Imersiunea în însăși imaginea și simbolul schimbării; foarte curând avea să fie nevoit să pună capăt activităților sale obișnuite de vară stabilite cu finețe, să caute altele. Putea s-o facă și, cumva, chiar aștepta cu nerăbdare s-o facă. Cum rămânea însă cu gibbonii? Erau animale subtropicale, ca multe dintre animalele fugite. La grădina zoologică ar fi fost ținuți în țarcuri încălzite atunci când temperatura cobora.

Speciile indigene și animalele fugite care proveneau din regiunile cu climă temperată sau polară aveau să fie probabil în regulă în această privință. Deseori văzuse căprioare cu coada albă în timp ce se juca cu discul zburător; ele aveau să treacă iarna fără prea mari probleme. Erau însă multe alte specii de animale fugite în parc. Odată, pe când se întorceau de la gaura nouă din desigurile din colțul de nord-vest al parcului, Spencer se opri încremenit, iar toți ceilalți înlemniseră și ei – unul din subjocurile pe care le inventaseră, foarte util dacă nu voiau să sperie animalele pe care le reperau.

– Ce naiba e ăsta? îl întrebă Spencer în șoaptă pe Frank.

Frank se uită fix la animal. Era un bou mare sau un taur mai mic sau...

Era uriaș. Masiv, heraldic, cu coapse groase, ca și cum ar fi fost coborât dintr-o viziune, una dintre acele priveliști atât de incredibile, încât dacă ai fi visat-o, te-ai fi trezit imediat.

Frank își scoase telefonul de la GOAF cu mare încetineală și apăsă pe butonul pentru Nancy. Oare de câte ori făcuse asta în ultimele săptămâni, mișcând telefonul cât de încet putea și șoptind: „Nancy, bună, sunt eu Frank, poți să-mi spui la ce mă uit?”

Pauză, timp în care Nancy identifica prin GPS poziția telefonului său și verifica pe un panou mare.

- Aha. Te uiți la un zimbru.

- Un ce?

- Suntem destul de siguri că e un zimbru. Europa de Nord, Era Glaciară...

Brusc îi păru cunoscut lui Frank.

- ... niște cercetători polonezi au luat ADN-ul înghețat al unuia și l-au clonat acum câțiva ani. Născut dintr-o oaie sau cam așa ceva. Aveau un țarc în pădurea lor de sud unde alerga o cireadă întreagă. Nu știm cum au ajuns aici cei pe care-i vedem. Cei mai mulți sunt în Maryland. O acțiune de răspândire privată a lor, cred, ca în cazul tipului ăluia care s-a hotărât să transplanteze în America de Nord toate speciile de păsări menționate de Shakespeare și ne-a cauzat infestarea cu grauri, pe lângă alte probleme...

Frank luă telefonul de la ureche, căci Spencer își contorsiona grotesc fața ca să-i transmită întrebarea: „Ce e? Ce e? Ce e?”

- Zimbru, șopti Frank tare.

Figura lui Spencer își schimbă expresia, de data aceasta în masca Marelui Aha al înțelegerii, apoi al încântării, cu ochii albaștri strălucindu-i ca lui Paul Newman. Se uită la animal, neclintit pe culme, și se prăbușe într-o mișcare ca filmată cu încetinitorul în genunchi, cu mâinile încheștate pe discul zburător ca pentru rugăciune. Robin și Robert își țineau discurile zburătoare în față, zâmbind ca întotdeauna. Robin își ridică mâinile deasupra capului cu palmele în afară ca pentru a omagia sau exprima mărimea animalului.

Proporțiile acestuia erau ciudate, remarcă Frank, cu picioarele din spate și coapsele mari și rotunjite. O creatură din picturile rupestre trezită la viață în lumea lor.

Spencer se ridică la loc. Întinse discul său zburător către ceilalți, mișcă din sprâncene și mimă o aruncare după zimbru: „Îl facem țintă?” Cu ochii scânteindu-i, gata să scoată un strigăt, Frank nu văzuse niciodată mai clar șamanul din Spencer. Discutaseră, bineînțeles, de multe ori despre aruncatul după animale. Transformatul omniprezentelor căprioare cu coada albă în ținte ar fi fost cel mai grozav lucru din lume, spre exemplu. Pânda, aruncarea, lovitura - o experiență antrenantă. Ca prinsul peștelui și aruncatul lui înapoi, numai că mai interesantă. Nimeni nu era de altă părere. Animalele nu aveau să pățească nimic.

Avea să fie o vânătoare fără ucidere. Însă, în realitate, așa cum chiar Spencer susținuse, deja vânau fără să ucidă. Uneori, dacă aruncau cu discul după ele, răneau animalele. Dacă voiau ca animalele să prospere în parc, care, la urma urmei, nu era chiar așa de mare, atunci nu trebuiau să le sâcâie pocnindu-le din senin cu discuri tari de plastic. Cel mai bine, din punct de vedere dharmic, era să manifeste compasiune pentru toate ființele inteligente, așa că utilizarea lor pe post de ținte era contraindicată. Drept pentru care refuzară să cedeze tentației.

Ceea părea să susțină Spencer acum, era că ocazia de față era una magică, în afara acordurilor de zi cu zi. Înaintea lor se afla un simbol al Erei Glaciare, o fosilă vie, coborâtă din picturile rupestre de la Lascaux și Altamira, astfel încât chiar trebuiau să renunțe la protocoalele obișnuite pentru a cinsti creatura, pentru a intra în spațiul sacru al minții lor paleolitice. Să transforme această magnifică creatură în țintă într-un ritual religios, sau chiar o obligație religioasă.

Spencer transmitea toate acestea prin mimă, alternând poziția de rugăciune cu mâinile împreunate cu cea de aruncare, cu expresii la fel de contorsionate și clare ca acelea ale unei măști de demon. Activitate sfântă, omagiu adus lui *Homo erectus*, formă de venerare a naturii.

- Toți deodată, șopti Frank.

Ceilalți încuviințară din cap.

Frank ținti și aruncă împreună cu ceilalți, iar cele patru discuri sclipiră în zborul lor iute prin pădure. Unul lovi un copac și sperie zimbrul, care făcu un pas înainte, altul îl lovi în coaste, făcându-l s-o ia la goană îndepărtându-se, dispărând din vedere până să termine ei de țipat. Își loviră palmele în semn de victorie și fugiră să-și adune discurile zburătoare ca să continue joaca.

Fiecare după-amiază agitată îi schimba viața. Asta era toamna, așa trebuia să te simți. Frank vedea peisajul scăldat în durerea produsă de faptul că totul se trecea repede. O lume nouă cu fiecare bătaie de inimă. Trebuia să interiorizeze acest sentiment de schimbare perpetuă, să-l transforme într-un aspect al optimodalității. Bineînțeles că totul era în permanentă schimbare! Ce frumos cânta peisajul acest adevăr și cu câtă claritate! Uuuuuuuup!

Acum îi plăcea și mai tare să se afle în căsuța lui din copac. Trebuia să găsească o cale să rămână acolo la venirea iernii,

chiar și în mijlocul furtunilor, desigur. John Muir se cățăraseră în copaci la vreme de furtună pentru a o observa mai bine, iar Frank știa din zilele lui de drumeții montane că era minunat să te afli în aer liber pe timp de furtună, dar numai echipat corespunzător. Putea să-și monteze cortul pe podeaua de placaj, iar cel mai greu sac de dormit al său avea să-i țină de cald, indiferent de vreme. Avea să se clatine dintr-o parte în alta ca un marinar în vârf de catarg? Voia să afle. John Muir aflase.

Nu avea să se mute într-o clădire. Nu voia și nu avea să fie nevoit. Oamenii din paleolitic supraviețuiseră erelor glaciare, înfruntaseră frigul și furtunile vreme de mii de ani. O nouă teorie susținea că populațiile izolate pe insule de schimbarea bruscă de climă fuseseră forțate iar și iar să inventeze comportamente de colaborare pe vreme rea, ceea ce dusesese la schimbarea genei și declanșase ultimele etape ale evoluției umane. Rachete bune, îmbrăcăminte care ținea de cald la fel ca echipamentul de munte al lui Frank, vase pentru transportat focul, arc și săgeți. Apariția în înregistrările arheologice a acelor de os și plaselor capcană era corelată cu extinderea masivă spre nord cu vreo patruzeci de mii de ani în urmă. Nu numai că rezistaseră, dar se și extinseseră.

Poate că trebuiau să o facă din nou.

Îmbrăcăminte și adăpost. La serviciu, Frank observa că oamenii civilizați nu prea se gândeau la aceste lucruri, le considerau ca pe ceva de la sine înțeles. Majoritatea purtau haine adecvate „temperaturii camerei” tot timpul anului, nădușind astfel vara și tremurând iarna, ori de câte ori ieșeau din camerele lor, ceea ce însă rareori făceau. Se credeau rezistenți la temperatură, dar de fapt nu făceau decât să stea tot timpul înăuntru. Își foloseau clădirile pe post de îmbrăcăminte și de fapt încălzeau sau răceau spațiile respective ca să imite funcțiile hainelor, oricât de nebunesc ar fi fost acest demers din punct de vedere energetic. O făceau însă fără să se gândească din această perspectivă, fără să facă un asemenea calcul. Vara purtau blugi pentru că asta văzuseră oamenii cu trei generații în urmă în reclamele de Marlboro. Blugii erau SUV-urile pantalonilor, parte componentă a unei fantezii de viață în aer liber. Frank trecuse de multă vreme la pantalonii de bumbac ultraușor khembali pe timpul verii, remarcând admirativ cum cutele ușoare ale materialului nu îl lăsau să i se lipească de piele.

Acum că se făcuse mai frig, oamenii tot blugi purtau, la fel de

inutili pe vreme rece ca pe caniculă. Frank trecea încetul cu încetul la echipamentul său de munte. Unele articole necesitau curățire, dar erau prea delicate pentru a le băga în mașina de spălat, așa încât se văzu nevoit să caute o curățătorie chimică pe Connecticut și constată cu surprindere că îi acceptau și restul hainelor, pentru că nu-i plăcea să se ducă la spălătoria cu autoservire de pe Van Ness.

Așadar vreme de toamnă, rece și vântoasă, deci cămăși de capilenă⁵⁷ Patagonia cu material absorbant ce venea pufos și ușor pe piele, o vestă de puf cu glugă gata de tras pe cap, geacă de vânt din nailon, izmene lungi de capilenă marca Patagonia, pantaloni de lână și pantaloni de vânt de nailon dacă bătea vântul. Șosete groase Thurlo în pantofi ușori de drumeție Salomon. O ținută care arăta destul de bine, în stilul împătimitului de tehnologie din „Outside Magazine”, ce se potrivea destul de bine fără să sară în ochi la FNS. Oamenii de știință transmiteau ceva prin hainele lor ca toată lumea, cel mai adesea: „Sunt om de știință, fac ceva pentru că Are Logică, și de aceea Mă Îmbrac Rațional”, ținuta lor putând semăna cu echipamentul de munte al lui Frank, deoarece presupunea geți recreative cu glugă, ghete de drumeție, pantaloni de schi, cămăși de lână. Așa se face că Frank se putea îmbrăca într-un stil high-tech paleolitic și tot arăta ca orice alt tip sportiv de la FNS.

Munca însăși se împotmolea în mlaștinile birocratice ce le înlocuiseră pe cele reale. Mlaștinile reale fuseseră asanate, dar rămăseseră cumva sub formă de fantome, trăgând la fund fiecare generație de oameni care le încălca teritoriul; astfel, capitala federală păstra caracterul parapsihic al mlaștinii originare, precum și funcția ei, deoarece toate toxinele vieții naționale erau deversate aici pentru a fi amestecate și descompuse în puțurile sale gâlgânde.

Încercarea Diane de a-și croi drum prin această sălbăticie începea să producă rezultate, dar și împotrivire. Își petrecea aproximativ paisprezece ore pe zi, credea Frank, în ședințe la etajul al unsprezecelea al FNS-ului și pe altundeva prin zonă. La multe dintre aceste ședințe el nu participa, ci doar afla despre ele, de regulă de la Edgardo, care, în calitate sa de director al

---

⁵⁷ Denumire dată de compania Patagonia unui tip de poliester cu suprafață hidrofilă.

diviziei de matematică și vechi coleg al Diane lua parte la destule dintre ele. Unele agenții erau interesate să se alăture cauzei, spunea Edgardo, în timp ce altele respingeau sugestia că lucrurile se puteau face și altfel, considerând-o un atac la teritoriul lor. În general, cu cât erau mai departe de procesul stabilirii de politici, cu atât erau mai interesate să ajute. Destule agenții cu putere de reglementare fuseseră convertite de industriile pe care ar fi trebuit să le reglementeze, fiind astfel agenți ai inamicilor schimbării; printre ele se numărau Departamentul pentru Energie (industria nucleară și petrolieră), FDA⁵⁸, Serviciul Forestier al Statelor Unite⁵⁹ și alte componente ale Departamentului pentru Agricultură (masă lemnoasă și agricultură) sau EPA⁶⁰ (un amestec curios în funcție de divizie, unele dintre ele însă legate de industria pesticidelor și toate aflate sub controlul președintelui). Administrațiile republicane repartizaseră în mod regulat la aceste agenții personal ales din industriile reglementate, care scriseră reglementări cu gândul la profiturile respectivelor industrii. Acum aceste agenții erau nu numai lipsite de colți, dar și activ de periculoase, oricât de bun le-ar fi fost personalul la nivel tehnocratic. Erau convertite la vârf, iar binele lor potențial corupt.

Astfel, Diane trebuia să ocolească sau să acționeze împotriva câtorva dintre aceste agenții, în special a Departamentului pentru Energie. Nu că energia nucleară n-ar fi putut fi considerată ca încadrându-se în gama de mijloc a soluțiilor energetice nepoluante, așa cum susținea adeseori Edgardo, ci doar că, pentru conducerea Departamentului pentru Energie, aceasta însemna încercarea de a sabota alte alternative mai puțin periculoase. Devenea clar că în cadrul proiectului său, FNS trebuia să întreprindă eforturi în vederea schimbării conducerii agențiilor captive pentru binele mediului și pentru sănătatea pe termen lung a țării, ceea ce presupunea însă implicarea în politica prezidențială. Asta deoarece agențiile convertite căutau să-i facă același lucru FNS-ului, străduindu-se să determine administrația să-i îndeparteze directorul și eșalonul superior al

---

⁵⁸ Food and Drug Administration - Administrația pentru Alimente și Medicamente.

⁵⁹ U.S. Forest Service.

⁶⁰ Environmental Protection Agency - Agenția pentru Protecția Mediului.

conducerii și să-i înlocuiască cu oameni mai înțelegători cu economia.

Așadar, deasupra tuturor lucrurilor: războiul agențiilor.

Prima manifestare a acestui nou domeniu conflictual era numirea unui nou Inspector General la FNS, care se dovedea a fi un om ce fusese cel mai recent Inspector General în cadrul Departamentului pentru Energie, iar anterior lucrase la Southern California Edison și susținuse campania președintelui cu contribuții importante.

Nu era un accident, desigur, zicea Edgardo. Era o primă lovitură îndreptată împotriva BGB-ului însuși. Ceea ce era rău, foarte rău. Edgardo se lansase într-o arie lungă și paranoică în timpul uneia din alergările lor, dând detalii despre cât de rău putea să fie și despre toate felurile în care Diane trebuia să se păzească în lunile ce aveau să vină; trecutul ei ar fi fost bine să fie fără pată.

- I-am spus: „Sper că ai un contabil foarte cinstit care să se ocupe de impozitele tale.”, la care ea a râs. „E nevoie de doi pentru joc,” mi-a răspuns ea, „iar eu sunt mai curată decât ei.” Așadar, trecem la saltele!⁶¹

Frank cântă:

- Teritorialitate, uuuuup! Înseamnă că am îmbulinat-o?

- Nu, nu neapărat. Există prea multe surse de finanțare cu un interes serios pentru atenuarea stricăciunilor climaterice.

Agențiile de știință, serviciile de urgență, chiar și NHI⁶², chiar și Pentagonul. De Diane depinde construirea unei alianțe care să poată face treabă. Vor trebui să se lupte pentru tot ceea ce obțin. Le-ar fi de mare ajutor dacă ar reuși să convertească cealaltă parte chiar de sus și să convingă echipa președintelui că lucrurile astea chiar trebuie făcute și că ar putea fi privite drept o ocazie pentru noi tehnologii și afaceri pe care restul lumii va trebui să le utilizeze. Nu cunosc însă Casa Albă suficient de bine ca să pot spune dacă ar ține. Par idioți, dar nu se poate să fie pe-atât de proști pe cât par, altfel n-ar fi acolo. Oricum, Diane zice

---

⁶¹ „off to the mattresses” în original, variantă a expresiei „to go to the mattresses”, inspirată, se pare, de soluția folosită de Michelangelo în timpul asediului Florenței din 1530, când acesta a atârnat saltele pe clopotnița Bisericii San Miniato al Monte pentru a o proteja de loviturile de tun ale inamicului. Expresia este folosită azi cu sensul de „a se pregăti de luptă”.

⁶² National Health Institutes – Institutele Naționale pentru Sănătate.

că o să facă o încercare. Mai întâi la Senat, apoi la Casa Albă.

În ședințele cu Frank, Diane nu aducea vorba de această parte a luptei, preferând să discute aspectele tehnice ale muncii lor. Proiectul Atlanticului de Nord se afla încă în cercetare, iar Diane continua să-i placă foarte mult, numai că o preocupa foarte tare și căutarea în forță a unei metode biologice de captare a carbonului. Frank se întreba dacă problemele juridice inerente lansării unui organism modificat genetic în mediu puteau fi depășite vreodată, însă știa exact pe cine trebuia să sune pentru detaliile tehnice ale problemei, desigur.

Se gândise oricum să-i sune din nou pe Marta și pe Yann. Astfel că după o ședință cu Diane își făcu curaj. Cu gândul la chestiunea supravegherii, se întreabă dacă n-ar fi trebuit să-i sune de la un telefon public, dar își dădu seama că ambele capete trebuiau să nu se afle sub supraveghere pentru ca soluția să funcționeze. Nu, cel mai bine era să lucreze deschis și să lase să fie ce-o fi, iar cotațiile să crească cum or fi crescut. Așa că îi sună de la birou pe numerele de la *Small Delivery*.

- Bună, Marta, aici Frank. Voiam să discut cu tine și cu Yann despre munca voastră din domeniul captării carbonului despre care mi-ai povestit. Poți să-mi spui cum mai merge cercetarea, în termeni generali adică?

- Merge bine.

- În lipsa studiilor pe termen lung, ai niște calcule estimative care să arate cât de repede ar putea să funcționeze sau cât de mult s-ar putea absorbi?

- Nu putem decât să extrapolăm pe baza rezultatelor de laborator.

- Și ce ne indică acestea, în caz că ne indică totuși ceva?

- Ar putea fi o cantitate considerabilă.

- Înțeleg.

- Cum mai merge proiectul de la San Diego? Întrebă Marta.

- Bine, bine. M-am recuzat din orice acțiune directă pe partea respectivă, dar urmăresc procesul, iar oamenii de la UCSD și din comunitatea biotehnologică sunt chiar încântați de el. Așa că eu cred că are să se întâmple ceva.

- Și vom avea și noi loc în el?

- Da, lucrează la o ofertă. Are să fie un soi de comitet de acordare MacArthur care va da niște bani de cercetare. Deși nu vor fi la fel de lipsiți de constrângeri ca în cazul celor de la

MacArthur, banii vor fi mulți și vor fi acordați fără cerere celor considerați că-i merită.

- Înțeleg.

Vocea Martei mai era încă foarte sceptică, însă Frank remarcă faptul că nu era și ostilă.

- Aștept cu nerăbdare să văd cum merge.

- Ți-ar prinde bine dacă vrei să încerci vreodată să utilizezi ceva cum e lichenul ăsta pe care l-ai descris.

- Avem o gamă de opțiuni, zise ea scurt, nedorind să dea detalii.

În dimineața următoare la FNS, află de la Edgardo că Diane se certase cu consilierul științific al președintelui, Dr. Zacharius Strengloft. Strengloft îi sugerase într-o ședință de la Capitoliu cu Comisia pentru Resurse Naturale a Senatului că FNS-ul ar trebui să continue să se ocupe de ceea ce se pricepea, adică de distribuirea de subvenții. Diane îi aruncase Privirea ei de Piatră, după care îi spusese în termeni neechivoci că FNS-ul nu era condus de nimeni altcineva decât de ea și de Consiliul Național pentru Știință. Membrii Senatului și personalul care fuseseră martori la conflict aveau să-l interpreteze fiecare în felul lui, bineînțeles.

Imediat după aceea, Diane convocă o ședință a Consiliului Național pentru Știință, care era de fapt consiliul de administrație al FNS-ului. Cei douăzeci și patru de membri ai săi fuseseră cu toții numiți de către președinte, de pe o listă care, deși aprobată de către Strengloft, fusese creată de Academia Națională de Științe, ceea ce însemna că formau un grup cu ideologii mixte și Diane voia, în mod clar, să se asigure de susținerea lor în bătăliile viitoare. Ținu ședința cu ușile închise, iar atunci când ieși, Frank nu-și putu da seama dacă obținuse ce dorea sau nu. Mai târziu însă ea îi spuse că își exprimaseră aproape unanim susținerea pentru încercarea FNS de coordonare a unei reacții la nivel național sau chiar internațional. Atunci îi văzu iar acel zâmbet slab care-i trecea fugar pe față uneori, când îi ieșeau lucrurile cum voia în aceste lupte. Părea netulburată, mulțumită chiar. Dădu întrebător din cap în timp ce-i povestea lui Frank și își puse mâna pe brațul lui, la fel ca la sala de forță, afișând zâmbetul ei slab. În ce joc ciudat erau prinși, părea să spună zâmbetul ei. Era însă clar că nimeni nu avea s-o intimideze. Iar Frank, cu siguranță, nu dorea să fie cel care să încerce.

Pentru a implementa ceva în Atlanticul de Nord, avea să fie necesar să-și coordoneze planurile cu cele ale IPCC-ului și al restului ONU și, de fapt, cu ale întregii lumi, să obțină aprobări, finanțare, să aibă grijă ca materialele să se fabrice sau să se adune, oricare ar fi fost acestea.

În cele din urmă, nevoia de a intra în legătură cu agenții internaționale îi obligă să programeze o zi de întrevederi la sediul ONU de la New York. Diane îl rugă pe Frank să o însoțească la câteva dintre ele, iar el acceptă bucuros.

- Călătorie ușoară pe alte planete, zise el.
- Poftim?
- Manhattan.
- Ah, da.

Când își petrecea serile alături de camarazi, Frank devenea uneori curios cu privire la planurile lor. Mesele de picnic și vatra nu aveau să fie bune de mobilier de iarnă. Vatra era atât de prost făcută că semăna cu un cuptor de pizza pus pe sol, inutil pentru încălzit, gătit sau uitat la foc. Poate că asta era și ideea, cu siguranță cei care o construiseră trebuie să fi știut ei ceva. Unele dintre celelalte zone de picnic aveau inele pentru foc deschise, dar camarazii aleseseră să stea aici lângă cuptor.

Într-o seară, constată că încercaseră să rezolve problema luând un tomberon de oțel și făcând focul în el, un foc care doar pâlpâia pe buza acestuia. Tomberonul radia probabil căldură, iar focul nu era vizibil de la distanță, dacă asta îi îngrijora, dar era un foc de tabără mizerabil.

- Hei, Prefisore! răcni Zeno. Care-i treaba omule? Nu te-am mai văzut de ceva vreme.

Ceilalți i se alăturară cu salutarile lor obișnuite. „A fost prea ocupat!” „Studentele alea îl doreau.”

Erau toți înfolfiți, cu pulovere și haine de la un magazin de haine vechi, și, spre încântarea lui Frank, gecii de puf unsuroase. Gecile de puf vechi erau probabil ieftine, deoarece nu mai erau la modă și nu exista îmbrăcăminte mai bună pentru frig.

- Hei! făcu el. De super multă vreme. De când, de ieri?
- Yarr. Ha, ha, ha.
- Știu că ați făcut o mulțime de chestii pe care vreți să mi le povestiți.
- HA!!! Aprobară croncănind gluma. N-am făcut nimic! De ce să facem?

Și totuși peste puțin timp ieși la iveală faptul că trecuseră cu toții printr-un număr extraordinar de traume de când trecuse Frank ultima oară pe la ei. Se întrerupeau unul pe altul fără încetare în timp ce le relatau, făcând un talmeș-balmeș pe care nu l-ar fi putut urmări nimeni, doar că el știa de la început că nici nu era cazul să încerce. „Da, sigur!” era tot ce trebuia să zică din când în când. Îl izbi din nou bogăția detaliilor cu care își aminteau de zgârieturi, încăierări sau bătăi; erau capabili să reconstituie fiecare mișcare ca și cum ar fi fost filmată cu încetinitorul, ceea ce și făceau când își depăneau povestea, deoarece făcea parte din poveste, fiind poate cea mai interesantă parte a ei: „Eu m-am răsucit așa, și nu m-a nimerit, a dat peste umăr, așa, și eu m-am ferit,” ziceau ei, ferindu-se și evitând un adversar absent, dar ținut bine minte.

- A trebuit să-l tragem de pe ăla, pe bune! A trebuit să-i desprind degetele de pe gâtul ăluia! Îl dădea cu capul de beton!

În cele din urmă terminară.

- Focul vostru? E nasol, făcu Frank.

Un strigăt de aprobare și dezaprobare.

- Ce vrei să zici, omule? Întrebă Zeno. E numai bun să te bagi cu capul în tomberon!

- YARRR.

- Numai așa l-ați putea vedea, i-o întoarce Frank. De ce nu vă duceți acolo unde sunt vetrele bune?

Râseră de naivitatea lui.

- Ar fi prea bune pentru noi.

- Poate c-așa o să ne tragem și noi un foc dacă ne ducem!

Unul dintre ei mimă o lovitură de karate îndreptată împotriva cuptorului.

- Rahat ce ești!

- Aveți nevoie de foc, zise Frank.

- ADEM foc.

- Nu puteți să dărâmați vârful chestiei ăsteia sau să faceți un inel pentru foc lângă ea? Nu există niciun loc prin apropiere unde să se demoleze sau să se construiască ca să puteți lua niște cărămizi din cenușă?

- Nu întărâta stăpânirea împotriva noastră mai tare decât e! zise Pagină Federală.

- Cum vreți voi, zise Frank. Are să vă înghețe fundul.

- Oricum e un foc făcut cu fundul.

- Trebuie să pui mâinile pe metal, e ridicol!

- Să mori tu, de-aici e cald!

- Da, sigur.

Se calmară. Subiectul de discuție se mută la iarnă și la cum cuprindea ea totul, așa că Frank se relaxă și ascultă. Nici prin gând nu le trecea să reacționeze la ce le spusese el dând fuga în noapte ca să-și facă un inel pentru foc corespunzător. Dacă așa ceva le-ar fi stat în fire, n-ar mai fi ajuns unde erau acum. Poate că mai târziu sfatul avea să aibă ecou asupra lor.

Câțiva discutară despre perspectiva dormitului în stațiile de metrou repuse în funcțiune; obișnuinții acestor stații se împrăștiaseră, așa că grătarele bune nu erau revendicate de nimeni. Puteai să te cuibărești într-un loc bun toată ziua, însă riscai să fi săltat de poliție într-un moment prost ales. Dacă însă nu-ți asumai riscul, era puțin probabil să găsești un loc bun.

Zeno declară că el avea să-și construiască o colibă să doarmă în ea lângă locul lor. Ceilalți fură imediat de acord că se puteau construi adăposturi bune. Totul îi suna ipotetic lui Frank, care credea că, de fapt, vorbeau așa ca să nu se vadă că nu doreau să discute despre locurile în care dormeau.

Ceea ce i se părea logic, doar nici el nu le spunea unde dormea. Camarazii se aflau sub un alt tip de supraveghere decât el, mai neregulată, dar posibil și mai directă, cu consecințe mult mai rele decât cele pe care le-ar fi avut de suportat el (așa spera). Aveau cazier, care, în cazul unora dintre ei, era chiar lung. Tehnic vorbind, mai tot ce făceau era ilegal, inclusiv faptul că se aflau în Parcul Rock Creek. Din fericire, mulți alții făceau exact la fel. Era apărarea turmei: prădătorii îi alegeau pe cei slabi, dar grosul turmei scăpa cu bine. Cu cât mai mulți, cu atât mai bine, așadar, până la un punct, la care încă nu ajunseseră, chiar dacă prin părțile inundate ale orașului și mai ales prin parcuri se puteau observa acum mici așezări de ocupanți ilegali și chiar ceea ce s-ar fi putut numi cartiere de cocioabe. În cele din urmă, aceasta s-ar fi putut să declanșeze o acțiune polițienească în forță, iar Parcul Rock Creek era un loc important. Numai că noii pereți ai ravenei defileului erau abrupti și instabili, imposibil de patrat pe timp de noapte. Ca să curețe defileul ar fi trebuit să treacă la acțiune pe timp de zi și să cheme Garda Națională - amândouă, cum zicea mereu Zeno. Dacă făceau așa ceva, atunci camarazii se puteau strecura în oraș sau spre nord în pădurea de pe granița cu statul Maryland.

Până atunci, dacă nu erau văzuți, nici nu-și aducea nimeni

aminte de existența lor. Dispăruseră de pe radar, ridicaseră ancora și spălaseră putina. Lumina focului sălta pe fețele lor, gravând fiecare urmă de lovitură și cută. Nu prea se mai vedea altceva din ei, ceea ce-i făcea să semene cu un cerc de chipuri fără trup – măști – sau cu o gravură în lemn de-a lui Rockwell Kent⁶³.

– Era un tip care trăia pe străzile din San Francisco și care s-a dovedit a fi foarte bogat, moștenitorul unei averi, numai că lui îi plăcea să trăiască sub cerul liber.

– Era și bețiv, nu?

– Nenorocitu' de George Carlin e așa de amuzant!

– Au zis că sunt la gradul zece, dar n-au vrut să-mi dea asigurare stomatologică.

Alea, alea. Frank își aminti de un foc din tinerețea lui. Două alpiniste ușor amețite dăduseră buzna în Tabăra Patru pe la miezul nopții și îl târăseră din fața unui foc ce trăgea să se stingă, insistând să vină cu ele să facă o baie în Râul Merced; și cine-ar fi putut să le refuze, cu toate că apa era șocant de rece și era și un întuneric să-l tai cu cuțitul, iar înotatul cu două californience dezbrăcate noaptea în Yosemite era mai mult o idee bună decât o realitate confortabilă. Atunci când ieșiseră din apă și se întorseseră împleticindu-se la foc, aproape morți de hipotermie, trebuiseră să pună o grămadă de lemne pe foc până ce acesta să se transforme într-o flacără mare galbenă și să danseze în fața lui ca să prindă fiece pulsație a căldurii salvatoare. Chiar și atunci Frank înțelesese că probabil nu avea să vadă vreodată ceva mai frumos.

Acum stătea împreună cu un grup de indivizi fără casă roșii la față, înfofoliți în gecile lor slinoase de puf, în jurul unui foc făcut pe fundul unui tomberon. Contrastul cu noaptea de la Tabăra Patru, era atât de complet, că-i veni să râdă. Cumva însă lega cele două nopți între ele.

– Ar trebui să facem un foc adevărat, spuse el.

Nu se mișcă nimeni. Din tomberon se ridica cenușa odată cu fumul. Frank băgă în el o bucată de cherestea de cinci pe zece centimetri încercând să amestece jarul ca să facă flacără peste buza acestuia.

– Dacă ai un foc pe care nu-l poți vedea, zise el în timp ce amesteca, îți ieși din minți.

---

⁶³ Pictor și gravor american, care a trăit între anii 1882-1971.

Pagină Federală pufni:

- Încălzire centrală, nu?

- Deci toată lumea e nebună, yarr. Sigur că da.

- Noi suntem cu siguranță.

- De asta să fie oare?

- Nu iese fum fără foc.

- Când s-a zis asta, acum un milion de ani? Uuuup! Uuup!

Uuuup!

- Hei, maimuțoiule, încetează! Faci ca Meg Ryan în filmul ăla!

- Ha, ha, haaaa! Ce amuzant era!

- Mima! Mima!

- Pe mine nu mă deranjează, fals sau nu.

- De parcă tu ți-ai da seama!

- ... cea mai frumoasă vocalizare umană înregistrată vreodată.

- Da, sigur, e evident că nu te pricepi la pornografie.

Chestii care să încălzească trupul: răs, reconstituit de băta, cântat la o chitară imaginară, jocul cu focul, discuții despre sex, gânditul la alpiniste.

Dărâmatul în șuturi al unui cuptor de piatră avea să încălzească cu siguranță trupul. Frank se ridică în picioare. Avea nevoie de un baros și o rangă, iar ei n-aveau decât niște bucăți de cherestea de cinci pe zece și o bătă veche de baseball din aluminiu, deja bine înfundată.

O piatră dintr-o mică deschizătură din vârf nu se mai ținea bine în cimentul ei. Frank se așează în ceea ce se i părea a fi unghiul potrivit și izbi piatra cu o bucată de cherestea. Pe camarazi îi încânta diversiunea, râdeau în hohote și-l încurajau. Dărâma prima piatră în vatră, scurmă în cenușă și o rostogoli afară, după care nu-i mai rămase decât să dărâme piatră cu piatră. Folosi cea mai lungă dintre bucățile de cherestea de cinci pe zece și continuă să lovească. Cimentul era vechi așa că vatra se prăbuși piatră cu piatră.

Când îi reduse înălțimea până la nivelul genunchilor, vatra deveni utilizabilă, cu o gaură într-o parte, acolo unde se aflase ușa veche. Umplu gaura cu pietre, dar mai rămăseseră destule cât să mai facă o vatră dacă doreau. Sau poate suporturi pentru bănci, dacă găseau niște scânduri.

- Bun, hai să mutăm focul din cazanul de gunoi în vatră, zise el.

- Cum o să-l ridici? E încălzit până la roșu la fund, să nu-l

apuci!

- Ai să-ți arzi mâinile, omule!

- Nu e încălzit până la roșu, spuse Frank. Haideți să-l apucăm câțiva dintre noi de partea de sus. Puneți-vă mânuși și aplecați-l, iar noi o să-l ridicăm cu penele de aici.

- Rostogolește-l și arde-ți piciorul!

- Da, sigur!

Zeno era dispus s-o facă, iar ceilalți se adunară în jurul lui. Cei care aveau mânuși apucară tomberonul de buză, îl ridicară și îl înclinară. Frank și cu Andy vârâă pene din câte o parte, săltându-l. Întregul conținut arzând se scurse cu un sfârâit în noul inel de foc, răbufnind în noapte. Urlete însoțiră răbufnirea de fum și scânteii.

Se așezară în jurul flăcării vesele, văzându-se dintr-o dată mai bine unul pe celălalt.

- Acum ne trebuie o pizza!

- Cine se duce să ia?

Se uitară cu toții la Frank.

- Rahat, spuse el. Unde-i Tăietorul?

- Adă și niște bere! zise Zeno, cu același râs fals de mai înainte.

În timp ce dădea cu piciorul în grămezi de frunze căzute, aerul rece îl izbi ca un șuvoi de apă peste față. Îi dădu o senzație de bine. Trebuia să râdă: toată viața lui se dusesse la munte și în regiunile polare ca să respire așa un aer înviorător și îmbătător, iar acum avea parte tocmai de așa ceva în mijlocului orașului acestuia ridicol. Poate că anotimpurile aveau să devină teritoriul lui, iar iarna avea să fie cum era la altitudine sau latitudine mare, ceea ce s-ar fi putut dovedi un lucru bun.

În după-amiaza de dinaintea plecării lui și a Diane la New York, îl sună pe Spencer ca să vadă când jucau pentru că voia să mai prindă un joc înainte să plece din oraș.

Era o zi perfectă de octombrie, vreme frumoasă de toamnă târzie, și aruncară în lumina chihlimbarie orizontală a apusului peste o briză aspră dinspre apus care abătea asupra lor o ploaie continuă de frunze galbene și maronii ce cădeau învântejite. Frank își aruncă discul prin ploaia de confetti a pădurii, strigând alături de ceilalți, și când ajunseră în micul luminiș al camarazilor, era absorbit în joc.

Spencer se opri atât de brusc, că Frank aproape că se izbi de

el, zicându-și „zimbru”, dar în acel moment văzu niște bărbați în veste antiglonț cu puștile îndreptate spre camarazii uluiți.

- La pământ! strigă unul dintre bărbați. La pământ, acum! LA PĂMÂNT!

Vagabonzii se prăbușiră stângaci, cu fața în jos și mâinile întinse în lateral.

Jucătorii cu discul zburător rămaseră înlemniți pe loc. Unul dintre bărbați se întoarse și le zise:

- Terminăm într-un minut. De ce nu vă vedeți de drum?

Frank și jucătorii cu discul zburător încuviințară din cap și o porniră pe Ross, în pas de jogging până când dădură colțul, după care se opriră și se uitară înapoi.

- Ce naiba a fost asta?

- O arestare.

- Da, dar a cui?

- Aflăm când ne întoarcem.

Continuă să joace, dar distrași, ratând aruncare după aruncare. Pe drumul de întoarcere grăbiră pasul și ajunseră la zona 21 gâfâind.

Vagabonzii erau tot acolo, mai puțin Jory.

- Ce-a fost asta, oameni buni? le strigă Spencer în timp ce se apropiau în fugă de ei. Arăta oribil!

- Răzie, răspunse Zeno.

Barbă Roșcată dădu din cap indignat.

- Ne-au obligat să ne întindem pe jos ca pe niște infractori.

- Nu voiau probleme, explică Zeno. Credeau că Jory are armă.

Aha, Jory, cel care-i provocase tot timpul o senzație de neliniște puternică lui Frank. Prin urmare nu i se păruse numai.

- Erau gata să ne împuște, se plânse Barbă Roșcată.

- Sigur că da. Probabil auziseră că Jory are armă.

- Deci pe Jory îl căutau? întrebă Spencer. Ce-a făcut?

- Jory e cel care l-a bătut pe Ralph! Nu știați?

- Nu.

- Ba da, știați, s-a dat la ziar. Ralph a mâncat bătaie de la Jory și de la un alt tip, la Zona 18.

- A trebuit să-l luăm de pe el, așa să știi! A trebuit să-i desprind degetele cu forța de pe gât! Îl dădea cu capul de beton.

- Da, Ralph a stat în spital după aia, dar la vreo câteva săptămâni mai încolo Jory a apărut iar și a venit să stea cu noi ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

- Iisuse, făcu Frank. De ce nu v-ați dus la poliție ca să scăpați

de el?

Îi strigară „DA, SIGUR!” în cor. Apoi vorbiră, întrerupându-se unul pe celălalt de nerăbdare:

- Ce crezi că au de gând să facă?

- Au să dea telefon la secție să afle de toate problemele mele și or să ia legătura cu ofițerul care se ocupă de cazul meu de eliberare condiționată...

- Pe naiba, or să te bată...

- Ai putea să ajungi la răcoare ani de zile.

Zeno rânjea ca un rechin.

- Sunt niște chestii cu care trebuie să te împaci, Doctore. Poliția nu e pentru noi. Jegurile vin să stea cu noi, asta este.

- Greu de crezut, zise Frank.

- Oare?

Își continuă alergarea și, după ce terminară jocul cu discul zburător, Frank îl întrebă pe Spencer:

- Nu pot primi ajutor de la poliție dacă au nevoie de el?

Spencer dădu din cap.

- Nici noi nu putem. Oamenii care nu au domiciliu legal se află în afara sistemului legal, care e axat pe proprietate.

- Dar voi nu aveți unde locui?

Spencer, Robin și cu Robert izbucniră în râs.

- Avem unde locui, răspunse Spencer, numai că nu plătim pentru statul acolo.

- Și atunci ce faceți?

- Rătăcim un pic. Ca tine, nu? Vânăăm și culegem în mediul tehnologic.

- O stare divină, zise Robin.

- Vino la cină și ai să vezi, îi propuse Spencer. Libergetarienii⁶⁴ din Klinge Valley organizează o masă la care fiecare aduce ce

---

⁶⁴ Fregans în original, o variantă a formei mai uzitate de „freegans”, termen creat prin alăturarea cuvântului „free”, care înseamnă „liber” și „vegan”, care înseamnă „vegetarian strict” care nu consumă și nu utilizează niciun fel de produs de proveniență animală. Libergetarienii au apărut ca o mișcare de protest împotriva societății de consum cu risipa ei. Ei nu sunt neapărat vegetarieni și își procură adeseori hrana scotocind prin pubelele de gunoi ale marilor magazine de unde recuperează mâncarea ambalată aruncată la gunoi pentru că tocmai i-a expirat termenul de garanție. Tot ei recuperează și refolosesc diverse alte produse, care, deși utilizabile au fost aruncate de proprietari.

poate.

- Eu n-am nimic de adus.

- Nu-ți fă griji. O să fie suficient. Poate iei o sticlă de vin de pe drum.

Pe drum spre Klinge Valley, un parc situat în prelungirea parcului Rock Creek, Spencer și cu ceilalți îi explicară că erau oameni fugiți în sălbăticie.

- Folosiți acest termen?

Da, așa-și spuneau în prezent, dar și ocupanți ilegali, căutători în gunoaie, libergetarieni. Existau în fiecare oraș, într-un soi de sălbăticie urbană.

- Libergetarian? Ce-i aia?

- E ca un fel de vegetarian, numai că mănâncă doar ce poate obține pe gratis.

- Poftim?

- Mănâncă din tomberoane de gunoi. la mâncarea care altfel s-ar pierde.

- Ohoo...

- Gândește-te numai câte restaurante sunt în Washington! zise Spencer.

Atâtea restaurante rafinate, atâtea mâncare minunată, din care o parte se arunca în fiecare seară. Mâncare perfect bună și proaspătă. Asta era maniera în care trebuiau să se desfășoare afacerile restaurantelor. Prin urmare, dacă știai programul de la tomberoane și te hotărâi să nu mai dau niciodată vreun ban pe mâncare, ci să ți-o cultivi sau culegi din gunoaie ori să ți-o ucizi - ca în cazul multor căprioare cu coada albă alese pentru sacrificat și mâncate - atunci erai libergetarian. Se duceau chiar în acea seară la o petrecere libergetariană încropită cu ce se găsea. Avea să fie o mulțime de vânat.

Casa care găzduia petrecerea era bătută în scânduri, după ce suferise stricăciuni mari de pe urma unui incendiu. Se strecurară prin spate și dădură peste o petrecere în toi, cu o grămadă de oameni, tineri și mai puțin tineri, unii dintre ei tatuați și cu piercing-uri, alții în haine multicolore stil hippie și cu frizuri rastafariene. În cămin ardea focul, dar coșul nu trăgea bine, iar pe lângă fum în aer mai plutea și un amestec puturos de miros de câine ud, patchouli, mâncare și ceva ce ardea într-o narghilea în colț: o combinație de hașiș, trabuc și țigări aromate cu cuișoare, judecând după norul prin trecuse Frank.

Jucătorii de golf cu discul fură întâmpinați cu căldură, iar

Spencer aclamat ca o celebritate locală, un soi de rege al țiganilor. Îl prezintă pe Frank foarte neprotocolar și îl împinse din urmă spre masa cu mâncare: „Totdeauna e înțelept să te servești cât mai poți”, după care se ospătară cu o selecție din cele mai bine bucate de la restaurantele din Washington, ușor reconstituite pentru această ocazie: fripturi, quiche, salată și pâine. Spencer mănăcă precum un lup, iar când terminară și Frank se simțea ghiftuit.

- Vezi? îl întrebă Spencer când se așezară pe podea uitându-se la mulțimea care se scurgea pe lângă ei. Sunt o mulțime de clădiri goale în orașul ăsta. Dacă lucrezi în echipă și te ții de treabă, poți găsi adăpost și mâncare pe gratis. Ia haine din gunoi sau cumpără-le din magazine second-hand, stai de vorbă cu lumea sau joacă-te cu discul zburător pentru amuzament, mergi pe jos oriunde te duci și poți ieși aproape complet în afara economiei cu bani. Trăiește din surplus, ca să nu contribui la risipă. Reduci risipa, îți pui energia înapoi în rețea. Dă un mic spectacol de teatru stradal în cartierul avocaților ca să strângi ceva mărunțiș, muncește cu ziua chiar sau ia-ți o slujbă la un magazin. În realitate, nu ai deloc nevoie de bani, dar ceva bani acolo prind bine.

- Uau! replică Frank. Câți oameni fac așa ceva?

- Greu de zis. E mai bine să treci neobservat, exact din cauza acelui tip de probleme cu poliția despre care îi întrebai pe camarazi. Cred că sunt cel puțin câteva sute de oameni, poate chiar o mie, care se consideră libergetarieni sau fugiți în sălbăticie. Evident, numărul celor fără casă e mult mai mare, dar eu mă refer la cei care abordează problema ca noi.

- Uau!

- Contează foarte mult cum privești ceea ce faci.

- Adevărat.

În colț, un grup se pregătea să cânte niște muzică: două chitări, o mandolină, o vioară, un flaut de lemn și un armoniu. Două tinere veniră la Spencer și-l ridicară în picioare, prezența lui fiind necesară la percuție.

- Mulțumesc, Spencer, în curând va trebui să plec, zise Frank.

- Nicio problemă, omule, or să mai fie petreceri de-astea. Un disc mâine?

- Nu, trebuie să mă duc la New York. Vin când mă întorc.

- Ne vedem atunci.

* * *

FRANK ȘI CU DIANE LUARĂ TRENUL spre New York. Stăteau față în față, despărțiți de o masă, în expresul de dimineață ce pleca din Gara Union spre Gara Penn, legănându-se ușor în timp ce lucrau pe laptopurile lor, oprindu-se din când în când să ia o gură de cafea, să se uite pe geam și să discute. Uneori pauza dura jumătate de oră, după care se întorceau la lucru. O atmosferă prietenoasă.

Pe fereastră se vedeau defilând rapid spatele caselor așezate în șiruri lungi, curți neîntreținute ce-ți săreau în ochi. Vechi clădiri industriale din statele din zona Atlanticului Central, ruginite și cu geamuri sparte, zburând pe lângă ei și dispărând. Traversară unul din marile fluvii, apoi trecură pe lângă Atlanticul cenușiu, ce-și bolborosea spuma albă murdară pe țărm.

Coborâră apoi în subteran, ca să treacă pe sub Hudson și să intre în Metropolis, exact așa cum îl descriesese Fritz Lang. Ziduri foarte vechi de piatră, nemarcate de graffiti.

Trenul se opri în mijlocul tunelului.

- Ai stat vreodată în New York? întrebă Diane.

- Nu, abia dacă l-am vizitat.

- Uau!

- Tu?

- Da. Am învățat la Columbia.

- Ce anume?

- Medicina.

- Serios?

- Da, acum mult timp.

- Ai și practicat-o?

- Sigur. Cinci ani, după care am intrat în cercetare și apoi în administrație și am ținut-o tot așa, cum cred că ai spune tu.

- Da, zise el uitându-se la screen saver-ul de pe laptopul ei în care se perindau ciclic niște fețe asiatico-americane. Adică, director la FNS – asta tot administrație e.

Diane oftă.

- E adevărat. Tot timpul s-a tot întâmplat câte ceva.

Lovi o tastă cu degetul, făcând să dispară fețele, înlocuite de un calendar, cu care ținea socoteala fiecărei ore și jumătăți de oră, evident. Sub el se afla o foaie de calcul tabelar cu proiecte, un soi de listă de activități, dar în care evenimentele erau împărțite pe categorii și distribuite în funcție de lecturile necesare pentru context, preîntâlniri, biografii ale participanților și așa mai departe.

- Și tu trebuie să ai un sistem, comentă ea, văzând la ce se uita.

- Sigur, spuse Frank. O listă de activități.

- Sună mai sănătos decât sistemul meu. Ei, te simți mai bine?

- Păi cred că da.

Diane râse.

- Sper că mai bine decât anul trecut?

Frank simți cum roșește.

- Da, sigur. Provocarea e mai mare, dar eu mi-am căutat-o.

I se puse un nod în gât din cauza subiectului și zise repede:

- Aș fi mult mai bucuros dacă ONU s-ar implica într-unul din aceste proiecte.

- Sigur, dar munca în sine în clădire?

- Da, sigur. Varietate mai mare.

- Tot nu e cercetare.

- Știu, dar mă străduiesc. Poate că diferă doar tipul. N-am știut niciodată prea bine cu ce anume ne ocupăm la FNS.

- Știu.

Fața i se înroșise complet. Se gândi: „Hai, nu fii laș, dacă a existat vreodată vreo ocazie de a discuta subiectul, atunci asta e.” Cu numai câteva luni în urmă, Diane luase critica furioasă a FNS-ului făcută de Frank și

1. se prefăcuse că nu o văzuse niciodată

2. îi ceruse să facă o prezentare a conținutului acesteia în fața Consiliului Național pentru Știință și

3. îi ceruse în public să rămână la FNS și să conducă o comisie care să-i studieze propunerile, precum și toate celelalte metode posibile de a crește impactul FNS-ului asupra problemei încălzirii globale, obligându-l astfel în fața grupului de confrăți ce-i servea de pretext să demonstreze că nu era numai gura de el, asumându-și o slujbă dificilă și lipsită de recunoaștere pentru binele tuturor.

Iar el fusese de acord.

Trase aer adânc în piept și o întrebă:

- De ce nu mi-ai zis nimic atunci când ți-am dat scrisoarea?

Diane își țuguie buzele.

- Credeam că ți-am spus.

Dădu din cap, își coborî privirea și lovi ușor cu degetul o însemnare din programul ei.

- Mie mi-a părut scrisă de cineva sătul până în gât să tot

prelucreze mape, care voia să facă altceva. Nu păreai să vorbești de FNS, cel puțin mie nu mi s-a părut.

- Poate nu în întregime, dar chiar voiam să vorbesc și despre FNS.

- Sigur. Am crezut că ai exprimat niște idei bune. M-am gândit că s-ar putea să te intereseze să le încerci și uită-te!

- Și ai ignorat restul problemei.

- Trebuie să-ți rămână la dosar, eu nu pot modifica dosarele. N-are însă niciun rost să cauți probleme. Consider că lăsatul problemei în dosar e o metodă destul de eficientă. În cazul tău, avea să fie eficientă într-un fel sau altul. Ori te întorceai la San Diego, ori ne ajutai de aici. De aceea e bine că mi-ai dat personal scrisoarea, adică pe hârtie.

- Am încercat să o iau înapoi, mărturisi Frank.

- Da? Cum?

- M-am întors și am căutat-o, dar Laveta ți-o dăduse deja.

- Înțeleg. Mă bucur că a făcut-o. Cred că așa a fost cel mai bine.

Frank căzu pe gânduri.

- Tu nu?

- Ba da. Nu știu, cred că încă încerc să-mi dau seama.

Schiță iar zâmbetul ei ușor, iar el descoperi că-i plăcea să-l vadă. Îl plăcea să-l provoace.

Trenul se mișca din nou și peste puțin timp intrară în Gara Penn. Merseă pe străzile Manhattanului pe niște canale imense create de către zgârie-nori, traversând centrul spre clădirea ONU, în timp ce Frank se holba la priveliști cu uimirea unui fost spălător de geamuri.

Treaba pe care o aveau de făcut în acea zi de la sediul ONU era interesantă. Frank ajunse să vadă o altă latură a Diane, întrezărind poate chiar adevărata ei chemare, de diplomat internațional sau tehnocrat. Cunoștea deja pe toată lumea, iar în cadrul întâlnirilor se ridica de pe scaun ca să li se uite peste umăr la ecranele lor și le puneă mâna pe umăr atunci când arăta sau întreba ceva. Se mai întâlniseră clar cu toții de multe ori înainte, existând chiar și o pauză în timpul căreia Secretarul General însuși trecuse s-o salute, mulțumindu-i exagerat pentru „tot ce făcea.” În discuții, Diane insista pe problemă și pe luarea unor măsuri, din când în când glumind că ea era reprezentanta Statelor Unite ale Americii și totuși promova o gamă puternică de măsuri de mediu. Nu exagera în această privință, mesajul ei

părând a fi acela că, deși, istoric, SUA constituiseră o parte a problemei încălzirii globale, de la respingerea Protocolul de la Kyoto până la eliminarea unei cantități mai mari de dioxid de carbon în atmosferă decât orice altă țară, această situație avea să se schimbe. În ceea ce privește trecutul, Diane și aliații ei nu aveau de ce se să se rușineze, pentru că nu ei avuseseră câștig de cauză la nivel politic. Într-una dintre conversații, explicase chiar că sondajele demonstau că majoritatea americanilor erau interesați de protecția mediului și voiau ca guvernul lor să întreprindă ceva în domeniul schimbării climatice, astfel încât nu se punea problema unei inferiorități numerice, ci doar cea a nerecunoașterii, ca urmare a unei distribuții mai generale a sistemelor democratice în SUA. Zicând acestea, Diane ridică din umeri: nu exista niciun motiv să te revolți, căci lupta împotriva lăcomiei nu avea să se sfârșească niciodată, iar până atunci, ea slujea drept ambasador al tuturor elementelor societății americane care doreau să se implice în problema climei. Acum s-ar putut să reușească să se impună.

În mare parte acest lucru se vedea în felul ei de-a fi: veselă, concentrată asupra rezultatelor prezente și viitoare. Continuă implacabilă în acea zi, discutând plan după plan, scriind circulare pe laptop și trecând la altă chestiune fără a face prea mare caz, uneori în fața unei noi distribuții, alteori cu aceeași oameni, cărora nu le zicea decât un: „Bun, și cu asta cum rămâne?”

Mai târziu în acea zi se întâlnește cu reprezentanții grupului de tranzacționare al emisiilor de dioxid de carbon și ai pieței *futures* atașate acestuia; exista o bursă *futures* a creditelor carbon, ca pentru orice altceva, iar Diane considera că era loc de îmbunătățire a calculelor acesteia pentru a fi mai exacte și mai utile. Negocierile pe marginea tratatului din domeniul emisiilor de dioxid de carbon programate pentru anul următor aveau să le facă mult mai scumpe, iar acesta era genul de perspectivă care dădea un impuls enorm pieței *futures*, pentru că lumea se grăbea să cumpere cât mai era marfa ieftină. (Frank urmărește discuția cu foarte mare atenție, gândindu-se la statutul lui de marfă.) Genul aceasta de investiție putea duce la strângerea unor fonduri considerabile înainte de a fi nevoie de ele din plăți, ce puteau fi cheltuite pentru stimularea diverselor proiecte de atenuare a schimbării climatice.

Calcululele efectuate cu ajutorul Modelului Dinamic Integrat

pentru Climă și Economie⁶⁵, DICE-99, demonstraseră că o taxă pe dioxid de carbon perceput la pompă de numai zece cenți pe galonul de benzină ar fi permis acumularea unui fond de siguranță suficient de mare cât să finanțeze aproape orice acțiune de atenuare a schimbărilor climatice care le-ar fi trecut prin minte, dacă ar fi indexat-o cu rata inflației și ar fi introdus-o cu câțiva ani mai devreme. Rataseră ocazia de a acționa preventiv, la fel ca multă lume, dar mai puteau profita cumva de ea, deoarece majoritatea țărilor își creau propria lor variantă de bursă a emisiilor de dioxid de carbon și instituiau o taxă pe acestea.

După aceea, se întâlneau cu delegații din China, apoi India, Uniunea Europeană și Uniunea Africană. De obicei erau de față și reprezentanți ai Grupului Interguvernamental pentru Schimbări Climatice și discuțiile aveau un ciudat aer ipotetic. Dacă Diane ar fi fost președintele Americii sau vreun reprezentat al său, atunci ar fi insistat poate mai tare să-și impună pozițiile, așa însă, știau că aveau de-a face cu un fel de personaj dintr-un guvern din umbră, sau cu comunitatea științifică amorfă aflată dincolo de guvern, despre care s-ar fi putut spune că o reprezenta Diane. Ea înțelegea acest lucru și aborda situația cu un tact de parcă ar fi mers pe sârmă, diplomatic și atrăgător; existau lucruri pe care FNS putea să le facă și lucruri pe care ar fi putut să le facă, în cazul în care climatul politic s-ar fi schimbat, iar schimbările climatice fizice puteau induce schimbări la nivelul climatului politic.

După aceste întâlniri, cei de la IPCC rămaseră pe loc în încăperile în care se ținuseră. IPCC-ul era unul dintre cele mai vechi și influente grupuri de studiu al problemei încălzirii globale, lista sa cu propuneri de proiecte de ameliorare era uriașă și întreprinsese sau comandase deja studii preliminare pentru majoritatea acestor proiecte, sortându-le după cost, amploare, tip, zonă, timp necesar, potențialul de absorbție de dioxid de carbon, timp estimat de sechestrare, efecte secundare și mulți alți determinanți. Parcurseră lista punct cu punct în ultima parte a după-amiezii și începutul serii, iar când terminară, se părea că se putea construi o campanie solidă de captare a carbonului, dacă exista finanțare și nu se întâmpinau obstacole din cauza clasei politice.

---

⁶⁵ Dynamic Integrated Model Of Climate And Economy.

Întrebările puse de către Diane și Frank despre o intervenție în Atlanticul de Nord extinseră subiectul discuției, și, deși cei de la IPCC erau interesați, discuția nu putea decât să schițeze parametrii problemei. Tratatul Maritim Internațional era administrat prin intermediul ONU, astfel încât existau experți capabili să răspundă la întrebările Diane, numai că avea să dureze ceva timp.

După care terminară; afară era întuneric și li se reflecta imaginea în ferestre. Ziua de lucru se încheiase, se aflau în Manhattan la ora de cocktail într-o seară senină și rece de noiembrie.

- Cina, anunță Diane, uitându-se în jos la East River și podurile sale.

- Da, zise Frank.

Îi era foame.

- Să încercăm un loc pe care-l știu eu?

leșeau împreună la o întâlnire.

leșeau împreună la o întâlnire în marele oraș, marele oraș al lumii, paradigmatic și incomparabil. Manhattanul îl uimise întotdeauna pe Frank, care-și petrecuse puțin timp în el și asta în decursul mai multor ani. Aici mintea de primată trebuia să fi fost uluită de verticalitatea stâncilor, canioanelor și turnurilor, la care se adăugau formele nenaturale ale râurilor de mașini și taxiuri, omniprezența oamenilor, din care vedeai sute în orice moment, iar efectul cumulativ era amețitor, în sensul propriu al cuvântului pentru Frank, care nu avea nicio inhibiție în a se învârti pe trotuare, cu capul rotindu-i-se ca acela al unei bufnițe ca să vadă mai bine. Diane trebuia să-l apuce de braț și să-l tragă dintre mașinile din trafic atunci când încerca să vadă mai bine clădirea Chrysler. Da, erau braț la braț pe străzile Manhattanului, râzând de amuzamentul naiv al lui Frank, de euforia lui de spălător de geamuri. O luară spre vest prin centru, după care se îndreptară spre Central Park, unde Diane știa un restaurant bun. În mulțimea de la următorul semafor, își desprinsе brațul de al lui, eliberându-l dintr-o poziție incomodă, în care brațul lui funcționa ca un fel de laț invizibil care servea de sprijin antebrațului ei. Vechile poziții ale corpului. Și totuși atingerea trecuse prin el în timp ce mergea ca o descărcare ușoară de electricitate sau ca o idee nouă. Uuuuuuuup.

Restaurantul era condus de chinezi sau asiatici din estul

continentului. Frank nu întrebă deoarece în toate celelalte privințe restaurantul era pur provensal. Înghesuit în spațiul arhetipal de restaurant din Manhattan, două niveluri de încăperi strâmte cu o curte interioară în canalul de aeraj din spate, o incintă adâncă cu pereți de cărămidă, ce adăpostea un copac robust și avea o misterioasă perfecțiune cu luciu negru și aspect de lemn tocit.

Două chipuri în lumina lumânării la o masă de restaurant: o situație veche, amândoi o știau. Cu toate că, probabil, numai Frank se lansa în teorii despre eveniment prin prisma unei tradiții de un milion de ani. Două chipuri în lumina focului, unul de bărbat, celălalt de femeie: mănâncă, bea, bărbat, femeie. Părți mari din creier se activau, fără îndoială, de la lumina lumânării, nemaipunând la socoteală mirosurile și gusturile. Un milion de ani.

Discutară despre ziua respectivă și despre munca lor. Frank se recunoscuse impresionat de către grupul de la IPCC și de munca pe care o făcuseră aceștia.

- Totuși așa vrea să fac ceva mai rapid, dacă am putea, cred că vom avea nevoie de așa ceva.

- Așa crezi?

Îi povesti cum văzuse Khembalungul cuprins de ape. Apoi despre ideile lui de măsuri în privința oceanului aflat în schimbare, pentru energie nepoluantă, pentru absorbție considerabilă de dioxid de carbon din atmosferă.

- Așadar, zise Diane, vorbești despre răcirea globală.

- Ei bine, dacă o putem încălzi, o putem și răci.

- Numai că încălzirea a durat mult. Economia întregii lumi, două sute de ani.

- Da, dar accidental. Economia nu era dedicată încălzirii. A fost doar un produs secundar.

- Răcirea s-ar putea să fie mai dificilă decât încălzirea.

- Dacă direcționăm o parte din economie către acest proiect? Ca în cazul în care s-ar plăti pentru un război sau cam așa ceva.

- Poate.

Se gândi la propunere și scutură din cap ca și cum s-ar fi eliberat de subiect.

Discutară apoi despre trecutul lor, prin istorioare fără legătură între ele. Ea își descriuse copilăria, Frank părinții. Părea ciudat, dar apoi povesti și ea despre părinții ei, care semănau cumva cu ai lui, din ce auzea. Mama ei se născuse în China și Diane putea să-

i imite amuzant engleza primitivă: „leși pe stradă mașini zdrobește la tine ca găză!” După aceea, Frank putu distinge mai clar accentul chinez în vorbirea lui Diane, perfectă din punctul de vedere al gramaticii și expresiilor, la standarde californiene, dar cu un ritm ușor mai săltăreț pe care acum îl înțelegea mai bine.

Trecură la evenimentele mondiale, probleme din Orientul Mijlociu, călătorii, New Yorkul, alte mese la New York. Gustară fiecare din mâncarea celuilalt, își reumplură unul altuia paharele de vin. Băură fiecare câte jumătate de sticlă, după care, ajunși la crema de zahăr ars, gustară din sortimente de coniac de pe o tavă cu sticle foarte vechi adusă de chelner.

Senzații complexe, ce le străbăteau aparatul senzorial. O parte a minții parcelate le urmărea pe celelalte cum se adună la un loc. Ce plăcut să te afli aici în acest moment. Frank se uita la fața Diane și simțea ceva asemănător căldurii pe care o simțise atunci când ea îl luase de braț pe stradă. Și ea se simțea bine. Vederea acestui lucru îi provoca o parte din acea căldură. Reciprocitate – această modalitate de delectare, se gândi el, funcționa numai dacă ambele părți o simțeau. Pentru asta trăim, după asta tânjim. Se simți puțin amețit, ca și cum ar fi urcat o pantă dificilă sau clădirea Chrysler de vizavi. Conștient de un risc.

Văzu din nou ce brațe frumoase avea Diane. Datorită Optimodalului. Nu doar bicepsii, dar întregul braț, uimitor de gros din față până în spate, de la umăr la cot, spre deosebire de brațele altora. Superb. Fiecare avea o opinie diferită despre ce anume arată bine. Argumentul că frumusețea corespundea unei funcții adaptative era, evident, stupid. Tocmai deviația de la normă atrăgea ochiul. Francesca Taolini avea nasul strâmb și diverse alte asimetrii caracteristice fețelor ascuțite și tot era superbă, Diane avea o față aspră pentagonală, perfect simetrică și era și ea, chiar dacă nu la fel de strălucitoare ca Francesca, încă foarte atrăgătoare sau chiar carismatică, cum ar fi spus unii. Da, o adevărată vedetă a zilei la ONU. Atrăgea privirile.

La o masă de lângă ușa de la bucătărie, un alt cuplu lua o cină similară, cu excepția faptului că erau mult mai ostentativi, mai romantici; din când în când se aplecau peste masă ca să se sărute, prefăcându-se, în stil newyorkez, că sunt singuri când de fapt nu erau. Frank se gândi că se dădeau în spectacol și își întoarse capul, Diane îi văzu, văzu și reacția lui și schiță

zâmbetul ei ușor.

Se aplecă peste masă, șoptind:

- Au verighete.

- Ah?

- Nici vorbă să fie căsătoriți unul cu celălalt.

- Aaaah, făcu Frank.

Diane dădu din cap, încântată de deducția ei.

- Marele oraș, zise Frank stânjenit.

- Adevărat. Am fost chelneriță aici timp de un an pe vremea când mergeam la facultate. Îmi plăcea să ghicesc poveștile, deși asta a fost chiar ușoară. De regulă era mai greu. Nu vezi decât o oră, dar uneori îți dai seama că e o oră importantă. Oamenii uită să mănânce sau plâng, ori se ceartă. Puteai să vezi povestea. Celalalte fete ziceau că sunt nebună, dar o făceam ca să am ceva de făcut.

- Antropologie recreativă.

Diane râse.

- Da, sau Nancy Drew. Omorâtul timpului.

Terminară, își împărțiră nota de plată și achitară. Odată ieșiți pe trotuar, îl întrebă:

- Unde stai?

- La Metropolitan.

- Și eu. Bine. Hai să mergem prin parc să vedem dacă s-a dat drumul la patinaj.

- Cu siguranță e suficient de frig.

Când intrară în Central Park, pe Frank îl izbi asemănarea lui cu Rock Creek. Teren plat în loc de ravenă, dar în rest se aflau tot într-o parte din marea pădure estică cu arbori cu lemn tare. Loc foarte familiar.

- Am petrecut ceva timp în ultima vreme prin zona Grădinii Zoologice Naționale, zise Frank impulsiv. Seamănă cu locul ăsta.

- Ce faci acolo?

- M-am alăturat unui grup care încearcă să țină evidența animalelor care nu au fost încă prinse.

- Trebuie să fie interesant.

- Da, este.

- Și prindeți animalele?

- Cred că o vor face în cele din urmă. Acum mai mult le urmărim. Unele ar fi greu de prins în capcană. Preferații mei sunt gibbonii, care pot fugi foarte ușor de oameni. Vor avea nevoie de ajutor cu frigul ăsta.

- Îmi place cum cântă.

- Și mie!

Frank se uită în jos la ea, reprimându-și câteva comentarii fără sens care-i veniseră în minte, nemaipunând în cele din urmă nimic. Ea mergea lângă el, relaxată și fără griji, scundă și bine făcută, cu părul negru lucind ori de câte ori reflecta lumina vreunui bec îndepărtat de pe stradă sau din parc, părând să nu-și dea seama că el o privea.

- Ah, uite, e deschis! Ce frumos!

Îl duse pe podul de deasupra malului de nord al patinoarului. Se aplecară peste acesta, uitându-se la newyorkezii, experți sau nu, ce lunecau pe gheața albă luminată.

- Haide, zise Diane, trăgându-l de braț. N-am mai patinat de ani de zile.

- Oh, Doamne! făcu Frank. Patinez groaznic.

- Te învăț eu.

Îi luă patinele închiriate și ceru o pereche mai rigidă și mai strânsă, apoi i le legă.

- Plăcute și rigide, ăsta e secretul. Acum stai drept și alege-ți o linie. Alunecă înainte. Schimbă-ți repede poziția, înainte și înapoi.

Încercă și îi merse. Oarecum. Mergea însă mai bine decât își aducea el aminte din dățile anterioare. Se împleticea și se străduia să nu cadă sau să dea peste cineva. Diane trecea alunecând pe lângă el din când în când, neostentativă, dar pricepută, făcându-l să-și piardă echilibrul de fiecare dată când dădea cu ochii de ea. Patină cu el, îl ținu să nu cadă, îl ajută să se ridice, după care se îndepărtă și patină pe lângă el, îmbujorată și zâmbitoare.

- Bun, spuse ea după o vreme. Nu mai pot, mi-au obosit gleznele.

- Eu mi le-am rupt.

- Ah!

La loc în pantofi, mers din nou pe jos, acțiune ce părea mai degrabă șontăcit după patinat. Frank se simțea un pic încordat, și se distanțară din mers. Frank căuta un subiect de discuție.

Mergeau încet, ca și cum ar fi vrut să prelungească seara sau să prevină un moment penibil. Doi adulți singuri, care aveau întâlnire în Manhattan, cu camere de hotel goale așteptându-i în același hotel și nimeni de pe fața Pământului în afară de ei nu știa unde se aflau în acel moment. Posibilitățile teoretice erau

evidente.

Numai că ea era șefa lui și cu vreo zece ani mai mare ca el. Nu că asta ar fi contat – deși conta – relația profesională însă se interpunea între ei ca jumătatea inferioară a unei uși olandeze⁶⁶. Atâtea lucruri puteau să nu meargă bine. Atâtea lucruri puteau fi interpretate greșit. Aveau să lucreze împreună în viitorul previzibil. Și mai era și Caroline, existența lui Caroline care schimbaseră totul în viața lui, cu excepția, se părea, conținutului acestei parcele a ei.

Savantul incorigibil din el încerca să analizeze situația. Pe fiecare stradă pe care ajungeau, semaforul era roșu și astfel era timp de gândit, poate chiar prea mult. Femelele alfa își conduceau adesea turma în cele mai fundamentale moduri, mai ales în chestiuni de acces sexual, ceea ce însemna reușită reproductivă. Masculii alfa – iar în această situație Frank putea fi considerat aproape un mascul beta – dețineau puteri aproape ceremoniale. Primeau ce voiau, dar nu controlau turma.

Nu asta era însă ideea în acel moment. Simțea nevoia să știe ce să facă. De parcă ar fi fost la liceu. Urâse liceul tocmai din acest motiv.

Diane oftă. Îi aruncă o privire, ea schița zâmbetul ei ușor.

– A fost distractiv, zise ea. Nu-mi mai iau asemenea răgazuri.

Păstra o distanță destul de mare între ei.

– Va trebui s-o reedităm la Washington, propuse Frank. Să luăm o pauză.

– Ar fi frumos. S-ar putea chiar să avem parte de patinaj în aer liber iarna asta dacă se adevăresc prognozele.

– Da, așa e. Pe Potomac.

Altă stradă.

– Lucrezi până târziu, zise Frank.

– Nu mai mult decât alții.

– Am auzit că mult mai mult.

– Sunt multe de făcut. Oricum nu mai durează mult.

Arată spre o stradă ce se intersecta cu cea pe care erau ei, în loc să-l tragă ușor după ea.

– Pe acolo. Hotelul e la intersecția Străzii 51 cu Lex.

– Ah, da. Cum adică nu mai durează mult?

– Păi mandatul mi se apropie de final.

– E mandat?

---

⁶⁶ Ușă compusă din două părți ce se pot deschide independent.

- Da, nu știai? Se uită la el și râse de expresia lui. Conducerea FNS se încredințează de către președinte și durează șase ani. Mi-a mai rămas ceva mai bine de un an.

Se opriă în fața hotelului.

- Nu știam, zise Frank tâmp.

- Trebuie să ți se fi spus la orientare.

- Oh, făcu Frank, n-am prins-o pe toată.

- Ai tras chiulul.

- Ei, da, numai un pic, nu de la toată...

Diane se uita la el, părând amuzată, dar precaută. Se gândise că avea să-i fie șefă pe termen nelimitat. Acum aflase brusc că nu era atât de puternică pe cât o crezuse, iar puterea e atrăgătoare. Pe de altă parte, asta însemna că n-avea să-i fie șefă pe termen nelimitat, iar atunci acel sentiment ciudat avea să dispară și n-aveau să mai fie constrânși de probleme de serviciu, de trecut, în orice fel de manifestare, liberi să studieze orice-o fi fost între ei. Așadar, mai puțin puternică în sensul pur al cuvântului, dar cu mai puține constrângeri în relația cu el - cum îi afectau acești factori sentimentele?

Se uita la fața lui să vadă!

El nu se cunoștea pe sine, așa că fața lui nu avea cum să trădeze ceva. Însă și acest lucru trebuie să fi fost vizibil. Iar inconștientul...

Se cutremură de propria lui derută, încercând să zâmbească.

- Deci există lumină la capătul tunelului tău, zise el.

- Numai că mie îmi place slujba mea.

- Ah, da. Păi... atunci e rău.

Diane ridică din umeri.

- O să mă ocup cu altceva.

- Fir-ar!

Ea ridică din nou din umeri. Încă se mai uita la el, interesată de el. Se întrebă cât mai puteau sta de vorbă afară din hotel până să pară ciudat.

- Vreau să-mi spui mai multe la Washington, spuse el. Despre ce te gândești să faci și toate astea.

- În regulă.

- Bun. Tren la șase, ne întâlnim în hol să mergem pe jos până la gară?

- Da. La cinci fix.

Intrară împreună în hotel și se îndreptară spre lift. Liftul urcă și deschise ușile la etajul al doilea.

- Noapte bună.
- Noapte bună.
- A fost distractiv.
- Da, a fost.

* * *

ATUNCI CÂND DERETICA PRIN CASĂ, Charlie făcea acest lucru ca pe un efort brusc de maniac, propulsat de muzica dată foarte tare, transformând evenimentul într-un fel de sport extrem de interior, un pentatlon domestic în ultima clipă ca să prevină instalarea unei paragini totale. Pisicile bătrâne suferinde de incontinență urinară, mirosul de neșters lăsat de tigru în înotător în subsol (ce contribuise probabil la paranoia pisicilor), ravagiile făcute de Joe și accidentele, tendința unui Nick distrat de a se folosi de mobilă pe post de șervețel, pentru a-și curăța, de exemplu, furculița ca să-și păstreze mâncarea neîntinată; toate acestea lăseau urme. Chiar și divin de neglijenta Anna lăsa urme, neluându-și hainele de pe unde se întâmpla să și le dea jos și punând cărți, hârtii și corespondență pe unde terminase cu ele, comportamente ce contrastau puternic cu ordinea extremă a gândirii ei abstracte; toate acestea aveau un impact. Și Charlie însuși era dezorganizat, atât în plan abstract, cât și concret, drept pentru care interiorul casei lor ajunsese să fie format din pasaje înguste printre grămezi instabile de rămășițe casnice.

Așa se face că, din când în când, Charlie dă râma câte ceva și bloca drumul, observa haosul și o lua razna. Trecea atunci la acțiune, încercând să remedieze totul într-o singură dimineață. Trebuia să înceapă prin a pune lucrurile deoparte, în măsura în care era posibil, dat fiind că toate dulapurile și sertarele rămăneau în mod misterios pline, cu propriile lor grămezi, în ciuda lucrurilor împrăștiate peste tot. Măcar reușea să ia lucrurile de pe jos să le pună în grămezi pe mese și comode în apropierea locurilor unde ar fi trebuit să stea, după care făcea curat în băi și bucătărie, frecând nebunește, apoi venea momentul datului cu aspiratorul.

Toate acestea se încadrau în varianta lui Charlie de meditație zen numită „taie lemne, cară apă” și ca atare îi făcea plăcere, dar trebuia să fie propulsată de muzică, altfel nu era bine. Mai ales datul cu aspiratorul necesita muzică, una complexă, rapidă și urcătoare care suna bine la volum înalt. Solo-urile ca de fierăstrău circular ale lui Charlie Parker erau o coloană sonoră excelentă pentru dat cu aspiratorul, permițându-i lui Charlie să

strige „Salt - PEEEEnuts!” iar și iar în timp ce se opintea la aspirator de colo până colo. Unora dintre chitariștii rock le-ar fi prins bine să împingă la aspirator; când Steve Howe făcea un solo, lumea practic se aspira singură.

Apoteoza datului cu aspiratorul, după cum descoperise Charlie în decursul anilor, era reprezentată de operele târzii ale lui Beethoven, care exprimau sentimentul de „energie oarbă și nebună a universului” pe care-l avea compozitorul, exact ceea ce trebuia și pentru aspirat. Aceste bucăți, definite de către biograful lui Beethoven, Walter Sullivan, care identificase și denumise această stare, erau acelea caracterizate de părți melodice repetitive și staccato țesute în fugi astfel încât linii muzicale diferite se suprapuneau perpetuu în tipare dense ce interferau unul cu altul, implacabile, mașinale, interminabile. E posibil ca numai un surd să fi fost în stare să compună asemenea muzică. Renumita parte a doua a Simfoniei a Noua era un bun exemplu în acest sens, dar lui Charlie cele mai bune exemple i se păreau finalul sonatei Hammerklavier, opus 106 și Marea Fugă, la origine finalul cvartetului de coarde opus 130, ce fusese ulterior detașat și numit opus 133. Finalul sonatei Hammerklavier era atât de greu de interpretat, că pianiștii renunțau să-l mai cânte cu ani buni înainte să se retragă din activitatea concertistică, în timp ce Marea Fugă determinase primul cvartet care încercase să o cânte să-l implore pe Beethoven să compună un alt final mai aproape de capacitățile umane, cerere pe care Beethoven o îndeplinise râzând, prevăzând că, pe viitor, cvartetele vor ajunge să fie nevoite să cânte ambele finaluri, ceea ce avea să fie o problemă și mai mare.

Oricum inexorabilitatea cosmică a acestor două enorme fugi le făcea muzica perfectă pentru a împinge un aspirator prin casă. Cu multă vreme în urmă, Charlie descoperise din întâmplare că era și mai bine să le pună pe amândouă o dată, una la combina de sus, iar cealaltă la cea de jos, cu volumele de pe cele două date la gradația unsprezece.

Lui Joe îi plăcea această hărmălaie profană, muzică pentru camioane mari, și insista să dea o mână de ajutor la aspirat, făcându-l pe Charlie să se ferească și să sară încercând să nu se împiedice de el și să prindă aparatul dacă scăpa de sub control și începea să-l tragă pe țâncul care abia începuse să umble și nu se dezlipea de tatăl său pe vreun culoar deschis spre mobilă sau pereți. După câteva astfel de pățanii, Joe îi preda controlul lui

Charlie și îl urma peste tot, aruncând dinozauri în calea aspiratorului să vadă dacă supraviețuiesc.

Veni însă și ziua în care Charlie – ce aspira prin sufragerie, dând scaunele la o parte cu aspiratorul ca să facă loc sub masă, cu multe pâraieli și zdrăngăneli ca de obicei, mândrindu-se cu încrucișarea celor două fugi monstru, cu modul în care păreau să se potrivească, pianul urcând și coborând unduios în interiorul haosului de coarde, totul sunând aiurea, dar de fapt bine, nebunesc și totuși perfect, urmat de momentul magic în care bătaia nebunească în clapele pianului și masivitatea fugii tăceau amândouă deodată, de parcă Beethoven ar fi prevăzut cumva că într-o zi cele două bucăți aveau să fie cântate împreună sau de parcă ar fi existat vreo metodă în ele, care introducea un mic ochi de furtună înainte de atacul înviorant asupra tuturor semnificațiilor și simțurilor – aruncând o privire în jurul lui, observă că Joe stătea pe jos în camera de zi, roșu la față și cu gura deschisă, zbierând de-i ieșeau ochii din cap, neauzit în toată cacofonia.

Charlie opri aspiratorul și dădu fuga să-l oprească pe Charles Rosen, apoi patină pe podeaua de lemn tare ca să-l ia în brațe pe băiat.

– Oh, Joe! Joe! Ce-i cu tine, amice? Ce e?

Joe își răsfrânse buza inferioară.

– Tare.

– Dumnezeuule, Joe! Îmi pare rău. Știi doar, dăm cu aspiratorul! Mereu e tare când dăm cu aspiratorul prin casă.

– Prea tare, zise Joe, scâncind jalnic.

Charlie îl strânse în brațe.

– Îmi pare rău. Serios îmi pare rău. N-am știut. Așa am făcut mereu până acum.

I se părea că, altădată, dacă Joe voia ceva, cum ar fi să dea sonorul mai încet, îl informa imediat bătându-l peste genunchi sau aruncându-i un dinozaur în cap. Charlie era obișnuit să aibă un schimb de opinii foarte sincer și deschis cu Joe, așa că se ciorovăiau, încăierau, pocneau, țipau... dar să plângă? Să-l vadă pe Joe Quibler scâncindu-i în brațe, mulțumit să se ghemuiască la pieptul lui... nu era în regulă. Deși se simțea bine alinându-l, legănându-l dintr-o parte în alta în brațe, așa cum făcuse cu mulți ani în urmă ca să-l adoarmă pe Nick, fredonând încetișor leitmotivul Marii Fugi până când Cvartetul Arditti o termină sus, apoi continuând să-l fredoneze până se transformă într-un cântec

de leagăn pentru bebeluși roboți, tot i se părea extrem de neliniștitor. Nu-i stătea în fire lui Joe.

Se așează și-l ținu multă vreme strâns în brațe, apoi Joe ridică privirea spre fereastra cea mare din față și făcu ochii mari.

- Zăpadă, zise el.

- Da, așa e, zăpadă! Foarte bine, Joe! Habar n-aveam că știi cum se spune. N-ai mai văzut zăpadă de iarna trecută și atunci nu erai decât un bebeluș.

Joe se îndreptă spre zăpadă cu brațele întinse, cu o expresie de fascinație pe chip sau poate doar de uluire.

- Zăpadă cade.

- Așa e. Și e destul de groasă pentru o primă ninsoare. Arată de parcă are să îngroape casa. Credeam că e încălzire globală.

- Groapă casa?

- Nu, nu chiar. Glumeam. S-ar putea să ajungă până la ferestre, vezi? Nu cred că o să se facă mai înaltă de atât.

- Nu?

- N-ar avea de ce. Niciodată nu ajunge. Cel puțin până în prezent, și acum ar trebui să avem ierni reci și uscate. Marele paradox. Cred că toamna asta a fost destul de uscată, numai că acum ninge. Când ninge, ninge.

Charlie era obișnuit să-i bolborosească tot felul de chestii fără sens lui Joe, care erau conversații confidențiale, ca acelea dintre avocat și client. De fapt, era chiar un pic deconcertant să-l vezi pe Joe începând să înțeleagă ce-i zicea.

Joe arăta spre zăpadă dând ușor din mâini.

Charlie îl strânse în brațe impulsiv. Băiatul era fierbinte, ca de obicei. Nu prea tare, dar îl simțea. Anna îi ținea acum o fișă și determinase că ziua era mai fierbinte, un pic sub 38 de grade, iar noaptea era un pic mai rece, peste 37, cu o medie de 37 cu 1, concluzionase ea după unul din accesele sale de statistică. Era un mod de gândire, considera Charlie. Cuantificarea ca mod de a face față acestei probleme. Charlie simțea fierbințeala cu vârful degetelor, ca acum. Joe îl dădu cu umărul la o parte. Era mai sensibil în aceste zile. Așa să fie? Păi manifestase brusc aversiune față de Beethoven la pătrat. Însă una dintre ciudățeniile pe care le implica traiul alături de un copil care abia învăța să meargă era rapiditatea cu care acesta se schimba și dificultatea de a-ți aminti cum fusese înainte de schimbare, acea amintire fiind copleșită de starea prezentă, care era atât de vie în fața ochilor. Probabil că Joe era diferit, pentru că, desigur,

trebuia să fie diferit. Creștea. Îi apăreau câteva milioane de celule nervoase pe oră și câteva sute de experiențe.

Ocazional, izbucnea cu o nouă versiune furioasă a vechii sale vehemențe, deci nu se înmuia. Nimeni din cei care îl cunoșteau nu puneau problema astfel. Înainte însă, fusese atât de permanent și impersonal de iritat de încetineala tuturor lucrurilor, iar acum când se enerva, sentimentul părea mai profund și îndreptat împotriva lui Charlie. Aproape că părea nefericit, ceea ce nu se mai întâmplase înainte; Joe fusese adeseori furios, dar niciodată nefericit. Simplul gând că ar putea fi nefericit, îl amăra pe Charlie. Temător, cu nevoie de afecțiune, chiar afectuos... lui Charlie i se părea ciudat să vadă așa ceva.

Acum se uita la Joe care se holba pe geam la ninsoare, fără să se zvârcolească în brațele lui, fără să încerce să arunce cu ceva, fără să țopăie de colo până colo absorbit în jocul lui de unul singur, fără să bolborosească ceva. Zăpada era, bineînțeles, o priveliște uimitoare, dar pe Charlie îl speria modul în care îl simțea pe Joe în brațele sale.

- Poate că ar trebui să ieșim afară să ne jucăm în zăpadă?

- Bine.

- Haide, o să ne distrăm! Putem să ne îmbrăcăm gros și să facem un om de zăpadă. Să aruncăm bulgări de zăpadă.

- Bine, Ta.

Charlie oftă. Nu tu sărit în sus, nu tu mășăluit spre ușă strigând;: „HAI, HAI, HAI!” arătând imperios cu degetul...

Se ridică și porni îmbrăcatul, operațiune lungă. Afară erau optsprezece grade (-7,7°C). Se gândea deja la focul din cămin, Thomas Trenulețul pe covor și zăpada ce plutea în jos afară.

- N-o să putem sta mult pe-afară.

Sună telefonul.

- Stai o clipă.

Joe bulbucă ochii în stilul lui caracteristic.

- Taaa! Vreau MERG! HAI!

- Cred și eu că vrei! Bravo ție! O clipă, ha, ha! Alo?

- Charlie, sunt Roy.

- Roy! Ce mai faci?

- Bine, tu? E un moment potrivit?

- Nu mai nepotrivit ca de obicei.

- Tot mai suferi de nenorocirile provocate de copii?

- Da. Joe și cu mine tocmai ne pregăteam să ieșim afară la zăpadă, dar pot să vorbesc și de-acolo. Stai să-mi pun casca.

- Nu te țin mult, nu vă întrerupeți din ce făceați. Discutam despre ce poate să spună Phil ca să contracareze atacurile oamenilor președintelui. Acum că și-a anunțat candidatura, sunt clar îngrijorați și o țin întruna că are să submineze economia în încercarea futilă de a inversa schimbarea de climă.

- Spre deosebire de cazul în care ar lăsa-o să continue într-o veselie pe drumul apucat?

- Da. Ocaziile de adaptare sunt un subiect foarte important pentru anumite grupuri de lucru. Unele regiuni se vor bucura de o climă mai productivă, zic ei.

- Te cred. O să-i ținem minte cu asta. Phil trebuie să susțină în continuare că aranjatul treburilor cu planeta a devenit activitate industrială, iar a fi primul în acest sens va impulsiona economia țării care va reuși. Va fi ca explozia dotcom, numai că de-adevăratelea.

- Uh, uh, uh, notez...

- Da, sigur.

-... nu ar trebui să lăsăm sectorul privat să se ocupe de asta, așa cum spun că o să facă?

- Piața liberă nu se pricepe la recuperarea de după dezastre. Catastrofa nu e profitabilă.

- Ei zic că este.

- Va trebui să le arătăm că nu e.

- Poate de aceea tot pierdem.

- Gândește pozitiv, Roy! Hai, bagă întâi picioarele, merge mai bine așa. E mai cald. Nu ieșim afară până nu-ți pui asta. Ce nostim ești!

- Charlie, trebuie să pleci?

- Nu, nu. Hei, zău așa! Nu, deloc. Așa. Ce ziceam, că suntem condamnați să pierdem alegerile?

- Nu, nu e asta, încerc să rafinez mesajul.

- Crearea de locuri de muncă! Ajutatul oamenilor să treacă de vremea rea stimulând aceste două noi industrii, adaptarea și apoi atenuarea.

- Se poate ca timpul unei Administrații a Proiectelor de Muncă să fi trecut.

- Roy...

- Încerc să le văd următoarea mișcare!

- Mă deprimi. Am ieșit la zăpada asta frumoasă, iu-huuuu!

- Ooh! Ooh!

- Bine, Charlie. Sună-mă, cred că urechile mele nu mai

suportă să v-audă distrându-vă așa de tare.

- Bine, bine, mă gândesc și te sun. Nu stăm mult. Stai un pic - când te sun, adu-mi aminte că ar trebui să discutăm despre asigurare, s-ar putea să-i intereseze. Hei, Joe! Pa.

- Pa.

Charlie o porni grăbit după Joe, ieșind pe stradă, care se înfunda în fața casei lor și era acoperită de un strat de zăpadă. Joe lovea zăpada cu piciorul, extaziat, roșu în obraji și cu ochii de un albastru strălucitor. Charlie lovea și el omățul cu piciorul în spatele lui, strigând: „Hai! Na!”

Zăpada cădea pe ei. Era frig, dar aproape niciun pic de vânt. Frumos. Poate că se puteau adapta la orice climă.

Lucru valabil dacă se gândea numai la indivizi, la corpul din haine. Sistemul de susținere însă s-ar fi putut să nu se descurce la fel de bine: producerea hranei, energie...

În timp ce dansa în zăpadă, Charlie se gândea ce i s-ar putea spune publicului american pentru a-l convinge că trebuia să-l aleagă pe Phil Chase președinte, mai degrabă decât pe fericitul aflat în funcție acum. Titularii erau în avantaj, numai că Partidul Republican se menținuse ferm în politica sa de negare a existenței schimbării climaterice. Cu siguranță se apropia momentul în care aveau să poată fi făcuți responsabili pentru nepăsare?

Poate că da, poate că nu.

Zăpada cobora, iar uitându-te în sus observai cât era de ciudat să vezi atâtea proiectile albe minuscule plonjând din norul cenușiu care acoperea cerul, valuri, valuri.

Fulgii i se prindeau lui Joe în păr. Mănușile lui erau prea mari, arăta nemulțumit și-și scutura mâinile. Furios, încercă să și le scoată, întâi de pe o mână, apoi de pe cealaltă, dar ambele îi erau la fel de stânjenite.

- TAAAA!

- Nu, Joe, stai, nu fă asta, Joe, or să-ți înghețe mâinile! Frig! Frig!

- Vreau! Vreau!

Joe își flutură energic brațele și-i căzură mănușile.

- La naiba, Joe! Zău așa! O să trebuiască să intrăm în casă dacă faci așa ceva.

- Vreau zăpadă.

Joe aduna fericit zăpadă și o făcea bulgări pe care-i arunca în tatăl său. Mâinile îi căpătară rapid culoarea roz și i se udară, dar

nu părea să-i pese. Charlie îl ajută să facă un om de zăpadă mic. Bază, trunchi și cap. Zăpada proaspătă se lega foarte bine. Conuri de semințe de pe o creangă pentru ochi.

- Foarte tare.

Joe stătea în fața omului de zăpadă. Își împreună mâinile roșii.

- Namasta, zise el.

- Oh! Vrei să intri înapoi în casă?

- Auiii!

Întinse o mână înroșită spre Charlie ca să uite la ea.

- Te cred. Mi se pare rece. Asta-ți spuneam eu cu mânușile.

- Prea mari.

- Îmi pare rău. O să căutăm unele mai mici.

Joe începu să dea cu piciorul în omul de zăpadă. Charlie se uita la el cu drag, captivat de sublimul genomic. Era Joe al lui, făcându-și creația bucăți cu lovituri de picior. Ca o mandală de nisip scursă în râu. Plăcere enormă să curețe totul. Costumul lui de zăpadă arata ca și cum ar fi fost acoperit cu diamante ude.

- Hai să mergem în casă. Nu mai e. Lumea nici măcar nu știe ce am făcut. O să creadă că doi tigri mari s-au încăierat în zăpadă.

- Cuu Ta.

După ce intrară în casă se duseră la bucătărie să-și facă o ciocolată caldă. Își duseră ceștile în fața focului și le puseră pe măsuța de cafea, după care se luptară în joacă, făcând din când o pauză ca să soarbă din ciocolată. Joe se năpustea asupra lui Charlie, se izbea de el și apoi se rostogoleau pe covor, chițâind fericiți; aproape că nimic nu-i făcea mai mare plăcere decât să-l răstoarne pe Charlie. Mârâia ca un câine, icnea ca un practicant de arte marțiale, țipa ca ielele și nu plângea când cădea.

Numai că de data aceasta plânse. Se lovi cu capul de calorifer și plânse. Nu mai era la fel de dur. Trebui ceva ciocolată ca să-l potolească. După care se întoarseră la rostogolit, mârâit, strigat: „Ha!” sau „Te-am prins!” până se liniștiră întinși pe covor. Charlie era epuizat, Joe se prefăcu epuizat o clipă ca să arate ce chin fusese învinsul monstrului, după care se așeză să se joace cu trenulețele, dând din cap și zicând: „Sa’acu Ta.”

Focul trosnea. Afară ninge. Uitându-se în sus la ninsoare de pe podea, Charlie avea impresia că încerca să-l nimerească pe el și nu reușea. Poate că așa trebuia să fie acum. Poate că așa fusese dintotdeauna. Oamenii trăiseră în petrol ca într-un cocon vreme de generații, dar, dincolo de el, lumea rămânea aceeași,

așteptându-i să reentre în ea.

Joe se uita fix la foc. Scânci ca și cum ar fi terminat de plâns. Charlie se aplecă peste el și îl îmbrățișă; era din nou fierbinte, ușor transpirat. Se răsuci un pic, încercând să se așeze mai bine, iar Charlie își reprimă impulsul de a-l strânge tare în brațe, își lăsă nasul în părul fin al copilului, inspirând mirosul slab al copilăriei mici, care dispărea. Se simți brusc plin de o bucurie temătoare, frumoasă, dar înspăimântătoare, ca zăpada de afară. Zăpada dinlăuntrul lui. Se rezemă unul de altul. Oftară la unison, cu aceeași gură de aer care-i părăsi într-o expirație prelungă. Joe și cu Ta lângă foc.

VI Optimodal

Experimentul de Științe Sociale în Politică Electivă (SSEEP)

(note de Edgardo Alfonso pentru Diane Chang, Comisia Vanderwal și Consiliul Național pentru Știință)

Experimentul are scopul de a întreba, în cazul în care comunitatea științifică ar propune o platformă de scopuri politice întemeiate pe principii științifice, cum ar trebui ea formulată și ce anume ar trebui să susțină?

Cu alte cuvinte, ce scopuri de îmbunătățire a societății și guvernului ar putea deriva logic din totalul descoperirilor științifice și din aplicarea metodei științifice la problema schimbării?

Platforma ar putea lua forma unui „Contract cu America”, adoptat de către Partidul Republican înainte de alegerile din anul 1994 (un fel de listă de activități):

„Contract cu Umanitatea”

„Contract cu Copiii”

„Contract cu Generațiile ce vor veni” angajamentul pentru inventarea unei culturi durabile

(Permacultura, prima versiune – rostul științei)

Este posibil să fie necesară sintetizarea unui macroobiectiv de bază sau a unei axiome fundamentale din detalii ale practicii științifice și din modelul mixt al realității fizice exprimat de diferite discipline.

1) Una dintre axiome sau unul dintre obiective ar putea fi o versiune a ideii de „Cât mai bine pentru cel mai mare număr de oameni”.

Fără a sugera în vreun fel că acest „cât mai bine” ar putea include sau justifica dezavantajarea structurală plănuită, acceptată sau permanentă, în orice fel, vreunei minorități

indiferent de mărimea sa. Așa cum ar trebui să reiasă clar din formularea ideii, „cel mai mare număr de oameni” înseamnă, desigur, sută la sută, incluzând aici și generațiile ce vor veni.

2) Chiar și în contextul oricărui antropocentrism religios sau umanist, viața speciei noastre depinde de restul biosferei Pământului. Chiar și viziunea utilitară conform căreia natura este ceva distinct și aservit umanității trebuie să-i acorde biosferei statutul de expresie difuză și aspect al corpului nostru. Interdependența tuturor componentelor biosferei (inclusiv umanitatea) nu poate fi tăgăduită. Fapt observabil și confirmabil (respirația).

Pe baza unei versiuni a acestor axiome fundamentale, comunitatea științifică sugerează următoarele aspecte particulare pentru guvern:

(listă preliminară parțială, vă rog completați cum considerați de cuviință)

„Contract cu Copiii Noștri”

1. Protejarea biosferei

utilizări durabile, tehnologii nepoluante, echilibrul carbonului, homeostază climaterică.

2. Protecția bunăstării umane

locuințe, îmbrăcăminte, adăpost, apă curată, asistență medicală, educație, drepturi la reproducere universale.

3. Ocupare profesională completă

Economia actuală definește un procent de 5,4% la sută drept optim pentru menținerea „presiunii salariale” dorite, tratând forța de muncă (oamenii) ca pe o marfă și aplicând un model de stabilire a prețurilor pe baza cererii și ofertei. Cinci la sută în SUA = aprox. cincisprezece milioane de oameni. Totodată, o muncă importantă nu este realizată.

Dacă ocuparea profesională completă asigurată de către guvern ar reduce „presiunea salarială” forțând creșterea salariului minim din sectorul privat, s-ar scoate din sărăcie milioane de oameni, s-ar reduce dependența lor de guvern și costurile asistenței sociale și s-ar injecta veniturile mai mari ale

acestora în economie, făcându-le să circule.

4. Proprietatea individuală asupra cele mai mari părți a valorii excedentare produse de munca proprie.

Oamenii creează prin munca lor o valoare economică mai mare decât costurile pe care le presupune plata lor și punerea la dispoziție a mijloacelor de producție. Această valoare se ridică în medie la 66.000 de dolari pe an pentru muncitorii americani, excedent care, în prezent, aparține din punct de vedere legal patronilor/ acționarilor.

Prin urmare, muncitorii americani primesc între o cincime și o treime din valoarea reală a muncii lor. Restul se duce la patroni.

O cotă de minim 51% din valoarea excedentară a muncii proprii ar trebui să se întoarcă la cel care a prestat-o, iar valoarea să fie măsurată prin metode contabile obiective și transparente așa cum sunt ele definite de către lege.

3 și 4 împreună ar promova acest „cât mai bine” pentru cel mai mare număr de oameni, distribuind averea mai echitabil în rândul celor care au creat-o.

5. Reducerea cheltuielilor militare

Alinierea cheltuielilor militare ale SUA la media celorlalte națiuni, ceea ce ar duce la înjumătățirea bugetului armatei, eliberând o sumă de peste două sute de miliarde de dolari pe an.

În general toate armatele naționale ar trebui integrate într-un acord internațional care să stipuleze rezolvarea conflictelor fără violență (folosind elicoptere negre, bineînțeles).

Mărimea disproporționată a armatei și industriei producătoare de armament din SUA – risipă de resurse. S-a dublat de la 11 septembrie 2001, ceea ce seamănă a reacție de panică sau încercare de dobândire a hegemoniei globale. Rezultatele subminează obiectivele schițate în axiomele fundamentale.

6. Stabilizarea populației.

Populația umană stabilizată la un nivel ce va fi determinat prin studii de capacitate și axiome fundamentale. Cele mai bune rezultate de până acum în acest domeniu s-au obținut prin creșterea drepturilor femeilor și educației, de asemenea un obiectiv în sine, de unde și o puternică buclă de reacții pozitive cu șansa obținerii de rezultate în decursul unei singure generații.

Un guvern informat din punct de vedere științific ar trebui să dea tonul în privința inventării unei culturi care să poată fi susținută permanent. Aceasta este singura moștenire normativă pentru generațiile ce vor veni. Producerea de stricăciuni grave biosferei nu e un semn de adaptare, deoarece propriii noștri copii și generațiile ce vor veni vor avea nevoie, ca și noi, de ea ca să supraviețuiască. Dacă succesul reproductiv este definit drept scopul vieții, ca în cazul teoriei evoluționiste, atunci furtul de la descendenți înseamnă neadaptare.

Prin urmare, protejarea mediului, împreună cu refacerea peisajelor și a biodiversității, ar trebui să devină unul dintre principalele obiective ale economiei. Guvernul trebuie să dea tonul în privința cercetării unor strategii de modificare a climei care să atenueze problemele actuale și să ducă, în cele din urmă, la crearea unui echilibru care să poată fi menținut perpetuu.

Notă: Modul de aplicare al platformei.

Cuprindere largă. Discuție publică. Metodologii de evaluare a performanțelor. Organizații științifice și universitare ca transmițători de informație. Indivizii din aceste organizații pe post de catalizatori în cascada informațională, de asemenea, candidați pentru alegeri și numiri. Propagandă.

Studierea metodelor de guvernare din alte țări pentru a propune reforme posibile pentru sistemul nostru, unde funcționarea (democrația) este în prezent afectată. Câteva modele de studiu:

Modelul prezidențial elvețian (consiliu executiv)

Votul australian (vot preferențial)

Transparența în guvern (libertatea informației, grupuri de supraveghere)

Revoluție (științifică)

Diane și Comisia Vanderwal stăteau în jurul mesei din sala de ședințe de lângă biroul Diane. Unii dădură din cap în timp ce citeau proiectul lui Edgardo, alții renunțară și-și rezemară capetele în mâini.

– Bun, zise Diane. Mai vrea cineva să adauge ceva?

PRIMA VIJELIE SMULSE GRĂBITĂ frunzele de pe ramuri. Era ceva uimitor, iar când Frank ieși din monovolumul lui fu izbit de

vânt și se întoarse să caute un hanorac. Vântul bătea cu zgomot prin crengi, vuind, jelind și şuierând asemeni vuietului unor avioane cu reacție undeva în depărtare. Fugi în parc și se opri pe culmea de deasupra apei. Frunzele se rostogoleau în defileu, iar pârlul curgea cu ele, de parcă un milion de bărcuțe de hârtie galbenă s-ar fi lansat la apă și acum săltau în vâltoare, acoperind în întregime suprafața apei. Frank strigă tare: „Uuuuuuup!” în mugetul vântului atotacoperitor. Nimic nu avea să-l audă. Era mai frig decât fusese în tot restul aceluia an.

Ajuns la copacul lui, o chemă jos pe Miss Piggy. Fu nevoit s-o apuce în timp ce se balansa spre copac, iar urcușul fu dificil, în vântul pătrunzător, legănându-se ușor, apoi trecând peste marginea platformei pe placaj și intrând în căsuța din copac.

Căsuța care acum era asemeni un cuib de cioară, legănându-se înainte și înapoi în vârful catargului. „Uau!” Se așază și se ancoră de balustradă. Oare avea să se poată obișnui cu asta? Se uita la pădurea împinsă de colo până colo de vânt. Coronamentul era o rețea de crengi și rămurele negre ce săltau puternic pe loc, iar câteva frunze încăpățănate fluturau zgomotos ca un steag de rugăciune. Rafale puternice făceau rețeaua să se miște repede și să se unduiască precum algele în curent, după care își reluau obișnuitul fluturat nervos pe loc.

Copacul lui se mișca ușurel înainte și înapoi. Părea în regulă. Deja îi plăcea. „Uuuuup!”

Se târî până la sacul lui marinăresc, îl deschise și scoase cel mai mare cort al său, un North Face South Col. Era foarte puternic și stabil și, prin urmare, silențios, atât cât puteau fi corturile. Era un cort pentru două persoane și mult echipament.

Îi înșurubă cuiele în podeaua de placaj, măsurând cu atenție și fixându-l de podea în timp ce verifica dacă era întins la maxim.

Băgă bețele de cort în tecile lor și le înălță înfigându-le în inelele de fixare corespunzătoare, rezemându-se de pânza bătută de vânt până când se fixară și totul fu în regulă. Păși înăuntru; cortul era foarte mare pentru două persoane, era un cort de expediție, ce-ți permitea să stai în picioare în punctul de maximă înălțime și forma o pantă abruptă cu cele patru colțuri. Albastru nailon, iar în lumina lanternei avea culoarea crepusculului. Mirosea a munte.

Își mută sacul marinăresc și restul lucrurilor înăuntru. Trase fermoarul ușii și gata!, acum se afla într-o cameră cu pereți de nailon, ca un fel de iurtă. Oamenii trăiseră întregi epoci glaciare

în iurte. Aceasta se legăna, ceea ce nu părea însă o problemă. Îi amintea de paturile cu apă de altădată.

Își scoase sacul de dormit, se așeză pe saltea și și-l puse pe picioare. Își aranjă pernele. Toate aveau o ușoară nuanță de albastru, inclusiv ecranul laptopului său. Privea totul cu încântare, acesta era dormitorul care-i plăcea cel mai mult, singura constantă din toți anii lui de pribegie. Nu-i lipsea nimic, avea totul la îndemână, pereții încordați se curbau aerodinamic.

Se făcu comod și începu să butoneze laptopul. Un pic de lectură îl ajuta să adoarmă. Un articol din „Nature” ce stabilea o legătură între paleoclimă și evoluția umană similară cu argumentul avansat de către tipul cu discul zburător ucigaș: multe fluctuații rapide și serioase ale climei izolaseră mici populații umane în diferite refugii, unde stocul de gene și comportamentele specifice acelei populații supraviețuiseră în izolare. Când vremea se îmblânzea, aceștia erau singurii oameni în viață. Astfel, erele glaciare acționaseră în mod repetat ca selectori ai flexibilității, inovației și cooperării.

Un alt argument în favoarea adaptării-ca-altruism, cu alte cuvinte. Frank nu era sigur că dovedea că elementul cheie fusese cooperarea. Era un argument în favoarea selecției de grup, iar teoria evoluționistă încă se mai străduia să se împace cu conceptul de selecție de grup, prin opoziție cu dovezile clare în favoarea selecției rudelor, care se vedea cam peste tot prin natură. Ființele vii se sacrificau clar pentru rudele lor; nu era la fel de sigur că ar fi făcut-o și pentru grup.

Era totuși un subiect interesant de reflecție, ce se combina într-un mod foarte interesant cu un alt articol din „Nature”, care descria ultimele descoperiri din domeniul studiilor asupra altruismului efectuate prin intermediul teoriei jocurilor. Aici se încadra și dilema prizonierului, desigur; acest joc simplu fusese studiat vreme de decenii. Celor doi prizonieri, ținuți separat, li se cerea să depună mărturie unul împotriva celuilalt pentru binele propriu. Recompensele erau cuantificate pentru ușurința testelor computerizate: dacă amândoi refuzau să-l trădeze pe celălalt, câștigau câte trei puncte fiecare, dacă trădau amândoi, fiecare primea câte un punct, dacă unul trăda și celălalt nu, trădătorul primea cinci puncte, iar tontul nu primea niciun punct. Un joc simplu, cu rezultat simplu, chiar dacă deprimant: în majoritatea scenariilor, punctele se acumulau cel mai rapid prin „trădează întotdeauna”.

Mai erau însă și alte strategii care, uneori, dădeau rezultate mai bune decât cea de „trădează întotdeauna”, exprimate în scopul testelor pe computer drept formule algoritmice, cărora li se dăduseră denumiri precum „ochi pentru ochi” („tit-for-tat”), „firm, dar corect” („firm-but-fair”), „firm din când în când, dar corect” („irregular firm-but-fair”) sau chiar „generos întotdeauna” („always-generous”), care, în anumite condiții (fluctuațiile climaterice oare?) puteau crea o spirală ascendentă de maximizare a punctajului pentru ambii jucători.

Articolul din „Nature” descria niște experimente noi. Cercetătorii încercaseră mai întâi jocul folosind numai strategiile „trădează-întotdeauna” și „generos-întotdeauna” - în esență paraziți și gazde. Așa cum prevăzuseră rezultatele anterioare, trădătorii preluaseră controlul asupra sistemului, forma fizică a populației scăzând însă după acel moment.

Se introdusese atunci o variantă a jocului numită „Nămetele” („Snowdrift”) în care jucătorii erau înzăpeziți în mașini și puteau fie să iasă afară să dea zăpada la o parte cu lopata, fie nu. Cei generoși primeau puncte, chiar dacă restul trădau, deoarece mașina lor avea să fie în cele din urmă degajată. Aici cooperanții și trădătorii coexistau stabil, într-o combinație determinată de detaliile regulilor jocului.

Cercetătorii transpuseseră apoi grafic rezultatete „Nămetelui” cu ajutorul unui program, descoperind tentacule asociative lungi între coalițiile de cooperanți. Când tentaculele erau retezate în urma unor schimbări de reguli, coalițiile erau distruse de către trădători. Semnificația acestui lucru era aceea că izolarea pe insule era periculoasă și că anumite reguli permiteau cooperarea în scopul prosperității, în timp ce altele nu. Interesant de văzut era și corespondentul din situații reale al tentaculelor. Oferirea de ajutor oamenilor din alte grupuri - așa cum, de exemplu, procedase Anna atunci când îi primise pe khembali în viața ei de familie după apariția acestora în clădirea FNS. Acest gen de generozitate putea fi explicat drept selecție de grup, dar numai dacă se lărgea definiția de grup, poate chiar printr-un exercițiu de imaginație. Empatie. Cineva din „The Journal” sugerase recent că aceasta fusese istoria omenirii până în prezent, o succesiune de largiri ale sensului termenului de grup.

Autorii articolului din „Nature” continuau avansând ipoteza că generozitatea care nu-i aducea niciun avantaj celui care dădea dovadă de ea s-ar fi putut să fie mai solidă din punct de vedere

structural pe termen lung decât generozitatea care îi aducea un beneficiu cooperantului. Studiul încheia amintind că, la începutul vieții, ARN-ul trebuise să coopereze cu proteinele și cu alte molecule pentru a se asocia în vederea formării de celule. Așadar, cooperarea era o componentă necesară evoluției și o strategie adaptativă puternică. Autorii lucrării recunoșteau faptul că motivele reușitei cooperării nu era pe deplin înțelese. Numai că anumite proteine care erau acum atotprezente în celule trebuie să fi ajuns acolo pentru că fuseseră generoase întotdeauna.

Ațipind în cort, legănat ușor, Frank se gândea: „E interesant, sugestiv... ceva de încercat. O să fiu și eu ca proteina aia... sau ca Anna la lucru... o să fiu generos întotdeauna.”

Veni iarna.

Casa lui din copac era acum vizibilă de jos, dacă știai după ce să te uiți. Cine se uita însă? Și chiar dacă o vedea, ce putea face?

Teoretic, cineva ar fi putut să stea la pândă prin apropiere, după care să-l aresteze sau să-l prindă într-o ambuscadă, numai că, mergând prin parc pe sub copacii scheletici cu crăcile goale, pe solul acoperit cu un strat gros de frunze înghețate de chiciură și duse de zăpadă, putea să vadă uneori la distanță de vreo opt sute de metri în toate direcțiile, iar parcul era aproape depopulat. Mai degrabă ar fi văzut căprioare decât oameni. Singurii oameni din zona din apropierea căsuței lui din copac erau, de regulă, cei care făceau parte din personalul parcului sau alți voluntari de la GOAF, dintre care pe mulți îi cunoștea deja. Nici măcar străinii nu reprezentau un pericol, oricum nu în timpul zilei. Oamenii aflați în acest loc iarna doreau, de regulă, să fie singuri. Îți dădeai seama dacă era adevărat sau nu atunci când îi vedeai, cu ajutorul acelor calcule inconștiente la care creierul de savană se pricepea atât de bine. Însă în mare parte nu vedea decât căprioare. Mergea prin pădurea goală, căutând zimbri și văzând doar căprioare, deși odată zări ceea ce i se păru a fi un ibex, iar Nancy îl identifică drept capră neagră.

Celelalte animale fugite pe care le văzu sufereau adesea de frig și de absența bruscă a frunzelor. Multe dintre ele erau tropicale sau subtropicale și, chiar dacă ar fi putut rezista frigului, dispariția frunzelor însemna dispariția hranei lor. Vederea unei antilope elan ce fornăia într-o grămadă de frunze te făcea să le respecti și mai mult pe animalele locale capabile

să supraviețuiască unor asemenea schimbări drastice de mediu. Era un biom dur, iar animalele indigene erau durii lui. Coioții începuseră chiar să se obrăznicească.

Personalul grădinii zoologice și GOAF prindeau acum toate animalele fugite aflate în pericol pe le care puteau prinde. Cele care continuau să-i evite sau păreau să se descurce primeau ajutor sub forma unor puncte de hrănire încălzite, care erau, în general, adăposturi cu doi pereți, în formă de L, cu părțile deschise orientate spre sud. Frank dăduse și el o mână de ajutor la construirea unora dintre puncte, ridicând panouri și grinzi de plastic folosite la locurile de joacă pentru a fi prinse cu șuruburi. Unele adăposturi aveau trei pereți și trape suspendate pe partea deschisă pentru ca personalul grădinii zoologice să poată prinde animale înăuntru. Niciunui dintre membrii GOAF nu-i plăcea acest lucru, dar era o soluție mai bună decât o moarte în masă.

Așa se face că acum anumite părți ale parcului semănau cu o grădină zoologică în aer liber sau neîngrădită, cu animale din multe specii diferite petrecându-și timpul pe lângă adăposturi și vizitându-le atunci când acolo se punea hrana specifică lor. Lui Frank i se părea că aceste ființe se simțeau de parcă s-ar fi întors deja la grădina zoologică și erau mulțumite să se afle acolo.

Însă nu toate animalele veneau să se adăpostească de frig, iar printre cele mai încăpățânate se numărau acelea care erau cel mai puțin capabile să supraviețuiască. Gibonii și siamangii se duceau numai la adăposturile fără trape, din care plecau imediat ce terminaseră de mâncat. Gibonii continuau să se deplaseze prin brachiație prin copacii fără frunze. Siamangii fuseseră văzuți mergând pe jos, cu brațele lungi ridicate deasupra capului ca să nu le târâie pe pământ, ca și cum ar fi fost în căutarea cuiva căruia să i se predea, dar, dacă vedeau oameni apropiindu-se, o rupeau la fugă în stil tarzanesc.

Ambele specii se alăturau în prezent celor care se aventurau în afara parcului prin cartierele de locuințe din vecinătate, descoperind surse de hrană de unele singure. Un siamang se electrocutase în timp ce dormea pe un transformator, iar acum ceilalți nu mai făceau așa ceva. Despre gibbonii Bert, May și fiii lor se primise un raport cum că ar fi fost văzuți dormind în căsuța din copac a unui copil aflată în curtea din spate a casei acestuia.

- Dacă, evident, nu vor să fie prinși, îi zise Frank lui Nancy, atunci ar trebui să-i ajutăm cu adăposturi și să-i lăsăm să rămână fugiți.

Știa că majoritatea membrilor GOAF erau de aceeași părere.

Nancy spusese doar:

- Mă tem că dacă nu-i prindem, îi vom pierde pe mulți dintre ei.

Zilele de decembrie erau prea scurte. Încercă să meargă într-o scurtă căutare de animale în zori, după care plecă la serviciu, unde era aceeași agitație dintotdeauna. Pe lângă proiectul Curentului Golfului, comisia lui Frank mai era implicată și în organizarea unor teste cu diferite surse de energie nepoluantă, în special solară, încercând să determine care dintre două soluții, pilele fotovoltaice sau oglinzile flexibile ce redirectionau lumina soarelui către elemente care transformau căldura în electricitate era mai aproape de momentul introducerii în fabricația de serie. Amândouă promiteau, iar testele cu transformatorul Stirling făceau oglinzile să pară neașteptat de competitive, deși diferitele pile fotovoltaice înregistrau progrese în materie de eficiență și se și ieftineau. Unul dintre cele două sisteme avea, se pare, să fie curând gata de instalare pe scară largă, ceea ce avea să reducă semnificativ cantitatea de dioxid de carbon care se mai elimina în atmosferă.

Frank se cufunda în aceste chestiuni și în altele, iar zilele de lucru treceau cu graba obișnuită; apoi, la asfințit sau chiar pe întuneric, mergea în parc și se cățara pe scara atârnată de copac.

Se așeza apoi în capul oaselor rezemat de saltea, în ușa deschisă a cortului, retrăgându-se complet înăuntru numai dacă afară bătea vântul. Cât timp aerul rămânea liniștit, sacul lui gros de dormit care îi ținuse cald în cățărările din Alaska și zona canadiană a Arcticii, avea să facă la fel și aici. Noptile erau prea frumoase ca să le pierzi. Cele mai înalte crengi se ridicau în jurul lui ca niște țepi gigantiști, cu stelele strălucind prin caligrafia lor neagră. Se uita la stele, citea pe laptop sau dintr-o carte în ediție necartonată la lumina lanternei până când i se făcea somn, după care se ghemuia în sac, dormea bine și se trezea senin la vederea vârfurilor copacilor mișcându-se în sus și în jos și foșnind în briza din zori. Șiruri de mierle zburau din oraș în căutarea hranei, sub un cer de cositor și plumb. Ceea ce conta era să te afli în lume, să simți vântul și să vezi întreaga vastitate a existenței pe o planetă care se deplasa ca un vârtej prin spațiu. Un sentiment de beatitudine, acesta să fi fost oare cuvântul

potrivit? Se ridică în capul oaselor, făcu clic pe laptop, caută „beatitudine” pe Google și pe ecran îi apăru:

„beatitudinea se scoboară din înaltul cerului la noi și vedem. Ea nu se află în noi pe cât ne aflăm noi în ea. Dacă aerul ne intră în plămâni, respirăm și trăim; dacă nu, murim. Dacă lumina ne intră în ochi, vedem, altminteri, nu. Iar dacă adevărul ne intră în minte, brusc creștem la dimensiunile lui, de parcă am crește la dimensiunea unor lumi.”

Măi să fie! Ralph Waldo Emerson, de pe un site numit Emersonfortheway.com. Frank mai citi un pic, era ceva uimitor. Marcă site-ul - care prezenta câte un gând din scrierile filosofului o dată la câteva zile - ca să poată reveni la el și altă dată. Mostrele anterioare sunau ca niște horoscoape sau mesaje foarte profunde din prăjitura norocului. Citindu-le, realiză brusc că oamenii care trăiseră înaintea lui în această pădure imensă de lemn tare avuseseră momente de iluminare foarte asemănătoare cu al lui. Emerson, marele Transcendentalist, schițase deja parametrii sau calea spre o nouă religie de venerare a naturii. Însemnările din jurnalul său mergeau foarte bine pe post de lectură de adormit la ore târzii din noapte pentru Frank, datorită sentimentului pe care i-l dădeau că cineva gândește în paginile acelea. O persoană despre care era bine să știi.

Într-o seară, după ce adormise frunzărind site-ul, fu trezit de celular.

- Alo?

- Frank, aici Caroline.

- Ah, bine.

Se ridicase deja în capul oaselor.

- Poți să vii să ne vedem în același loc?

- Da. Când ajungi?

- Jumătate de oră.

Stătea pe aceeași bancă, sub dansatoarea de bronz. Când îl văzu apropiindu-se, se ridică în picioare și se îmbrățișară. O simțea lipită de el. Mult timp doar inspirară și expirară, cu trupurile lipite unul de altul. Își transmisera însă multe, cumva. Simțea că ea trecuse prin momente grele, că se simțea singură, că avea nevoie de el la fel cum și el avea nevoie de ea.

Se așezară pe bancă ținându-se de mână.

- Așa deci, zise ea. Ai călătorit.

- Da?

- Boston, Atlanta, chiar și Khembalung?
  - Da, așa e.
  - Ți-am zis că Pierzinski era probabil motivul pentru care ai fost inclus pe listă, nu? Și că Francesca Taolini e și ea pe listă?
  - Da, mi-ai zis.
- Frank ridică din umeri.
- Trebuia să stau de vorbă cu ei. Nu puteam să-mi fac treaba fără să discut cu ei. Așa că m-am gândit să-i dau înainte și să văd dacă observai vreo schimbare în statutul meu.
  - Am observat.
  - Am fost înregistrați?
  - Nu. Adică dincolo de telefoanele de la birou? Nu. Nu încă.
  - Interesant.
- Se uită la el cu o expresie de curiozitate.
- Să știi că ar putea fi o problemă gravă. Nu-i de joacă.
  - Știu asta, crede-mă. Nu privesc situația ca pe o joacă, ci mai degrabă ca pe un experiment.
  - Nu vrei să atragi și mai multă atenție asupra ta.
  - Cred că nu, dar de ce? Ce-ar putea să-mi facă?
  - Oh, nu știu. Fiecare agenție are inspectorul ei general. Te-ai putea trezi că ți se pun în discuție cheltuielile de călătorie, sau faptul că dai consultanță în afară. Ți-ai putea pierde slujba dacă chiar ar vrea ei să se întâmple așa ceva.
  - Atunci m-aș întoarce la UCSD.
  - Sper să n-o faci.
- Îi strânse mâna.
- Bine, dar mai dă-mi detalii. Cum anume mi s-a schimbat statutul?
  - Ai urcat un nivel.
  - Și mi-a crescut cotația?
  - Da. Numai că asta e problemă diferită. Ți-a crescut cotația, bine, dar asta înseamnă că a atins o sumă care a declanșat creșterea nivelului tău de supraveghere. La acel nivel ți se vor aplica metode mai intruzive de urmărire. Totul este stabilit în programe.
  - De ce, pentru ce?
  - Sunt sigură că are ceva de-a face cu Pierzinski, așa cum ai zis ultima oară. Taolini l-a tot căutat pe Google după deplasarea ta la Boston, și pe tine și pe el.
  - Da?
  - Da. A consultat aproape tot ce-ai publicat și mare parte din

lucrările lui Pierzinski. Despre ce ați discutat?

- A făcut parte din comisia condusă de mine care a studiat propunerea lui Pierzinski.

- Da, știu.

- Așa că am vorbit despre munca lui, chestii de genul ăsta.

- Pare drăguță.

- Da.

Nu știa ce să zică. Ea râse de el și-i strânse mâna. Acum că era cu ea, înțelese că toate celelalte nu erau decât înlocuitoare ale adevăratei lui dorințe.

- Deci mi se înregistrează apelurile?

- Cele de la birou, da. Ți-am zis data trecută.

- Cred că da. Și mobilul?

- Se înregistrează și convorbirile de pe mobil, numai că până acum nu le-a verificat nimeni. Doar le salvează în dosarul tău. Dacă ai mai urca cu un nivel sau două atunci s-ar găsi acolo și ar fi studiate.

- Și telefonul meu de la GOAF?

- Nu, acela nu. Nu e pe sistemul unei stații de emisie-recepție?

- Da.

- Funcționează numai în raza unui releu. Trebuie să apelez celula ta, dar nu-mi mai place s-o fac. Te sun de la telefoane publice, astfel încât cineva ar trebui să facă o căutare completă în dosarul tău ca să dea de mine, dar sunt și eu acolo dacă este să caute suficient de bine. Dacă-mi știe careva vocea... Până atunci, pot să-și dea seama unde te aflai din cauza releelor implicate.

- Așadar știi unde mă aflu?

- Într-o oarecare măsură. Ți s-a pus transmițător și pe mașină. Văd că-ți petreci timpul prin apropiere de Rock Creek Park. Ai o locuință acolo?

- Da.

- Trebuie că ai o cameră închiriată? Nu apar niciun fel de aranjamente locative. Nici apă, electricitate, telefon acasă sau canalizare.

- Nu.

- Deci ai o cameră închiriată?

- Cam așa ceva, da.

Îl studie. Îi strânse din nou mâna.

- Sper... sper că ai încredere în mine.

- Am, numai că, nu știu, mă simt... Jenat.

- Jenat?

- Da, numai că de fapt nu.

Privirile li se întâlniră.

- Stau într-o căsuță din copac. Stau în Parcul Rock Creek într-o căsuță pe care mi-am construit-o într-un copac.

Caroline râse, după care se aplecă și-l sărută fugar pe gât.

- Bravo ție! Ai să mă duci și pe mine acolo cândva?

- Da, îi răspunse. Mi-ar face mare plăcere.

Ea continua să se sprijine de el. Se aplecară, simțind fără cuvinte presiunea brațului pe braț, după care își schimbă poziția și, dintr-o dată, începură să se sărute.

Își aminti brusc cum se simțise. Se prăbuși cu capul înainte în spațiul pe care-l ocupaseră atunci când rămăseseră blocați în lift, de parcă lunile care trecuseră de atunci dispăruseră și se aflau iar acolo, în prezentul etern, sărutându-se pătimaș.

Nicăieri altundeva decât în micul lor univers.

După ceva timp se opriă să respire. O asemenea intensitate nu putea fi menținută, trebuia să ducă undeva, fie înainte spre orgasm, fie înapoi spre conversație. Din moment ce se aflau pe o bancă din parc și mai erau atâtea întrebări care-i împungeau alte părți ale minții, se întoarse spre conversație. Voia să afle mai multe detalii...

În acel moment însă, ea îl trase înapoi ca să se sărute din nou, ceea ce, evident, era o idee mai bună. Simți pasiunea răbufnind în el, pasiunea sexuală; Dumnezeuule, cine o putea explica?

O ținură astfel o vreme, fără ca el să-și poată da seama exact cât. Noaptea era rece, degetele ei la fel. Orașul huruia în spatele lor. O sirenă în depărtare. Îi plăcea senzația pe care i-o dădea trupul ei pe sub haine: coaste reliefate, sâni moi. Soliditatea de fier a cvadricepșilor ei. Caroline îl strânse în brațe, gâfâi și murmură un pic printre sărutări.

Se opriă din nou să respire.

- Măi să fie! zise ea.

Își schimbă poziția pe bancă, lipindu-se de el ca o pisică.

- Da.

Întrebările lui reapărură încet. Se uita în jos la fața ei, îndesată în umărul lui.

- Iar stai la prieteni?

- Da.

Se uită la ceas.

- Oh!
- Cât e ceasul?
- Patru.
- Uau! Ora de făcut vrăji.
- Da.
- Când trebuie să te întorci?
- Curând.
- Există vreo posibilitate să te sun? Telefonul tău e urmărit?
- Se poate. Ezită. Nu vreau să-l folosesc pentru nimic important.

- Ah! Reflectă la cele spuse. Trebuie să existe niște protocoale la voi...

Caroline dădu repede din cap.

- Nu așa stau lucrurile la mine în departament. Deși există metode, sigur. Am putea folosi cartele de telefon și telefoane publice.

- Ar trebui să ne sincronizăm.

- Da, dar asta e numai o parte a metodei.

- Ceva de genul vinerea la nouă.

- Bine. Hai s-o facem. Să găsim telefoane publice despre care credem că vor funcționa, poate chiar să luăm și niște numere de la câteva ca să le putem alterna. Facem schimb data viitoare când mai apuc să te sun, după care nu mai punem nimic pe telefonul tău. S-ar putea să-ți mai crească nivelul în orice moment, la modul în care merg lucrurile pe piață. Voi chiar îi impresionați pe investitori.

Se uită la ceas.

- Ah, la naiba!

Se răsuci în brațele lui, sărutându-l din nou.

- Hmm, zise după o vreme. Trebuie să plec...

- În regulă.

- Îmi pare rău.

- Înțeleg. O să suni?

- Da. Când pot. Fă rost de numerele alea de telefoane publice.

- O să fac.

Un ultim sărut și se pierdu în noapte.

* * *

UUUPUUP!

Frank devenise acum complet optimodal. Vreme de câteva zile trăise un fenomen de „plutire”, care era, cu siguranță, un efect provocat de integrarea incompletă a fericirii în datele

senzoriale. Traiul în copacul lui, în pădurea cuprinsă de iarnă, la sala de forță, la serviciu, în restaurantele pe care le frecventa, ieșirea în scurta oră de soare palid al serilor de iarnă, alergatul sau aruncatul discurilor ori urmărirea animalelor, fiecare zi parcelată, dar plină, fiecare noapte o aventură în pădure, mereu viu, generos întotdeauna. Uuup!

Ce mare devenea lumea pe vânt! Totul se extindea pe dinăuntru și pe dinafară. Mers prin pădurea neagră de vis, uriașă și furtunoasă. Cerul de seară pe deasupra crengilor negre, violet spre răsărit, trecând la tonuri de acvamarin spre apus, luminos ca un cer de Maxfield Parrish⁶⁷. Acum devenea evident că Parrish nu exagerase deloc, ci doar se străduise cât putuse de bine să sugereze o realitate care era mult mai vie și mai intensă decât orice pictură.

Într-o seară, ajunse la zona 21 la puțină vreme după asfințit și îi găsi numai pe Zeno, Barbă Roșcată și Pagină Federală și pe încă câțiva.

- Unde e lumea?
- Pe Connecticut.
- Caută căldură, omule.
- Și Șahistul, el unde e?

Toată lumea ridică din umeri.

- Nu l-am mai văzut de ceva vreme.
- Pun pariu că și-a găsit unde să stea peste iarnă. E deștept.
- Vine și pleacă, Doctor Șah-Mat, vine și pleacă.

Frank nu-și dădea seama ce atitudine aveau. Se întrebă dacă șahiștii escroci de la Dupont Circle știau unde era Șahistul și se hotărî să se ducă să vadă. Aici nu mai avea ce afla.

Începu să ningă cu fulgi mici. După prima ninsoare puternică nu prea mai căzuse altă zăpadă, iar când cădea era, de regulă, o chiciură înghețată involburată de vânt. Camarazii remarcară posomorâți ninsoarea, după care plecară. Construiseră micile adăposturi propuse de Zeno, observă Frank, în adâncitura căreia îi ziceau Sleepy Hollow, la vest de zona de picnic. Unii dintre ei se băgaseră deja în adăposturile lor joase, holbându-se cu ochii înroșiți la foc și la fulgii de zăpadă. Carton, pungi de gunoi, ramuri, placaj, scândurele, cârpe de protecție, cărămizi din cenușă, sub care se puseseră bucăți murdare de nailon sau chiar saci de dormit din bumbac, până în buza troienelor. Era nevoie

---

⁶⁷ Pictor și ilustrator american care a trăit între anii 1870-1966.

de o saltea sub sacul de dormit pentru ca soluția să funcționeze.

Frank descoperi că-l încerca o stare de iritare. Trăiau ca sobolanii când nu trebuia, câtă incompetență! Chiar dacă nu putuseră găsi ceva mai bun.

Erau greu să-ți dai seama ce se petrecea cu ei. O dată, pe când Frank alerga împreună cu jucătorii cu discul zburător, complet absorbit, ajunseră la zona 21, unde se aflau patru tineri negri îmbrăcați cu mai multe hanorace unul peste altul și cu mâinile în buzunar. Spencer se opri brusc și o luă înspre mese.

- Hei, ce mai faceți?

- Oh, bine! răspunse Zeno sarcastic. Foarte bine! Frații ăștia ne întreabă dacă n-avem droguri de vânzare.

- Voi?

Spencer râse, iar Robert și cu Robin îi ținură isonul, încadrându-l și ținându-și discurile de golf în față ca pălăria lui Oddjob. Frank abia se duminise ce se întâmpla când tinerii se alăturară râsetelor, cu zâmbetele strălucind în întuneric și o porniră pe Ross fără să-și ia rămas bun.

- Ne mai vedem, zise Spencer în timp ce se îndrepta spre următorul copac.

- Da, ne mai vedem, mârâi Zeno. Treceți dracului când vreți!

La serviciu în acea săptămână, un grup de la NOAA venise să prezinte analiza opririi Curentului Golfului. Făcuse calculele și modelarea necesare pentru a putea oferi o sugestie cantitativă în privința ideii de a reporni scufundarea din extrema nordică, iar Diane le ceruse Generalului Wracke și câtorva membri din Consiliul pentru Știință să participe. Cercetătorul principal de la NOAA le făcu o scurtă recapitulare a problemei: calota de apă dulce introdusă pe suprafața extremei nordice a Atlanticului, ce redusese salinitatea și crescuse temperatura apei; temperaturile normale pentru luna în curs atingeau o medie de $-1,2^{\circ}$ Celsius, astfel încât gheața care se topea producea încălzirea apei. Densitatea depindea de combinația dintre salinitate și temperatură și tocmai de aceea mișcarea apelor oceanice se numea ciclu termosalin. Înainte de sosirea flotei de aisberguri arctice, salinitatea de la suprafața zonelor de scufundare se cifra în medie la 31,0 p.s.u. (practical salinity units⁶⁸ – măsurate în diverse moduri, dar, în mare, un p.s.u. echivala cu concentrația

---

⁶⁸ Unități practice de salinitate.

în grame pe kilogramul de apă). Acum salinitatea de suprafață era de 29.8, iar temperatura de -1° Celsius. Urmărind punctul roșu de laser plimbat de către cercetătorul principal al NOAA pe izopicnele de pe graficul ei, puteau vedea cu cât ar fi trebuit crescută salinitatea pentru a conferi suficientă densitate calotei de apă dulce încât aceasta să se scufunde în apa de sub ea.

Cea mai mare regiune de scufundare fusese cea cuprinsă între nordul Islandei și estul Groenlandei, dar cercetătorul principal de la NOAA explică faptul că acest proces nu avea aceeași intensitate peste tot în zona respectivă. Curenți desprinși din marele curent se îndreptaseră spre nord și est, aproape atingând coasta Norvegiei, după care viraseră la stânga spre Groenlanda sub forma unor curenți foarte previzibili, încetinind și coborând apoi în vârtejuri gigantice de treizeci sau cincizeci de kilometri lățime, dar de numai trei sau patru centimetri adâncime. Aceste vârtejuri erau vizibile numai din satelit, cu ajutorul altimetrului cu laser, reprezentarea grafică în culori false obținută putându-le scoate psihedelic de tare în evidență. Fuseseră relativ stabile în locul respectiv, probabil constrânse de fundul oceanului, de configurația costală, de forța curenților și de forța Coriolis.

Erau niște zone mici prin comparație cu suprafața totală a oceanului, astfel încât ideea repornirii curentului nu părea imediat imposibilă, numai că, așa cum explicase cercetătoarea principală, nu se putea reporni circulația doar prin creșterea izolată a densității în locurile vechi de scufundare, separat de împingerea Curentului Golfului de câteva sute de kilometri de apă neobișnuit de dulce ce stătea pe loc. Ar fi fost necesar să se atragă toată energia cinetică a Curentului Golfului înapoi spre vechile poziții, provocând scufundarea apei de suprafață la nordul punctelor de scufundare din prezent, după care să se continue procesul în stilul „Fluierașului fermecat”, până atrăgeau Curentul Golfului dincolo de ele și puteau să arunce cât trebuia în vechile puncte de scufundare. Aceasta era singura metodă de reluare a curgerii la care se putea gândi NOAA, dar astfel creștea considerabil cantitatea de apă pe care trebuiau să o facă să se scufunde. Să o „izopicnaleze” cum spunea Edgardo.

Modelări complexe ale diverselor scenarii îi făcuseră să creadă că, pentru a crea masele de apă necesare scufundării, trebuiau să-i modifice acesteia salinitatea cu aproximativ două p.s.u., de la 29,8 la 31,6, ceea ce presupunea adăugarea a două

grame de sare la fiecare kilogram de apă care trebuia modificat. Nu se știa cu siguranță ce volum de apă era necesar, deoarece depindea de diverse presupuneri introduse în model, dar minimul pe care-l determinaseră ca fiind suficient pentru a obține rezultate pozitive totaliza aproximativ cinci mii de kilometri cubi de apă. Circa o mie de kilograme pe fiecare metru cub de apă, în funcție de temperatură, două grame de sare pentru fiecare kilogram de apă și astfel... circa zece miliarde de kilograme de sare.

Cinci sute de milioane de tone.

Cineva fluieră.

- Câtă sare înseamnă asta? Întrebă Frank.

Edgardo și generalul Wracke râseră. Diane zâmbi, dar îi întrebă pe cei de la NOAA:

- Ne puteți ajuta să pricepem ce înseamnă asta în materie de volum, disponibilitate, capacitate de transport și așa mai departe?

- Da, sigur că putem. Am fi făcut-o deja, dar am terminat analiza abia azi dimineață. Trebuie să zic, înainte să ajungem la acel punct, că încă nu suntem prea siguri de cât de înțelept e să încercăm așa ceva. Nu știm ce efect va avea și dacă ne luăm numai după legea consecințelor neintenționate...

- Vă rog! zise Edgardo ridicând mâna. Gata cu legea asta a consecințelor neintenționate! Nu există o asemenea lege. Auzi de ea și când te apuci să cauți ecuația care s-o exprime, sau măcar principiul, nu găsești nicio ecuație și niciun principiu. Doar observația că acțiunile au consecințe neintenționate, chiar dacă uneori aceasta contează și altele nu. E ca și cum ai spune: „Chestii nasoale se întâmplă.”

- Bine, poate ai dreptate. Deși chestii nasoale chiar se întâmplă.

- Studiați aspectele practice ale adunării și transportului acestei cantități de sare, zise Diane, zâmbind slab. Se poate să fie complet imposibil, caz în care nu vor exista niciun fel de consecințe.

Noaptea, copacii din pădure erau niște statui negre dezgolite, fractale și uriașe. Din anumite locuri se putea vedea până departe în lungul defileului. Zăpada de pe sol era încă subțire, troienită în maluri lângă șirurile de copaci doborâți de inundații și îngheț, lăsând pe jos straturi de frunze negre înămolite. Peticele

negre și albe rezultate făceau topografia parcului aproape imposibil de determinat, ca un soi de spațiu Rorschach, în care ramurile ce răzbăteau în sus din coronament reprezentau cea mai bună modalitate de orientare în ravenă. Vântul striga și vuia ca un cor aerian al lumii, gibbonii nici măcar nu se comparau cu pădurea în iarnă în materie de vocalizare. Uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu!

Modele săltărețe, ce-și schimbau poziția, fie că el se mișca sau nu, și totuși creierul crea o imagine închegată. Uneori însă nu reușea și, pentru scurtă vreme, se găsea într-o lume abstractă, toată numai modele ce-și schimbau poziția – ah, ăla era podul de la Military Road! – după care o înțelegere bruscă a ceea ce vedea readucea lucrurile la normal cu funcția ei obișnuită de „TE AFLI AICI”. Remarcabil câtă înțelegere pierdeai când câmpul vizual ți-o lua razna astfel, nu numai a ceea ce vedeai, dar și a ceea ce erai, a cine erai, o defecțiune în care totul se ștergea pentru o clipă, conștiința pură prinsă într-un mister, după care „Bang!”, toate explicațiile se întorceau la loc, lăsând doar o vagă amintire a absenței.

Era paleoliticul din parc. Un articol recent din „The Journal of Sociobiology” îi adusese aminte de omul din ghețuri, omul care murise într-o trecătoare tiroleză cu aproximativ cinci mii de ani în urmă. Zăcuse acolo în ghețar până când ceva, probabil încălzirea globală, determinase ieșirea lui la iveală și descoperirea sa în 1991. Toate lucrurile i se conservaseră alături de trup, oferindu-le arheologilor o perspectivă unică asupra tehnologiei din vremea lui. Citind inventarul lucrurilor acestuia, Frank observase câte corelații existau între propriul lui echipament și cel al omului din gheață. Probabil ambele truse conțineau obiectele pe care oamenii le luau cu ei pe frig de cinci mii de ani.

Omul din Alpi purtase o haină confecționată din blănuri cu o cusătură foarte fină, asemănătoare ca model și efect cu geaca de puf pe care o purta Frank chiar în acel moment. Omul din Alpi purtase o borsetă cu centură ca Frank, cu câteva mici unelte care, însumate, făceau cât briceagul lui elvețian. Bucata de lemn de arc nefinisat și toporul cu cap de aramă (o minune) nu-și aveau echivalentul în echipamentul lui Frank, deși toporul semăna cu pioletul pe care-l ținea în căsuța din copac. În plus, se obișnuise să care după el toporul de mână acheulean, fie în borseta cu centură, fie chiar în mână uneori, numai pentru plăcerea de a-i simți greutatea. S-ar fi putut să-i fie chiar un pic

de folos, pentru apărare; în parc erau din ce în ce mai mulți oameni, inclusiv niște găști care nu-i inspirau deloc încredere. Ca să nu mai vorbim de jaguar.

Omul din Alpi purtase un rucsac din lemn și blană, un model destul de asemănător cu rucsacul de nailon al lui Frank, în care erau săculețe pentru diverse lucruri. O cutiuță din scoarță de mesteacăn pentru cărat tăciuni aprinși și un castronel mic de piatră pentru materiale inflamabile aprinse prin frecatul bucăților de cremene, toate acestea echivalentul brichetei comode a lui Frank, care mai avea și un primus mic în căsuța din copac, o chestie de oțel cu aspect primitiv, care sfârâia și era aproape la fel de fierbinte ca o lampă de sudură.

Ce mult i-ar fi plăcut omului din Alpi! De fapt, Frank avea și o sticlă de foc pe care o putea aprinde oriunde. Sublimul tehnologic, într-adevăr, atunci când avea la fiert niște cafea sau supă.

Omul din Alpi avusese la el și o bucată circulară și netedă de marmură albă, cu o gaură la mijloc. Prin gaură fusese trecută o buclă de piele, de care fuseseră prinse mai multe bucle mici; acest „ciucure” cum îl numiseră arheologii îi părea lui Frank un set de carabinieri. Se poate să fie fost singurul obiect fără utilitate practică pe care omul îl avusese asupra lui (deși pe piele avea tatuaje). Ciuperca de mesteacăn găsită în borseta cu centură avusese probabil scop medicinal, ca aspirina din sacul de baie al lui Frank.

Toate de pe listă îi erau cunoscute. Oamenii încă mai cărau cu ei aceleași lucruri. Trusa lui Frank își avea originea cu mii de ani în urmă. Era un gând frumos și-l făcea fericit. El era omul din Alpi!

Așa se face că atuncicând ajunse la zona 21 și dădu iar cu ochii de adăposturile improvizate ale camarazilor, zise:

- Zău așa, oameni buni! Hai să încercăm să ne ținem de codul paleolitic, da? Acum am adus un val de nailon ripstop⁶⁹, ia uitați-vă la el! Surplus de inventar de la armată și marină, clasa întâi, o să se potrivească numai bine cu culoarea de camuflaj a gecilor voastre.

- Yarr, fir-ai tu să fii!

- Am să vă croiesc tuturor câte o prelată din valul ăsta. Toată

---

⁶⁹ Material special țesut pentru a preveni întinderea rupturilor, care are nailon în componență, întrebuințat, printre altele, la confecționarea de corturi.

lumea din parc stă sub așa ceva, numai voi nu.

- De unde știi?
- Ești Moș Crăciun cumva?
- Știe pentru că el le dă.
- Da, așa e. Să-mi ziceți Johnny Appletent!
- Harrrr, harrrr, harr! Prefisoru' Appletent!

Râseră pe înfundate în timp ce Frank măsoara dreptunghiuri cam de trei pe doi metri și le tăia cu foarfecele de la briceagul lui elvețian. Le arată cum se fixa nailonul, în mare parte peste adăposturile deja existente.

- Uscat înseamnă cald, camarazi, o știți și voi.

O prelată bine montată era ea însăși o casă completă, le explică el. Duceți părțile pe jos, prindeți mijlocul pe o sârmă, la o înălțime suficientă cât să puteți să stați în capul oaselor la unul din capete, nu vă îngrijorați că restul e jos. Cu cât mai jos, cu atât mai bine, numai să nu ajungă pe pământ fundul sacului de dormit. Faceți rost de plastic să-l puneți sub sacii de dormit, pentru numele lui Dumnezeu!

Acesta era genul de muncă de tabără care îi plăcea lui Frank. Se plimba printre ei în timp ce meștereau, evaluându-le problemele și soluțiile pe care le puneau la cale ca să le ocolească. Erau nepricepuți, dar campatul pe timp de iarnă era o abilitate dobândită. Poate că nu stătuseră sub cerul liber decât vara, iar în iernile anterioare își căutaseră adăposturi tradiționale. Drumeția cu rucsacul în spate pe timp de iarnă era o chestiune foarte tehnică, dar, la urma urmei, simplă, numai că necesita atenție la detalii și meticulozitate dacă voiai să te simți confortabil. O tehnică. Omul din Alpi s-ar fi priceput de minune. Iar acum toți erau duși pe înălțimi.

Camarazii stăteau pe loc uitându-se sau nu la el, iar Andy striga: „Ai grijă!”. Unii își aprinseră țigările, suflând dâre de fum în noile interioare ale prelatelor lor, lăsând urme cenușii înghețate pe ele.

- La primul vânt o să-ți cadă-n cap, îl avertiză Frank pe Andy. Leagă colțul ăla din partea cealaltă de copac!

- Da, da.
- Poftim, am să te salvez eu, leneșule.
- Izbucniră în râs.
- Acuma ne și salvează! Aveți grijă!
- Predicator Pastor Prefisor.
- Da, sigur! protestă Frank. Biserica Degetelor de la Picioare

Uscate.

Le plăcu replica.

Când prelatele fură în cele din urmă instalate, mâinile lui Frank erau roșii cu alb. Le legăna cu forță o vreme, simțind cum începeau să pulseze din nou, revenind la viață în timp ce arunca o privire în jur. Se vedea un alt foc mai aproape de grădina zoologică.

Le ură noapte bună. Ei mormăiră câte ceva.

Zeno spuse:

- Nooah, marș de-aici, nu ne mai bate la cap cu rahaturile tale, pervers nenorocit din Corpul Păcii, crezi că știi ce faci aici, marș de-aici!

- Cu plăcere.

Altă noapte sub luna plină prin pădurea înzăpezită: venise în sfârșit o ninsoare solidă, iar acum albeața suprarealistă acoperea totul ca o pătură și luminozitatea cu nuanțe infinite a zăpezii reliefa fiecare denivelare și pantă. Nori joși, luminoși în jumătatea de apus a cerului, pe care se distingeau fiecare creangă și rămurică neagră, vânt și chiar un pic de zăpadă ce cădea în vârtejuri, cu fulgi care captau lumina lunii și scânteiau ca niște bucăți de mică printre stele. Lumea plină de viață. „Ziua cea mare pentru om este aceea în care se naște percepția.” (Emersonfortheday, 22 februarie).

Frank își scosese rachetele pentru zăpadă și bețele de schi din depozitul de la Arlington și acum străbătea nămeții. Nu avea nevoie de rachete în multe locuri, dar îl scuteau de înfiptul bețelor de schi în troienele mai mari pentru sprijin, așa că meritase să le ia cu sine.

Nu era însă nevoie să aprindă lămpașul de miner. Era suficientă lumină cât să poți citi.

Dădu peste ceva negru îngropat în zăpadă. Se opri, temându-se să nu fie vreun copil care murise din cauza statului în frig, gândindu-se la Șahist. Când îngenunche însă lângă siluetă, constată că era un wombat. „Rahat!”

Erau de fapt doi. Mamă și pui, din câte se părea. Sună la GOAF pentru stabilirea prin GPS a amplasamentului, înjurând trist.

- La dracu'! Sărăcuții de voi!

Se părea că Nancy avea dreptate. Trebuiau să recupereze animalele din zonele calde.

- Da, îi confirmă ea când o sună a doua zi, multe dintre ele nu supraviețuiesc. Adăposturile le ajută, dar chiar trebuie să le prindem la loc.

- Sper să putem, zise Frank.

La serviciu, Frank continua să taie puncte de pe lista lui de acțiuni, care însă continua să crească în partea de jos mai repede decât putea el să o reducă la vârf. După o ședință la Optimodal, își ocupă pentru o vreme zilele cu:

1) aranjarea unor subvenții de cercetare pentru companii mici pentru programele fotovoltaice cu cele mai solide rezultate. Aceste programe începeau să devină interesante. Progresele în domeniu se măsurau în eficiență și cost. Eficiența era reprezentată de procentul de energie fonică ce lovea pila și se transfera în energie electrică, procent ajuns în prezent la mai bine de patruzeci la sută și cost, care se situa la șase cenți pe kilowatt/oră, foarte competitiv față de cel al altor modalități de producere a energiei. Trecerea la energia solară avea să presupună o cheltuială importantă, dar posibilitățile apărute după aceea erau uimitoare. Unul dintre cei care primiseră subvenții calculase că în curând avea să fie posibil, teoretic, să alimenteze cu energie întreaga țară de la un sistem fotovoltaic de șaisprezece pe șaisprezece kilometri amplasat undeva într-un loc însoțit din deșert, în regiunea de sud-vest;

2) menținerea contactului cu oamenii care se ocupau de înființarea echivalentului Max Planck-ului la San Diego. Operațiunea avansa bine, iar Instituția de Oceanografie Scripps își oferise ajutorul, dat fiind că un centru federal de cercetări în probleme climatice ar fi avut nevoie deseori de ajutorul acestuia și îi acorda și finanțare, devenind o componentă a complexului de cercetare deja puternic al UCSD. Vechea clădire a Torrey Pines Generique era reamenajată și echipată și urmau să se angajeze o mulțime de oameni. Persoanele implicate în aceasta știau deja de Yann, Marta și de colega lor Eleanor și le pregăteau celor trei o ofertă salarială și de finanțare pentru cercetare, un pachet cu adevărat impresionant;

3) consultarea cu diverse persoane din cadrul instituției, în încercarea de a rezolva melodrama SSEEP, care era deja o harababură. Platforma fusese lansată sub forma unui studiu al Academiei Naționale de Științe, dar legătura cu FNS era binecunoscută. Organizațiile științifice și paginile de opinii din publicații examinaseră chestiunea unei „platforme politice

științifice” – dacă era posibilă, dacă era o idee bună, dacă era periculoasă fie pentru știință, fie pentru societate. Unii dintre Gică Contra obișnuiți din mediul științific tăgăduiseră că ar avea cunoștință de un asemenea program, acuzându-l că ar fi neștiințific și nepotrivit, în timp ce alții îl surprinseseră pe Frank salutând inițiativa și propunând adăugiri și modificări. Atacurile din Congres și din presă erau la ordinea zilei și, uneori, împrôșcau acea furie care arăta o reacție cauzată de frică. Phil Chase adoptase imediat platforma ca pe o versiune fundamentată științific a ceea ce susținea el de ani de zile. Cum ieșea în frunte drept principalul candidat în cursa pentru numirea din partea Democraților, lăsând în urmă o haită obosită și fără nimic deosebit de concurenți cu doi la unu, chiar și când se adunau toate contribuțiile acestora, lui Frank situația îi părea o convergență interesantă de forțe politice;

4) citirea unei noi analize a studiului Sekercioglu, în care se afirmase că dispariția speciilor de păsări, până la două mii în secolul ce urma, avea să creeze carențe atât de mari în funcția ecologică a acestora, încât biomuri întregi s-ar fi prăbușit. Chestiuni ca polenizarea, împrăștierea semințelor, prădarea și fertilizarea, iar lista continua. Inițial, părea ciudat să se te gândești că păsările erau atât de importante, dar, desigur, ele reprezentau niște elemente foarte vechi ale sistemului. Așa că Frank ajunsese să se gândească la algoritmii folosiți în studiile de biodiversitate, o incursiune binevenită în matematică și teorie – și, la naiba, dacă coridoarele din teoria rețelei de habitate nu semănau cu tentaculele din Nămetele din acea versiune a jocului în care cei generoși întotdeauna prosperau!

5) cercetarea unor metale amorfe sau sticloase, mai ales a oțelului amorf, produs printr-o metodă nouă ce amesteca structurile atomice ale metalului cu ytriu, crom și bor, „oțelul sticlos” realizat fiind mai rezistent, nemagnetic și mai puțin coroziv. Marina era interesată să fabrice bordaje de navă din acest material, iar echipa care se ocupa de materiale și care colabora cu Frank considera că diversele echipamente protejate de apa oceanului ar fi putut fi perfecționate suficient de mult cât să se poată construi metode practice de captare a energiei acestuia.

6) discutatul la telefon cu generalul Wracke despre capacitățile extractive și transport ale sării din lumea modernă. Wracke era optimist, cantitățile despre care se discuta nu erau

chiar așa exagerate comparativ cu cantitatea de petrol transportată pe cuprinsul globului pământesc, iar flota de petroliere mai avea încă un procent însemnat de nave cu bordaj simplu cărora le venise sau, mai degrabă, le trecuse vremea să fie înlocuite. Încă mai cercetau problema disponibilității sării, dar, așa cum zicea generalul: „E multă sare pe lumea asta.”

Banii erau o cu totul altă chestiune. Pentagonul își pusese recent în cap Congresul, povestea Wracke, din cauza obiceiului său de a ascunde banii rămași la finalul anilor bugetari, utilizând aceste economii, pe care le numea „fonduri reprogramate” în scopuri proprii. Congresul nu era de acord și orice proiect important avea să fie probabil nevoit să obțină finanțare tradițională.

- Pare scump? Întrebă Frank.

- Depinde de ceea ce consideri scump. Miliarde, asta e sigur.

- Nu poți să fii mai clar?

- Îți explic eu altădată.

- Mulțumesc. Oh, altă chestie, Pentagonul are propriul lui serviciu de informații?

Wracke râse.

- Asta-i o întrebare capcană?

- Nu, cum să fie?

- Va trebui să i-o pui CIA-ului. Da, are. După ce restul agențiilor de informații din acest oraș ne-au dezamăgit atât de crunt, am fost aproape nevoiți să ne facem noi una ca să obținem date corecte. Noi eram cei omorâți. Există Ramura de Sprijin Strategic⁷⁰ care este o divizie de informații cunoscută public. Uneori e mai în mijlocul acțiunii decât alte agenții, dar specialitatea ei este strângerea de informații. De ce? E vreun grup secret pe probleme de climă care-ți face probleme? Semănat de nori clandestin?

- Nu, nu, eram pur și simplu curios. Mulțumesc. Ne vedem la următoarea ședință.

- De-abia aștept. Vă descurcați foarte bine.

În aceleași două săptămâni, Frank se strădui, pe lângă restul activităților sale, să-l caute pe Șahist. Se axă pe Dupont Circle, fiindcă acesta era epicentrul șahului în aer liber din oraș. Atât era

---

⁷⁰ Strategic Support Branch.

de important, află el, că acolo se strâneau toți amatorii de șah de oriunde, care, desigur, se împrăștiu mai apoi, pe toate cele unsprezece străzi care se întâlneau în acel loc. Dacă întreba de un puști negru era ca și cum ar fi întrebat despre mai mult de jumătate din populația jucătoare de șah și nimănui nu-i plăcea o întrebare formulată în termeni atât de largi. I se puneau la îndoială și motivele, așa că, după o vreme, în loc să întrebe, Frank începu să se plimbe și să se uite, jucă și pierdu, se plimbă iar, uitându-se la partide, remarcând și micile adăposturi semiadaptate la condițiile de iarnă care apăruseră pe ici și colo prin oraș.

În cartierul de locuințe Cleveland Park se aflau multe astfel de tabere, mai ales în marginea cu clădiri cărora inundațiile le produsese stricăciuni și fuseseră abandonate. Grupul lui Spencer, clar, precum și alții mai puțin organizați și pricepuți. Din observațiile lui, populația fără casă părea să se cifreze la mii de persoane numai în nord-vest. Adăposturile oficiale și știrile din ziar dădeau aceleași cifre. Între parcurile Klinge Valley și Melvin Hazen, amândouă ravene ale afluenților lui Rock Creek, erau multe case abandonate. Fie că arseseră, fie că nu, aveau deja ocupanți ilegali, probabil.

Din acest motiv, cartierul era foarte liniștit. Nimeni nu dorea să atragă atenția poliției. Frank ocolea de la distanță orice fereastră luminată; aparent toată lumea făcea la fel. Protocoalele bune de evitare rezultă în vecini buni. S-ar fi putut ca și Șahistul să se ascundă în vreuna dintre clădirile părăsite, dar, dacă așa stăteau lucrurile, Frank n-avea de gând să o afle bătând la uși sau uitându-se pe geamuri.

Oricum, se îndoia că tânărul se afla în vreuna din ele. Șahistul avea o predilecție sănătoasă pentru statul în aer liber.

Atunci unde era?

Dădu peste Tăietor pe Connecticut și un tentacul făcu legătura dintre cele două parcele ale minții lui.

- Tăietorule, știi ce s-a întâmplat cu Șahistul?

- Nu, nu l-am mai văzut în ultima vreme. Nu știu ce s-a întâmplat cu el.

- Știi pe cineva care s-ar putea să știe?

- Nu. Poate Byron, el obișnuia să joace șah cu el. O să-l întreb.

- Mulțumesc, ți-aș fi recunoscător. Se întâmplă să știi care era numele lui adevărat?

- Nu, nu l-am auzit strigat decât Șahistul.

În parc, pădurea părea acum să facă parte din sălbăticie, majoritatea urmelor lăsate de om fiind acoperite de zăpadă, crescute peste măsură sau luate de ape. O lume întreagă. Lumina focului în depărtare era singurul semn de prezență a omului. Un soi de Mirkwood sau pădure primitivă, în care fiecare copac era Yggdrasil și Frank era Omul Verde. Dacă dădeai totuși peste vreo structură, era ca și cum ai fi dat peste niște ruine. Amfiteatrul Carter Barron și uriașele poduri de la sud de grădina zoologică arătau ca și cum ar fi fost construite de incași sau atlanți.

Focurile de tabără din parc puteau fi cercetate, spre deosebire de casele cu ocupanți ilegali. Se putea apropia de ele pe furiș, putea să le țină sub supraveghere ca să vadă dacă vreuna dintre fețele luminate de foc îi era cunoscută. Pândă, pur și simplu. Uitat pe după copaci, peste cioturile rămase după inundații, flancate acum de nămeți. Ploaia întărise zăpada, iar pașitul peste pojghiță producea un zgomot clar. Trebuia să plutești peste ea lăsându-ți greutatea pe piciorul din spate până când piciorul din față se afunda unde trebuia. Venise timpul ca mintea de tigru să iasă la iveală. Cineva raportase că văzuse jaguarul în partea de răsărit a parcului.

O dată dăduse peste un bătrân singur ce tremura în fața unei flăcări mici cu mult fum, evident bolnav, pe care îl trezise și îl întrebase dacă se simte în stare să se ducă singur la unul din adăposturile pentru cei fără casă de pe Connecticut sau la camera de gardă de la spitalul UDC. Încăpățânat, bătrânul întorsese capul, vorbind nu prea coerent, fiind probabil beat sau poate bolnav. Tot ce putuse să facă Frank fusese să sune la 911⁷¹ și să le dea coordonatele GPS, apoi să aștepte să vină o echipă de la Salvare care să-l preia. Traiul în acest loc era dificil și dacă erai sănătos, darămite pentru cineva bolnav. Echipa sosise și-l convinsese să se lase urcat pe targă, luându-l de acolo. Noaptea următoare Frank trecuse din nou prin acel loc făcându-și rondul, ca să vadă dacă bărbatul se întorsese și dacă se simțea bine. Nu era nimeni acolo, iar focul se stinsese.

Și tot nici urmă de Șahist. Pe măsură ce trecea timpul, lui Frank i se părea din ce în ce mai puțin probabil că avea să-l găsească. Trebuie că se mutase în altă parte de oraș sau plecase

---

⁷¹ Serviciul de Urgență din SUA.

de tot din zona metropolitană.

Într-o seară, înainte să se urce în căsuța lui din copac, Frank se plimba pe afară sub lumina lumii pe un vânt tăios ce arunca ramurile în sus și în jos și dintr-o parte într-alta, într-un superb tremur de linii negre pe cerul cenușiu. Când o apucă spre nord, vântul îi împinse răsuflarea înapoi în plămâni. Ce mare părea lumea în lumina lunii pe zăpadă!

Ajunse la ridicătura de lângă zona de picnic 21 și văzu în jurul focului niște siluete care strigau și se băteau cu furie. „Hei!” strigă el, pornind-o iute în jos, alunecând vijelios pe gheață. Ceva lovi focul din care explodară scânteii. Frank văzu pe cineva care-și lua avânt să lovească cu ceva pe unul dintre camarazii căzuți cu fața la pământ și se aruncă printre ultimii copaci înspre el, strigând și trăgându-și toporul de mână din borseta cu centură; bărbatul își ridică privirea și observă brusc că era nebunul care-l alungase cu camioneta de pe Autostrada 66. Frank țipă și sări cu picioarele înainte, lovindu-l pe bărbat deasupra genunchilor. Bărbatul se prăbuși ca un popic, iar Frank se aruncă asupra lui cu toporul de mână gata de lovit, când individul se întoarse pe o parte și văzu că nu era șoferul camionetei, doar semăna cu el. După care fu doborât.

Se sprijinea pe genunchi și coate ducându-și mâinile la față, încercând în van să oprească valul de sânge care-i curgea din nas. Nu știa ce-l lovise. Îi curgea sânge din ambele nări, pe care-l înghițea cât de repede putea ca să nu se înece cu el. Nu simțea nimic, vedea numai că sângele îi curgea ca un val negru și se aduna într-o baltă pe jos. Auzi voci, dar păreau îndepărtate. „Nu!”, se gândi el. „Să nu mori!”

Charlie fu trezit dintr-un vis în care protesta: „Nu pot, nu pot...” așa că primele lui cuvinte la telefon sunară ca o obiecție:

- Charlie, aici Diane Chang.

Charlie văzu că ceasul arăta cu cifre roșii ora 4.30 dimineața și-i sări inima din piept.

- Ce e?

- M-au sunat de la Spitalul UDC. Mi-au zis că Frank Vanderwal a fost adus la camera de gardă acum trei ore cu o rană la cap.

- Cât e de grav? Se simte bine?

- Da, dar are o contuzie și nasul spart și a pierdut mult sânge. Eu mă duc oricum acolo, pentru că plecam la serviciu, dar o să dureze ceva până ajung la spital și mi-am dat seama că e

aproape de tine și de Anna și că îl cunoașteți pe Frank. Numărul vostru de telefon era al doilea pe lista lui de persoane de sunat, așa că m-am gândit că poate puteți trece pe la el.

- Desigur, zise Charlie. Pot s-ajung în cincisprezece minute.

Anna se ridicase în capul oaselor lângă el, întrebându-l:

- Ce e, ce e?

- Frank Vanderwal a fost rănit. Are să fie bine, dar e la Spitalul UDC. Diane s-a gândit... poftim.

Îi întinse receptorul și se duse să se îmbrace. Când fu gata de plecare, Anna încă mai vorbea la telefon cu Diane. O sărută pe creștetul capului și plecă.

Conduse cu viteză pe străzile aproape goale. La camera de primire a urgențelor, neoașele zumzăiau zgomotos. Asistentele erau practice, pregătindu-se pentru o zi lungă. Îl tratară neprotocolar pe Charlie, deoarece le veneau oameni așa tot timpul.

Una dintre ele îl conduse, în cele din urmă, pe holul cu podea de beton spre o rezervă despărțită de perdele pe dreapta.

Frank stătea întins acolo, palid în hainele de spital, cusut și băgat în perfuzii. Doi ochi vineți flancau un nas roșu și umflat, iar buza superioară îi era aproape complet acoperită de un bandaj care-i trecea pe sub nas.

- Bună, Frank.

- Bună, Charlie.

Nu părea surprins să-l vadă. Dincolo de ochii vineți nu arăta ca și cum l-ar fi putut surprinde ceva.

- Mi-au zis că ai nasul spart și o contuzie.

- Da, așa e.

- Ce s-a întâmplat?

- Am încercat să despart niște oameni care se băteau.

- Iisuse, unde s-a întâmplat asta?

- În Parcul Rock Creek.

- Uau. Urmăreai animalele de la grădina zoologică?

Frank se încruntă.

- Lasă, nu contează.

- Nu, eram acolo. Mă duc des acolo în ultima vreme. Se încearcă recuperarea animalelor fugite și nu toate au zgărzi cu transmițătoare radio.

- Și deci erai acolo noaptea?

- Da, multe animale ies atunci.

- Înțeleg. Și ce te-a lovit?

- Nu știu.
- Care e ultimul lucru pe care ți-l amintești?
- Păi, să vedem... am văzut o luptă. Am fugit să dau o mână de ajutor. Niște cunoscuți de-ai mei erau atacați, după care m-a lovit ceva.

- Nu contează, zise Charlie.
Gânditul părea să-i provoace dureri lui Frank.
- Nu-ti fă griji. Clar te-a lovit ceva.
- Da.
- Te doare rău fața? Arată groaznic.
- Nu-mi simt deloc nasul. Nu pot respira pe el. O să sângereze multă vreme. Încă mai sângerează pe dinăuntru.

- Uau!
Charlie își trase un scaun și se așeză lângă pat.
După o vreme intră o asistentă să verifice monitorul.
- Cum vă simțiți? Întrebă ea.
- Ciudat. Am o contuzie?
- Da, așa cum v-am zis.
- Altceva?
- Nasul spart. Osul maxilar crăpat pe alocuri. Niște tăieturi și julituri. Doctorul v-a cusut în gură, aici, în interiorul buzei superioare. Când o să treacă anestezia o să vă doară probabil mai tare. Îmi pare rău. V-am pus niște sânge la loc, iar tensiunea arterială pare - să vedem - bună. Ați încasat o lovitură zdravănă.

- Da.
Asistenta ieși. Cei doi bărbați stăteau în lumina de neon, printre aparatele care clipeau. Charlie îi urmărea bătaile inimii lui Frank pe monitor. Erau rapide.

- Deci umbli noaptea prin Parcul Rock Creek?
- Uneori.
- Nu e periculos?
Frank ridică din umeri.
- Nu cred. Multe animale sunt nocturne.
- Da.

Charlie nu știa ce să spună. Realiza că nu îl cunoștea prea bine pe Frank, îl întâlnise numai la petreceri, cu excepția călătoriei în Khembalung, dar atunci fusese ocupat. Anna făcea colecție de ciudați, cumva. Ei îi plăcea Frank, deși o exaspera ușor și în același timp o amuza, iar lui Nick îi plăcea să se ocupe de chestia cu grădina zoologică împreună cu el.

Acum adormise. Charlie îl privea cum respiră pe gură. Era

ciudad să vezi așa o persoană distantă și reținută într-o stare atât de vulnerabilă.

Sosi Diane, apoi sună Anna care îl pregătea pe Nick pentru școală și care voia să știe cum se mai simte Frank. Frank se trezi și Charlie îi dădu telefonul; acum arăta ușor jenat și clar mai vioi.

- Pocnit în nas, îi zicea el Annei, când Diane îl trase pe Charlie pe hol. Nu țin minte mare lucru.

- Uite ce e, spuse Diane. Frank nu avea la el decât permisul de conducere și legitimația de la FNS, iar pe amândouă apărea adresa de anul trecut. Știi unde stă acum?

Charlie dădu din cap.

- Mie mi-a zis că și-a găsit ceva pe lângă voi.

- Da, vine pe la noi la cină uneori și cred că avea o locuință pe undeva prin apropiere de Cleveland Park, nu sunt sigur.

Frank vorbea arareori despre sine, realizează Charlie. Se uită la Diane, ridică din umeri, ea se încruntă și îl duse înapoi lângă patul lui Frank.

Frank îi înapoie telefonul mobil lui Charlie. Anna voia ca el să se întoarcă acasă și să aibă grijă de Joe ca să poată să vină și ea la spital.

- Sigur, deși cred că au să-i dea repede drumul.

- Asta e bine! Poate că pot să-l duc eu acasă cu mașina.

Charlie îi transmise:

- Anna zice că o să treacă pe la tine și o să te ducă acasă cu mașina când te externează.

Frank încuviință din cap.

- Va trebui să-mi iau monovolumul. Poate să mă ducă până la el.

Se încruntă brusc.

- Bine, o s-o facem și pe asta. Mă întreb însă dacă ar trebui să conduci.

- Sigur. Nu e decât un nas spart. Trebuie să-mi iau mașina.

Charlie și Diane se uitară unul la altul.

Charlie zise șovăitor:

- Noi locuim aproape, poate te putem ajuta să-ți duci mașina la noi și să stai să te odihnești până te simți suficient de bine cât să poți conduce până acasă.

- Nu mă doare.

Frank reflectă la propunere.

- Bine, zise el în cele din urmă. Mulțumesc. Ar fi bine.

Fu externat în acea după-amiază, după ce Anna îi făcuse deja o vizită, se dusesse la lucru, iar Charlie se întorsese cu Joe. Înainte să iasă să-și ia mașina, Charlie trecu pe la recepție.

- Îl duc acasă cu mașina. V-a dat o adresă de domiciliu?

- Wilson, numărul 4201.

Clădirea FNS. Charlie se gândi la acest lucru în timp ce-l ducea pe Frank la ei.

- Pot să te duc la tine acasă, dacă vrei, zise el.

- Nu, nu-i nevoie. Trebuie să ajung la mașină ca să mi-o iau.

- Nu-i nicio grabă. Ai nevoie de niște mâncare.

- Cred că da, replică Frank. Dar trebuie să-mi iau mașina înainte să mi-o ridice. Asta e seara în care trebuie eliberată strada pentru curățenie.

- Înțeleg.

„Da’ de unde știi?” se abținu Charlie să-l întrebe.

- Bine, mergem s-o luăm imediat după cină. Nu ar trebui să fie chiar atât de târziu.

Ceilalți membri ai familiei Quibler îl primiră pe Frank cu mare pompă, minunându-se de nasul lui cel roșu cu aspect de bulb și ochii lui vineți. Anna luase mâncare la pachet de la un magazin de delicatese iraniene din apropiere. După o vreme apărură și Drepung, care auzise veștile. Se minună și el în timp ce făcea lună cutiile în care fusese mâncarea, Frank însă nu prea avea poftă de mâncare.

În bucătărie, Charlie îi povesti lui Drepung despre misterul locativ al lui Frank.

- Nici măcar Diane Chang nu știa unde stă. Mă întreb dacă nu cumva stă în mașină. A cumpărat-o imediat după ce a plecat din apartamentul din Virginia. Și mai știe și în ce noapte se face curățenia săptămânală pe strada unde o ține parcată.

- Hmmm, făcu Drepung. Nu, nu știu care-i treaba cu el.

Întorși în sufragerie la masă, Drepung îi zise lui Frank:

- Știu că ești de la San Diego și nu cred că ai rude pe aici. Mă întrebam dacă nu vrei să te muți la noi în casa ambasadei pe perioada convalescenței.

- Dar la voi sunt toți refugiații de pe insulă.

- Da, da, dar avem un pat în plus în camera lui Rudra Cakrin. Nimeni nu vrea să stea în el. Iar el învață engleză acum, după cum știi și tu, așa că...

- Credeam că are profesor.

- Da, numai că acum îi trebuie altul.

Frank zâmbi ușor.

- Iar a mai dat unul afară?

- Da, nu e un elev bun. Cu tine însă altfel au să stea lucrurile și, în plus, mi-ai zis odată că te interesează tibetana, mai ții minte? Deci v-ați putea învăța unul pe altul. Ne-ar fi de ajutor. Ne-ar prinde bine niște ajutor acum.

- Mulțumesc, e foarte amabil din partea ta.

Frank își lăasă ochii în pământ, dând din cap fără nicio expresie pe chip. Lui Charlie i se părea că încă nu-i trecuse efectul contuziei și că avea, fără îndoială, o durere de cap groaznică. Drepung se duse în bucătărie să pună apa de ceai la fiert.

- Nu e ceai tibetan, vă promit! Doar o plantă bună pentru durerea de cap.

- Bine, zise Frank. Mulțumesc. Deși chiar nu mă doare capul. Nu știu de ce. Nu-mi simt deloc nasul.

VII Valul de frig

Vremea se înrăutăți. În luna ianuarie a noului an se înregistrară:

Maximul de temperatură la Londra în săptămâna începută la 10 ianuarie, -26° F (-32° C). La Lisabona, o scădere de 60 de grade în șapte minute. Zăpadă la San Diego, zăpadă la Miami. Portul New York îngheță bocnă, astfel că putu fi traversat de camioane. Insula Reunion: 569 de centimetri de ploaie în zece zile. În Montana, temperatura coborî cu 100° în douăzeci și patru de ore, la -56° F (-48° C). În Dakota de Sud, temperatura crescă cu 60 de grade în două minute. Pe insula cea mai mare din Hawaii, 30,48 de centimetri de ploaie într-o oră. La Buffalo, New York, nămeți de nouă metri, creați de zăpada adusă dinspre Lacul Erie, care înghețase, de vânturi cu o viteză de 96,5 kilometri la oră. Renii trecuseră peste gardul grădinii zoologice devenind animale fugite. În Peninsula Olimpică din statul Washington, un singur curent descendent dărmă copaci din pădure al căror echivalent în chereștea se ridică la 18.877 de metri cubi.

Ca urmare a unei furtuni din Marea Nordului similară cu cea din 1953, în Olanda muriră patru sute de oameni, iar inundațiile ajunseră până la 43 de kilometri în interiorul țării.

Februarie fu și mai rău. În acel februarie se înregistrară:

O furtună cu vânt de 148 de kilometri la oră în New England. La Waterloo, Iowa, șaisprezece zile la rând de temperaturi sub 0° F (-17° C). Zăpadă de 18 centimetri la San Francisco. Marile Lacuri înghețate complet. Circulația oprită la Los Angeles din cauza zăpezii. Fluviul Mississippi blocat de gheață la New Orleans. -66° F (-54° C) în Montana, vânt cu viteză de 160 de kilometri la oră în Australia, la Sydney. Pe 4 februarie, 180 de tornade raportate, 1.200 de morți, fenomenul primind denumirea de „Enigmatica răbufnire”⁷².

---

⁷² „Enigma Outbreak” în original, fenomen meteorologic înregistrat în data de 19 februarie 1884 în sud-estul Statelor Unite, când s-au consemnat 60 de tornade și circa 420 de morți, cifrele variind de la 182 la 1200 de victime, de unde și „enigma”. Fenomenul este al doilea de acest tip ca gravitate în SUA.

Un sistem de presiune joasă cu creștere în intensitate extrem de rapidă de tipul celui numit „bombogeneză”⁷³ aduse 195 de centimetri de zăpadă într-o singură zi în Maine. Mareea de furtună ajunse la 3,6 metri înălțime. Insula Reunion, 185 de centimetri de ploaie în douăzeci și patru de ore. Vânturi de 181 de kilometri la oră în Utah. Inundațiile Rinului provocară pagube de 60 de miliarde de dolari. O furtună cu grindină în Alberta ucise 36.000 de rațe.

Un complex orajos, cu vânturi de puterea uraganelor, denumit derecho, lovi Parisul și împrejurimile sale; pagube de 20 de miliarde de dolari. Vânturi de 241 de kilometri la oră la Oslo. Doi tigri bengali scăpară de la o grădină zoologică din Madison, Wisconsin în timpul unei tornade. Mii de pești căzură din cer în timpul unei furtuni de la Yarmouth, Anglia.

Vânturile de peste 265 de kilometri la oră se încadrează la furtuni de categoria a cincea; în istoria SUA fuseseră numai trei; două loviră Europa în acel februarie, în Scoția și Portugalia.

La acel moment se aflau abia la jumătatea lunii februarie. În curând avea să vină rândul Washingtonului.

În 1815, „anul fără vară, după erupția vulcanului Tambora, temperatura pe glob scăzuse cu o medie de 37° F (2° C).

IMEDIAT CE SIMȚI CĂ PUTEA să se comporte suficient de normal în fața membrilor familiei Quibler, Frank le mulțumi de găzduire și se retrase. Îi aruncau priviri ciudate, se gândi el, și trebui să recunoască faptul că era un pic exagerat să pretindă că totul era în regulă. De fapt, se simțea straniu.

Nu voia însă să le-o spună. Nu voia să le spună nici că n-avea unde să se ducă. Așa că stătea în ușa casei lor susținând că se simțea bine. Îi vedea pe Anna și pe Charlie uitându-se unul la altul, dar, la urma urmei, era treaba lui. Așa că Charlie îl conduse la mașină și, după un scurt val de asigurări vesele, fu lăsat în pace.

Se trezi mergând cu mașina prin Washington. Se simțea ca în noaptea în care își pierduse apartamentul; încă o dată nu știa ce să facă. Mergea fără țintă și fără să se fi hotărât, se trezi înapoi pe străzile de la vest de Parcul Rock Creek.

Nasul și zona din spatele lui îi erau încă amorțite, ca injectate cu novocaină. Trebuia să respire pe gură. Lumea avea gust de

---

⁷³ Ciclogeneză extrem de rapidă.

sânge. Lucrurile văzute prin parbriz erau ușor încetoșate, ușor îndepărtate, ca și cum ar fi fost privite prin capătul nepotrivit al telescopului.

Nu știa ce să facă. Se putea gândi la oricâte variante, dar niciuna dintre ele nu-i părea tocmai potrivită. Să se întoarcă la copacul lui? Să se ducă cu mașina în subsolul FNS? Să încerce să-și găsească o cameră? Să se întoarcă la Urgență?

Nu simțea încotro ar putea s-o apuce. La fel ca zona din spatele nasului, și simțul care-i spunea unde să se ducă era amorțit.

Îi trecu prin cap că s-ar putea ca lovitura să fi fost suficient de puternică încât să-i afecteze gândirea. Strânse volanul în mâini simțind cum îi crește pulsul.

Ritmul bătăilor inimii se mai potoli aproape de nivelul normal. Fă ceva. Orice. Cel mai ușor lucru. Cel care dă dovadă de cea mai bună adaptare.

Rămase pe loc până i se făcu frig. Ca să-i fie cald tot timpul într-o asemenea noapte, ar fi trebuit fie să meargă cu căldura pornită sau să meargă în pas vioi, fie să stea întins în sacul de dormit din spatele mașinii sau să se cațare în copacul lui și să se vâre în sacul de dormit și mai greu de acolo. Putea să facă oricare din aceste lucruri așa că...

Mai trecu o vreme. Cum îi era prea frig ca să mai stea, deschise ușa cu o mișcare energică și ieși.

Șocul instantaneu al aerului extrem de rece. Intră la loc și-și puse pantaloni de vânt, parazăpezi și mănuși de schi. Își luă rachetele și bețele de schi sub unul din brațe și o porni în noapte.

Nu era nimeni pe afară în asemenea nopți. La marginea parcului își puse rachetele și strânse curelușele. Mergea scârțâind pe zăpada întărită, apoi se afunda în ea; dacă ar fi mers cu bocancii, ar fi trebuit să se sprijine cu bețele de schi, așadar fusese o idee bună să ia rachetele. Notă pentru sine: când ai îndoieli, acționează. Încearcă ceva și observă rezultatele. Un algoritm decizional suficient de bun. Cel mai adesea prima alegere, făcută de către mintea inconștientă, se dovedea și cea mai bună. Testele o demonstraseră.

Afară sub cerul liber. Vântul de nord se simțea și mai bine în cumpăna apelor din Rock Creek, răbufnind în rafale prin pâlnia mare și făcând crengile înghețate să pârlăie ici și colo. Zgomote ce sunau a împușcături prin vuietul viscolului.

Nu era nimeni afară. Nu era niciun foc, nicio siluetă neagră pe

zăpadă în depărtare, niciun animal. Înainta pe zăpadă sprijinindu-se cu bețele de schi de parcă era ultimul om pe Pământ. Părăsit pe vreo planetă împădurită pe care toți ceilalți o abandonaseră. Ca într-un vis. Ca atunci când visul devine atât de ciudat, că știi că ai să te trezești, dar când o faci descoperi că deja erai treaz – și atunci ce se mai întâmplă?

Atunci știi că ești viu. Te descoperi pe un deal rece.

Înapoi la zona 21. Se întorsese chiar în locul unde fusese rănit, ceea ce poate că nu era înțelept din partea lui. Îi dădu ocol de sus pentru o vreme, ca să se asigure că nu era nimeni acolo. Nu era nici țipenie de om pe afară. Cum ar fi să fi avut o lume, iar într-o seară când te întorceai la ea să constăți că dispăruse? Oamenilor se li se întâmpla uneori și așa ceva.

Coborî zăngănind la mesele de picnic, se așeză pe una dintre ele și își desfăcu rachetele. Aruncă o privire în jur. Sleepy Hollow era gol, transformat într-un șanț dezgustător plin de zăpadă și cu pereți de noroi negru, cu micile și jalnicele adăposturi făcute bucați. Mesele goale. Focul stins. Cenușă și cărbune, toate acoperite de zăpadă.

Stranie priveliște.

Așa... Venise alergând din direcția grădinii zoologice. Îl doborâse pe unul dintre atacatori; ciudat cum îl păcăliseră fața slabă și mustața, ducându-l cu gândul la o traumă anterioară, dar numai pentru o clipă. Recunoașterea fețelor era o altă capacitate inconștientă, rapidă și puternică.

Așa... Trebuie să se fi aflat... cam pe aici când fusese lovit.

Stătea în locul cu pricina. Se părea că nu era adevărat că memoria nu reține nimic după asemenea impacturi – el își aducea aminte destul de multe detalii. Momentul recunoașterii, apoi ceva agitat la stânga lui. O scurtă încheoșare. Bătă de baseball, creangă, poate chiar o scândură de cinci pe zece... Au! Își atinse vârful nasului plin de compasiune.

După acel moment, veneau câteva secunde pe care nu și le aducea deloc aminte. Nu-și amintea impactul (deși nasul lui își amintea cumva cum îl resimțise) și nici momentul căderii la pământ. Trebuie să fi întins mâinile să se sprijine; încheietura stângă îl durea, iar primul lucru pe care și-l amintea era că îngenunchease și văzuse cum din nasul lui țâșnea un șuvoi de sânge ca dintr-o fântână. Încercarea de a prinde sângele negru în mâini, nu de a-i opri curgerea, ci pur și simplu de a-l prinde,

faptul că-i venise greu să creadă cât sânge putea să i se scurgă printre degete pe pământ, în gât și în gură. Înghițitul convulsiv. Apoi faptul că-și atinsese nasul, temându-se de ce formă ar fi putut găsi degetele lui, descoperirea că nu simțea nimic, dar că părea să ocupe cam la fel de mult loc ca și înainte. Ciudat să-și pipăie nasul ca și cum ar fi fost al altcuiva. La fel se simțea acum. Degetele îi spuneau că manipulează carnea, dar fața nu i-o confirma.

Foarte ciudat. Se afla acolo. Înapoi în locul cu pricina, la câteva zile după... să vedem... să tot fi fost... două zile.

Se lăsa pe vine și aruncă o privire în jur. Se lăsa în mâini și genunchi, în aceeași poziție în care fusese atunci când se uita cum îi țâșnea sângele din el. Încă se mai prelingea un pic. Gust de sânge. Pentru o secundă în timpul acelei uimitoare scurgeri se întrebase dacă nu cumva avea să sângereze până să moară. Pe pământ se păstrase într-adevăr o pată mare și neagră.

Se răsuci ușor într-o parte și în alta, ca și cum ar fi vrut să determine și alte amintiri să iasă la iveală. Își scoase una dintre mânuși și-și trase lanterna breloc din buzunar. Îndreptă lumina într-o direcție; deși slabă, făcea noaptea să pară și mai întunecată.

Acolo. La dreapta lui, în sus pe panta de zăpadă, pe jumătate îngropat în omăt. Sări cu un strigăt, îl înșfăcă și-l scutură în vânt. Toporul lui.

Se uita fix la toporul din mână. Mărimea și greutatea perfectă. La o primă vedere, arăta ca toate celelalte bucăți de cuarțit cenușiu ce se găseau peste tot prin Rock Creek. Se putea ca nimeni să nu fi știut că era altceva. Când îl strânse în mână, forma îi ieși în evidență. Piesă bifacială cioplită prin așchiere. Frank îl aruncă în cel mai apropiat trunchi de copac, o lovitură zdravănă. O armă redutabilă.

Îl puse la loc în buzunarul gecii, de unde îl înghiontea plăcut în coaste.

O porni printre copaci pe sub crengile săltărețe, ce biciuiau aerul formând modele mărginite de stele. Vântul din nord se scurse în el. Zăngănit și scârțâit de rachete. Dormi în mașină.

Inevitabil, fu nevoit să explice multora ce pățise. Diane îl văzuse, desigur, la spital.

- Cum te simți? îl întrebă ea când se duse la Optimodal în dimineața următoare.

- Cred că mi-a fost zdrobit un nerv.

Diane încuviință din cap.

- Văd unde ți s-a crăpat pielea. Nas spart, nu?

- Da. Osul maxilar. Trebuie să aștept să treacă.

Îi puse mâna pe braț.

- Băiatul meu și-a spart nasul. Problema e că vindecarea cartilajului se face în alt unghi, așa că s-ar putea să ai dificultăți de respirație.

- Oh, super! Nu-mi place deloc să respir pe gură când sunt răcit.

- Pot să ți-l îndrepte, dacă vrei. Oricum, putea să fie și mai rău. Dacă ai fi fost lovit puțin mai sus sau mai jos...

- Sau într-o parte.

- Așa e. Ai fi putut fi ucis. Așa că cred că nasul tău a fost ca air bag-ul dintr-o mașină.

- Ha, ha! Nu mă face să râd sau o să sângerez pe tine!

Își apucă buza superioară cu degetul mare și cel arătător în timp ce chicotea strângând-o bine ca să nu se redeschidă tăietura verticală. Totul se crăpase pe verticală.

- Biata ta buză! Îți iese în afară aproape la fel de mult ca și nasul. Arăți ca spionii din „Spion contra spion”.

- Nu mă face să râd!

Diane îi zâmbi.

- Bine, nu te fac.

Douăzeci de minute mai târziu în biroul său, gândul la ea îl făcu să zâmbească și trebui să-și apese iarăși bine buza superioară.

Aprecierea lui pentru Diane creștea pe măsură ce vedea alte reacții la accidentul său. Prea pline de solitudine, amuzate, neinteresate, insultătoare - proaste fiecare în felul ei. Drept pentru care Frank nu discută subiectul prea mult. Cei cu care alerga la prânz erau în regulă și le dădu un pic mai multe detalii despre ce se întâmplase. La fel și jucătorii cu discul zburător, care dădură din cap îndârjiți în timp ce-l ascultau. Mai fuseseră alte câteva incidente ca bătaia în care se băgase Frank, îi spuse Spencer: tâlhării, atacuri, furat de zone. Pentru o vreme situația fusese destul de proastă. Acum că se dusesse vestea despre aceste atacuri și frigul devenise din ce în ce mai crunt, parcul rămăsese fără o mulțime de oameni, iar bătaile se împuținaseră la număr. Nu se terminaseră însă de tot, iar jucătorii cu discul

zburător le spuneau acum tuturor să se deplaseze în grup.

Frank n-o făcea, dar când își punea rachetele să meargă prin parc se ținea departe de poteci și se străduia cât putea de bine să nu fie văzut.

Munca era ceva mai problematică. Când stătea la birou, lista lui de activități i se părea ca fiind scrisă într-o altă limbă. Trebuia să caute prescurtări, care dintr-o dată i se păreau noi și neintuitive. BPST? CCPT? Da. Biroul pentru Politici Științifice și Tehnologice. Ramură executivă transformată în agenție, un impediment în calea lor. CCPT? Consiliul Consultativ Prezidențial pentru Tehnologia Informației. Alt organism consultativ. Anna avea o listă cu două sute de asemenea organisme, urmată de o listă la fel de lungă de ONG-uri. Toate îndemnând la acțiune de pe margine. Nefinanțată. Anna fluturase un teanc de liste, fără să fie oripilată sau furioasă ca Frank, ci mai degrabă uimită.

- Există atâta informație! Atâtea organizații!

- Ce înseamnă toate astea? întrebase Frank. O formă de paralizie, de prefăcătorie?

Anna încuviințase din cap.

- Avem cunoștințele, dar nu putem acționa.

Expresia, folosită cândva de Diane, îl urmărea în timp ce se străduia să se întoarcă la lucru. Știa ce ar fi trebuit să urmeze în cazul multora dintre punctele de pe listă, dar nu exista niciun mecanism evident de acțiune în orice caz și nicio modalitate de a decide pe care să o întreprindă mai întâi. Sună la biroul coordonatorului centrului de știință și tehnologie să vezi dacă s-a terminat închirierea clădirii goale a Torrey Pines Generique. Sună-l pe Yann și, prin urmare, și pe Marta, pune-i în legătură directă cu echipa care se ocupa de absorbția și sechestrarea dioxidului de carbon. Discută cu Diane și cu generalul Wracke despre proiectul Curentului Golfului. Ia legătura cu echipa care se ocupa de emisiile de dioxid carbon, vezi dacă pilele fotovoltaice au înregistrat performanțe net superioare oglinzilor înainte de a renunța la finanțarea acestora din urmă. Bun, ce să facă mai întâi?

Se hotărî să discute cu Diane, care putea nu numai să-l pună la curent cu ultimele noutăți, dar și să-i dea sfaturi despre cum să-și ordoneze prioritățile. Să-i spună ce să facă.

Încă o dată, îi fu mai ușor să discute cu Diane decât cu oricine altcineva. Numai că, imediat ce îi spusese ce aflate de la

Wracke, de la Paza de Coastă și de la Organizația Maritimă Internațională, informații care indicau faptul că adunatul unei flote de transport, încărcatul și trimisul ei în Groenlanda era posibilă cel puțin fizic, schimbă subiectul cu o grimasă rapidă. Noul lor Inspector General părea ieșit la vânătoare, iar întrevederile cu el și cererile pe care le formula indicau faptul că Diane însăși era prada căutată, împreună cu câțiva dintre cei mai activi membri ai Consiliului Național pentru Știință, printre care și cel mai bun om de legătură al acestuia cu Academia Națională de Știință și totodată persoana cu cele mai bune relații în Senat.

- Trebuie să mă întâlnesc cu BGB-ul și s-o rezolv cu ei, zise ea posomorâtă. Poate chiar să iau legătura cu cei de la BCG⁷⁴ pentru o verificare a tipului ăstuia.

- Există cumva vreo posibilitate ca să...

- Nu. N-am făcut nimic. Cercetează și afacerile fiului meu și pe cele ale tuturor directorilor de programe, chiar și pe ale tale, presupun. Sper că va fi bine. Pot denatura chestii adevărate și brusc dai de belea.

- Aoleu!

- E în regulă. Pot obține ajutor. Cu cât se face mai frig în iarna asta, cu atât mai bine pentru noi. Oamenii încep să devină motivați să încerce ceva. Dacă se află că Departamentul pentru Energie încearcă să ne oprească să ajutăm la rezolvarea problemei, atunci o să fie vai și amar de capul lui. Deci, cu cât mai frig, cu atât mai bine.

- Până la un punct, o avertiză Frank.

- Adevărat. Aruncă o privire pe lista lui. Discută cu oamenii tăi care se ocupă de absorbția dioxidului de carbon, trebuie să-i convingem să se angajeze la noul institut din San Diego!

- Bine.

Asta însemna să-i sune pe Yann și pe Marta.

Când se întoarse în biroul lui, o găsi pe Anna așteptându-l ca să discute programul lor de alianțe. Era mulțumită de performanțele unui program de căutare care identifica grupurile strâns aliate cu obiectivele actuale ale FNS. FCCSET promise și el din nou finanțare, precum și puterea bugetară de altădată, astfel încât ar fi trebuit să poată să coordoneze cheltuielile legate de problema climatică ale guvernului federal și implicit ale Corpului

---

⁷⁴ Biroul de Contabilitate al Guvernului - Government Accounting Office.

Inginerilor. Se părea că și dacă Președintele și Congresul refuzau orice finanțare pentru acțiunile din acest domeniu, continuând să-și țină capul în nisip, puteau fi ocoliți cu ajutorul unei rețele economice mult mai difuze, care era acum interesată să treacă la treabă.

Frumos, numai că Frank tot trebuia s-o sune pe Marta. Uimitor cum îi creștea pulsul numai când se gândea la asta. Buza îi pulsa cu fiecare bătaie de inimă. Toate celelalte activități de pe listă îi păsură dintr-o dată mult mai presante. Totuși, trase adânc aer în piept și formă numărul, întrebându-se pentru o clipă cât de mult avea să-i crească acest demers cotația pe bursa *futures*. Dacă ar fi putut face rost de niște acțiuni, ar fi făcut ceva ca să le crească valoarea și apoi le-ar fi vândut! Poate că asta însemna societatea proprietății. Poate că așa era capitalismul, aveai acțiuni la tine însuși și prin ceea ce făceai le creșteai prețul. Numai că nu dețineai pachetul majoritar. Se putea să nu ai nici măcar o acțiune și să nu ai cum să cumperi, ca în cazul lui Frank și al pieței virtuale a spionilor.

Mai erau însă și alte piețe.

Marta ridică receptorul și Frank zise grăbit:

- Bună Marta, sunt Frank.

Trecând cu greu prin salutul ei rece și faptul că nu făcuse conversație cu el, o întrebă cum mai mergea proiectul lichenilor.

Îi răspunse că mergea bine.

- Ești răcit?

- Nu.

Reușiseră să modifice una din algele lichenilor lor de copac pentru a-i crește eficiența fotosintezei și modificaseră ciuperca din componența acestuia pentru a o determina să-și exporte zahărul către copac mai repede decât lichenul original. Acest tip de lichen preluase întotdeauna controlul hormonal asupra copacilor pe care trăia, astfel că producția de zahăr prin fotosinteză era acum integrată în lignină mult mai repede decât înainte, ceea ce însemna captarea unei cantități mai mari de dioxid de carbon și creșterea circumferinței trunchiului și dimensiunii rădăcinii copacilor. Modificările fuseseră simple până în prezent, zicea Marta, iar copacii urmau să trăiască vreme de secole și aveau experiența a milioane de ani în care nu se lăsaseră mâncați de bacterii. Sechestrarea avea deci să țină toată durata vieții copacului, o perioadă nu prea lungă la scară geologică, dar Diane declarase încă de la începutul discuției că

durata sechestrării nu era un factor foarte important de evaluare a diferitelor propuneri – pe furtună orice port e bun, spusese ea.

- Sună grozav, comentă Frank. Pe ce copaci trăiesc lichenii ăștia?

Erau aproape omniarboricoli, îi explicase Marta. De loc din pădurea ce înconjură tot globul pământesc la șaizeci de grade latitudine nordică, traversând Europa, Siberia, Kamciatka și Canada.

- Înțeleg, zise Frank.

- Da, replică Marta, devenind brusc glacială. Ce e?

- Voiam să-ți spun că noul centru este în curs de amenajare la San Diego. N-o să-ți vină să crezi, dar au să închirieze vechea clădire a Torrey Pines Generique.

- Ha! Glumești.

- Nu.

- Ar trebui să-l angajezi și pe Leo Mulhouse, dacă tot te ocupi de treaba asta. Ar fi capabil să pună la punct un laborator celular mai bine decât oricine altcineva.

- Bună idee, am s-o transmit mai departe. Mi-a plăcut tipul.

Frank îi povesti despre sugestiile venite de la UCSD, Scripps, Salk și consiliul pentru biotehnologie de la San Diego. Apoi o puse la curent cu progresele înregistrate de programul FNS de acordare a unor subvenții nesolicitate.

- Avem deja un program de Subvenții Mici pentru Cercetării Exploratorii care nu este folosit la întreaga lui capacitate, iar Diane a crescut suma maximă acordabilă, așa că există posibilitatea oferirii unor subvenții fără evaluare externă.

Nu putea să-i dea mai multe detalii, chiar și ce-i spusese deja se putea dovedi periculos: supraveghere, telefon înregistrat, conflict de interese, inspector general ostil... rahat! Trebuie să lase restul cuvintelor nerostite, dar se subînțelegeau destul de limpede. Iar căutatul de oameni calificați în vederea recrutării era încă legal, credea el.

- Da, sună bine, zise bosumflată Marta, care clar nu avea dispoziția necesară pentru a se arăta recunoscătoare sau să spere. Și ce dacă?

Frank se văzu nevoit să nu mai continue subiectul. Nu-i spuse: „Va trebui să faci parte dintr-un guvern ca să primești permisiunea să lansezi un organism modificat genetic pentru a produce modificări în compoziția atmosferei.” Nu-i spuse: „Am aranjat eu ca tu și cu Yann să vă puteți întoarce la San Diego ca

să lucrați la proiectele voastre cu putere și finanțare mai mari.” Putea să-și dea și ea seama și, fără îndoială, deja o făcuse, ceea ce o făcea să fie morocănoasă. Nu-i plăcea să-i stea nimic în calea supărării pe el.

Își înăbuși un oftat și încheie conversația cât putu de bine.

Într-o noapte fără vânt își puse rachetele și o porni prin parc. Constată că unele dintre focuri reveniseră. Scânteii în întuneric la zonele de picnic și taberele ocupanților ilegali. Oameni umblând de colo până colo. Poate pentru că nu bătea vântul.

Sub norul luminos, zăpada era de un alb strălucitor. Pădurea arăta asemeni parcului de pe o proprietate imensă, perfect îngrijită pentru un moșier pretențios. În depărtare spre nord, o mișcare printre copaci îl duse cu gândul la zimbri sau altceva de foarte mari dimensiuni. Jaguarul nu era chiar atât de mare.

Camarazii se întorseseră acasă, constată el cu bucurie. Câțiva dintre ei stăteau la mesele de picnic, iar câțiva lângă un foc bun în inelul special amenajat.

– Hei, Prefisore! Prefisore Nas Sângerând! Ce mai faci, omule?

Nu se strânseseră în jurul lui, dar pentru moment se afla în centrul atenției.

– Sunt bine, zise el.

– Bravo ție!

– Arăți groaznic!

– Acum ar trebui să-i trageți una în nas dacă aveți de gând așa ceva!

– Zău așa, făcu Frank.

– Nu mai trebuie să întreb cine câștigă acum. Celălalt câștigă!

– Nu mă faceți să râd sau o să sângerez pe voi! îi avertiză el.

Tachinatul lui Frank îi încânta însă, așa că nu se opriră. Acesta aruncă o creangă pe foc și se așeză lângă femeie, care încuviință din cap în timp ce număra ochiurile împletiturii.

– Ai făcut bine, zise ea.

– Cum adică?

– Papagalii ăștia te-au văzut cum ai dat buzna aici precum cavaleria.

– Cine erau tipii ăia? întrebă Frank grupul.

– Cine știe?

– Niște nenorociți.

– E una din bandele alea de pe Georgia Avenue, omule, care trăiește pe stradă ca noi sau chiar mai rău.

- Dar tipii care vă băteau erau albi, remarcă Frank.
- Focul trosnea în timp ce se gândeau la ce spusese lui.
- Zona devine periculoasă, zise Frank.
- Mereu a fost așa, Nas Sângerând.
- Trebuie să te ții deoparte, murmură femeia începând să împletească iar, aducându-și lucrul aproape de ochi.
- Ce mai faci? o întrebă Frank când ceilalți se întoarseră la ale lor.
- Ziua o sută patruzeci și doi, îi răspunse ea dând hotărâtă din cap.
- Grozav, felicitări! Ți-e cald?
- Nu.
- Izbucni în râs.
- Cum să fac să-mi fie cald?
- N-ai primit o prelată de la mine?
- Nu, ce-i aia?
- O să mai aduc. E doar o prelată, ca o chestie care acoperă intrarea în cort.
- Ah.
- Nu-i aprecia oferta, probabil că avea unde să doarmă.
- Cum a fost la spital?
- Poftim? Bine, bine.
- Femeia dădu aprobator din cap.
- Au o secție de urgență bună.
- Nu-mi aduc aminte cum am ajuns acolo.
- Nu mă mir.
- Frank însă se mira. Își amintea lovitura, momentele ce urmaseră imediat după ea. Nu-i trecuse prin cap că următoarea chestie de care-și aducea aminte era statul în sala de așteptare la urgență, cu sângele curgându-i în șervețele de hârtie, așteptând să fie băgat în seamă.
- Cum am ajuns acolo?
- Te-am dus noi. N-aveai nimic, doar sângerai zdravăn.
- Nu-mi aduc aminte.
- Contuzie, cu siguranță. Ai încasat-o.
- Ai văzut ce m-a lovit?
- Nu, eu eram pitită bine într-un loc de staționare de pe lângă drum în timpul bătăii. Zeno și Andy te-au găsit după aia și te-am dus. Nu-ți amintești?
- Nu.
- Așa e cu contuziile.

Într-o zi la FNS lucră la încercările cu pilele fotovoltaice. Departamentul pentru Energie cârâia acum că operațiunea era de domeniul său. Îi sună apoi ceasul; coborî și intră în mașină.

Nu-și putea da seama ce ar fi trebuit să facă în continuare.

Simțea gustul sângelui în gât.

Ce să însemne asta oare? Că era ceva care nu se vindeca așa cum trebuia, că din vreun vas de sânge rupt încă mai picura sânge? Îi apăsa ceva creierul?

Îi curgea sânge, asta era sigur. Trebuie să mai fi fost umflat pe dinăuntru, desigur, încă mai avea buza umflată și atunci de ce i-ar fi trecut umflătura de dinăuntru mai repede? Încă i se mai vedeau vânătăile de la ochi, chiar dacă acum se făceau mov deschis și maro. Cine știa? Și mai ce?

Putea să se ducă la doctor. Putea să se ducă în vizită la familia Quibler sau la khembali. Putea să se ducă la casa lui din copac. Putea să se întoarcă la serviciu. Putea să se ducă să mănânce. Putea să doarmă chiar acolo în subsolul clădirii FNS, în mașină.

Sentimentul de nehotărâre nu mai fusese atât de puternic de ceva vreme. Amintindu-și ultima săptămână, i se păru că lucrurile mergeau mai bine la acest capitol. Acum însă mergeau mai rău. Junghiul ritmului crescut al bătăilor inimii îl electriza din nou. Poate că asta însemna cuvântul teroare.

Se simți străbătut de fiori de gheață. Temperatura din mașina lui chiar era aproape de limita înghețului. Să-și pună geaca de puf sau – gata! Înșfăcă geaca și se chinui să intre în ea, bombănind: „Fă chestiile evidente, Vanderwal, fă dracului prima chestie care-ți trece prin cap! Lasă grijile pe după aia. Sari înainte să te uiți.”

Nehotărâre. Înainte de accident fusese mult mai hotărât. Stai un pic, așa să fie oare? Nu. Nu prea avea cum să fie adevărat. Poate să fi fost sigur de sine înainte să vină la Washington. Fusese oare atunci? Fusese vreodată?

Pentru o clipă nu mai fu sigur de nimic. Se întoarse cu gândul cu ani în urmă, trecându-și în revistă acțiunile și se întrebă brusc dacă fusese vreodată sănătos la cap. Luase o serie de hotărâri proaste, mai ales în ultimii ani, dar și cu mult înainte. Toată viața lui, dar problema devenise din ce în ce mai gravă, ca o boală care avansează. Cum altfel ar fi riscat partea Martei din capitalul lor fără nici măcar să o întrebe? Cum altfel s-ar fi cuplat cu

Marta? Cum altfel ar fi crezut că sabotarea cererii de acordare de subvenții a lui Pierzinski era în regulă? Ce fusese în mintea lui, cum o justificase?

N-o justificase. Nu se gândise deloc; s-ar fi putut spune chiar că evitase să se gândească. Era un soi de abilitate mentală, o capacitate negativă. Agilitate în evitarea întrebărilor fundamentale. Se considerase un om rațional și, da, chiar un om bun, ignorând toate semnele care indicau contrariul. Își crease scuze în sinea lui. Totul la un nivel inconștient, într-o lume de diviziuni interne. O minte parcelată cu adevărat. Funcțiile creierului chiar erau parcelate și adesea inconștiente, corelate la niveluri superioare – conștiința, alegerea. Poate că era posibil ca acel sistem superior să fie avariât, chiar dacă majoritatea părților lui componente erau în regulă.

Răsuci oglinda retrovizoare și se fixă cu privirea în ea. Când era tânăr obișnuise o vreme să se fixeze cu privirea în oglindă și să se simtă ca și cum ar fi dat ochii cu un Altul, genul acela de sentiment pe care-l avusese când se întorsese dintr-o ascensiune montană, unde o bucată de stâncă trecuse la nici jumătate de metru de el.

După ce plecase Marta încetase să se mai privească în oglindă.

Acum vedea un om înfricoșat. Îl mai văzuse. Nu era o priveliște chiar așa necunoscută. Nu fusese niciodată sigur pe el când era tânăr. Când apăruse oare siguranța? Nu era de fapt o întărire a imaginației, o tocire a ei? Adormise oare pe măsura trecerii anilor?

Nimic nu era clar. Un străin îngrijorat se uita la el, genul de figură pe care o vezi uitându-se la ceasul dintr-o gară. Cum se simțise în toate aceste luni de dinainte de accident? Nu-i fusese mai bine în acel timp? Nu încercase, din momentul în care îi vorbise Rudra Cakrin, să-și schimbe viața?

Cu siguranță că da. Luase decizii. Își dorise casa din copac.

O dorise pe Caroline. Aceste lucruri îi veniră în minte. Își avea dorințele lui. Nu erau tocmai obișnuite, dar erau puternice.

Poate că era un pic cam aiurea să se simtă ușurat de ideea că toată viața lui făcuse numai gafe, că nu trebuia să existe o teorie a traumatismelor cerebrale care să-i explice problemele curente. Să creadă că nu avea leziuni, ci doar o malformație congenitală, și astfel era în regulă. Poate că era mai bine să aibă leziuni.

Adormi la volan, gândind: „Mă întorc la casa din copac. Sau la

San Diego. Sau la Great Falls. Sau îi caut pe khembali...”

În dimineața următoare nu trebui să se hotărăscă ce să facă, deoarece sala de ședințe de lângă biroul lui Diane era plină cu directorii europeni din domeniul asigurărilor. Aceștia îi ignorară politicos fața în momentul în care Diane făcu prezentările. Erau cu toții de la cele mai mari patru companii de reasigurare, München Re, Swiss Re, GE Insurance Solutions și General Re. Se aflau acolo doi directori generali, directori de risc, responsabili pentru managementul sustenabilității și niște specialiști în „dez nat-uri” cum îi spuneau ei, oameni de știință experți în dezastre naturale și în modelarea matematică utilizată pentru a crea diferite scenarii și a le atribui coeficienți de risc.

- Noi patru administrăm mai bine de jumătate din volumul total de prime cedate în reasigurare, le spuse directorul general al Swiss Re lui Diane și celorlalți. Avem o funcție specializată, așa că vom avea nevoie de ajutor. Am ajuns deja la limită, iar iarna aceasta este foarte grea în Europa, după cum știți. La fel și aici. Distrugerile sunt foarte grave. Criza de alimente se va instala rapid dacă ierni ca aceasta se vor repeta în mod regulat. Suntem nevoiți să creștem imediat primele, numai ca să putem trece de prima rundă de plăți. Reasigurările sunt doar o componentă a unei încărcături distribuite, numai că, într-o situație ca aceasta, neprevăzută, sunt puse în dificultate. S-ar putea ca aceasta să fie ultima plată pe care și-o va permite sectorul reasigurărilor, după care sistemul va fi copleșit și va necesita ajutorul guvernului pentru a depăși problema.

Motiv pentru care erau interesați de posibilitățile de atenuare și auziseră de la ONU că la FNS se efectuau cele mai avansate cercetări din domeniu. Diane confirmă că așa stăteau lucrurile și le povesti despre proiectul din Atlanticul de Nord pe care îl evaluau. Astfel descoperiră că și ei discutaseră despre aceeași idee, iar peste tot prin Europa lumea spera ca „repornirea Curentului Golfului” să fie posibilă, deoarece independența alimentară a continentului era periclitată.

Expertul în dez nat-uri de la GenRe propuse împrăștierea unor agenți activi de suprafață pe suprafața oceanului pentru a crește evaporarea și, prin urmare, salinitatea.

- Să îndepărtezi apa în loc să-i pui sare, zise Diane, uitându-se la Frank. Bună idee. Nouă ne ies niște valori destul de mari ale cantității de sare necesare.

Deschiseră diapozitivele PowerPoint și trecură prin tabelele izopice, fiecare curbă de pe grafic ilustrând coborârea apei sărate și reci pe suprafața izopice până pe fundul oceanului.

Iarna grea prin care treceau s-ar fi putut să fie un sprijin pentru planul de a reporni circulația, remarcă expertul în dezasturi. Gheața din Oceanul Arctic ar fi putut atinge o grosime la care să nu se mai spargă și să nu mai plutească înspre sud la venirea primăverii. Temperaturile de la suprafață aveau atunci să scadă așa cum o făcuseră mereu și dacă aveau o flotă încărcată cu sare pe poziții... s-ar fi putut să trebuiască să semene și niște nori la vest pentru a ține precipitațiile cât mai departe de regiunea respectivă...

Toată lumea era de acord că prinseseră un fir. Diane le spuse că ONU știa de plan și îi dăduse aprobarea de principiu, problemele rămase fiind, probabil, de ordin financiar și logistic și poate chiar politic în cazul Statelor Unite.

Poate că Statele Unite nu erau însă un participant fără de care nu se putea merge mai departe, păreau a spune europenii. Nici Diane și nici Frank nu se mai gândiseră la asta, dar, în timp ce europenii vorbeau de finanțare, deveni o aluzie prea clară ca să n-o prindă, și schimbare între ei privirile inexpresive care înlocuiseră ridicații din sprâncene ca semn de surprindere.

- Ne asigurăm unii pe alții, spuse unul dintre europeni. Avem la dispoziție un fel de fond de urgență.

- Proiectul acesta nu e chiar așa de scump în comparație cu altele pe care le-am luat în calcul.

„Uau!” exclamă Frank către Diane cu altă privire inexpressivă.

* * *

CITEA ÎN SACUL DE DORMIT când îi sună mobilul și îl apucă grăbit.

- Frank, sunt Caroline.

- Oh, super!

- Te simți bine?

- Da. Mi-am spart nasul, e complet înfundat.

- Oh, nu, ce s-a întâmplat?

- Îți povestesc când ne vedem.

- Bine. Ne putem vedea?

- Desigur. Am doi ochi vineți.

- Nu-i nicio problemă. Putem să ne vedem la căsuța ta în Parcul Rock Creek?

Își înghiți saliva.

- Ești sigură?
- Da.
- Ei... se știe unde e?
- Da, dar cred că te pot ajuta în această privință.
- Bine. Sigur. Oricum voiam să ți-o arăt.
- Zi-mi unde ne vedem.

Coborî și traversă parcul. Inima îi bătea cu putere și buza îi pulsa. Totul părea transparent la margini, crengile săltau și se prăbușeau ca filmate cu încetinitorul. Ce lent curgea timpul când îl observai! La colțul format de Broad Branch și Grant se opri în umbră, ascultând orașul și vuietul vântului, uitându-se la norul luminos ce se scurgea spre sud pe deasupra. Tremura convulsiv și începu să țopăie și să danseze ca să producă iar căldură.

Caroline apăru de după colț, iar el ieși la lumina unui bec stradal. Îl văzu și traversă strada, se izbi de el cu o îmbrățișare, începu să-l sărute și se trase înapoi.

- Oh, Doamne, îmi pare rău! Săraca ta față!
- Nu e chiar așa de rău.
- Să mergem la tine, zise ea.
- Sigur.

Se întoarse și o conduse în parc. Sub copaci o luă de mână. Urma poteca ce traversa parcul; chiar dacă ea n-o vedea, avea să poată pași cu mai multă siguranță.

- Uau, tu chiar ești aici!
- Da. Cei de la voi care mă urmăresc știu că sunt aici? Cum de s-a întâmplat asta?

Caroline îl trase ușor de mână.

- Știi că lucrurile tale au cipuri în ele, nu?
- Nu, ce-s alea?
- Microcipuri.

Frank se opri, iar ea rămase lângă el, strângându-i mâna și ținându-l de braț cu cealaltă mână. Așa se atingeau adesea gibonii.

- Știi că toate se vând cu un cip electronic în ele acum? Cipurile sunt foarte mici, dar reflectă o microundă către un cititor, împreună cu numărul de identificare și locul. Companiile le folosesc pentru marcatul stocurilor. Tot felul de chestii.

- Și cum știu care lucruri sunt ale mele?
- Pentru că le-ai cumpărat pe majoritatea cu cărți de credit. E ușor.

Vorbea aproape exasperată, voia să-l informeze cum stăteau lucrurile în această privință.

- Așadar știi tot timpul unde mă aflu?

- Dacă te afli în raza de acoperire a unei sursă, iar în cele mai multe locuri din D.C. chiar ești.

- Fir-ar!

Îl strânse de braț.

- Numai că nu și aici.

Frank o porni iar din loc. Pentru o clipă nu-și aminti unde se aflau și trebui să se oprească să se gândească înainte să meargă mai departe.

- Nu ne va putea urmări nimeni la mine în copac?

- Nu. Cipurile obișnuite nu au o rază de acțiune atât de mare.

Ar trebui să fie cineva pe aici prin apropiere cu un scanner.

- Îmi mai crește cotația?

- Da.

- De ce?

- Nu știu sigur. Datorită a ceea ce-o face la FNS, cred.

Frank aruncă o privire peste umăr.

- Poate că din cauză că te-am cunoscut pe tine.

- Ha, ha!

Își dădu seama după cum îl trăsesse de mână că nu i se părea amuzant.

- Vom fi în regulă acum, repetă el.

- Da. Mă rog, în ce privește urmărirea din această noapte, însă dacă ar veni cineva aici, s-ar schimba situația. Am adus un cititor în formă de baghetă și cred că te putem curăța și poate chiar să mutăm toate cipurile altundeva ca să pară că te-ai mutat. Nu știu. N-am mai scos cipurile nimănui până acum.

Frank se gândi la problemă în timp ce traversau Ross Drive și coborau în sfârșit la marginea defileului. Sub copac își scoase telecomanda și o coborî pe Miss Piggy. Se uită la telecomandă.

- Pe asta am cumpărat-o cu o carte de credit, zise el.

- De la Radio Shack?

- Iisuse!

Caroline râse.

- Am ghicit-o. Există în înregistrările despre tine, sunt sigură.

- Fir-ar!

Miss Piggy coborî bâzâind din noapte, arătând ca scara pe care te urci într-o fărfurie zburătoare ce-ți plutește deasupra capului. Frank îi arată de unde să se prindă și unde să pună

picioarul.

- Du-te tu prima și eu o țin. Așa o să fie mai bine.

Caroline urcă, rapidă și mlădioasă, devenind în curând o formă nedefinită și întunecată printre stelele de deasupra, ca un nod pe trunchiul de copac. Se chinui ceva când ajunse în vârf, iar el dădu din cap, gândindu-se că ea trebuie să fi crezut că era nebun. După ce intră, se urcă și el rapid și se trase înăuntru prin gaura de la intrare.

- Îmi pare rău, dar ultima parte e cea mai dificilă.

- Nicio problemă. Ce tare e!

- Ah, mulțumesc.

Se așeză lângă ea.

- Mă bucur că-ți place.

- Îmi place la nebunie. Aveam și noi o căsuță în copac în curtea din spatele casei.

- Serios? Unde?

- La periferia Bostonului. Tata o construisese într-un copac mare și bătrân. Nu știu ce fel de copac era, dar era mai mult lat decât înalt. Aveam câteva platforme și o scară care ducea până jos.

- Frumos.

- Asta e mai mică, remarcă ea și se trase mai aproape de el.

Stăteau unul lângă altul, cu mâinile împreunate pe picioarele ei. Vântul legăna ușor copacul înspre nord și sud.

- E ca un cuib.

- Da. Putem să ne ferim de vânt dacă trebuie, îi zise el arătând spre cortul din spatele lor.

- Îmi place aici afară, dacă nu se face prea frig.

- Să-l folosim pe post de paravan de vânt atunci.

Se mutară la adăpostul cortului, lovindu-se unul de altul din cauza copacului care se legăna.

- Parc-am fi în tren.

- Sau pe o navă.

- Da, cam așa ceva.

Se ghemuiră unul într-altul. Frank se simțea prea ciudat ca s-o poată săruta, era distras și îi era greu să se obișnuiască cu prezența altcuiva în căsuța din copac.

- Ăăm... Crezi că poți să-mi arăți ce ziceai despre cipuri?

Caroline se căută în buzunarul de la jachetă și scoase o baghetă metalică scurtă ca acelea folosite de către personalul de pază de pe aeroport.

- Ai ceva care să facă lumină?

- Sigur, zise el și apăsă butonul lămpii Coleman.

Cercul luminat de pe podeaua de placaj strălucea sub ei, dându-le peste cap vederea nocturnă. Vântul urla și gemea.

Îl puse să-i dea lucrurile lui unul câte unul. Dinspre unele se auzea un țiuit când trecea bagheta pe deasupra lor și pe acestea le dădea deoparte. Ceas, sac de dormit ușor, unele haine, chiar și micul primus.

- Fir-ar! făcu el.

- Da, așa stau lucrurile. La tine însă nu e atât de rău ca la alții. Mare parte din echipamentul tău trebuie să fie destul de vechi.

- Asta cu siguranță.

- Așa se procedează. Dacă vrei să scapi de sub supraveghere, trebuie să te întorci în timp.

- Adică să nu folosesc decât lucruri vechi?

- Exact. Numai să nu te „curăți” de tot, pentru că astfel ai stârni un interes pe care nu ți-l dorești. Sunt niveluri și niveluri. Poți face astfel încât nimic din ceea ce porți să nu divulge locul unde te afli în orice moment, ceea ce s-ar putea să treacă neobservat. Programul s-ar folosi de ceea ce ai, cum ar fi telefonul. Ar presupune că te afli acolo unde se află telefonul tău.

- Înțeleg, fir-ar să fie!

- Știu.

Terminase cu lucrurile lui. Se aplecă în partea opusă lui, trecând metodic cu bagheta peste podea, de la dreapta la stânga, revenind asupra unei zone de circa treizeci de centimetri de lângă ei, după care dincolo de ei, pe lângă capul lui și pe după colț. După care verifică în cort. Platforma era mică, dar ea verifica cu meticulozitate.

- Nu cred că se știe că stai într-un copac. Înainte să-mi spui, credeam că pur și simplu campasei în pădure, pe sol. Mă întreb dacă a venit cineva să te verifice pe teren.

Trecu bagheta pe deasupra lui, iar aceasta scoase un țiuit.

- Oh! făcu ea.

Îl dădu la o parte. Nu locul unde stătea provocase țiuitul, ci el.

- Să fie hainele mele?

Caroline zâmbi.

- Va trebui să verificăm. Să intrăm în cort.

Luară cu ei lampa Coleman și traseră fermoarul ușii cortului. Frank porni micul radiator cu baterii și se uitară la el cum i se făcu elementul portocaliu și începu să dea căldură. Vântul era încă zgomotos și simțeau cum se leagănă copacul, dar aerul cald

îi învăluia ca într-un cocon.

Îl ajută să se descheie la cămașă și să și-o scoată. Aerul era încă rece.

- Biata ta față!

Trecu cu bagheta peste el, care țiuu când ajunse la mijlocul spatelui.

- Interesant. Și la mine era în același loc.

- Și ție ți s-au pus cipuri?

- Exact.

- De către cine?

Nu-i răspunse.

- Întoarce-te cu spatele la lampă. Mai ai o lanternă? Da? Bine. Lasă-mă pe mine.

Îl examinează. Îi simțea degetele pe spate, apăsând și apoi strângând.

- Aha! Aici e.

- Ești sigură că nu-i un doar un punct negru?

- De fapt seamănă mai degrabă cu o căpușă. Știi cum e când scoți o căpușă și o parte din ea se rupe în tine?

- Mă cureți de paraziți.

- Exact. După care va fi rândul tău să mă cureți de paraziți.

Îl sărută de ceafă.

- Stai cuminte. Am adus niște cleștișori.

- Pe al tău cum ți l-ai scos?

- M-am chinuit ca naiba. A trebui să folosesc un clește pentru grătar ca pe o chestie de scărpinat pe spate. M-am uitat în oglindă și am scobit până l-am scos.

- Deci înjunghii pe la spate.

- Da. M-am înjunghiat pe mine, dar pe tine n-o să te înjunghii niciodată, cu excepția momentului actual.

- Nu mă face să râd că sângerez pe tine!

- Oricum o să sângerezi.

Îl înțepă ușor în spate.

- Cum naiba mi l-au băgat?

- Nu știu. Te-ai dus la spital când te-ai lovit la nas?

- Da, am stat câteva ore acolo.

- Poate că atunci s-a întâmplat. Bun, uite-l. Stai cuminte.

Urmă o tăietură scurtă. Frank stătu nemișcat. Acum îl ștergea pe spate cu degetele și îl săruta pe coloana cervicală la baza cefei. Caroline desfăcu un plasture și îl puse pe locul cu pricina.

- Te-ai gândit la toate, zise el.

- Așa sper.
- Și tu?
- Ce vrei să spui?

Frank apucă bagheta.

- Oh, aia. Cred că sunt în regulă.

El însă trecu bagheta peste ea, care țiuu când ajunse la spate. Caroline strânse din buze care formară o linie aspră.

- Fir-ar!
- Nu era acolo înainte?
- Nu.

Își smulse jacheta, luă bagheta și o trecu pe deasupra ei. Niciun țiuu. Își trase cămașa peste cap; uimitor de frumoasa curbă de piele albă cu pistrui, cu coloana adâncită într-un făgaș de mușchi, coaste, omoplați, curba sânelui ei drept în cupa sutienului, când se întoarse cu fața de la el. Trecu bagheta peste cămașa făcută grămadă și aceasta scoase un țiuu.

- Aha.

- Bine, zise ea, întinzând cămașa și studiind-o. E bine. Aici. E lung de doar câțiva milimetri.

Trecu bagheta foarte aproape de cămașă, studiind partea de unde se auzea țiuu.

- Într-o cusătură, da. Uite-l.

Tăie cu o forfecuță breloc și ridică în lumină un mic cilindru negru ca un dop de pompă de bicicletă.

- Poate mai ai unul și în sutien, zise Frank, iar Caroline izbucni în râs și se aplecă în față să-l sărute; în clipa următoare se pomeniră strâns îmbrățișați, sărutându-se ușor, buzele ei atingându-le delicat pe ale lui, murmurând: „Oh, trebuie că te doare - ai grijă, ai grijă, o să-ți provoc durere,” iar el replicând: „E în regulă, e în regulă, sărută-mă.”

Se dezbrăcă de restul hainelor și se așezară pe salteaua lui, sub sacii de dormit cu fermoarul desfăcut. Confortabil la căldurică și totuși săltând ușor în vânt. Terminând în cele din urmă plonjonul în care se lansaseră în liftul în care rămăseseră blocați, cu atâtea luni înainte; se prăbușiră într-un final și fură cuprinși amândoi de el. Impresia covârșitoare a lui Frank, în măsura în care mai putea să gândească, era aceea de comuniune. Caroline îl sărută delicat, strângându-l tare, la fel de sigură în mângâieri precum fusese cu mica sa operație. Lui Frank începu să-i curgă din nou sângele în gât, îi simți gustul și se temu că și ea l-ar fi putut simți.

- Mă tem că o sângerez pe tine.
- Hai să ne întoarcem pe partea cealaltă.

Își întinse piciorul stâng sub piciorul lui drept și se rostogoliră înspre partea aceea ca și cum ar mai făcut așa ceva de o mie de ori înainte, după care se traseră într-o parte revenind pe saltea. Frank înghiți sânge și o ținu pe Caroline care se mișca deasupra lui. Îi dădură drumul din nou.

După aceea, Caroline rămase întinsă lângă el, cu capul pe pieptul lui. Simțea că ea îi aude bătăile inimii. Își trecu degetele prin buclele dese ale părului ei.

- Uau!
- Știu.
- Aveam nevoie de asta.
- Și eu.

Se întoarse să se uite la el.

- La tine cât a trecut?

Frank calculă. Cu Marta, ultima oară... cu ceva vreme înainte ca ea se mute din casa lor. Unele dintre acest ultime dăți fuseseră ciudate: sex ca ură, sex ca disperare. De regulă, reușea să nu conștientizeze că acele momente i se întipăriseră atât de viu în minte ca arse cu fierul roșu, dar acum le revăzu fugar și le împinse deoparte.

- Cam un an și jumătate?
- La mine patru.
- Poftim?
- Exact.

Făcu o grimasă.

- Ți-am mai zis. Nu ne înțelegem.

- Dar...

- Știu. Așa stau lucrurile. Pe el îl interesează altele.
- Adică altcineva?
- Nu știu.

- Și cipul din cămașa ta?

- Ala el l-a pus.
- Deci te urmărește?
- Da.

- Pentru ce?

Caroline ridică din umeri.

- Pur și simplu. Nu știu. A început să lucreze la o altă agenție și se pare că e mai rău de atunci. Mereu a fost întrucâtva obsedat. O chestiune de control.

- Deci noua lui slujbă e la o altă agenție de securitate?
- Da. Cred că are de-a face cu Securitatea Internă, poate ceva ultrasecret în cadrul ei.

- Să revenim la cipuri. Are să știe că ai fost aici?

- Nu, ar fi trebuit să mă urmărească. Cipurile reflectă un semnal radio, cu informații despre ele și locul în care se află, numai că raza nu este foarte mare, însă se mărește, pentru că se instalează o rețea de transmițătoare care va oferi o acoperire mare în zona capitalei. Nu a fost încă activată, din câte știu eu. Cred că încă trebuie să monitorizezi ca să poți obține un semnal reflectat de către cip. Nu că n-ar face așa ceva, doar că e plecat din oraș.

Frank nu știa ce să zică.

Liniște îndelungă. Abandonară subiectul. Erau acolo amândoi, legănându-se înainte și înapoi. Caroline își puse capul pe pieptul lui. Înainte și înapoi, înainte și înapoi.

- Ce bine e! De parcă am fi într-un leagăn.

- Da, zise Frank. Îți poți da seama din ce direcție vine vântul. Vezi, acum vine dinspre nord, din ceafa noastră. Când bate înspre picioare, urmează o mică pauză, în timp ce vântul stă pe loc afară. După care saltă înapoi împingând ușor, ca și cum i s-ar fi dat drumul, iar noi intrăm în vânt cu ceafa, astfel încât el încetinește mai repede și se întoarce mai repede, fără să accelereze atunci când își dă drumul. Simți?

- Nu, chicoti ea.

- Simte-l încă o dată. În direcția vântului, împotriva direcției vântului, în direcția vântului, împotriva direcției vântului. Există diferențe.

- Hmm. Da, așa e. Ca o mică smucitură.

- Da.

- Ca un ceas care face tic, tac. Se zice că aproape nu e nicio diferență între cele două sunete.

- Adevărat.

Frank se simți trăgând aer adânc în piept, mișcare care-i ridică ei capul.

- Mă bucur că nu crezi că sunt nebun.

- Eu? Nu mă aflu într-o poziție din care să pot crede că altcineva e nebun. Doar și eu sunt dusă cu totul.

- Poate că toți suntem acum.

- Posibil.

Stăteau întinși, legănându-se înainte și înapoi. Te rog,

timpule, oprește-te. Vântul zdrăngănea prin pădure; îi auzeau rafalele individuale măturând cumpăna apelor. Crengi care scârțâiau, trosnetul ocazional urmat de zgomotul ruperii, toate într-un șuierat de aer, bocind și urlând, umplând totul cu acompaniamentul său.

Discutară încet despre căsuțe din copaci. Ea îi povesti totul despre cea pe care o avusese în curtea din spate a casei, despre nopțile petrecute afară, ceaiurile organizate de ea, pisicile ei, un raton din vecini, un oposum.

- Am crezut că era un șobolan mare. M-a speriat de moarte.

Frank îi povesti despre dragostea lui pentru casa din copac a Familiei Elvețiene de la Disneyland.

- Plănuiam să mă ascund când se închidea parcul. Insula lui Tom Sawyer era împărțită în două de un gard, cu o zonă de întreținere situată la nordul celei pentru public. Eram sigur că pot să sar peste gard și să mă ascund, dar astfel aș fi rămas blocat pe insulă. M-am hotărât că ar fi bine vara, puteam să înot până la Frontierland și să mă strecur prin New Orleans până la copac. Cu hainele pe cap, cu prosop și toate alea. Am exersat înotatul fără brațe.

Caroline izbucni în râs.

- Și de ce n-ai făcut-o?

- Habar n-aveam ce să le spun părinților mei. Nu voiam să-și facă griji.

- Ce băiat cuminte!

- Aș fi pățit-o.

- Adevărat.

Ceva mai târziu, Caroline îl întrebă:

- Crezi că putem deschide cortul să ne uităm la stele? Are să ne sufle vântul?

- Oarecum. Putem ieși pe jumătate afară și să tragem fermoarul ușii cortului. Eu așa fac de multe ori.

- Bine, hai să încercăm.

Frank deschise fermoarul ușii cortului. Frigul se strecură înăuntru peste ei și se înfofoliră în sacul de dormit. Frank închise fermoarul acestuia până le rămaseră numai fețele afară din sac. Așezați cum trebuie pe saltea începură să se încălzească unul de la celălalt. Se sărutară cât de mult le permitea fața lui Frank, care nu suporta prea multe. Când porniră să facă dragoste din nou, o făcură mai lent de această dată. Se mișcau legănați de vânt, încet înainte și înapoi, ca și cum s-ar fi aflat într-un tren sau

pe un uriaș pat cu apă. Era perfect și începură să râdă, trebuiau să se rupă de ritmul copacului, ceea ce și făcură.

După aceea el întrebă:

- Cum să procedez cu cipurile?

- Îți las bagheta. Poți să te curăți complet și s-ar putea să nu aibă poziția determinată prin GPS a acestui loc. N-ai putea să te muți în alt copac cu lucruri despre care ești sigur că sunt curate?

- Cred că da. Toată treaba e destul de modulară, desigur.

Frank realizează că se atașase de copacul lui, chiar dacă în jur mai erau zece mii de alții asemeni lui.

- Dacă ai un loc curat, n-or să știe unde te afli. Cel puțin atunci când nu ești în mașină.

- Ar trebui să las o mulțime de lucruri în mașină.

- Ar crede că locuiești în ea. Ar trebui să te verifici cu bagheta când ajungi aici și să se vezi dacă ai „cules” ceva. Dacă ai dori să te pui serios pe treabă, atunci ai scăpa de monovolum și de telefon, ai folosi numai chestii publice și ai cumpăra totul cu bani gheață. Noi îi spunem involuție.

Frank izbucni în râs.

- Oricum încercam să fac asta.

- Văd. Numai că ar trebui să o faci în altă zonă.

El încuviință din cap. Își îngropă fața în părul de pe creștetul capului ei. Bucle strânse, un fel de șampon de lămâie și chiparos; îi simți trupul peste al lui și fu din nou străfulgerat de dorință. Caroline îl ajută. Era puternică, curajoasă, interesată. Îl plăcea, îl dorea. După patru ani ar fi dorit probabil pe oricine, dar acum îl dorea pe el.

- Și cu tine cum rămâne? întrebă el.

Caroline ridică din umeri.

- Soțul..., el știe că tu știi că te spionează?

- Trebuie să știe...

Grimasa o făcea să semene, în lumina proiectată de jos de lampa de pe podea a lui Frank, cu una dintre măștile de demoni khembali: frică, disperare, mânie. Văzând-o, Frank simți cum îl străbate un val de profundă antipatie față de soțul ei. Voia să scape de el. Să-l îndepărteze ca pe un cip. S-o protejeze, s-o facă fericită...

- ... dar nu discutăm despre asta, zise ea.

- Nu sună bine.

- Nu este bine. Trebuie să scap. Numai că există unele

complicații legate de noul lui serviciu. Trebuie să fac altceva mai întâi.

Tăcu, iar trupul ei, încă peste al lui, nu se mai contopea cu el ca înainte. O altă senzație nouă, aceea de deosebire a ei, dezbrăcată peste el. Îl apucă tremuratul și trase sacul de puf înapoi peste capetele lor.

- Deci ai făcut rost de numerele de telefon public.

- Da.

Își amintea în ciuda loviturii.

- Când vorbim?

- La ora nouă seara în fiecare vineri?

- Sigur. Iar dacă suntem nevoiți să lipsim la apel, rămâne sigur pentru săptămâna următoare și dacă lipsim din nou la apel, te sun pe mobil.

- În regulă.

Fu pătruns de căldura ei. Se strânsesă în brațe în copac, în acel moment al furtunii.

- Bine, zise el.

* * *

SARI ÎNAINTE SĂ TE UIȚI.

Iarna se instalase de-a binelea. Asupra orașului se abătu o serie de furtuni violente ca acelea care loviseră Londra, numai că mai uscate, dar vântoase și friguroase, cu puțină zăpadă, ceea ce le făcea însă să pară mai reci. Kenzo spunea că nu se mai pomenise o asemenea iarnă din Dryasul Recent; era mai grea decât Mica Eră Glaciară din secolul al paisprezecelea, un adevărat eveniment caracteristic stagnării din Atlanticul de Nord. Temperaturile medii din estul Americii de Nord și din Europa de Vest scăzuseră cu treizeci de grade Fahrenheit.

Frank petrecea cât de mult timp putea afară pe furtună, îi plăcea să se afle în mijlocul ei. Îi plăcea sentimentul care-i rămăsese după noaptea petrecută alături de Caroline. Senzația de plutire îi revenise, în mod evident o modalitate de conștientizare a propriului corp ca răspuns la anumite stări emoționale, dând naștere clișeului. Ușurința ființei.

Iarna grea semăna cu mutatul la altitudini sau latitudini mai mari. Se afla în sălbăticie și era îndrăgostit, iar din combinația celor două rezulta un soi de extaz, un nou tărâm al bucuriei... „bucuria care nu vrea să mă lase să stau pe scaun, care mă face să sar brusc în picioare și mă face să străbat camera cu pași mari, precum un tigru în cușcă - și nu mă pot liniști și concentra

nici măcar cât să aștern în cuvinte englezești gândul ce mă înfioară; dacă n-o să scriu niciodată o carte sau un rând? – pentru o clipită ochii ochilor mei s-au deschis.”

Emersonfortheday într-adevăr. Un om care știa cum te face bucuria să plutești. Nu-i de mirare că dăduseră numele lui unor școli. Puteai învăța multe numai citindu-l.

Mergea regulat prin parc cu rachetele în picioare și începu să facă drumuri la mai mare depărtare în oraș, plimbări lungi pe fiecare latură a parcului. Aici își găseau refugiul indivizii fără casă, iar libergetarienii și animalele fugite își făceau culcuș. Frank se hotărî ca, ori de câte ori nu știa ce să facă, să se ducă în vizită la cât mai mulți dintre camarazi și ceilalți indivizi fără casă din Northwest, ca să se asigure că erau echipați corespunzător pentru ferocitatea elementelor. Și dacă găsea indivizi complet necunoscuți înghesuți la gurile de aerisire de la metrou și la alte mici radiatoare din oraș tot vorbea cu ei, iar dacă aceștia se dovedeau receptivi, le făcea rost de încă un strat de nailon, cel puțin. Majoritatea aveau ceva puf sau lână pe ei, însă un număr surprinzător de mare încă mai tremura sub bumbac, carton, plastic, cauciuc buretos sau ziare. Frank nu putea face nimic altceva decât să dea din cap. „Nu purtați bumbac!” insista el pe lângă necunoscuți. Unii chiar îl recunoșteau drept Johnny Appletent.

Începu să facă vizite pe la magazinele cu produse la mâna a doua și pe la cele de articole sportive, cumpărând produse ignorate de alții sau aflate la reduceri, mai ales haine din fibre sintetice și saci de dormit din puf ieftini, dar buni. O dată cumpără un raft întreg de izmene lungi din capilenă și tricouri cu mânecă lungă din același material. Erau bune, asemănătoare cu unul dintre straturile de îmbrăcăminte interioare pe care le purta și el. Următoarea dată când ieși în parc și văzu că unii dintre camarazi se întorseseră la Sleepy Hollow, iar adăposturile lor erau mai vai de capul lor ca altă dată, le aruncă câte un set de haine legate una de alta în fiecare dintre ele.

– Purtați asta pe piele! Să nu purtați nimic altceva în afară de asta pe piele. *Fără bumbac!* Aruncați toate porcăriile de bumbac! O să înghețați în porcăriile alea de bumbac.

– E frig al dracului.

– Da, este. Puneți-vă asta pe voi și nu stați în bătaia vântului.

– Pe bune?

– Nu frigul e problema, ci vântul, zise Andy. Vâântul.

- Da, da, da. Corect.

- Asta spun toți.

Frank pufni.

- Sigur.

Era noul truism, de care Frank era deja sătul. La fel cum vara lumea zicea: „Nu căldura e problema, ci umiditatea” până-ți venea să urli, iarna zicea: „Nu frigul e problema, ci vântul.” Era atât de obositor s-o tot auzi! Cum lui Andy îi stătea în fire să repete chestiile evidente, această nouă mantră era de neevitat.

Și era, cu siguranță, adevărată. În nopțile fără vânt, Frank pornea încălțat cu rachetele prin pădure, complet izolat împotriva frigului, se încălzea de la efort, iar straturile de haine îi rețineau căldura, sub geacă și pantalonii de vânt. Singura problemă era să nu transpire. Parcă ar fi fost într-un costum de cosmonaut.

Totul se schimba însă pe vânt. Ce mare devenea lumea și ce rece! Stratul lui exterior era izolat contra vântului cât se putea de bine, numai că vântul tot îl flutura și-i aspira fiecare mișcare pe care o făcea. În nopțile cu cea mai proastă vreme, dacă voia să meargă contra vântului, era nevoit să se întoarcă cu spatele și să meargă ca racul pentru ca să-și protejeze fața de degerături. Ziua se obișnuise să poarte ochelari de soare cu o apărătoare pentru nas, deoarece, având nasul amortit tot timpul, nu-și putea da seama dacă îi degera sau nu. Îl văzuse de mai multe ori alb în oglindă atunci când se întorsese la mașină. Apărătoarea pentru nas îl ajuta în această problemă și-i dădea în același timp un aer medieval de locuitor al unui burg din picturile lui Brueghel. La sfârșitul unei plimbări atârnav de ea țurțuri de muci, dar măcar îi ținea nasul cald.

Sărmanului său nas îi era bine, dar curând descoperi că existau și alte protuberanțe care necesitau protecție suplimentară. Într-o sâmbătă după-amiază, după ce terminase o plimbare lungă, se opri în pădure să urineze și constată, spre groaza lui, că penisul îi era la fel de amortit ca și nasul! Amortit de frig, ceea ce însemna că i se dezgheța în mână, cu cele mai dureroase pișcături pe care le simțise vreodată, o agonie care-l ardea și care dură vreo zece minute. Plânse și-i curse nasul, iar totul îi îngheță pe față. O demonstrație neobișnuită a densității terminațiilor nervoase din acea zonă, ca în acea ilustrație veche a corpului uman unde părțile acestuia erau reprezentate proporționat cu numărul de nervi din ele, compunând astfel o

siluetă de coșmar, cu o gură, mâini și organe genitale uriașe.

Cei care alergau la prânz știau deja tot ce se putea de această problemă. Degerătura peniană era o problemă serioasă și trebuiau luate măsuri de precauție, măcar sub forma unei șosete sau mănuși vârate în indispensabili, dar și indispensabili de nailon antivânt, geci mai lungi și alte articole asemănătoare.

- Ce-ți trebuie ție este un suspensor din blană de iepure, cu partea cu perii întoarsă spre înăuntru. Ai putea face avere vânzând așa ceva.

Astfel Frank nu mai uită niciodată să acorde atenției problemei și nu numai pentru el. La vreo două săptămâni mai târziu, când intră în Sleepy Hollow:

- Hei, Nas Sângerând!

- Bună ziua, domnilor. Ce vă mai fac penisurile?

- Yarr!

Chicoteli, râsete.

- Acum iese adevărul la iveală! Acum știm ce caută aici!

- Ați vrea voi. Reușiți să vă feriți de degerături?

- NU.

Mormăituri și gemete.

- E un adăpost deschis pe lângă UDC, sala de sport a școlii și niște săli de clasă, e un loc destul de plăcut.

- Știm. Dă-te naibii!

- Dl. Nas. Dl. Bagă-nasu Năsos.

- Dl. Bagă-nasu Nas Știetot.

- Mda, e mai bine decât să mori degerat.

- Dă-te naibii! Avem noi soluțiile noastre.

- Asta ne e soarta, să stăm aici, dar o să supraviețuim.

- Așa sper.

Veni ziua de vineri și se duse să mănânce la un restaurant mexican de pe Wisconsin aproape de metrou. Își dădea deja seama că aceasta urma să-i devină noua rutină de vineri seara. Locul era unul mic fără pretenții, unde putea să stea la bar citind pe laptop. Să se ducă la *Emersonfortheway.com*, să caute: „soartă”.

„Munții sunt mari poeți, iar o privire spre această stâncă distruge multă proză. Viața, societatea încep să se lumineze și să devină transparente, iar noi generalizăm bine și cu curaj.

Spațiul este simțit ca un lucru mareț. Cu un pic de chin și

strâmtorare în noi, râdem și sărim să vedem pădurea și marea, care nu sunt decât căi și crăpături ale marelui Spațiu în care lumea înoată precum o barcă de pescuit pe mare.”

Cât de adevărat! Numai că fragmentul se dovedi a fi din eseul „Soarta” și nu despre soarta în sine. Încearcă din nou, căutare de cuvinte în texte:

„Utilizarea corectă a Sorții este aceea de a ne aduce comportamentul la înălțimea naturii. Omul trebuie să se poată compara de pe poziție de superioritate cu un râu, un stejar sau un munte. Și nu va fi mai prejos de curgerea, întinderea sau rezistența lor.”

Oh, da! Ce bine exprimat! Ce adorator elocvent și cu spirit ascuțit de observație era bătrânul Waldo! Și de ce nu? Vremea din New England era grandioasă, proiectându-i pădurea prozaică la înălțimea Himalayei sau țărmurilor Oceanului Arctic.

Se făcuse aproape ora nouă. Sări de pe scaun și își achită nota cu bani gheață, așa cum proceda cât de des putea în ultima vreme.

Telefonul public pe care-l alesese se afla în complexul stației de transport metropolitan Bethesda, lângă stația de autobuz. Câteva telefoane erau așezate pe un rând, iar el se duse la cel din capăt și scoase o cartelă telefonică, o băgă în lăcașul destinat și formă numărul ei.

Niciun răspuns. Lăsă telefonul să sune mult, după care închise.

Rămase lângă telefon, gândindu-se. Să fi fost oare semn rău? Îi spusese că s-ar putea să nu meargă în fiecare săptămână. Habar nu avea ce program avea ea în fiecare zi. Cum ar fi putut să meargă cu un soț cu care nu te mai culcai de patru ani de zile?

Când telefonul sună, sări și înșfăcă receptorul.

– Alo?

– Bună, Frank, sunt Caroline. Tu ai sunat mai înainte?

– Da.

– Îmi pare rău, dar nu am putut ajunge mai devreme. Speram să mai fii acolo.

– Desigur. Oricum ar trebui să avem un fel de interval.

– Adevărat.

– Și... cum merge treaba?

– Nebunie. Peste tot.

- Toate bune?

- Da.

Refăcură delicat intimitatea în care se aflaseră cu o săptămână mai înainte. Era greu de realizat la telefon, dar vocea din urechea lui îi evoca o mare parte din ea, așa că riscă: „Cum mai merg lucrurile pe acasă? M-am gândit la tine...” Apoi ea îi povesti un pic despre relația ei și se refăcu legătura dintre ei, sentimentul de apropiere pe care îl putea crea Caroline cu o privire sau atingere sau, ca acum, cu vocea-i clară și joasă. Distanța dintre ea și soțul ei exista de ani de zile, îi spuse, poate chiar de la început. Se cunoscuseră la serviciu, el era mai în vârstă, fusese unul dintre șefii ei, iar acum era la o altă agenție, „mai secretă decât cele secrete.” Niciodată nu se certaseră la cuțite, dar, de câțiva ani, el nu prea mai dădea pe acasă și nici nu mai manifesta vreun interes sexual față de ea („Incredibil”, zisese Frank). Înainte să se cunoască, el lucrase pentru o vreme în Afganistan, așa că cine știa ce urmărea de fapt.

Informația îi dădu fiori.

- Cum de v-ați cuplat? nu se putu el abține să întrebe.

- Nu știu. Sora mea zice că-mi place să remontezi tipi dați peste cap și nu mă refer la tine! se grăbi ea să adauge.

Frank se mulțumi să râdă.

- E în regulă. Poate că sora ta avea dreptate. Sunt sigur dat peste cap, dar tu chiar mă remontezi.

- Și tu pe mine, crede-mă.

Ulterior însă, continuă ea, descoperise din întâmplare că îi pusese cipuri – de ce, nu putea fi sigură, și de atunci între ei se purtase un război rece, tăcut și straniu.

Frank se cutremură la acest gând. Discutară apoi despre alte lucruri. Despre cum făceau sport, despre vreme.

- M-am gândit la tine aseară când a bătut vântul.

- Și eu.

Noaptea lor cu vânt, oh!

- Vreau să te mai văd, îi spuse ea.

- Când putem să ne vedem?

- Nu știu. O să caut o ocazie. Se întâmplă niște chestii cu care se poate să fiu nevoită să mă confrunt. Poate că o să aranjez ceva până săptămâna viitoare.

- Bun, rămâne pe săptămâna viitoare. Care din noi să sune?

- Te sun eu. O să încep cu același număr.

- În regulă.

Se întoarse la monovolumul lui, trecând pe lângă prima lor cușcă a liftului de pe Wisconsin Avenue, apoi pe lângă micul parc în care se întâlniseră primele două dăți. Locurile lui cu Caroline. Își dădea seama că aveau să se adauge setului lui de obișnuințe, transformându-le pe toate celelalte. Devenise animal fugar, devenise optimodal, devenise omul din Alpi, iar în serile de vineri avea să se ducă să vorbească cu Caroline a lui la telefon, conversații care aveau să ridice și să susțină orice altceva, inclusiv data următoare când aveau să se întâlnească în carne și oase.

* * *

IARNA TRECUT DE LA SUBLIM LA RIDICOL și apoi la catastrofic mai repede decât putu Frank să țină pasul. Îi plăcuse iarna până în momentul în care începu să omoare oameni.

În acea seară, spre exemplu, era frig, dar nu groaznic de frig; vântul nu prea bătea, iar mușcătura lui te înviora. Conta foarte mult modul în care îl trăiai – nu atât îmbrăcămintea, cât ce părere aveai despre el. Dacă îl privea ca pe o expediție transcendențială emersoniană, urcând la o altitudine sau latitudine transcendențială mai mare pe măsură ce se făcea tot mai frig, atunci abia începea să devină interesant – se îndreptau spre ceva ca partea canadiană de la nord de Cercul Polar sau Sierra Nevada, ceea ce era superb. O destinație de dorit cu evlavie.

Numai că în săptămâna următoare temperatura coborî drastic sub nivelul deja scăzut, eveniment uimitor, în ciuda a ceea ce citiseră prin ziare despre alte locuri. Noua scădere îi duse la un nivel echivalent cu Antarctica sau Himalaya, amândouă locuri foarte periculoase.

Prima scădere fu ca un val de frig într-un front de aer rece, venind dinspre Edmonton. Ajunse la miezul nopții, iar pe la ora două dimineața Frank deja nu se mai putea încălzi nici măcar în sacul de dormit – experiență rară pentru el și de aceea înfricoșătoare. Dădu drumul radiatorului și lăsă să se încălzească aerul în cort. Căldura se pierdu însă în afara cortului imediat ce opri radiatorul, iar după ce-l mai aprinse de câteva ori se hotărî să iasă să se plimbe, poate chiar cu mașina, ca să se încălzească un pic de la ea.

Coborâtul pe Miss Piggy îi rezervă o surpriză neplăcută, începu să se legene în vânt, iar mâinile i se răciră atât de tare că nu mai putea să se țină de fustei, așa că trebui să se agațe cu

coatele și să aștepte să se potolească vântul, care însă nu se potoli. Se văzu nevoit să coboare fustei cu fustei, punând piciorul cât putea de bine și să caute iar și iar un punct în care să se agațe cu coatele mai jos. Fustei cu fustei.

În cele din urmă sări pe zăpadă. Apăsă pe telecomandă, dar scara nu se răsuci în sus în noapte. Bateriile erau prea reci.

Era realmente prea frig. Nu puteai supraviețui pe un asemenea frig decât cu echipamentul necesar. Chiar și piti în costumul lui spațial, Frank tot se chinuia să nu-și piardă căldura. Temperatura era la fel ca în zonele mortale de pe Everest sau de pe platoul antarctic.

Cu toate acestea, existau oameni pe afară îmbrăcați doar în bumbac. În blugi și geți negre de piele, pentru numele lui Dumnezeu! Cu ziare pe post de strat izolator, pentru cei mai ghinioniști. Iar animalele, mai puțin cele polare, ar fi murit toate dacă nu se aflau într-unul dintre adăposturi. Vântul îl lovi așa cum n-o mai făcuse decât de câteva ori înainte, mai ales la Cirque of the Unclimbables de pe Yukon, la cățărări pe pereți de stâncă ce durau mai multe zile. Așa ceva într-un oraș semitropical era bizar și constituia o urgență. După sunete își putea da seama că lumea dădea telefoane la 911. Auzea sirene din toate direcțiile.

El era, bineînțeles, în stare să-și poarte singur de grijă. Cheia era să se miște în continuu. Așa că merse pe jos cât putu de mult, dar chiar și așa i se făcu frig. Uitase cu câtă furie te atacă frigul și trebui să-și îngroape fața în partea de glugă expusă vântului; habar n-avea ce-i mai făcea nasul. Se rătăci pentru o vreme și-și făcu griji să nu fi cotit cumva și să o fi luat spre sud pe poteca de pe culme. Deși îngust, în acea noapte parcul era prea lat ca să poată fi traversat.

O porni în sus, sperând că mergea spre vest, dar știind că avea să iasă din parc dacă păstra direcția. Dădea cu picioarele în marginile troienelor, remarcând încă o dată cât de mult conta faptul că purta rachetele, altfel deplasarea în susul unei asemenea pante prin zăpada mare ar fi fost groaznică. Cu toate acestea, era unul dintre puținii oameni din oraș care purta rachete. Numai cei de la GOAF le mai foloseau, din câte văzuse.

Ieși pe Broad Ranch Road, aproape exact în locul unde sperase să ajungă. Dumnezeu să binecuvânteze inconștientul!

Se simți foarte fericit să-și audă monovolumul pornind când întoarse cheia în contact. După ce lăsă motorul să se încălzească

un pic, o porni din loc cu încălzirea dată la maxim. Monovolumul se zgâlțâia de la rafalele de vânt, iar puținele autovehicule aflate pe străzi se clătinau și ele ca bete. SUV-urile păreau în sfârșit în elementul lor, ca și cum toate s-ar fi mutat pe Fairbanks Road.

După ce conduse o vreme se încălzi. Se crăpă de ziuă cu un cer roșu și mare. Se întoarse în parc pe rachete, ducându-se la Zona 21 ca să vadă ce mai făceau camarazii.

- Hei, Năsosule! Ar trebui să ai un butoiăș de rachiu sub bărbie.

- Sunt uimit să văd că sunteți în viață. Cum ați reușit?

- Focul.

Zeno făcu semn spre el, palid în grămada uriașă de cenușă.

- Am stat lângă el toată noaptea.

- L-am ținut mare, a tot trebuit să ne ducem după crengi. Era al naibii de rece. Stăteam cam la cincisprezece centimetri de focul ăsta mare și chiar și așa tot îmi îngheța spatele. Pe o parte mă prăjeam și pe alta degeram.

- A fost frig toată noaptea. Aveți suficiente lemne de foc sau ce ardeți?

- Avem tot lemnul rămas după inundații.

- Păi nu e încă verde?

- Da, la naiba, dar avem o canistră de benzină și Tăietorul o umple de la mașini. Benzina de la mașini arde al dracului de bine, explodează în foc și trebuie să fii foarte atent.

- În regulă, numai să nu vă dați foc. Este un adăpost la UDC...

- Da, da, dă-i drumul. Dă-i drumu'! Du-te și ajută niște amărâți care probabil că au nevoie.

Aveau dreptate așa că Frank plecă. Afară din parc, în orașul paralizat.

La Starbucks se spunea că în zori fuseseră cincizeci de grade Fahrenheit sub zero (45°C). Aproape o sută de grade mai puțin decât temperatura medie din timpul zilei – asta da schimbare climatică. Sirenele încă mai urlau pe tot cuprinsul orașului.

Frank o sună pe Diane, care era deja la serviciu, desigur, dar numai pentru că rămăsese peste noapte acolo. „Nici să nu te gândești să vii la lucru!” îi spusese ea.

- Nimeni n-ar trebui nici măcar să încerce. Îți vine să crezi?

- Da, răspunse Frank.

FEMA⁷⁵ deja declarase zona drept calamitată, îi spuse Diane. Angajaților instituțiilor federale li se spunea acum să stea acasă, la fel ca și ceilalți oameni, cu excepția celor care lucrau la serviciile de urgență. Liniile telefonice nu mai funcționau, se raportaseră pene de curent, iar zonele respective se aflau în stare de criză. Unele din conductele principale de alimentare cu apă înghețaseră și se spărseseră, incendii rămăneau nestinse și, fără îndoială, mii de oameni erau în pericol să moară înghețați în propriile case. Era șase dimineața și situația de urgență era deja una extrem de gravă.

- Bine Diane, țin legătura cu tine și-mi las telefonul pornit.
- Ce ai de gând să faci?
- Cred că mă duc să văd cu ce pot să fiu de ajutor la grădina zoologică. Mai sunt încă multe animale în libertate.
- Ai grijă! Un asemenea frig e periculos!
- O să am. Am echipament pentru Pol, n-o să pățesc nimic.
- Bine, hai să vorbim.

Așadar Frank era liber să facă ce voia. „Uuuuup!”

Toate străzile din Northwest erau goale sau aproape goale. Gata cu blugii și gecile de vânt, singurii oameni care ieșeau erau îmbrăcați ca pentru o expediție polară sau măcar ca pentru o zi de schi foarte friguroasă. Acești oameni se salutau cu veselia celui care moștenise pământul. Mai întâi fuseseră numai bărbați, ieșiți să vadă dacă nu pot să dea o mână de ajutor sau atrași de iadul de afară, după care mai apăruseră și câteva femei, al căror număr se mărise pe măsură ce ziua se scurgea, cel mai adesea în culori strălucitoare de schi. Spiritul de trupă era la cote înalte. Oamenii își făceau cu mâna când treceau unii pe lângă alții, se opreau să stea de vorbă pe stradă. Toți erau de acord că oricine ieșea pe o asemenea vreme fără echipament adecvat avea să intre în hipotermie rapid, pe când cu un echipament bun și efort constant o duceai foarte bine. Era o experiență uimitoare a sublimului tehnologic, o religie naturală evidentă. Spațiul era perceput ca un lucru mareț. Unele dintre cafenele erau deschise, așa că Frank se adăpostea din când în când în ele, ca toată lumea, ca să mai scape un pic de frigul pătrunzător. Peșteri încălzite, când nu mai puteai suporta, atâta timp cât în zonă mai

---

⁷⁵ Agenția Federală pentru Managementul Situațiilor de Urgență – Federal Emergency Management Agency.

era electricitate, desigur. Zonele rămase fără curent electric aveau să aibă probleme și probabil avea să fie necesară evacuarea lor.

- Sunt din Ohio, îi zise un om lui Frank în fața unui Starbucks. Asta nu-i nimic!

- E destul de frig, replică Frank.

- Adevărat! Dar nu prea bate vântul, slavă Domnului! Pentru că nu frigul e problema, ci...

După ce făcu turul Connecticut Avenue, Frank porni la o vânătoare prin Parcul Rock Creek, luându-o pe Western Ridge Trail și aventurându-se în josul fiecărei poteci laterale. Fu ușurat să constate că parcul era aproape gol. Căprioarele stăteau vârate în tufărișurile și văgăunile lor; se întrebă dacă erau de ajuns, altfel foarte multe ar fi putut să moară. Dar nu se știe niciodată. Zăpada oferea o izolare și protecție extraordinar de bună la vânt, iar căprioarele mai trecuseră și prin alte ierni. Adevărul e că le-ar fi prins bine o rărire. În realitate însă, îl îngrijorau animalele fugite.

Atunci găsi trei oameni, încă înghesuiți unii într-alții într-un adăpost de lemn și carton, lângă zona 9. Inițial crezu că muriseră, dar mișcă. Sună la 911 și așteptă, făcându-i-se din ce în ce mai frig în timp ce încerca să-i trezească, până când sosiră niște pompieri. Îi ajută să-i care pe cei trei spre mașină, doi dintre ei fiind duși cu targa; al treilea, care se aflase în mijloc era într-o stare ceva mai bună.

Se întoarse să mai caute și alții. Rock Creek era înghețat până la fund, desigur. Tot parcul era tăcut, la fel și orașul de dincolo de el, cu excepția vaietelor constante al sirenelor, care se întretăiau ca scoase de coioți torturați sau giboni cu megafoane.

Pompierii îi spusese că rețeaua de electricitate avea să cedeze masiv din cauza consumului atât de mare. Companiile de electricitate instituiseră preventiv scăderi de tensiune pentru ca să evite defectarea sistemului. Mașinile pompierilor erau printre puținele pe care se putea conta să pornească, deoarece erau ținute în garaje încălzite. Radiatoarele cu baterie erau de importanță capitală pe asemenea temperaturi, numai că nimeni nu avea așa ceva.

- Mie mi-a pornit monovolumul de dimineață, le spusese Frank.

- O dată pornește, de obicei, dar să nu fii sigur că are să mai pornească, le vin de hac temperaturile astea. Sunt cincizeci de

grade sub zero!

- Știu.

„Ce noroc că nu bate vântul!” ziseră ei.

Frank verifică adăposturile încălzite amenajate pentru animalele fugite. În cazul unei căderi de curent la acestea, rezultatul ar fi fost catastrofal. În fiecare adăpost se înghesuia o menajerie de animale nefericite, ca niște mici bucăți naufragiate din Arca lui Noe, fiecare creatură liniștită și încovrigată. Gibonii atârnav de colțurile acoperișului aproape de elementii care asigurau încălzirea, cu o încruntătură pe chip ca Stan și Bran după o inversare de roluri.

Frank o sună pe Nancy și-i dădu raportul. Personalul de la grădina zoologică făcea tot ce-i stătea în putință să adune ce animale putea, dar cele care se fereau erau sperioase și hotărâte să rămână afară: dacă oamenii de la zoo ar fi încercat să le prindă, existau șanse mari să le facă să fugă și astfel să le ucidă. Mai bine să le lase să se ducă singure la adăposturi și să spere că avea să fie de ajuns.

- Există generator de rezervă pentru radiatoare?

- Nu. Ține-le pumnii.

Își continuă căutarea. Soarele jos dădea tuturor lucrurilor o nuanță argintie orbitoare. Temperatura urcase la douăzeci de grade Fahrenheit sub zero (-28°C), care, împreună cu lumina soarelui de amiază te făceau să te simți altfel atunci când mergeai. Corpul lui își aminti cât de mare era diferența între frig și superfrig, astfel încât, în cele din urmă, zece grade Fahrenheit sub zero (-23°C) deveniră confortabile, deoarece la treizeci de grade sub zero (-34°C) era atât de rău, iar zece grade Fahrenheit peste zero (-12°C) deveneau temperatură de mânecă scurtă, în timp ce cincizeci de grade sub zero (-45°C) însemnau mereu granița morții subite.

Căzu curentul la vest de Connecticut Avenue și Frank se duse acolo ca să dea o mână de ajutor unei echipe ce mergea din ușă în ușă ca să se asigure că oamenii nu pățiseră nimic, cărându-i din când în când pe cei în hipotermie la mașinile de pompieri și ambulanțele care-i duceau la adăposturi și spitale. În cele din urmă, mâinile îi deveniră prea reci ca să mai poată continua. Fu nevoit să se retragă într-o cafenea UDC și să bea o cafea laolaltă cu toți ceilalți aventurieri înghesuiți în local ca sardelele. Furnicăturile dureroase din degetele lui care-și reveneau, deși nu semănau nici pe departe cu senzația pe care o avusese în penis.

După care cafeneaua fu nevoită să oprească servirea clienților pentru că îi înghețaseră conductele și rezerva de apă pusă deoparte i se consumase. Ținu deschis numai ca să ofere adăpost. Stricăciunile provocate țevelor aveau să coste milioane de dolari, spuse cineva, iar repararea lor avea să dureze săptămâni sau luni de zile. S-ar fi putut să se confrunte cu o criză de apă la fel de gravă ca aceea de după inundații, când, vreme de câteva zile, fusese greu să găsești apă potabilă și toalete funcționale. Lumea nu se gândea la asemenea lucruri până nu se petreceau, iar atunci era ca și cum ar fi descoperit încă un călcâi al lui Ahile fiindcă acesta se fracturase.

Sunetele sirenelor păreau să se unească în direcția lor. Frank ieși și aruncă o privire de jur împrejur; văzu un fum negru și gros ridicându-se de undeva dintre Connecticut și parc la sud de locul unde era parcată mașina lui. O porni grăbit într-acolo, lovindu-și mâinile străbătute de furnicături una de alta în timp ce mergea.

Se părea că niște ocupanți ilegali dăduseră din greșală foc unei case abandonate. Vâlvătaia era deja scăpată de sub control, ardeau câteva case și niște copaci, sfârșind în flăcări palide. Căldura radiată îl lovea pe Frank peste față. Când sosiră mașinile de pompieri, constatară că apa înghețase în hidrante și trebuiră să se ocupe de acea problemă în loc de foc. Un elicopter veni huruind și își lansă încărcătura de substanțe chimice fără cine știe ce efect, din câte își dădea seama Frank. Trebuie că era periculos să pilotezi elicoptere pe un asemenea frig; se făcea asta în Antarctica, dar elicopterele respective erau pregătite special. Cei de la programul antarctic de la FNS erau, fără îndoială, extrem de ocupați, ajutând cum puteau și ei. Nu se mai alerga la prânz azi. La fel și Corpul Inginerilor. Era esențială menținerea alimentării cu energie electrică. Dacă apărea vreo pană serioasă în oraș, mulți oameni aveau să înghețe.

Discutând cu câțiva dintre pompierii din jurul hidrantului, Frank află că erau deja douăzeci și patru de incendii în zona metropolitană. Toate forțele de intervenție în caz de urgență erau pe străzi: pompierii, poliția, paramedicii, echipele de reparații de la compania de electricitate; fusese chemată și Garda Națională. Toți ceilalți oameni erau îndemnați să stea acasă, dar, în ciuda acestui fapt, numărul de oameni de pe străzi crescuse pe măsură ce ziua se scurgea, toți înfolați și purtând măști de schi, plimbându-se pe străzile goale, dând impresia că jefuitorii de bănci ar fi făcut o revoluție importantă.

Mai izbucni încă un incendiu în Georgetown, zonă care rămase apoi fără curent și în care erau înghețate hidrantele. Frank se duse acolo cu mașina, care continua să pornească și făcu pe taximetristul pentru vreo două ore, ducând oamenii de la casele și apartamentele înghețate în campusul Universității Georgetown, unde clădirile erau încălzite de generatoare. Spitalul Universității George Washington funcționa și el pe generatoare, iar, pentru o vreme, transportatul oamenilor fu cel mai bun mod în care Frank putea să dea o mână de ajutor, apoi străzile se blocau din nou de la trafic; uimitor lucru – erau încă minus 20 de grade Fahrenheit (-28°C) și traficul de tip pornit-oprit revenise în Foggy Bottom⁷⁶. Parcă iar în Georgetown și se alătură unui grup de voluntari care mergea din ușă în ușă în zona lipsită de curent ca să se asigure că toată lumea care se afla pe afară chiar voia să se afle acolo.

Străzile rezidențiale în Georgetown îl surprinseră pe Frank. Nu se mai plimbase niciodată pe ele, nici măcar cu mașina, și se simțea ca transportat într-un cartier vechi, confortabil și de modă veche dintr-un oraș european. Plin de culoare, curat, lucrat de mână, la scară umană – străzile erau precum cele pe care încerca să le închipuie Strada Mare din Disneyland, însă mult mai reale, desigur, deși tot ca de jucărie. Ca sătucul dintr-un glob de sticlă plin cu zăpadă al unui prespapier. Avea să trebuiască să se întoarcă să-l vadă mai bine în condiții ceva mai normale.

Deasupra, cerul nu semăna deloc cu cel dintr-un prespapier, negru de la fumul care urca în fâșii late pe tot cuprinsul lui. O enormă populație trăia ascunsă în pădurea din jurul orașului și aproape fiecare cămin trebuie să fi avut un foc în el, care, într-un anume procent dintre acestea, o luase razna și arsese toată casa, adăugând fumul și mai mare la focurile din coș, astfel încât văzduhul era acum brăzdat cu negru, cu fulgi de cenușă care cădeau, mai ușori decât cei de zăpadă. Frank nu putea simți mirosul fumului din cauza nasului, dar îi putea simți gustul ca un nisip pe limbă, ușor înțepător. Se întrebă dacă avea să-și recapete vreodată simțul mirosului.

O mașină de pompieri coborî vaitându-se pe Wisconsin și din ea săriră niște pompieri care duseră o pompă și un furtun până la

---

⁷⁶ Cartier din Washington din secolul al nouăsprezecelea, al cărui nume vine de la altitudinea joasă a amplasamentului, care ducea la concentrarea în zonă a ceții mlaștinilor ce existau la începuturile orașului și a fumului provenit de la fabrici.

Potomac. Fu nevoie de ceva muncă stângace cu drujbele la spargerea gheții ce acoperea fluviul precum o mare placă albă de la un mal la altul. Se adună o mulțime care se uita și striga încurajări, cu respirația înghețând deasupra capetelor într-un norișor. Pocnetul și zgomotul unui generator Honda pornind, demultiplicat în momentul acționării pompei, un moment de suspans când nu se întâmplă nimic, apoi furtunul aplatizat se umflă ca un șarpe ce înghițea un șoarece și apa țâșni din muștiucul mare ținut de doi pompieri, care îl fixară rapid de un suport și îndreptară jetul alb către marginea principală a flăcării. Mulțimea izbucni în urale. Apa proiectată în sus din jetul de apă avu timp să înghețe în aer, decorând acoperișurile caselor din jur cu zăpadă asemenea celei pe care o vedeai în stațiunile de schi. Un negru înalt zâmbi către Frank: „Au înghețat focul.”

Mai târziu în acea zi, Frank se întoarse la Potomac ca să se plimbe pe gheață. Unei mulțimi de oameni îi venise aceeași idee. La fel se întâmplase și la Londra cu două săptămâni înainte, iar oamenii de pe tot cuprinsul lumii văzuseră imagini cu marele festival organizat spontan de către londonezi, care sărbătoreau înghețul în stil elisabetan. Acum pe Potomac, oamenii fie stăteau, fie schiau, jucau fotbal american sau european ori o versiune improvizată de curling. Unul sau doi erau încălțați cu patine și alunecau prin mulțime, dar majoritatea se dădeau pe gheață în ghetete sau pantofi obișnuiți. Un individ cu un căruț de hot-dog era ocupat să-și vândă tot stocul de marfă. Gheața de pe râu era de obicei albă, dar pe ici și colo era limpede ca sticla și prin ea se vedea apa neagră mișcându-se dedesubt. Inițial, plimbatul prin aceste zone limpezi era înspăimântător, dar nici măcar grupurile numeroase și salturile mari în aer nu provocară tremurul gheții, care, văzută în zona câte unei copci, părea să fie groasă de circa șizeci și șase de centimetri sau chiar mai mult.

Când apusul coborî pieziș peste Potomac, lumina îi păru lui Frank ca luată din alt tablou de Brueghel. Una dintre scenele sale flamande de pe canal, cu excepția faptului că majoritatea populației din Washington era de culoare. Aici, afară pe râu, se putea vedea acest lucru într-un mod în care Northwest și Arlington nu-l dădeau la iveală niciodată. Parc-ar fi fost un carnaval pe gheață, la care participanții improvizau o îmbrăcăminte suficient de caldă cât să le permită să stea acolo, care le devenea atunci costum. O trupă cu darabane metalice uriașe completa nota caraibiană. Bătăi cu bulgări, alunecat,

break-dancing și curling care aducea mai degrabă cu bowling-ul, fotbal american, toate aveau loc aici între Virginia și Districtul Columbia, pe acest nou teren apărut brusc. În lumina pălindă, întreaga lume părea să fi căpătat o nuanță roșiatic-fumărie, cu gheața fluviului albă, dar și roșie și contrastul dintre zăpadă și fețele întunecate diminuat în cele din urmă până în punctul în care Frank putea să-i vadă bine pe oameni. I se păreau o populație extraordinar de frumoasă, în care era reprezentată fiecare etnie și rasă a Pământului – multe fețe negre pline de viață și frumoase, vesele până la euforie, răzând pe măsură ce asimilau peisajul – albi ce se înroșiseră precum apusul, îmbrăcați ca L.L. Bean, țigani sau ruși sau precum ce-or fi avut și ei la îndemână – petrecând cu toții pe Potomac, până când, odată cu lăsarea întunericului se făcu prea rece ca să mai poată sta pe afară.

Incendiile arseră toată noaptea și o parte din ziua următoare, dar pe de altă parte, temperaturile nu coborâră sub 10 grade Fahrenheit sub zero⁷⁷. Unii dintre cei aflați în cafenele în dimineața următoare credeau că tot fumul crease un efect similar cu cel produs de încălzitoarele cu petrol pentru pomii fructiferi, izolatorul urban esențial; însă nici în țară temperaturile nu coborâseră la fel de mult ca în noaptea anterioară. Minimul fusese ceva ciudat, un record istoric pentru oraș, încât până și „Post” apăruse în dimineața următoare cu un titlu ca de tabloid londonez: CINCIZECI DE GRADE SUB ZERO.

Deși nu se mai făcu atât de frig în zilele care urma, temperatura rămase totuși la destul de multe grade sub zero, ținând orașul într-o stare de criză. Mai întâi diluviul, acum înghețul cel mare, cu incendii pe scară largă – ce avea să mai urmeze?

– Există șanse excelente ca să fie secetă la vară, chicoti Kenzo când Frank discută cu el la telefon. Am putea realiza un ciclu. Iar mâine are să fie vânt.

FNS rămase închisă, la fel ca și restul instituțiilor guvernamentale federale. Frank o suna pe Diane în fiecare dimineață, iar o dată când se lamentă pe tema muncii pierdute, aceasta îi zise:

– Nu-ți fă griji, eu pun Congresul la treabă în fiecare zi. Îi scot

---

⁷⁷ -23° C.

afară până arată toți degerați și fiecare dintre ei are să voteze ce le cerem noi data viitoare. Nici nu se putea o situație mai bună.

Astfel că Frank îi ură noroc și își petrecu ziua umblând în sus și în jos pe Connecticut, prin parc și dând o mână de ajutor de câte ori putea, în special la GOAF. Reparat un adăpost încălzit, asigurat alimentare în permanență cu hrană, ajutat la ridicat o cămilă tranchilizată, uitat tot timpul după Șahist și după camarazi. Coborât la Dupont Circle, urcat la Adams Morgan, traversat albia înghețată a pârâului spre Georgia Avenue, minunat în fața arabescurilor albe ale acestuia, și a arhitecturii zburdalnice de gheață și zăpadă.

În a treia noapte a valului de frig dădu peste camarazi, care stăteau ciuciți într-o nișă de beton ce înconjura grilajul de la stația de metrou Dupont. Blocaseră intrândul dinspre trotuar cu un zid de cutii de frigider, cu acoperiș din cutii turtite. Interiorul îngheța la fel de bine ca un frigider vechi.

- Zău așa, oameni buni, spuse Frank. Ar trebui să vă duceți la unul dintre adăposturi, are să bată vântul în curând. E groasă.

- Așa a fost mereu, Sângerându-le.

- Hei, cine câștigă? Unde-i butoiușul de rachiu?

- Sala de sport de la UDC funcționează ca adăpost.

- Dă-o dracului de sală!

- Aici e mai cald.

- Da, da.

Se duse el însuși la adăpostul UDC și-și petrecu o oră plimbându-se printre rândurile de paturi de campanie, dându-le copiilor ciocolată caldă în pahare de carton. Cei fără adăpost ori fără de căldură, era greu să-i diferențiezi în acest loc. Dădu peste femeia care tricota, ce stătea pe patul ei de campanie și-și vedea de împletit și o salută încântat. Se așeză și stătură de vorbă o vreme.

- Băieții de ce nu vor să vină aici?

- Sunt încăpățânați. Dar tu, tu ai venit?

- Nu, dar eu nici n-am nevoie.

Femeia zâmbi cu zâmbetul ei știrb.

- Toți sunteți la fel.

- Ce se mai aude cu Șahistul? Știi ce s-a întâmplat cu el?

- Nu. Pur și simplu n-a mai apărut. Asta nu înseamnă nimic. Cred că probabil s-a mutat.

- Sper.

Femeia tricota imperturbabilă. Își împletise mânuși de un

galben pal cu vârfurile degetelor decupate, împungând materialul ca rădăcinile copacilor.

- Locuia pe undeva prin Northeast. Se poate ca ai lui să se fi mutat.

- Nu crezi că a pățit ceva?

Femeia dădu din cap, numărând în șoaptă.

- Nu cred. Locuiesc pe străzi de doisprezece ani. Rareori pățește cineva ceva. E mai degrabă nesănătos decât periculos.

- Cred și eu. Nu vrei să ai o casă?

- Ba da, dar știi și tu. Casa ți-e acolo unde te afli.

- Îmi spui dacă-l vezi pe Șahist?

- Sigur că da. Oricum aveam de gând. Și eu sunt curioasă.

Frank o porni aiurea pe Connecticut, uitându-se în cafenele, chiar și în cele pentru studenți. Vorbele femeii nu-l liniștiseră. Gândindu-se la situație, se apucă să sune la toți cei despre care știa pe unde se află. Familia Quibler era bine, Charlie și cu Anna lucrau de acasă, se întrerupsese școala, era foc în cămin. Anna comentă că începuse acumulatul de provizii de la băcănii, ceea ce reprezenta o prăbușire a încrederii sociale care ar fi putut afecta grav dinamica normală a aprovizionării. Același lucru începuse deja să se manifeste și la benzinării, se făcuseră cozi care așteptau să facă plinul, oamenii înghețau așteptând, vorbind cu toții la mobil și călcându-se pe picioare. Frank le promise să treacă pe la ei să-i salute. La fel și în cazul khembalilor, care îi oferiră din nou un adăpost, în ciuda înghesuielii. Le promise că avea să treacă pe la ei.

Îl sună pe Spencer, iar șamanul îi răspunse imediat ce sună telefonul.

- Alo?

- De ce nu vă mai jucați cu discul zburător, ce naiba se întâmplă?

Spencer râse în semn de apreciere.

- Crede-mă că am încercat! Numai că imediat ce se lovesc de copaci, discurile se fac bucăți! Am spart o grămadă luni, deși am reușit, desigur, să stabilim recordul de temperatură scăzută. Poate că ar trebui să mai încercăm.

- Ar fi distractiv. Unde stați, vă e cald?

- Da, ocupăm ilegal clădiri ca întotdeauna, e bine. E o casă pe McKinley, imediat ce ieși de pe Nebraska, unde izolația e bună și este un cămin mare, ar trebui să vii și tu să iei masa la noi.

- Tot libergetarieni ați rămas?

- Sigur că da, e chiar mai bine pe frigul ăsta când tomberoanele sunt ca niște congelatoare mari.

- Poate că o să vă caut în parc.

- Ha, ha, ha, fricosule. Te sunăm noi data următoare când ieșim, mai dă-mi o dată numărul tău de mobil.

Apoi ieși din nou pe stradă.

Valul de frig ținuse atât de mult că ajunsese cumva să se stabilizeze. Operațiunile de căutare și salvare fuseseră lăsate acum pe seama profesioniștilor, astfel că Frank nu prea mai știa ce să facă. Se putea întoarce în parc, se putea duce la birou să mai lucreze, se putea duce la Optimodal să facă un duș fierbinte... se opri din gândit la planuri. Cu siguranță, erau destule de făcut în Northwest.

Taman când se gândea la asta, îl văzu pe Tăietor pe stradă, muncindu-se cu un copac care crăpase și căzuse de-a latul a trei sau patru benzi de circulație. Frank se duse la el și se oferă să-l ajute, ceea ce Tăietorul acceptă bucuros. În timp ce lucrau, Tăietorul îi explică faptul că o coloană de apă umpluse, evident, o crăpătură din trunchi, după care înghețase, provocând crăparea copacului în două. Frank apucă crengile tăiate și le duse într-o grămadă pe care o făcuseră pe trotuar. Tăietorul îi mulțumi fără să-și ia ochii de la ceea ce făcea.

- I-ai văzut pe tipii din parc?

- Da, m-am întâlnit cu ei, par să n-aibă nimic.

Tăietorul dădu dezaprobat din cap.

- Trebuie să-și caute un loc să stea.

- Nu-i minciună. Ai mult de muncă în domeniul acesta, să înțeleg?

- Oh, Doamne! Ar trebui să tăiem fiecare copac din orașul ăsta. Toți or să cadă pe unde nu trebuie.

- Sigur că da. Îi ucide un asemenea frig?

- Nu neapărat. Numai când se crapă ca ăsta.

- Și tu cum îi alegi pe cei de care să te ocupi?

- Mă plimb cu mașina până văd unul pe stradă.

- Ha! Nu e nicio problemă dacă te mai ajut?

- Nu.

Era o muncă bună, captivantă, care îl încălzea. Se ferea de obiectul muncii și de mașini, nu stătea o clipă locului, lua lemnul de pe stradă. Drujba scotea un zgomot puternic. Fu nevoie de patru oameni ca să ridice cea mai mare porțiune a trunchiului. Frank rămase cu ei tot restul după-amiezii. Zilele începuseră să

crească. După o vreme se simți suficient de relaxat în compania lor ca să le spună:

- Nu ar trebui să purtați bumbac pe piele, e cel mai prost material când e frig.

- Ce, tu ești un din ăla cu barieră de aburi? Nu pot să sufăr așa ceva.

Erau cu toții negri. Cu toții locuiau în Northeast, dar lucrau mai ales în Northwest, de când se angajaseră la Administrația Parcurilor Orașului. Unul dintre ei începu să zică ceva despre faptul că era din Africa și nu putea suporta asemenea frig.

- Toți suntem din Africa, replică Frank.

- Foarte adevărat, dar ai tăi au plecat, evident, de acolo înainte de ai mei. Ai tăi par să se fi dus direct la Polul Nord.

- Mie îmi place frigul, recunosc Frank.

- Îți place să mori în el.

În acea noapte Frank dormi în mașină și reveni alături de echipa Tăietorului a doua zi de dimineață, după o plimbare prin parc în zori de zi. Căprioarele ciuguleau nefericite printre troiene, restul animalelor se țineau pe lângă adăposturile încălzite. Gibonii păreau din ce în ce mai amărâți, dar Nancy spunea că încercarea de a-i prinde la loc îi determinase să fugă agățați de crengile copacilor, cu țipete mânioase. Zoologii de la grădina zoologică se gândeau să încerce să-i oprească cu ajutorul armelor cu tranchilizante.

Temperatura aerului se menținea bine sub zero grade, numai că acum circulația revenise la maxim pe străzi, iar un număr mare de copaci și crengi trebuiau ridicate de acolo. Erau și mai mulți oameni pe străzi, unii dintre ei înfolați ca Omulețul Michelin. Echipa de tăiat copaci întindea o bandă portocalie de plastic ca să țină mulțimea departe de locul în care lucra, mai ales atunci când cădea câte ceva. Frank căra lemnul. Nu voia cu niciun chip să se cațere în vârful copacului și să ajungă să strige ca bietul Byron: „Picioarul meu, picioarul meu...” Taie lemne, cară apă, taie apă, cară lemne.

Când își luară pauza de prânz plecă de lângă ei și se duse să vadă ce făceau oamenii din adăpostul de la UDC și de la gura de ventilație de la stația Dupont. Apoi iar la grădina zoologică unde mulți dintre membrii GOAF și PGZN încă se mai străduiau să prindă animalele fugite. În țărcurile de la zoo n-aveau altceva de făcut decât să suplimenteze încălzirea obișnuită cu niște combinații ciudate de radiatoare cu baterii, pentru a le menține

ceva mai calde. Animalele arătau oricum nefericite, iar unele dintre ele și muriseră.

Săptămâna fu atât de agitată, încât Frank aproape uită că venise ziua de vineri până în dimineața acelei zile, când nu mai putut să se gândească la altceva. Luă cina la Rio Grande, apoi stătu lângă telefonul public de la stația Bethesda scuturând din picioare și suflând în pumnii mâinilor înmănușate.

Nu primi niciun apel; când se făcu nouă și zece, sună el la numărul lui Caroline și lăsă telefonul să sune iar și iar, fără să i se răspundă.

Ce însemna asta?

În cel mai bun caz avea să afle vinerea următoare, se părea. Brusc sistemul lor îi păru inadecvat. Voia să vorbească cu ea!

Nu era nimic de făcut. Mai încercă pentru ultima oară, ascultă cum suna telefonul. Nu i se răspunse. Trebuia să facă altceva. Se putea duce la lucru sau putea... nu. Sari și gata! Dezumflat sau nu, nehotărât sau nu.

Întorcându-se la monovolumul lui, o sună pe Diane de pe mobil așa cum procedase în fiecare zi a valului de frig. Ea îi răspundea mereu și vocea-i veselă nu avea o aură enormă care să însemne ceva sau sugereze o posibilitate. Diane considera că săptămâna fusese foarte bună pentru cauza lor.

- Acum toată lumea știe că problema este reală. Nu e ca în cazul inundațiilor, așa ceva s-ar putea produce de trei sau patru ori pe iarnă. Schimbarea bruscă de climă e reală, nimeni nu poate s-o nege și constituie o mare problemă. E dezastru! Vino imediat ce se anulează încetarea activității. Avem ceva de făcut.

- Bine, așa o să fac, îi promise Frank.

Valul de frig însă continuă. Curentul jet mergea direct spre sud din Golful Hudson. Vântul se înteti, agravând problema deja existentă, incendii, degerături, copaci prăbușiți, alimentare cu electricitate întreruptă. Începu să i se pară că se ocupase din totdeauna cu munca de pe stradă și cu servicii de urgență polare. Trezitul în mașina congelată și condusul până se încălzea. Mersul până la căsuța din copac, urcatul pe trunchi pentru ca s-o tragă pe Miss Piggy un pic în sus și să o fixeze acolo cu un piton, coborât, cât de stângaci posibil. Scotocit, ca un adevărat individ fără casă, după haine groase pe care le putea dona la adăpostul UDC. Vechiul lui echipament utilizat în totalitate era mai mult decât potrivit: o căciulă tricotată, un hanorac cu glugă, un Nike

ACG⁷⁸ (Echipament pentru Orice Vreme, mă rog, poate), o geacă de vânt confecționată din materialul creat de DuPont denumit Drylete, foarte călduroasă, izmene lungi și cămașă cu mânecă lungă din capilenă, chiloți Insport cu apărătoare de vânt în partea din față, în care încăpea și o mănușă ce oferea un plus de protecție organelor intime, până când devenea disponibilă blana de iepure, apoi niște pantaloni scurți de biciclist cu căptușeala ruptă, niște pantaloni de lână prinși sub genunchi și niște pantaloni Koch, care acopereau laba piciorului și ajungeau până la talie, deși ar fi trebuit să fie mai înalți; Frank nu-și putea închipui ce-o fi fost în mintea celor de la Koch. Apoi bocancii lui scurți Salomon și șosetele din material sintetic Thorlo, fără cusături și perfecte; începuse chiar să-și pună una în față în pantaloni în loc de mănușă. Foarte asemănătoare cu blana de iepure. Și parazăpezi scurte care să nu lase zăpada să-i intre în bocanci, elegante, ca niște ghetre negre. Pe deasupra, în zilele cu vânt, o geacă lungă până la coapse, care îi acoperea mâinile, cu guler înalt ce trecea de față și o șapcă de baseball care să-i protejeze fața de zăpadă și ochii de soare. Mănuși de schi, rachete și bețe de schi.

Frank nu putea fi mai pregătit decât era; era probabil cel mai bine îmbrăcat om din tot orașul. Era omul din Alpi, revenit la viață! Iar scopul său, care se potrivea atât de bine stilului lui Johnny Appletent, era să se asigure că toată lumea care stătea pe afară era măcar echipată corespunzător în adăposturi pe timp de noapte dacă era prea frig. Nu era lucru ușor, pentru că necesita nu numai cumpărarea de echipament care dispărea rapid din magazinele cu haine la mâna a doua (deși, aparent, lumea nu deosebea lâna de restul materialelor), ci și bani pentru a o finanța. Folosi o subvenție din fondul pentru viețuitoarele fugite al grădinii zoologice, gândindu-se că, dată fiind denumirea finanțării, în acest caz nu se putea vorbi nimic măcar de finanțare reprogramată. Problema avea s-o constituie însă împărțirea echipamentului. Nimănui nu-i plăcea recunoștința, însă multora le era atât de frig că primeau ce le dădea. Bumbacul și cartonul nu mai făceau față situației. Cei încăpățânați puteau să moară. Ziarele scriseseră că deja muriseră câteva sute. Lui Frank îi venea greu să creadă unele dintre articolele din „Post” despre prostiile pe care le făcuseră și

---

⁷⁸ All Conditions Gear.

continuau să le facă oamenii. Siguranța se putea afla sub nasul lor și tot nu și-ar fi dat seama. Li se potrivea perfect caracterizarea făcută de către John Muir, Grupului Donner⁷⁹: o tabără de iarnă foarte bună, sabotată de nepricepere. Ei însă nu știau. Era o tehnică, iar cine n-o avea murea. Nu necesita cine știe ce cunoștințe complicate, dar era obligatorie.

Frank trebuia să aibă grijă să nu devină el însuși neatent. Stătea toată ziua pe afară, încât o parte din el ajunsese să creadă că așa îi era programat în firea lui, astfel că petrecea reprize și mai lungi în aer liber. Uneori descoperea că era atât de chinuit de foame sau de sete că puțin lipsea să nu cadă lat pe neașteptate; se năpustea în cafenele dârdâind ca să constate că-i apăruseră pete albe pe bărbie și că îl înțepau drăcește degetele și urechile. Dumnezeu știe ce se petrecea cu bietul lui nas. Înghițit urgent ciocolată fierbinte, apoi suflat în ea, arzându-și gura ca să înghită ceva, arzându-și esofagul și simțindu-și măruntaiele arzând, în timp ce extremitățile deveneau efervescente de la frig. Ciocolata fierbinte reprezenta modalitatea perfectă de revenire la un nivel corespunzător de căldură și energie. La fel și rulourile cu scorțișoară; începea să creadă că scorțișoara era un stimulent puternic și că îi permitea să vadă mai bine în alb-negrul rundelor sale de patrulare de la răsărit și de la apus. Picățele mișcătoare sub lumina unei luni înnorate, acum nu mai aveau nicio importanță pentru el, vedea Washingtonul și Parcul Rock Creek sub tot acest clarobscur, drogat cu mirodenia fermecată.

Într-o seară constată că se întorseseră camarazii în parc și stăteau în jurul unui foc de tabără foarte primitiv. Imediat după zona luminată zăcea o căprioară parțial jupuită, de sub coasta căreia tăiaseră deja bucăți pentru friptură.

- ... așa un frig al naibii că m-a tâmpit.
- De parcă de-aia te-ai tâmpit tu!
- ... n-am fost în stare să vorbesc zile întregi. De parcă mi-ar fi înghețat limba. Când am putut iar să vorbesc, de-abia mai știam zece cuvinte.
- Și eu am pățit la fel, sări Pagină Federală. Am început să

---

⁷⁹ Grup de coloniști americani porniți spre California în anii patruzeci ai secolului al nouăsprezecelea. Înzăpeziți în Sierra Nevada în iarna dintre anii 1846-1847, unde și-au ridicat tabăra, și rămași fără provizii, unii dintre membrii grupului ar fi recurs, se spune, la canibalism, mâncând din cadavrele celor decedați.

vorbesc în engleza veche și apoi în germană. „Esh var kalt.”⁸⁰
Nemții chiar știu cum s-o spună. Apoi numai mormăieli și gemete
pentru o vreme. „Fur esh var kalllt.”⁸¹

- Ești amuzant, Pagină Federală. Te-ai pierdut în Vietnam.
- Chiar că m-am pierdut în Vietnam.

Răbufniri de căldură le radiau pe fețe.
Frank se așază lângă foc și se uită la el cum ardea.

- Așadar voi chiar ați fost în Vietnam.
- Desigur.
- Trebuie să fiți destul de în vârstă atunci.
- Suntem destul de în vârstă! la mai du-te naibii! Tu câți ani ai?

- Patruzeci și trei.
- Ce puștan!
- Noi avem de două ori pe-atâta, puștiule. Nu-i de mirare că-ți curge sânge din nas.
- De fapt am cincizeci și opt de ani, zise Pagină Federală.
- Gunoii născut în anii cincizeci.
- Da, el a fost la Universitatea din Vietnam.
- Cum a fost?
- Ca dracu'! Tu ce crezi?
- Măcar nu era frig, zise Zeno cu asprime. O fi fost acolo ca naiba, dar măcar nu-ți îngheța scula.
- V-am spus să vă băgați o șosetă acolo.
- Să-i punem o șosetă! Bună idee!

Pagină Federală solemn, calculând.

- Mi-ar trebui o chestie din aia de se pune la genunchi.

Veselie generală. Discuție despre senzația de arsură cu ace în timpul dezghețului penian. Enumerare de cazuri excepționale de traume genitale. Frank îl privi pe Zeno reflectând posomorât. Zeno îl observă și sări:

- A fost ca naiba, omule.
- A fost de toate, zise Pagină Federală.
- Adevărat. A fost de toate. Unii se înrolaseră special ca să omoare oameni. Așa erau ei. Majoritatea însă nu erau așa, iar pentru ei a fost un iad. Nu știau ce-i lovise. Am făcut ce ni s-a spus ca să rămânem în viață.
- Ceea ce am reușit.

---

⁸⁰ A fost frig.

⁸¹ Pentru că a fost frig.

- Dar am avut noroc! Noroc chior! La Danang am fi putut foarte bine să fim copleșiți.
- Ce s-a întâmplat acolo? Întrebă Frank.
- Am fost prinși de ofensiva Tet...
- Habar n-are! Ni s-a tăiat retragerea, bine? Ne-au împresurat într-un oraș și ne-au tocat. I-au omorât pe mulți dintre noi și ne-ar fi ucis pe toți dacă nu făcea aviația niște raiduri. I-au bombardat pe ăia din armata Vietnamului de Nord de le-a sunat apa-n cap.
- Ne-au aruncat și nouă niște mâncare.
- Așa e, aveam să murim de foame pe măsură ce ne masacrau. Eram într-o cursă ca să vedem care se întâmplă mai întâi. Ticăloși incompetenți.
- Am împărțit ultimele provizii, mai ții minte?
- Sigur că da. O nenorocită de lingură. Nu ne-a folosit la nimic.
- Era o chestie de echipă. Trebuia să-l fi văzut pe Zeno când ne-a lăsat elicopterul pe un câmp minat, iar sanitarul nu ieșea să-i ajute pe răniți. Zeno a sărit jos și i-a adus la loc pe camarazi ca și cum n-ar fi fost nicio mină pe acolo. Chiar și după ce una explodat și l-a făcut praf pe unul care nu călcase fix pe urmele lui.
- Ai făcut tu asta? Întrebă Frank.
- Mda, răspunse Zeno.
- Întoarse capul și dădu din umeri.
- Acesta a fost momentul meu de paradox al lui Zeno, cred. Adică dacă nu ești decât pe jumătate acolo, nu ai cum să calci pe o mină, nu?
- Frank râse.
- A fost super, insistă Pagină Federală.
- Nu, n-a fost. A fost așa cum a fost. Apoi ne-am întors în State, unde totul era ca într-un film prost. Un serial cretin de comedie. Asta e America, omule. Așa un rahat! Oamenii se poartă de parcă ar fi cine știe ce de capul lor, de parcă regulile lor s-ar aplica cu adevărat, când, de fapt, nu sunt decât ceva menit să te prostească pentru ca să te țină la pământ și să ia ei totul.
- Adevărat, comentă Pagină Federală.
- Ha, ha! Iată-ne aici. Focul pare să fi scăzut la jumătate. Cine se duce după lemne pentru foc, că eu unul nu mă duc?
- V-ați dus la adăpost?
- Sigur că da.

Vântul puternic se abătu asupra orașului așa cum fusese prognozat și, pentru câteva zile, vremea se făcu la fel de rea ca la început.

- Nu frigul e problema, ci...

- Mai taci dracului din gură!

Ramuri înghețate se rupeau și cădeau peste tot prin oraș, peste oameni, peste mașini, fire de electricitate, acoperișuri. Frank ieșea în fiecare zi ca să-l ajute pe Tăietor și echipa lui. Într-o zi, în timp ce degajau un copac căzut de pe un fir de curent, o creangă se smuci și îl pocni peste față.

- Scuze, n-am putut s-o prind. Hei Frank! Ai pățit ceva?

- N-am pățit nimic, replică Frank cu mâinile pe față. Tot nu-și simțea nasul. Îi venea gust de sânge în gât și înghiți. Nimic nou. Se mai întâmpla din când în când. Chiar avea gust de sânge vechi, rămas de când fusese lovit. Își mută gândul de la problemă și continuă să care lemne.

În dimineața următoare, însă, coborî din mașină și se plimbă încolo și înapoi pe Connecticut, fără să se poată hotărî ce să facă. Era, așadar, momentul să sară fără să se uite, să facă ce-i venea la îndemână. De unde să înceapă însă?

Nu începu de nicăieri. Se plimbă pe Connecticut până la Chevy Chase Circle, apoi înapoi spre grădina zoologică. Ce mare devenea lumea când simțezi gust de sânge!

Se opri la un semafor să reflecteze. Putea să dea o mână de ajutor la grădina zoologică sau Tăietorului, putea să-l caute pe Șahist sau să se facă util la adăpost, se putea duce la serviciu sau să alerge, să facă o drumeție sau o escaladă. Sau putea să citească o carte. Lectura curentă era „Iarna cea lungă”⁸² de Laura Ingalls Wilder, o poveste superbă despre supraviețuirea unui orașel din Dakota în timpul cumplitei ierni a anului 1880. Orașelul pierduse orice legătură cu restul umanității, din cauza uriașelor acumulări de zăpadă dintre lunile octombrie și mai. Poftim refugii insulare! Ajunsese la partea în care oamenii aproape că mureau de foame.

Deci putea citi. Putea să stea într-o cafenea citindu-și cartea și nimeni nu ar fi avut de ce să obiecteze. Sau se putea duce să mai facă niște exerciții la club. Sau...

Încă mai stătea nehotărât la colțul format de Connecticut cu

---

⁸² „The Long Winter”.

Tilden când îi sună telefonul mobil.

Era Nick Quibler. Se suspendaseră orele la școală în acea zi și se întreba dacă Frank nu voia să meargă la o vânătoare GOAF.

- Sigur că da, cârâi Frank. Mulțumesc de idee.

* * *

CÂND CHARLIE AJUNSE ACASĂ de la băcănie, unde rafturile erau mai mult goale, Anna și cu Joe erau plecați, dar Nick se întorsese deja și se juca pe consola sa Gameboy.

- Nick, cum a fost excursia GOAF cu Frank?

- N-a fost un accident grav.

- Oh-oh!

Expresia era o glumă de familie, amintind de vremea când Nick era mult mai mic și încercase să întârzie momentul în care trebuia să le spună părinților că din cauza lui se întâmplase ceva la grădiniță. De această dată însă, Nick nu zâmbea. Era curios de concentrat asupra consolei lui Gameboy.

- Cum adică n-a fost un accident grav?

- Păi, știi și tu... Niciun om n-a pățit nimic.

- Asta e bine, dar ce s-a întâmplat?

- Păi, știi și tu... Pentru unul dintre giboni n-a fost așa de bine.

- Oh-oh! Cum așa?

Își puse mâna pe umărul lui Nick; Nick rămase concentrat la jocul lui.

- Ce s-a întâmplat, amice?

- Vezi tu, pentru ei e prea frig acum.

- Cred și eu! Asta e valabil pentru multe animale, nu-i așa?

- Așa e. Sunt adăposturi încălzite în parc, pe care toate animalele le folosesc acum, numai că unele dintre ele sunt greu de prins chiar și când le folosesc. Așa sunt gibbonii și siamangii, stau pe acoperiș și fug dacă încerci să te apropii, iar unii dintre ei au murit. Pe doi i-au găsit înghețați. Astfel încât s-au hotărât c-ar fi mai bine să încerce să-i prindă pe cei care mai sunt încă în libertate înainte să moară și ei.

- Logic.

- Da, numai că e tare greu să te apropii de ei. Fug legănându-se de crengile copacilor. E super. Așa că trebuie să-i vânez, dacă vrei să-i prinzi.

- Oh-oh!

- Da. Trebuie să tragi în ei cu tranchilizante.

- Oh, da. Am văzut asta în „Wild Kingdom”.

- Pe Animal Planet procedează așa tot timpul.

- Așa să fie? E bine de știut. Asta înseamnă continuitate. Mi-aduc aminte că pe când eram copil, a scăpat un hipopotam de la Lion Country Safari și l-au împușcat cu o doză prea mare.

- Nu, nu așa.

- Atunci?

- Stau tot timpul în copaci și numai Frank se poate apropia foarte mult de ei.

- Ha! Frank al nostru e tare.

- Da, și poate să-i imite și să meargă fără să facă zgomot. Supertare.

- Cum naiba reușește?

- Se uită pe unde calcă! Adică merge și stă cu ochii pironiți în pământ mai tot timpul.

- Ca un câine?

- Nu, mai degrabă ca o pasăre. Se uită tot timpul împrejurul lui.

- Ah, da. Și?

- Și când am ajuns noi la Military Road, am primit un apel că cineva văzuse pe lângă Nature Center o pereche de giboni care se îndrepta spre pârâu, așa că am coborât în albia pârâului, că poți să mergi chiar pe gheață și am ajuns la niște stânci de pe mal.

- Care?

- Stâncile Nook and Cranny. Prin despărțitura dintre ele poți să vezi în susul apei, așa că am stat la pândă acolo pentru o vreme și...

- Ce faceți când stați la pândă?

- Stăm acolo foarte cuminți. Poți să fii atent cum respiri, e super.

- Ah, da. Și după aia?

- După aia au trecut trei giboni pe lângă noi. Nu erau cățărați prea sus și Frank pusese arma în echilibru pe Nook și era gata. L-a împușcat pe cel din dreapta în fund, dar atunci au țipat niște oameni.

- Alți oameni de la GOAF?

- Nu, nu știm cine. Gibonii au rupt-o la fugă, iar Frank a pornit după ei.

- Tu nu?

- Ba da, dar era rapid. N-am putut să țin pasul și nici el, nu cu gibonii, care pur și simplu zboară, numai că acela împușcat a căzut. De sus de tot.

- Oh, nu!
- Ba da.
- Oh, nu! Și Frank n-a putut...
- Nu, a încercat, dar n-a putut ține pasul. N-a fost acolo ca să-l prindă.
- Și a murit?
- Da. Frank l-a luat în brațe și s-a uitat să vadă în ce stare e.
- Spera să mai fie în viață.
- Da. Numai că nu era. Murise de la căzătură. Părea în regulă, dar era... moale.
- Oh, nu! Ce groaznic! Și Frank?
- Frank s-a necăjit.

* * *

CRENGILE DEZGOLITE DE DEASUPRA erau asemeni unor fulgere negre ce ieșeau din Pământ și se îndreptau spre nori. Ca hărțile decizionale, mai întâi alege asta, apoi ailaltă, îi era frig, frig și în minte cumva. Toate gândurile îi erau congelate. Poate dacă n-ar fi fost lovit. Poate iarna viitoare. Poate dacă n-ar fi fost iarna lungă. Poate că trebuiau cu toții să-și găsească peștera. *Fur esh var kalt.*

Vântul trecea prin crengi cu un sunet ca de pânză sfâșiată. Un sunet puternic. Sub el, orașul zumzăia aproape neauzit. Zăpada pârlăia când călca pe ea. Nu avea cum să mai meargă pe nesimțite acum. Crengile de deasupra erau ca niște artificii negre, biciuind cerul. Mergea pe sub ele în direcția defileului, mutându-și greutatea cu câte jumătate de kilogram o dată.

În cele din urmă, ajunse la unul dintre adăposturile încălzite. O colibă mică și pătrată, cu fața deschisă spre sud. O cutie caldă; toate suprafețele din interior emanau căldură. Ca un cuptor mare de prăjit lăsat deschis. Nepotrivit gând, având în vedere modul de funcționare al cuptoarelor pentru prăjit.

Înăuntru, animalele stăteau în picioare sau culcate, răsfirate în zona intrării. Iepuri, ratoni, căprioare, antilope-elan, tapiri, chiar și vulpi și un râs. Doi ibecși. Niciunul nu privea vreun alt animal în ochi, toate se prefăceau că sunt singure sau numai cu indivizi din aceeași specie. Ca pe o insulă creată de o inundație, ori stăteai pe ea, ori mureai. Armistițiu. Pauză.

Se apropie foarte încet, ținându-și capul în piept și privind în lături. Merse aplecat, apoi în lateral ca un crab. Din ce în ce mai cocârjat. Se întoarse cu spatele la animale pe măsură ce se apropia și se așeză cam la vreo patru metri și jumătate de

adăpost, într-o mică adâncitură cu un strat de zăpadă pe fund. Se întoarse înspre ele, ridicându-se de pe zăpadă pe un buștean negru putrezit. Destul de uscat, destul de confortabil.

Căldura adăpostului era palpabilă, năvălea peste el intermitent dusă de vânt, ca un curent. Își lăsă capul în piept, cuprinzându-și genunchii cu brațele. Trecu multă vreme; nu-i era somn, dar trecuseră intervale lungi de timp în care nu-i venise niciun gând în minte. O rafală de vânt rece îl învioră și-și schimbă poziția ca să vadă o porțiune mai mare din adăpost cu coada ochiului. La capătul extrem al câmpului său vizual periferic stătea ceva ce s-ar fi putut să fie jaguarul.

Animalele nu erau deloc bucuroase. Se holbau toate la el, circumspecte, jignite. El strica o situație bună. Leul ședea alături de miel, dar omul nu era binevenit. Voia să le liniștească, să le explice că nu le voia răul, că era de-al lor. Cuvintele însă nu existau.

Mult mai încolo, se auzi un pâraie, o creangă care se rupea. Tulburate brusc, animalele se furișară afară.

Frank își ridică privirea. Era Drepung, împreună cu Charlie Quibler. Se apropiară de el, lăsându-se pe vine.

- Vino cu noi, Frank, zise Drepung.

VIII Generos întotdeauna

Literatura științifică pe tema leziunilor cortexului prefrontal era vastă. Existența sa vădea o varietate și cantitate de suferință umană oribilă când te gândeai la ea, dar nu asta conta: aici era reluată în încercarea de a reduce acea suferință. Printre cazurile discutate se aflau traumatisme atât de grave pe lângă ceea ce pățise el, că Frank se simțea liniștit, rușinat, norocos și înfricoșat. Nici măcar nu știa sigur dacă nu-i fusese lovit și creierul. Nu știa sigur dacă doar avusese nasul spart și simțise gustul sângelui în gât. Nu era cine știe cine comparativ cu o țepușă de fier trecută prin cap.

Era totuși leziunea lui, iar sentimentele pe care i le trezea făceau și ele parte din simptomatologie, deoarece emoțiile erau generate, coordonate sau simțite în cortexul prefrontal, astfel încât o modificare anume la nivelul emoțiilor constituia o indicație a traumatismului care s-ar fi putut produce. Disfuncția putea fi foarte precisă și limitată: unii subiecți deveneau incapabili să mai simtă compasiune sau jenă, dar puteau în continuare să simtă fericirea sau frica, alții nu simțeau disperarea sau chiar râdeau de dizabilitățile invalidante pe care le conștientizau destul de bine și așa mai departe. Victimele traumatismelor deveneau astfel experimente pentru testarea efectelor care s-ar fi produs dacă se îndepărtau părți ale unui sistem foarte complex.

Frank făcea clic și citea temător, amintindu-și că informația înseamnă putere. „Frica și anxietatea: roluri posibile ale amigdalei și nucleului din stria terminalis. Afectarea recunoașterii emoțiilor din expresiile faciale ca urmare a leziunilor bilaterale ale amigdalei umane.” Amigdala era situată la mică distanță în spatele nasului. Un caz celebru de amnezie pe termen scurt: fusese înțepat în amigdală de o floretă ce-i trecuse prin nas.

„Emoția: produs secundar evoluționar al reglării neurale a sistemului nervos autonom.” Perspectiva sociobiologică, de astă dată mai puțin interesantă pentru Frank. Avea să revină mai târziu asupra ei. „Funcționarea reciprocă limbică și corticală și luarea deciziilor: descoperiri convergente obținute cu ajutorul tomografiei cu emisie pozitronică în domeniul lipsei de afect și

indeciziei.” „Correspondențe neuroanatomice ale fericirii, tristeții și hotărârii”. Ambele studii ale legăturii dintre emoție și decizie. Anormalități ale cortexului prefrontal subgenual în tulburările de dispoziție. Un studiu al unui caz care era neobișnuit de sălbatic și incompetent în materie de decizii de viață, spre deosebire de toți ceilalți membri ai familiei ei, iar la un moment dat familia și-a adus aminte că, atunci când era bebeluș, îi trecuse o mașină peste cap.

„De la nas la creier.” Aoleu! Existau sinapse care mergeau de la un capăt la altul al capului. De la nas înspre orice altă direcție. Miroș, memorie, comportamente asociate cu plăcerea. Acestea utilizau dopamina disponibilă în nucleul accumbens din creierul anterior, în spatele gurii. Disponibilitatea depindea de buna funcționare în fiecare punct a unei lungi secvențe biochimice.

Scoarța cerebrală frontală dreaptă era mai puternic asociată cu emoțiile negative decât cea stângă; cortexul somato-senzorial drept se ocupa de integrarea controlului trupului, ceea ce ar fi putut explica de ce părea să fie centrul empatiei. Blocarea ocitocinei la o femeie de șoarece de câmp nu-i afecta acesteia apetitul sexual, ci atașamentul față de partenerul cu care intra în relație pentru împerechere. Suprimarea vasopresinei avea același efect asupra șoarecilor masculi, care, în mod normal, erau fideli pe viață, specia fiind monogamă. Pentru a putea simți bucuria aveai nevoie de insulă și cortexul cingular anterior în stare bună de funcționare. Fluența ideății creștea odată cu bucuria și scădea odată cu regretul. Creierul era adeseori inundat cu peptide opioide endogene ca endomorfinele, enkefalina, dinorfina, endorfinele – toate acestea calmante. Aveai nevoie de ele. Sistemele din creier care sprijineau comportamentele etice nu erau, probabil, dedicate eticii în exclusivitate, ci mai degrabă reglării biologice, memoriei, luării de decizii și creativității. Cu alte cuvinte, tuturor activităților.

Aveai nevoie de bucurie pentru a funcționa bine. De fapt, competența sau reușita decizională depindeau de capacitatea de a simți emoțiile în totalitatea lor, iar acestea, la rândul lor, depindeau de un cortex prefrontal sănătos.

Lui Frank i se părea că toate noile studii conduceau la o mai bună înțelegere a rolurilor jucate de către diferitele elemente ale gândirii umane, conștiinței, comportamentului; un nou model sau paradigmă, în care se înțelegea într-un final că emoțiile și sentimentele erau indispensabile unei rațiuni corecte. Luarea

deciziilor, mai ales, era un proces rațional în care rezultatele diverselor soluții posibile erau judecate în funcție de cum le simțeai. Fără asta, abilitatea de a decide bine era incompletă. Asta susținea în principal Damasio: definiția rațiunii ca proces care se leapădă de orice emoții fusese greșită. Descartes și mai toată filosofia vestică de la vechii greci încoace se înșelaseră. Sentimentul era lucrul pe care îl căutai.

Judecând prin prisma istoriei evoluționare a creierului, părea clar că sentimentele apăruseră la speciile preumane în cadrul comportamentelor sociale. Simpatia, atașamentul, jena, mândria, supunerea, cenzura și recompensa, dezgustul (provocat de cei necinstiți), altruismul, compasiunea; acestea erau sentimente sociale ce apăruseră de timpuriu, probabil înainte de limbaj și de „șirul de propoziții” din care părea adesea să fie constituită gândirea conștientă. Ele erau, probabil, chiar mai importante, dat fiind că strategia cognitivă generală se forma printr-un proces inconștient de gândire în regiuni ca lobul frontal ventromedial (imediat în spatele nasului). Viața nu însemna decât să simți ce cale trebuia să parcurgi pentru a-ți atinge un scop, ceea ce, în cele din urmă, echivala cu a ajunge la și menține anumite sentimente.

Drept pentru care excesul de rațiune era, cu adevărat, o formă de nebunie! Așa cum spusese Rudra Cakrin în prelegerea sa. Un lucru pe care tradiția budistă îl descoperise de timpuriu, numai prin introspecție și analiză. Un fel de știință, o istorie naturală.

Impresionant, numai că pe Frank îl liniștea să știe că afirmația era susținută de cercetări științifice și o explicație neurologică. Sau niște prime ipoteze cu privire la explicații. Pe de o parte, era o șansă de a aborda problema într-o manieră nouă, cu date noi. Gânditorii budiști și cei în tradiția filosofiei vestice care utilizaseră numai introspecția și logica pentru a postula „cum funcționează mintea” reflectaseră vreme de cinci mii de anii asupra aceluiași date, iar acum păreau închistați în idei preconcepute, distincții și despicatul firului semantic în patru în diverse moduri. Introspecția nu le oferea mijloacele de cercetare a procesului de gândire inconștient, care se dovedea a fi de importanță capitală. Chiar și conștiența, acolo în oglindă unde stătea să fie privită (poate), chiar și ceea ce putea fi supus introspecției și dedus era de o complexitate atât de extremă și distribuit prin atâtea părți diferite ale creierului parcat că nu

puteai descurca totul cu gândul. Era necesar un efort de grup, concentrarea pe acțiunea din obiectul în sine. Era necesară știința.

Iar acum știința utiliza noi instrumente pentru a ajunge dincolo de primele sale realizări în taxonomie și funcțiile de bază, intra în dovezile adunate de la mințile vii, de la creiere sănătoase și creiere cu leziuni. Efortul era uriaș, implicând multe laboratoare și oameni de știință, procesul de construire a paradigmei nefiind încă finalizat. Unii dintre filosofi academici disprețuiau simplitatea modelelor de început ale acestor cercetători, dar lui Frank îi păreau o soluție mai bună decât elaboratul de teorii numai pe baza introspecției. Evident, mai era cale lungă de parcurs, nu aveai cum să pornești pe ea până nu făceai primii câțiva pași.

Remarcabil, Dalai Lama primea mereu cu bucurie noile rezultate înregistrate de către neuroștiințe, care i-ar fi ajutat pe budiști să-și rafineze credințele, zicea el, ceea ce era evident. În plus, era adevărat faptul că mulți filosofi academici interesați de conștiință primeau cu bucurie noile descoperiri.

Primate cu bucurie sau nu, toate lucrările apărute ca urmare a noilor studii se acumulau pe Internet. Așa se face că Frank stătea în pat, citindu-le pe laptop, incapabil să-și dea seama de ce simțea sau ce ar fi trebuit să facă în continuare sau dacă era posibil să aibă o problemă de ordin fizic. Damasio, lider în această nouă cercetare: „Sistemul este atât de complex și pluristratificat că are o oarecare libertate de acțiune.” Oh, da, el era liber, nu încăpea nicio îndoială, dar era afectat? Ce simțea? Ce era acest sentiment ca niște oceane de nori din pieptul lui? Și ce-ar fi trebuit să facă în continuare?

CASA DIN ARLINGTON A KHEMBALILOR era înghesuită așa cum și-o închipuise Frank, ba chiar și mai și. Era o casă mare, probabil construită de la început ca să fie pensiune, cu parter cu încăperi comune și trei etaje de dormitoare deasupra, multe dintre ele pornind din holuri centrale lungi și un subsol mare. Cum însă o mare parte a populației khembali era găzduită în aceste camere, toate dădeau pe dinafară.

În mod clar era mai bine să continue să locuiască în mașină, folosind băile de la FNS și de la Optimodal, numai că prietenii săi khembali insistau cu invitația lor.

Sucandra îi zise:

- Te rog, Frank. Du-te la Rudra Cakrin în cameră. Nimeni nu vrea să se mute acolo și cu toate acestea el are nevoie de cineva. În plus te simpatizează.

- Nu simpatizează pe toată lumea?

Sucandra și Padma se uitară unul la altul.

- Rudra era oracolul, îi zise Padma lui Frank.

- Și ce dacă?

- Se pare că un bătrân spirit Bon care obișnuia să-l viziteze se întoarce din când în când, spuse Sucandra.

- Mai mult, continuă Padma, pare să simtă că am pierdut Tibetul. Sau nu am reușit să-l luăm înapoi. Nu crede că are să-l mai vadă vreodată, ceea ce îl face...

- Iritabil.

- Supărat.

- Poate chiar un pic furios.

- Nu te consideră vinovat pentru nimic, totuși.

- Pentru el reprezintă încă o șansă pentru Tibet.

- Nu, el doar te simpatizează. Știe că nu există nicio speranță în problema Tibetului, cel puțin pentru o vreme.

Un exilat. Frank nu fusese niciodată exilat în adevăratul sens al cuvântului și nici nu avea să fie vreodată; traiul pe Coasta de Est îi indusese un sentiment profund că nu se afla acasă. Strămutare bioregională, s-ar fi putut zice, și multă vreme urâse acest loc. Abia în ultimul an începuse pădurea să-l învețe cum putea s-o iubească. Iar dacă marea pădure estică cu copaci cu lemn de esență tare l-ar fi respins, cât de tare ar fi putut ea să respingă un om de pe acoperișul lipsit de copaci al lumii? Care nu se mai putea întoarce niciodată acasă?

Așa că Frank simți că înțelegea proasta dispoziție a lui Rudra. Demonul vizitator însă... Erau niște oameni evlavioși. Nu erau singurii oamenii evlavioși pe care-i cunoștea. Ar fi trebuit să poată discuta cu ei cam ca și cu bapțiștii, cu care se obișnuise. Diferența pur și simplu percepția lumii, în care cosmosul era plin de mici agenți invizibili, ce interveneau în treburile oamenilor.

Se putea concentra oricând asupra durerii strămutării pe care o împărtășea. Pe lângă asta, Sucandra și Padma îi cereau ajutorul.

În seara aceea, Drepung îl duse să-l vadă pe Rudra Cakrin într-o încăpere micuță de la baza scării care ducea în pod, spațiu care se poate să fi fost cândva o debara. Înăuntru era loc pentru un pat simplu și mai era un spațiu între el și perete.

Rudra stătea în capul oaselor în pat. Fusese bolnav și arăta mult mai bătrân decât atunci când îl văzuse Frank.

- Încântă să te văd, zise el, ridicându-și privirea către Frank când dădură mâna. Tu ești noul meu profesor de engleză, Drepung zis. Mă înveți engleză, te învăț tibetană.

- Ar fi bine, zise Frank.

- Foarte bine. Engleza mea mai bună ca tibetana ta.

Zâmbi, iar fața i se plie într-o hartă de riduri de răs.

- Nu știu cum o să băgăm două paturi aici.

- Pot să desfac o saltea pe jos, propuse Frank. Și să strâng ziua.

- Bună idee. Nu te deranjează să dormi pe jos?

- Am dormit într-un copac.

Uimit, Rudra îl fixă iar cu privirea. Din nou intensitatea stranie a privirii lui, până în interiorul tău. Cui îi mai spusese Frank despre căsuța lui din copac? Nimănui în afară de Caroline.

- Bună idee, zise Rudra. Un lucru imediat - nu pot să fiu, cum zice - guru pentru tine.

- E în regulă, am deja unul. Mă învață despre discul zburător.

- Bună idee.

După aceea, Frank îi spuse lui Drepung:

- Mie mi se pare în regulă.

- Deci ai să stai în cameră cu el?

- Cum vrei tu. Sunt musafirul tău. Tu decizi.

- Mulțumesc. Cred că o să vă prindă bine amândurora.

Frank nu putea nega faptul că mutatul în interior îi provoca o puternică senzație de disconfort, ca și cum ar fi încălcat o promisiune către cineva. Un soi de vină, dar mai ales o senzație profundă de disconfort fizic, o strângere de inimă, o amețeală în cap. Senzația era însă mai cuprinzătoare decât atât.

Dimineața când se trezea, se scula de pe salteaua din camera lui Rudra, o rula și o băga sub patul acestuia, cobora și ieșea pe ușă, aproape simțind cum îl ia cu rău de la stomac de neliniște. Tremurând în scaunul șoferului se trezea din somn pe tot restul drumului, după care se ducea la Optimodal, unde ajungea chiar când se descuriau ușile. Adeseori, Diane era deja acolo, lovindu-și mâinile înmănușate una de alta. Îl întâmpina mereu cu un zâmbet vesel, iar lui constanța ei i se părea mereu impresionantă. Uneori zâmbetul lui de răspuns trebuie să fi arătat slab. Ea îi puneă câteodată mâna pe braț și îl întreba dacă

era în regulă. El dădea mereu din cap: „Da, sunt în regulă.” Nici bine, nici rău. Nici ceva ce putea defini. Nasul îi era încă înfundat, dar în rest totul era în regulă. Gata să intre.

Și intrau la o ședință de exerciții în timpul căreia se mișcau de colo până colo semiautomat; trecuseră deja de sentimentul că trebuiau să facă echipă ca să poată fi prieteni și pur și simplu își făceau exercițiile într-o ordine care îi aducea adesea în aceeași încăpere, unde puteau să stea de vorbă, să se ajute cu greutatele sau cu ținutul de glezne. După care urma mersul la dușuri și binecuvântarea zilnică a apei calde care se revărsa peste el. Probabil Diane proceda la fel sub duș de partea cealaltă a peretelui. Frank putea deja să vadă cu ochii minții cum arăta Diane. Arăta bine, ceea ce probabil nu conta. Nu făcea decât să-i trezească îngrijorarea cu privire la Caroline și ce s-ar fi putut întâmpla cu ea.

Lucra în fiecare zi cu Diane și nu se putea abține să nu remarce cât era de pricepută și de hotărâtă. Intrau în faza finală a aranjamentelor pentru intervenția din Atlanticul de Nord, iar Diane își dedica acum mare parte din zi discuțiilor cu cei care se ocupau de diverse părți ale acțiunii. Organizația Maritimă Internațională se ocupa de transport, Programul pentru Mediu al ONU se ocupa de procurarea sării, primele patru societăți de reasigurare ale lumii ofereau sau făceau rost de finanțare. Wracke și Corpul Inginerilor ofereau inginerii și logistica.

Aflaseră că pe tot cuprinsul globului erau în funcțiune aproximativ 3.500 de petroliere, dintre care circa treizeci la sută aveau bordaj simplu și trebuiau înlocuite conform legii. OMI identificase cinci sute de VLCC-uri care trebuiau să fi fost deja scoase din uz și acum erau disponibile pentru vânzare sau închiriere. Cum alternativa ar fi fost fie trimiterea la casat, fie probleme cu legea, armatorii erau foarte serviabili. Aceste VLCC-uri vechi cu bordaj simplu aveau o capacitate medie de două sute de mii de tone, mică prin comparație cu cea a ULCC-urilor care le înlocuiau, dar, luate la un loc, erau suficiente. Adevărata problemă aici avea s-o reprezinte menținerea aprovizionării cu petrol la un nivel corespunzător, odată cu retragerea dintr-o dată a unei capacități mari de transport, dar se plănuia constituirea unei rezerve, urgentarea construcției de noi ULCC-uri cu bordaj dublu și reintroducerea în exploatare a unei părți din flota scoasă la pensie odată ce se încheia operațiunea de transport a sării.

Așadar, nu capacitatea de transport se dovedea a fi problema

operațiunii. Mai greu era să găsești suficientă sare. Cinci sute de milioane de tone metrice erau egale cam cu producția pe doi ani a întregii lumi. Atunci când aflase, grupul de lucru se întrebase dacă nu cumva proiectul era imposibil, cel puțin în timpul cerut de Diane. Numai că Diane ordonase grupului să afle cât de repede se putea suplimenta producția de sare. Curând, devenise clar că o cantitate suplimentară de 225 de milioane de tone pe an era mai degrabă o chestiune de cerere decât de ofertă, numai industria de exploatare a sării din Caraibe având în bazine o rezervă de sare uscată suficientă pentru câțiva ani gata de livrare, iar ocnele din New Brunswick și din restul Canadei aveau și ele o rezervă uriașă, deși aici era mai greu să se crească ritmul extracției decât în cazul bazinelor unde se obținea prin evaporarea apei. În general, capacitatea de producție era cu mult peste necesități. Oferta anuală de sare gemă din SUA se ridica la numai treizeci de milioane de tone pe an. Așadar, exista un surplus de sare, la îndemână în fiecare bazin de obținere a sării prin evaporare și în fiecare salină de pe fața planetei.

Astfel că planul era fizic realizabil, iar asprimea fără precedent a iernii însemna că era întâmpinat cu strigăte de speranță, mai degrabă decât cu ridicări din sprâncene și cu dat din cap dezaprobator așa cum se fusese întâmpinat în vara de dinainte. Piața contractelor *futures* pe sare cunoscuse deja un salt, aflase Frank, prețurile urcând brusc cu cinci sute la sută. Din fericire, Swiss Re cumpărase suficiente contracte *futures* cât să evite această inflație. Producția fusese deja crescută, întreaga cantitate de sare având să fie gata în acel an, cam în același moment în care și petrolierele aveau să fie pregătite de încărcat. Din ce își dădea seama Diane, proiectul urma să fie gata pentru întâlnirea din toamnă cu flota din Atlanticul de Nord. Această idee aparent imposibilă ce apăruse în biroul Diane avea să se realizeze la un cost total de circa o sută de miliarde de dolari. Swiss Re îi informase că era în grafic cu strângerea de fonduri și nu se aștepta să aibă vreo problemă.

- Uite la ce disperare i-a adus iarna asta pe oameni, remarcă Edgardo.

- V-am zis eu că valul de frig a fost un lucru bun, replică Diane.

Lui Frank i se părea interesant ce se petrecea, dar, dincolo de asta, nu simțea mare lucru. Era greu să legi toată activitatea de brainstormingul din vara trecută, când ideea nu fusese decât una

dintre multele vehiculate și nici măcar cea mai realizabilă dintre ele. Acum arăta a ceva evident și inevitabil, a ceea ce Edgardo numea o soluție stil glonț de argint; un exercițiu măreț din domeniul ingineriei la scară planetară care stârnea atenția întregii lumi, atrăgând finanțare și stârnind controverse.

Foarte interesant, într-adevăr; acum însă situația nu se mai afla sub controlul lor, iar munca zilnică a lui Frank se axa pe alte lucruri. Legislația pentru Campania de Captare a Carbonului urma să fie propusă de către unul dintre aliații lui Phil Chase din Comisia pentru Resurse a Camerei Reprezentanților, iar Frank era ocupat cu tabelele și graficele care evaluau diferite opțiuni și scenarii. Mai trebuia finalizată și evaluarea rezultatelor testelor celor trei transformatoare a căldurii în electricitate, iar proiectul SSEEPC încă îi mai făcea mari probleme FNS-ului, deoarece mulți îl acuzau de pătrundere ilegală în politica prezidențială și, pe deasupra, de faptul că o făcuse în cel mai grosolan și lipsit de eleganță mod posibil, caracteristic vechii stângi. Diane se gândea când și când că avea să fie concediată din această cauză, deși nu exista niciun mecanism și nicio cauză pentru așa ceva. Presiunea venea din toate părțile, chiar și de la campania lui Phil Chase, care părea acum să considere platforma SSEEPC pe un soi de concurență din partea unui al treilea partid. Judecând după rezultatele obținute până atunci, s-ar fi putut ca ideea de a sugera o abordare științifică a problemelor politice să fi fost proastă, dar în majoritatea zilelor Frank se bucura că încercaseră. Trebuia făcut ceva. Deși alegerea acelui ceva continua să fie o problemă. Într-o dimineață, în timp ce mergeau pe jos de la Optimodal la serviciu, Diane îl întrebă:

- La ce ai de gând să lucrezi în dimineața asta?

Distras, Frank îi răspunse:

- Nu știu. Aș putea să mă întâlnesc cu Kenzo sau să discut cu George de la Inginerie ori să-l sun pe Yann. Sau aș putea lucra la calculele Stirling ori să văd ce-i cu oglinzile flexibile. Aș mai putea suna la grupul care se ocupă de fotovoltaice. Sau să-l sun pe Wracke ori pe cei de la NASA să văd dacă amplificatorul lor de mare putere are să fie gata în deceniul acesta. Ar mai fi și metalele alea sticloase pe care...

Se schimbă culoarea semaforului și traversară Wilson. Diane îi spuse răzând:

- Vorbele tale sună așa cum mă simt eu.

Numai că ea nu știa cum se simțea el, iar el nu știa realmente

ce să facă. Atunci însă intrară în clădire și, din felul în care îl privi, observă că ea știa acest lucru.

Edgardo și Kenzo trecură pe la el să-l întrebe dacă nu voia să dea o tură de alergare cu ei, cum nu mai venise de ceva vreme. Fu de acord, se îmbrăcă și plecă.

Vremea era rece, dar însorită. Edgardo și Kenzo alergaseră toată iarna, mai puțin pe durata valului de frig. Erau cei mai credincioși dintre cei credincioși și de asemenea cei mai vorbăreți dintre cei vorbăreți, ceea ce explica de ce o făcuseră, deoarece numai pe parcursul unei alergări lungi puteai să vorbești în continuu zece sau cincisprezece minute, pe un subiect sau altul în tip ce auditoriul tropăia pe lângă tine, fericit să te asculte, fiindcă asta îi distrăgea de la efort.

Edgardo era în continuare vorbitorul principal, probabil numai pentru că era cel mai în formă dintre toți alergătorii, capabil să trăncănească în timp ce ceilalți trebuiau să gâfâie și să pufăie.

- Da, îi explica el lui Bob, seria se intitulează „Cvartetul Alexandria”.

- A scris cineva patru cărți despre Alexandria?

- Alexandria din Egipt.

- Ah!

- Bune cărți, serios. Seamănă foarte tare cu stilul lui Proust, dar ce, e ceva rău în asta?

- Nu știu.

- Am citit o carte bună, zise Frank, care nu contribuise cu nimic la conversație. „Iarna cea lungă” de Laura Ingalls Wilder.

- O scriitoare pentru copii? ghici Edgardo.

- Da, a scris „Căsuța din preerie” și o mulțime de alte cărți. Ai putea s-o consideri scriitoare pentru fete, cred eu, numai că această carte e la fel de bună ca oricare alta pe care am citit-o. Chiar mai bună. Serios. Nu-mi amintesc să fi citit un roman mai bun.

Edgardo râse încântat:

- Marele Roman American! Se tot discută care este Marele Roman American și când colo el e carte de fete ascunsă chiar sub nasul nostru.

- Așa cred.

- Ar fi minunat, numai că trebuie să bănuiesc că judecata ți-e probabil influențată de iarna prin care tocmai am trecut. Conținutul unei opere de artă are tendința de a influența

judcățile estetice ale oamenilor într-o măsură nefericită.

- Ca soțul Annei, Charlie, care crede că „Domnul mămică”⁸³ este cel mai grozav film de la Hollywood.

- Ha! Exact! Ne place arta care spune povestea noastră. Poate că de aceea îmi place „Cvartetul” atât de mult. Neliniște de expatriat într-un oraș exotic, plin de păcat și nebunie. Poate că, la urma urmei, Alexandria e la fel și aici.

- Și de aceea filmul tău preferat este „Tripletele din Belleville”?⁸⁴

- Da. Povestea vieții mele până la cele mai mici detalii, până la broaște. Până la câine!

Continuare să alerge, râzând de Edgardo.

Seara, Frank se întorcea în casa khembali. Aflase că aceasta avea o „bucătărie distractivă”, ce ocupa jumătatea din spate a parterului. Fusesse mare de la început, iar acum era echipată ca pentru un restaurant cu brutărie. Căldura-i fină învăluia mereu douăsprezece femei și șase bărbați, care strigau în tibetană peste zăngănitul metalic aburind și într-o engleză guturală ce semăna și nu prea cu engleza indiană. Frank înțelegea acum de ce uneori, atunci când Dalai Lama vorbea într-un film în engleză, se foloseau subtitrări.

Drepung îl prezentase încă de la început pe Frank la doi bărbați și trei femei, care vorbeau o engleză pe care el abia o înțelegea.

- Ce bine să te avem! zise unul.

- Bun venit în Khembalung! zise altul.

- Pot să vă fiu de ajutor? întrebă Frank.

- Da. Pâinea o să fie în curând gata de scos din cuptor și avem o mulțime de cartofi de curățat pentru cină.

- Câți oameni hrăniți la o masă? întrebă Frank mai încolo, studiind agitația în timp ce curăța un cartof.

- Sută. Prima sută mănâncă aici, restul sunt nevoiți să mănânce în oraș. Sau resturi. Îi face pe oameni punctuali.

---

⁸³ „Mr. Mom” - comedie din anul 1983, în care un tată rămas fără slujbă cade de acord cu soția sa să rămână acasă să vadă de copii, în timp ce ea merge la lucru.

⁸⁴ „Les Triplettes de Belleville” - coproducție franco-canadiano-belgiană din anul 2003, în care o bunică, după ce îi este răpit nepotul, trebuie să se alieze cu trei doamne în vârstă - Tripletele - pentru a-l elibera.

- Uau!

Sucandra veni când Frank termină treaba și îl conduse afară dincolo de o grămadă de compost ca să-i arate curtea din spate, acum o grădiniță înghețată și o mică seră, cu pereți aburiți de plastic transparent lucind verzui, ca o cabină de duș pentru oameni legume.

- Acum ar fi cel mai bine să te înscrii să faci de serviciu la grădină, îi sugera Sucandra. Are să fie tare frumoasă la primăvară.

Frank încuviință din cap, studiind copacii din curte. Unul din spate ar fi putut susține o platformă. O chestiune de adus în discuție mai încolo, evident.

Camera lui Sucandra și Padma era la jumătatea șirului de trepte care cobora de la nivelul unde se afla camera lui Frank și a lui Rudra, ceea ce însemna că Frank mai avea și alte cunoștințe cu care să stea de vorbă atunci când Rudra dormea, iar Drepung era plecat. Uneori, unul dintre ei chiar urca să traducă ceva ce Rudra nu reușise să comunice în engleză, dar tot dorea să spună. În marea parte a timpului, cei doi colegi de cameră erau lăsați să stea de vorbă singuri, ceea ce în realitate însemna câteva schimburi de replici în fiecare zi, combinate cu o lecție oficială în ultima oră de dinainte ca Rudra să adoarmă. Rudra moțâia asupra cărții „Cel mai bun vocabular al lui Richard Scarry din toate timpurile”⁸⁵, murmurând cu vocea-i dogită „chalk, pencil sharpener, milk, cookies, paper clip, thumbtacks, lost clothing drawer”⁸⁶ chicotind în timp ce bătea ușor cu degetul în imaginea omului porc cu pălăria suflată de vânt. Îi spunea, uneori, lui Frank echivalentele tibetane ale acestor cuvinte, dar, în principal, ședințele lor se concentrău pe engleză; Frank putea să învețe sau nu tibetana, căci lui Rudra nu-i păsa, ba chiar părea să ia în derâdere ideea. „La ce bun?” mârâia el. „Tibetul nu mai e, ha!” Multe ciudățenii păreau să-l amuze, și râdea cu un „Ha” brusc și grav, ca și cum râsul ar fi fost un atac surpriză împotriva unor demoni invizibili.

Frank se mulțumea să stea întins seara pe saltea, ascultându-l pe bătrân cum citea și corectându-i pronunția din când în când. De regulă lucra pe laptop.

---

⁸⁵ Richard Scarry's Best Word Book Ever.

⁸⁶ „cretă, ascuțitoare, lapte, fursecuri, agrafă de birou, pioneze, sertar de haine pierdut”.

- Dovleac, stafie, cum zice? Cum zice?

Khembalii rosteau aceste cuvinte ca pe un soi de „ăăă” în timp ce căutau cuvântul sau expresia corectă, astfel că Frank trebuia îmboldit ca să le ia drept întrebare.

- Oh, scuze. E o vrăjitoare pe mătură, numai că aici a desenat-o pe vrăjitoare în chip de bufniță.

- Festivalul stafilor?

- Da, cred că da.

- Asta e foarte pericol.

Tibetana era alcătuită din rădăcini silabice care rămâneau la fel în diferitele forme ale cuvintelor; Frank remarcase că mulți khembali utilizau substantivele englezești în același mod, lăsându-le să facă treaba verbelor și determinanților: „Veți învăța să meditație.” „A devenit iluminare.”

Pe măsură ce-i prindea somnul, purtau niște conversații stranii, în ambele limbi și foarte confuze. Tovărășie fără înțelegere, exact genul de companie care îi convenea lui Frank. Îi amintea de camarazii din parc. Îi povesti și lui Rudra despre cunoștințele sale din parc și despre cum fusese iarna pentru ei.

- Vagabonzii sunt adeseori spirite întrupate.

- Sigur că da.

Starea de lucruri din casă se dovedi a fi mai plăcută pentru Frank decât se așteptase. Necunoașterea limbii îl scăpa de multe conversații, însă tot timpul erau oameni în jurul lui, o mulțime, fețe cunoscute treptat, fețe uimitoare, dintre care puține aveau și nume și se discutasă cu ele, ceea ce era cam la fel ca momentele în care se afla în parc cu camarazii. Numai că era mai cald și îi era mai ușor. Nu mai trebuia să se decidă unde să se ducă atât de des. Care era următoarea mișcare – simplu. Nu mai trebuia să se mai hotărăască ce să facă în fiecare oră, lucru dificil chiar și fără leziuni ale cortexului prefrontal.

Una din decizii rămăsese însă ușor de luat; vineri după serviciu se duse la Bethesda și mănca la Rio Grande, iar la nouă fără un sfert era în fața cabinei lui telefonice din stația Bethesda. Așteptă până la ora nouă, după care la nouă și cinci sună la numărul lui Caroline. Niciun răspuns.

Se întrebă dacă putea să afle locul căruia îi era alocat numărul. L-ar fi ajutat însă cu ceva această informație, având în vedere că ea nu părea să se ducă acolo? Oare ce s-o fi putut întâmpla? Ce-ar trebui să facă? Ce ar putea-o opri să-l sune? O

senzație de profundă de neliniște care aproape că nu se putea deosebi de frică.

Mergea fără să vadă pe unde calcă pe Wisconsin spre mașina sa, cufundat în neliniște, când îi sună mobilul. Îl smulse din buzunar, constatând în același timp că se afla în fața cuștii liftului din care ieșiseră el și cu Caroline anul trecut.

Îi tresăltă inima.

- Alo?

- Frank, eu sunt.

- Oh, bine. Ce se întâmplă?

- ... Îmi pare tare rău. N-am putut ajunge săptămâna trecută și credeam că o să pot săptămâna asta, dar n-am putut. Nu pot vorbi mult. Tocmai am reușit să ies.

- S-a întâmplat ceva?

- Da, dar uite ce e, trebuie să aranjez un alt apel aici și să plec. Brusc a început să-mi dea ceva de făcut vinerea și nu știu dacă asta înseamnă ceva, dar poți să fii la numărul acela luna viitoare la aceeași oră?

- Sigur că da, dar n-ai putea să suni la casa ambasadei khembali din Arlington? Doar nu sunt și ei sunt supraveghere, nu?

- Nu cred. Cine sunt?

- Ambasada Khembalungului, cu o casă în Arlington. Stau acolo acum, așa că mă poți suna când ai o clipă liberă. De regulă sunt de găsit seara.

- Bine, o să caut o ocazie să te sun în curând. Îmi pare rău. Iar și-a schimbat serviciul și treaba devine complicată.

- Nu face nimic, mă bucur să te aud!

- Da, cred și eu, adică și eu m-aș bucura. O să te sun în curând, bine?

- Bine.

- Te iubesc, pa!

Uimitor cât de bine se simțea. Era clar că problema lui nu era lipsa emoțiilor, ci din contră, trebuia să evite să se lase copleșit de ele. Năuc de ușurare, fericit, îngrijorat, încântat, îndrăgostit, înfricoșat: ce reprezenta oare suma tuturor acestor emoții? Exact ceea ce studiile nu păreau să trateze, și anume faptul că puteai simți mai multe emoții diferite la un moment dat. El o simțea pe Caroline. Tulburătoarea prezență a cuștii liftului în fața lui pe toată durata convorbirii îi dăduse un sentiment palpabil al ei, o

legătură instantanee din clipa în care ea începuse să vorbească. Există ceva în vocea ei care îi aducea la lumină emoțiile. Voia ca ea să fie fericită. Voia să fie împreună cu ea.

Sari înainte să te uiți, încetează să mai încerci să te hotărăști, acționează sub impulsul momentului. Sâmbătă se duse la Rock Creek, mai întâi ca să-și mute lucrurile din casa din copac în monovolum și apoi ca să facă o rundă cu Spencer, Robert și Robin. Discurile zburătoare tot se spărgeau dacă se izbeau în plin de copaci, dar, în afară de asta, jucătorii cu discul zburător nu păreau deranjați de iarna grea. Spencer îi spuse că la fel stăteau lucrurile în cazul tuturor libergetarienilor, care erau oameni ai Epocii Glaciare, ce alergau alături de zimbri și lupi.

Camarazii se întorseseră la focul lor, așteptând cu încăpățănare să treacă frigul. Grămada de cenușă din vatra lor era uriașă, iar zona de după Sleepy Hollow cu leșurile de căprioare începea să semene a abator în toată regula. Pagina Federală îi dădu lui Frank o farfurie de carton cu friptură de căprioară pârlită bine, când acesta se așeză la masa de picnic.

- Mulțumesc.

- Cu plăcere. E un pic cam în sânge, dar...

- Sânge pentru bolnavul de hemofilie! Exact ce-i trebuie!

- Pagina Federală, câte agenții de spionaj există la nivelul guvernului federal?

- Șaisprezece.

- Iisuse!

- Atâtea recunosc ei. În realitate sunt mai multe. Ca la păpușile alea rusești, băgate una într-alta, agenții secrete și supersecrete fiecare în interiorul alteia.

- Spion contra spion.

- Corect. Se luptă precum câinii. Își apără teritoriul ascunzându-se și mai bine.

Afirmația îi stârni râsul Tăietorului.

- Nimeni nu știe tot ce există, cred eu. Nici măcar președintele sau altcineva.

- Cum așa?

- Nu există niciun inamic, de aia. Se prefac că există teroriști, dar numai pentru ca să sperie lumea. Ei sunt de fapt asemenea teroriștilor. De-aia s-au dus în Irak, au găsit petrol și niște teroriști, două articole la preț de unul. Mișcare mult mai deșteaptă decât în Vietnam. Pentru că totul se rezumă la

finanțare. Treaba spionilor e să se spioneze unii pe alții ca să-și păstreze finanțarea.

- Rahat! făcu Frank.

Își împunse friptura, care căpătase brusc un gust ciudat.

- Cred că ar fi cazul să uicideți altă căprioară.

- Ha! Căprioara n-are nimic! De la Pagină Federală ți se face greață!

Uneori, după-amiaza, Frank se plimba prin Arlington. Nu petrecuse niciodată prea mult timp în acest loc, iar momentul pentru a-l cunoaște nu era tocmai potrivit, când străzile îi erau atât de înghețate. Bulevarde largi se întindeau spre vest pe kilometri buni, dincolo de nodurile de clădiri înalte țâșnind în pădure în orice tip de aglomerare urbană mediocră. Se putea ajunge pe jos în jumătate de oră de la casa khembalilor la FNS, iar în unele zile chiar mergea pe jos, prin zidăria bizară a zăpezii, depășit de mașini care scoteau fum ca niște vehicule cu aburi.

Seara după cină urca, de regulă, în camera lui unde citea întins pe saltea, pălăvrăgind cu Rudra cam la fiecare jumătate de oră. Alteori se plimba fără țință pe Internet, urmărind link-urile din lunga listă de site-uri care-i apărea când dădea o căutare după Khembalung. Ceea ce citea îl făcea adeseori să dea din cap a îndoială.

Înainte ca să pornească spre Slăvitul Munte de Aramă, marele guru Milarepa a făcut o călătorie prin Tibet, printre îndatoririle sale numărându-se descoperirea de văi ascunse sau beyul-uri.

- Guru Rudra, ce este acela un *beyul*?

- O vale ascunsă.

- Asemeni Khembalungului?

- Da.

- Dar nu erați pe o insulă?

- Valea ascunsă își schimbă locul din când în când. Cam asta zice Rikdzin Godem. El era guru-ul care știa cum stau lucrurile cu valea ascunsă. Din Tsang, secolul paisprezece. Vorbea despre cele Opt Mari Văi Ascunse, deși se pare că Khembalungul e singura care a ieșit la iveală. Un refugiu departe de kaliyuga, cea de-a patra dintre epoci. O epocă a fierului a degradării și disperării.

- Aceasta în care suntem acum?

- Nu-ți dai seama?
- Ha, ha! Și ce-a mai zis?
- Multe. Multe cărți. A spus unde sunt și cum să ajungi la ele. Când avea să fie bine de intrat, care ar fi auspiciile. Cum zice, locurile de forță din Khembalung. Magia.
- Măi să fie! Și care era acela?
- Khembalungul așa cum l-ai văzut. Un loc pentru bine. Un câmp al lui Buddha.
- Câmp al lui Buddha?
- Un spațiu în care acționează budismul.
- Înțeleg.
- Creșterea compasiunii, înțelepciune.
- Așa era Khembalungul.
- Da.
- Și unde s-a aflat înainte de insula voastră?
- La cap Văii Arun. Phumchu, îi spunem în tibetană. Și peste Tsibri La, înspre Tibet. Aici a fost problema.
- China?
- Da.
- De ce crezi că China e așa o mare problemă?
- China e mare. Ca America.
- Aha, deci ați plecat într-acolo.
- Da. Poarta de sud într-o peșteră, se deschide în josul Phumchu. Apoi coboară spre Darjeeling.
- Mai trece cineva în valea ascunsă?
- Trec prin ea fără să o vadă. Prea ocupați!
- Un chicotit grav.
- Câmpul lui Buddha nu e mereu vizibil. În acest caz, Dorje Phakmo, Scroafa Adamantină, stă culcată în valea aceea.
- O scroafă?
- Corp fin, greu de găsit.
- Deci animalele sunt și ele fermecate într-un fel?
- Desigur. Evident când le vezi, nu?
- Adevărat, zise Frank.
- Îi povesti lui Rudra despre activitatea sa la GOAF, inclusiv sosirea zimbrilor în Parcul Rock Creek.
- Foarte bine! exclamă Rudra. Îmi plăceau.
- Și cu tigrii cum rămâne?
- Și ei îmi plac. Foarte bun animal. Însăpăimântător, dar bun.
- Au măști însăpăimântătoare, dar în realitate sunt niște ajutoare prietenoase. Sunt blânzi.

- Blânzi?
- Blânzi. Prietenoși, gata să te ajute, cuviincioși.
- Amabili, supuși, veseli, curajoși, curați și respectuoși?
- Da. Toate acestea.
- Hmm.

Într-o altă zi, Frank citi un pasaj pe ecran și întrebă:

- Rudra, tu ești chiar Rudra Cakrin, cel despre care scrie lumea?

- Nu.
- Nu ești? Adică nu există numai unul singur?
- Nu. E foarte bătrân.
- Șaisprezece mii de ani înainte de nașterea lui Hristos, așa zice aici.

- Da, foarte bătrân. Eu nu sunt așa bătrân.

Gâlgâit.

- Aproape, dar nu chiar atât.

- Așadar ești un soi de boddhisattva.⁸⁷

- Nu, nu. Nu sunt suficient de bun, nu.

- Dar ești lama sau cum zice, tulku sau ce mai e pe la voi?

- Ce mai e pe la voi, cred că zici. Eu sunt o voce.

- O voce?

- Știi tu. Un purtător al vocii. Se pare că spiritele vorbesc prin intermediul meu.

- Ca în acele ceremonii unde se preia controlul asupra ta și spui diverse lucruri?

- Da.

- Pare dureros.

- Da, așa pare. Nu-mi amintesc ce se întâmplă atunci. După însă simt durere.

- Încă ți se mai întâmplă?

- Uneori.

- Ai vreo ceremonie programată curând?

- Nu. Știi tu, pensionat.

- Pensionat?

- Nu acesta e cuvântul? Cum zice, îmbătrânești, renunți la muncă?

- Da, asta e pensionarea. Pur și simplu nu știam că munca ta permite pensionarea.

---

⁸⁷ În tradiția tibetană, boddhisattva sunt ființe umane excepționale încarnate nu din necesitate karmică, ci numai pentru a susține evoluția spirituală a umanității.

- Desigur. Muncă foarte grea.

- Îmi imaginez.

Frank căută pe Google „oracol, budist tibetan” și citi la întâmplare pentru o vreme. Chestii destul de îngrijorătoare. Ceea ce-l surprindea mereu era nivelul mare de complexitate al budismului tibetan, care nu era deloc simplu, așa cum își imagina el că erau bisericile americane protestante, cu crezurile lor simple: cred în Dumnezeu, ceva abstract sau poate o imagine a unui om, cu o vagă treime și o poveste destul de simplă despre o singură vizită pe Pământ. Nicidecum: era un sistem vast bine articulat de zei și spirite, cu istorii și interacțiuni complicate și manifestări continue pe această lume. Atunci când erau posedate, oracolele deveneau mai înalte, ridicau costume enorm de grele, făceau ca medalioanele de pe piept să le sară ca urmare a forței bățăilor accelerate ale inimii. În cazul în care în oracol intrau anumite spirite puternice, acestuia îi mai rămâneau mai puțin de cinci minute de trăit, îi țâșnea sângele din gură și din nas, iar corpul îi devenea complet țeapăn.

Poate că toată această treabă nu era decât o chestiune de adrenalină și endorfine. Poate că arăta de ce era capabil trupul atunci când mintea era convinsă de ceva. Oxitocinată de spiritul cosmic. Oricum, ei tratau chestiunea foarte serios; pentru ei era reală. „Sistemul este atât de complex și pluristratificat încât are o oarecare libertate de acțiune.” Mintea, ordonând datele intrate într-un fel sau altul, realități diferite, probabil. Și dacă erau evaluate pe baza sentimentelor pe care le induceau? Din acest motiv nu exista, cu siguranță, nicio justificare pentru a-i privi de sus pe acești oameni, oricât de ciudate ar fi fost lucrurile pe care le spuneau. Ei erau mult mai capabili să-și țină în frâu sentimentele decât Frank.

Pe toată durata lunii martie, iarna rămase la fel de rece și vântoasă ca întotdeauna. Se înregistrară minime record de temperatură vreme de douăsprezece zile la rând, iar în data de 23 martie temperatura la amiază atinse douăzeci de grade sub zero⁸⁸. Frank era îngrijorat din cauza copacilor care supraviețuiseră celor mai grele momente ale iernii, ca nu cumva primăvara glacială să le ucidă mugurii; ce s-ar fi făcut atunci? Ce s-ar fi ales de Coasta de Est dacă marea pădure cu arbori cu

---

⁸⁸ -28° C.

lemn tare ar fi murit? Cum s-ar mai fi hrănit Europa? Ce s-ar fi întâmplat cu siguranța alimentară a Asiei, și așa nu prea solidă? Uneori i se părea că o iarnă atât de aspră ar putea produce o schimbare în bine.

În acest context, campania pentru alegerile prezidențiale ce urmau a se ține în toamnă părea mai lipsită de importanță ca oricând. Phil Chase își asigurase candidatura din partea Partidului Democrat, iar echipa președintelui își crescuse forța atacurilor îndreptate împotriva lui; candidatul virtual al SSEE le făcuse probleme tuturor celor care veniseră în contact cu el. Lui Frank puțin îi păsa și se părea că mai erau și alții ca el. Iarna cea lungă era pe primul loc la știri și în mintea oamenilor.

* * *

LA JUMĂTATEA LUNII APRILIE, creșterea zilei ajunsese imposibil de ignorat. Se instalase primăvara, în ciuda zăpezii. Se trecu la ora de vară și, chiar dacă la început diminețile fuseseră mai întunecoase, situația nu dură prea mult. Pe la întâi mai era atât de multă lumină, că pur și simplu trebui să se încălzească afară; brusc, temperatura sări într-o zi la optzeci de grade (circa 26° C) și toți și toate nădușiră de căldură, întreaga lume scotea aburi: crengile dezghețate se moleșiră, atârând, țevile dezghețate curseră, firele de electricitate făcură scurtcircuit, mușgaiul crescă. Era ca și cum s-ar fi topit permafrostul din tundră, cu hidrolacoliți, crăpături poligonale, câmpuri de nămol proaspăt și aer sufocant. Se întoarseră țânțarii și toată lumea începu să se întrebe dacă, la urma urmei, iarna cea aspră fusese chiar așa de rea.

Ducându-se la Rock Creek, dădu din nou peste Tăietor pe Connecticut, care își folosisese iar conurile și banda portocalie pentru a marca un spațiu din jurul unui copac înclinat la patruzeci și cinci de grade.

- Cum merge treaba?
- Destul de bine. S-a dezlănțuit primăvara!
- Au supraviețuit copacii?
- Majoritatea da. Au multe crengi moarte. O să fie o vară plină. Mă jur că pădurea o să pună stăpânire pe oraș!
- Cred și eu. Pot să vin cu tine?
- Sigur că poți. Ai drujbă?
- Nu.
- Nicio problemă. Poți să ajuți și altfel.
- Pot să car lemnul.

- Exact.
- Și unde duci lemnul dacă lucrezi pe cont propriu?
- În diverse locuri. Îl duc la un prieten și-l tăiem pentru foc.
- Și asta e în regulă?
- Sigur că da. O groază de copaci au nevoie de toaletare, din care mare parte e asigurată de liber profesioniști. Orașul are nevoie de ajutor, iar lemnul poate fi plata.
- Pare să funcționeze destul de bine.
- Păi..., Tăietorul râse.
- Mai știi ceva de Șahist?
- Nu, nu chiar. L-am întrebat pe Byron, dar nu știa nici el. A zis că el crede că se poate să se fi mutat. Șahistul vorbea de un concurs de șah la New York.
- Zicea că ar vrea să participe și el?
- Nu știu.
- Byron știe cum îl cheamă?
- Mi-a zis că el crede că-l cheamă Clifford.

Pe toate crengile răsărită muguri verzi. Muguri mici, de un verde pal viu, culoare pe care Frank nu o mai văzuse niciodată până atunci, ce strălucea în zilele noroase și a cărei scânteiere surprinsă cu coada ochiului aducea cu aceea a unor licurici. Muguri verzi pe o creangă neagră udă, pădurea revenind la viață. Nu exista ceva mai frumos. Clima mediteraneană nu putea egala pentru nici măcar o clipă acest verde imposibil.

Începu să meargă iar prin parc, nemaisimțind atât de puternic neliniștea provocată de statul în casa ambasadei.

În ciuda acestui fapt, tot nu se simțea în apele lui. Fața îi era încă amorțită, la fel și interiorul nasului, partea de sub el și partea din spatele lui. Când se rădea vedea că partea amorțită a buzei superioare părea inertă, astfel că lui i se părea că arată diform. Nu putea zâmbi ca lumea. Nu știa ce sentimente îi trezea acest lucru. Presupunea că nu avea prea mare efect asupra altora, iar dacă îl observau, oamenii nu vorbeau despre el din politețe.

Camarazii nu-și băteau capul cu o asemenea problemă.

- Hei, Jimmy! Jimmy Durante! Cum îți mai e, ți-a scăpat scula de degerături? Ai tras o sperietură zdravănă, nu? Ți s-a vindecat nasul bine? Poți să mai respiri pe el?

- Nu.

- Ha, ha, ha! Hei Respirăpegură! Știam că n-o să poți de când

ți l-am văzut!

- Cine erau ăia, totuși? Întrebă din nou Frank.
- Cine dracu știe? Nu i-am mai văzut.
- Ați avut noroc.
- Așa e.
- Ați putea folosi telefonul. Scoateți-l și sunați la 911 în asemenea situații.
- Sigur că da!
- Așa stând lucrurile, v-am adus la toți cartele de aderare la GOAF, grupul de la grădina zoologică.
- Cu niciun chip!
- Mi-au spus că parcul urmează a fi regularizat în această vară astfel că va trebui să fiți membri ca să puteți sta în el.
- Și tu crezi că polițaii or să se poarte altfel numai pentru că avem niște cartele la noi?
- Da, cred. Plus că vă mai dau și un telefon mobil dacă sunteți membri. E ca o linie fierbinte, dar funcționează.
- Oh, ce bine, mereu mi-am dorit așa ceva!
- Taci din gură și completează formularul. Haide, fac prinsoare că poți să pui ce nume vrei tu acolo. Plus că nu ai cum să încalci niciunul din termenii eliberării condiționate. N-or să vă bage la pușcărie pentru că v-ați înscris la Prietenii Grădinii Zoologice Naționale, pentru numele lui Dumnezeu!
- Ha, ha! Cine zici tu că e eliberat condiționat?
- Mdea, cine zici tu că e eliberat condiționat? Măcar noi avem nasul la locul lui.
- Ha, ha! Completați formularele.

Ajungând la mica lor debara, Frank auzi pe cineva care discuta cu Rudra și, curios să vadă cine era, se duse la ușă, deoarece bătrânul părea cam neglijat de cei ai casei. Nu era însă nimeni acolo. Rudra tresări la vederea lui, se uită fix la el cu o căutătură smintită, ca și cum ar fi uitat cine era Frank.

- Scuze, zise el. N-am vrut să te sperii.
- Mă bucur c-ai făcut-o.
- Purtați o conversație cu tine, nu?
- Nu cred.
- Am crezut că aud ceva.
- Interesant. Uneori, cum zice... îmi cânt. Există un tip de cântec tibetan în care emiți două sunete pe aceeași voce. Notă în registrul de cap? Sunet secundar?

Deschise gura și emise o notă de bas mai joasă decât s-ar fi așteptat Frank să audă de la cineva cu un trup atât de fragil și în același timp în cameră pluti un ton armonicosonant.

- Foarte frumos, zise Frank. Îmi amintește de Louis Armstrong.

Rudra încuviință din cap.

- Foarte bun cântăreț.

Deschise din nou gura și cântă profund „The odds were hundred to one against us,” așa cum o cânta Louis la două treimi din viteza normală, mai lent și mai profund.

- Foarte frumos! Deci îți place?

- Foarte bun cântăreț. Vocea de cap insuficient dezvoltată, dar foarte puternică.

- Interesant.

Frank își desfăcu salteaua și se întinse pe ea gemând ușor.

- Te duci în parc?

- Da.

- Găsești prietenii?

- Pe unii dintre ei.

Frank începu să-i povestească despre ei și situația de acolo, despre camarazi, despre libergetarieni, despre propriul său proiect. Se lăsă pe spate nemaipornind laptopul și discuta despre paleolitic și despre modul în care creierul evoluase până la sentimentul de bine datorită anumitor stimuli cauzati de comportamentele repetate în decursul celor două milioane de ani până la apariția umanității și despre cum ar fi trebuit să se poată simți bine acum că duceau o viață care se conforma cât de mult putea acelor comportamente timpurii. Ceea ce el încercase să facă, în viața lui din parc.

- Bună idee! exclamă Rudra. Mentea originală. Asta e și în budism.

- Da? Ei, nu mă surprinde. Mi se părea mie că despre asta ai vorbit anul trecut la FNS.

Rudra nu părea să-și aducă aminte prelegerea sa, care fusese o experiență zguduitoare pentru Frank, o adevărată distrugătoare de paradigmă, cum ar fi zis Edgardo. Frank nu insistă, neîndrăznind să recunoască în fața bătrânului ce efect profund avusese asupra lui ceva ce fusese în aparență o remarcă degajată. În loc de asta, îi explică lui Rudra cum considera el că dilema prizonierului și Nămetele modelau etica într-o manieră științifică, cum se punctau jocurile și se evaluau strategiile și

cum ajunsese el, la începutul iernii, la concluzia că, din punct de vedere adaptativ, cel mai logic era să adopte strategia intitulată „generos întotdeauna”.

- O idee bună, zise Rudra. Dar ce sunt *punctele* astea? De ce să joci pentru *puncte*?

Frank încă mai reflecta la această chestiune când Sucandra și Padma urcară tropăind să vadă ce mai face bătrânul.

- Fursecuri, zise Sucandra, întinzând o farfurie. Proaspăt scoase din cuptor.

El și cu Padma se așezară pe jos în cadrul ușii și mâncară toți patru fursecurile ca niște copii strânși să rămână peste noapte la unul din ei.

- Sunt bune, spuse Frank. Mi-a fost așa de foame iarna asta!
- Oh, da, replică Sucandra. Ți se face mult mai foame pe frig.
- Și ți se face și mai frig când ți-e foame, adaugă Padma.
- Da, zise Sucandra. Le-am învățat pe amândouă, nu?
- Da.

Frank se uită la ei:

- Chinezii?
- Da, răspunse Sucandra. În închisoarea lor.
- Cât timp?
- Zece ani.

Frank dădu din cap nevenindu-i să creadă, încercând să-și închipuie fără să reușească cum trebuia să fi fost.

- Cât vă dădeau de mâncare?
- Un castron de orez pe zi.
- Se murea de foame? Întrebă Frank, uitându-se la fursecurile rămase pe farfurie.

- Da, răspunse Sucandra. De foame, de frig.

Padma încuviință din cap.

- Alții au supraviețuit, dar și-au pierdut mințile.
- Poate că toți ni le-am pierdut.
- Fără îndoială că da.

- Știi însă ce vrei să spui. Printre noi era un călugăr care defeca un soi de tenie. O chestie lungă și roșie cu multe segmente. Ca un miriapod fără picioare. Știam de asta deoarece de fiecare dată când se întâmpla le curăța și ni le aducea să ni le dea să le mâncăm.

- Pretindea că spiritul Bon din el ne făcea de mâncare.
- Și voi ce făceați? Întrebă Frank.

- Noi tocam viermii mărunț și îi puneam în orez.
  - Ceea ce vă introducea niște proteine în alimentație.
  - Nu prea, era mai mult pentru gest.
  - Numai că orice vă ajuta la acel moment.
  - Adevărat. Aproape că ajunsese să-i aștept cu nerăbdare.
- Zâmbiră unul la altul, apoi se uitară timid la Frank.
- Da, ne ajuta să simțim că eram împreună. Oamenii au nevoie să facă parte dintr-un grup.
  - Și să-l ajutăm pe bătrânul călugăr. Era nebun de mahnire.
  - După care a murit.
  - Da, așa e. Și orezului parcă-i lipsea ceva!

* * *

ÎNTR-O DIMINEAȚĂ DE PRIMĂVARĂ ADEVĂRATĂ, răcoroasă, verde și dulce, ca o zi de mai pe care lumea și-o amintea dintr-un trecut îndepărtat despre care nu mai crezuse că avea să se mai întoarcă vreodată, Charlie se duse cu mașina la Great Falls ca să se întâlnească cu Frank și Drepung. Frank avea să le predea amândurora noțiunile de bază de escaladă.

Anna nu fusese într-un tot de acord, dar Frank o asigurase că nu-i va pune în pericol, iar realismul ei în materie de evaluarea riscurilor o determinase să accepte că nu era nicio problemă. Charlie, dezamăgit numai pentru o clipă că pierduse pretextul care i-ar fi permis să scape, parcă alături de ceilalți doi și o apucară pe poteca scurtă spre defileu, ducând doi rucsaci cu echipamentul lui Frank și câteva lațuri de frânghie de nailon. După ce ajungea pe o înălțime, poteca continua paralel cu creasta, urmând-o până într-un punct de sub un copac mare, declarat de Frank drept vârful unui bun traseu didactic.

Traseul era unul nou, zicea el, deoarece diluviul schimbase foarte mult configurația Great Falls, creând prin rupere noi trasee în susul și în josul peretelui sudic. Cantitatea mare de apă care trecuse peste stâncă produsese ruperea nu numai prin frecare directă, ci și printr-un proces numit cavitație, în care apa se desfăcea în bule care acționau de fapt ca niște aspiratoare ce aspirau brutal crăpăturile din stânci, determinând întinderea acestora, astfel încât blocuri mari fuseseră smulse în acest fel. Așa se face că din pereții Mather Gorge fuseseră smulse bucăți zdravene.

Frank desfăcu un colac de funie și îl legă de trunchiul copacului. Arată în josul stâncii.

- Vedeți punctul acela neted de jos? Pe aici prin dreapta

puteți practic coborî până la el, ca pe scări. După care puteți escalada peretele până aici sau acolo. E ca și cum ați escalada un perete la sala de sport.

Stânca neagră cioturoasă era șist, le spuse el. Defileul era o caracteristică neobișnuită pentru această regiune; mai era și unul mai mic pe Susquehanna, însă în mare parte piemontul estic nu prezenta acest afloriment stâncos. Fusese tăiat în răbufniri discrete, după cum descoperiseră geologii, probabil de marile inundații ce punctaseră sfârșitul erelor glaciare. Prin comparație cu ele, inundațiile recente nu reprezentaseră mare lucru.

Stăteau acum pe buza stâncii, privind în jos la râul care bolborosea tumultuos și alb.

- Pe acest perete există aproape toate tipurile de prize, continuă Frank. Marcate convenabil pentru alpinistul începător prin urmele proaspete de cretă pe care le vedeți. Deja a trecut multă lume pe aici. Pe tot parcursul zilei de azi veți fi asigurați de sus de copacul acesta de aici și, chiar dacă alunecați și cădeți, n-o să pendulați decât un pic. Funia este destul de flexibilă, astfel că n-o să fiți trași brusc în sus dacă se întâmplă să cădeți. O să vă pun să vă desprindeți prin salt ca să vă dați seama cum e.

Charlie și Drepung se uitară unul la altul liniștiți. Avea să fie în regulă. Niciunul dintre ei nu avea să moară pentru că fusese un elev neascultător, ceea ce fuseseră de câteva ori în trecut.

Odată stabilit acest lucru, deveniră mai bucuroși și își puseră veseli hamurile, râzând înfundat când și când din cauză că nu erau în stare să-și bage picioarele în găurile în care trebuia. Destul de nepricepuți, iar Frank dădu dezaprobat din cap. După care îi studiară solemn nodurile lui, învățând sistemele simple, dar eficiente de asigurare folosite de către alpiniști, tehnici care nu cedau la nevoie, dar permiteau suficientă libertate atunci se dorea asta. Frank explica foarte clar și metodic, răbdător față de bâjbâielile și nelămuririle lor. Mai făcuse așa ceva și înainte.

Când consideră că reținuseră minimul necesar, le legă el însuși nodurile din nou, după care îi trecu funia lui Charlie printr-o carabinieră legată de copacul lor și i-o înfășură în jurul mijlocului. Charlie coborî apoi cu atenție pe echivalentul de scară până la un nivel chiar deasupra râului. Jos, Charlie se întoarse să se uite la Frank.

- În regulă, zise Frank, trăgând de funia întinsă bine prin carabinieră. Gata.

- Gata, repetă Charlie, după care începu să urce, concentrându-se asupra peretelui și văzându-l ca pe o priză după alta. Urmele de cretă îi fură realmente de ajutor. Se cățăra ca o maimuță servindu-se de toate ieșiturile și crăpăturile indicate. Auzea sugestiile lui Frank ca de departe. „Nu privi în jos. Nu încerca să te ridici cu brațele. Folosește-te de picioare cât mai mult posibil. Să ai mereu trei prize. Mișcă-te lin, nu te arunca niciodată înainte.”

Îi alunecă degetul de la picior și căzu. Proptește-te de perete, saltă ușor, era în regulă. Schimbă punctele de sprijin, întoarce-te la cățarat. Asta era tot? Păi nu-i deloc așa de rău cum crezuse el că avea să fie! Cu așa un sistem, nu era niciun pericol!

Faptul că Frank nu era de acord cu acest raționament îl ajută pe Charlie să-și concentreze din nou atenția asupra peretelui.

Lui Charlie îi era deja întrucâtva cunoscută activitatea, deoarece semăna cu urcușul pe care îl făcuse pe vremea când mergea în excursii cu rucsacul în spate în Sierra. Pașii, prinderile și mișcărilor erau la fel, numai că aici le efectua pe o suprafață drastic mai verticală decât oricare alta pe care el și prietenii săi din acele excursii încercaseră s-o parcurgă. Dacă ar fi dat peste un asemenea perete de stâncă în timpul unui urcuș în Sierra, ar fi fost paralizat de frică.

Cum însă era prins cu frânghia în partea de sus, motivul fricii îi dispărea, și odată dispărut putea să-și observe alte sentimente. Activitatea i se părea că seamănă cu un soi de acrobație, nerepetată înainte și efectuată cu încetinitorul. Charlie se lăsă vreme îndelungată captivat de ea, încetinind acolo unde prizele păreau să se rărească, până când începură să-l doară degetele. Pentru o vreme, nu mai există nimic în afara peretelui de stâncă și căutarea de prize. Frank spuse ceva o dată sau de două ori, dar în general privi. Smucitura corzii sale de asigurare, deși liniștitoare, nu-l trase pe Charlie în sus, care începu să se zbată și numai un salt final stângaci înainte îl duse pe buza peretelui.

Foarte captivant! Iar acum un val de un soi de bucurie de tipul MAI SUNT VIU îi curgea prin tot trupul. Înțelese cum se făcea că unii deveneau dependenți de asta.

Veni apoi rândul lui Drepung. Charlie se așează pe marginea peretelui cu picioarele atârându-i în afară, privind fericit. De sus, Drepung părea mătăhălos, cu o expresie de neliniște pe chip în timp ce studia peretele de stâncă. Charlie avea experiența anilor de urcuș, Drepung nu. După ce se trase în sus cale de

câteva prize, se uită în jos printre picioare, părând apoi cam lipit de stâncă. Murmura ceva despre tradiționala frică tibetană de cădere, dar Frank nici nu voia să audă.

- Tradiția asta e peste tot, te asigur. Tu concentrează-te asupra locului în care vrei să ajungi și simte coarda de asigurare. Desprinde-te cu un salt, dacă vrei să vezi cum e.

- Se pare că o să aflu destul de repede.

Era lent, dar se străduia. Mișcările sale erau destul de sigure, atunci când le făcea. De concentrare, gura lui mică se strânsese într-un O perfect. În câteva minute ajunse sus și se trase lângă Charlie, scoțând un „Ha!” fericit.

Frank îi puse să repete, încercând alte trasee pe perete, după care se asigură unul pe celălalt, cu el lângă cel care asigura ca să fie totul în regulă. La final îi puse să coboare prin rapel - operațiune simplă, dar înspăimântătoare - ca bătrânul Batman, numai că de-adevăratelea. Exersară până când mâinile le obosiră și începură să-i doară prea tare ca să se mai poată ține de ceva.

După aceea (trecuseră deja vreo două ore), Frank schimbă copacul de asigurare din vârful stâncii.

- Se pare că atât Balconul Julietei, cât și Scara lui Romeo au scăpat. O să merg pe unul din ele sau pe Gorki Park.

Sări în jos, lăsându-i pe Charlie și Drepung să stea fericiți pe marginea stâncii, dând cu călcâiele în piatră și admirând priveliștea. La stânga lor, cascada remodelată își arunca mugind stropii în jos, cu o fierbere albă la fiecare pas. Dedesubtul lor, Frank urca încet.

Brusc Charlie sări în picioare strigând:

- Unde-i Joe? și uitându-se disperat în jur.

- Nu-i aici, îi aduse aminte Drepung. Azi e cu Anna, nu mai ții minte?

- Oh, da.

Charlie se lăsă să cadă la loc.

- Scuze, pentru o clipă am uitat.

- Nu face nimic. Trebuie că ești obișnuit să ai grijă de el tot timpul.

- Da.

Se așeză la loc pe marginea stâncii, scuturând din cap. Frank urca încet spre ei. Când ridică privirea în căutarea următoarei prize, figura lui îi aminti lui Charlie de Buster Keaton, căci avea aceeași expresie precaută și ușor încurcată, gata de orice - stăpân pe sine, deși nu imperturbabil, dat fiind că ochii săi

dezvăluiau la fel de clar ca ai lui Keaton că era perturbat în cea mai mare parte a timpului.

Lui Charlie îi fusese mereu drag Buster Keaton. Viața ca un șir de crize uluitoare ce trebuiau rezolvate; i se părea corect.

- Drepung? zise el.

- Da?

Charlie își studie mâna roasă. Drepung întinse și el mâna lângă ea; amândoi erau epuizați după activitatea de peste zi.

- Că tot vorbeam de Joe.

- Da?

Charlie dădu drumul unui oftat. Simțea cum i se strânsese îngrijorarea în suflet.

- Nu vreau să fie cineva deosebit pentru voi.

- Poftim?

- Nu vreau să fie un suflet reîncarnat.

-... budismul susține că toți suntem așa ceva.

- Nu vreau să fie un lama reîncarnat. Nici tulku, nici boddhisattva sau cum i-oți mai zice. Nu cineva care să prezinte interes din punct de vedere religios pentru voi.

Drepung își studie palma. Pielea avea cam aceeași culoare ca a lui Charlie, poate ceva mai opacă. Fie ca asta să ne definească, se gândi acesta din urmă. Cel puțin din câte vedea el. Nu-și dădea seama la ce se gândea Drepung, doar că i se părea că tânărul nu prea știa ce să zică.

Ceea ce îi cam confirma bănuielile lui Charlie.

- Știi ce s-a întâmplat cu noul Panchen Lama, zise el.

- Da. De fapt nu.

- Fiindcă nimeni nu știe! Fiindcă au ales un băiețel pe care l-au luat chinezii și nu a fost văzut niciodată. Doi băiețel de fapt.

Drepung încuviință din cap, cu o expresie de mâhnire pe chip.

- A fost o porcărie.

- Povestește-mi. Povestește-mi ce s-a întâmplat.

Drepung făcu o grimasă.

- Panchen Lama este reîncarnarea lui Buddha Amitabha. El este al doilea conducător spiritual în ordinea importanței în budismul tibetan, iar relația lui Dalai Lama a fost mereu complicată. Cei doi erau adesea în dezacord, dar fiecare dădea o mână de ajutor la alegerea succesorului celuilalt. După care, în ultimele două secole, Panchen Lama a fost adeseori asociat cu interesele chineze, astfel că treaba a devenit și mai complicată.

- Sigur că da, spuse Charlie.

- Așadar, atunci când al zecelea Panchen Lama a murit în 1989, identificarea următoarei lui reîncarnări a fost, evident, o problemă. Cine să o determine ca atare? Guvernul chinez i-a cerut mănăstirii lui Panchen Lama, Tashilhunpo, să caute noua reîncarnare. Așa se cuvenea, dar au și arătat clar că urmau să aibă ultimul cuvânt în alegerea făcută.

- Pe ce temei?

- Știi tu. Ca să controleze situația.

- Ah, da. Desigur.

- Așadar, Chadrel Rimpoche, starețul Mănăstirii Tashilhunpo, a luat în secret legătura cu Dalai Lama ca să-i ceară ajutorul pentru alegere, așa cum se cuvenea conform tradiției. Gruparea acestuia identificase deja câțiva copii în nordul Tibetului. Drept pentru care Dalai Lama a făcut niște divinații pentru a descoperi care dintre ei era noul Panchen Lama. A descoperit că era un băiat care locuia în apropiere de Tashilhunpo. Semnele erau clare. Problema era acum cum să-i convingă pe chinezi să le aprobe candidatul, ascunzând în același timp implicarea lui Dalai Lama.

- Nu putea Chadrel Rimpoche să le spună chinezilor că el era acela?

- Păi, chinezii introduseseră un sistem propriu, care implică o chestie numită Urna de Aur. Atunci când există incertitudini, care sunt ușor de creat, primele trei nume se bagă în această urnă. Numele tras din urnă este destinat a fi cel potrivit.

- Poftim? strigă Charlie. Îi tragi la sorți numele dintr-o pălărie?

- Dintr-o urnă. Da.

- Dar asta e o nebunie! Adică dacă se presupune că într-unul din acești copii s-a reîncarnat un lama, el este ceea ce este! Nu poți să-i tragi la sorți numele dintr-o pălărie!

- Așa s-ar presupune. Numai că chinezii n-au fost niciodată împotriva stricătului tradițiilor tibetane, după cum știi și tu. Oricum, în acest caz, divinația lui Dalai Lama indicase un băiat dintr-o regiune aflată sub control chinez, deci se părea că erau șanse destul de mari să fie confirmat. Existau însă temeri că chinezii ar fi putut folosi urna ca să aleagă intenționat pe altcineva decât pe cel recomandat de Chadrel Rimpoche, numai ca să demonstreze că ei dețin controlul și să-i refuze orice fel de influență posibilă lui Dalai Lama.

- Sigur că da. Și atunci?

- Și atunci Dalai Lama s-a hotărât, în cele din urmă, să anunțe

identitatea băiatului, gândindu-se că chinezii vor fi presați să se conformeze dorințelor tibetane, mulțumiți că era un băiat ce trăia sub controlul lor.

- Oh, nu! făcu Charlie. Mă surprinde că i-a putut trece cuiva așa ceva prin cap, cunoscându-i pe chinezi.

Drepung oftă.

- S-a mers la noroc. Dalai Lama trebuie să fi considerat că era șansa lor cea mai mare.

- Numai că n-a ținut.

- Nu.

- Și ce s-a întâmplat cu băiatul?

- El și părinții lui au fost reținuți. La fel și Chadrel Rimpoche.

- Unde sunt acum?

- Nimeni nu știe. N-au mai fost văzuți din acel moment.

- Vezi? Nu vreau să treacă și Joe prin așa ceva!

Drepung oftă. În cele din urmă grăi:

- Panchen Lama e un caz deosebit, foarte politizat, din pricina chinezilor. Mulți lama reîntorși sunt identificați fără asemenea probleme.

- Nu-mi pasă! Ca să nu mai vorbim că nu puteți ști sigur dacă se va complica situația sau nu.

- Nu e implicat niciun chinez.

- Nu-mi pasă!

Drepung se aplecă un pic în față, ca și cum ar fi vrut să spună: „Și eu ce pot să fac? Nu pot să fac nimic!”

- Uite ce e, îi zise Charlie. Chestiunea asta o supără pe Anna. Ea nu crede în chestii pe care nu le poți vedea sau cuantifica, știi și tu. O supără și simpla încercare de-a o face. Dacă faceți chestia asta cu Joe, o s-o înspăimântați. Îmi dau seama că se străduiește să nu se gândească la asta acum, dar chiar și așa tot se înspăimântă. Nu se pricepe să-și ia gândul de la un lucru sau altul. Se gândește la ele.

- Îmi pare rău.

- Ar trebui să-ți pară. Adică ia gândește-te așa: dacă ea nu s-ar fi împrietenit cu voi atunci când ați venit aici, atunci nici n-ați fi aflat de existența lui Joe. Așadar, în realitate, o pedepsiți pe Anna pentru amabilitatea de care a dat dovadă față de voi.

Drepung își țuguie buzele, fredonând amărât. Arăta acum ca atunci când se cățara: amărât, confruntat cu o problemă.

- În plus, continuă Charlie, ideea asta că copilul tău de fapt nu e copilul tău, că e cumva altcineva, este ea însăși supărătoare.

Chiar ofensatoare, s-ar putea spune. Adică el este deja o reîncarnare, a mea și a Annei.

- Și a strămoșilor voștri.

- Corect, adevărat. Dar nu și a altcuiva, asta nu.

- Hmmm.

- Înțelegi ce vreau să zic? Cum te face să te simți?

- Da.

Drepung încuviință din cap, legănându-și trupul înainte și înapoi.

- Da, înțeleg.

Stătură acolo, privind în jos la râu. O femeie singură într-un caiac înainta în amonte contra curentului alb. Dedesubtul lor, Frank, care stătea iar pe țărm, se uita fix la ea.

Charlie făcu un gest în direcția lui Frank.

- Pare interesat.

- Într-adevăr.

Se uitară la Frank cum o privea.

- Deci, perseveră Charlie, poate că ai putea discuta chestiunea cu Rudra Cakrin. Vezi dacă poate să facă el ceva, dacă există vreun soi de, știu și eu, exorcizare pe care s-o poată face. Nu că aș vrea să insinuez ceva, doar ceva ce, știu și eu... O ceremonie de reindividualizare. Ca să-l curețe și să-l lase în pace. Există asemenea ceremonii?

- Păi... într-un fel da. Cred.

- Deci o să discuți cu Rudra? Poate fără prea mult tam-tam, ca să nu știe Anna?

Drepung se încrunta.

- Dacă nu știe, atunci...

- Atunci ar fi pentru mine. Da. Pentru mine și Joe. Și ar ajunge și la Anna prin noi. Ce, trebuie să fie publică?

- Nu, nu, nu e asta.

- Ce e, nu vrei să discuți cu Rudra?

- Păi... nu Rudra decide într-o asemenea chestiune.

- Nu?

Charlie era surprins.

- Atunci cine? Cineva din Khembalung sau din Tibet?

Drepung dădu din cap.

- Atunci cine?

Drepung își ridică mâna ca și cum ar fi vrut s-o studieze din nou. Arată cu degetul însângerat spre el și se uită la Charlie.

Charlie își schimbă poziția pe jos ca să-l vadă mai bine.

- Poftim, tu?

Drepung încuviință din nou cu tot corpul.

Charlie râse scurt. Dintr-o dată, multe lucruri deveniseră clare.

- Cum, ticălosule?!

Îl îmbrânci ușor pe tânăr.

- Ne înșelați de la început.

- Nu, nu. Nicio înșelătorie.

- Atunci ce e Rudra, vreun soi de servitor, un soi de om de serviciu bătrân cu care faci schimb de locuri în stilul prinț și cerșetor?

- Nu, nicidecum. Și el e tulku. Numai că nu așa, adică în ordinea khembali sunt și anumite relații între tulku, ca acelea dintre Dalai Lama și Panchen Lama.

- Deci tu ești șeful, vrei să zici.

Drepung tresări.

- Eu sunt cel pe care ceilalți îl privesc ca pe, știi tu, conducătorul lor.

- Conducător spiritual? Conducător politic?

Drepung dădu din mână.

- Și ce-i cu Padma și Sucandra?

- Ei sunt de fapt regenți, sau erau. Sunt ca niște frați, consilieri acum. Îmi spun multe, sunt ca niște profesori pentru mine. De fapt frați.

- Înțeleg. Și tu stai în spatele scenei.

- Sau de fapt în fața scenei. Cel care îi întâmpină pe ceilalți.

- Atât în fața cât și în spatele scenei.

- Da.

- Foarte inteligent. Asta am crezut tot timpul.

- Serios?

- Nu. Credeam că Rudra vorbește engleză.

Drepung încuviință din cap.

- Engleza lui nu-i așa proastă. A studiat. Chiar dacă nu-i place s-o recunoască.

- Ascultă, Drepung, faceți schimburile astea și poveștile de acoperire pentru că știți că e cam periculos în lumea asta, nu? Din cauza chinezilor?

Drepung își țuguie buzele.

- Păi, nu chiar...

- Ia gândește-te așa: tu știi cum e să te strige lumea brusc pe numele altcuiva! Trebuie să știi.

Vorbele lui Charlie îl făcură pe Drepung să clipească.

- Da. E adevărat. Îmi aduc aminte de părinții mei... Tata s-a bucurat foarte tare pentru mine. Pentru noi toți, a fost foarte mândru. Mama însă nu s-a împăcat niciodată cu ideea. Îmi puneă mâna pe ea și-mi spunea: „Tu ai venit de-aici. Tu ai venit de-aici.”

- Și acum ce cred?

- Nu mai sunt în aceste trupuri.

- Ah!

Părea prea tânăr ca să-și fi pierdut ambii părinți. Cine știa însă prin ce trecuseră.

- Oricum, știi la ce mă refer, zise Charlie.

- Da.

Stătură multă vreme în vuietul cețos al cascadei, uitându-se în jos la Frank care acum se desprinsese de funie și mergea peste pietrele îngrămădite în dezordine de pe marginea apei, încercând, se pare, să n-o scape din ochi pe femeia din caiac, care se apropia de baza cascadei.

Charlie insistă.

- Ai să faci ceva în această privință?

Drepung se legănă din nou. Charlie începu să se întrebe dacă era semn de aprobare sau nu.

- O să văd ce pot să fac.

- Nu mă lua pe mine cu asta!

- Poftim? Oh! Oh, nu, nu, am vorbit serios!

Izbucniră amândoi în râs, gândindu-se la Phil Chase și la „Am să văd ce pot să fac” ale lui.

- Toți spun asta, se plânse Charlie.

- Ei, ei! Chiar văd ce pot să facă. Trebuie să le recunoști acest merit.

- Nu li-l recunosc. Ei văd ce NU pot să facă.

Drepung dădu din mână, zâmbind. Și el trebuia să-i ducă pe oameni cu vorba, înțelese Charlie.

Se aplecară încercând să vadă unde era Frank.

În timp ce se uitau în jos, Charlie constată că se simțea mai bine. Faptul că discutase problema cu cineva îi ușurase sentimentul de izolare care-l oprimase. Nu era obișnuit să nu poată discuta anumite lucruri cu Anna, și fără ea se simțise dezorientat.

Vestea că Drepung era adevărata putere în ceea ce privea afacerile din Khembalung era de fapt reconfortantă, odată ce-o

asimilase. Rudra Cakrin, era, la urma urmei, un bătrân ciudat. Era mult mai bine ca de această treabă să se ocupe cineva cunoscut în care avea încredere.

- Am să discut problema cu Rudra Cakrin, zise Drepung.

- Credeam că ai zis că el e doar un om de fațadă.

- Nu, nu. Un... coleg. Trebuie să mă consult cu el, desigur. Una la mână, el va fi probabil cel care va oficia ceremonia. El este oracolul. Asta înseamnă și că el va ști despre ce ceremonii vorbesc. Există niște precedente. Unele accidente, greșeli îndreptate... sunt niște chestii pe care le pot cerceta.

Charlie încuviință din cap.

- Bine. Ți-aduci aminte ce am zis când Anna v-a urat bun venit la FNS?

- Da.

Drepung făcu o grimasă.

- De fapt oracolul ne-a spus să luăm biroul acela.

- Zău așa, ce, v-a zis: „Mutați-vă pe Bulevardul Wilson la numărul 4201!”?

- Nu chiar.

- Nu, cred și eu că nu! Mă rog. Numai să ții minte ce părere are Anna. Probabil cam ca mama ta.

Charlie fu surprins să se vadă sărindu-i la gât în așa hal. Atunci se gândi la Joe care se agăța de el, înfricoșat și jalnic, cu gura încleștată. Voia să dispară odată problema asta. Și după ea și febra.

Se uitau la râul care curgea tulbure pe lângă ei. Pete albe pe apa neagră.

- Ia uite, se pare că Frank încearcă să-i atragă atenția femeii din caiac!

- Cu siguranță.

Femeia se odihnea acum, cu padela întinsă de-a latul caiacului în fața ei, alunecând în aval. Frank se deplasa grăbit în josul râului ca să rămână la nivel cu ea, împiedicându-se de două ori de malul stâncos, cu mâinile pâlnie la gură ca s-o strige. Începu să-și fluture brațele în sus și în jos. Ajunse la o porțiune mai plană și alergă ca să ajungă în fața ei. Îi făcu semn cu brațele, își puse mâinile pâlnie la gură, sări în sus și în jos.

- Trebuie că o cunoaște?

- Sau cam așa ceva. Îl aude, nu crezi?

- Așa se pare. Îl și vede. Trebuie că nu vrea să fie întreruptă.

- Cred și eu.

Era greu de înțeles cum ar fi putut să nu-l observe, ceea ce însemna că trebuie să-l fi ignorat intenționat. Femeia continuă să plutească, iar el să alerge după ea, împiedicându-se de bolovani, încă strigând.

Femeia nu-și întoarce capul nicio clipă. Un bolovan mare îl blocă drumul lui Frank, care alunecă și căzu în genunchi; întinse brațele; ea trecuse acum de el și nu se uită înapoi.

În cele din urmă, brațele îi căzură în jos. Capul plecat, umerii lăsați – întocmai silueta unui om ale cărui speranțe fuseseră zdrobite.

Charlie și Drepung se uitară unul la altul.

- Crezi că Frank pare să fie...?

- Da.

Sari înainte să te uiți

Frank trecu pe la familia Quibler într-o sâmbătă ca să-l ia pe Nick să meargă la grădina zoologică. Ajunse devreme și stătu în sufragerie în timp ce ei își terminau micul dejun. Charlie, Anna și cu Nick citeau în timp ce mâncau și așa se face că și Joe se holba la spatele cutiei sale de cereale cu o expresie de încrâncenare pe chip, ca și cum ar fi vrut să spargă codul holbatului cu simpla putere a voinței. Văzându-l astfel, Frank simți un val de compasiune pentru el și, ocolind masa, se așeză pe vine lângă Joe ca să stea de vorbă.

Nu peste multă vreme Nick se duse să se îmbrace, dar, înainte să plece, voia să-i arate lui Frank un nou joc pe computer. Acesta stătea în spatele lui, străduindu-se cât putea de bine să înțeleagă acțiunea de pe ecran.

- Cum de-a explodat așa?
- De la o chestie mutantă creată de un om de știință rău.
- Înțeleg. Și, uau, ăla cum de-a sărit în aer?
- Îl atac cu un personaj invizibil.
- E bun?
- E greu de văzut.

Charlie chicoti la auzul acestor cuvinte. Nick îi aruncă o privire peste umăr și zise:

- Tată, nu-mi mai bea ciocolata caldă!
- Credeam că ai terminat. N-am luat decât trei guri.
- Ba patru.
- Nu-l lăsa pe Frank să aștepte, du-te să te îmbraci!

La grădina zoologică, participară mai întâi la un atelier în care se preda confecționatul prin percuție al lamelor și capetelor de săgeată din piatră. Frank observase anunțul pe site-ul PGZN și fusese, normal, foarte interesat, iar Nick era dispus la orice. Așa că se așezară pe pământ, urmărind un pădurar de vreo douăzeci și cinci de ani care îi amintea lui Frank de Robin.

Tânărul trecea pe la membrii grupului, lăsându-se pe vine lângă fiecare grupuleț ca să le arate cum să lovească nucleele cu percutoarele astfel încât să așchieze cum trebuie. La fiecare așchiat reușit, striga: „Da!” sau „Bine!”

Era, în mod clar, același proces prin care se crease toporul de

mână acheulean al lui Frank, deși rezultatele lor moderne aveau o formă mai puțin armonioasă și, desigur, piatra proaspăt plesnită arăta nefinisată prin comparație cu patina care șlefuisese suprafețele ciobite ale vechiului topor. Nu conta, încercarea de a face unul era o bucurie, dătătoare de satisfacții la fel ca privitul la foc. Era unul din acele lucruri pe care știai cum să le faci de la prima încercare.

Frank ciocănea fericit o protuberanță de la capătul unui nucleu, savurând trosnetele și zornăielile și mirosul scânteilor și prafului de piatră în lumina soarelui, când el și cu Nick se loviră la mână în același timp. Lui Nick îi tremură bărbia, iar Frank mârâi strângându-și degetul mare care pulsa de durere.

- O să mi se facă unghia mov, fir-ar să fie! Și la tine?

- Arătătorul, zise Nick. Articulația din mijloc.

- Au-au!

- Da, au, au - kun chok sum!

- Kun chok sum? E în khembali?

- Da, e o înjurătură tibetană.

- Ce înseamnă?

- Înseamnă trei nestemate!

- Trei nestemate?

- Grea, nu? Au și mai rele, desigur.

- Kun chok sum!

Pădurarul veni la ei zâmbind.

- Acesta, domnilor, este ceea ce noi numim sărutul granitului. Are nevoie cineva de un plasture?

Frank și cu Nick îl refuzară.

- Înțelegeți acum cât e de veche expresia „prins între o piatră și ceva tare”. S-au găsit unelte prelucrate prin percuție ca astea, vechi de un milion și jumătate de ani.

- Sper că durerea nu durează atâta, comentă Nick.

După ce terminară, își băgară noile unelte de piatră în rucsaci și se duseră să se uite la giboni și siamangi.

Toate primatele fugite fie muriseră, fie fuseseră readuse la grădina zoologică. În acea dimineață, Bert, May și copiii lor care supraviețuiseră reprezentau familia ieșită în țarcul triumfiului al gibbonilor. Se dădea drumul numai la câte o familie, ca să se evite încăierările. Frank și cu Nick se alăturară micii mulțimi adunate la balustradă ca să o studieze. Majoritatea oamenilor din jurul lor erau părinți tineri cu țânci care abia începuseră să umble. „Mai-

mu-ță! Mai-mu-ță!”

Bert și cu May se relaxau la soare, așa cum o mai făcuseră de multe ori, pe o mică platformă la capătul tunelului ce ducea spre camera lor, un soi de verandă de care atârna un coș de metal în care se punea hrana. Nimic din aspectul lor nu sugera că petrecuseră mare parte a anului trecut în sălbăticie în Parcul Rock Creek. May îl purica pe Bert pe spate, concentrată, absorbită, ambidextră. Bert părea dus pe altă lume. Privirile lor nu se întâlneau cu cele ale oamenilor nici măcar o clipă. Bert își schimbă poziția că să vină cu ceafa sub degetele ei, iar ea îi făcu imediat pe plac, dându-i perii din blană la o parte și studiindu-i atent scalpul. Apoi ceva îl făcu să o pocnească ușor, iar ea îl prinse de mână și trase de ea. Îi dădu drumul și se cățăără pe gard ca să-i taie calea unuia dintre copii lor și, dintr-o dată, cei doi începură să joace leapșa. Când trecură prin dreptul lui, Bert îi lovi cu palma, astfel încât cei doi se întoarseră și se năpustiră asupra lui. Desprinzându-se din încăierare, sări legănându-se pe gardul din partea de sud a țarcului, prin care putea să bage mâna și să apuce frunze dintr-un copac. Molfăi o frunză, apărându-se de unul dintre copii ce treceau pe lângă el cu un dos de palmă expert.

Lui Frank i se părea că n-au stare. Nu era evident, la prima vedere păreau apatici, deoarece de fiecare dată când nu se mișcau păreau că se topesc pe locurile lor, chiar dacă stăteau agățați de gard. Arătau bine dispuși, mai ales atunci când stăteau trântiți pe jos, cu un braț deasupra capului, puricându-și alene partenerul sau vreun copil – o viață de distracție!

Însă după ce-i urmăreai o vreme, devenea evident că la fiecare zece minute făceau altceva. Alergau în jurul gardului, mâncau, se puricau, se legănau. În cele din urmă deveni clar că nu făceau niciodată nimic pentru mai mult de câteva minute.

Fiul cel mic sări în sus și porni să alerge în jurul părții superioare a gardului, după care se aruncă în gol într-un salt aparent sinucigaș, numai că pică pe bucla de pânză ce traversa cușca puțin deasupra vârfurilor tufelor de pe sol, lovindu-se de ea cu ambele brațe și atenuându-și astfel căderea suficient cât să nu-și rupă oasele. Clar mai făcuse saltul de sute de ori, după care obișnuia să se năpustească asupra tatălui lui.

Luptă corp la corp pe iarbă. Oare Bert își amintea să se fi luptat cu fiul lui cel mare în același loc? Oare fiul cel mic își amintea de fratele lui cel mare? Expresia de pe fețele lor, chiar și

când se încăierau erau gânditoare și gravă. Arătau ca niște animale care văzuseră multe. Arătau căzuți pe gânduri. Se poate să fi fost un accident fizionomie. Aspectul speciei.

Veniră niște adolescenți strigând stângaci, sperând să stârnească animalele. „Nu fac asta decât în zori,” îi aminti Nick lui Frank și, în ciuda acestui fapt, cei doi li se alăturară adolescenților. Nu și gibbonii. Adolescenții păreau un pic surprinși de experiența lui Frank. Uuuuuuuuuuup! Uup uup uuuuup!

Bert și cu May se odihneau acum pe veranda lor la soare. Bert ședea uitându-se la coșul gol de hrană, puricând-o alene pe May pe burtă cu o mână cu degete lungi lipsită de degetul mare. Ea stătea întinsă pe spate, cu o expresie de plictiseală pe chip. Din când în când îl pocnea peste mână. Părea dinamica stereotipă, cu masculul care pipăia femela, care nu se deranja. Când se ridică, May se înclină brusc și-i dădu cu fundul peste față lui Bert. El se uită la ea pentru o clipă, se aplecă și o linse, se trase înapoi și plesni din buze ca un degustător de vinuri. Nu era nicio îndoială că putea spune exact în ce moment al ciclului se afla ea.

Oamenii de deasupra priveau fără să comenteze. După o vreme, Nick propuse să meargă să se uite la tigri, iar Frank acceptă.

În timp ce mergea pe cărarea spre insula felinelor mari, lui Frank îi stăruia în minte imaginea lui May care-l purica pe Bert. Gibonii cu obraji albi erau monogami. Așa erau câteva specii de primate, deși un număr mult mai mare nu era. Bert și cu May formaseră o pereche de peste douăzeci de ani, mai mult de jumătate din viața lor; Bert avea treizeci și șase de ani, iar May treizeci și doi. Se cunoșteau unul pe celălalt.

Atunci când o pereche umană făcea cunoștință, fiecare prezenta o fațadă a sa celui alt, o reprezentare a unei părți a sale despre care se credea că va face cea mai bună impresie. Dacă amândoi se îndrăgosteau, intrau într-un spațiu de respect, afecțiune și dorință reciprocă, se îndrăgosteau, se simțeau ușori astfel încât pluteau, da.

Dacă după aceea cei doi se mutau împreună, vedeau mai multe decât reprezentarea pe care o cunoscuseră până la acel punct. În acel moment, fie rămâneau îndrăgostiți unul de celălalt, fie unul rămânea, în timp ce celălalt nu, fie le trecea dragostea amândurora. Deoarece reciprocitatea făcea parte integrală din sentimentul de dragoste, se putea spune, în cele mai multe cazuri, că ori rămâneau îndrăgostiți, ori le trecea dragostea.

Frank se întreba dacă, de fapt, i se mai putea spune dragoste dacă nu era decât de o parte sau dacă nu era cumva vreun fel de trebuință, sau o frică de singurătate, astfel încât cel „încă îndrăgostit” nu mai nutrea nici el acest sentiment și se afla acum în faza de negare într-un fel sau altul. Frank o făcuse și el. Nu, dragostea adevărată era reciprocă, dragostea de o singură parte, dacă exista așa ceva, era o altă emoție, ca sfînțenia, generozitatea, devotamentul, bunătatea, mila, ostentația, virtutea, nevoia sau frica. Dragostea reciprocă era diferită de acestea. Așadar, atunci când te îndrăgosteai de prezentarea cuiva, riscul era enorm, deoarece era o chestiune de noroc ca, după ce ajungeau să se cunoască amândoi să rămână îndrăgostiți de personajele variate care apăreau de după măști.

Bert și cu May nu aveau o asemenea problemă.

Tigrii înotători erau leșinați în țarc, zăcând ca orice altă felină la soare. Tigrii nu erau monogami. Erau de fapt solitari ce o apucau fiecare pe calea lui care nu se intersecta cu a altuia decât pentru împerecheat. Mamele îi alungau pe pui după vreo doi ani și fiecare pleca de capul lui.

Aceștia doi însă, fuseseră puși împreună, ca de soartă. Măturați de inundații în largul mării, salvați de aceeași navă, ținuti în aceleași țarcuri. Acum masculul își odihnea capul lui mare pe spatele femelei. Îi lingea blana din când în când, după care își lăsa iar bărbia să cadă pe coloana ei vertebrală.

Poate că exista un alt mod de a ajunge la dragoste. Să petreci mult timp cu un tovarăș de drum, să ajungi să-l cunoști de-a lungul unei game largi de comportamente, iar apoi acea cunoaștere să ți se desăvârșească în dragoste.

Tigrii înotători aveau un aer mulțumit. Împăcat. Nicio primată nu arăta atât de împăcată. Nick și cu Frank se duseră să-și ia înghețată la cornet. Frank lua mereu lămâie verde, Nick își luă un amestec de bere de rădăcini, cireșe și banane.

CASA KHEMBALI RĂMÂNEA ÎN CONTINUARE foarte aglomerată. Cu un procent semnificativ din populația Khembalungul care trecea prin ea, ocupând fiecare debara și casă a scărilor în timp ce aștepta să se elibereze un loc în alte refugii, casa tresălta cu un sentiment de viață înghesuită care lui Frank îi părea suprarrealist. Uneori era foarte evident că un întreg oraș se mutase într-o singură casă, ca într-o emisiune reality TV. Câteodată, când stătea în colțul bucătăriei mari, curățând cartofi

sau ștergând vase, se uita la toate fețele harnice, vesele sau chinuite și se gândea: „Mai că e amuzant”. Alteori, tumultul îl deranja și atunci șirul gândurilor lui păăsea încăperea și se întorcea în pădurea din mintea sa. În acea parcelă era întuneric, întuneric și liniște, nu, nu liniște – sunetul vântului era mereu acolo – ci singurătate. Frunzele, stelele și pârâul erau o companie liniștită.

- Oamenii sunt așa nebuni! îi spunea lui Rudra Cakrin la finalul serii când se întindea pe saltea.

- Ha, ha!

Uneori, rămânea la serviciu până noaptea târziu, lucrând la listă sau vorbind la telefon cu un cunoscut de-al Diane de la Moscova, un oarecare Dmitri, care lucra la Kremlin, în cadrul Ministerului Resurselor de Mediu. Noaptea târziu la Washington însemna amiază la Moscova, iar Frank putea să sune și să încerce să afle mai multe despre planurile rușilor de captare a carbonului. Engleza lui Dmitri era excelentă. Acesta susținea că nu se luaseră hotărâri cu privire la niciun fel de intervenție. Se bucurau să vadă proiectul Atlanticului de Nord în desfășurare.

După aceste conversații, Frank dormea uneori pe canapea, așa cum plănuise de la început. Era confortabilă, dar constata că îi lipseau discuțiile cu Rudra Cakrin. Nicio altă parte a zilei nu era mai plină de surprize pentru el. Nici măcar discuțiile cu Diane sau Dmitri nu îl surprindeau la fel de tare, iar cei doi D începuseră să devină surprinzători. Uneori Frank constata că era un pic gelos: ea și cu Dmitri erau prieteni, iar el îi auzea vocea căpătând acel timbru pe care îl avea în momentele în care vorbea cu cineva apropiat ei și de asemenea tonul unei mari puteri care vorbește cu o alta. Dmitri avea mână liberă să facă experimente pe o șesime din suprafața totală de uscat a Pământului. Asta însemna putere, era musai să apară surprize acolo.

Chiar și așa, Rudra era și mai surprinzător. Într-o seară, Frank stătea întins pe saltea în lumina slabă a laptopului, încercând să-i povestească lui Rudra despre impactul pe care prelegerea sa de la FNS îl avusese asupra lui. Când îl întrebă despre acea propoziție care acționase asupra lui ca un fel de catalizator, „Excesul de rațiune e o formă de nebunie”, Rudra râse cu zgomot.

- Milarepa spunea asta deoarece guru-ul său îl bătea tot timpul, mereu din rațiuni întemeiate. Așa că Milarepa nu punea niciodată mare preț pe rațiune. Dar asta e ușor de observat. Și

rareori se face uz de rațiune.

- Da, am observat și eu.

Frank îi povesti bătrânului ce se petrecuse cu el după prelegerea care conținuse acea remarcă, explicând ce putea din ideile lui despre koan-urile zen și distrugătoarele de paradigmă și cum păreau acestea să-i fi cauzat schimbări fizice în creier, ducând la apariția de noi sisteme de parcelare care recunoșteau atât gândirea inconștientă, cât și modul în care conștiința percepea lumea.

- După care, în timp ce mă duceam la familia Quibler, am rămas blocat în lift cu o femeie. O să-ți povestesc altă dată.

- Dakini! zise Rudra cu ochii strălucind.

- Poate, replică Frank, căutând pe Google termenul, un fel de spirit feminin tantric. Oricum asta m-a convins că trebuia să rămân la Washington și totuși pusesem o scrisoare de demisie destul de dură în cutia de documente primite a Diane. Așa că m-am hotărât să o iau de-acolo și singura cale era să pătrund prin efracție în clădire prin luminator și să intru în biroul ei pe fereastră.

- Bună idee, comentă Rudra.

Lui Frank îi trecu prin minte pentru prima oară că Rudra nu vorbea întotdeauna serios atunci când rostea aceste cuvinte. Un oracol ironic: altă surpriză.

Altă dată, Rudra își dăruie paharul cu apă și zise scurt: „Karmapa!”

- Ce înseamnă Karmapa, e ceva ca trei nestemate?

- Da. Numele întemeietorului sectei Karma Kagyu.

- Deci e ca și cum ai spune „Hristoase!” sau ceva de genul acesta.

- Da.

- Voi budiștii sunteți destul de blânzi cu înjurăturile, cred că are logică. Ca „Raiul lui Betsy!”⁸⁹.

Rudra zâmbi.

- Gyakpa zo!

- Asta ce mai înseamnă?

- Mănânci rahat.

- O, e în regulă atunci! Bună.

- Și voi? Voi cum ziceți?

---

⁸⁹ Expresie americană ce arată ușoară surprindere din partea vorbitorului, utilizată mai ales în secolul al nouăsprezecelea.

- Și noi spunem mănânci rahat, deși la noi e destul de dură. Apoi mai avem și „Bătu-te-ar Dumnezeu” sau ceva de genul ăsta...

- Adică se referă la creatorul universului? Condamnare la iad?

- Da, cred că așa e.

- Destul de dură!

- Da, zise Frank râzând, și asta e una din alea blânde.

În altă seară, șocant de caldă, în casa cu aer închis și murmurândă, ce scârțâia sub greutatea poverii sale, Frank se plânse:

- N-am putea să ne mutăm în baraca din grădină?

- Baraca din grădină? Întrebă Rudra descriind o cutie cu mâinile.

- Da, clădirea aia mică din spate. Poate ne-am putea muta acolo.

- Mi-ar plăcea.

Frank fu din nou luat prin surprindere.

- Are să fie frig.

- Frig, zise Rudra cu dispreț. Niciun frig.

- Bine. Poate nu pentru tine. Sau n-ai fost pe-afară noaptea târziu. Mie mi-a fost cel mai frig din viața mea în februarie.

- Frig, spuse Rudra, respingând ideea. Test pentru oracol, ca să se vadă dacă Dorje chiar îl vizitează, îți petreci noaptea dezbrăcat pe malul râului cu cearșafuri ude. Porți cearșafurile toată noaptea, ca să vezi câte poți usca.

- Usuci un cearșaf ud cu căldura corpului?

- Șapte într-o noapte.

- Bine, atunci hai să întrebăm de baracă. A venit primăvara și simt nevoia să mă mut afară.

- Bună idee.

Frank adăugă și asta pe lista lui de activități, iar când mama casei, un fel de sirdar⁹⁰ șerpaș își făcu timp să verifice baraca împreună cu el, îi aprobă repede cererea și făcu aranjamentele necesare. Voia să cazeze în debaraua lor două călugărițe bătrâne proaspăt sosite, dintre care cea mai bătrână avea un aspect fragil.

Baraca era dărăpănată în ultimul hal. Se afla în colțul din spate al terenului, sub un copac mare, iar căderea frunzelor îi

---

⁹⁰ Aici ghid principal într-un grup de șerpași.

distrusese țiglele. Frank îndepărtă o parte din stratul de frunze putrede și puse o prelată pe acoperiș, promițându-i că-l va repara cum trebuie la vară. În singura încăpere a barăcii mutară două paturi vechi de o persoană, o masă cu o lampă, două scaune și un radiator.

Imediat, Frank se simți mai bine.

- E bine să scapi de lucruri, comentă Rudra.

Frank cită *Emersonfortheday*:

- Bogăția e proporțională cu lucrurile de care nu ai nevoie.

- Se pare că ne îmbogățim tare de tot.

Grădina de legume a khembalilor se afla dincolo de ușa lor, în curtea din spate. Era îngrijită obsesiv, chiar și iarna. Acum că venise primăvara, solul negru ce se ridica din stratul decolorat de frunze putrede era presărat peste tot cu verde.

Ramuri ale unor pomi fructiferi pitici perfect aranjate pe spaliere erau presărate cu punctișoare verzi și nu mai păreau moarte. Dacă pe timpul zilei era fie și un pic de soare, grădina se umplea de khembali în vârstă care ședeau pe pământ, plivind și bârfind. Frank își petrecea câteva ore alături de Rudra și acest grup în fiecare duminică dimineață, pierzând vremea în stilul grădinăresc obișnuit. Rudra vorbea repede cu ceilalți în tibetană, neîncercând să-l includă pe el în conversație. Frank avea cartea lui de tibetană pentru începători și se străduia în continuare să învețe, numai că rădăcinile limbii nu erau indo-europene, astfel că îi suna ca un sistem cât se poate de străin, greu de pronunțat și folosind terminații care sunau la fel în același mod în care literele alfabetului arătau la fel. Ca să-i fie și mai greu, khembali era un dialect estic al tibetanei, cu unele diferențe semnificative de pronunție care nu fuseseră niciodată consemnate în scris. Ceea ce însemna un progres lent. De cele mai multe ori reveneau la engleză.

Zilele în creștere deveniră mai pline, oricât de imposibil ar fi părut. Dimineața, Frank se ducea la Optimodal, apoi la lucru, alerga la prânz cu echipa de alergători atunci când se putea desprinde de muncă, după care revenea la treabă, iar seara mergea în parc pentru o partidă cu discul zburător, trecea pe la camarazi pentru o scurtă izbucnire de neghiobie gălăgioasă a acestora, apoi la un restaurant – oprire decisă adeseori sub impulsul momentului – și înapoi la casă, unde dădea o mână de ajutor pe unde putea, de regulă la curățenia finală de la

bucătărie. Atunci când ajungea în baracă la Rudra, era deja aproape adormit.

Rudra stătea, de regulă, în capul oaselor în pat, rezemat de căpătui patului. Uneori părea că visează cu ochii deschiși, alteori atent, fie și numai dacă se uita la lumânare. Părea atent la timbrul tăcerilor lui Frank. Uneori se uita la el fără să-l asculte, ceea ce pe Frank îl speria, deși câteodată, atunci când înceta să mai vorbească și se așeza pe pat, citind sau tastând de zor pe laptop, devenea conștient de un sentiment de pace și liniște, care părea să existe în cameră mai degrabă decât în sufletul lui. Radia dinspre bătrân. Rudra îl privea sau se detașa, probabil fredonând în sinea lui sau emițând câteva note joase, cu corespondentele lor din registrul de cap zbârnâind într-o cvintă. Meditație, îi răspunsese Rudra o dată când îl întrebase. Ce se putea spune că se realizează prin meditație? Se putea desprinde conștiința sau mai degrabă conștiința activă care-și rotește șirul de propoziții? Lăsând numai conștiința? Fără să adoarmă? Și atunci mintea ce făcea? Continua oare gândirea profundă din inconștient să cugete în modul său ascuns sau se calma și ea? Amintiri, vise, reflecții? Exista oare ceva nedetectat acolo, plimbându-se pe holurile minții parcelate și alegând camera în care să intre, intrând în ea și studiind conținutul acelei parcele și relația ei cu restul?

Spera că așa stăteau lucrurile. Era ori asta, ori faptul că își împărțea zilele sub o pâclă de nehotărâre. Și asta era posibil.

Într-o seară, aproape că adormise când îi sună mobilul și se trezi să răspundă știind că ea era.

- Frank, eu sunt.

- Bună.

Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Sunetul vocii ei avea același efect ca padelele unui defibrilator cardiac pe pieptul lui. Senzația era, de fapt, înspăimântătoare.

- Ne putem vedea?

- Da, sigur.

- Știi că acum ești în Arlington. Ce zici de Memorialul Lincoln, într-o oră?

- Sigur.

- Nu la scările din față. În spate, între memorial și fluviu.

- Locul ăla nu e încă împrejmuț cu gard?

- La sud de el atunci. La sud de pod, pe noua potecă de pe

dig.

- Bine.
- Bine, ne vedem.

Rudra stătuse în capul oaselor în beznă. Acum se uita la Frank ca și cum ar fi înțeles fiecare cuvânt, și de ce nu, doar nu fusese o conversație complicată.

- Ies, zise Frank.
- Da.
- Mă întorc mai încolo.
- Mai încolo.

Când Frank tocmai ieșea, zise:

- Noroc!

Malurile Potomacului dintre Watergate și Tidal Basin fuseseră reconstruite cu un dig mare dinspre fluviu, cu o potecă în vârf ce trecea pe sub un șir dublu de cireși. Corpul Inginerilor își etalase stilul caracteristic de bravură, astfel că noii cireși erau enormi. Noaptea pe sub ei, Frank se simțea pitic, întreaga scenă căpătând un soi de monumentalism faraonic, ca și cum ar fi fost transportat într-un vast obiectiv religios de pe malurile Nilului.

Se opri să privească Insula Theodore Roosevelt, unde, în timpul diluviului, o văzuse pe Caroline într-o barcă cu motor îndreptându-se în susul fluviului. Imaginea aceea îi rămăsese în minte ca un reper, suprapunându-se peste toate amintirile orașului inundat. Nu-și amintise niciodată s-o întrebe ce făcea în acea după-amiază. Era singură la cârmă, privind fix înainte. Uneori viața devenea atât de aproape de vis, iar lucrurile erau percepute ca heraldice sau arhetipale, întipărite de la începutul timpului, încât nu puteai efectua decât acțiuni care existau deja. Oh, Doamne, întâlnirile cu Caroline îl făceau să se simtă atât de ciudat, atât de viu și cumva mai mult decât viu! Trebuia să-l întrebe pe Rudra despre natura acestui sentiment, dacă putea găsi vreo cale de a-l transmite. Să vadă dacă exista vreun tărâm mintal budist căruia să-i corespundă.

Printre copacii de jos se afla Memorialul Războiului din Coreea. Caroline ieși dintre ei, îl văzu pe dig și așteptă. Se îndreptă grăbită spre următoarea serie de scări late și scunde și se îmbrățișară sub cireși. Îl strânse tare în brațe. Trupul ei era tensionat și acum că se afla în loc deschis, se simți și el neliniștit.

- Să mergem la monovolumul meu, propuse el. E prea deschis locul aici.

- Nu, făcu ea. Cipul din monovolumul tău este urmărit activ acum.

- Adică știu că mă aflu aici?

- Mai bine zis se înregistrează. Acoperirea din Washington e cuprinzătoare în prezent, așa că știu unde te duci cu mașina. Nu știu însă și că mă aflu aici.

- Ești sigură?

- Da. Cât se poate de sigură.

Tremura.

O luă de braț.

- Tu nu ai cip?

- Nu. Nu cred. Niciunul dintre noi nu are.

Scoase o baghetă din buzunar și îi verifică pe amândoi. Niciun clic. Se plimbau pe sub cireși, întunecați deasupra capetelor lor pe fondul norului nocturn al orașului. Mai existau și alți oameni singuri pe afară, mai ales cei ieșiți la alergat, un alt cuplu, probabil la rendez-vous ca Frank și cu Caroline.

- Și tu cum de suporti?

- Cum de suportă toată lumea? Avem cu toții cipuri.

- Numai că pe majoritatea oamenilor nu vrea să-i urmărească nimeni.

- Știi și eu... Băncile vor să știe și asta presupune majoritatea oamenilor.

Ridică din umeri, li se întâmpla tuturor, așa stăteau lucrurile în prezent. Cel mai bine era să nu-ți dorești intimitate.

Acum însă, sub cireși, erau singuri. Fără mașini, cipuri și cu telefoanele lăsate în mașină. Ieșiseră din rețea. Nimeni pe lumea asta nu știa unde se aflau în acel moment. De parcă s-a fi aflat în micul lor univers de pasiune. O versiune mobilă a acelei uniuni. Frank îi simți antebrațul apăsându-l pe al lui, simți cum i se înroșește pielea și îi crește pulsul. Trebuie să fie dragoste, se gândi el. Nici măcar cu Marta nu se mai simțise așa. Sau poate că nu se datora decât pericolului care o înconjura? Sau misterului acelui pericol?

Se așezară pe una din băncile cu vedere la Tidal Basin. Pentru o vreme se sărutară. Sentimentul care-l străbătea pe Frank ținea mai puțin de mângâierile lor, oricât de încântătoare ar fi fost ele, cât mai degrabă de faptul că împărtășeau același sentiment, că se deschideau unul spre celălalt, de vulnerabilitatea de a da și de a primi. Era foarte posibil, se gândi Frank într-una din îmbrățișările lor tăcute, ca trecutul lor să-i fi făcut pe amândoi

să-și dorească acest sentiment de angajament mai mult decât orice. După toate relele care se întâmplaseră, o modalitate de a fi cu cineva, de a lăsa garda jos, de a ocupa un spațiu comun... Ei împotriva lumii. Sau lumii exterioare. Poate că și ea era asemenea lui în această privință: avea și ea nevoie de un partener. Nu avea cum să știe sigur, dar așa simțea.

Caroline se ghemui lângă el. Frank se simți cuprins de dragoste pentru felul ei de-a fi, grația ei fizică, afecțiunea ei. Era altfel cu ea, așa pur și simplu.

Numai că ea nu era liberă. Situația sa era compromisă, chiar înfricoșătoare. Își încălca promisiunile atât pe plan personal, cât și profesional. Acest lucru în sine nu-l deranja pe Frank atât cât, probabil, ar fi fost cazul, deoarece o făcea pentru el și din cauza lui și astfel cum putea să-i găsească vreo vină? Mai ales că ea îl făcea să se simtă ca și cum ar fi meritat aceste lucruri, că îl plăcea cu adevărat. Că era îndreptățită să facă ceea ce că făcea, datorită a ceea ce reprezenta el pentru ea. Reciprocitate: greu de crezut, dar ea se afla acolo, în brațele lui.

Lumea se prelinse înapoi. Un bec stradal clipea în briză.

- Iar stai la prietenii aceia?

Caroline dădu afirmativ din cap în umărul lui. Îi simțea trupul de parcă ar fi fost gata să adoarmă. I se păru ceva foarte mișcător, nu-și amintea când adormise ultima oară o femeie în brațele lui. Poate cam așa e, se gândi el. Niciodată nu ai de unde să știi până n-o faci.

- Hei, fetiță! Dacă se trezește vreunul din prietenii tăi în toiul nopții?

- Las un bilet pe canapea spunând că n-am putut să dorm și am ieșit să alerg.

- Ah!

Interesant să te gândești că existau prieteni care să creadă așa ceva și ce spunea asta despre ea.

- Dar ar fi cazul să mă întorc nu peste multă vreme.

- Fir-ar!

Caroline oftă.

- Trebuie să vorbim.

- Bun.

- Ia spune-mi, crezi că procesul electoral contează?

- Poftim? Da, sigur. Ce vrei să spui?

- Vreau să spun, tu crezi că chiar contează?

- Hmmm, făcu Frank.

- Pentru că nu sunt sigură că chiar contează. Cred că nu e decât un teatru, proiectat să distragă oamenii de la modul în care se decid în realitate lucrurile.

- Vorbești de parc-ai fi unii din colegii mei de la serviciu.

- Am o abordare foarte științifică, sunt sigură.

Zâmbi scurt și superficial.

- Știi bursa *futures* pe care o supraveghez?

- Normal. Ce, acum pariază pe alegeri?

- Desigur, dar asta o poți face și în altă parte. Grupul meu pariază mai degrabă pe efectele secundare posibile ale alegerilor. Sau, mă gândesc eu, mai degrabă pe cauze.

- Ce vrei să spui?

- Există oameni care pot influența rezultatele.

- Cum adică?

- Un grup care are de-a face cu tehnologia mașinilor de vot.

- Oh! Adică unii care le reglează?

- Exact.

- Deci bursa ta *futures* este optimistă în privința anumitor oameni care au de-a face cu tehnologia implicată în votare?

- Exact. Și nu numai asta, unii dintre acei oameni sunt soțul meu și colegii lui.

- El nu se ocupă cu același lucru ca și tine?

- Nu se mai ocupă. S-a mutat iar, iar noul lui serviciu are treabă cu asta. S-ar putea ca grupul lui să fi fost inițiatorul.

- O agenție guvernamentală care lucrează la aranjatul alegerilor? Cum se poate așa ceva?

- Așa a evoluat. Sistemul de vot este sensibil la intervenții neautorizate, astfel încât există agenții care încearcă să-și dea seama în ce moduri s-ar putea întâmpla, ca să le poată contracara. Transmit mai departe ierarhic informațiile și atunci una dintre agențiile mai politizate le preia și se asigură că ajung în mâna cui trebuie la momentul potrivit. Poftim!

- Vorbești de parcă s-ar mai fi întâmplat.

- Cred că înfrângerea lui Cleland în candidatura pentru Senat din Georgia pare foarte suspectă.

- Și cum de n-a ieșit un scandal monstru?

- Cele mai bune dovezi se află într-un studiu clasificat. Între timp, deoarece e doar un zvon, chestiunea e tratată ca oricare alte zvonuri, care sunt în mare parte false. Așadar, să dai publicității o asemenea idee fără repercusiuni e un soi de, știu și eu... Un soi de vaccin împotriva unui eveniment pe care nu-l

dorești investigat.

- Iisuse. Și cum funcționează asta, știi?

- Nu detaliile tehnice. Știu că ținta lor sunt anumite comitate din statele indecise. Folosesc diverse modele statistice și algoritmi ai arborelui decizional ca să le aleagă și cât de mult să intervină.

- Mi-ar plăcea să văd acest algoritm.

- Da, m-am gândit că ți-ar plăcea.

Băgă mâna în poșetă și scoase un disc într-un plic de hârtie. I-l întinse.

- Țasta e.

- Uau! făcu Frank holbându-se la el. Și... și eu ce-ar trebui să fac cu el?

- M-am gândit că s-ar putea să ai niște prieteni la FNS care să-l poată folosi.

- Rahat! Nu știu.

Îl urmări cu privirea cum asimila informația.

- Crezi că contează? îl întrebă ea din nou.

- Ce anume, cine câștigă alegerile sau dacă se fraudează?

- Amândouă. Oricare dintre ele.

- Bun. Cred că fraudarea alegerilor este întotdeauna un lucru rău.

- Cred și eu.

- Cum să nu fie?

- Nu știu. Până acum a fost în mare parte înșelătorie. Sau teatru în cel mai bun caz. Distrasul atenției oamenilor de la locul în care se iau cu adevărat deciziile.

- Dar așa ceva ar fi mai grav decât teatrul.

- Deci tu crezi că contează.

- Păi... da.

Frank era un pic șocat că ea ar fi putut să se îndoiască.

- E legea. Adică domnia legii. Practică legală.

- Cred și eu.

Caroline ridică din umeri.

- Poftim, ți-l dau ție, deci și tu trebuie să crezi la fel. Așadar, poți să remediezi problema?

Frank cântări CD-ul din plic în mână.

- Să repar aranjamentul?

- Da.

- Mi-ar face plăcere, desigur. Nu știu dacă și pot.

- Ar fi doar o chestiune de programare, presupun.

Reprogramare.

- Un fel de transcriere inversă.

- Sună bine. N-o pot face. Văd ce se petrece, dar nu pot face nimic.

- Știi, dar nu poți acționa.

- Da, exact.

- Dar ai făcut-o. Așa că o să văd ce pot să fac. Trebuie să existe un cod de activare ascuns în tehnologia normală de votare. În acest caz se poate proceda în mai multe feluri. Deci... poate se poate ajusta și dezactiva. Am un prieten la FNS care se ocupă de criptare și care a lucrat la DARPA. E matematician, s-ar putea să ne poată ajuta. E listat pe bursa ta *futures*? Edgardo Alfonso?

- Nu știu. O să mă uit.

- Mai e cineva de la FNS?

- Da, sigur. Mulți de la FNS. Cotația Diane Chang e destul de sus acum.

- Așa să fie?

- Da.

Se uită la el cum reflecta asupra informației.

În cele din urmă Frank ridică din umeri.

- Poate că salvatul lumii este profitabil.

- Sau poate că este neprofitabil.

- Hmmmm. Uite ce e, ar fi grozav dacă ai putea să-mi dai o listă cu toți cei listați pe bursa mea. Dacă Edgardo nu e pe ea, atunci e și mai bine.

- O să verific. Are să fie discret?

- Da. Mi-e prieten, am încredere în el. Și, că să fiu sincer, i-ar face mare plăcere să audă de asta.

Caroline râse, surprinsă.

- Îi plac veștile proaste?

- Foarte tare.

- Înseamnă că trebuie să fie tare fericit zilele astea.

- Da.

- Bine. Numai să nu mai spui la prea multă lume. Te rog.

- Nu. Iar celor cărora o să le spun nu trebuie să știe de unde am făcut rost de CD.

- Bine.

- Numai că e posibil ca ei să aibă nevoie să reintre în acest program.

- Sigur, știu. M-am gândit la asta. Are să fie greu de realizat

fără știrea cuiva.

Luă o expresie mânioasă.

- De fapt, nu mă pot gândi la o idee bună. S-ar putea să fiu nevoită s-o fac. Știi tu. Acasă.

- Uite ce e, Caroline, zise el, speriat de expresia de pe chipul ei. Sper că nu te expui la niciun risc!

Ea se încruntă.

- Și asta ce crezi că e? Ți-am zis. E ciudat.

- Rahat!

O strânse tare în brațe.

După o vreme ea ridică din umeri în strânsoarea lui.

- S-o facem și să vedem ce vedem. Sunt cât se poate de curată. Nu cred că are idee de ce fac eu. Am aranjat să pară ca și cum aș avea cipuri asupra mea în permanență și că nu fac nimic. Mă pot desprinde numai noaptea, atunci când el se așteaptă să dorm. Las toată trusa în pat și atunci pot să fac ce trebuie să fac. Altfel, dacă aș fi aruncat trusa, s-ar fi văzut că e ceva în neregulă. Așa că știi. Până aici, toate bune.

- Nu te bănuiește nimeni de nimic?

- De nimic altceva decât înstrăinare maritală. Niște prieteni știu despre asta, dar durează oricum de ani de zile. Nu. Nimeni n-are habar.

- Chiar și dacă e meseria lor să aibă habar?

- Da. Cred că ei știu totul. Cred că eu nu sunt decât... Numai că acum le-a depășit cunoștințele. Nu înțelegi, capacitatea tehnică s-a extins atât de mult, încât nimeni nu i-a înțeles încă întregul potențial.

- Poate că i l-au înțeles. Tu pari s-o fi făcut.

- Numai că pe mine nu mă ascultă nimeni.

- Dar ar mai putea să fie și alții ca tine.

- Adevărat. Se poate și asta. Există agenții supersecrete care acum evoluează liber. Să sperăm însă că nu vom da peste una dintre ele care să încerce să ne oprească. Să sperăm că încă mai sunt complet supersecrete.

- Hmmmm.

Contrainformații, nu așa se numea domeniul? Cu siguranță, ar fi fost ceva standard. Cu excepția cazului în care credeai că te afli în sanctuarul cel mai din interior, cea mai mică și mai nouă cutie dintre cele băgate una într-alta, fără ca să știe cineva de existența ta. Dacă soțul ei făcea parte din așa ceva și credea că secretele îi erau perfect păzite de o soție înstrăinată care nu

făcea altceva decât să-și vadă, posacă, de treaba ei de tehnician de nivel mediu...

Șezură unul lângă altul într-o liniște stânjenitoare. În jurul lor, orașul pulsa și zumzăia în visele lui. Ce specie diurnă! – iar ei se aflau acolo, înconjurați de trei milioane de oameni, toți dormind duși ca niște zombi, lăsându-i singuri în noapte.

Caroline îl împinse ușor în umăr.

– Ar trebui să plec.

– Bine.

Se sărutară fugar. Frank simți un val de dorință, apoi frică.

– O să suni?

– O să sun. O să sun la ambasada Khembali.

– Bine. Să nu lași să treacă prea mult timp.

– Nu. Niciodată n-am lăsat.

– Adevărat.

Deși nu era chiar așa.

Se ridicară și se îmbrățișară. O urmări cu privirea cum se îndepărta. Când o pierdu din vedere, se întoarse la poteca de pe dig. Cineva ieșit la alergat purtând mânuși reflectorizante portocalii trecu în direcția opusă, după care Frank rămase singur în vastul peisaj riveran. Priveliștea din sus dinspre Mall spre Capitol era asemenea unei grădini a unui măreț templu. Mirosul părului lui Caroline îi persista în nări, nefiresc de clar și distinct. Se temea pentru ea.

Frank se duse înapoi la FNS și dormi în monovolum sau încercă s-o facă. Sus devreme în dimineața următoare, amortit și fericit, se uită la discul pe care i-l dăduse Caroline. Trebuia clar să facă ceva cu el. Se temea să-l bage în computerele lui.

Cine știa ce avea să declanșeze acesta sau să provoace ori să raporteze?

Îl putea băga într-un computer public. Putea să oprească permanent modulul de conexiune fără fir al laptopului său. Putea să cumpere un laptop ieftin la care să nu pornească niciodată modulul de conexiune fără fir. Putea...

Se duse să alerge cu Edgardo, Kenzo și Bob. Când ajunseră la poteca îngustă care mergea paralel cu Autostrada 66, rămase în urmă cu Edgardo și apoi încetini, observând că Kenzo și cu Bob discutau despre o chestiune care-i privea pe ei, așa cum se întâmpla în această porțiune a alergării.

– Edgardo, crezi că alegerile contează? Întrebă el.

- Ce anume, alegerile prezidențiale?

- Da.

Edgardo râse, ținându-și mâinile de câțiva pași ca să-și arate bucuria.

- Frank, mă uimești! Ce întrebare bună!

- Dar știi la ce mă refer.

- Nu, nu, deloc. Adică vrei să zici că are importanță ce candidat câștigă funcția? Sau vrei să zici că alegerile sunt în general o farsă?

- Amândouă.

- Ei, bine, eu cred că Chase s-ar descurca mai bine decât președintele în problema climei.

- Da.

- Dar alegerile în general? Poate că nu contează. Dar să zicem că sunt bune. Bune de telenovele, dar și ca simboluri, iar acțiunea simbolică tot acțiune se cheamă. Avem nevoie de iluzia pe care ne-o dau și anume că înțelegem lucrurile și avem ceva control asupra lor. În Argentina când nu mai erau alegeri îți dădeai seama cât de diferit era totul. Ca și cum ar fi dispărut legea. Ceea ce se și întâmplase. Nu, alegerile sunt bune. Alegătorii nu sunt.

- Interesant, dacă tocmai tu crezi că contează, atunci mă simt liniștit.

- Foarte ușor te mai simți tu liniștit!

- Poate că da. N-aș fi crezut.

- Ești norocos dacă așa e. De ce ai nevoie să te liniștească cineva?

- Am un disc la birou pe care aș vrea să ți-l arăt. Mă tem însă că e periculos.

- Periculos pentru alegeri?

- Da. Exact.

- O-ho!

Edgardo făcuți câțiva pași mari de alergare.

- Pot să te întreb cine ți l-a dat?

- Nu pot să-ți zic. Un prieten de la o altă agenție.

- Aha! Frank, mă surprinzi! Numai că la cât e de plin orașul ăsta de spioni, presupun că nu prea ai cum să-i eviți. Prima regulă atunci când dai de unul este să fugi.

Edgardo reflectă.

- Aș putea să-l bag într-un laptop de-al meu.

- Nu te-ar deranja?

- Pentru asta îl am.
- Mai ții legătura cu oamenii de la DARPA?
- Oarecum.

Dădu din cap.

- Gașca mea de acolo s-a împrăștiat. Însă nu prea m-aș duce acolo după ajutor. Nu ai de unde să știi sigur dacă nu cumva ei au fost sursa problemei. Știi ce e pe disc?

Frank îi povestește ce-i spusese Caroline despre planul de a măsura alegerile. În timp ce vorbea, simțea cum îi ieșea din gură ciudățenia informației, iar Edgardo se uită la el de câteva ori, dar mai mult alergă și încuviință din cap la ce-i spunea Frank.

- Îți sună cunoscut? întrebă Frank. Nu prea arăți șocat.
- Nu. Posibilitatea e reală de ceva vreme. Presupunând că nu s-a întâmplat deja o dată sau de două ori.

- Nu există niciun dispozitiv de securitate? Modalități de a verifica exactitatea sau de a efectua o renumărare corectă dacă este nevoie?

- Există, dar niciuna nu este garantată sută la sută, desigur.

- Cum se poate așa ceva?

- Așa funcționează tehnologia. Acesta este sistemul pe care Congresul a decis să-l utilizeze. Convenabil, nu?

- Deci tu crezi că pot exista intervenții?

- Sigur că da. Am auzit de programe care identifică curse strânse în timp ce se efectuează numărătoarea, curse strânse aflate doar un pic în afara marjei de eroare, ca să nu se treacă la renumărare să se împotmolească treaba. Se pune în ele o mică optimizare care să schimbe un anume procent de voturi, suficient cât să schimbe rezultatul.

- Ai putea contracara un astfel de program dacă ai știi din timp? Un fel de transcriere inversă care să neutralizeze optimizarea fără să-i alerteze pe cei care se ocupă de implementarea ei?

- Eu?

- Sau cei pe care-i cunoști.

- Să văd ce ai. Dacă pare să fie ce crezi tu, atunci o să-l dau mai departe unor prieteni de-ai mei.

- Mulțumesc, Edgardo.

- Uite că ajungem la pista de bicicliști, hai să schimbăm subiectul. Dă-mi ce ai și o să văd ce pot să fac. Dar să mi-l dai la Food Factory la ora trei și să nu discutăm subiectul în clădire.

- Nu, zise Frank, interesat să afle cum de presupunea

Edgardo că clădirea era compromisă.

Deci supravegherea era, la urma urmei, reală. Normal că o știuse, îi spusese Caroline. Era însă interesant să afli date din altă sursă.

Întors la lucru, după ce făcu duș și reveni în birou, unde se uită des la ceas și apoi îl puse să sune la ora trei ca să nu uite, Frank văzu într-un mesaj de poștă electronică de la Diane că Yann Pierzinski era primul pe lista subvențiilor extinse pentru programul de Cercetare Exploratorie. Zâmbi, apoi se încruntă. Noul institut pentru studierea climei de la San Diego fusese aprobat, vechea clădire a Torrey Pines Generique închiriată ca să-l adăpostească, iar Leo Mulhouse angajat chiar ca să conducă un laborator de inginerie genetică. Toate acestea erau vești bune, pe care trebuia să i le împărtășească și Martei.

Pentru o vreme găsi chestiuni mult mai urgente pe lista lui de activități. Gândul însă îi tot fugea la asta și descoperi că oricum dorea să-i povestească și ei, să-i audă reacția și modul în care ar fi reușit să minimalizeze importanța veștilor. Astfel că, în acea după-amiază, după ce alergase la Food Factory ca să-i dea lui Edgardo discul, Frank se duse și sună la *Small Delivery Systems* de la un telefon public din metrou, gândindu-se să reducă numărul contactelor evidente în speranța că astfel le-ar fi rămas cotația scăzută. Nu-l ceru pe Yann, ci pe Marta. După un minut, ea veni la aparat și Frank îi zise „Salut!”

Îl salută cu răceală, iar el își croi drum prin partea introductivă până când lipsa ei de cooperare îl forță să treacă la subiect.

- Am reușit să aranjez așa cum ai cerut, adică nu am putut face și eu parte direct, în cauza conflictului de interese, dar ideea era atât de bună încât au făcut-o singuri. Are să fie un centru federal de știință și tehnologie nou, concentrat pe intervenții climatice, găzduit de fostele laboratoare ale Torrey Pines Generique. Și Yann și toată echipa voastră de acolo se află pe listă pentru o subvenție mare de Cercetare Exploratorie. Așa că acum poți să te întorci la San Diego.

- Pot să mă duc oriunde vreau, replică ea. N-am nevoie nici de permisiunea, nici de ajutorul tău.

- Nu asta am vrut să spun.

- Îhî. Nu-ncerca să mă cumperi, Frank!

- Nu încerc. Îți datorez bani, dar tu nu vrei să-i iei. Oricum, e de bine. Voi și cu Yann veți obține una din subvenții, iar

laboratorul va fi unul dintre cele mai bune laboratoare de cercetare în domeniul vostru.

- Avem deja laborator.

- *Small Delivery* e prea mică să poată livra ceva.

- Nu chiar. Tocmai am primit un contract de la guvernul rus. Le acordăm licența genomului lichenilor de copac modificat și îi vom ajuta să-l producă și să-l distribuie în această toamnă în Siberia și Kamciatka.

- Uau! Ați testat acești licheni pe teren?

- Acesta este testul pe teren.

- Poftim? Pe ce suprafață?

- Lichenii se propagă împrăștiați de vânt.

- Așa credeam și eu. Rușii au discutat cu noi, cu ONU sau cu cineva?

- Președintele consideră că este o chestiune internă.

- Numai că vântul suflă din Rusia înspre Alaska.

- Fără îndoială.

- Și spre Canada.

- Sigur. Pădurea de molid învăluie întregul glob la acea latitudine, îi dădu dreptate Marta. Lichenii noștri s-ar putea răspândi, în cele din urmă, prin toată pădurea.

- Și care este absorbția maximă estimată?

- Eleanor crede că probabil o sută de părți la un milion.

- Sfinte Sisoe!

- Știu, e mult, dar ne gândim că nu se poate nicicum provoca o eră glaciară acum, pentru că putem oricând să dăm drumul la loc dioxidului de carbon în atmosferă dacă trebuie. Această absorbție ne-ar duce cel mult la nivelul de dinainte de Revoluția Industrială, astfel că modelele pe care le rulăm ne arată că va fi bine, indiferent dacă absorbția se situează sau nu la sută la sută din estimare. Sau chiar și dacă se captează mai mult.

- Nu știu cum de poți să zici așa ceva!

- Asta arată modelele noastre.

- Ai idee cât de repede va avea loc propagarea?

- Păi cam depinde de modul de distribuție, în primul rând.

- Iisuse, Marta! Fac rușii asta?

- Da. Președintele crede că e prea important ca să riscăm să luăm decizia împreună cu restul lumii. Democrația ar putea să-i lase fără cea mai bună șansă de salvare, se pare că ar fi zis el. Acum cred că încălzirea globală este un dezastru mai mare pentru ei decât pentru oricine altcineva. La început au crezut că

o să-i încălzească mai tare și o să fie bine pentru agricultură, acum însă modelele lor prevăd secetă și frig mai puternic ca oricând, așa că acum sunt supărați.

- Toată lumea e supărată, replică Frank.

- Da, dar Rusia chiar face ceva în această privință. Așa că nu mai încerca să mă cumperi, Frank. O să ne descurcăm bine și singuri. În contractul nostru sunt niște componente de performanță care arată bine.

Vilele sunt ieftine la Odesa, se abținu Frank să zică.

- Noul centru l-a angajat pe Leo Mulhouse să conducă un biolaborator, spuse el.

- Aha. Bine așa.

Nu voia să-i recunoască niciun merit. Orice-ai face tot un nenorocit rămâi, spunea tăcerea ei. În regulă. O să se descurce bine. Ne mai vedem, Frank.

- Pa, Marta.

Cum termină de vorbit, o sună pe Diane și trebui să-i lase un mesaj, dar chiar la sfârșitul zilei îl sună ea înapoi. Îi povesti ce-i spusese Marta și își dădu seama că Diane era la fel de surprinsă pe cât fusese el. Parte din el se bucura; însemna că și ea fusese înșelată de Dmitri sau cel puțin nepusă la curent. Nu că ar fi vorbit ca o femeie trădată, desigur; de fapt vorbea ca și cum ar fi crezut că s-ar putea să fie un lucru bun. „Dumnezeule!” făcu ea când terminară de schimbat impresii pe marginea situației.

- Se complică lucrurile, nu-i așa?

- Da, așa e.

Vreo două zile mai târziu îi confirmă noutățile lui Frank. Discutase cu Dmitri care spusese că da, distribuiau organisme modificate genetic care să absoarbă rapid dioxidul de carbon. Era doar un proiect pilot și nu se așteptau ca organismele să se răspândească în afara Siberiei. Nu voia să spună pe ce suprafață se distribuiseră OMG-urile, dar confirmă totuși că unul dintre licheni fusese obținut sub licență de la *Small Delivery Systems*.

- Fir-ar! exclamă Frank. Acolo e Yann. Chiar trebuie să-l aducem cumva la noi în echipă.

- Mă întreb dacă mai putem acum, zise Diane.

- Cred că încă mai vrea să se mute înapoi la San Diego. Nu că n-ar putea s-o facă de unul singur, dar poate că centrul de la Torrey Pines o să i se pară atrăgător.

- În funcție de contract, se poate să câștige foarte puțin din munca lui pentru *Small Delivery*. Și se poate ca nici să nu dețină

controlul asupra programului său de cercetare.

- Adevărat.

- Atunci să continuăm să-i facem oferta. Finanțare și libertate la San Diego – se poate să accepte.

* * *

ÎNTRE TIMP, PRINTRE TOATE ACESTE LUCRURI, știința mergea înainte în maniera sa obișnuită, adică foarte lent.

Annei Quibler îi plăcea așa. Ia o problemă, împarte-o în bucăți (analizează), cuantifică ce bucăți poți, vezi dacă ceea ce ai aflat îți sugerează ceva despre cauze și efecte, apoi vezi dacă asta la rândul său sugerează ceva despre planuri pe termen lung și lucruri tangibile de făcut. Nu credea în niciun fel de revoluție și avea încredere numai în aplicarea în masă a metodei științifice pentru a obține rezultate în lumea reală. „Pas cu pas,” obișnuia ea să zică echipei sale de bioinformatică sau celor din cercul de matematică de la școala lui Nick ori Consiliului Național pentru Știință și spera că, atâta vreme cât haosul nu erupea la nivel mondial, aveau să ajungă în cele din urmă, pas cu pas, la o stare tolerabilă.

Mai existau, desigur, și istericalele de operă ale „istoriei” menite să distragă atenția populației de la această metodă și reușitele sale din ce în ce mai mari. Războaiele și politicienii, regimurile de stat polițienesc și insurgențe teroriste, nedreptățile crase și cruzimile, permanentele molime și foametea, pe scurt toată violența de masă și intimidarea de clasă care caracterizau mai toate materialele ce umpleau cărțile de istorie; toate acestea erau suficient de adevărate, ba chiar prea adevărate, de netăgăduit și totuși nu reprezentau întreaga poveste. Dacă voiai să incluzi toate lucrurile importante care li se întâmplaseră oamenilor de-a lungul timpului, aceasta nu mai era istorie cu adevărat. Fiindcă pe lângă toată violența, pe sub radar, în interiorul coșmarului, se afla întotdeauna, neîntrerupt și neregulat, dar încurajator, pulsul muncii pozitive, care, începând din secolul al șaptesprezecelea fusese adesea determinată sau susținută de către știință. Permanente îmbunătățiri ale sănătății și creșteri ale longevității pentru procente din ce în ce mai mari ale populației, asta se putea numi progres. Dacă reușeau să păstreze ceea ce realizaseră și să aducă pe toată lumea de pe glob la acea stare îmbunătățită, atunci s-ar fi realizat cu adevărat progresul.

Anna era astfel progresistă numai într-o oarecare măsură,

aceea a evoluției și nu a revoluției. Pentru ea, știința reprezenta mediul progresului, modul de producere al progresului, dacă înțelegea termenul; știința era atât metoda de analiză, cât și planul de acțiune.

Acțiunea în sine era reprezentată de politică, fiind astfel o întoarcere în Zona Rea a istoriei, cu toate luptele și războaiele sale. Acestea puteau fi însă definite ca un eșec al planului, ca înlocuirea planului cu un contraplan violent. Violența era exercitată împotriva planului, iar dacă violența era justificată drept necesară pentru a pune în practică un plan bun, rezultatele secundare și terțiare erau, de regulă, atât de proaste încât se putea demonstra ulterior că justificarea nu era adevărată, planul însuși fiind trădat de efectele negative ale implementării sale violente.

Progresul trebuia înfăptuit pe cale pașnică și colectiv. Nu apărea pe calea violenței. Trebuia realizat prin acțiuni pozitive. Scopurile pozitive cereau mijloace pozitive, niciodată invers.

Să fi fost oare adevărat acest lucru? Uneori dezgustul ei față de egoismul administrației pentru care lucra devenea atât de intens că s-ar fi bucurat foarte tare să vadă populația revoltându-se și luând cu asalt Casa Albă, făcând-o bucăți și dând mobila proștilor îmbuibaiți care stricaseră deja restul guvernului. Furie violentă dacă nu acțiune violentă.

Date fiind aceste sentimente, o ocazie evidentă de acțiune constructivă fusese implicarea oamenilor de știință în campania prezidențială. Îi era foarte greu să aprecieze dacă ideea SSEEP-ului fusese bună sau nu, dar, dacă intrase în horă, trebuia să joace și se gândea că, acesta, în calitate de experiment, trebuia să producă niște rezultate într-un fel sau altul. Cu excepția cazului în care nu le producea din cauza unei proaste proiectări, rezultatele se pierdeau în zgomotul tuturor celorlalte lucruri care se petreceau. Științelor sociale, credea ea, trebuie să le fi fost tare greu să creeze experimente care să producă rezultate confirmabile.

Așadar, rezultate ambigui în cel mai bun caz, însă tot merita încercat.

Implicarea ei în campania electorală era la a treia sau a patra mână, exact așa cum îi plăcea și probabil singura cale de a rămâne în legalitate. Putea, cu siguranță, să discute cu Charlie despre lucrurile pe care le putea face Phil Chase în calitate de

candidat, dacă voia și care l-ar fi ajutat să câștige. Sau să-i propună lui acțiuni pe care Phil le-ar fi putut iniția, la care ei puteau să răspundă cum doreau, iar ea să se întoarcă la lucrurile pe care le făcea la FNS direct. Fie că făceau sau nu făceau ceva, era problema lor și astfel ea nu lucra direct pentru un candidat.

Aceasta era în parte detașarea unui om de știință față de acțiunea politică, care reprezenta realismul de a face ceea ce poți. Oricum, prefera să-și petreacă timpul respectiv lucrând în domeniul arheologiei marilor idei pierdute din politica științei federale. Reușise deja să-l determine pe Charlie să-l convingă pe Phil să introducă un proiect de lege în Senat ca să resusciteze FCCSET-ul cu puteri sporite, sub pretextul că făcea parte dintr-o „Reacție Climaterică Planificată” sau RCP⁹¹ mai amplă.

Acum descoperea rămășițele fosilizate ale diverselor programe externe de ajutor, axate pe proliferarea infrastructurii științifice, cum îi spunea ea. Unele dintre ele nu funcționau pentru că le lipsea finanțarea, altele fuseseră oprite. Anna o convinsese pe Diane să o însărcineze pe Laveta și echipa ei cu menținerea relațiilor cu birourile de mediu ale ONU, pentru a face legătura dintre aceste proiecte și sursele de finanțare.

- Hai să le finanțăm noi, dacă nu găsim pe nimeni, propuse Diane. Să alcătuim un grup care să dea calitative proiectelor și să le acorde subvenții.

- La care Frank ar zice că grupul ar trebui să se apuce de scris cereri de propunere.

Diane dădu aprobator din cap.

- Sigur că da.

FNS împărțea acum bani cu o viteză nemaivăzută. Ținta bugetară de zece miliarde de dolari pe an, abia recent atinsă părea nimic pe lângă sumele acordate acum. Chiar dacă Congresul tot nu voia să finanțeze integral reparațiile din Districtul Columbia, inundațiile îi speriaseră destul de tare pe oamenii potriviți aflați în comisiile potrivite ca să înceapă să finanțeze orice eforturi li s-ar fi părut mai capabile să prevină o soartă similară pentru alte state. Poate nu era decât faptul că politicienii doreau să pară oameni de stat când ar fi venit clipa cea mare, poate că doar reflectau asupra veștilor de acasă, poate că cele două partide se foloseau de tertipuri pentru a

---

⁹¹ Joc de cuvinte în original, prescurtarea putând veni și de la „resuscitare cardio-pulmonară”.

obține avantaje în alegerile ce urmau. Indiferent de cauză, FNS avea un buget suplimentar în acest an fiscal de aproape douăzeci de miliarde de dolari, iar dacă putea găsi modalități bune de a-l cheltui, Congresul își oferea sprijinul.

- Au trecut prin iarnă și s-au lămurit, zise Edgardo.

Anna continua să susțină că economia și-ar fi permis dintotdeauna să plătească o asemenea lucrare publică - care nici măcar nu reprezenta cine știe ce parte din totalul economiei - numai că trăiseră atâția ani cu premiza unei economii de război, încât uitaseră ce mult produceau oamenii. Acum că era un pic redirectionată, devenea clar câte resurse absorbise economia de război.

- Interesant, spuse Edgardo, privind-o atent.

Anna vorbea rareori despre politică.

- Mă întreb dacă se va corela cu economia carbonului. Adică noi am irosit surplusul de combustibil fosil pe războaie și am pierdut șansa de a folosi un surplus unic pentru a construi o societate științifică utopică. Acum am pierdut ocazia și suntem condamnați să ne luptăm amenințați de un pericol extrem pentru o versiune mai mică și cu malformații congenitale a unui *las' că merge și-așa*.

- Pas cu pas, insistă Anna. Până în 2500 oricum ar trebui să arate la fel.

Îi plăcea modul în care reușea să-l facă pe Edgardo să râdă. Într-un fel era ușor. Nu trebuia decât să zici tare cel mai oribil lucru pe care ți-l puteai închipui, că el striga de râs, cu lacrimile țâșnindu-i din ochi. Iar ea trebuia să recunoască faptul că atitudinea lui avea ceva tonifiant. Bolborosea ca o fântână de acizi de tot felul de la oțet la acid clorhidric, ceea ce-ți stârnea râsul. Odată ce vorbeai de rău, dispărea un anumit element care te chinuia, frica secretă de acest rău și, probabil, superstiția că, odată ce l-ai menționat cu glas tare, erau șanse mai mari să se întâmple, ca în cazul lui Charlie cu bolile. Poate că era adevărat și invers și nimic din ceea ce spuneai cu glas tare nu se putea adevăra, din cauza principiului Pauli al excluderii sau cam așa ceva. Așa că acum făcea schimb de profeții sumbre cu Edgardo, pentru a le dezamorsa și a-l face să râdă.

Îți era necesară o teorie a comediei negre ca să poți trece cu bine prin zilele acelea, pentru că de alt fel nu prea mai era. Anna

lucra în fiecare minuțel al orelor petrecute la serviciu, până când îi sună ceasul și-i aminti că era ora de plecat acasă. După care luă metroul spre casă, recunoscătoare că funcționa din nou, utilizând acel timp cu îndârjire pentru a prelucra mape, așa cum proceda înainte ca Fundația să treacă la modul de operare pe timp de criză. Continua munca adevărată. Acasă constată că Charlie fusese iarăși implicat în campania lui Phil Chase, un proces inevitabil acum că mai era puțin și se determina câștigătorul, iar toți făceau tot ce puteau, astfel că el abia mai reușea să se ocupe de Joe în timp ce vorbea la telefon și nu-și adusese aminte că trebuia să treacă pe la magazin. Drept pentru care Anna se duse ea cu mașina ca să se aprovizioneze cu mai mult decât putea să ducă, speriată iar de aspectul sărăcăcios al băcăniei lor, cea mai bună din zonă, dar golită ca toate celelalte de epidemia de făcut provizii care se abătuse asupra concetățenilor ei de când cu valul de frig, dacă nu de când cu diluviul. Acumulatul de provizii nu era un lucru bun, semnifica pierderea încrederii în capacitatea sistemului de a pune la dispoziție cele necesare în mod corespunzător. Chiar dacă inițial se poate să fi existat un motiv rațional, acum însemna că de fiecare dată când se ducea la magazin părți mari din rafturi erau goale, mai ales de acele produse necesare în caz de urgență care puteau fi ținute acasă: hârtie igienică, apă îmbuteliată, făină, orez și conserve. Oamenii le stocau ei la ei acasă în loc să lase magazinele să le stocheze. Încă mai aștepta momentul în care fiecare gospodărie și-ar fi atins limita, astfel încât atunci când magazinele ar fi primit un nou transport de marfă aceasta să nu mai dispară imediat.

De asemenea, se părea că anumite alimente proaspete se găseau mai greu decât înainte de iarna cea lungă. Dar asta era o cu totul altă problemă.

Drept pentru care trebui să caute orice se putea folosi, să cumpere ingrediente cât pentru câteva mese, ceva care se putea pregăti rapid și să dea fuga acasă, unde Charlie era tot la telefon, vociferând, în timp ce-l împăca pe Joe cu absența Annei. Pusese niște apă la fiert, așa că măcar avansaseră până acolo. Numai că Nick era deja cufundat în tema lui, iar Joe se plângea și Charlie era prins în încercarea sa de a-l ajuta pe șeful său să fie ales președinte al Statelor Unite, după care lucrurile aveau să se liniștească. Aaaa!

Mă rog, era momentul să-l ia pe Joe în brațe și să vadă dacă

nu voia s-o ajute să facă salată, în timp ce se consulta cu Nick pe teme de matematică. Totul avea să fie mai bine până în anul 2500.

Realiză, nu pentru prima oară, că la serviciu era o atmosferă mai liniștită și relaxantă decât acasă. Sau mai degrabă că, oriunde s-ar fi aflat, i se părea mereu că era mai multă liniște în celălalt loc. Era oare normal? Și dacă da, atunci ce însemna asta?

Înapoi la lucru, unde liniștea nu era din nou observabilă ca atare, proiectele de ameliorare a climei încă le ocupau marea parte a eforturilor. Captarea și sechestrarea carbonului, surse de energie și transport mai puțin poluante: fiecare domeniu în sine era masiv și complex, iar corelarea lor reprezenta o sarcină mai dificilă decât puteau duce sistemele lor. Chiar dacă Frank înființase un grup care să ruleze modele, care să studieze moduri de a-și modela eforturile într-unul singur.

Până atunci continuau să lucreze pe propriile fronturi și le dădeau raportul Diane și Lavetei. Bioinformatica se extindea cu o viteză uriașă, deși și aici dădeau peste aceeași problemă ca în cazul climei: aveau cunoștințele, dar nu le puteau aplica. Introducerea de ADN modificat în oameni vii se dovedea încă un obstacol enorm.

Pe frontul climatic, proiectul Atlanticului de Nord se punea deja în practică, drept pentru care nu mai aveau control asupra lui și peste tot se loveau de o problemă de tip buturuga mică răstoarnă carul mare pe care Edgardo o numea *Sindromul Carului Prea Mare*: carul era prea mare ca să-l poată răsturna buturuga, indiferent de cât de tare ar fi fost aceasta. Încercară să cuantifice această impresie folosind modele matematice pentru a crea căi de distribuire de bani care să perturbe alte surse de fonduri, descoperind capital de risc, fonduri de pensii, bănci de investiții, burse de valori, burse *futures*. Într-adevăr, dacă reușeau să convingă piețele să investească, ar fi avut acces la valoarea excedentară a economiei, redirectionând-o către scopuri cu adevărat utile. Rămânea însă întrebarea dacă aceste eforturi duceau la descoperirea a ceva util în lumea reală.

- Profituri mari din răcirea globală, zise Edgardo.

- Perturbare. Annei îi plăcea cum suna cuvântul și ideea în sine. E o rețea și o perturbăm în moduri care stimulează armonia.

Credea că matematica folosită pentru descrierea

comportamentului acestui sistem era mai interesantă decât teoriile ce duceau mereu la teoria haosului. Nevoia ei de ordine o făcea să fie foarte interesată de teoria haosului, dar matematica în sine nu o atrăgea la fel de tare precum subiectul armoniei într-o rețea, care tindea să descrie stabilități, mai degrabă decât căderi. Era cumva mai ordonată.

- Ca moara⁹², zisese Diane odată, uitându-se la o diagramă de pe ecranul lui Frank.

- Aș vrea eu, replicase Anna. Dacă ne-am putea băga degetele și am transforma-o în ceva cu totul nou! Ceva mai simplu. Scăpăm de câteva complicații - asta era ceva tare la moară, când eram eu copil...

Adevărul însă era că rețelele întrepătrunse ale instituțiilor umane erau țesute într-o plasă strânsă ce nu prea permitea simplificări. Erau ținuiți la pământ cu legături precum Gulliver, de reguli și reglementări. Numai violența perturbării originale - diluviul din Washington - le conferea flexibilitatea de care aveau parte, ea și iarna cea grea. Dacă voiau mai mult, trebuiau să și-o creeze siguri printr-o mulțime de mici acțiuni repetate de multe ori.

Drept pentru care își continuau munca, în mare parte neobservată și neprezentată la știri. Singurele excepții erau cele mai vizibile și mai de amploare proiecte meteorologice. Pe acestea publicul le urmărea cu foarte multă atenție și reacționa puternic. Majoritatea acestor proiecte propuse aveau susținerea publicului larg. Chiar și cele mai ostentative intervenții, ca bacteriile sau lichenii modificați cu ajutorul bioingineriei se bucurau de sprijinul unei majorități mai mici, de circa șaizeci la sută. Oamenii erau gata să încerce diverse lucruri. Blocajele de trafic și magazinele goale îi impresionau așa cum nu o făcuseră știrile despre furtuni îndepărtate.

Phil Chase constata și el acest lucru în campanie. „Oamenii s-au săturat de deranjamente,” le zise el oamenilor săi. „Ascultați ce ne spun. Prea multe bătăi de cap atunci când se strică ceva. Încercați orice vă dă prin cap - zic ei - pentru a readuce nivelul serviciilor și comodității de altădată.” În discursurile sale continua să zică ceea ce zicea Frank Delano Roosevelt în anii treizeci: „Soluția se găsește într-un program de experimentare curajoasă și insistentă.”

---

⁹² Joc cu o sfoară trecută pe după degete.

Annei îi plăcea să facă așa ceva în calitate de om de știință. Proiectau, finanțau și executau experimente. Crearea celor mai bine argumentate științifice atitudini pentru un candidat ipotetic era doar unul dintre experimente. Poate avea să dea rezultate, poate nu, dar oricum aveau să tragă învățăminte. Începu chiar să vadă ceea ce credea ea că sunt valuri create de perturbațiile ei, ce se propagau în cascadă prin rețeaua globală de instituții științifice, agenții, companii, universități și laboratoare – poliaria științifică, de la oameni de știință la laboratoare, instituții, corporații și țări. Trăgând de moară, împingând buturuga înaintea carului.

Se ducea la Frank să discute despre amplificarea acestor perturbații și despre moduri în care noile proiecte ale lui puteau fi puse uneori în practică de rețeaua științifică deja existentă. Apoi se ducea la Charlie ca să discute despre cum ar fi trebuit să-și poziționeze Phil campania. Acesta făcuse din schimbarea climatică o problemă importantă – un risc calculat, desigur, dată fiind predilecția americanilor spre negare, mai ales a problemelor cauzate de către ei. Președintele însuși îndemna la negare ca un fel de virtute și denunța problema climatică drept un factor deprimant universal – ceea ce și era – deși nu mai încerca să pretindă că nu exista.

Phil Chase nu ezita să aducă subiectul în discuție sau să propună abordarea sa. Charlie îi scria o parte din discursuri, îi dădea lui Roy informații și idei și discuta despre strategie în fiecare zi. Seara se uita împreună cu Anna la Phil care zicea chestii ca: „Schimbarea de climă este, evident, ceva real, iar produsele secundare ale economiei noastre au jucat un rol în încălzirea globală. Negând acest lucru, republicanii nu au făcut decât să agraveze problema, ducând la pierderea pentru urmașii noștri a sute de specii conlocuitoare și decenii de muncă. Acum a venit vremea să facem ceva în această privință, iar eu voi fi acela care o va face. Va trebui să muncim la asta, trebuie să devină parte a unui mare proiect național, punctul pe care se va concentra economia noastră. În acest sens, este de fapt o ocazie incredibilă pentru noi ramuri industriale. Ne aflăm aproape de o economie globală durabilă care să promoveze viața, întemeiată pe justiție și pe protejarea biosferei, mai degrabă decât pe exploatarea și degradarea acesteia. Eu sunt gata să dau tonul în privința tratării acestei planete ca pe căminul nostru.”

Anna își dădea mereu seama când Phil spunea ceva scris de

Charlie, deoarece Charlie își ținea răsuflarea cât timp vorbea Phil. „Măi să fie! Sunt nebun?” zicea el pe nerăsuflăte după aceea. „Trebuie că sunt nebun! De ce are Phil încredere în mine? Mă sperie!”

Acesta era unul din lucrurile care îl ajutau pe Phil să-și crească cota, poate chiar principalul factor. Ieșea mereu mai bine în sondaje atunci când ignora înțelepciunea politică de Washington. În calitatea sa de politician californian, tactica lui era mai mult sau puțin tradițională, confirmată de fiecare succes obținut, ca în cazul recent al impresionantului lor guvernator. Dă-i înainte, scumpete! Învățăturile washingtoniene erau pentru fătălăi!

Astfel că acum, când era întrebat despre „Candidatul Om de Știință Virtual”, Phil afișa zâmbetul său superb. „În Europa, unui asemenea candidat i s-ar spune candidat din umbră. Eu îi văd pe cei care l-au inventat ca pe aliații noștri, pentru că, dacă judecați efectul votului dumneavoastră prin prisma criteriilor științifice, atunci nu-l veți irosi niciodată pe o aripă desprinsă dintr-un partid care nu are nicio șansă în sistemul nostru de tip „învingătorul ia totul”. Votați pentru potențialul câștigător care pare să aibă aceleași vederi ca ale voastre, iar în acest moment eu sunt omul dumneavoastră. Deci savantul e umbra mea.

Îi crescui iar cota. Annei i se părea că alegerile aveau să fie cu adevărat strânse, atât de strânse că abia dacă suporta gândul.

Edgardo era de aceeași părere.

- Așa le place oamenilor. Balans înainte și înapoi, încercând să obții un echilibru perfect pentru ziua alegerilor. Derutează sondajele rămânând în interiorul marjei lor de eroare. Astfel ziua respectivă va aduce o surpriză. Un pic de dramă, așa de amorul artei. Politica nu are nimic de-a face cu asta, viața și moartea n-au nimic de-a face cu asta. Oamenilor le place o cursă frumoasă. Le plac micile surprize.

- S-ar putea să aibă parte de o mare surpriză de data aceasta, zise Anna.

- Nu le plac surprizele mari. Numai micile surprize sunt bune.

Lucrurile meraseră înainte. Trecu vara, cu câteva săptămâni la rând de vreme atât de răcoroasă și plăcută că schimbarea bruscă de climă începu să li se pară o binecuvântare. În acea vreme, câteva dintre programele FCCSET-ului fură puse în legătură și, brusc, Departamentul pentru Energie trecu de partea lor - de-a dreptul deprimant -, iar ei se aflau pe urmele a ceea ce

părea să fie o pilă fotovoltaică cu adevărat puternică. Anterior, polimerii din pilele solare de plastic absorbeau numai lumina vizibilă, transformând circa șase la sută din energia soarelui în energie electrică; acum cercetătorii introduceau nanoparticule semiconductoare denumite puncte cuantice într-unul din straturi, ca să absoarbă lumina infraroșie, generând electricitate. Folosirea celor două straturi împreună ducea eficiența la treizeci la sută, iar acum miticul sistem de pile întins pe o suprafață de șaisprezece kilometri pătrați undeva în New Mexico care să le alimenteze toată țara începea să semene a chestiune realizabilă.

Anna continuă cu cealaltă problemă la care lucra, simțindu-se încântată. Perturbarea rețelei! Moara, trece-ți-o peste degete și trage! Atunci când se ducea acasă, avea să fie în stare să-l asculte pe Charlie vorbind despre campanie fără ca să se mai neliștească și să o încerce iritarea de altădată, știind, în timp ce se uita la știrile care se lăbărtau pe ecran ca o emisiune gigantică a lui Jerry Springer de care nu puteau scăpa, că sub asta se desfășura o lucrare măreață.

* * *

LUCRAREA MĂREAȚĂ A ANNEI, însă, era un proces liniar, ce exista într-o lume cu câteva componente neliniare importante, care acționau în tărmuri diferite. Într-o dimineață, pe când se afla acasă cu Joe, Charlie fu sunat de Roy Anastophoulus.

- Roy!

- Charlie, stai jos?

- Nu stau jos, eu nu stau niciodată jos, n-aș avea nevoie să stau jos orice mi-ai spune!

- Asta s-o crezi tu! Charlie, e Wade Norton pe cealaltă linie și o să-i fac legătura. Wade? Mă mai auzi?

O secundă sau două de întârziere din cauza legăturii prin satelit, după care Charlie îl auzi pe Wade din Antarctica:

- Te mai aud. Bună, Charlie, ce mai faci?

- Sunt bine, Wade, replică el, împotrivindu-se impusului de a vorbi mai tare ca să-l audă Wade la capătul lumii. Ce se petrece?

- Zbor pe deasupra Mării Ross și mă uit la un aisberg tabular mare care tocmai s-a desprins de coastă. Mare, mare de tot. O să apară în curând la știri, dar am vrut să vă sun și să vă zic. Stratul de Gheață din Vestul Antarcticii a început să se desprindă rău de tot.

- Oh, Doamne! Te uiți la o bucată care s-a desprins?

- Da. E lungă cam de vreo o sută șazeci de kilometri, zice

pilotul.

- Dumnezeu! Deci nivelul mării a crescut cu treizeci și trei de centimetri?

- Exact, Charlie! Încercam să-i spun lui Roy.

- De-asta ți-am zis să stai jos, interveni Roy.

- Ar fi bine să stau jos, recunosc Charlie, simțindu-se ușor nesigur, ca, de exemplu, axa Pământului. Savanții de-acolo au estimat cât de repede se va desprinde și restul?

- Nu știu. Se întâmplă mai repede decât se așteptau. Unii dintre ei fac pariuri, care variază de la un deceniu la un secol. Se pare că mîzga de sub gheață e de consistența pastei de dinți. Permite gheții să alunece, iar mările o lovesc, plus că mai e și un vulcan activ acolo jos.

- Rahat!

- Deci crește nivelul mării? Întrebă Roy, căutând confirmare.

- Da, răspunse Wade. Băieți, eu trebuie să plec, voiam doar să spun cuiva. Mai vorbim curând.

Închise și Charlie îi explică apoi situația lui Roy. Stratul de gheață gigantic se încălzea, se crăpa, aluneca de pe suportul subacvatic, plutind în derivă în bucăți mari, dezlocuind mai multă apă decât atunci când era pe suport. Dacă se desprindea în întregime, nivelul mării ar fi crescut cu șapte metri. Un sfert din populația lumii afectată, capital uman și natural în valoare probabilă de cincizeci de trilioane de dolari aflat în pericol. Estimare moderată.

Roy zise:

- Bine, Charlie. Înțeleg. Pare ceva care o să-l ajute pe Phil în campanie.

- Roy, te rog. Nu-i de glumit.

- Nu glumesc. Deși râdea deja ca un nebun. Eu mă refer la rezolvarea problemei! Dacă Phil nu câștigă, ce crezi că se va întâmpla?

- Bine, bine. Rahat! Dumnezeu!

Tot ceea făcuseră Anna și colegii săi pentru a reporni Curentul Golfului era nimic pe lângă această veste. Modificarea curenților, poate... dar nivelul mării?

- Crește miza din ce în ce mai mult, nu-i așa?

- Da, așa e.

Primavera porteño

Kenzo verificase cifrele și descoperise că manifestările meteorologice cu cel mai pronunțat caracter sezonier – temperatura, precipitațiile, viteza vântului etc. – înregistrau variații de circa opt procente de la an la an. Acum toate acestea se terminaseră. Trecuseră de punctul critic, îl împinseseră peste limită la fel cum un copil alergând pe un balansoar trecea de axa acestuia și undeva dincolo și deasupra ei se ducea în jos pe scândura în cădere. Ei trecuseră deja de asta și intrau în a doua iarnă a schimbării bruște de climă.

Președintele anunță în timpul campaniei că moștenise această problemă de la predecesorii săi democrați, mai ales de la Bill Clinton, și că numai piețele libere și o apărare națională puternică se puteau lupta cu noua amenințare, pe care el continua să o numească terorism climatic. „Nu ai cum să fii sigur că n-ai să te trezești într-o zi că te scuipă lumea. Nu e în regulă și eu am de gând să fac ceva în această privință. Administrația mea studiază problema și primește recomandări de la savanții noștri, iar eu sunt mândru să vă anunț că, în timpul mandatului meu, Fundația Națională pentru Știință a inițiat această măreață operațiune contrateroristă din Atlanticul de Nord, care, în curând, va reda Curentului Golfului curgerea sa de drept și va demonstra că know-how-ul și tehnologia americană se pot măsura cu orice.”

Vorbele lui dădeau bine, ca mai toate lucrurile pe care le făcea președintele. Acesta făcu o vizită de jumătate de oră la FNS și ulterior apăru la știri alături de Diane Chang, de șefii de la NOAA și EPA și de consilierul său științific, Dr. Strengloft. Președintele era foarte apreciat pentru abordarea problemei climatice într-o manieră atât de puternică și apropiată de piață, trecând peste capul oamenilor de știință și al liberalilor și obținând o victorie pentru libertate și industria sării. Anna suieră ca un ceainic în timp ce se uita la știrile de la televizor, Charlie aruncă cu dinozaurii lui Joe de calorifer. Președintelui îi crescuseră cota. Numai Diane rămase calmă. Zise: „Nu vă faceți griji. Nu înseamnă decât că noi câștigăm. Toți încearcă acum să se dea de partea noastră. Deci știința capătă ceva influență. În această situație Phil Chase demontă râzând afirmațiile președintelui:

„Flota de sare este un proiect internațional, coordonat de către ONU. Partea noastră de plată se face cu o alocare de fonduri de către Congres pe baza unui proiect de lege scris de mine. Președintele a încercat tot timpul să saboteze acest măreț proiect. Zău așa! Știți cu toții care candidat va lucra pentru protecția mediului și acela sunt eu, eu și partidul meu. Să transformăm acest efort într-o mare petrecere. Putem să facem să le fie mai bine copiilor noștri și asta ne va fi distracția. Așa a fost până acum, deci nu-i puteți lăsa pe cei care induc frica și promovează lăcomia să vă sperie și să dați bir cu fugiții. Noua climă este o ocazie. Aveam nevoie de schimbare și acum o vom face, pentru că suntem nevoiți. Ce-ar putea fi mai convenabil?”

Cuvintele lui prinseră la oameni spre surprinderea, în particular, a cărturarilor (care în public știau totul) și îi crescuseră lui Phil cota. Ieșea în sondaje umăr la umăr cu președintele și se descurca foarte bine, mai ales în rândul generației de după al doilea război mondial și a copiilor acesteia, care reprezentau cele mai mari segmente de populație.

Echipa președintelui continua să transpună ceea ce dădea roade în cazul lui Chase în campania acestuia. Începură să declare că vremea rea era o ocazie economică de primă clasă. Noi afaceri, chiar ramuri economice noi așteptau să fie create! Vremea rea nu era, evident, decât o altă ocazie pentru reforme susținute de piață.

Totuși, de vreme ce fusese ales cu ajutorul marilor companii petroliere și al tuturor corporațiilor transnaționale și făcuse mai multe decât orice alt președinte de dinaintea sa în vederea exploatarea la zi a națiunii și transformării ei în groapă de gunoi, nu părea la fel de convingător ca Phil. Devenea greu să-i crezi afirmațiile cum că mâna invizibilă a pieței avea să rezolve totul, deoarece, așa cum spunea Phil, mâna invizibilă nu achita niciodată nota de plată.

Drept pentru care campania electorală șchiopătă înainte cu falsitatea și încetineala sa obositoare, și – ce surpriză! – după ce trecu vara, cursa deveni din ce în ce mai strânsă, exact așa cum și-ar fi dorit mass-media în căutare de clienți interesați. Lunile de vară fură pline de noi anomalii meteorologice și evenimente extreme cât să-l țină pe Phil în urmărire, așa cum îi plăcea lui să zică.

Campania lui mergea bine, iar el o întreținea cu evenimentele pe tot globul, inclusiv o întoarcere la Polul Nord la un an de la

anunțarea candidaturii. Era cumva o revenire la vremurile în care era Senatorul Lumii, dar el susținea că efectele erau pozitive și echipa sa nu putea decât să-l urmeze. „Trebuie să candidez ținând seama de ce am făcut înainte, nu există altă cale. Sunt ceea ce sunt.” Începu să zică și aceste cuvinte: „Sunt ceea ce sunt.”

„Și asta e tot ceea ce sunt,” cânta Roy mereu când îl auzea spunându-le. „Sunt Popeye marinarul! Tuu, tuu!” Phil semăna în realitate în destule privințe importante cu Popeye marinarul, iar personalul său începu să-i spună astfel.

Charlie trebui să recunoască faptul că de vreme ce problema climatică era una globală, o campanie în toată lumea era logică. Astfel, Phil, cariera și campania deveneau un tot unitar. Între timp, președintele rămânea ferm naționalist, la el era mereu vorba de America și libertate în sus și în jos, oricât de transnațional și de opresiv i-ar fi fost conținutul luărilor de poziție. Patriotismul ca xenofobie reprezenta unul lucrurile care-i atrăgea susținători și prindea la ei. Oamenii lui Phil însă aveau altă idee: Lumea era lume. Toți făceau parte din ea.

O problemă neașteptată pentru campania lui era aceea că și „Candidatul Științific Virtual” se situa destul de sus în sondaje, până la cinci la sută în statele albastre, în ciuda faptului că el nu exista în realitate și nu avea să apară pe buletinele de vot. Ceea ce, desigur, reprezenta o problemă pentru Phil. Marea parte a voturilor veneau din circumscripția sa electorală, și astfel se realiza fix dezastrul obișnuit, în care un al treilea partid submina fix partidul important care era cel mai aproape de vederile sale.

Phil apelă la Charlie în această problemă.

– Charlie, trebuie să vorbești cu nevastă-ta și colegii ei de la FNS. Nu vreau să fiu subminat din greșeală de al treilea candidat din partea acestor oameni buni. Spune-le că orice și-ar dori de la campania asta, eu sunt cea mai bună șansă pe care o au ca să-l obțină.

– Nu vreau să-i deprim chiar așa de tare, replică Charlie impasibil, făcându-l pe Phil să chicotească, mâhnit, dar încântat.

Temerea lui că avea să piardă contactul cu oamenii adevărați din cauza candidaturii la președinție (țelul inconștient al multor președinți de dinaintea lui) se dovedise nefondată până în prezent.

– Îți mulțumesc pentru ironia ta tăioasă ca o sabie, zise el. Nu

sunt destui aceia care spun lucruri menite să mă dezumfle în aceste zile de final de campanie. Îmi ești cu adevărat camarad și facem parte dintr-o frăție a găurii de vulpe⁹³, date fiind bombardamentele la care ne supune zilnic Fox. Să nu uităm însă să stăm de vorbă cu FNS-ul.

Din câte-și dădea Charlie seama, Phil încă se mai distra extrem de bine. Charlie chiar îi întrebă pe Anna și pe Frank care erau planurile pentru experimentul cu candidat. Amândoi ridicară din umeri, spunându-i că nu-l mai puteau controla, că era ca un duh scăpat din lampă. La FNS discutară cu echipa de la SSEEP, care știa deja de precedentele istorice și de ramificațiile negative ale oricărui succes parțial al campaniei lor ipotetice. Până la introducerea votului preferențial, un al treilea partid nu putea decât să strice.

Frank îl caută pe Charlie.

- Se ocupă de problemă.

- Cum adică, ce înseamnă asta?

- Își așteaptă clipa.

- Ahhhhh!

Clipa sosi pe la sfârșitul lui septembrie, când un uragan o coti spre nord în ultimul minut și lovi zona New Jersey, New York, Long Island și Connecticut și, într-o mai mică măsură, și restul statului New England. Acestea erau deja state albastre, unde însă și SSEEP avea o cotă ridicată, astfel că, după ce trecu prima săptămână de situații de urgență și inundațiile se mai potoliră, se organizează o conferință SSEEP în care reprezentanții a 167 de organizații științifice dezbătură ce era de făcut într-o manieră cât mai măsurabilă și științifică posibil care, în acel caz, reprezenta o furtună perfectă de statistici, teoria haosului, sociologie, econometrie, psihologia maselor, ecologie, matematică, teoria sondajelor, istoriografie și modelare climatică. La finalul acesteia se compuse o declarație, aprobată și dată publicității, prin care se informa publicul de retragerea din toate campaniile a „Candidatului Științific Virtual” sugerându-se alegătorilor care se gândeau să-l voteze să ia în calcul acordarea votului lor lui Phil Chase în calitatea sa de „cea mai bună aproximare votabilă a candidatului științific” și „cea mai bună alegere reală”. Se recomanda, de asemenea, și sprijinul pentru votul preferențial și

---

⁹³ „Foxhole” în original – termen care desemnează adăposturile individuale pe câmpul de luptă.

metoda balotajului, care ar fi oferit viitorilor candidați științifici șansa de a câștiga reprezentare proporțională cu numărul de voturi obținute, îmbunătățind democrația măsurată prin reprezentare.

Anunțul fu denunțat de către echipa președintelui ca o înțelegere secretă și întinare crasă a purității științei printr-o coborâre nepotrivită și neștiințifică în politica partizană de cea mai joasă speță. Candidatul științific remise imediat o replică detaliată la aceste acuzații sub forma tuturor calculelor sale și a unei descrieri a metodelor analitice utilizate pentru a ajunge la concluziile la care ajunsese, inclusiv comparații punctuale ale diferitelor puncte din toate platformele, indicând că, în acel moment, Phil se afla mai aproape de știință decât președintele.

- Așa crezi tu? îl întrebă Roy Anastophoulus pe Charlie la telefon. Adică, zău! Sper că asta o să ne fie de ajutor, dar cumva nu e decât unul din studiile alea științifice care cheltuie milioane și fac eforturi uriașe ca să dovedească faptul că cerul e albastru? Desigur, Phil are o abordare mai științifică, doar el candidează împotriva unui om aliniat cu entuziaștii ridicării la cer, oameni care se pregătesc să se ridice de la pământ și să zboare în rai!

- Calmează-te, Roy, e de bine. E o chestiune de pus lucrurile cap la cap.

În public, Phil salută noul sprijin și pe alegătorii care îl ofereau, promițând să facă tot ce-i stătea în putere să adopte punctele din platforma științifică în a sa. „CHASE PROMITE SĂ VADĂ CE POATE FACE.”

- Puneți-mă la încercare, zise Phil. Cred că e logic, dată fiind situația. Președintele nu are să facă nimic. Anturajul lui format din oameni din industria petrolieră și de armament va încerca să găsească o insulă pe undeva unde să poată fugi când au terminat de jefuit lumea. Ne vor lăsa pe noi cu ruinele și ei își vor construi fortărețe, acesta le-a fost planul bolnav tot timpul. Planul nostru este să construim o lume bună pentru copiii noștri, abordare cât se poate de științifică, dar numai dacă priviți știința ca pe o modalitate de a fi împreună, un sistem etic și nu doar o metodă de a vedea lumea. Ce subliniază acest sprijin politic este că știința în sine conține un plan pentru a ne împăca cu lumea în care ne aflăm, un plan care vizează reducerea suferinței umane și creșterea calității vieții pe Pământ pentru toți oamenii. Cu alte cuvinte, știința e deja un fel de politică, iar eu sunt mândru să primesc aprobarea comunității științifice, deoarece țelurile sale

respectă valorile dreptății și corectitudinii despre care am fost cu toții învățați că reprezintă cele mai importante aspecte ale vieții sociale și guvernării. Așadar, bun venit la bord și vă sunt recunoscător pentru ajutor, pentru că sunt multe de făcut!

Astfel se încheie cea mai activă parte a primului Experiment de Științe Sociale în Politică Electivă. Avea să fie analizat foarte atent, iar studiile de continuare aveau să sugereze, probabil, noi experimente data viitoare. Comisia exista deja la Academia Națională pentru Științe și n-ar fi dat deloc bine dacă cineva din interiorul sau din afara Academiei ar fi încercat s-o desființeze.

Diane, aspru criticată de către republicanii din Congres pentru că părea să fi folosit o agenție federală pentru a susține un candidat politic, se duse la audieri și ridică din umeri.

- O să studiem problema, zise ea. Am finanțat un experiment așa cum o facem de obicei.

- Ați mai finanțat un asemenea experiment? întrebă senatorul Watson.

- Depinde de părerea oamenilor de știință, zise ea. Dacă i s-ar acorda un calificativ bun de către o comisie de oameni de știință, atunci s-ar lua în calcul.

Unul dintre senatorii democrați din comisie atrase atenția că nu era primul caz de agenție federală implicată într-o campanie politică și că, de fapt, la momentul respectiv erau chiar câteva care lucrau explicit și direct în folosul campaniei președintelui, inclusiv Trezoreria sau Departamentul pentru Agricultură, pentru Educație și pentru Comerț, în timp ce FNS-ul finanțase un experiment care se întâmplase să prindă la public.

Dezbaterea din acea zi continuă aprinsă. Fundația Națională pentru Știință tocmai intrase în politică și războaie culturale. În cele din urmă, vârsta inocenței sale luase sfârșit.

FRANK ȘI CU RUDRA CAKRIN CONTINUAU să-și petreacă ultima oră a majorității serilor stând de vorbă afară în baraca lor. Discutau despre mâncare, despre evenimentele de peste zi, despre ce se afla în baraca lor, grădină și natura realității. Conversațiile se purtau în cea mai mare parte în engleză, la care Rudra continua să progreseze. Uneori îi dădea lui Frank câte o lecție de tibetană.

Lui Rudra îi plăcea să stea afară. Lui Frank îi părea că nu stă prea bine cu sănătatea sau era slăbit de vârstă. De câte ori ieșeau, îi dădea brațul la curbe, iar o dată îl duse chiar cu un

scaun cu roțile ținut în clădire sub casa scărilor. De câteva ori se plimbară cu mașina lui.

Într-o zi, se duseră cu mașina ca să-și vadă viitoarea casă. Khembalii finalizaseră achiziția terenului pe care îl găsiseră în Maryland, o proprietate în susul Potomacului care suferise stricăciuni mari de pe urma diluviului. O fermă din cel mai înalt punct al terenului fusese inundată până în tavan la parter, iar oamenii dintr-o barcă plină cu refugiați de la alte ferme spărseseră acoperișul ca să ajungă în pod. Padma și Sucandra hotărâseră că clădirea putea fi readusă la stadiul de locuibilă și, oricum, terenul merita luat, fiind astfel situat încât majoritatea khembalilor care lucrau în zona metropolitană să poată locui acolo.

Așa că Frank ieși cu mașina de pe George Washington Parkway pe Centură, cu un Rudra care se holba vioi de pe locul de lângă șofer vorbind în tibetană. Frank încerca să identifice ce cuvinte putea, dar nu înțelegea mare lucru din ele – malam, autostradă, sgan, deal, sdon-po, copac. Îi trecu prin minte ideea că poate asta era de fapt conversația, doi oameni care vorbeau în limbi diferite, în mare parte ca să se lămurească pe sine. Sau umplând cumva liniștea, cântând uuup, uuup.

Încercă să se împotrivească acestei teorii atât de Edgardoesti, punând întrebări clare.

- Câți ani ai?
- Optzeci și unu.
- Unde te-ai născut?
- În apropiere de Drepung.
- Ți amintești de vreuna din viețile anterioare?
- Îmi amintesc multe dintre ele.
- Vieți de dinainte de aceasta?

Rudra privi în jos la râu în timp de traversau Centura.

- Da.
- Neîntrerupte de morți?
- Multe morți.
- Da, dar eu întreb dacă sunt morțile tale.

Rudra ridică din umeri.

- Acesta nu pare să fie corpul în care obișnuiam să stau.

Ajunși la fermă, Rudra insistă să urce încet până la punctul de maximă altitudine al terenului, o culme joasă la capătul de răsărit al proprietății, dincolo de ferma căzută în ruină.

Aruncă o privire de jur împrejur.

- Deci veți transforma acest loc în noul vostru Khembalung.
- Același Khembalung, replică Rudra. Khembalung nu e un loc. Arată cu mâna spre peisaj. Un nume pentru o cale.

Dădu din mână înainte ca un pește, ca și cum ar fi vrut să sugereze trecerea prin timp.

- O desfătare mobilă, sugeră Frank.

- Da. Milarepa a spus că Khembalungul se mută de la o epocă la alta. A zis că se va îndrepta spre nord. Până acum nu am înțeles ce a vrut să zică. Dar uite-l.

- Numai că Washingtonul nu e chiar așa de la nord față de Khembalung.

- De la Khembalung mergi spre nord, o ții tot așa, peste acoperișul lumii și cobori pe partea cealaltă. Și ajungi aici!

Frank râse.

- Deci acesta este Khembalungul?

Rudra încuviință din cap. Rosti ceva în tibetană, dar nu-l înțelege.

- Ce e aia?

- Primul Khembalung a fost descoperit recent în nordul Munților Kunlun. Ruine identificate recent sub muntele din deșertul Takla Makan.

- Au găsit originalul? Cât de vechi era?

- Foarte vechi.

- Da, dar n-au zis măcar o dată?

Rudra se încruntă.

- Secolul al optulea după calendarul vostru?

- Uau! Pun pariu că ți-ar plăcea să-l vezi.

Rudra dădu din cap.

- Pietre.

- Înțeleg. Asta îți place mai tare. Arată spre întinderea de iarbă și noroi de sub privirile lor.

- Sigur. Mai vie. Viață vie.

- Adevărat. Deci, un mare traseu circular și Shambala vine la noi.

- Bine zis.

Merseră încet spre malul fluviului, o fâșie lată de nămol ce se curba în jurul culmii și apoi se îndrepta spre sud-est. Curba, se gândi Frank, putea să fi fost un încă un motiv pentru care terenul să fi fost scos la vânzare. Eroziunea naturală riverană ce aluneca precum un șarpe avea probabil să mănânce malul de nămol, după care iarba distrusă de deasupra lui. Probabil că un zid bine

plasat putea stabiliza malul în puncte critice.

- Va trebui să-l chem pe Generalul Wracke la petrecerea voastră de casă nouă, zise Frank când remarcă problema. El are să aibă sugestii pentru un zid.

- Iar diguri, bună idee.

Pe drumul de întoarcere spre mașină trecură pe sub un arboret, iar Frank îl lăasă pe Rudra sub unul dintre copaci ca să studieze rapid păduricea. Doi sicomori, un stejar cu adevărat gigantic și chiar și un pâlț de pini.

- Arată bine, îi zise lui Rudra când se întorcea mergând pe iarbă. Sunt copaci buni, ai putea construi în câțiva dintre ei.

- Ceva precum căsuța ta din copac.

- Da, dar ai putea-o face aici. Mai mare și situată mai jos.

- Bună idee.

O mulțime de vehicule subacvatice teleghidate străbăteau Atlanticul de Nord, transmițând date despre starea Curentului Golfului oprit, care ajungeau rapid pe prima pagină a ziarelor. La sfârșitul lui septembrie, un uragan se abătu asupra Americii Centrale, aruncând o cantitate mare de ploaie în Pacific, ceea ce avea să crească salinitatea Curentului Golfului. Flota de sare care se reunea în ocean la vest de Irlanda era gata de pornire; între timp, cum nu se mai întâmpla nimic în Atlantic, știrile își îndreptară atenția spre sud, acolo unde Stratul de Gheață din Vestul Antarcticii continua să se desprindă în aisberguri mici și dese la noua sa margine. Fragmentul cel mare plutea în derivă în Oceanul Antarctic; era un aisberg tabular mare cât Germania și mai gros decât orice banchiză de până atunci, astfel încât provocase ridicarea nivelului mării cu mai bine de zece centimetri. Tuvalu se evacua, iar ramificațiile acestui eveniment erau mult prea ample pentru a putea fi înțelese. În octombrie, știrea se pierduse deja printre restul știrilor negative. Creșterea nivelului mării – oh, Doamne! – dar ce se putea face?

Frank stătea într-o încăpere de la FNS împreună cu Kenzo și Edgardo, studiind datele de la NOAA. Avea niște idei de atenuare a creșterii nivelului mării. Numai că acum discuția revenise la subiectul Proiectului Internațional de Atenuare a Curentului Nord Atlantic. Datele de la vehiculele subacvatice teleghidate, balenele albe, navele și balizele împrăștiate pe tot cuprinsul Atlanticului erau încurajatoare. Devenea vizibil, zicea Kenzo, că predicțiile unora conform cărora oprirea circulației termosaline

avea să creeze reacții negative pentru continuarea sa fusesse corectă. Cum căldura Curentului Golfului nu mai ajungea la capătul îndepărtat al Atlanticului de Nord, se produsese o deplasare spre sud a circulației Hadley în atmosferă; acest lucru însemna o deplasare spre sud a zonei de convergență intertropicale din Atlantic. În mod normal, zona de convergență era o zonă cu precipitații crescute, așa că, odată cu această deplasare spre sud, cantitatea de ploaie se redusese la latitudinile medii unde obișnuia să cadă, astfel încât salinitatea masei acumulate la capătul de nord al opririi crescuse. Nici măcar calota de apă dulce de la nord de Islanda nu mai era la fel de dulce ca în primăvară.

Drept pentru care condițiile erau numai bune; toate se aranjau frumos pentru intervenția lor. Flota de petroliere VLCC cu bordaj simplu fusese încărcată la multele exploatări saline la zi și porturi din Caraibe și din Africa de Nord care fuseseră solicitate în acest sens și aproape toate aceste vase se aflau la punctul de întâlnire. Flota se îndrepta spre nord intrând în formație, iar fotografiile de pe Internet erau greu de crezut, numărul mare de nave făcându-le să semene a artefacte produse de prelucrarea în Photoshop.

Începu apoi împrăștierea sării, după care fotografiile deveniră și mai ciudate. Procesul era programat să dureze două săptămâni, ultima din octombrie și prima din noiembrie, iar la jumătatea acestuia, cu trei zile înainte de alegerile prezidențiale, Frank fu sunat de Diane.

- Vrei să mergi să vezi cu ochii tăi cum se pune sarea?
- Normal că vreau!
- E un loc liber pentru tine, dar va trebui să te miști repede!
- Sunt gata acum.
- Bravo ție! Ne întâlnim la Dulles la ora nouă.

Uuuuup! O călătorie în Nordul Atlanticului împreună cu Diane ca să vadă flota de sare!

Își aduse aminte de călătoria lor în Manhattan. De atunci petrecuseră, desigur, milioane de ore împreună, atât la lucru, cât și la sală. Așa că atunci când se așezară pe scaune alăturate în avionul Icelandic Air și Diane își lăsă capul pe umărul lui adormind înainte de decolare, i se păru ceva foarte normal ce făcea parte din restul interacțiunilor lor.

Coborâra deasupra Reykjavikului chiar înainte de ivirea

zorilor. Suprafața apei oceanului se întindea în jurul masei negre a Islandei ca un strat masiv de argint. Diane se trezise; la Washington aceasta era ora ei obișnuită de sculare, oricât de nepământească i s-ar fi părut lui Frank, care obosise suficient de mult cât să-și rezeme capul de al ei. Aceste mici intimități dispărură când scaunele se îndreptară la loc. Diane se aplecă peste Frank ca să se uite pe geam, iar el se dădu pe spate ca să o lase să se uite. Apoi aterizară și ieșiră din avion ajungând în aeroport. Niciunul dintre ei nu avea bagaje predate la cală, așa că, nu peste multă vreme, se alăturară unui grup de pasageri transportat către un elicopter mare. La bord, cu dopuri în urechi, se ridicară încet și se îndreptară spre nord peste oceanul albastru și gol.

Orizontul nordic deveni cețos și imediat pasagerii care stăteau la fereastră putură distinge petrolierele lungi și înguste, cu proporții de barje de pe Mississippi, dar imense prin comparație. Flota se mișca precum un convoi, iar în timp ce zburau spre nord și coborau ușor, observară la un moment dat petrolierele presărate pe suprafața oceanului cât vedeai cu ochii în toate direcțiile, răspândite ca fragmentele de pilitură de fier într-un câmp magnetic, arătând cu toatele nordul. Și mai jos: sirinzi negre, aliniate în rânduri pe o masă albastră, gata să facă „injecții lungi de țigete curate”.

Coborâra și mai mult, către un helipad de pe un petrolier numit *Hugo Chavez*, un ULCC cu o punte pupa gigantică. De la această înălțime, navele din jurul lor păreau mai lungi ca oricând, toate lăsând brazde albe care produceau hulă dinspre nord, ce părea minoră în comparație cu navele, dar începu să devină din ce în ce mai mare pe măsură ce coborau. Deasupra helipadului de pe *Hugo Chavez*, deveni clar că armada sării tăia de fapt valuri înalte printr-un vânt aspru, aproape de furtună. Privind în direcția soarelui, scena se transforma într-una alb-negru, asemeni unuia din momentele de clarobscur din „Victory At Sea”⁹⁴.

Când ieșiră din elicopter, vântul le suflă cu putere hainele și îi împinse de la spate în sus pe scări către cabina de control a punții. Acolo, o mulțime de vizitatori mai numeroasă decât echipajul navei avea o vedere bună asupra unei suprafețe mari

---

⁹⁴ Documentar TV despre luptele navale din al doilea război mondial.

din ocean, unde se înghesuiau vasele imense care cărau sare.

Când îți întorceai privirea de la soare, oceanul era de cobalt, un albastru adriatic profund și pur, fără nicio urmă din negreala care se scursese în mod misterios în ambele oceane polare.

Hugo Chavez privit de pe puntea de comandă semăna cu un portavion căruia îi fusese scoasă puntea de aterizare. Duneta era înaltă, dar reprezenta numai o mică parte din toată nava, iar teuga părea să se afle la peste un kilometru și șase sute de metri depărtare. Distanța dintre ele era întreruptă de o instalație ce semăna a macara de încărcare, care lui Frank îi amintea de aspersoarele gigantice pe care le vedeai în valea centrală a Californiei. Sarea din cală era aspirată în acest dispozitiv, după care împrăștiată în jeturi puternice de culoare albă, de vreo două sute de metri pe ambele părți. Bolovanii de sare fuseseră măcinați la dimensiuni ce variau de la sarea de masă și sarea gemă până la mărimea unei mingi de bowling, dar, cum provenea în cea mai mare parte din exploatare la zi, sarea era cristalină și destul de fină. În cală arăta ca un pietriș și nisip alb murdar. În aer semăna a apă murdară sau zloată, ce se arcuia și se împrăștia într-o brazdă largă. Ca urmare a sării împrăștiate, siajului navelor și petelor albe de spumă, albastrul profund al suprafeței oceanului era marmorat cât vedeai cu ochii. Privind de la pupa, în direcția soarelui, acesta se transforma în argintiu pe alb de plumb și cositor și plumburiu.

Diane urmărea scena cu nasul aproape lipit de sticlă, îmbrăcată într-o geacă grea și albastră cu gluga trasă bine peste cap. Îi zâmbi lui Frank.

- Poți să simți mirosul sării.
- Oceanul miroase mereu așa.
- Astăzi pare să miroasă și mai puternic.
- Se poate.

Ea crescuse la San Francisco, își aminti el.

- Trebuie că miroase ca acasă.

Diane încuviință fericită din cap.

Își urma ră gazdele urcând pe o scară de metal către secțiunea superioară a punții, o cameră cu ferestre pe toate părțile din care se vedea afară ca dintr-un turn de control de pe aeroport. Această cameră era motivul pentru care *Hugo Chavez* fusese desemnat navă pentru vizitatori, iar acum încăperea mare cu pereți de sticlă era plină ochi de tot felul de demnitari și oficiali. De aici se puteau vedea cel mai bine lungile nave pe

toate părțile, până la linia orizontului, unde din ele mai rămâneau vizibile doar prova și pupa sau jeturile albe de sare. Fiecare vas arunca două jeturi lungi de sare curbate de la prova, ca niște balene, iar fiecare element era repetat atât de simetric încât arătau ca dintr-o lume a lui M.C. Escher.

Petrolierele care-l flancau pe al lor păreau mai aproape decât în realitate datorită mărimii lor. Erau complet stabile în hula lungă. Aerul din jurul navelor era plin de o ceață albă care cobora din siajul acestora cale de un kilometru înainte de a se scufunda. Diane îi arată că gazele de eșapament de la motorină rămâneau în aer, în timp ce ceața provocată de sare nu.

- Arată așa de murdare! Mă întreb dacă ne vom putea întoarce la pânze într-o bună zi și să facem ca orice merge pe mare să se deplaseze încet.

- Costuri cu forța de muncă, comentă Frank. Nesiguranță. Poate chiar pericol.

- Ar fi oare pânzele mai periculoase? Pun pariu că le poți face mari și solide astfel încât să nu fie mai periculoase decât astea.

- Astea au fost considerate destul de periculoase.

- Nu prea aud de accidente, cu toate că ele ies cu miile pe mare tot timpul.

Se mutară de la un grup de ferestre mari la altul, admirând priveliștea.

- Parc-am fi în Valea San Joaquin, zise Frank. Acolo sunt niște instalații de irigații care se învârt stropind în jurul lor.

Diane încuviință din cap.

- Mă întreb dacă o să funcționeze această soluție.

- Și eu. Dacă nu...

- Știu. Are să fie greu să convingi lumea să încerce altceva.

- Adevărat.

Dădură ocol punții iar și iar. Toată lumea proceda la fel, mișcându-se ca la orice altă petrecere. Cer albastru, ocean albastru, linia orizontului marcată de mici vălșoare, ca un model de tapet, apoi flota, fiecare navă înconjurată de un nor de ceață albă aruncată de vânt ca o aură. Frank și cu Diane îl apucară fiecare pe celălalt de umăr ca să-și arate câte ceva, așa cum făceau și la Optimodal. O pasăre; o înotătoare în zare.

Atunci, în încăpere intră un alt grup și în curând fu dus la Diane: Secretarul General al ONU, Ministrul Mediului din Germania, care era șeful Partidului Ecologist al țării și prieten cu Diane de demult și, nu în ultimul rând, Primul Ministru al Marii

Britanii, care adoptase un comportament de Winston Churchill pe durata iernii grele, iar acum dădea mâna cu Diane zicându-i: „Deci acesta e chipul care a lansat o mie de nave”⁹⁵, cu aer de om foarte mulțumit de sine. Frank nu-și dădea seama dacă Diane pricepuse aluzia; ea zâmbea deja, distrasă de prezentarea celorlalți din grup. Făcură cu toții conversație în timp ce dădeau ocol încăperii și, după o vreme, Diane și cu Frank se găsiră unul lângă altul într-un cerc mare ascultându-i pe ceilalți, cu brațele atingându-li-se ușor.

După încă o oră, în timpul căreia nu se schimbă nimic, mai puțin poziția soarelui spre vest, se anunță că era ora de plecat; nu se dorea îndepărtarea elicopterelor prea mult de Reykjavik și mai erau și alți vizitatori care-și așteptau rândul în Islanda; adevărul e că văzuseră ce era de văzut. Echipajul navei *Hugo Chavez* opri extraordinara împrăștiere de sare, iar ei coborâră cu curaj prin rafala de gheață a vântului, întorcându-se la elicopter. Acesta porni, urcând din ce în ce mai sus. Din nou, uimitoarea priveliște a o mie de petroliere pe foaia strălucitoare de metal de sub ele, o priveliște nemaivăzută: prima acțiune importantă de inginerie planetară întreprinsă vreodată, și, Dumnezeuule, chiar așa și arăta!

Apoi pilotul elicopterului urcă din ce în ce mai sus, până când văzură o întindere mult mai mare de ocean, cu apă cale de sute de kilometri în toate direcțiile, toate goale, cu excepția coloanei acum minuscule de vase, ce arăta ca un șir de jucării. Apoi furnici. Putea oare ceva întreprins de oameni să schimbe situația în bine într-o lume atât de vastă?

Diane așa credea.

- Ar trebui să sărbătorim zise ea, schițând zâmbetul ei ușor. Vrei să mergem la restaurant când ne întoarcem?

- Sigur. Ar fi grozav.

* * *

ÎN ZIUA ALEGERILOR, IARNA SE ÎNTOARSE în forță la Washington. Era gheață peste tot, pe alocuri chiar polei, astfel încât totul părea să se fi congelat într-o stare de lentoare, iar mașinile începuseră brusc să zboare precum pucurile de hochei, alunecând maiestuos și demn pe drum până când se loveau de ceva. Sirenele clipeau încolo și înapoi, delimitând în copaci

---

⁹⁵ Expresie care își are originea în piesa „Tragica istorie a doctorului Faust” a dramaturgului englez Christopher Marlowe. Chipul menționat aici este al Elenei din Troia.

spațiul orașului, altfel invizibil. Din nou se procedă la scăderi de tensiune programate și fumul de foc de lemne dintr-un milion de focuri din șeminee se înalță alături de fumul de motorină al unui milion de generatoare, cu firele cenușii și maronii țesându-se în vântul de nord-vest.

Secțiile de votare se deschiseseră, iar alegătorii se așezară la coadă înfוליți în cele mai bune haine de iarnă – mai bune decât cele din anul anterior. Subiectul zilei deveni povestea impactului frigului asupra votului și întrebarea despre care adepți ai cărui partid aveau să-i reziste mai bine și care aveau beneficiaze mai mult de pe urma acestui vestitor clar al încă unei ierni lungi. Primele sondaje la ieșirea de la urne evidențiară o cursă strânsă și, cum nimeni nu mai credea în sondajele de la ieșirea de la urne, se putea întâmpla orice. Ca de Crăciun.

Era de fapt o sărbătoare budistă, a lui Dorje Totrengtsel. Pentru a marca ziua și a oficia o ceremonie de inaugurare a noului lor cămin de la țară, khembalii programaseră o petrecere mare.

Se poate ca unii dintre cei invitați să nu fi reușit să ajungă din cauza complicațiilor meteorologice sau politice, dar vreo două sute tot ajunseră. Se adunară formând o mulțime mare sub un cort mare deschis în părți, ridicat lângă vechea clădire a fermei, încă goală și nerenovată.

Familiei Quibler îi trebui mai bine de o oră ca să ajungă la fermă cu Charlie la volanului break-ului lor Volvo care se mișca încet, iar Anna în spate cu băieții. Joe declamă un monolog lung pe tema priveliștii înzăpezite și a nemulțumirii sale că nu se opreau să o cerceteze. „Uite! Oprește! Uite! Oprește! Oprește mașina!”

Când ajunseră la fermă, constatară că Frank tocmai ajungea și el acolo. Parcară lângă monovolumul lui și făcură o plimbare în jurul fermei.

Drepung și cu Rudra erau afară în spate, pe peluza înzăpezită, cu aburi ieșindu-le din gură și nas. Dădeau cu piciorul în zăpada nouă așternută pe iarbă creând modele de un verde înghețat. În centrul acelei mandale improvizate se afla un om de zăpadă amorf, cu o mască de demon pe cap, rânjind ca un maniac în vânt. În fața lui era un bloc de zăpadă mai jos, ca piatra de altar de la Stonehenge. În vârful acestei mase fuseseră puse unul peste altul câteva din cuburile de construit ale lui Joe, formând două turnuri mici. Două roșii, apoi verde, două roșii și apoi

galben.

Cei doi le făcură veseli cu mâna membrilor familiei Quibler când îi văzură. Arătară spre ceea ce construiseră și-l urmăriră plini de încântare pe Joe care, în costumul lui gros de zăpadă și bocanci, se rostogoli înaintea celorlalți ca să o studieze. Îl ridicară între ei că să vadă mai bine cele două turnuri făcute din cuburile lui. Joe dădu din reflex cu piciorul în grămezi, iar Rudra și cu Drepung râseră și-l legănară înainte și înapoi, ținându-l fiecare cu ambele mâini de câte un pumn înmănușat pe copil. Când reuși să dărâme cu piciorul unul dintre turnuri, îl puseră jos cu multe felicitări. „Ooooh! Karmapa!”

Frank intră să vadă ce mai era cu prânzul și ieși cu două pahare de hârtie cu cidru fiert cu mirodenii, care, afirmă el, nu conținea unt de iac. Îi dădu unul Annei, care îl cuprinse recunoscătoare în mâini. Charlie adulmecă aburul ce ieșea din pahar și intră să-și ia și el unul. Rămase înăuntru o vreme să stea de vorbă cu Sridar, vechiul lui partener de lobby, care îi luase pe khembali de clienți în anul anterior și îi reprezenta acum în Congres și în fața altor puteri din capitală, cu oarecare succes și mult amuzament. Făcură schimb de impresii obișnuite pe tema alegerilor, dând dezaprobat din cap în încercarea de a se prefăce că nu-și făceau prea mari speranțe.

Când ieși din nou afară, Charlie simți iar cât era ziua de friguroasă. Anna se ghemui lângă el, aproape tremurând în ciuda paltonului ei mare. Pe khembali și pe Joe nu părea să-i deranjeze. Acum se plimbau într-un soi de marș în jurul siluetei de zăpadă, cu o incantație fără sens, un șir de silabe urmat de un „HA” puternic repetat. Joe mergea cu pași apăsați, afundându-se în zăpadă la fel de mult ca Drepung, cu ochii strălucindu-i de sub glugă și obraji de un roșu aprins.

- Se încălzește prea tare în costum, zise Charlie.

- Nu și-l poate scoate.

- Cred că nu.

- Se distrează, remarcă Frank.

- Da.

- Trebuie că Joe e greu dacă se afundă în zăpadă.

- Da, zise Charlie. Parc-ar fi de plumb.

Frank îl văzu pe Nick cum stătea deoparte și îl strigă.

- Hei, Nick, vrei să mergem în josul fluviului să vedem dacă sunt castori?

- Sigur că da!

Coborâra pe peluză discutând despre animale.

Rudra stătea acum pe loc, cu fața spre Joe. Joe se opri ridicându-și privirea, surprins că se opriseră din mărșăluit. „Ho,” făcu el.

Rudra se aplecă și îl frecă delicat pe Joe pe față cu un pumn de zăpadă. Joe bolborosi și apoi scutură capul ca un câine.

- Ce face? vru să știe Anna.

- Îl ajută, îi răspunse Charlie, ținând-o de braț.

- Cum adică îl ajută? Asta nu-l ajută!

- Nu-i face rău. Face parte din mica lor ceremonie.

- Păi nu e în regulă!

- Lasă-i în pace, zise Charlie. Pe Joe nu-l deranjează, vezi?

- Dar ce fac?

- O mică ceremonie de-a lor.

- De ce?

- Știi tu, poate că încearcă să-i scadă temperatura.

- Oh, zău așa!

- Zău așa tu! Lasă-i s-o facă. Lui Joe îi place, iar ei cred că-i sunt de ajutor.

Anna îi aruncă o privire firoasă.

- N-o să reușească decât să-i provoace o răceală.

- Știi foarte bine că faptul că ți-e frig nu are nimic de-a face cu răcitul. Ce basm de babe!

- Basmele babelor conțin, de regulă, observații reale, istețule! Atunci când ți-e frig, sistemul tău imun e suprimat, așa că dacă se întâmplă să fie vreun virus prin preajmă, ai mai multe șanse să-l iei, așa că chiar există o legătură.

- Dar lui nu-i e prea frig. Lasă-i în pace. Se distrează.

Numai că în acel moment Joe țipă a protest rapid. Rudra și Drepung se uitau la el uimiți, după care Drepung îl apucă pe Joe de umăr întorcându-l cu fața la omul de zăpadă. La vederea măștii, Joe amuți. Își lasă capul într-o parte, se încruntă mânios la omul de zăpadă, întorcându-i măștii uităturile urâte, căci nicio bucată de lemn nu avea să se încrunte mai mânios decât el.

Îndreptându-se de spate lângă el, Rudra arată înspre masca de demon, apoi în sus la norii joși. Brusc se răsuci înainte ca tras în sus cu tirbușonul, aruncându-se în sus și-n jos până când ajunse să se uite în sus la cer. Strigă: „Dei tugs la ydon ysol! Ton pa, gye ba! Ton pa, gye ba!”

Surprins, Joe își ridică privirea spre Rudra atât de repede că pică în fund. Rudra se aplecă asupra lui, strigând: „Gye ba!” cu o

ferocitate bruscă. Joe se îndepărtă împiedicat, apoi sări în sus și se rostogoli în jos pe panta peluzei cât putu de repede.

- Hei! strigă Anna.

Charlie o apucă iar de braț.

- Lasă-i în pace!

- Ce vrei să spui? Joe!

Se eliberă cu un spasm rapid și o luă la fugă prin zăpadă.
„Joe! Joe!”

Joe, care încă alerga spre fluviu, nu părea s-o audă. Apoi se împiedică și căzu fix pe burtă, alunecând cu mâinile și picioarele desfăcute și lăsând în urmă un înger de zăpadă lung. Anna ajunse la el și alunecă încercând să se oprească. Căzu și ea, după care veni Drepung care-i ajută să se ridice, zicând: „Scuze, scuze, scuze.”

Rudra stătea lângă omul de zăpadă, legănându-se și zgâlțâindu-se. Se duse împleticit la el, îi scoase masca de demon și o aruncă pe jos, sărind cu picioarele pe ea. „HA! TON PA! HA! GYE BA! HAAAAAA!”

Auzind acestea, Joe se puse pe plâns, lovind zăpada și brațele întinse ale Annei. Drepung îndrăzni să-l atingă ușor pe umăr. Joe își îngropă capul în îmbrățișarea caldă a Annei. Rudra, care acum stătea pe pământ lângă masca turtită, se uita la ei și-i făcu cu mâna când acesta privi peste umărul Annei. Joe clipea cu lacrimi mari curgându-i pe obraji, tremurând în timp ce se potolea. Pentru multă vreme Joe și cu Rudra se uitară unul la celălalt cu ochi goi.

Charlie se duse să-l ajute pe bătrân să se ridice în picioare. Atât Rudra, cât și Drepung păreau mulțumiți, relaxați și gata să treacă la alte treburi. La vederea acestui lucru, Charlie se simți și el cuprins de un fel de liniște. Coborî alături de Rudra, încadrându-i pe Joe și pe Anna, îi luă mânuțele înmănușate și pline de zăpadă ale lui Joe și i le strânse. Joe aruncă o privire în jur spre fermă și cortul ce se umplea cu invitați și la zăpada care cădea peste fluviu. Charlie îl bătu pe Drepung pe umăr, apucându-l ușor de el.

- Ce e? întrebă Anna.

- Nimic. Nimic. Să mergem să vedem ce au de mâncare, bine?

* * *

MAI ÎNCOLO ÎN DUPĂ-AMIAZA ACEEA, când petrecerea khembali era pe sfârșite și aflaseră totul despre călătoria la flota de sare, familia Quibler îl întrebă pe Frank dacă nu voia să vină

la cină să se uite împreună la rezultatele alegerilor.

- Mulțumesc, zise el, dar mă duc la cină cu Diane.

- Oh, înțeleg.

- Poate pot să trec după aceea, să vedem rezultatele date mai târziu.

- Da, sigur.

Frank se duse la monovolumul lui și-l conduse cu atenție înapoi la casa khembali din Arlington. În baraca rece din grădină se schimbă încercând să se gândească la ce ar arăta bine. Ieșea la cină cu șefa lui, care nu avea să-i mai fie șefă prea multă vreme, astfel încât ar fi putut apărea tot felul de posibilități ipotetice. Era interesant, oricât de încurcat s-ar fi simțit când se gândea la Caroline.

Atunci una dintre fetele de la bucătărie îl strigă din pragul ușii: telefon. Intră în casă și ridică receptorul cu teamă.

- Alo?

- Frank, tu ești?

- Da. Caroline?

- Da.

- Toate bune?

- Nu, nu-s deloc bune. Trebuie să te văd. Acum.

- Păi am ceva treabă, îmi pare rău...

- Frank, te rog! Cred că a aflat că i-am luat discul. Așa că n-am mult timp. Trebuie să pun în aplicare Planul B, ori de nu... Am nevoie de ajutorul tău.

- Îl părăsești?

- Da! Asta îți spuneam. Am plecat deja. E un fapt împlinit. Am însă nevoie de ajutor ca să dispar și tu ești singurul în care am încredere.

Vocea i se schimbă la final și Frank înțelese că-i era frică. Nu mai auzise un asemenea ton la ea și nu-l recunoscuse.

Apucă strâns receptorul.

- Unde ești?

- Pe Chevy Chase. Ne vedem la copacul tău.

- Bine. O să-mi ia cam jumătate de oră. Poate mai mult cu gheața de pe drum.

- Bine. Bine. Mulțumesc. Te iubesc, Frank.

Închise.

Frank scoase un geamăt. Se uită fix la receptorul telefonului ambasadei din mâna lui. „Rahat!” făcu el. Cineva atât de curajos și competent ca ea să se teamă... „Și eu te iubesc,” șopti el.

Stomacul i se strânsese ca o minge de baseball. Ce avea să facă soțul ăla al ei? Ridică receptorul și o sună pe Diane pe mobil.

- Alo, Diane? Sunt Frank. Uite ce e, îmi pare rău, dar a intervenit ceva și trebuie să dau o mână de ajutor, e o urgență. Așa că trebuie, adică se poate s-o lăsăm pe altă dată și să ne vedem la cină mâine sau când poți tu?

O pauză foarte scurtă.

- Desigur. Nicio problemă.

- Mulțumesc. Chiar îmi pare rău. Uite s-a...

Nu se gândise la nimic, greșeală prostească și avea de gând să zică „întâmplat ceva la ambasadă” când ea auzi pauza și-l întrerupse:

- Nu, e în regulă, nu-ți face probleme. O să mergem altă dată.

- Mulțumesc, Diane. Îți sunt recunoscător. Mâine ar fi bine?

- Nu, mâine nu, vine fiica mea. Uite, oh, stai, nu-mi vād calendarul. Știi ce, hai să zicem că o să fie în curând.

- Bine, în curând. Mulțumesc. Îmi pare rău.

- Nicio problemă.

Finalul convorbirii. Puse receptorul jos și rămase pe loc.

- Oh, la naiba!

Se duse cu mașina pe Van Ness, parcă într-unul din vechile lui locuri de pe Brandywine și o luă pe jos spre răsărit prin pădure. Se apropia încet de copacul lui, dinspre rămășițele Ross Drive. Nu văzu pe nimeni. Ea apăru din spatele unui stejar gros dintre zona 22 și copacul său. Se duse la ea și se îmbrățișară cu putere, fiecare agățându-se strâns de celălalt.

Caroline se trase înapoi și se uită la el. Chiar și pe întuneric văzu că nasul îi era roșu, iar ochii mărginiți de un contur roșietic.

Se smiorcăi și dădu din cap.

- Scuză-mă, a fost o zi foarte proastă.

Îi întinse alte CD-uri în plicuri de hârtie.

- Poftim. Încă ceva din porcăria lor. E o nouă agenție supersecretă care face legătura între Securitatea Internă și Departamentul pentru Apărare. O altă ramură de sprijin strategic.

Frank luă discurile și se puse în buzunarul de la geacă.

- Ce s-a întâmplat?

- Ne-am certat. Ne certam des, dar de data asta a fost... nu știu. Rău. Însălmântător. M-am saturat să mă simt așa. Serios, îmi face rău statul în preajma lui. Mă duce mintea la mai mult.

Nu mai suport.

- N-a descoperit ceva?

- N-a zis nimic direct, dar cred că da. Nu știu. Dacă a descoperit că am luat programul pentru alegeri...

Tremură la acest gând. Apoi:

- Așa s-ar putea explica unele lucruri. Adică mi-a pus din nou cipuri, de când ne-am văzut ultima oară. Noi tipuri despre care credea că nu știu. Astea sar pe tine. După ce le-am găsit, le-am lăsat pe mine până azi dimineață, când le-am scos și am folosit codul lui să pun pe disc ce informații puteam despre această agenție supersecretă. Nu știu cât de relevante or să fie pentru alții. După care am plecat.

- Ești sigură că ai găsit toate cipurile?

- Da. Ticălosul! E așa de... Spionează, spionează și iar spionează.

- Poți știi sigur că ai aflat tot ce face?

- Da, am rulat toate diagnosticele și am văzut ce informații avea despre mine. Acum am plecat de-acolo. N-are să mă mai vadă niciodată.

Frank nu-i mai văzuse strâmbătura amară a gurii, dar mușchilor lui le era cunoscută din anumite momente de pe vremea despărțirii de Marta. Războaiele inimii, atât de pline de amărăciune și lipsite de sens.

- Unde ai să te duci? Întrebă el.

- Am un Plan B. Am o identitate pregătită, o locuință și chiar un serviciu. Nu e prea departe, dar suficient cât să nu dau peste el.

- Am să te mai pot vedea?

- Desigur. După ce mă instalez. De aceea am aranjat așa lucrurile. Dacă nu eram decât eu, atunci nu știu. Tibet sau ceva de genul acesta. La celălalt capăt al Pământului.

Frank dădu din cap.

- Te vreau mai aproape.

- Știu.

Se strânsură și mai tare în brațe. În întunericul parcului era aproape liniște: sunetul pârlului, zumzetul orașului. Doi împotriva lumii. Frank îi simți trupul, căldura, pulsul din ceafă. Simți parfumul părului ei umplându-l. Să nu dispari, se gândi el. Stai acolo unde te pot găsi. Stai acolo unde pot să fiu cu tine.

O simți tremurând. Era frig iar, deși nu la fel de frig ca în toiu iernii trecute, dar considerabil sub temperatura de îngheț. Pârăul

scotea sunetul său de clopoțel pe care-l căpăta atunci când îi înghețau toate vârtejurile. Trupul lui Caroline îi tremura sub mâini, de frig, de încordare sau poate de amândouă. O ținu în brațe, încercă s-o liniștească cu mâinile, însă și el tremura.

În josul cărării văzu o mișcare scurtă. Negru pe negru. Involuntar o trase spre el și după stejarul de lângă ei.

- Cee?

- Uite ce e, zise el foarte încet, ești sigură că nu mai ai cumva cipuri pe tine?

- Nu cred, dar de ce?

- Pentru că cred că ne urmărește cineva.

- Oh, Doamne!

- Nu încerca să te uiți. Uite, am la mine scannerul pe care mi l-ai dat.

Reflectă la problemă, la imaginile dintr-un scenariu apoi din altul.

- Are pe cineva care să-l ajute?

- Nu la asta, replică ea. Oricum nu cred. Doar dacă nu cumva și-a dat seama că am copiat programul de vot.

- Rahat! Să te verificăm aici pe loc, bine?

- Sigur.

Scoase bagheta din buzunar, care semăna cu un dispozitiv de securitate de la aeroport. Coduri de bare în trup. O trecu peste ea. Când ajunse aproape de ceafă, piui.

- Rahat! zise Caroline în șoaptă. Își smulse geaca, o puse pe jos și trecu bagheta peste ea, care piui din nou. La naiba!

- Măcar nu în piele.

- Da, mă rog.

- Ai verificat înainte să pleci de-acasă?

- Da și nu era nimic. Mă întreb dacă nu e ceva declanșat de plecarea mea de acasă. O căpușă, așa li se spune. Sar atunci când se declanșează senzorii de mișcare. Ceva lipit de cadrul ușii sau pe undeva. Naiba să-l ia!

Frank încerca să se uite peste umărul ei, pe poteca unde văzuse mișcare. Nimic. Îndârjit, scoase telefonul de la GOAF și-l apelă pe Zeno.

Sună de două ori.

- Cum funcționează chestia asta? Hei, Joe's Bar and Grill! Tu cine dracu ești?

- Zeno, sunt Frank.

- Cine?

- Frank. Profesoru Nassângerând.

- Hei, Bagă-nasu'! Ce se petrece, omule? Ai văzut jaguarul? Vocea îi suna de parcă băuse câteva beri.

- Mai rău, zise Frank, gândindu-se bine. Uite ce e, Zeno, am o problemă și mă întreb dacă nu-mi poți da o mână de ajutor.

- Ce ai de gând?

- Treaba e că s-ar putea să fie periculos. Nu vreau să te implic fără să ți-o spun.

- Ce fel de pericol?

- Am aici o geacă pe care niște oameni o folosesc să mă urmărească. Oameni de care trebuie să fug. Ce vreau e să-i fac să urmărească geaca în timp ce eu plec de aici.

- Unde ești?

- În parc. Tu ești la locul obișnuit?

- Unde altundeva să fiu?

- Speram să pot trece pe lângă voi din fugă, așa ca atunci când joc golf cu discul zburător, să vă dau geaca și să continui să alerg. După care, dacă unul dintre voi ar putea s-o ducă pe Connecticut și s-o lase la spălătoria automată de lângă Delhi Dhaba, aş putea inversa rolurile și să-i prind când urmăresc geaca, iar apoi să mă țin după ei până la locul din care au venit.

- Rahat, Năsosule, parc-ai fi nu știu ce spion! Deci te ascundeai printre noi, nu?

- Oarecum, da.

- Harrrrrr. Știam eu că trebuie să fie ceva.

- Deci vă băgați? Cât timp e geaca la voi trebuie să vă mișcați repede, dar nu cred că or să vă facă ceva, mai ales pe Connecticut. E mai degrabă o chestiune de supraveghere.

- Bleah, dă-o naibii! zise Zeno cu răgetul lui neplăcut. N-o să fie mai rău decât polițiștii. Ofițerii celor eliberați condiționat îți bagă porcăria aia în piele.

- Da, corect. Bine, mulțumesc atunci. Venim cam în zece minute.

- Noi? Cine e noi ăsta?

- Alt spion. Știi cum e.

- O doamnă spion? O doamnă în primejdie?

Uneori Zeno ghicea alarmant de repede.

- Sunt și restul camarazilor acolo cu tine?

- Desigur.

- Bine. Poate că pot și ei să contribuie la derută. Când trecem să vă dăm jacheta pune-i...

- Îi batem de le sună apa-n cap!

- Nu, nu, nu! Frank simți un fior rece. S-ar putea să fie înarmați. Cu asta nu te joci. Poate doar să mergeți în grupuri de doi-trei. Să vă acoperiți, să creați derută.

- Da, sigur. Avem noi grijă.

- Bine, mulțumesc. Ne vedem curând. Venim de pe partea cu pârâul și o să trecem repede.

Frank apăsă pe butonul de terminare a apelului. Se uită la bagheta de detectare a cipurilor.

- Se poate ca însăși bagheta asta să aibă cipuri?

- Nu știu. Cred că da.

- O s-o lăsăm aici. Ziceai în lift că te antrenezi pentru triatlon, nu?

- Da, și?

- Soțul tău e atlet?

- Poftim? Nu.

- Bine.

O luă de mână și o trase de pe cărare, între copaci.

- Hai să fugim. O să trecem pe lângă prietenii mei din parc și o să le dăm geaca, după care o apucăm pe poteca de pe culme de la nord. N-are să poată ține pasul cu noi și după o vreme n-o să mai știe unde ești.

- Bine.

O luară la fugă, cu Caroline pe urmele lui Frank. El o luă pe Ross până la zona 22, după care se întoarse și o apucă pe poteca spre Nature Center, grăbind pasul ca să câștige timp. Auzi pârâituri ușoare în urmă, semn că-i urmărea cineva.

Traversară terenul de golf cu discul zburător și atunci Frank iuți tare pasul. La un moment dat, soțul ei nu avea să mai poată să se țină după ei. Odată ce-ți pierdeai suflul, nu mai conta voința, trebuia să încetinești. Ca animale, el și cu Caroline erau mai puternice, iar aici afară erau animale. Coborât pe lângă suprafața de la gaura cinci, ducând-o pe Caroline printre copacii din stânga ca să nu fie văzuți. Alergând aproape cât de repede putea în întuneric, cu Caroline după el.

Ajunse apoi la zona 21, unde camarazii stăteau cu toții cu ochii mari, așteptându-i încordați. Chiar și cu toată adrenalina, Frank realiză că nu avea să afle cum avea să se termine toată istoria.

Îi făcu semn lui Caroline, ajutând-o să-și scoată geaca.

- Bună.

Îi întâlnește privirea lui Zeno, care arăta mai impresionant ca niciodată, ca Lee Marvin în momentul său de adevăr.

- Mulțumesc, zise Frank, aruncând geaca înspre el în stilul lor nervos.

- Unde vrei să mă duc?

- Delhi Dhaba. Lasă geaca în spălătoria automată de lângă el și pleacă de-acolo.

- Sigur.

- Restul, așteptați o clipă apoi plecați la întâmplare. Rămâneți împreună totuși.

- Da, omule.

- O să-l batem de-o să-i sune apa în cap.

- Mișcați-vă tot timpul. Mulțumesc, băieți.

Acestea fiind zise, Frank o luă pe Caroline de mână și dispărură în întuneric.

Trecând în fugă pe la gaura șapte, Frank își scoase geaca și i-o dădu ei.

- Poftim, pune asta pe tine.

- Nu, n-am nimic.

- Nu-i adevărat, deja tremuri.

- Și tu?

- Noi alergăm pe aici în tricouri tot timpul. Sunt obișnuit. În plus tu tot mai ai de mers după asta, nu? Iar eu mă pot întoarce acasă.

- Ești sigur că nu are cipuri?

- Da. O am de douăzeci de ani și nu s-a apropiat nimeni de ea.

- Bine, mulțumesc.

O trase pe ea în timp ce alergau în pas de jogging, după care iuțiră pasul la viteză maximă.

- Te simți bine? Întrebă Frank peste umăr.

- Da. Tu?

- Și eu mă simt bine, zise el.

Așa și era; se simțea mai bine dispus când ajunseră pe poteca de pe culme și o duse pe ea spre nord. Nămol înghețat sub picioare, aerul rece trecând grăbit pe lângă el, nici vorbă ca să le poată lua urma cineva fără ca să se ajute de cipuri atâta vreme cât se mișcau astfel.

Trecu pe lângă gaura opt și coti la poteca transversală 7, iar nu peste multă vreme ieșiră pe Brandywine și o luară în sus spre

Connecticut.

Aproape de bulevard, într-un loc încă suficient de întunecos cât să se ghemuiască unul în brațele celuilalt, o opri și o luă în brațe. În timp ce se îmbrățișau, el își căută toporul de mână acheulean, aflat în buzunarul gecii de pe ea.

- Ce-i asta? întrebă Caroline.
- Amuleta mea.
- Cam grea pentru o amuletă.
- Da, e o piatră. Îmi plac pietrele.

Stătură acolo, cuprinzându-se cu brațele, în lumina slabă a unui bec stradal. Fața ei era schimonosită de nefericire; „De ce nu puteau să fie lucrurile simple?” părea să întrebe expresia de pe chipul ei. De ce nu puteau pur și simplu să se afle acolo?

Numai că nu erau simple.

- Stația de metrou Van Ness e acolo, zise Frank arătând înspre Connecticut.

- Mulțumesc.
- Și unde ai să te duci?
- Mi-am aranjat un loc.

Apoi:

- Am auzit ce le-ai spus tipilor ăloră, dar să nu stai să te joci cu el, îi spuse ea arătând înspre răsărit. E periculos. Chiar e. Și nu vrem să știe că ai fost implicat în asta.

- Știu, replică Frank.

Se îmbrățișară iar. Se sărutară fugar. Îi plăcea s-o simtă în geaca lui.

- Poftim, spuse ea, ar trebui să-ți iei geaca înapoi. O să intru la metrou și după aia o să ajung la locul meu sigur și n-o să mai am nevoie de ea. N-o să pățesc nimic.

- Ești sigură?

- Da.

- Bine.

Îi luă geaca și o puse pe el, după care băgă toporul de mână la loc în buzunar.

- Unde ai să te duci?

- O să iau legătura cu tine cât de repede pot, zise ea. Vom crea un sistem.

- Dar...

- O să te anunț! Dă-mi drumul, trebuie să plec!

- Bine, zise Frank frustrat.

Atunci ea se îndepărtă. Văzând-o cum dădea colțul și

dispărând brusc, simți un junghi de frică. Naiba să-l ia pe individul acela, se gândi el.

Merse spre nord către Delhi Dhaba și trecu de el, aruncând o privire în spălătoria automată de lângă. Era aproape goală, doar vreo două femei tinere, fără îndoială studente de la UDC, care împătureau haine împreună pe mese. Geaca neagră de schi a lui Caroline era deja acolo, atârând de ușa deschisă a unui uscător. Nici urmă de Zeno sau vreunul dintre ceilalți camarazi. Frank se duse la colț și stătu în stația de autobuz, după care pe banca din micul refugiu, străduindu-se conștient să-și încetinească ritmul respirației și pulsul.

Trecură zece minute, după care trei bărbați în geci negre de piele se apropiară de spălătoria automată cu mâinile în buzunare. Unul dintre ei, un tip blond și îndesat părea să se uite la un ceas foarte greu. Le aruncă o privire celorlalți și arată spre interiorul spălătoriei. Unul se întoarse și se așeză la ușă, uitându-se în susul și în josul Connecticut Avenue. Ceilalți intrară. Frank stătu pe loc, privind vizavi departe de ei. Omul care făcea de pază la ușă îl observă, ca și pe ceilalți trei care așteptau în stația de autobuz, după care își îndreptă atenția spre diferiții oameni care mergeau înapoi și încolo pe trotuare.

Cei doi bărbați apărură din nou în cadrul ușii, cel blond ținând geaca lui Caroline în mână. El era, deci. Frank își încleștă dinții. Cei trei se sfătuiră. Studiară cu toții strada, iar blondul păru să se uite din nou la ceas. Își ridică privirea spre Frank și le zise ceva celorlalți. O porniră pe trotuar spre el.

Șocat de întorsătura pe care o luaseră lucrurile, Frank se ridică și o coti grăbit pe Davenport. Imediat ce clădirile din colț îl ascuseră vederii lor, o luă la goană, alergând cât putea de repede spre parc. Uitându-se înapoi o dată, văzu că și ei alergau pe Davenport după el. Blondul fugea cu mâna în buzunarul gecii.

Frank o coti pe Linnaean, alergând și mai repede. Din nou spre est pe Brandywine, o repriză de viteză, pe care nu o putea duce prea mult, dar voia să ajungă printre copaci cât de repede posibil. Înaintând cu greu, gâfâind, se gândi la bărbatul care-l identificase cu ajutorul dispozitivului de la încheietura mâinii și decise că și geaca lui de puf fusese compromisă. O purtase Caroline, care avea un cip căpușă, utilizat, probabil, nu singur, ci în roiuri; s-ar fi putut să aibă vreo câteva și în păr – cine știe –, dar dacă unul sau mai multe căzuseră sau migraseră din părul ei înspre geaca lui, atunci și el avea cipuri. Asta trebuia să fi fost.

Sau poate că avusese cipuri tot timpul.

Coborî în fugă pe panta spre zona 21, pe care o găsi goală, cu focul neglijat încă clipind. Își scoase geaca, își scoase și cămașa. Aerul înghețat îl izbi și mârâi. Își scoase toporul de mână din geacă și și-l băgă în buzunarul de la pantaloni.

Fugi spre copacii de la vest de zonă, se opri și-și frecă gâtul cu mâinile delicat, apoi cu putere, nu simți nimic. Își trecu mâinile prin păr, aplecându-se în față și lăsându-se pe spate, trăgând de șuvițe și scuturând din cap ca un câine ud. Trăgând de pielea capului. Mai mult nu putea face. Acum trebuia să se miște din nou, ca să fie sigur; dădu ocol zonei și se piti ghemuit după una din brazdele create de inundații, de unde vedea masa de picnic printre două crengi.

Îi auzi înainte să-i vadă, toți trei venind cu zgomot dinspre Ross înspre zona de picnic. La vederea gecii și cămășii lui se opriră, se întoarseră repede și cercetară împrejurimile cu privirea ca o echipă, așa cum o mai făcuseră. Frank își simți părul zbârlit ridicându-se pe ceafă. I se încleștară dinții.

Părul bărbatului blond fu luminat de un licăr de la foc. Ridică geaca și o cântări în mână. Apoi cămașa. Acum venea testul. Mai avea Frank vreo căpușă pe el? Cei trei se roteau în cerc, uitându-se în afara acestuia, iar în acest timp blondul se uita la ceas. Frank înlemni pe locul lui, așteptând un semn. Pieptul bărbatului blond se ridica și cobora, se ridica și cobora. Respira greu. Frank încercă să-și închipuie ce gândea, după care renunță scârbit. Nu voia să știe ce-i trecea prin cap unui asemenea om. Intrigi, contraintrigi, pusul de cipuri pe oameni, spionatul propriei neveste, aici afară în Parcul Rock Creek la urmărit de oameni. Urât subiect de reflecție.

Frank simți aerul înghețat ca și cum ar fi fost învelit într-o cămașă invizibilă din propria-i căldură. În afara acesteia era evident frig, dar înăuntrul carapacei sale îi era bine, cel puțin pentru moment. Când se mișcă străpunse carapacea, ieșind în frig.

Pe Ross se auzeau oameni mergând, apoi vocea nicotinată a lui Zeno. Frank încetini, își scoase telefonul din buzunar și apăsă butonul de „repetare apel”.

- Hei, Sânge, ce e?

- Zeno, s-au întors la masa voastră de picnic, șopti Frank. Sunt înarmați.

- Oh-ho!

- Nu vă duceți acolo.
- Nu-ți face griji. Ai nevoie de ajutor?
- Nu.
- Ne desfășurăm, oricum. Ha! Păcat că nu poți pune jaguarul pe ăștia, nu?

- Da, zise Frank și se gândi să adauge că el avea să fie jaguarul în noaptea aceea, numai că Zeno nu-l asculta. Îl auzea în telefon explicându-le camarazilor care era situația. În aer liber zgomotul lor dispăruse brusc.

Apoi: „Hei, dă-o dracului de treabă!” exclamă Andy cât să se audă atât în telefon, cât și prin aer.

La telefon, Frank îl auzi pe Zeno zicând: „Fir-ar, Sânge, uite cavaleria...”

După care pădurea se umplu de urlete, de zgomotul oamenilor care treceau prin ea și din josul pârâului cu BANG, BANG, BANG!

Bărbații de la mesele de picnic nu se mai vedeau. Se sfătuiră rapid și cam după cinci secunde săriră în picioare și o luară fugă spre sud pe Ross. Țipete și urlete în întuneric pe urmele lor.

Frank o luă și el la fugă după ei. Urlete puternice indicau locul unde se aflau camarazii care-i urmăreau pe Ross, iar bufniturile și pârâiturile arătau clar că se arunca cu pietre.

Alerga de la copac la luminiiș și apoi iar la copac, rămânând deasupra și în rând cu bărbații care fugeau. Când coborâra panta spre Glover, doi dintre ei o cotiră spre stânga, în timp ce blondul o luă spre dreapta. Frank îl urmări pe el, îngrijorat pentru o clipă că ceilalți doi s-ar fi putut întoarce să-i cadă în spate. Spera ca Zeno și cu camarazii să se fi potolit deja. Nu mai avea ce face acum. Trebuia să se concentreze pe urmărirea bărbatului blond.

Urmăritul prăzii în noapte prin pădure. Ce mare devenea lumea când simțeai gustul sângelui! Aerul glacial răzbătea prin căldura radiată de trupul lui, intra în el, dar asta nu era decât o parte a vânătorii, o parte a ceea ce îl ajuta să fie în formă. Se simțea acum încărcat de toate orele pe care le petrecuse aici afară, știa unde se afla și ce trebuia să facă. Totul se reducea la urmărire.

Copacii de pe Glover erau groși, pământul acoperit de crengi, frunze și petice de zăpadă proaspătă. Mai luase urma unor animale fugite pe aici. Un om ar fi trebuit să fie mai atent și mai evident. Blondul se deplasa cu pași mari pe drum, oprindu-se din

când în când să se uite în urmă. Părea să țină un pistol în mână dreaptă. Frank rămase nemișcat atunci când acesta aruncă o privire de jur împrejur, după care alergă de la copac la copac, mișcându-se numai când bărbatul era cu spatele la el. Stai paralel cu el, dar mereu dincolo de câmpul său vizual periferic, fii gata să rămâi nemișcat, să te oprești când întorcea capul; era ca un joc, cu picioarele aruncate ușor înainte, căutându-și modalitatea de a se așeza fără zgomot, iar și iar, opritul pentru studiul vânatului de după un trunchi, scos un ochi de după el, ca în toate jocurile de v-ați ascunselea jucate de orice copil, însă acum efectuate cu o concentrare totală. La vânătoare, da, zone uriașe care se deschideau în interiorul lui – putea să vadă pe întuneric, putea să se deplaseze ca o gazelă prin pădure peste crengi căzute fără să scoată un sunet, să se oprească locului mai repede decât putea întoarce cineva capul, și toate acestea cu o concentrare îndârjită și rece. Când bărbatul întorcea capul dintr-o parte într-alta, Frank era deja statuie înainte ca acesta să și-l fi mișcat fie și numai un centimetru, înainte ca Frank însuși să realizeze că se mișcase și de-abia putea să-l vadă în întuneric, cu doar o licărire din reflectarea becurilor stradale îndepărtate printre copaci.

La Grant Road, bărbatul o coti spre apus. Ieși pe stradă, spre Davenport, apoi spre apus către Connecticut. Acum se aflau din nou sub becurile de pe stradă, iar afară erau foarte puțini oameni la ora aceea și nu se vedea nici țipenie în acel moment. Frank trebui să dea înapoi și să meargă pe peluzele din fața caselor. Bărbatul continua să-și întoarcă repede capul ca să se uite în urma lui din când în când. Frank se ținea cât de departe putea în spatele său astfel încât să nu-l piardă din vedere, totuși, dacă-l vedea pe bărbat, și bărbatul îl vedea pe el. Monovolumul lui era la o stradă mai încolo, pe Brandywine; putea să treacă pe la el pe 30, să-l descuie prin telecomandă în timp ce se apropia, să-și ia un pulover și un hanorac, să și le pună pe el din mers, după care să continue, ieșind pe Connecticut și să spere că avea să-l localizeze din nou pe bărbat în drum spre stația de metrou. Îl pierduse din vedere pentru moment, astfel că traversă strada și o zbughi după colț, smulgând ușa monovolumului, punându-și hainele pe el în timp ce fugea spre apus pe Brandywine.

Încetini când se apropie de Connecticut. Blondul era acolo trecând grăbit pe lângă el pe marele bulevard cu o privire fioroasă pe chip.

Frank îi căzu în spate. Se apropiau de stația de metrou Van Ness/UDC. La capătul de sus al scării rulante, bărbatul mai aruncă o ultimă privire peste umăr cu un rânjel schimonosindu-i fața, rânjetul nemulțumit al omului obișnuit să capete întotdeauna ce voia.

Frank înșfăcă toporul de mână din buzunar și îl aruncă cât de tare putu. Piatra se învârti prin aer în linie dreaptă și trecu razant pe lângă capul bărbatului atât de aproape de urechea lui stângă, că acesta se trase din reflex spre dreapta, dispărând brusc din vedere, iar piatra se izbi de peretele de beton din spatele scărilor golului scărilor rulante.

Frank alergă spre el, încetini, se uită în jos în tunelul mare și oval, îl văzu pe blond alergând în jos pe ultimele trepte intrând în stația de dedesubt. Lângă intrare, ia toporul de mână de pe trotuar. Arăta la fel, poate doar cu o ciobitură în plus pe o muchie. În peretele de beton era o creștătură adâncă. O pipăi cu un deget și descoperi că-i tremura mâna.

Înapoi la scara rulantă, coborât în spatele unui cuplu de studenți, trecut de ei prin stânga. Gluga de la hanorac pe cap? Nu. Nimic neobișnuit. Numai că era frig. Își trase gluga pe cap și-și băgă mâinile în buzunarul hanoracului, cu toporul în mâna stângă. Mâinile îi erau reci, la fel și urechile. Îi curgea nasul.

Coborât în stație, cumpărat bilet, trecut de turnichete. Privit peste balustrada de metal, presupunând că blondul avea să se ducă spre Shady Grove: da. Era acolo, cu păru-i blond lucind în lumina slabă a stației.

Frank înșfăcă un ziar gratuit dintr-un coș de gunoi, coborî spre șine și se așeză pe o bancă prefăcându-se că citește. Blondul stătea lângă șine. Luminile de pe jos clipeau intermitent. În căldura puțină se simțiră izbiți de rafala de vânt a trenului care venea.

Frank se urcă în vagonul din fața celui în care se intrase bărbatul. Era destul de sigur că acesta avea să coboare la Bethesda, așa cum făcuse și Caroline prima oară. Când intrară în stația Bethesda, coborî un pic mai repede decât el, se duse la scara rulantă care mergea în sus și urcă cu ea fără să se uite în urmă. Trecut prin turnichete, în sus pe ultima scară rulantă lungă, stând pe dreapta, așa cum făcea multă lume.

Aproape de vârf, blondul trecu pe lângă el grăbit atingându-l din mers în timp ce deja vorbea la telefonul mobil. „O găsim noi,” zise el când trecu pe lângă Frank. „Știu că ea a făcut-o.”

Frank rămase pe treaptă, cu dinții încleștați. Îl urmări pe bărbat de-a lungul nivelului pentru autobuz al stației până la ultima scară rulantă scurtă și urcă pe ea. O luă apoi spre sud pe Wisconsin, da, exact drumul pe care mersese Caroline prima oară, dreapta pe o stradă laterală, da. Bărbatul stătea pe loc vorbind la telefon, fără să se uite în jur. Lătrând un ordin, râzând o dată. Un sunet urât. Frank încercă să-și relaxeze maxilarul, avea să-și spargă un dinte. Fierbea sub hanorac. Transpira. Câteva străzi la vest de Wisconsin, blondul închise clapeta telefonului și după aceea urcă pe scara largă a unui mic bloc de apartamente de pe Hagar, scoțându-și cheile din buzunar și dând din cap. Intră în clădire fără să se uite în urma lui.

Frank așteptă câteva minute, uitându-se la clădire și la strada din fața ei. Nu voia să se termine. Brusc realizează ce trebuia să facă. Urcă scările spre bloc, pocni toate soneriile negre de pe panou, după care o tuli peste stradă și se așează sub un stâlp de iluminat, care arunca un con de lumină portocalie pe trotuar și pe o parte din stradă. Stătu într-o parte în lumină, trăgându-și gluga hanoracului mult în față. Chipul lui era acum în umbră, o absență neagră, ca un ucigaș plătit de gangsteri sau Moartea însăși. Împinse toporul de mână cu vârful înainte în buzunar atât de tare că ajunsese să împungă materialul.

Perdeaua de la fereastra de la ultimul etaj se mișcă. Vânatul lui se uita în jos la el. Frank își ridică ochii suficient de mult cât să arate că și el îl privea. Menținu postura pentru câteva clipe, suficient cât să se facă înțeleș: Vânătorul vânat. Vânat de un urmăritor criminal, mereu gata să bântuie visele cuiva. După care făcu un pas înapoi, ieșind din conul de lumină în umbrele întunecate și se îndepărtă.

După aceea, Frank se întoarse pe Wisconsin.

Începu să tremure în pulover și hanorac. În sus pe Wisconsin, înspre metrou.

Se simțea anesteziat. Unele din acțiunile sale sub imperiul momentului îl șocau acum, și se resimțea în timp ce și le amintea, oripilându-se din ce în ce mai tare – aruncase cu toporul de mână după el? Ce-o fi fost în capul lui? Ar fi putut să-l omoare! Bun, drum bun, cale bătută, asta l-ar fi învățat minte, numai că, de fapt, nu era așa! Ar fi fost groaznic. Poliția ar fi vânat-o pe Caroline. L-ar fi vânat și pe el, fără să știe cine erau, numai că atunci când ar fi auzit, Caroline ar fi știut și cine știa cum ar fi reacționat, nu avea cum să știe, dar trebuia să fie ceva

de rău. Orice s-ar fi întâmplat, tot ar fi fost groaznic. Nebunesc. Sari înainte să te uiți, dar dacă salturile tale erau nebunești? Nu voia nici măcar să se afle acolo! Anulase o întâlnire cu Diane pentru porcăria asta!

Din nou pe Wisconsin. Nu știa ce să facă. Se întreabă dacă avea s-o mai vadă pe Caroline. Poate că se folosisese de el ca s-o ajute să scape, la fel cum se folosisese el de camarazi. Sigur. Asta se petrecuse de fapt. Iar el se oferise s-o facă. Totuși...

Coborât la metrou, așteptare nervoasă, coborât la Van Ness, ieșit din metrou. Întors în mașină, Frank își schimbă iar hainele. În ciuda frigului, cămașa îi era udă de transpirație. Își puse bluza de corp de capilenă și un pulover gros; văzu că semăna din nou a om normal în oglinda retrovizoare laterală a mașinii. Incredibil.

Se așază pe scaunul șoferului. Nu știa ce să facă. Încă îi mai tremurau mâinile. Se simțea rău.

În cele din urmă, frigul îl determină să pornească motorul mașinii. Apoi, în timp ce mergea pe Connecticut, se gândi să se ducă la familia Quibler. Putea să stea acolo să bea o bere și să se uite la nenorocitele alea de rezultate ale alegerilor. Nimănu-i ar fi păsat dacă nu zicea nimic. Să se încălzească. Să joace șah sau scrabble cu Nick și să se uite la televizor.

Se încadră pe banda de cotit la stânga la Bradley. În timp ce aștepta la semafor își aduse aminte de camarazi, scoase telefonul de la GOAF și apăsa pe „repetare apel.”

- Hei Bagă-nasul!

- Zeno, sunteți bine?

- Da, sigur. Tu?

- Sunt în regulă. Ascultă, hainele pe care le-am lăsat la mesele de picnic au un soi de cip transmițător cu microunde.

- Ne-am dat noi seama. Deci și tu ai ofițeri care se ocupă de cei eliberați condiționat?

- Da, așa cred.

- Ha! O să-ți curățăm lucrurile. Dar cu fata aia ce era? Nu știi că nu trebuie să te joci cu ofițerii de eliberare condiționată?

- Da, da. Și cu voi cum rămâne, ce-a fost cu împușcăturile alea, cine-a tras? Nu știam că aveți arme.

- Da, sigur, replică Zeno sforăind. Ucidem căprioarele alea cu dinții.

- Da, cam așa e.

- E periculos aici. De-abia îl pot ține pe Andy să nu le facă de petrecanie oamenilor în asemenea situații. Oricine e străin când

se entuziasmează el.

- I-a pus pe ăia pe fugă.

- Sigur. Mai bine decât s-o încasezi peste față cu o bucată de cinci pe zece.

- Da, sigur. Mulțumesc pentru ajutor.

- E în regulă. Dar să nu ne mai faci o asemenea porcărie. Avem parte de suficientă agitație și așa.

- Bine.

* * *

CHARLIE RĂSPUNSE LA UȘĂ și se bucură să-l vadă pe Frank.

- Hei, Frank, ce mă bucur să te văd, poftim înăuntru! Au venit și khembalii în drum spre casă, iar rezultatele preliminare arată destul de bine.

- Îi țin pumnii, zise Frank, deși, când își scoase hanoracul, arăta lipsit de speranțe. În antreu se opri la vederea oamenilor care stăteau în jurul focului din sufragerie. Se duse la ei și îi salută pe Drepung, Sugandra și Padma, care își terminaseră petrecerea lor, după care Charlie îl prezentă lui Sridar. Lui Charlie i se păru din nou că Frank era neobișnuit de abătut. Fără îndoială, o mulțime din programele lui importante de la FNS se bazau pe rezultatul alegerilor.

Charlie se duse la bucătărie să aducă de băut și, cum în următoarea oră se tot plimbă, de-abia dacă îl studie pe Frank din când în când, care discuta sau se juca cu Joe, ori se uita la TV. Rezultatele veneau acum mai repede. Votul era strâns în fiecare stat, rezultatele așa cum se prevăzuse: statele roșii pentru președinte, statele albastre pentru Phil Chase. Excepțiile tindeau să se compenseze și deveni clar că de această dată totul avea să depindă de statele vestice și de oricare stat care ar fi întârziat cu raportarea câștigătorului din cauza apropierii rezultatelor. Chase avea ceva șanse de câștig pe întreaga Coastă de Vest, iar dacă unele din statele care raportau târziu se dădeau cu el, câștiga alegerile. Totul era nedecis.

Charlie stătea dincolo de Nick pe canapea, uitându-se la hărțile colorate de la televizor și discutând când și când cu Roy la telefon. Joe stătea pe podea, asamblând trenulețe de lemn și bolborosind în sinea lui. Charlie se uita foarte curios la el, încă nesigur de ceea ce vedea. Anna îi luase temperatura când ajunseseră acasă, curioasă să vadă efectul zăpezii, presupusese el. Fusesse 36,7; Anna dăduse din cap, fără să zică nimic.

Charlie se simțea un pic epuizat, poate chiar un pic exorcizat,

ca și cum în interiorul lui și al lui Joe ar fi fost ceva ciudat, iar ceremonia lui Drepung și Rudra menită să-l îndepărteze din amândoi. Un gând nou pentru el, care nu mai privise situația astfel; un sentiment de oprimare îl apăsase într-adevăr vreme îndelungată și acum fusese îndepărtat cumva, lăsând o ușurătate care îl făcea să se simtă întrucâtva gol pe dinăuntru. Nu știa exact ce simțea.

Observă că și Drepung stătea cu ochii pe Joe.

Frank stătea pe canapea vizavi de ei, molfăind o scobitoare cu o expresie de încordare. Trecu seara. În cele din urmă, khembalii își luară rămas bun și plecară.

- Ajung și eu acasă nu peste multă vreme, le zise Frank.

După ce plecară, Frank îi aruncă o privire lui Charlie:

- Te deranjează dacă stau să mă uit până se termină?

- Nicidecum, cu condiția să nu dureze trei luni.

- Ha, pare o cursă strânsă.

- Cred că statul California are să ne ducă în vârf.

- Poate că da.

Continuă să se uite. Statele estice, statele centrale, statele montane. Joe adormise pe podea, iar Nick citea o carte, întins somnoros pe canapea. Charlie se duse la baie și coborî iar.

- Au mai apărut state?

Anna și cu Frank dădură din cap că nu. Se părea că se întârzia din cauza vestului. Frank stătea cocoșat, mâncându-și scobitoarea bucățică cu bucățică. Anna oftă și se duse în bucătărie să facă curat. Nu-i plăcea să spere, iar Charlie o știa, căci se temea de dezamăgire în caz că speranțele îi erau spulberate. Ar trebui să speră oricum, îi spusese Charlie nu numai o dată. Trebuie să sperăm.

Speranțele nu sunt decât dorințe de care ne îndoim că se vor adevăra, îi replica ea mereu. Prefera să aștepte, apoi să se descurce în situația apărută. Să lucreze asupra momentului.

Desigur, era imposibil să nu speră, oricât te-ai fi hotărât să n-o faci. Acum zdrăngănea vasele prin bucătărie, sperând, deși n-o dorea. Drept pentru care era iritată.

- Mă întreb ce se petrece, zise Charlie.

- Hm.

Frank nu era niciodată prea vorbăreț, dar în această seară se părea că-i mâncase pisica limba. Charlie încerca mereu să umple liniștea altora, obicei prost de care nu putea scăpa, pentru că niciodată nu-și dădea seama că asta se petrece până după ce se

consuma.

- Bun, are să se întâmple ceva, zise el. Tot vestul are să-l prefere pe președinte în afara Californiei și Oregonului, care îi vor fi suficiente lui Phil ca să câștige.

- Poate.

Se uitau la televizor cum creșteau cifrele și abia dacă erau atenți la ce ziceau. Minutele treceau încet. Anna se întoarse și se așeză lângă Charlie, începând să ațipească. Chiar și înainte de a-i avea pe băieți, nimic nu reușea s-o țină trează mai târziu de ora ei de culcare, iar acum avea de recuperat zece ani de lipsă de somn.

Atunci, Charlie apăsă pe butonul telecomenzii ca să schimbe canalul din cauza unei reclame și dădu peste NBC care anunța trecerea Californiei de partea lui Phil Chase, ceea ce-i dădea 275 de voturi electorale și-l transforma în câștigător. Se ridicară în picioare, aclamând. Anna se trezi derutată: „Ce e? Ce e? Se poate? Să fie oare adevărat?” Îi făcu să comute pe diverse posturi pentru confirmare, și toate o confirmară: „Oh, Doamne!” strigă ea și începu să plângă de bucurie. Charlie și cu Frank toastară cu bere și-i aduseră și lui Nick un suc ca să toasteze alături de ei. Joe se trezi și se cățăără în poala Annei în timp ce ea se plimba pe diverse posturi, brusc nerăbdătoare să absoarbă toate informațiile pe care le putea găsi. „Cum de s-a întâmplat asta?” Se vorbea despre presupuse nereguli la mașinile de votare din Oregon, unde marja de victorie era extrem de strânsă. Numai că Oregon, ca și California, avea măsuri de siguranță pentru mașinile de votare, iar oficialii de acolo erau încrezători că rezultatul avea să fie validat.

Charlie îl dădu telefon lui Roy și de la primul sunet al acestuia Roy răspunse cântând: „Ding, dong, a murit vrăjitoarea, a murit vrăjitoarea, a murit vrăjitoarea, ding, dong, a murit vrăjitoarea cea rea!”

- Iisuse, Roy, aș fi putut să fiu un membru al personalului republican care sună să te felicite...

- Și mie nu mi-ar fi păsat nici cât negru sub unghie! A murit vrăjitoarea cea rea! Iar șeful nostru e președinte!

- Da, acum am intrat în horă.

- Da! Are să fie nevoie să te întorci la lucru, Chucker! Gata cu Dl. Mămică!

- Nu știu sigur, replică Charlie, aruncându-i o privire lui Joe, care gângurea fericit la Anna ce se apleca înainte să audă mai

bine la televizor. Un gând trădător i se insinuă în minte: „Ăsta nu e Joe al meu.”

- ... vino la centrul de congrese și sărbătorește! Adu-ți toată familia!

- Știi și eu, făcu Charlie. Să ne ducem la sediul central să sărbătorim?

- Nu, răspunseră Anna și cu Frank la unison.

- Poate mai târziu, îi zise Charlie lui Roy.

- Mai târziu, mai târziu, cum adică mai târziu? Acum e momentul!

- Adevărat. Dar petrecerea oricum o să dureze ceva.

- În regulă, prietene. Nu că m-ar deranja să te văd în carne și oase, trebuie să ne sfătuim zdravăn de tot acum! Toată lumea de la birou are să capete slujbe noi, îți dai seama.

- Da, spuse Charlie. Consilier prezidențial.

- Prieten prezidențial! Suntem prieteni, Charlie.

- Noi și alți douăzeci de mii de oameni.

- Da și nu, suntem la Casa Albă, la naiba!

- Cred și eu. Iisuse! Phil are să fie grozav. Dacă există cineva care să poată să rămână om în funcția aia, atunci el este acela.

- Oh, sigur, sigur. Are să fie om, chiar prea om.

- Are să fie mai mult decât om.

- Exact! Așa că mișcă-ți fundul înapoi la petrecere!

- Poate că o să mi-l mișc.

Charlie îl lăsa să se întoarcă la petrecere. Casa părea brusc tăcută. Joe încă se mai juca vesel pe canapea lângă Anna, care se ridică, zâmbind acum și începu să strângă. Frank se ridică s-o ajute.

- Asta ar trebui să fie de mare ajutor proiectelor voastre, îi zise Charlie. Phil le apreciază foarte mult.

- E bine. Vom avea nevoie.

- Probabil că o va numi pe Diane pentru un al doilea mandat la FNS.

- Uh, făcu Frank, uitându-se la el. Serios?

- Da, așa cred. Am auzit discutându-se acest lucru. Lui îi place ce face, desigur. Cum să nu-ți placă?

- Nu m-am gândit la asta.

Frank apucă o farfurie, distras. Terminară de strâns.

- Cred că plec și eu, spuse el. Mulțumesc că m-ați primit.

* * *

DRUMUL CU MAȘINA ÎNAPOI la casa khembali dură mult.

Frank alese să o ia pe Wisconsin și să traverseze Potomacul pe la Key Bridge, de departe cel mai scurt drum, ceea ce se dovedi o greșeală: străzile erau pline de oameni până la refuz, astfel încât mașinile trebuiau să înainteze încet, printr-o mare de omenire care sărbătorea. Districtul Columbia vota candidații democrați cu nouă la unu de mulți ani, iar acum o proporție mare din cei nouăzeci la sută se afla pe străzi petrecând și la naiba cu mașinile. Frank mai văzuse acest lucru și altă dată, atunci când își vizitase o fostă prietenă în D.C. de 4 iulie și se duseseră la Mall ca să-i vadă pe Beach Boys. Mulțimea din acea zi fusese estimată la șapte sute de mii de oameni, iar când concertul și artificiiile se terminaseră, toți plecaseră în același timp. Cum metroul dădea pe dinafară, el și cu prietena lui merseseră pe jos pe 17 și apoi pe Connecticut până la ea acasă pe Dupont Circle și tot drumul înaintaseră alături de mulțime chiar pe mijlocul drumului, obligând mașinile neajutorate să se târască printre ei în pas de pieton.

Așa era și acum, un Carnaval inopinat, ce răbufnea pe Wisconsin. Era ca în acea zi din timpul valului de frig când toată lumea ieșise pe Potomacul înghețat. Orașul surprins de bucurie.

Frank privea detașat prin fereastra monovolumului său. Vești bune, fără îndoială – părți din el știau că sunt vești bune – dar el nu le putea simți ca atare. Era încă prea tulburat de ceea ce se întâmplase cu Caroline și cu soțul ei.

Înaintând încet, îl sună pe Edgardo.

Când acesta ridică receptorul, lui Frank îi sparse urechea sunetul unuia dintre tangourile sălbatice ale lui Astro Piazzolla, în care bandoneonul conducea asaltul sonor cu asemenea disonanțe zdrobitoare că telefonul lui Frank urla. „STAI SĂ DAU MAI ÎNCET” auzi el în timp ce ținea telefonul cu mâna întinsă.

– Sigur.

– Bun, m-am întors! Cine e?

– Frank.

– Ah, Frank! Ce mai faci?

– Sunt bine. Deci, ce s-a întâmplat?

Edgardo râse.

– N-ai auzit? Phil Chase a câștigat alegerile!

Tangoul continua dincolo de vocea lui și modul în care variau parafraziile din receptor îl făcu pe Frank să creadă că s-ar fi putut să danseze în apartament.

– Știi asta, dar cum?

- O să discutăm cu siguranță despre cum s-a întâmplat asta multă vreme, Frank, și sunt sigur că o să avem cu ce ne distra în timpul alergărilor. Prezic însă că nimeni nu va putea niciodată să spună de ce tocmai alegerile astea au ieșit așa.

Râse din nou, de modul în care putea folosi asemenea clișee elevate inofensive pentru a transmite exact ceea ce voia să spună: nu acum. Desigur. Și poate niciodată. „Distrează-te, Frank. Sărbătorește”

Pe fundal, trupa care cânta muzica de tangou îi dădea înainte. Frank apăsă butonul de terminare apel de pe telefonul lui; îi putea spune lui Edgardo despre noul set de discuri mai târziu. Cel mai bine era să nu mai folosească telefoane, așa cum îi amintise Edgardo. Dădu din cap; strategia lui de tipul „sari înainte să te uiți” nu era capabilă să remarcă toate posibilele consecințe ale unei fapte. Nu funcționa.

Intră în Georgetown. Era și mai aglomerat decât Wisconsin, dar în curând avea să traverseze spre Arlington și probabil acolo nu avea să fie la fel. Frank nu era sigur că Arlingtonul avea să sărbătorească. Ceea ce nu-l deranja.

Atunci, chiar înainte de Key Bridge, circulația se opri complet. La stânga în aval văzu focuri de artificii, ce porneau de pe digul de lângă Memorialul Lincoln, explodând peste propriile lor reflexii în Potomacul negru. Toți cei care sărbătoreau înghesuiți pe stradă și pe trotuar aclamau, mulți dintre ei sărind în sus și în jos. Șoferii mașinilor din fața lui Frank renunțau și ieșeau să-și dezmoștească picioarele sau să se alăture petrecerii. Unii dintre ei se suiră sus pe mașini.

Ieși și Frank, împins de frig să conștientizeze noaptea și mulțimea. Fiecare bubuitură a artificiilor provoca câte un ropot de urale și toate fețele întoarse spre cer străluceau de la succesiunea de culori minerale ce cădeau peste ele. Frank fu apucat de brațe de două tinere, care îl traseră în dansul lor în timp ce cântau „Happy Days Are Here Again”⁹⁶, aruncându-și picioarele în față înaintea lui. Ca să țină pasul, începu și el să facă la fel, adăugând și urlete de giboni la zarva generală. Și ce dacă nivelul mării creștea repede, și ce dacă existau licheni care sugeau dioxidul de carbon din cer, și ce dacă întreaga lume tocmai apucase tigrul de coadă? Se aflau sub efectul unei noi dispense, intrau într-o nouă eră! Uuuuuuuuuuup!

---

⁹⁶ S-au întors zilele fericite.

Circulația se reluase, iar Frank trebui să le pupe pe dansatoare și să fugă spre monovolum. În căldura acestuia, peste pod, târându-se înainte, în timp ce artificiile revărsau o ploaie de scânteii peste fluviu.

Pe Arlington, lucrurile stăteau cu totul altfel: întunecat, gol, un pic înspăimântător. Copacii de pe marginea străzii săltau și biciuiau aerul cu crengile de vânt. Zăpada se așternuse peste spațiile mari deschise din centru. Bulevardul Wilson era părăsit, așa cum se gândise și el că avea să fie. Erau două țări legate la un loc, iar una dintre ele nu sărbătorea. O noapte rece și vântoasă, cu siguranță. Greu de suportat statul pe afară într-o asemenea noapte, cu excepția cazului în care te simțeai ca la Carnaval. Unde avea să fie femeia care tricota în această noapte? Unde era Șahistul? Unde aveau să doarmă camarazii în noaptea asta? Conta oare pentru vreunul dintre ei că Phil Chase câștigase alegerile? Într-un sistem care impunea un șomaj de cinci la sută, astfel încât cincisprezece milioane de oameni flămânzeau, fără slujbe și fără case și cu era glaciară care se apropia, mai contau oare alegerile de orice fel?

Când Frank ajunse la curba din dreptul Casei Khembali era deja trecut bine de miezul nopții, iar el era epuizat. Totul era întunecat, iar vântul urla prin streșini. Casa avea o prestanță în noapte, mare, solidă și trebui să admită că și dătătoare de confort. Nu era căminul lui, dar îi dădea sentimentul de loc în care putea să se ducă. Înăuntru se aflau oameni în care avea încredere.

Intră pe poartă și se duse în spate. Slavă Domnului că nu aduseseră mastifii aceia mari tibetani care terorizau satele himalayene! Era liniște în grădina de toamnă acoperită de zăpadă. Mici zdrențe dintr-un steag de rugăciune pe o sfoară bătută de vânt.

În baraca lor ardea lumina. Apăsă ușor clanța și împinse ușa cât de delicat putu.

Rudra stătea în pat, citind.

- E în regulă, zise el. Nu e nevoie să păstrezi liniștea.

- Mulțumesc.

Înăuntru era cald și plăcut. Frank tremura încă, deși la suprafață nu se vedea. Se așează pe patul lui, cu mâinile reci între picioare, vârâte sub coapse. Ca și cum ar fi stat pe doi bulgări de

zăpadă.

Principalul lui telefon celular stătea pe masă, clipind. Scoase o mână și-l deschise ca să vadă ce era. Mesaj de la Diane. Sunat, avea să-i întoarcă apelul. Se holbă la el.

- Ai primit și un apel pe telefonul din casă.

- Da?

- Da.

- A lăsat vreun mesaj?

- Quang zice, o femeie sună, foarte târziu. Zis, spuneți-i lui Frank că e bine. Va suna din nou.

- Oh. Bine.

Frank stătu acolo. Nu știa ce să creadă. Putea să creadă asta sau ailaltă. Putea, putea, putea, putea, putea. Sunase Diane. Sunase Caroline.

- Vânt.

- Sigur că da.

- Noapte bună?

- Cred că da.

- Nu prea te bucuri de rezultatul alegerilor?

- Ba da, desigur. E grozav. Dacă rămâne așa.

- Bine pentru Khembalung, cred.

- Da, probabil că da. Bine pentru toată lumea.

Mai puțin pentru cincisprezece milioane dintre noi, se abținu el să zică.

- Și călătoria ta la flota de sare? Mers bine?

- Da, sigur că da. Da, a fost foarte interesantă. Am semănat în ocean. Cinci sute de milioane de tone de sare.

- Ați pus sare în ocean?

- Exact.

Rudra zâmbi. Încă o dată, miile de riduri de pe fața sa se reconfigurară în propria lor hartă a încântării. Cât de des trebuie să fi zâmbit...

- Știu! Știu! îl întrerupse Frank. Bună idee!

Rudra râse cu râsul său din burtă.

- Sare în ocean. Oh, foarte bună idee!

- A fost. Se poate să fi salvat lumea cu sarea aceea. S-o fi salvat de la iarnă ca iarna trecută și ca asta.

- Bun.

Rudra reflectă asupra informației.

- Și totuși nu pari fericit, prietene.

- Nu. Păi... Trase aer adânc de tot în piept. Nu știu. Mi-e frig,

mă tem că urmează încă o iarnă grea, fie că sarea dă rezultate, fie că nu. Nu cred că vreunul dintre animalele fugite rămase pe afară va supraviețui dacă se petrece așa ceva.

- Ați pus adăposturi?

- Da.

O imagine:

- Eram și eu într-unul dintre ele când m-a găsit Drepung și m-a adus aici.

- Mi-ai spus.

- Era plin cu diferite animale, toate împreună acolo.

- Trebuie să fi arătat ciudat.

- Da. Și m-au văzut și ele pe mine. Am stat chiar lângă ele. Dar nu le-a plăcut. Nu le-a plăcut că eram și eu acolo.

Rudra dădu din cap a regret.

- Nu. Animalele nu ne mai iubesc.

- Păi se vede și de ce.

- Da.

Stătură acolo, holbându-se la strălucirea portocalie a radiatorului.

Rudra zise:

- Dacă iarna e tot ce te deranjează, atunci n-ai nimic, cred.

- Ah, bine. Știu și eu...

Gustul sângelui. Frank făcu semn spre celularul lui, își băgă mâna rece sub coapsă, se legănă înainte și înapoi, încălzește-te, încălzește-te. Nu sângera înăuntru.

- Se petrec prea multe lucruri deodată. Sar de la o chestie la alta. De la oră la oră. Mă întâlnesc cu oameni, fac diverse chestii cu ei și nu... nu mă simt de parcă aș fi același cu fiecare dintre acești oameni diferiți. Nu știu ce fac. Nu știu ce să fac. Dacă m-ar urmări cineva, ar crede că am vreo boală mentală. Mă comport illogic.

- Dar nu te urmărește nimeni.

- Și dacă mă urmărește?

Rudra dădu din cap.

- Nimeni nu poate vedea în interiorul tău. Așa că orice-ar vedea, tot nu știe. Toată lumea se judecă numai pe sine.

- Asta nu e bine! zise Frank. Am nevoie de cineva mai generos!

- Ha, ha! Ești amuzant.

- Vorbesc serios!

- Bine de știut atunci. Tu ești judecătorul. Un loc de pornire.

Frank se cutremură și-și frecă fața. Mâini reci, față rece și lipsită de simțire în spatele nasului.

- Nu văd cum aş putea. Sunt atât de diferit în aceste situații diferite. Ca și cum aş avea vieți multiple. Adică eu joc rolurile. Lumea mă crede. Dar nu știu ce simt. Nu știu ce vreau să zic.

- Desigur. Asta e mereu adevărat. Pentru unii ești așa, pentru alții altfel. Uneori se pogoară un spirit. Vocile preiau controlul în interiorul tău. Oamenii iau cu ei ceea ce văd și cred că asta e tot. Uneori chiar vrei să-i păcălești să creadă asta. Însă, fie că vrei sau nu, îi păcălești. Iar ei te păcălesc pe tine! Și tot așa înainte, fiecare în viața lui, fiecare păcălindu-i pe toți ceilalți. Nu! E ușor să trăiești vieți multiple. Ceea ce e greu este să fii om întreg.

MULȚUMIRI

Mulțumesc pentru ajutorul generos întotdeauna oferit de:

Jürgen Atzgerstorfer, Terry Baier, Willa Baker, Guy Guthridge, George Hazelrigg, Charles Hess, Tim Highham, Neil Koehler, Rachel Park, Ann Russel, Tom St. Germain, Michael Schlesinger, Mark Schwartz, Jim Shea, Gary Snyder, Mark Thiemens, Buck Tilley și Paul J. Werbos.

KIM STANLEY ROBINSON

50 de GRADE SUB ZERO

al doilea volum al trilogiei *CAPITAL CODE*

Președintele anunță în timpul campaniei că moștenise această problemă de la predecesorii săi democrați, mai ales de la Bill Clinton, și că numai piețele libere și o apărare națională puternică se puteau lupta cu noua amenințare, pe care el continua să o numească terorism climatic. „Nu ai cum să fii sigur că n-ai să te trezești într-o zi că te scuipe lumea. Nu e în regulă și eu am de gând să fac ceva în această privință. Administrația mea studiază problema și primește recomandări de la savanții noștri, iar eu sunt mândru să vă anunț că, în timpul mandatului meu, Fundația Națională pentru Știință a inițiat această măreață operațiune contrateroristă din Atlanticul de Nord, care, în curând, va reda Curentului Golfului curgerea sa de drept și va demonstra că know-how-ul și tehnologia americană se pot măsura cu orice.”

În curând:

60 de zile și numărătoarea inversă continuă

www.tritonic.ro
www.tritonic.ro/blog

t...
TRITONIC

